

RAHANDUSMINISTEERIUM

RIIGI 2024. AASTA MAJANDUSAASTA KOONDARUANNE

Koostaja: Rahandusministeerium
Tallinn 2025

Sisukord

Sisukord	2
Rahandusministri eessõna	4
Sissejuhatus	5
Mõisted	6
1 Tegevusaruanne	7
1.1 Valitsussektori finantsülevaade.....	7
1.1.1 Peamised majandus- ja finantsnäitajad 2024. aastal	7
1.1.2 Olulised sündmused	8
1.1.3 Üldine makromajanduslik areng ja mõju finantstulemustele	9
1.1.4 Avaliku sektori ja valitsussektori ülevaade ning eelarvepositsioon	10
1.1.5 Valitsussektori tulud	13
1.1.6 Valitsussektori kulud ja investeeringud	15
1.1.7 Valitsussektori bilanss.....	17
1.1.8 Valitsussektori võlakohustised	21
1.1.9 Tingimuslikud kohustised	22
1.1.10 Riigi finantsriskide juhtimise põhimõtted ja likviidsus	23
1.2 Tegevuste ülevaade.....	25
1.2.1 Pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035“	25
1.2.2 Heaolu.....	27
1.2.3 Tervis	29
1.2.4 Tark ja tegus rahvas.....	31
1.2.5 Eesti keel ja eestlus	34
1.2.6 Keskkond	35
1.2.7 Teadus ja arendustegevus ning ettevõtlus	38
1.2.8 Põllumajandus ja kalandus	40
1.2.9 Transport.....	42
1.2.10 Energeetika.....	44
1.2.11 Digihiskond.....	45
1.2.12 Tõhus riik.....	47
1.2.13 Õigusriik.....	49
1.2.14 Siseturvalisus.....	51
1.2.15 Välispoliitika	53
1.2.16 Julgeolek ja riigikaitse	55
1.2.17 Kultuur ja sport.....	57
1.2.18 Sidus ühiskond.....	59
1.2.19 Riigikogu Kantselei	61
1.2.20 Riigikohus.....	63
1.2.21 Riigikontroll.....	64
1.2.22 Vabariigi Presidendi kantselei.....	65
1.2.23 Õiguskantsleri kantselei	66
1.2.24 Ministeeriumite siseauditi üksuste sise- ja välishindamiste tulemused.....	66
2 Konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruanne	67
2.1 Bilanss	67
2.2 Tulemiaruanne	69
2.3 Rahavoogude aruanne.....	70
2.4 Netovara muutuste aruanne.....	71
2.5 Riigieelarve täitmise aruanne	73
2.6 Arvestusmeetodid ja hindamisalused.....	121
2.7 Lisad (a1–a31).....	127
3 Informatsioon kohalike omavalitsuste kohta	194
3.1 Bilanss	194

3.2	Tulemiaruanne.....	196
3.3	Rahavoogude aruanne.....	197
3.4	Netovara muutuste aruanne.....	198
3.5	Arvestusmeetodid ja hindamiselused.....	199
3.6	Lisad (b1–b21).....	200
4	Informatsioon avaliku sektori ja valitsussektori kohta	229
4.1	Bilanss	229
4.2	Tulemiaruanne.....	231
4.3	Rahavoogude aruanne.....	232
4.4	Netovara muutuste aruanne.....	233
4.5	Arvestusmeetodid ja hindamiselused.....	235
4.6	Lisad (c1–c27)	236
	Allkiri majandusaasta koondaruandele.....	261

Rahandusministri eessõna

Hea riigi 2024. aasta majandusaasta koondaruande lugeja!

Paranemise ja ebakindluse aasta

2024. aasta majandusaasta oli Eestile kehv, kuid mee-
leolud ja arusaamised olukorra põhjustest olid kehve-
mad veel. Eesti kõige halvem majandusnäitaja nimelt oli
nii ajaloolises kui rahvusvahelises võrdluses kindlus-
tunne, mida tegelik seis ära ei seleta. Majanduskasv
siiski taastus, tööpuudus langes, reaaltulud kasvasid,
hinnatõus aeglustus ja riigirahanduse seis paranes.
Emotsiooni ja reaalsuse lahknevus ei saa mitte kahjus-
tada investeerimis- ja tarbimisjulgust ehk majandust en-
nast. Neis näitajates oligi paigalseis ja langus, ehkki tõusu
lubanuks nii reaalsissetulekute kiire kasv kui euribori
kiire alanemine, mis parandas laenajate, investeerijate ja
liisijate olukorda.

Ühiskondlikult veel suuremat kahju on teinud tendents,
et majanduse äkilise pidurdumise põhjust omistatakse
siseriiklikele otsustele ja unustatakse rahvusvahelised.
Oleme tagasi liikunud usku, et majandust juhib ja ko-
daniku toimetuleku garanteerib partei ja valitsus, mis va-
bas maailmas on ebakohane ja perspektiivitu. Maksu-
koormuse kasv oli tõsiasi, kuid ei selle marginaalsus ega
fakt, et majanduskasv algas koos sellega, ei anna armu se-
letusele, et maksud "hävitasid" majanduse. Lausa välis-
tama peaks selle narratiivi agressori huvi selliste mee-
leolude levitamise vastu vabas maailmas. Valdav tõsiasi,
mis majandust dikteerib on Venemaa peetav sõda ja ma-
jandussidemete katkemised, lisaks eksportnõudluse

kidumine Eesti jaoks. Kaitsekulude järsk tõus halvendab
riigirahanduse seisu ja survestab tõstma makse, sest
seda ei saa rajada lihtsalt võlale.

Kuigi majandusaasta lõppes kokkuvõttes pisikese miinu-
sega, algas kvartaalses võrdluses juba kasv. Inflatsioon
langes üle ootuste madalaks, odavnes ka energia, töö-
hõive püsis ajalooliselt kõrgel tasemel, reaalpalgad ja -
pensionid kasvasid kiiresti. Eelarve seisu õnnestus pa-
randada.

Halbu uudised ootab siiski veel ees. Vaba maailm on sun-
nitud end kokku võtma, et despootidega sõjalistes kulu-
des ja tootmises sammu pidada. Eelarvereeeglite lõdven-
dus ei ole lahendus, vaid ajutine leevendus, millel on hind
tuleviku jaoks. Surve on kokkuhoiule kõigis teistes vald-
kondades. Eesti peab samal ajal lahti saama juba enne
kriise tekitatud eelarvemiinusest ja parandama maksu-
süsteemi väärarendused. Algas on ka tehtud.

Head lugemist ja kaasamõtlemist!

Jürgen Ligi

Rahandusminister

Sissejuhatus

Riigi majandusaasta koondaruanne on Rahandusministeeriumi poolt Riigikogule esitatav iga-aastane aruanne, mis annab ülevaate riigieelarves seatud eesmärkide saavutamisest, riigi finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest ning võimaldab Riigikogu poolse kontrollifunktsiooni teostamist Vabariigi Valitsuse suhtes. Majandusaasta koondaruande kaudu on Vabariigi Valitsusel võimalus selgitada oma tegevust aruandeaastal ja esitada Riigikogule uute eelarveliste otsuste tegemiseks vajalik informatsioon. Riigi majandusaasta koondaruandega tagatakse ka rahvusvahelise raamatupidamis- ja finantsaruandluskohustuse täitmiseks vajaliku valitsus- ja avaliku sektori informatsiooni olemasolu.

Majandusaasta koondaruanne põhineb riigiraamatupidamiskohustuslaste ja riigi valitseva mõju all olevate, aga ka teiste avaliku sektori üksuste raamatupidamiskohustuslaste aruannetel, ministeeriumite valitsemisalade tulemusaruannetel ning muul aruandlusel.

Riigi majandusaasta koondaruande juurde kuulub kontrolliaruanne, mille Riigikontroll koostab raamatupidamise aastaaruande auditi tulemusel. Riigi majandusaasta koondaruande auditiga loob Riigikontroll kindluse, et Riigikogule ja avalikkusele esitatavad riigi raamatupidamise näitajad annavad õige info riigi finantsseisu ja lõppenud aasta majandustulemuse kohta ning riigieelarve täitmise aruanne annab asjakohast teavet riigi tulude, kulude ja investeeringute kohta.

Riigi majandusaasta koondaruanne koosneb neljast osast: tegevusaruandest, raamatupidamise aruandest, informatsioonist kohaliku omavalitsuse üksuste kohta ning informatsioonist avaliku ja valitsussektori kohta.

Tegevusaruanne on riigi majandusaasta koondaruande osa, milles antakse ülevaade riigi tegevusest ja

asjaoludest, millel on määrav tähtsus riigi finantsseisundi ning majandustegevuse hindamisel, olulistest sündmustest majandusaastal ja eeldatavatest arengusuundadest järgmisel majandusaastal.

Riigi raamatupidamise aastaaruandes antakse ülevaade riigi konsolideeritud ja konsolideerimata finantsseisundist, -tulemustest, rahavoogudest ja riigieelarve täitmist ning selgitatakse olulisemaid kirjeid.

Informatsioon avaliku sektori ja valitsussektori kohta ning informatsioon kohaliku omavalitsuse üksuste kohta sisaldab konsolideerituna ülevaadet nende sektorite finantsseisundist, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Majandusaasta koondaruande arvnäitajaid on korrigeeritud kuni Riigikontrolli poolt läbi viidud auditi lõppemiseni lähtudes rahandusministri 11. detsembri 2003. aasta määruse nr 105 „Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend“ § 9 lõikest 4.

Rahandusministeerium esitab riigi majandusaasta koondaruande Riigikontrollile hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 30. juunil ning Riigikontroll lõpetab riigi majandusaasta koondaruande raamatupidamise aastaaruande auditi ja tehingute seaduslikkuse kontrolli hiljemalt 31. augustil.

Septembri alguses esitab Rahandusministeerium riigi majandusaasta koondaruande ja Riigikontrolli kontrolliaruande Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks.

Vabariigi Valitsus esitab heakskiidetud riigi majandusaasta koondaruande Riigikogule kinnitamiseks koos otsuse eelnõuga riigi konsolideerimata rahavoolise ülejäägi jaotamise kohta. Riigi majandusaasta koondaruande lisatakse Riigikontrolli kontrolliaruanne.

Mõisted

Avalik sektor – ehk esimene sektor tegeleb valitsemise ja haldamisega. Avaliku sektori asutusi saab jagada omaniku liigi alusel riigile või kohalikule omavalitsusele kuuluvateks asutusteks. Kui riigi kapitaliosalus on majandusüksuses 50 protsenti või suurem, on tegemist avaliku sektori alaliigiga „riik“. Kui kohaliku omavalitsuse kapitaliosalus on majandusüksuses 50 protsenti või suurem, on tegemist avaliku sektori alaliigiga "kohalik omavalitsus". Avalikust sektorist suurima osa (personali ja eelarve mõttes) moodustab valitsussektor.

Keskvalitsus – riigieelarvelised üksused ja nende valitseva mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, mis kuuluvad valitsussektoris, samuti iseseisva seaduse alusel asutatud muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud, mis kuuluvad valitsussektoris (välja arvatud sotsiaalkindlustusfondid).

Konsolideeritud kulud – kulud, kus kõigi avaliku sektori üksuste read on rida-realt liidetud ning omavahelised saldod elimineeritud.

Likviidsusreserv – finantsreserv riigi igapäevase rahavoo juhtimiseks ja selle maht muutub samuti igapäevaselt. Likviidsusreserv hõlmab arvestuslikult riigi, Tervisekassa, Töötukassa, kassalisel teenindamisel¹ olevate sihtasutuste ja teiste isikute (näiteks Pensionikeskus) raha.

Sisemajanduse kogutoodang – ehk sisemajanduse koguprodukt² on riigi territooriumil aasta jooksul loodud varade ja teenuste koguväärtus. Riigi majandusaasta koondaruandes kasutatakse läbivalt lühendina SKP.

Sotsiaalkindlustusfondid – Tervisekassa ja Töötukassa. Sotsiaalkindlustusfond on riiklik või kohalik institutsionaalne üksus, mille põhitegevusala on sotsiaaltoetuste pakkumine ja mis vastab järgmisele kahele tingimusele: 1) seaduse või muu õigusakti kohaselt kindlaks määratud isikutel või isikute rühmadel on kohustus osaleda sotsiaalkindlustuse skeemides või maksta osamakseid; 2) valitsemissektor vastutab institutsiooni juhtimise eest, kehtestades või heaks kiites osamakseid ja

sotsiaaltoetusi, sõltumata oma rollist järelevalvet teostava organi või tööandjana.

Stabiliseerimisreserv – finantsreserv kriisiolukordadeks, mida kasutatakse näiteks finantskriisides, eriolukordades ja üldmajanduslike riskide vähendamiseks.

Eelarvepositsioon (puudujääk või ülejääk) – rahvamajanduse statistika reeglite kohaselt arvestatud eelarve tulude ja kulude vahe, mida korrigeeritakse põhivarade soetusega. Puudujääk tekib juhul, kui põhivara soetustega korrigeeritud kulud ületavad tulu, ning ülejääk, kui tulud on põhivara soetustega korrigeeritud kuludest suuremad. Nimetatakse ka nominaalseks või statistiliseks eelarvepositsiooniks,

Struktuurne eelarvepositsioon – tsükliliselt korrigeeritud eelarvepositsioon, mis ei arvesta ühekordseid ega ajutisi tehinguid.

Tulemusvaldkond – Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga kooskõlas olev ja riigi eelarvestrateegias kajastatud valdkond, millel on Vabariigi Valitsuse seatud pikaajaline eesmärk koos selle saavutamist hinnata võimaldava ühe või mitme mõõdikuga. Tulemusvaldkond väljendab riigi poliitikaid ja valdkondlikke prioriteete riigi pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks.

Valitsussektor – hõlmab avaliku sektori üksusi, mida ei loeta turutootjateks ja mida finantseeritakse peamiselt kohustuslike maksete abil, mida teevad teistesse sektoris kuuluvad üksused. Eestis jagatakse valitsussektor kolmeks allsektoriks: keskvalitsus, kohalikud omavalitsused ja sotsiaalkindlustusfondid.

Välistoetused – mitteresidendi, sealhulgas Euroopa Liidu, rahvusvahelise organisatsiooni, välisriigi või välisriigi valitsusvälise organisatsiooni eelarvest pärit vahendid, mida vahendite saaja kasutab arengute, reformide ja investeringute elluviimiseks.

Võlakoorumus – võla ja sisemajanduse kogutoodangu suhe. Mõõdikuna kasutatakse valitsemissektori (konsolideeritud) võlga, mis on rahvusvahelises võrdluses tuntud kui Maastrichti võlg.

¹ Maksete ja arvelduste tegemine, laekumiste korraldamine ja makseteenuste vahendamine e-riigikassa kaudu.

² Inglise keeles *Gross Domestic Product*, GDP.

1 Tegevusaruanne

1.1 Valitsussektori finantsülevaade

1.1.1 Peamised majandus- ja finantsnäitajad 2024. aastal

Tabel 1. Peamised majandus- ja finantsnäitajad

	2024	2023
 Reaalse SKP aastakasv	-0,3%	-3,0%
 Tööpuudus	7,6%	6,4%
 Inflatsioon	3,5%	9,2%
 Palgakasv	8,1%	11,5%
 Valitsussektori tulud	15 997 mln eurot	14 734 mln eurot
 Valitsussektori kulud	16 042 mln eurot	15 130 mln eurot
 Valitsussektori raamatupidamise tulem	-46 mln eurot	-397 mln eurot
 Valitsussektori nominaalne eelarvepositsioon	-1,5% SKP-st	-3,1% SKP-st
 Valitsussektori struktuurne eelarvepositsioon	0,6% SKP-st	-1,3% SKP-st
 Valitsussektori võlakoormus	23,6% SKP-st	20,2% SKP-st
 Valitsussektori konsolideeritud finantsreservid	11,3% SKP-st	9,6% SKP-st

Allikas: Statistikaamet, Riigi 2024. aasta majandusaasta koondaruanne.³

³ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

1.1.2 Olulised sündmused

OLULISED SÜNDMUSED 2024. AASTAL

Ukraina sõda

24. veebruaril 2022 alustas Venemaa pealetungi Ukrainale, mis kestab tänaseni. Sõjaga kaasnes massiline väljaränne Ukrainast. Eestis resideeruvate sõjapõgenike arv 2024. aasta esimestel kuudel vähenes, kuid hakkas siis tasapisi tõusma, jõudes detsembrikuuks 35 tuhande inimeseni.

Ukraina sõjaga seotud sanktsioonide mõju ja kaitsekulude kasv

Eesti ettevõtted on Ukraina sõjaga kaasnenud majanduslike mõjudega suuresti kohanenud ning majandus ja eksport näitasid alates 2024. aasta teisest poolest taas elavnemise märke. Ukraina sõjaga seoses on Eesti märkimisväärselt suurendanud kulutusi riigikaitsele, mis avaldab täiendavat survet nii eelarvepuudujäägile kui ka intressikulude kasvule.

Intressikulu

Euroopa Keskpank hakkas intressimäärasid tõstma 2022. aasta suvel ja jõudis sellega lõpule 2023. aasta septembriks. Sarnases tempos ja ulatuses tõusis ka eluasemelaenu aluseks olev euribor. Kuna valdav osa Eestis antud eluasemelaene on seotud kuue kuu euriboriga, siis jõudis intressimäärade tõus laenumaksetesse täies ulatuses alles 2024. aasta alguseks. See tähendab, et intressimäärade tõusu mõju elanike rahakotile oli 2024. aastal kordades suurem kui varasematel aastatel. See seletab osaliselt eratarbimise nõrkust 2024. aastal, kuigi palgatulu kasv ületas hinnatõusu. 2024. aasta teisest poolest alates hakkas euribor jõudsalt langema.

Lisaeelarve

2024. aasta kevadine majandusprognoos oli varasematega võrreldes majanduse taastumise asjus pessimistlikum, mistõttu oli prognoositud eelarvepuudujääk 2024. aasta riigieelarves oodatust suurem ning ületas kolme protsenti SKP-st. Selleks, et valitsussektori puudujääk jääks 2024. aastal alla kolme protsendi SKP-st ja Eesti täidaks Euroopa Liidu eelarvereegleid, võeti vastu negatiivne lisaeelarve, mille meetmed pidid parandama eelarvepositsiooni 173 miljoni euro võrra. Negatiivne lisaeelarve sisaldas ligikaudu 115 miljoni euro ulatuses kokkuhoiu- ja 68 miljoni euro ulatuses tulumeetmeid, näiteks dividendide suurendamine ja täiendav tulumaksu laekumine. Kõik ministriumid, võimaluse korral ka nende allasutused ja sihtasutused, hoidsid kokku peamiselt oma tegevus- ja majandamiskulude arvelt.

Uus valitsus

2024. aasta suvel vahetus Eestis peaminister ja ametisse asus uus Kristen Michali juhitud valitsus. Eelarvepositsiooni jätkuvaks parandamiseks otsustati kehtestada julgeolekumaks, mis tähendas muudatusi füüsilise ja juriidilise isiku tulumaksus ning käibemaksus. Samuti otsustati täiendavalt kärpida nii riigiasutuste kui ka riigiettevõtete tegevuskulusid. Meetmete valdav mõju algas sellest aastast, 2024. aastal jäi plaanitud mõju väikeseks.

OLULISED SÜNDMUSED PÄRAST 2024. AASTAT

Uus koalitsioon

2025. aasta kevadel lagunes senine koalitsioon ning Kristen Michali juhtimisel jätkas Eesti Reformierakonna ja erakonna Eesti 200 valitsus. Valitsusliidu aluslepingu kohaselt soovitakse muu hulgas tõsta riigikaitse kulusid vähemalt viie protsendi SKP-st ning teha maksusüsteem ettevõtjasõbralikumaks ja lihtsamaks, kaotades julgeolekumaksu ning tõstes tulumaksu ja käibemaksu määra 24 protsendini.

Lisaeelarve

2025. aasta kevadel Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud lisaeelarve peamine eesmärk on laia riigikaitse tugevdamise toetamine. Laia riigikaitse meetmete negatiivne mõju valitsussektori nominaalsele eelarvepositsioonile on sel aastal ligikaudu 39 miljonit eurot ehk 0,1 protsenti SKP-st, kasvatades eelarvedefitsiidi sel aastal 1,6 protsendini SKP-st. Lisaeelarve sisaldab ka muid meetmeid, kuid kokkuvõttes need eelarvetasakaalu ei mõjuta. Laia riigikaitse meetmete mõju eelarvepositsioonile on väiksem kui meetmete maht kokku, sest kulude kasvuga kaasneb nii tööjõumaksude kui ka tarbimismaksude kasv. Suurenev maksutulu toob kaasa kohalike omavalitsuste tulubaasi suurenemise kohalikele omavalitsustele suunatava füüsilise isiku tulumaksu kaudu. Kuna meetmed suurendavad eelarvepuudujääki, mis tuleb katta laenu arvelt, siis kaasneb sellega täiendav intressikulu.

Ameerika Ühendriikide imporditollid ja protektsionistlik kaubanduspoliitika

Ameerika Ühendriikides teist ametiaega presidendina alustanud Trump asus oma valimislubadusi teoks tegema. Lubaduste olulised majanduskeskkonda puudutavad sammud on sealse ettevõtluse kaitsmine ja kaubanduspuudujäägi vähendamine. Ühe meetmena kasutatakse imporditolle riikidele, mille impordipiiranguid tõlgendab Trumpi administratsioon kõrgema tena kui Ameerika Ühendriikide vastavad impordipiirangud nendest riikidest. Imporditollide kehtestamise eesmärk on

pidada riikidega otseläbirääkimisi, et saavutada Ameerika Ühendriikide jaoks soodsamad kaubandustingimused. Imporditollide tõstmine sai alguse 1. veebruaril 2025, kui Ameerika Ühendriikide administratsioon teatas 25-protsendilistest tollitariifidest Kanadale ja Mehhikole ning täiendavast kümneprotsendilisest tollitariifist Hiinast pärit kaupadele (uued määrad jõustusid märtsi alguses). 2. aprillil tulid Ameerika Ühendriigid välja laiaulatusliku tollitariifide paketi, mille kohaselt kehtestati Euroopa Liidu kaupadele 20-protsendiline tollimaksu määr. Nädal hiljem pandi tariifid kaubanduslääbirääkimiste pidamiseks 90-päevasele pausile, mille vältel rakendatakse Euroopa Liidust pärit imporditavatele kaupadele kümneprotsendilist tollimäära. Lisaks otsesele negatiivsele majanduslikule mõjule on USA tollipoliitika kaasa toonud järsu ebakindluse suurenemise, mis vähendab maailmamajanduse kasvuväljavaadet.

1.1.3 Üldine makromajanduslik areng ja mõju finantstulemustele

Eesti majanduse olukord oli 2024. aastal nõrgema-poolne, kuid alates aasta teisest poolest oli selles mitmeid paranemise märke. Näiteks pöördusid töötleva tööstuse eksporditulud sügisel taas kasvule, teenuste mahu- ja müügiindeksite kasv kiirenes ning eluasemetehingute arv tõusis. SKP langes 2024. aasta kokkuvõttes 0,3 protsenti, kuid aasta viimases kvartalis kasvas see aastases võrdluses 1,2 protsenti. Reaalne lisandväärtus langes 2024. aastal näiteks töötlevas tööstuses, ehituses, kutse-, teadus- ja tehnikaalases tegevuses, kaubanduses ning veonduses ja laonduses. Reaalne lisandväärtus kasvas aga näiteks info ja side tegevusalal ning kinnisvaraalases tegevuses. Jooksevhindades SKP kasvas 2024. aastal 3,5 protsenti (vaata joonist 1), mis toetas maksulaekumist ja eelarve seisu.

Joonis 1. SKP nominaalne ja reaalne kasv aastate lõikes. Allikas: Statistikaamet⁴

Euroala väliskaubandus oli 2024. aastal pigem nõrk. Languses kaupade ekspordi aitas tasakaalustada teenuste ekspordi taastumine. **Eesti ekspordimahtude kasvule pöördumist võis täheldada möödunud aasta teises pooles madala võrdlusbaasi pealt.** Aasta kokkuvõttes kaupade ja teenuste eksport siiski vähenes 1,1 protsenti võrra. Eesti ekspordi muutus jäi kaubanduspartnerite kaalutud impordinõudlusest madalamaks ehk ekspordi jalajälg vähenes kolmandat aastat järjest. Kui eksport traditsioonilistele Põhjamaade turgudele oli languses, siis kasvuvõimalusi on siinsed ekspordivad ettevõtted suutnud leida mõnevõrra kaugemal. Sarnaselt varasematele aastatele panustas teenuste ekspordi kasvu kõrgema lisandväärtusega IT-sektor. IT-teenuste müük välismaal kasvas 17 protsenti, mis on lähedane pikaajalisele

keskmisele kasvumäärale. Ka reisiteenuste ekspordi taastumine jätkus.

Töötleva tööstuse toodangumahud olid 2024. aastal pikema perioodi võrdluses suhteliselt madalal tasemel. Eesti töötleva tööstuse tootjahinnad olid kasvanud 2024. aasta lõpuks 2022. aasta algusega võrreldes rohkem kui meie mitmete oluliste kaubanduspartnerite töötlevates tööstustes. See halvendas Eesti töötleva tööstuse kulukonkurentsivõimet. Samas paranes tööstussektori kindlustunne 2024. aasta teises pooles.

Tööpuuduse tipp jäi 2024. aasta algusesse. Nii tööjõu-uuring kui ka Töötukassa andmed näitasid tööpuuduse kerget alanemist alates 2024. aasta esimese kvartali kaheksa protsendi lähedast määrast, jõudes vastavalt 7,4 protsendini neljandas kvartalis (tööjõu-uuring) ja 7,0 protsendini 2024. aasta lõpuks (registreeritud töötus). Töökohtade langus oli suurim tööstuses ja veonduses. Ehituses pidurdus töötajate arvu langus aasta jooksul. Nii tööstus kui ka transport ja ehitus kannatavad Põhjamaade kinnisvaraturu languse ning kerkinud intressimäärade tõttu. Positiivsena võib välja tuua majutuse ja toitlustuse tegevusala, kus on toimunud järkjärguline taastumine ning eelmise aasta keskpaigast alates oli hõivatute arv vähemalt sama suur kui koroonakriisi eel.

Möödukalt kiire hinnatõus hoidis palgatõusurvet. Kogumajanduse palgakasv aeglustus veidi 2024. aasta alguses koos inflatsioonitempo raugemisega, kuid püsis aasta jooksul siiski möödukalt kiirena kaheksa protsendi läheduses. Kui 2023. aastal oli palgakasvu veduriks valitusssektor parlamendivalimiste eel tehtud kuluotsuste tõttu, siis eelmise aasta lõpuks riigi- ja erasektori palgakasvud võrdsustusid. Kuigi kärpeme tõttu taandus keskvalitsuse palgakasv allapoole erasektori oma, vedas avaliku sektori palgakasvu endiselt meditsiinitöötajate ning õpetajate töötasude tõus. Erasektori palgakasv püsis kogu 2024. aasta jooksul seitsme protsendi läheduses.

Eratarbimine oli 2024. aastal kerges languses (-0,4 protsenti) vaatamata sissetulekute ostujõu paranemisele. Elanikele jättis 2023. aastaga võrreldes rohkem raha kätte kogu aasta jooksul oluliselt langenud euribor, mis vähendas elanike intressikulusid. Negatiivsete majandusuudiste taustal püsis tarbijate kindlustunne madal ning hirm töötuks jääda kõrge. See pärssis tarbimisjulgust. Aasta teises pooles toetas tarbimist üha aktiivsem

⁴ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

sõidukite ostmise 2025. aasta algul jõustunud mootorsõidukite registreerimistasu ootuses. Lisaks kasvas hoogsalt Eesti elanike tarbimine välismaal, mis polnud ei mahuliselt ega rahaliselt päris viirusekriisi eelsele tasemele jõudnud. Seda soodustas ilmselt viimastel aastatel Eestiga võrreldes aeglasemalt kasvanud välisriikide hinnatase.

Ebakindlad ajad ei soosi investeringuid ja 2024. aastal kasvatas investeringuid vaid finantssektor. Investeringute reaalne maht oli mittefinantssektoris 2019. aasta tasemel. Eluasemeinvesteringud olid mõnevõrra suuremad, kuigi 2023. aastaga võrreldes languses. Aasta jooksul näitas eluasemeturg siiski elavnemise märke. Eluasemelaene anti välja kasvavas tempos, kuigi aktiivsuse kasv tuli peamiselt järelturu kaudu.

2024. aastat iseloomustas inflatsiooni aeglustumine nii Eestis kui ka Euroopas laiemalt. Inflatsiooni madalatase (2,5 protsenti) jäi eelmise aasta keskpäika, mil energiahinnad pöördusid langusesse ning toiduhindade tõus pidurdus. Seevastu teenuste hinnatõus kiirenes mullu jätkuva palgasurve, maksumeetmete ja paranenud majanduskonjunkturi toel. Energiahindade langust soosis nafta ja gaasihindade odavnemine välisturgudel. Vaatamata käibemaksumäära tõusule oli toidu hinnatõus 2024. aastal tagasihoidlik. Kokkuvõtvalt oli tarbijahindade tõus nelja aasta aeglasim. Ilma maksumeetmeteta oli mullune inflatsioon võrreldav Euroopa Liidu keskmisega. Peamiste majandusnäitajate põhjalikum ülevaade on rahandusministeeriumi kevadises majandusprognoosis.⁵

1.1.4 Avaliku sektori ja valitsussektori ülevaade ning eelarvepositsioon

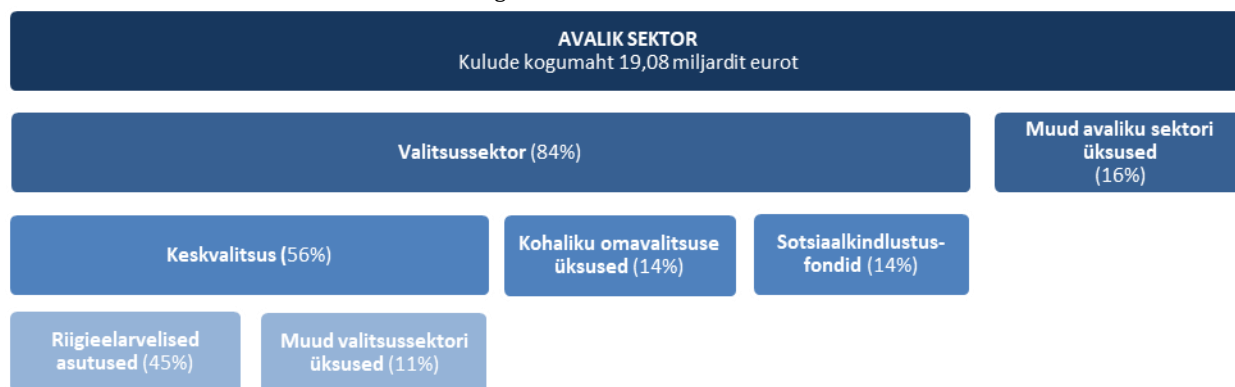
AVALIKU JA VALITSUSSEKTORI KOOSSEIS

Avaliku sektori moodustavad üksused, mis on omandi kuuluvuse alusel avalikus omandis. Avalik sektor jaguneb kaheks: valitsussektori ja muudeks avaliku sektori üksusteks. Enamik eelarvelistest ja statistilistest analüüsides tehakse valitsussektori kohta. Valitsussektori vaatest lähtuvad ka Eesti riigieelarve eelarveeeglid⁶. Ka rahvusvaheliselt on riikide eelarveolukorra ning finantskaalse jätkusuutlikkuse hindamise alus just valitsussektori tulu, kulu, vara ja kohustised.

Valitsussektori moodustavad avaliku sektori üksused, mida ei loeta turutootjateks ja mida finantseeritakse peamiselt kohustuslike maksudega. Need on riigieelarvelised asutused, kohaliku omavalitsuse üksused, sotsiaalkindlustusfondid (Tervisekassa ja Töötukassa) ning muud asutused. Muud asutused on avalik-õiguslikud

juriidilised isikud (näiteks ülikoolid, Tagatisfond, Rahvuskooper Estonia), sihtasutused (näiteks haiglad), mittetulundusühingud ja äriühingud (näiteks AS Riigi Kinnisvara). Valitsussektoris ei kuulu muud avaliku sektori asutused, näiteks Eesti Pank (koos Finantsinspeksiiooniga) ning riigi ja teiste valitsussektori liikmete osalusega kaupu tootvad ja teenuseid pakuvad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud (näiteks AS Eesti Energia, AS Elering, AS Tallinna Sadam).

2024. aastal oli avaliku sektori konsolideeritud kulude maht 19,08 miljardit eurot⁷ (2023. aastal 18,81 miljardit eurot), millest valitsussektori kulud moodustasid 84,1 protsenti ja muude avaliku sektori üksuste kulud 15,9 protsenti (vaata joonist 2).

Joonis 2. Avaliku sektori 2024. aasta kulude kogumaht

AVALIKU JA VALITSUSSEKTORI ÜKSUSTE ARV

2024. aastal kuulus avalikku sektorisse 715 üksust, millest 589 üksust (82 protsenti) kuulus valitsussektoris. Muud avaliku sektori üksusi oli kokku 126, neist 111 äriühingut, 14 sihtasutust ja mittetulundusühingut ning üks avalik-õiguslik juriidiline isik (Eesti Pank ja

Finantsinspeksiioon). Valitsussektori 589 üksusest 170 olid riigiasutused, 79 kohaliku omavalitsuse üksused, 21 avalik-õiguslik isik, 70 äriühingut ning 249 sihtasutused ja mittetulundusühingut, millest 177 kuulub kohalikele omavalitsusüksustele.

⁵ [Rahandusministeeriumi majandusprognoos | Rahandusministeerium](#)

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016019?leiaKehtiv>

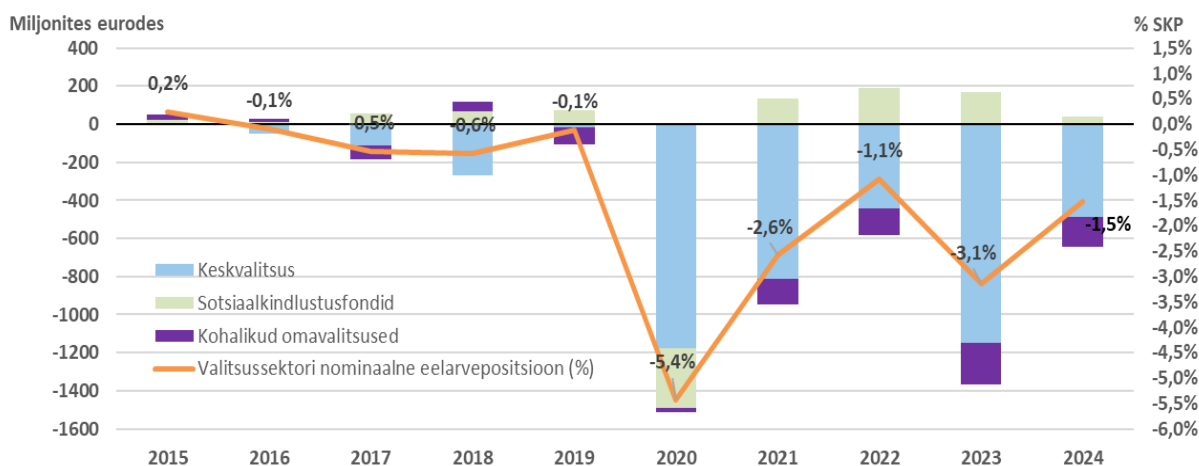
⁷ Konsolideeritud kuludes on kõigi avaliku sektori üksuste read rida-realt liidetud ning omavahelised saldod elimineeritud.

VALITSUSSEKTORI STATISTILINE EELARVEPOSITSIOON

2024. aasta valitsussektori statistiline eelarvepuudujääk ulatus Statistikaameti esialgsel andmel 601 miljoni euroni (1,5 protsenti SKP-st, vaata joonist 3). Möödunud aasta eelarvepuudujääk kujunes maksude ning muude tulude hea laekumise tõttu oodatust väiksemaks. Puudujäägi vähenemisele aitas kaasa ka kulude kokkuhoid igal valitsussektori tasandil. **Tervisekassa** jaoks oli 2024. aasta finantsiliselt edukas ning vaatamata negatiivsele prognoosile lõpetati aasta väikese ülejäägiga. Tulude poolel oli sotsiaalmaksu laekumine üsna hästi kooskõlas eelarves planeeritu ja hilisemate prognoosidega. Lisaks teeniti oma viimaste aastate ülejääkidega kogunenud reservilt suurt lisatulu seoses kerkinud baasintressiga. Kulude poolel oli planeeritust väiksem ajutiste töövõimetushüvitiste maht ning muude kulude maht. Veidi rohkem kulus ravimite kompenseerimisele. Kokkuvõttes oli aasta viimases prognoosis oodatust parem ning Tervisekassa saavutas ligi 20 miljoni euro suuruse ülejäägi. **Töötukassa** finantsseis on kolmel viimasel aastal stabiliseerunud. 2022. aasta lõpetati 31 miljoni euro suuruses ülejäägis, 2023. aastal oli ülejääk 28 miljonit eurot, 2024. aastal 22 miljonit eurot. **Kohalike omavalitsuste** eelarvepuudujääk ulatus 2024. aastal pea

0,4 protsendini SKP-st. Suure defitsiidi tingis omavalitsuste tulude reaalhindades vähenemine 2021. aastast alates ja kulude kiire kasv (sealhulgas kasvanud euri-bor).

Võrreldes 2023. aastaga oli valitsussektori puudujääk 597 miljoni euro võrra (1,6 protsenti SKP-st) väiksem peamiselt keskvalitsuse parema eelarveseisu tõttu. Vaatamata eelmise aasta keerulisele majanduskeskkonnale on palgakasv püsinud oodatust kiirem, mis on suurendanud tööjõumaksude laekumist. Tulevaste maksumuudatuste toel kiirenenud tarbimine (peamiselt mootorsõidukite vallas) ning kasumite jaotamine kergitasid nii käibemaksu kui ka juriidilise isiku tulumaksu laekumist. Lisaks maksutuludele laekus varasemast aastast oluliselt rohkem ka finantstulusid ning riigiasutuste omatulusid. Valitsussektori kulud kasvasid möödunud aastal tuludest poole aeglasemalt (4,2 protsenti). Valitsemisfunktsiooni järgi (COFOG) kasvasid eelmisel aastal enim riigikaitse kulutused (10,5 protsenti), mis viis nende osakaalu SKP-st 3,4 protsendini. Kaitsekulude kasv oli tingitud Venemaa alustatud Ukraina-vastase sõja tõttu halvenenud julgeolekuolukorrast.

Joonis 3. Valitsussektori eelarve üle- või puudujääk allsektorite kaupa osakaaluna SKP-st^a

VALITSUSSEKTORI TULEM JA STATISTILINE EELARVEPOSITSIOON

Riigieelarve on valitsuse peamine finantsplaneerimise ja -kontrolli tagamise vahend, mis seab limiidid riigiasutuste kulutustele ning selle kaudu vahendite jaotamisele ülejäänud valitsussektori üksuste vahel. Riigi raamatupidamise aastaaruanne on valitsuse aruanne riigi finantsseisu ja -tulemuste esitamiseks ning finantsplaneerimise ja -kontrolli tõhustamiseks. Raamatupidamise aruandes esitatud andmed on tekkepõhised. Riigieelarve on kooskõlas statistiliste näitajate arvestusmetoodikaga, mis on valdavalt samuti tekkepõhine ning põhineb olulisel määral raamatupidamisandmetel, kuid sisaldab ka kassapõhiseid elemente, näiteks maksutulud, sealhulgas kolm maksuliiki ühekuulise nihkega.

Statistiline eelarvepositsioon (ülejääh või puudujääk) ei ole otseselt võrreldav raamatupidamises kasutatava tulemiga. Tulemiks loetakse tulude ja kulude vahet. Eelarvepositsiooni ülejäägiks või puudujäägiks loetakse kõige üldisemalt sõnastades tulemit, mida korrigeeritakse põhivarade soetusega. Kuna põhivarade soetus võetakse täiel määral arvesse soetamise aastal, siis selle hilisemat raamatupidamislikku amortisatsiooni ja muid mahakandmisi ülejäägis või puudujäägis enam ei arvestata. Tegelikult on eelarvepositsiooni ülejäägi või puudujäägi arvestusmetoodika veel keerulisem ning sisaldab raamatupidamise arvestuspõhimõtetega võrreldes palju muid erinevusi.

^a Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

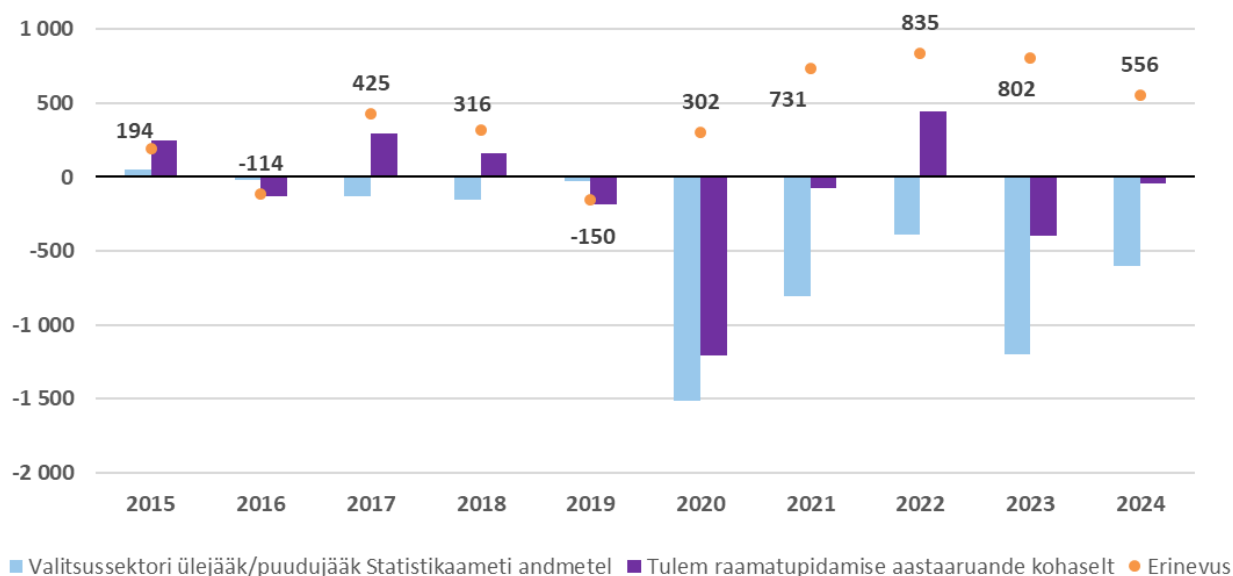
2024. aastal oli valitsussektori raamatupidamislik negatiivne tulem 45,7 miljonit eurot ja statistiline eelarvepositsioon -601,3 miljonit eurot (vaata tabelit 2 ja

joonist 4). Statistikaamet korrigeerib eelarvepositsiooni iga järgmise aasta sügisel, võttes arvesse riigi raamatupidamise aastaaruande auditeeritud andmeid.

Tabel 2. Valitsussektori positsiooni kujunemine, miljonites eurodes

	2024	2023
Tulem raamatupidamise aastaaruande kohaselt	-45,7	-396,8
Elimineeritakse amortisatsioon ja väärtuse muutus	836,4	850,8
Elimineeritakse bioloogilise vara õiglase väärtuse muutus	22,9	-0,5
Lisatakse põhivarade (mittefinantsvarad) soetus, v.a ettemaksed	-1688,3	-1518,5
Elimineeritakse müüdü põhivarade (mittefinantsvarad) jääkväärtuse mahakandmine	26,0	13,7
Elimineeritakse superdividendid, kasum/kahjum osaluste müügist, allahindlusest ja alahindluse tühistamisest	27,5	-35,5
Loetakse kuluks osaluste soetus, millelt ei prognoosita tulevikus dividenditulu	-	0,0
Loetakse kuluks EL-i fondide arvel moodustatud sissemaksed sihtotstarbelistesse fondidesse	-10,5	-119,0
Elimineeritakse eraldiste muutuse mõju (v.a garantiidelt ja II samba riigipoolsest kohustisest)	372,6	248,4
Korrigeeritakse saastekvootide müük aasta võrra hilisemaks	105,4	-26,0
Maksutulud kohandatakse laekumiste järgi (ühekuulise nihkega)	-291,3	-18,7
Lisatakse varude muutus, v.a ettemaksed ja ümberklassifitseerimised	-29,5	-10,6
Muud korrigeerimised	73,2	-185,9
Valitsussektori puudujääk statistikaameti andmetel	-601,3	-1198,6
Valitsussektori puudujääk SKP-st (%)	-1,5%	-3,1%

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem, Maksu- ja Tolliamet ning Statistikaamet.⁹

Joonis 4. Valitsussektori raamatupidamise tulemi ja statistilise eelarvepositsiooni võrdlus, miljonites eurodes

⁹ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

1.1.5 Valitsussektori tulud

ÜLEVAADE 2024. AASTA TULUDEST

Valitsussektori tulud moodustasid riigi raamatupidamise aruande kohaselt 2024. aastal 16,0 miljardit eurot ehk 40,5 protsenti sisemajanduse koguproduktist. 2024. aastal kasvasid tulud 8,6 protsenti (1,26 miljardi euro võrra).

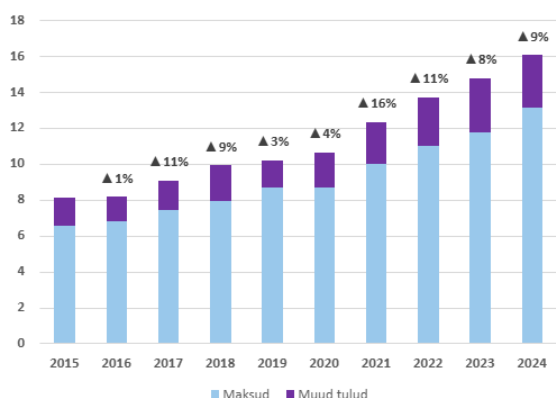
Maksutulud kasvasid 11,5 protsenti (1,35 miljardi euro võrra). Mahuliselt ja protsentuaalselt vedas kasvu juriidilise isiku tulumaks (suurenedes 420 miljoni euro võrra ehk 55,9 protsenti), mille tasumist mõjutas tulumaksu määra tõusule eelnenud erasektori ettevõtete, sealhulgas krediidiuasutuste kasumi jaotamine madalama määraga.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumine suurenes 306 miljoni euro võrra ehk 12,8 protsenti. Kuigi vanaduspensionialiste ühtne maksuvaba tulu suurenes 2024. aastal

PIKAAJALINE TREND: MAKSUD, MUUD TULUD, VÄLISABI

Valitsussektori tuludest moodustasid maksutulud perioodil 2015–2024 keskmiselt 81 protsenti. Nende osakaal suurenes 2024. aastal 82 protsendini. Ülejäänud osa moodustavad mittemaksulised tulud (vaata joonist 5).

Aastatel 2015–2024 moodustas sotsiaalmaks maksutuludest keskmiselt 35 protsenti, tulumaks neljandiku ja käibemaks 24 protsenti. Nende kolme maksu osakaal on võrreldes perioodi algusega (83 protsenti 2015. aastal) kasvanud, ulatudes perioodi lõpuks sotsiaalmaksu ja tulumaksu osakaalu suurenemise tõttu 89 protsendini maksutuludest (vaata joonist 6). Juriidilise isiku tulumaksu osakaal maksutuludest saavutas 2024. aastal perioodi 2015–2024 rekordilise taseme, ulatudes üheksa protsendini, seoses maksumäära tõusule eelnenud erasektori ettevõtete, sealhulgas krediidiuasutuste kasumi jaotamisega. Füüsilise isiku tulumaksu osakaal on olnud perioodi lõpus suurem kui alguses, mille üks põhjustest on inimeste sissetulekute maksuvaba tulu piiridest välja

Joonis 5. Valitsussektori tulude struktuur, miljardites eurodes

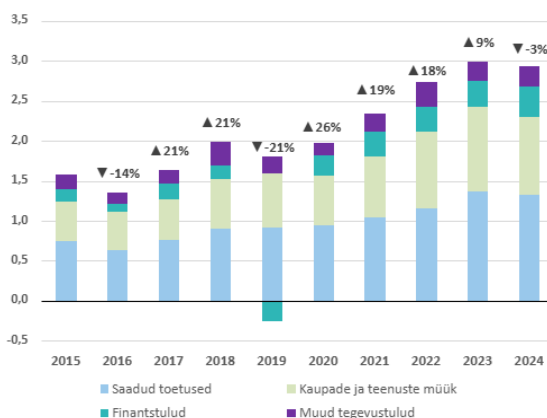
776 euron, siis tööelastele kehtis jätkuvalt regresseeruv maksuvaba tulu 654 eurot ja palgakasv viis inimeste sissetulekud maksuvaba tulu piiridest välja. Seoses euri-bori tõusuga kasvasid ka inimeste tulud hoiustelt ja tulumaks hoiuseintressidelt.

Mittermaksulised tulud vähenesid 2,8 protsenti (83,8 miljoni euro) võrra (vaata joonist 7). Seda põhjustas eelkõige saastekvootide müügitulu vähenemine (105,4 miljoni euro võrra), vähenesid ka saadud toetused (42,1 miljoni euro võrra). Finantstulud kasvasid 63,2 miljoni euro võrra, millest dividenditulu kasv moodustas 42,9 miljonit eurot. Võrreldes 2023. aastaga kasvasid dividendid peamiselt Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Elering AS-i dividendide suurenemise tõttu.

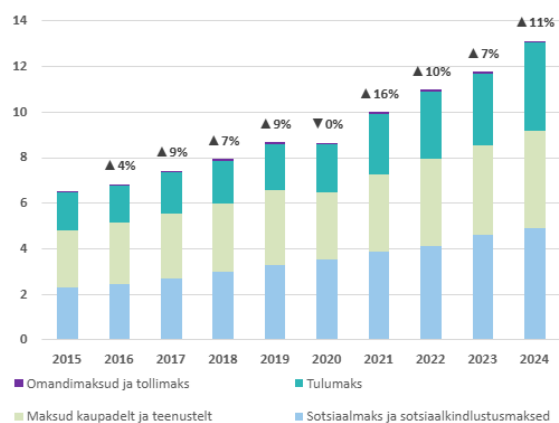
kasvamine palgakasvu toel. Sotsiaalmaksu kasvutempo aeglustus võrreldes 2023. aastaga ligi kaks korda 6,5 protsendile palgakasvu aeglustumise tõttu ja osakaal maksutuludest langes perioodi keskmisele tasemele.

Mittermaksulistest tuludest moodustasid perioodil 2015–2024 kõige suurema osa saadud toetused, keskmiselt 47 protsenti (vaata joonist 7). Seetõttu kirjeldatakse alljärgnevalt välisabi kasutamist põhjalikumalt.

Välisabi maht sõltus perioodil 2015–2024 toetuste rakendamise tsüklilisest. Seda ajavahemikku mõjutavad Euroopa Liidu eelarveperioodid 2014–2020 ja 2021–2027. Euroopa Liidu eelarveperioodi alguses on struktuuritoetuste rakendamine tavaliselt madalam ja suureneb perioodi lõpuks. Välisabi keskmine osakaal muudes tuludes oli aastatel 2015–2024 45 protsenti, ulatudes 41 protsendist 2022. aastal 57 protsendini 2019. aastal (vaata joonist 8).

Joonis 7. Valitsussektori muud tulud, miljardites eurodes

Joonis 6. Valitsussektori maksutulud, miljardites eurodes

VÄLISTOETUSTE KASUTAMINE

Riigieelarve planeerimisel moodustavad välistoetused umbes 10 protsenti eelarve kogumahust. 2024. aasta riigieelarve tuludest (valitsussektori osa) moodustasid välistoetused 1,26 miljardit eurot (vaata 14.6 lisa c15 A2 ilma kodumaiste toetusteta). 2024. aasta riigieelarve täitmisest moodustasid välistoetused 1,16 miljardit eurot.

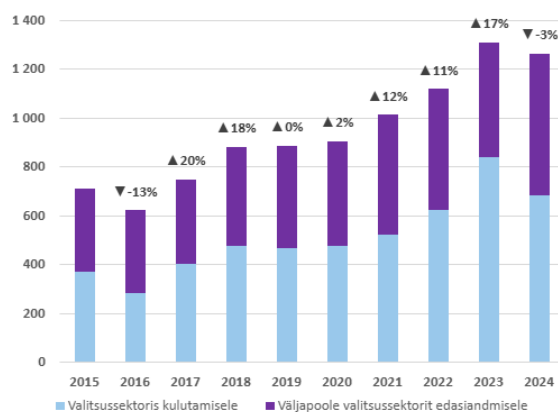
Välistoetuste mahust moodustavad suurima osa Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, mida rakendatakse ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava¹⁰, Eesti maaelu arengukava, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava¹¹ ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava alusel.

Eelarveperioodil 2021–2027 on ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava Euroopa Liidu toetuste maht 3,37 miljardit eurot, mis koos riikliku kaasfinantseeringu ja toetuse saajate omafinantseeringuga on üle 5,17 miljardi euro kogu rahastusperioodi peale.

Struktuuritoetuste rakendamise oluline osa 2024. aastal oli rahastusperioodi käimalükkamiseks vajalike toetuste andmise tingimuste kinnitamine. 2024. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees võetud juba ligi 2,3 miljardit eurot (68,5 protsenti) ja sellest on kumulatiivselt välja makstud umbes 355 miljonit eurot (10,5 protsenti).

Euroopa Liidu pikaajalisele eelarvele lisaks toimus 2024. aastal Eesti taastekava rahastu raames aktiivne töö nende toetuste (953 miljonit) rakendamisel erinevate investeeringute ja reformide kaudu kokkulepitud eesmärkide saavutamiseks, mis on hädavajalikud majanduse pikaajaliseks taastumiseks, liikmesriikide majanduse ja sotsiaalse vastupidavuse suurendamiseks ning rohelise ja digiülemineku toetamiseks.

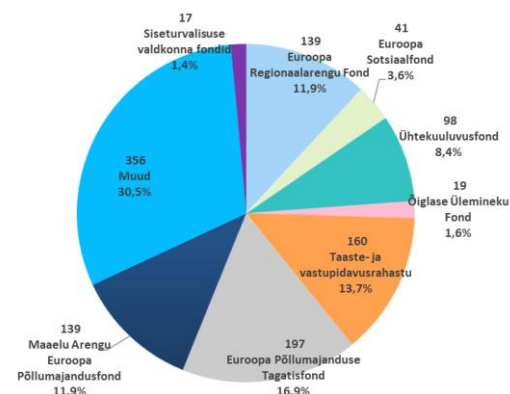
Perioodi 2014–2020 välistoetustest on kasutusel veel Eesti maaelu arengukava raames antav toetus, millel on erandina teistest eelmise rahastusperioodi fondidest lubatud üleminekuperiood, mis tähendab, et seda fondi saab koos üleminekuperioodiga ning taasterahastu panusega kasutada 2025. aastani. **Eesti maaelu**

Joonis 8. Välisabi, miljonites eurodes

arengukava 2014–2020 keskendub kuuetele Euroopa Liidu maaelu arengu valdkonna prioriteedile. 2024. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees 1,17 miljardit eurot, millest on välja makstud 1,1 miljardit eurot.

Perioodi 2021–2027 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi rakendamine on samuti aktiivselt alanud. 2024. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees 61 miljonit eurot (14,8 protsenti) ja välja makstud 27,9 miljonit eurot.

Joonis 9. Välistoetuste jagunemine fondide lõikes 2024. aastal (miljonites eurodes, % kogumahust)

Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027 eesmärk on tagada majanduslikult konkurentsivõimeline ning keskkonnasäästlik kalandus ja vesiviljelus järgmiste alaeesmärkide abil: kalavarude hea seisundi tagamine, kalandus- ja vesiviljelussektori konkurentsivõime suurendamine ning kalandus- ja vesiviljelustoodete kvaliteedi ning lisandväärtuse tõstmine. 2024. aasta lõpuks oli Euroopa Liidu toetustest kohustisi võetud 37,6 miljoni euro eest ja välja makstud kaks miljonit eurot.

Siseturvalisuspoliitika raames kasutatakse eelarveperioodi 2021–2027 välistoetusi Sisejulgeolekufondi, Pii-rihalduse ja viisapoliitika rahastu ning Varjupaiga-

¹⁰ Sisaldab Euroopa Sotsiaalfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi ja Õiglase Ülemineku Fondi.

¹¹ Katav Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi.

Rände- ja Integratsioonifondi kaudu. Nende Euroopa Liidu toetuste maht on kokku ligi 87,8 miljonit eurot, millele lisandub riiklik kaasfinantseering. 2024. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees võetud juba ligi 83 miljonit eurot (keskmiselt 90 protsenti) ja sellest on välja makstud 9,6 miljonit eurot.

Uue programmina on eelarvesse lisandunud Eesti-Šveitsi programmi tegevused. Programmil on kaks fookust: sotsiaalse kaasatuse teemad, millesse on kaasatud nelja ministeeriumi valitsemisalad, ja bioloogilise

mitmekesisuse edendamine, millega tegeleb kliimaministeerium koos oma asutustega. 2024. aasta lõpu seisuga oli kohustisi Euroopa Liidu ees võetud juba kogu programmi mahu ulatuses ja sellest on esimesel rakendamise aastal välja makstud alla ühe protsenti.

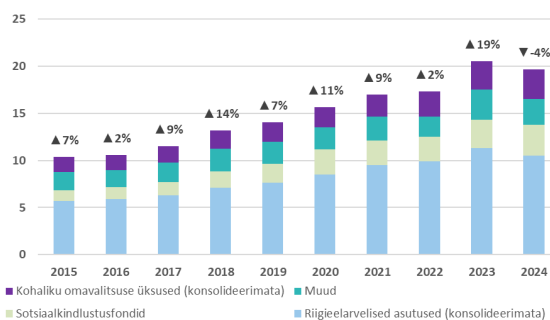
Lisaks sisalduvad eelarves **otsetoetused**, mida on riigiasutustel võimalik taotleda otse mitmetest Euroopa Liidu fondidest erinevateks tegevusteks, kogemuste vahetamiseks, riikidevahelise koostöö edendamiseks, riikide süsteemide ühtlustamiseks ja paljuks muuks.

1.1.6 Valitsussektori kulud ja investeeringud

ÜLEVADE VALITSUSSEKTORI KULUDEST JA INVESTEERINGUTEST

Valitsussektorisest sektorite konsolideerimata kogukulud 2024. aastal olid 19,68 miljardit eurot, mis vastab 50 protsendile SKP-st ning millest riigi (konsolideerimata) kulud moodustasid 10,48 miljardit ehk 53,2 protsenti (vaata joonist 10).

Kohalike omavalitsuste üksuste (konsolideerimata) kulud olid 3,19 miljardit eurot, sotsiaalkindlustusfondide kulud 3,27 miljardit eurot ja muude üksuste kulud 2,73 miljardit eurot.

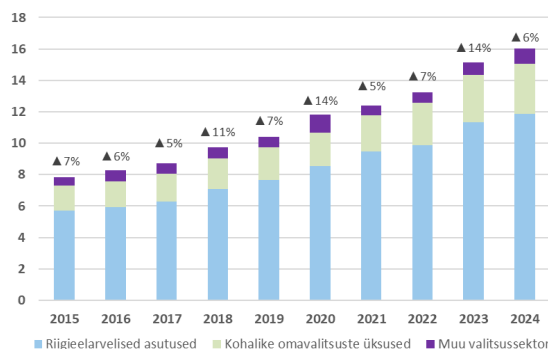

Joonis 10. Valitsussektori allsektorite konsolideerimata kulud, miljardites eurodes

ÜLEVADE 2024. AASTA KULUDEST

Avaliku sektori 2024. aasta konsolideeritud kuludest 84,1 protsenti (2023. aastal 80,5 protsenti) moodustasid valitsussektori kulud. Valitsussektori konsolideeritud kuludest 74,0 protsenti moodustasid riigiasutuste kulud ja 19,9 protsenti kohalike omavalitsuste kulud. Riigieelarveliste asutuste ja kohalike omavalitsuste konsolideeritud kulude osatähtsus valitsussektori kogukuludes jäi eelneva aastaga võrreldes samale tasemele.

2024. aastal vähenes riigieelarveliste asutuste kulude kasvutempo võrreldes eelneva aastaga märgatavalt peamiselt tööjõukulude ja antud toetuste aeglasema kasvu tõttu. Kohalike omavalitsuste kulude kasvutempo vähenes 2024. aastal tööjõukulude aeglasema kasvutempo ja majanduskulude vähenemise mõjul.

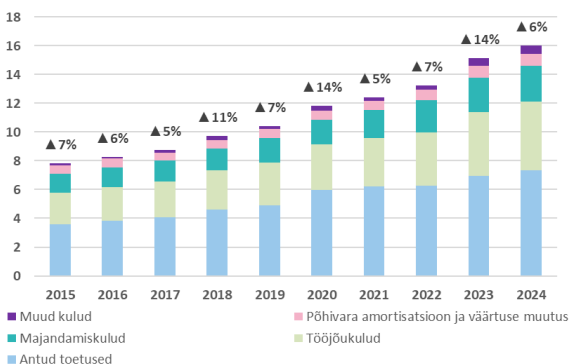

Joonis 11. Valitsussektori kulud ilma investeeringuteta, miljardites eurodes

Valitsussektori konsolideeritud kuludeks ilma investeeringuteta kujunes 2024. aastal 16,04 miljardit eurot

(2023. aastal 15,13 miljardit eurot) ehk 6,0 protsenti (912 miljonit eurot) enam kui aasta varem (vaata joonist 11). Valitsussektori kuludest kasvasid võrreldes 2023. aastaga enim antud toetused (403,2 miljonit eurot, 5,8 protsenti) ja tööjõukulud (314,5 miljonit eurot, 7,1 protsenti).

Valitsussektori kulude struktuur on 2024. aastal sarnaselt 2023. aastale võrreldav kriisieelse ajaga aastal 2019, mil antud toetuste osakaal jäi väiksemaks kui 50 protsenti kogukuludest ja tegevuskulude osakaal moodustas umbes 45 protsenti kogukuludest (vaata joonist 12).

Joonis 12. Valitsussektori kulutuste struktuur, miljardites eurodes

2024. aastal vähenesid nii antud toetuste kui ka majandamiskulude osakaalud valitsussektori kogukuludest eelneva aastaga võrreldes 0,1 protsendipunkti võrra, samas kui tööjõukulude ja muude kulude osakaalud suurenesid kumbki 0,3 protsendipunkti.

Kuigi 2024. aastal tööjõukulude kasvutempo võrreldes eelneva aastaga vähenes, siis tööjõukulude kasv osutus erinevalt majandamiskuludest ja antud toetustest valitsussektori kogukulude kasvust kiiremaks. Valitsussektori tööjõukulude suurenemist vedasid 2024. aastal muu valitsussektori tööjõukulud, samas kui riigieelarvelistes

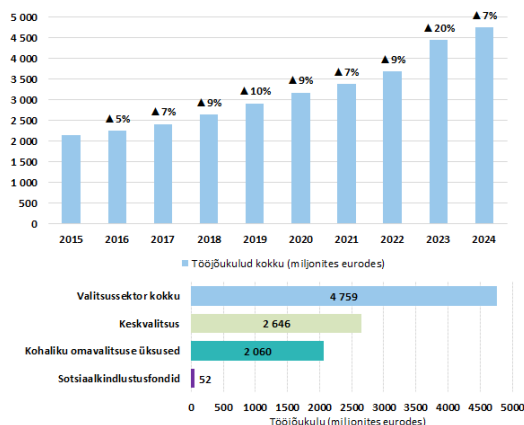
SUURIM KULU EHK TOETUSED

Toetuste maht, mis 2024. aasta lõpus oli valitsussektoris 7,35 miljardit (2023. aastal 6,95 miljardit) eurot, kasvas aastaga 403,2 miljoni euro võrra peamiselt pensionide suurenemise tõttu, mis kasvasid 2024. aastal korrapärase indekseerimise tulemusena. Pensionid kasvasid aastaga 300,3 miljoni eurot (11,8 protsenti), muud ravikindlustustoetused 61,4 miljoni eurot (13,0 protsenti), toetused töötutele ja töövõimetoetused 41,4 miljoni eurot (8,5 protsenti) ning toetused puudega inimestele 30,6 miljoni eurot (36,2 protsenti). Sotsiaaltoetuste grupis korrastati kontoplaani ning hakati eraldi esitama toetusi sotsiaalhoolekande seaduse alusel (50,4 miljoni eurot), mida varem kajastati muudes sotsiaaltoetuste gruppides.

VALITSUSSEKTORI KULUD¹² TEGEVUSALADE LÖIKES

Tööjõukulud

Valitsussektori tööjõukulud¹³ olid 2024. aastal 4,76 miljardit eurot (vaata joonist 13) ja moodustasid 12,3 protsenti¹⁴ SKP-st. Võrreldes eelneva aastaga on osakaal SKP-st tõusnud 0,6 protsendipunkti võrra. 2024. aastal kasvasid tööjõukulud kõige enam sotsiaalkindlustusfondides (11,5 protsenti), seejärel kohaliku omavalitsuse üksustes¹⁵ (8,1 protsenti) ja keskvalitsuses (6,2 protsenti).

Joonis 13. Valitsussektori tööjõukulude muutus aastate lõikes. Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem

Valitsussektori keskmine brutokuupalk kasvas 2024. aastal 7,7 protsenti ehk veidi aeglasemas tempos kui Eesti keskmine brutokuupalk (8,1 protsenti). Valitsussektori sees oli kõige kiirem kasv sotsiaalkindlustusfondides (11,6 protsenti). Kohaliku omavalitsuse

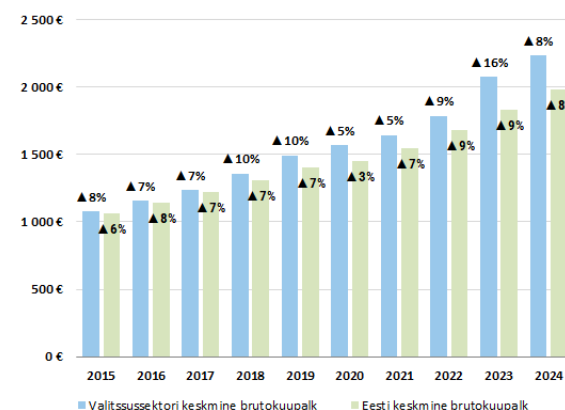
asutustes jäi kokkuhoiumeetmete mõjul kasv tunduvalt väiksemaks. Tegevusalade lõikes suurenesid valitsussektoris tööjõukulud enim hariduses (139,4 miljoni eurot) ja tervishoius (109,8 miljoni eurot). Muude kulude osatähtsus suurenes 2024. aastal intressikulude jätkuva suurenemise tõttu.

See avaldab mõju näiteks peretoetuste vähenemisele 2024. aastal 75,9 miljoni euro võrra, kuigi siin põhjustasid vähenemise ka alates 1. jaanuarist 2024 jõustunud uued peretoetuste määrad – lasterikka pere toetuse suurus kehtestati kolme kuni kuue lapse puhul 450 eurot kuus ning seitsme ja enama lapse puhul 650 eurot kuus. 2023. aasta veebruarist kuni 2024. aasta jaanuarini oli lasterikka pere toetuse suurus kolme kuni kuue lapse puhul 650 eurot kuus ning seitsme ja enama lapse puhul 850 eurot kuus.

Saadud ja antud toetuste ülevaade, sealhulgas nende ja-gunemine valdkondade lõikes, asub raamatupidamise aruande peatükis 4.6 lisas c15.

üksuste keskmise palga kasv oli 7,7 protsenti ja keskvalitsuses 7,3 protsenti.

Valitsussektori brutokuupalk on kümne aasta jooksul kasvanud 107 protsenti ning Eesti keskmine brutokuupalk 86 protsenti. Valitsussektori keskmine brutokuupalk on selle aja jooksul kasvanud 1081 eurolt 2235 euroni (vaata joonist 14).

Joonis 14. Eesti keskmise ja valitsussektori keskmise brutopalka muutus aastate lõikes. Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike süsteem

Eesti keskmine brutokuupalk oli 2024. aastal 1981 eurot. Valitsussektori ning Eesti keskmise brutokuupalka vahe on varasemaga võrreldes vähenenud. Valitsussektoris on rohkem kõrgharidusega töötajaid, mistõttu on ka palgad Eesti keskmisest brutokuupalgast kõrgemad.

¹² Välja arvatud toetused.

¹³ Tööjõukulud koosnevad järgmistest osadest: koosseisuliste töötajate põhipalk, lisatasud, hüvitised, preemiad ja tulemustasud, puhkusetasud, tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed, erisoodustused, muude isikute töötasud, töötasud võlaõiguslike lepingute alusel, eripensionid, pensionisuurendused, kapitaliseeritud tööjõukulud.

¹⁴ Allikas: Eurostat (Compensation of employees, expenditure, viimati uuendatud 22. aprill 2025).

¹⁵ Sisaldab ka valitsussektoris kuuluvate üksuste valitseva mõju all olevaid üksuseid.

Valitsussektoris töötas 2024. aastal 125 557 töötajat¹⁶ ja see kasvas statistiliselt 1583 töötaja võrra ehk 1,3 protsenti. Valitsussektori töötajad jagunesid keskvalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuste ja sotsiaalkindlustusfondide vahel.

Kohalikus omavalitsuses töötas 52 protsenti kogu valitsussektori töötajatest, keskvalitsuses 47 protsenti ja

Majandamiskulud

2024. aastal oli valitsussektori majandamiskulude maht 2,51 miljardit eurot (2023. aastal 2,38 miljardit eurot) ning kasvas aastaga 5,4 protsenti. Kõige enam suurenesid valitsussektoris 2024. aastal kaitseotstarbelise varustuse ja materjalide kulud (179,8 miljonit, 85,3 protsenti), õppevahendite ja koolituse kulud (32,2 miljonit, 36,0 protsenti), meditsiinitarvete ja -teenuste kulud (21,6 miljonit eurot, 7,7 protsenti) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud (21,5 miljonit, 13,2 protsenti). Enim ehk 87,8 miljonit eurot (72,1 protsenti) vähenesid 2024. aastal kulutused sotsiaalteenustele, kuna

VALITSUSSEKTORI INVESTEERINGUD SEKTORITE LÖIKES

Kui võrrelda 2024. aastat 2023. aastaga, siis riigieelarveliste asutuste investeeringute osatähtsus kasvas 48 protsendini valitsussektori investeeringutest (vaata joonist 15). Valitsussektori investeeringud suurenesid 2024. aastal eelneva aastaga võrreldes 77,7 miljoni euro (4,6 protsenti) võrra. Kokku investeeriti 2024. aastal 1,76 miljardit eurot (2023. aastal 1,68 miljardit eurot). Sellest 840,2 miljonit eurot (2023. aastal 745,4 miljonit eurot) investeerisid riigiasutused ja 348,4 miljonit eurot (2023. aastal 422,2 miljonit eurot) kohalikud omavalitsused.

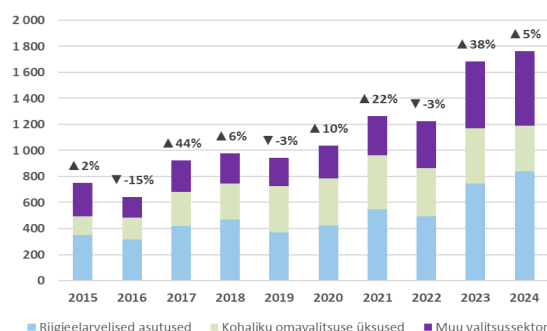
Valitsussektori investeeringud suurenesid kõige enam riigikaitse (146 miljonit eurot, 38,6 protsenti) ja transpordi valdkonnas (114 miljonit eurot, 26,6 protsenti) ning vähenesid enim tervishoiu (75,0 miljonit eurot,

sotsiaalkindlustusfondides üks protsent kogu valitsussektori töötajatest.

Detailsemat infot valitsussektori töötajate arvude ja keskmise palga kohta leiab Rahandusministeeriumi kodulehelt ([Avaliku sektori statistika | Rahandusministeerium](#)).

2024. aastast klassifitseeriti paljud sotsiaalteenused ümber sotsiaaltoetuste gruppi, sealhulgas hoolduse, rehabilitatsiooni ja taastusravi teenused. Majandamiskuludest vähenesid ka muu erivarustuse ja materjalidega seotud kulud (19,9 miljonit, 52,2 protsenti) ning töömasinate, seadmete ja inventari majandamiskulud (14,8 miljonit, 11,9 protsenti). 2024. aastal suurenesid majandamiskulud kõige enam riigikaitse tegevusalas (185,8 miljonit eurot). Ülevaade valitsussektori majandamiskuludest asub raamatupidamise aruande peatükis 4.6 lisas c21.

48,0 protsenti) valdkonnas. Ülevaade valitsussektori investeeringutest tegevusalade lõikes asub raamatupidamise aruande peatükis 4.6 lisas c10.

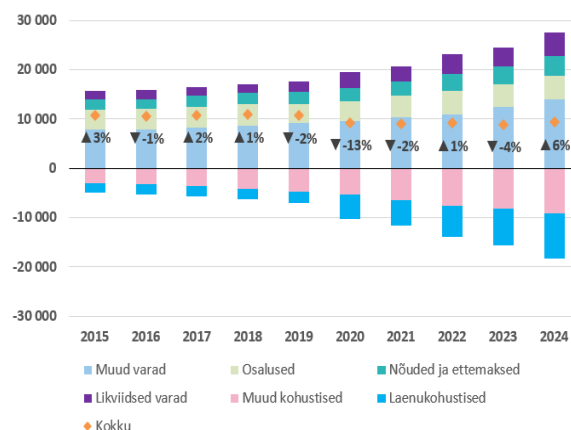
Joonis 15. Valitsussektori üksuste investeeringud, miljonites eurodes

1.1.7 Valitsussektori bilanss

BILANSI STRUKTUUR

2024. aasta lõpus oli valitsussektori konsolideeritud vara kokku 27,54 miljardit eurot (70 protsenti SKP-st), kasvades aastaga 3,17 miljardit ehk 8,0 protsenti võrra (13 protsenti SKP-st (vaata joonist 16)). Varast suurima osakaaluga oli vähelikviidne mittefinantsvara (edaspidi „muu vara“), mis moodustas koguvaramast 50,8 protsenti ja oli 2024. aasta lõpul 14 miljardit eurot (35 protsenti SKP-st) ning millest kõige suurema osa ehk 97,7 protsenti moodustas materiaalne põhivara.

Muu vara kasvas aastaga 1,65 miljardi euro ehk 13,3 protsenti võrra. See on sarnane eelmise aasta kasvule, mis oli 12,3 protsenti, kuid oluliselt kiirem kasv kui varasematel aastatel. Viie varasema aasta keskmine kasv oli 5,9 protsenti. Peamine kasv tulenes 2024. aastal riigikaitseinvesteeringutest (vaata joonist 21).

Joonis 16. Valitsussektori bilanss, miljonites eurodes

¹⁶ Peatükis on töötajate arvuna läbivalt käsitletud aasta keskmist täistööajale taandatud töötajate arvu.

Suuruselt järgmise, 17-protsendilise osakaaluga olid osalused – 2024. aasta lõpul 4,77 miljardit eurot (12 protsenti SKP-st). Järgnesid likviidsed varad (17 protsenti koguvaradest ehk 4,78 miljardit eurot) ning nõuded ja ettemaksed (15 protsenti koguvaradest ehk neli miljardit eurot). Likviidsed varad kasvasid lühiajaliste finantsinvesteeringute toel aastaga 29,8 protsenti.

Valitsussektori kohustised moodustasid 2024. aasta lõpul 18,24 miljardit eurot (46 protsenti SKP-st), olles aastaga suurenenud 2,65 miljardi euro ehk 17 protsenti võrra (seitse protsenti SKP-st).

Kohustised jagunevad kaheks: laenukohustisteks (49 protsenti kohustistest) ja muudeks kohustisteks (51 protsenti kohustistest). Laenu- ehk võlakohustisi oli 2024. aasta lõpul 9,02 miljardit eurot (23 protsenti SKP-st) ning nende kohustiste kasv on alates 2020. aastast kiirenud. Viimase aastaga kasvasid need 1,01 miljardi euro ehk 12 protsenti võrra (vaata alapeatükki „Valitsussektori võlakohustised“). Muud kohustised moodustasid 2024. aasta lõpul 9,21 miljardit eurot (23 protsenti SKP-st). Muude kohustiste hulka loetakse eraldised, saadud ettemaksed, võlad tarnijatele ja võlad töötajatele. Nende kasvu mõjutab laiem hinna- ja palgakasv.

Valitsussektori netovara oli 2024. aasta lõpul 9,29 miljardit eurot (24 protsenti SKP-st (vaata joonist 17)).

KÄIBEVARA JA LIKVIIDNE VARA

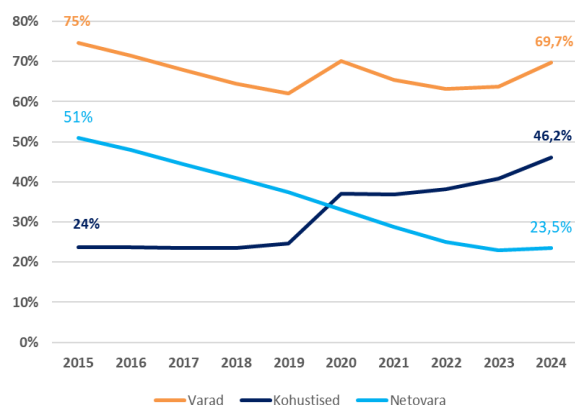
Valitsussektori käibevarast (9,19 miljardit eurot) moodustas likviidne vara 2024. aasta lõpul 4,78 miljardit eurot ehk 52 protsenti. Rahandusministeeriumi riigikassa osakond haldas 71 protsenti valitsussektori likviidsest varast, vastutades riigi 3,39 miljardi euro suuruste finantsreservide eest (vaata joonist 18). Riigikassa osakond korraldab riigiasutuste, sotsiaalkindlustusfondide ja riigi omandis olevate sihtasutuste ühtset rahavoo juhtimist ning haldab riigi likviidsusreservi ja stabiliseerimisreservi (vaata alapeatükki „Riigi konsolideeritud rahavoo ja finantsriskide juhtimise põhimõtted“).

2024. aasta lõpus ületas valitsussektori käibevara lühiajalisi kohustisi 3,63 miljardi euro võrra ehk 1,7 korda¹⁸. See näitab valitsussektori üldiselt head lühiajalist finantsvõimekust, kuna käibevara ületab lühiajalisi kohustusi. 2023. aasta lõpus oli lühiajalise

NÕUDED JA ETTEMAKSED

Valitsussektori lühi- ning pikaajalised nõuded ja ettemaksed kasvasid aastaga 412,9 miljoni euro ehk 11,5 protsenti võrra nelja miljardi euroni (10,1 protsenti SKP-st, vaata joonist 19).

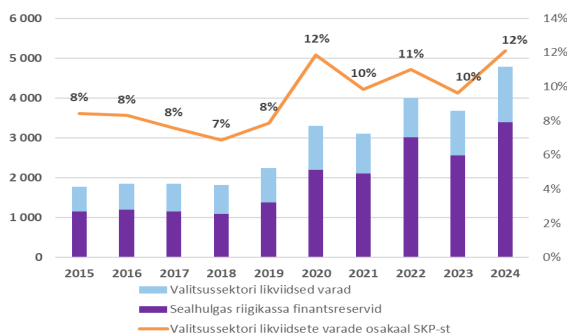
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded moodustasid 1,77 miljardit eurot ehk 44 protsenti kõigist nõuetest ja ettemaksetest, lühiajalised muud nõuded ja ettemaksed 1,46 mil-

Joonis 17. Valitsussektori varade, kohustiste ja netovara osakaal SKP-st¹⁷

Valitsussektori netovara kasvas aastaga 515,5 miljoni euro ehk 5,9 protsenti võrra. Netovarade tõusule avaldab mõju 2024. aasta lõpu seisuga esmakordselt arvele võetud kaitseotstarbeliste varude maht summas 707,8 mln eurot (seni kajastatud soetamisel kuludes), mille võrra suurendati ka valitsussektori netovara. Varasemate aastate lõpu seisuga ei olnud võimalik nende varude mahtu hinnata (vaata peatüki 4.4 netovara muutuste aruande valitsussektori osa B).

võlgnevuse kattekordaja 1,6, seega on näitaja paranenud. Viimasel kümnel aastal on suhtarv püsinud keskmiselt tasemel 2,0 ning alla selle taseme langes näitaja alates aastast 2020.

Joonis 18. Valitsussektori likviidsed varad, sealhulgas riigikassa halduses olevad finantsreservid, miljonites eurodes¹⁹

jardit eurot (37 protsenti) ning pikaajalised muud nõuded ja ettemaksed 0,77 miljardit eurot (19 protsenti). Lühiajaliste nõuete ja ettemaksete seas on suurim 54 protsenti ulatuses laekumata sihtfinantseerimine summas 782,2 miljonit eurot ning pikaajaliste nõuete ja ettemaksete seas on suurimad antud laenud summas 606,4 miljonit eurot, mis moodustavad 79 protsenti

¹⁷ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

¹⁸ Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja, inglise keeles *current ratio* (*current assets / current liabilities*).

¹⁹ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

(vaata 4.6 lisa c4). Laenude hulgas kajastub EFSF-i²⁰ raamlepingust tulenev Eesti riigi osakaalule vastav võlakohustiste summa 442,3 miljonit eurot (2023. aasta lõpus 447,1 miljonit eurot), mis laenati välja Euroopa Liidu toetusprogrammi alusel. See sisaldab peamiselt Eesti riigi laene Kreekale, Iirimale ja Portugalile, mis väljastati Euroopa stabiilsusmehhanismi kaudu (vaata 2.7 lisa a6). See summa on ühtlasi kajastatud riigi võlakohustistes (vaata 2.7 lisa a17). Laenukohustistele lisanduvad pikaajalised intressikohustised summas 39,8 miljonit eurot (2023. aasta lõpus 34,1 miljonit eurot) (vaata 2.7 lisa a15).

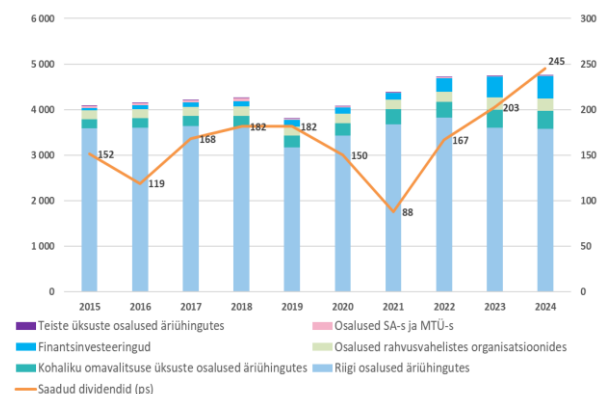
Valitsussektori suurimad laenude andjad on Ettevõtlike ja Innovatsiooni SA, Maaelu Edendamise SA ja SA Keskonnainvesteeringute Keskus. Ettevõtlike ja Innovatsiooni SA laenuõue pankrotistunud Nordic Aviation Group ASile oli 2024. aasta 31. detsembri seisuga seitse miljonit eurot. See hinnati 2024. aasta lõpus

OSALUSED

2024. aasta lõpus oli valitsussektoril osalusi 4,77 miljardit eurot (12 protsenti SKP-st), mida on eelmise aastaga võrreldes 11,7 miljoni euro ehk 0,2 protsendi võrra rohkem (vaata joonist 20).

Suurima osa (75 protsenti) valitsussektori osalustest moodustasid riigile kuuluvad tütar- ja sidusettevõtjad 3,58 miljardi euro väärtuses. Riigi osalus neis vähenes aastaga 26,3 miljoni euro võrra (vaata 4.6 lisa c6 ja 2.7 lisa a9).

Kohalike omavalitsuste osalus tütar- ja sidusettevõtjates oli 392,2 miljonit eurot, suurenedes 2024. aastal 4,2 miljoni euro võrra (vaata 4.6 lisa c6 ja 3.6 lisa b5).

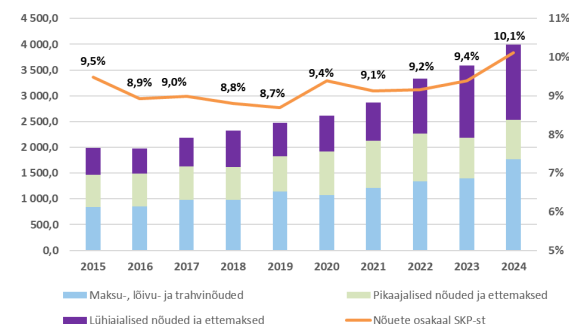

Joonis 20. Valitsussektori osalused ja dividendid, miljonites eurodes

MUU VARA

Valitsussektori koguvaradest ligikaudu poole moodustas muu vara, mille hulka arvatakse lisaks materiaalsele ja immateriaalsele põhivarale bioloogilised varad,

ebatõenäoliselt laekuvaks kuluks (vaata 2.7 lisa a26). Seoses Nordic Aviation Group ASi konsolideerimise lõpetamisega võeti laenuõue võrdses summas ebatõenäoliselt laekuvaks kantud nõudega riigi konsolideeritud bilansis arvele.

Joonis 19. Valitsussektori nõuded ja ettemaksed, miljonites eurodes²¹

Riigi osalused rahvusvahelistes organisatsioonides olid kokku 278,1 miljonit eurot (2023. aastal 277,4 miljonit eurot). Neist suurim oli 204,7 miljoni euroga osalus Euroopa Stabiilsusmehhanismis (vaata 2.7 lisa a3). 2024. aastal laekus tütar- ja sidusettevõtjalt dividenditulu 245,4 miljonit eurot, mida oli 42,9 miljoni euro võrra rohkem kui aasta varem.

Riigile kuulus 2024. aasta lõpus 28 tütar- ja sidusettevõtet (2023. aasta lõpus 30 ettevõtet). 2024. aasta jooksul vähenes nende ettevõtete arv kahe võrra, kuna Eesti Loots AS ja Eesti Vanglatööstus AS likvideeriti.

Riigi tütar- ja sidusettevõtetest on valitsussektoris arvatud üheksa äriühingut, millest suurimad olid AS Riigi Kinnisvara, Eesti Raudtee AS ja Eesti Varude Keskus OÜ (vaata 2.7 lisa a1 B2). 2023. aastal lisati valitsussektoris Eesti Raudtee AS ja Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ.

Valitsussektoris ei kuulunud 19 riigi tütar- ja sidusettevõtjat, millest suurimad olid Eesti Energia AS (grupp), Riigimetsa Majandamise Keskus ja Elering AS (grupp).

Igal aastal avalikustatakse osaluste koondülevaated²², millest leiab detailsema informatsiooni riigile kuuluvate sihtasutuste ja äriühingute põhitegevuse ning finantsseisu kohta

kinnisvarainvesteeringud ning varud. Muu vara maht suurenes aastaga 1,65 miljardi euro võrra ning moodustas 2024. aasta lõpus kokku 14 miljardit eurot

²⁰ Euroopa Finantsstabiilsusmehhanism (inglise keeles *European Financial Stability Facility*, EFSF) on 2010. aasta juunis eurotsooni riikide poolt ühiselt asutatud institutsioon euroala finantsstabiilsuse tagamiseks. Euroopa Finantsstabiilsusmehhanism andis pikaajalisi laene Iirimale, Kreekale ja Portugalile, mille finantseerimiseks emiteeriti eurotsooni riikide garanteeritud pikaajalisi võlakirju. Euroopa Finantsstabiilsusmehhanism enam eurotsooni liikmetele uusi laene ei väljasta, sest selle funktsiooni võttis üle 2021. aastal asutatud Euroopa Stabiilsusmehhanism.

²¹ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

²² Ülevaade riigi osaluspoliitika põhimõtetest: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigi-osalused>.

(35 protsenti SKP-st). Materiaalne põhivara suurenes aastaga 0,90 miljardi euro võrra 12,28 miljardi euronini ning moodustas 87,7 protsenti muust varast.

Varude maht peaaegu kolmekordistus võrreldes 2023. aastaga, kasvades 738,4 miljoni euro võrra ning moodustades aasta lõpuks kokku 1,18 miljardit eurot. Kasvust moodustasid 707,8 mln eurot esmakordselt arvele võetud kaitseotstarbelised varud (seni kajastatud soetamisel kuluna).

Valitsussektori põhivarast moodustasid suurima osa ehk 68,0 protsenti hooned ja rajatised, mille väärtus oli 8,35 miljardit eurot.

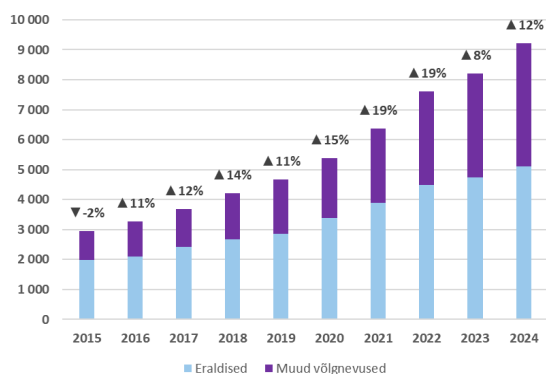
Maad oli 861,8 miljoni euro ning masinaid ja seadmeid 929,6 miljoni euro väärtuses (vaata 4.6 lisasid c7, c8 ja c9).

Valitsussektori asutused soetasid 2024. aastal põhivara 1,76 miljardi euro eest. Seda oli 77,7 miljoni euro võrra rohkem kui 2023. aastal.

Kõige rohkem investeeriti 2024. aastal transporti (540,4 miljonit eurot) ja riigikaitset (525,4 miljonit eurot).

MUUD KOHUSTISED

Valitsussektori kohustised jagunevad kaheks: laenukohustisteks²³ ja muudeks kohustisteks. Muud kohustised hõlmavad eraldisi, saadud ettemakseid ning kohustisi tarnijate ja töötajate ees. Muud kohustised suurenesid aastaga 1,01 miljardi euro ehk 12,3 protsenti võrra, moodustades 2024. aasta lõpul 9,21 miljardit eurot (vaata 4.6 lisa c12 ja c13). Muudest kohustistest moodustasid eraldised 55,4 protsenti ja muud võlgnevused 44,6 protsenti (vaata joonist 22).

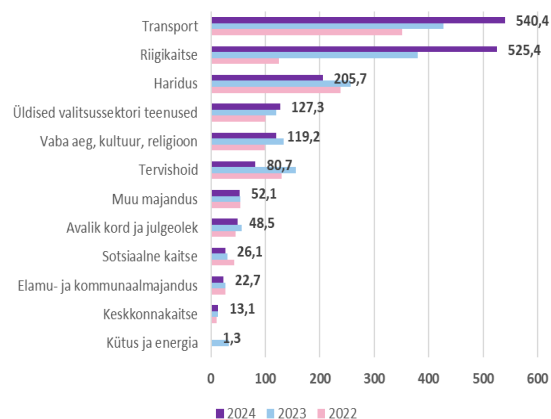

Joonis 22. Kohustiste (välja arvatud laenukohustiste) struktuur miljonites eurodes

2024. aasta lõpus olid valitsussektori eraldised 5,10 miljardit eurot, mida oli 7,8 protsenti võrra rohkem kui 2023. aastal (vaata 4.6 lisa c13). Eraldistest 98,4 protsenti olid avaliku sektori pensionikohustised (5,02 miljardit eurot) (vaata joonist 23). Muud eraldised (83,2 miljonit eurot) koosnesid garantiikohustistest, laenukohustistest, kohtukuludest ja keskkonnakaitse alastest eraldistest.

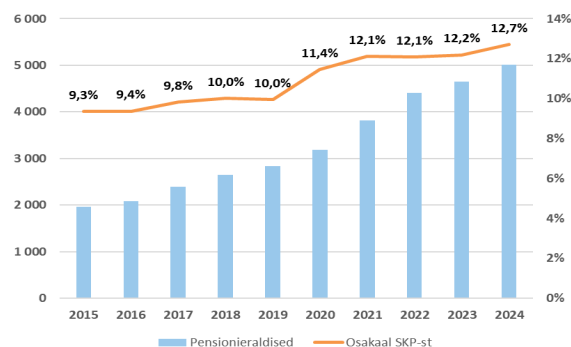
Pensionieraldisi arvestatakse riigi endistele ja praegustele töötajatele ning nende perekonnaliikmetele, kellel

eurot), kus soetuste maht kasvas kõige kiiremini ehk 39 protsenti võrra (vaata 4.6 lisa c10 ja joonist 21).

Joonis 21. Valitsussektori materiaalse ja immateriaalse põhivara ning kinnisvarainvesteeringute soetus tegevusalade lõikes miljonites eurodes viimasel kolmel aastal

on seadusest tulenev õigus eripensionile või pensionisuurendusele, mis ületab tavalist riiklikku pensioni. Need on politsei- ja päästeametnikud, kaitseväelased, prokurörid, kohtunikud ja õiguskantsler, parlamendi- ja muud ametnikud (vaata 2.7 lisa a16 A). 2024. aasta lõpu seisuga arvestati avaliku sektori pensionieraldisi kokku 32 612 inimesele (2023. aasta lõpus 32 400 inimesele) kogusummas 5,01 miljardit eurot (2023. aastal 4,65 miljardit eurot). Pensionieraldiste saajatest 15 597 olid pensionil (2023. aasta lõpus 15 093 pensionäri). Eripensionite eraldiste suurust mõjutavad tegurid on oodatav eluiga, intressimäärad, pensionisaajate arv ning nende väljateenitud pensioniõigused.

Joonis 23. Pensionieraldised miljonites eurodes ja osakaal SKP-st²⁴

Kuna kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid pensionieraldistelt võivad aastate lõikes oluliselt kõikuda, kajastatakse need otse netovarade muutusena. 2024. aastal moodustasid need kokku kahjumi summas 168,0 miljonit eurot (2023. aasta kahjum 237,3 miljonit eurot). Kindlustusmatemaatilist kahjumit mõjutab keskmise palga ja pensioniindeksi pikaajalise prognoosi

²³ Laenukohustised on täpsemalt selgitatud alapeatükis „Valitsussektori võlakohustised“.

²⁴ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

muutus. Jooksva perioodi eest lisandunud summad kajastatakse tööjõukuludes (vaata 2.7 lisa a23).

Muudest eraldistest kõige suurema mahuga, 51,5 miljonit eurot, on garantiikohustuste ja laenuatagatiste eraldised, mis kajastuvad konsolideeritud aruandes Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-s, Maaelu Edendamise SA-s ja AS-is KredEx Krediidikindlustus. 2024. aastal vähendati vastavaid eraldisi 2,3 miljoni euro võrra (2023. aastal suurendati 4,7 miljoni euro võrra) ja tehti väljamakseid summas 1,7 miljonit eurot (2023. aastal 4,1 miljonit eurot).

1.1.8 Valitsussektori võlakohustised

VALITSUSSEKTORI VÕLAKOHUSTISED ÜKSUSTE LÖIKES

Valitsussektori statistiline võlakoormus oli 2024. aasta lõpus 9,33 miljardit eurot (23,6 protsenti SKP-st), mis võrreldes eelnenud aastaga suurenes 1,62 miljardi euro ehk 21 protsendi võrra (vaata joonist 24).

Kõige rohkem, 1,49 miljardi euro ehk 28 protsendi võrra, kasvasid 2024. aastal Ukrainas jätkunud sõjast ning kasvavatest kaitsekuludest tingituna riigile võetud võlakohustised. 2024. aasta lõpus moodustas rahandusministeeriumi 6,84 miljardi euro suurune võlaportfell valitsussektori võlakoormusest 73 protsenti.

Riigi võlakohustiste hulka arvestatakse ka riigigarantii Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi poolt antud laenuatele summas 482 miljonit eurot, mis 2024. aastal moodustas viis protsenti kogu valitsussektori võlast. Võrreldes 2023. aastaga kahanes Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismiga seotud kohustus ühe miljoni euro võrra. Siiani Eesti Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi võlakohustiste riigigarantiiga seotud makseid teinud ei ole.

Teiste valitsussektoris kuuluvate keskvalitsuse üksuste võlakohustised olid 2024. aasta lõpul 480 miljonit

VALITSUSSEKTORI VÕLAKOHUSTISTE STRUKTUUR

Võlakirjad moodustasid 2024. aasta lõpus valitsussektori võlakohustistest 58 protsenti, laenu 41 protsenti ja kapitalirendid ühe protsendi (vaata 4.6 lisa c14).

Võlakohustiste instrumentide osakaalud muutusid oluliselt 2020. aastal, kui rahandusministeerium naasis rahvusvahelistele kapitaliturgudele. Kasvanud on pikaajaliste võlakirjade osakaal. 2024. aasta lõpu seisuga on rahvusvahelistele kapitaliturgudele emiteeritud kolm riigi võlakirja kogusummas neli miljardit eurot. Sellele lisaks toimus 2024. aasta sügisel siseriiklik võlakirjaemissioon 200 miljonit eurot (vaata joonist 25).

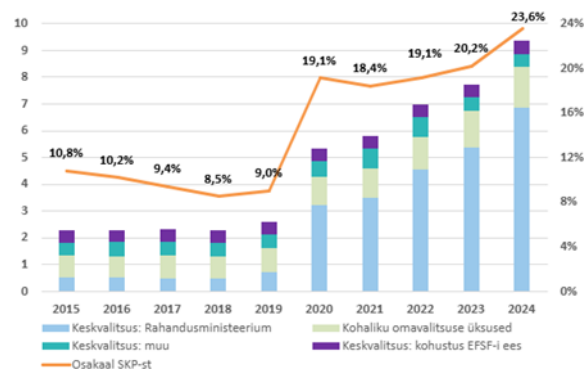
Rahavoo juhtimiseks kasutab rahandusministeerium ka lühiajalisi võlakirju ja kommertspabereid (jääk 2024. aasta lõpus 984 miljonit eurot) ning pikaajalisi laene Põhjamaade Investeeringuspangalt, Euroopa Investeeringuspangalt, Euroopa Nõukogu Arengupangalt ja Euroopa Komisjonilt (jääk 2024. aasta lõpus 1,65 miljardit

Riigi raamatupidamisaruandes ei kajastata kohustistena Eesti töötajaskonna välja teenitud tulevaste perioodide esimese samba pensionimakseid (riiklikku pensioni), mistõttu ei ole selle kohustise jaoks moodustatud sihtotstarbelist eraldist. Rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohaselt kajastatakse aruandluses esimese samba pensionimaksed selles perioodis, mille eest need maksmisele kuuluvad. Samas koostab rahandusministeerium riiklike pensionide tulude ja kulude pikaajalisi prognoose ning hindab saadava sotsiaalmaksu ja riiklike pensionide kulu vahet, mis tuleb katta riigieelarve muude tulude arvelt.

eurot. Need võlakohustised moodustavad viis protsenti valitsussektori koguvõlast.

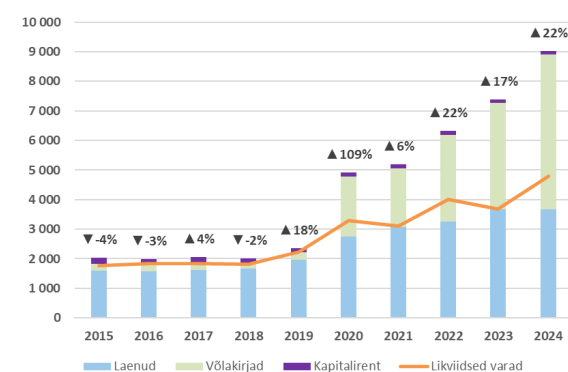
Kohalike omavalitsuste võlakohustised kasvasid aastaga 165 miljoni euro ehk 12 protsendi võrra ja olid 2024. aasta lõpul 1,53 miljardit eurot, moodustades 16 protsenti kogu valitsussektori võlast.

Sotsiaalkindlustusfondidel võlakohustisi ei olnud.

Joonis 24. Valitsussektori võlakohustiste jaotus üksuste lõikes, miljardites eurodes. Allikas: Statistikaamet²⁵

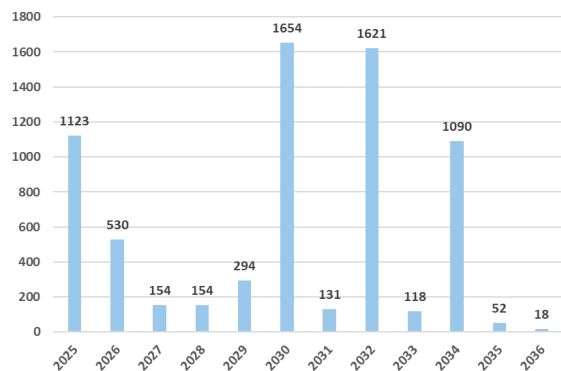
eurot (vaata 2.7 lisa a17 ja tabelit 3)). Kõik valitsussektori kohustised on eurodes.

Joonis 25. Valitsussektori võlakohustised instrumentide alusel miljonites eurodes

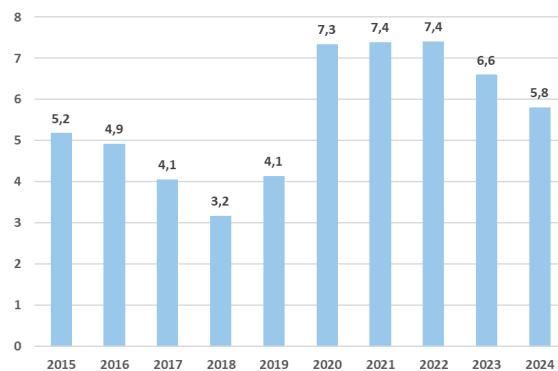
²⁵ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

Rahandusministeeriumi kui valitsussektori suurima laenaja võlaportfelli refinantseerimisrisk on madal. Võlakohustiste põhisumma tagasimaksed on aastate lõikes ühtlaselt jaotatud. Suuremad võlakohustiste põhisummade tagasimaksed algavad aastast 2030, kui lunastuvad emiteeritud pikaajalised võlakirjad (vaata joonist 26).

Joonis 26. Rahandusministeeriumi võlakohustiste tagasimaksete profiil, miljonites eurodes

Riigi võlakohustiste kaalutud keskmine tagasimakseperiood oli 5,8 aastat (vaata joonist 27), mis on võrreldes eelmise aastaga vähenenud lühiajaliste võlakirjade osakaalu suurenemise tõttu. Võrdluseks: Euroopa Liidu riikide keskmine võlakohustiste tagasimakseperiood oli Euroopa Komisjoni andmetel 2024. aasta lõpul 8,3 aastat.

Joonis 27. Rahandusministeeriumi võlakohustiste kaalutud keskmine tagasimaksmise periood, aastates

Tabel 3. Rahandusministeeriumi võlakohustiste struktuuri võrdlus aastatel 2022, 2023 ja 2024, miljonites eurodes

	31.12.2022	Osakaal	31.12.2023	Osakaal	31.12.2024	Osakaal	Neto-muutus 2024/2023
Võlakohustised kokku	4528	100%	5341	100%	6836	100%	1495
Pikaajalised laenud	1678	37%	1820	34%	1652	24%	-168
Lühiajalised võlakirjad	350	8%	521	10%	984	14%	463
Pikaajalised võlakirjad	2500	55%	3000	56%	4200	61%	1200
Kaalutud keskmine intress	1,62%		2,85%		2,67%		
Keskmine kestus tähtajani	7,4 aastat		6,6 aastat		5,8 aastat		

1.1.9 Tingimuslikud kohustised

Valitsussektori olulisemad tingimuslikud kohustised (vaata 4.6 lisa c27) jäävad viimase kümne aasta jooksul vahemikku 4,61 kuni 8,04 miljardit eurot, kasvades 2024. aasta jooksul 1,14 miljardi euro võrra. Nende kohustiste osakaal SKP-st moodustas 2024. aasta lõpul 21 protsenti SKP-st (vaata joonist 28).

Kaks suurimat kohustist – tarnelepingud ja investeerimiskohustised (2,77 miljardit, 34 protsenti tingimuslikest kohustistest) ning sissemaksmata osalused rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides (2,04 miljardit eurot, 26 protsenti tingimuslikest kohustistest) – moodustasid 2024. aastal valitsussektori tingimuslikest kohustistest 60 protsenti. Võrreldes 2023. aastaga suurenesid need tingimuslikud kohustised 941 miljoni euro võrra.

Riik peab rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide nõudmisel tasuma oma sissemaksmata osaluse²⁶ eest kokku 2,04 miljardit eurot, millest suurim kohustis (1,59 miljardit eurot) on Euroopa Stabiilsusmehhanismi ees.

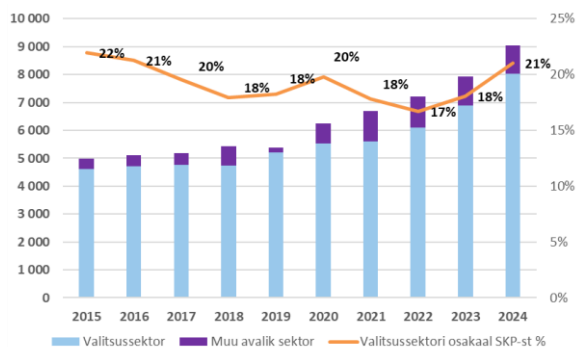
Muude finantsinstitutsioonide sissemaksmata osalused on oluliselt väiksemad: näiteks Euroopa Investeeringupangal 188 miljonit eurot, Maailmapangal 150 miljonit eurot, Põhjamaade Investeeringupangal 69 miljonit eurot (vaata 2.7 lisa a30 A). Ülejäänud tingimuslikud kohustised on seotud riigigarantiidega (1,98 miljardit eurot, 25 protsenti tingimuslikest kohustistest), toetuse andmise ja vahendamise kohustistega (845 miljonit eurot, kümme protsenti tingimuslikest kohustistest) ning kohtuasjadest, muudest lepingutest ja tagatistest tulenevate kohustistega (kokku 401 miljonit eurot, viis protsenti tingimuslikest kohustistest) (vaata joonist 29).

Riigigarantiidest 1,55 miljardit eurot ehk 76 protsenti moodustab Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi²⁷ võlakohustistele antud garantii ning 272,0 miljonit eurot ehk 13 protsenti Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA ettevõtlus- ja eluasemelaenu kaendused ning ekspordigarantiid. Ülejäänud väiksemad garantiid on antud

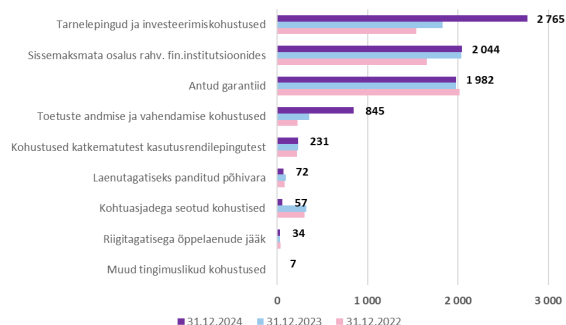
²⁶ Inglise keeles *callable capital*.

²⁷ Eesti garanteerib alates 2011. aastast vastavalt oma osalusele garantii osa igast Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi võlakirjaemissioonist kuni 1,99 miljardi euro ulatuses.

rahvusvahelistele finantsinstitutsioonidele laenude või erinevate projektide garanteerimiseks (vaata 2.7 lisa a30 B).

Joonis 28. Avaliku sektori ja valitsussektori tingimuslikud kohustused kokku, miljonites eurodes²⁸

Joonis 29. Valitsussektori tingimuslikud kohustused liikide lõikes, miljonites eurodes

1.1.10 Riigi finantsriskide juhtimise põhimõtted ja likviidsus

RIIGI KONSOLIDEERITUD RAHAVOO JUHTIMINE

Riik on valitsussektori siseselt koondanud ühte rahavoo juhtimise alla 220 asutust: 164 riigiasutust, 52 sihtasutust, Tervisekassa, Eesti Töötukassa, AS Pensionikeskuse ja Euroopa Komisjoni (vaata 2.7 lisad a2 ja a15). Rahandusministeeriumi riigikassa osakond korraldab arvelduste, makseteenuste ja rahavoo juhtimist e-riigikassa süsteemi ja krediitdiasutustes olevate rahandusministeeriumi kontsernikontode koosseisu kuuluvate pangakontode vahendusel. Valitsussektori suuremad asutused, mis on väljaspool riigikassa osakonna konsolideeritud rahavoo juhtimist, on Tagatisfond, kohalikud

RIIGI FINANTSRISKIDE JUHTIMISE PÕHIMÕTTED

Rahandusministeeriumi riigikassa osakond haldab kaht investeerimisportfelli: likviidsusreservi igapäevase rahavoo juhtimiseks ja stabiliseerimisreservi kriisilukordadeks. Finantsvahendeid investeeritakse rahvusvahelistel finantsturgudel kõrge krediitdireitingu ja likviidsusega võlakirjadesse ning hoiustesse. Stabiliseerimisreservi paigutatakse alates 2024. aastast ka börsil kaubeldavatesse investeerimisfondidesse.

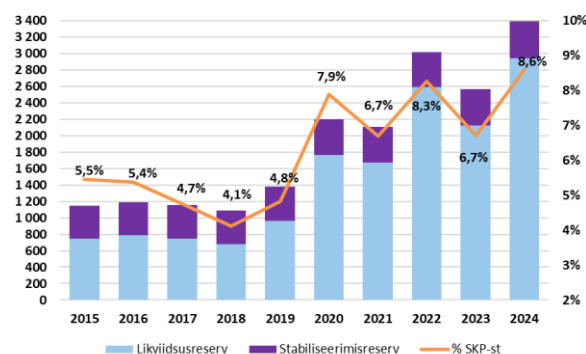
Riigikassa osakond lähtub likviidsusreservi haldamisel konservatiivsest investeerimisstrateegiast, et tagada vahendite väärtuse säilivus ja likviidsus ning kehtestatud riskipiirangute raames tulu teenimine. Stabiliseerimisreservi haldamise eesmärk on kehtestatud piirangute raames pikaajaliselt stabiliseerimisreservi vahendite väärtuse kasvatamine ja piisava likviidsuse säilitamine, et vajaduse korral oleks võimalik täita riigieelarve seaduses nimetatud eesmärgid (vaata joonist 30).

Likviidsusreservi finantsriskide juhtimisel lähtutakse aktive ja passivate tasakaalustatud haldamise²⁹ põhimõtetest, mille kohaselt on finantsvarade ja -kohustiste finantsriskid kokku võimalikult neutraalsed ehk riskid

omavalitsused ja neile kuuluvad asutused, ülikoolid ning riigi äriühingud.

Konsolideeritud rahavoogude juhtimine võimaldab gruppisiseselt saavutada suuremat sünergia. Riigil on seetõttu võimalik laenuvõtmist edasi lükata ning kasutada valitsussektori vabu vahendeid paindlikult ja efektiivselt. Tervisekassa, Töötukassa ja sihtasutused ei pea tegelema finantsvarade haldamise ega rahavoo juhtimisega. Lisaks maksab riigikassa osakond neile raha jäägilt likviidsusreservi tulusega võrdsel määral intressi.

on maandatud (vaata tabelit 4). Riigi võlakohustiste võtmisel peab kaasnevate finantsriskide ja kulu suhe olema kooskõlas riigi võlakohustiste täitmise võimekusega.

Joonis 30. Riigi finantsreservide mahud miljonites eurodes ja nende osakaal SKP-st. Allikas: Rahandusministeerium, Statistikaamet³⁰

Riigi kohustuste õigeaegseks täitmiseks jälgitakse likviidsusreservi ja lühiajaliste võlakohustiste (arvelduskrediidi, lühiajalise krediitlimiidi ja muude sarnaste

²⁸ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

²⁹ Inglise keeles ALM – *asset-liability management*.

³⁰ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

lepingute) võtmise miinimumtasel. Likviidsuse tagamiseks võib likviidsusreservi vahendeid paigutada vaid kuni kolmekuulise tähtajaga hoiustesse ja likviidsetesse võlakirjadesse.

Eurodes tehtud paigutusi loetakse valuutariskivabadeks. Stabiliseerimisreservi haldamisel valuutariski võtta ei ole lubatud. Likviidsusreservi turuväärtusest võib valuutariski võtta ühe protsendi ulatuses.

Stabiliseerimisreservi intressiriski ja tururiski juhtimisel lähtutakse kord kvartalis koostatavast normportfellist. Normportfell koostatakse eurosooni vähemalt A- krediitdireitinguga riikide valitsuse võlakirjadest, rahaturu instrumentidest ja börsil kaubeldavatest investeerimisfondidest. Stabiliseerimisreservi paigutustega börsil kaubeldavatesse investeerimisfondidesse normportfelli suhtes tururiski ei võeta. Likviidsusreservi ja riigikassa antud laenude intressiriski juhtimiseks tohib nende keskmine modifitseeritud kestus olla kuni 0,45 aastat. Likviidsusreservi normportfell on ühe kuu €STR swap'i määär. Võlakohustiste intressiriski mõõdetakse keskmise intresside fikseerimise perioodi meetodil. 2024. aasta lõpu seisuga oli võlakohustiste keskmine intresside fikseerimise periood 4,75 aastat ja 2023. aasta lõpus 4,99 aastat.

Krediidiriski juhtimisel kasutab riigikassa rahvusvaheliste reitinguagentuuride Moody's, Standard & Poor's ja Fitch poolt emitentidele ja krediidasutustele väljastatavaid krediitdireitinguid. Likviidsusreservi finantsvahendeid võib investeerida pikaajalistesse (lõpptähtajaga üle ühe aasta) võlakirjadesse, mille krediitdireiting on vähemalt Aa3 (Moody's) või AA- (Standard & Poor's ja Fitch).

Stabiliseerimisreservi puhul on piiranguteks vastavalt A3 (Moody's) või A- (Standard & Poor's ja Fitch). Lühiajaliste (alla ühe aasta) lunastus- või lõpptähtajaga paigutuste krediitdireiting peab nii likviidsus- kui ka stabiliseerimisreservis olema vähemalt Prime-1 (Moody's), A-1 (Standard & Poor's) või F-1 (Fitch). Paigutustele krediidasutustes, mille kaudu korraldatakse riigi arveldusi, on kehtestatud täiendavad piirangud.

Likviidsus- ja stabiliseerimisreservi vahendeid ei tohi paigutada Euroopa Finantsstabiilsusmehhanismi ja Euroopa Stabiilsusmehhanismi võlakirjadesse. Lisaks ei tohi stabiliseerimisreservi vahendeid paigutada krediidasutustesse, mille hoiuseid tagatakse tagatisfondi seaduse kohaselt. Ühe krediidasutuse või emitendi ja tema kontserniga seotud tehingute osakaal võib olla kuni 20 protsenti vastava investeerimisportfelli turuväärtusest. Vähemalt 65 protsenti stabiliseerimisreservi turuväärtusest peab olema paigutatud valitsussektori emitentide võlakirjadesse.

Võlakohustistega seotud finantsriskide juhtimisel arvestatakse ka refinantseerimisriski. Riigieelarvele liigse maksekoormuse vältimiseks on kehtestatud piirang tagasi maksmata lühiajaliste võlakohustiste jäägile. See tohib olla kuni 25 protsenti vastava aasta riigieelarve kulude ja investeringute summast. Pikaajaliste võlakohustiste tagasimaksed tuleb võimaluse korral hajutada aastate vahel selliselt, et ühel aastal tagasimaksmisele kuuluvad pikaajalised võlakohustised ei ületa viit protsenti vastava aasta prognoositavast sisemajanduse kogutoodangust.

Tabel 4. Likviidsusreservi, stabiliseerimisreservi ja rahandusministeeriumi poolt võetud võlakohustiste peamised riskinäitajad

	Võetud võlakohustised		Likviidsusreserv		Stabiliseerimisreserv	
	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024
Turuväärtus	5341 miljonit eurot	6836 miljonit eurot	2123 miljonit eurot	2938 miljonit eurot	440 miljonit eurot	453 miljonit eurot
Modifitseeritud kestus	4,41 aastat	4,21 aastat	0,09 aastat	0,19 aastat	1,85 aastat	3,39 aastat
Keskmine kestus tähtajani	6,62 aastat	5,82 aastat	–	–	–	–
Keskmine intresside fikseerimise periood	4,99 aastat	4,75 aastat	–	–	–	–
Valuuta	100% euro	100% euro	99,94% euro ja 0,06% muu valuuta	100% euro	100% euro	100% euro

1.2 Tegevuste ülevaade

Alates 2020. aastast on Eesti riigieelarve tegevuspõhine, mis tähendab, et riigi strateegilised eesmärgid on seotud kasutada olevate vahenditega.

Pikaajaliste sihtide poole liikumisest annab ülevaate pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ elluviimise ülevaated³¹. Ministeeriumite tegevusi kajastatakse

tulemusvaldkondade lühiülevaadetes. Põhjalikuma ülevaate saamiseks on teemade juurde lisatud link detailsema aruandega.

Peatüki lõpus antakse ülevaade põhiseaduslike institutsioonide 2024. aasta tegevustest ning ministeeriumite siseauditi üksuste sise- ja välishindamiste tulemustest.

1.2.1 Pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035“

Riigikogu võttis 12. mail 2021 vastu riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“. Selle sihid on järgmised:

- Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed,
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud,
- Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik,
- Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond,
- Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik.

„Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmist, strateegiliste sihtide saavutamist ja vajalike muutuste elluviimist jälgitakse omavahel seostatavate mõõdikutega, mille hetkeiseisu saab jälgida Statistikaameti veebirakenduses Tõetamm. Strateegia elluviimisesse panustavad kõik Eesti strateegilised arengudokumendid³², mis tähendab, et strateegiat viiakse ellu valdkonna arengukavade ja programmide kaudu. Täpsemalt saab 2024. aastal ellu viidud tegevuste kohta lugeda tulemusvaldkondade ülevaadetest. Igal aastal antakse ülevaade „Eesti 2035“ eesmärkide poole liikumise hetkeisust nii riigikogule (peaministri ja ministrite kõned ning nendega kaasnevad jaotusmaterjalid³³) kui ka Vabariigi Valitsusele³⁴.

„Eesti 2035“ strateegiaga seatud eesmärkide mõõdikutest oli Statistikaameti andmetel 2025. aasta 12. märtsi seisuga täidetud või eesmärgi suunas liikumises 62 protsenti (13 täidetud, 24 liigub täitmise suunas, 23 liigub eesmärgist kaugemale).

RIIGI PIKAAJALISE ARENGUSTRATEEGIA „EESTI 2035“

Eesti 2035 aluspõhimõtete mõõdikud

- **Rahvaarv** oli 2024. aastal 1 374 687 ning võrreldes 2023. aastaga see ei vähenenud, mis on ka strateegias „Eesti 2035“ seatud eesmärk. 2025. aasta 1. jaanuari seisuga oli rahvaarv siiski võrreldes 2024. aastaga vähenenud – 1 369 285. Rahvaarvu vähenemine tulenes eelkõige negatiivse iibe süvenemisest, mida positiivne rändesaldo enam ei tasakaalustanud. Viimastel aastatel on rahvaarv kasvanud eelkõige siserände arvelt ning 2025. aasta jaanuari seisuga oli vähenemine alates 2016. aastast esmakordne.

- **Kohortsündimuskordaja**, mis näitab 40-aastaste naiste reproduktiivse vältel sündinud keskmist laste arvu naise kohta, oli 2024. aastal 1,83 last, mis oli võrreldes 2023. aastaga 0,01 võrra rohkem („Eesti 2035“ siht 1,86). Madala sündimusega on kimpus ka teised Euroopa riigid. Sajandi madalaimat sündimust on tõenäoliselt mõjutanud nii koroonakriis, Ukraina sõda kui ka viimasega kaasnev suur hinna- ja elukalliduse tõus, mis on vähendanud perede kindlustunnet lapsi saada. Sündimust ja lastega perede heaolu mõjutavad kogumis veel väga mitmed asjaolud, sealhulgas sünnitusealiste põlvkonna suurus, noorte meeste ja naiste geograafiline paiknemine, ebakindlus ja nii edasi. Valitsuse 2024. aasta tegevuste kohta sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuvaldkonnas on võimalik täpsemalt lugeda konkreetsete tulemusvaldkondade peatükkidest.

- **Väljaspool Harju- ja Tartumaad elavate inimeste osakaal** on 2024. aastal veidi langenud (41,4 protsenti 2023. aastal võrreldes 41 protsendiga 2024. aastal). Tänane elanike arvu kahanemine väljaspool Tallinna linnaregiooni peegeldab pikaajalisi muutusi Eesti rahvastiku regionaalses arengus, mille tulemus on olnud rahvastiku kiire vananemine.

- **Eesti keelt emakeelena kõnelejate osakaal rahvastikus** on veidi langenud (2024. aastal 64,3 protsenti, mis on 0,5 protsenti vähem kui 2023. aastal), mis võib olla tingitud viimaste aastate positiivsest rändesaldost. Samas on eesti keelt kasutavate inimeste osakaal jätkuvalt kõrge (2024. aastal 91,5 protsenti) ning vastab 2035. aastaks seatud eesmärgile (üle 91 protsendi). Neid näitajaid aitavad hoida ja tõenäoliselt veelgi parandada üleminek eestikeelsele õppele ning erinevad tegevused Sidusa Eesti tulemusvaldkonnas.

- **Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osatähtsus rahvastikus** on jätkuvalt kõrge (2024. aastal 88 protsenti) ning kuigi see on võrreldes 2022. aastaga veidi vähenenud (2 protsendipunkti), jääb muutus veaprotsendi 3,1 piiresse. Turvalisus on kompleksne mõõdik ning pole ühte sündmust, mis inimeste vastust mõjutaks, kuid viimaste aastate geopoliitilistel julgeolekuga seotud arengutel on kindlasti teatud mõju. Lisaks on oluline välja tuua, et **91 protsenti Eesti elanikest peab oma kodukohta**

³¹ Ülevaade „Eesti 2035“ tegevuskava elluviimisest: [Materjalid | Eesti Vabariigi Valitsus](#); [Elluviimine | Eesti Vabariigi Valitsus](#). Mõõdikud aegridadega: [Tõetamm - Riigi oluliste näidikute mõõdupuu](#).

³² Riigieelarve seadus (§ 19)

³³ [Elluviimine | Eesti Vabariigi Valitsus](#)

³⁴ [Elluviimine | Eesti Vabariigi Valitsus](#)

turvaliseks ning OECD riikidest olime 2024. aastal siseturvalisuse näitajate poolest esikohal³⁵.

- **OECD tajutud riskide näitajad**³⁶ on võrreldes 2018. aastaga vähenenud haigeks jäämise või puude tekkimise vallas (viimane olemasolev statistika on 54,8 protsenti 2022. aastast, mis vastab strateegias „Eesti 2035“ seatud eesmärgile). Samal ajal on võrreldes 2018. aastaga kasvanud kõikide kulutuste katmise võimetuse ja töö kaotamisega seotud riskide tunnetatus. 2022. aastal oli kõikide kulutuste katmise tajutud risk 66,3 protsenti, võrreldes strateegias „Eesti 2035“ seatud sihiga (48,4 protsenti või väiksem); töö kaotamise tunnetatud risk oli 2022. aastal 56,1 protsenti, mis ületab strateegias „Eesti 2035“ seatud sihti (47,6 protsenti või väiksem).
- **Soolise võrdõiguslikkuse indeks** oli 2024. aastal 60,8 väärtuspunkti sajast – „Eesti 2035“ siht on 70,7. See näitaja jääb alla Euroopa Liidu keskmisele, mis on 71 punkti. Peamine valdkond, mis Eesti madalamat skoori mõjutas, on naiste vähenenud osalus otsustusprotsessides.
- **Kasvuhoonegaaside netoheide** (sealhulgas LU-LUCF ehk maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor) on viimase kahe aasta jooksul vähenenud, olles 2022. aastal 14,4 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti ning 2023. aastal 13 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti.
- Strateegias on 2035. aasta sihiks seatud 8 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti. Kasvuhoonegaaside netoheide on 2022. aasta andmete põhjal Eestis võrreldes 1990. aasta tasemega 59 protsenti vähenenud, samal ajal kui Euroopa Liidus keskmiselt on kasvuhoonegaaside heitkogused vähenenud 30 protsenti. Kuigi viimase kahe aasta jooksul on Eesti heitkogused suurenenud, tuleb arvestada, et 2020. aasta kasvuhoonegaaside heidet põhjustanud majandustegevused olid koroonapandeemiast mõjutatud, mistõttu annab parema võrdluse 2019. aasta heitkoguste tase, mis oli 17,8 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti. Heite suuremine viimasel kahel aastal on tingitud koroonapandeemia järgsest kiirest taastumisest ja sellele järgnenud Venemaa täiemahulise kallaletungist Ukrainale, mis lõi segamini senised Euroopa gaasitarbed ning tekitas turumoonutuse, kus suurema kasvuhoonegaasi heitega põlevkivielekter muutus Euroopa elektriturul konkurentsivõimelisemaks kui maagaasist elektritootmine. Kui võrrelda 2021. aasta heitkoguseid ja 2022. aasta eeldatavat taset pandeemia ja kriisi eelse ehk 2019. aastaga, siis ei ole ka vaatamata energiakriisi mõjudele seda taset ületatud ning energia- ja tööstussektori kasvuhoonegaaside heite üldine trend on jätkuvalt langev.
- **Eesti koht üleilmses säästva arengu eesmärkide indeksis** oli 2024. aastal 15, mis on viie koha kaugusel aastaks 2035 seatud eesmärgist (10. või kõrgem koht). Samal ajal oli Eesti tulemus praktiliselt samal tasemel nagu 2023. aastal. Peamine langus indeksis on eesmärk 12 (tagada säästev tarbimine ja tootmine), mille põhjus võib olla põlevkivi kaevandamine ja kasutamine, kuna see tekitab suures koguses jäämeid, aherainet ning tuhka. See omakorda on

mitmeid selle eesmärgi indikaatoreid negatiivselt mõjutanud.

Alljärgnevalt on toodud valitsuse olulisemad algatused ja tegevused 2024. aastal strateegia „Eesti 2035“ sihtide poole liikumiseks sihtide lõikes.

EESTIS ELAVAD ARUKAD, TEGUSAD JA TERVIST HOIDVAD INIMESED

Peamised tegevused 2024. aastal

- Alates 1. septembrist 2024 õpivad kõik lasteaialapsed ning esimeste ja neljandate klasside õpilased eesti keeles.
- Riigikogu võttis vastu kutsehariduse ja õppimiskohustuse reformi võimaldavad seadused, et noored omandaksid vähemalt kesk- või kutsehariduse ja asuksid edukalt tööle.
- Riigikogu võttis vastu rahvatervishoiu seaduse muudatused, milles on suurem rõhk pandud ennetusele ja ebasoovitavate tervisemõjude vähendamisele.

EESTI ÜHISKOND ON HOOLIV, KOOSTÖÖMEELNE JA AVATUD

Peamised tegevused 2024. aastal

- Vabariigi Valitsus kiitis heaks sotsiaaltoetuste seaduse muudatused, millega muu hulgas loodi omaste hooldajate koormuse leevendamiseks intellektipuudega inimestele uus päeva- ja nädalahoiuteenus.
- Vabariigi Valitsus kiitis heaks töötushüvitise süsteemi reformi, millega luuakse töötutele uus ja paindlikum hüvitis.
- Tööandjate kasutamiseks on loodud palgapeegli rakendus, mis võimaldab ettevõtetel oma organisatsiooni sees palgalõhet seirata ja ennetada.

EESTI MAJANDUS ON TUGEV, UUENDUSMEELNE JA VASTUTUSTUNDLIK

Peamised tegevused 2024. aastal

- Vabariigi Valitsus käivitas majanduskabineti formaadi ning kiitis heaks majanduskasvukava.
- Alustati Ukraina sõjalise abi toetusmeetme elluviimist, et tellida igal aastal umbes 100 miljoni euro eest Eesti kaitsetööstuse tooteid ja teenuseid ning annetada need Ukrainale.
- Vabariigi Valitsus kiitis heaks teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse eelnõu, mis aitab muuta paremaks teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni riiklikku korraldust ja seab osalistele täpsemad ülesanded.
- Vabariigi Valitsus suurendas ettevõtete eksporditoetuste meetme mahtu 2 miljoni euro võrra.
- Loodi 100 miljoni euro suurune kaitsetööstusfond, mille kaudu investeeritakse kaitsetööstusesse ja ka hese kasutusega tehnoloogiatesse.
- Vabariigi Valitsus kiitis heaks elektrituruseaduse muutmise eelnõud, millega kaotatakse elektrisalvestuse topeltmaksustamine ning mis kiirendab elektritootjate ja suurtarbijate ülekandevõrguga liitumist

³⁵ <https://www.oecd.org/en/data/datasets/oecd-trust-survey-data.html>

³⁶ Protsent näitab, kui suur osa küsitletutest tunnetab ohuna haigeks jäämist, puude tekkimist, kõikide kulutuste katmist või töö kaotamist.

ning muudab liitumiskulud ühtlaseks ja paremini prognoositavaks.

EESTIS ON KÕIGI VAJADUSI ARVESTAV, TURVALINE JA KVALITEETNE ELUKESKKOND

Peamised tegevused 2024. aastal

- Kriisivalmiduse ja elanikkonnakaitse edendamiseks töötati välja koolitus-, nõustamis- ja teavitussüsteemid, kohalikele omavalitsustele eraldati toetusi valmisoleku suurendamiseks ning toimusid kriisiõppused.
- Riigikogu võttis vastu hädaolukorra seaduse muudatused, mis aitavad tagada elutähtsa teenuse osutaja toimepidevuse.
- Vabariigi Valitsus kiitis heaks tervishoiuvarude kontseptsiooni, millele lisaks eraldati 24 miljonit eurot traumavaru loomiseks üle Eesti.
- Suurendati kohalike omavalitsuste finantsautonoomiat (kohalikele omavalitsustele laekuva tulumaksu osa arvestamise muudatused).

1.2.2 Heaolu

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti on riik, kus inimesed on hoitud, ebavõrdsus ja vaesus väheneb ning toetatud on kõikide pikk ja kvaliteetne tööelu

Valdkonna arengukava

Heaolu arengukava 2023–2030

Tulemusvaldkonna programmid

Laste ja perede programm

Tööturuprogramm

Vanemaealiste programm

Sotsiaalhoolekande programm

Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Lastekaitse valdkonna tõhustamiseks ning suure abi- ja hooldusvajadusega laste toetamiseks** võeti vastu lastekaitseseaduse ja teiste seaduste muudatused. Need suurendavad lastega töötavate spetsialistide rolli abivajavate laste märkamisel, tugevdavad suure abi- ja hooldusvajadusega laste ja perede tugisüsteemi ning parandavad tuge hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedele.
- **Üksi last kasvatavate vanemate toetussüsteemi kaasajastamiseks** kiitis Vabariigi Valitsus heaks perehüvitiste seaduse ja teiste seaduste muudatused, millega luuakse senise toltjakaotuspensioni asemel alates 2026. aastast toltjakaotustoetus, mille suurus on lastele ühetaoline.

- Vabariigi Valitsus kiitis heaks tuuleparkide rajamise riigimaadele ning esitas riigikogule eelnõud salvestusturu ja tarbimise juhtimise süsteemi loomiseks.

EESTI ON UUENDUSMEELNE, USALDUSVÄARNE JA INIMESKEKSKNE RIIK

Peamised tegevused 2024. aastal

- Eesti kaitsevõime kindlustamiseks on riigi eelarvestrateegias aastateks 2025–2028 ette nähtud 5,6 miljardit eurot, millele valitsus lisas eelarveläbirääkimistel 1,6 miljardit eurot pika laskeulatusega relvasüsteemidele moona soetamiseks.
- NATO idatiiva kaitse tugevdamiseks allkirjastati Ühendkuningriigiga kaitsekoostöö tegevuskava.
- Eesti jätkas Ukraina toetamist: Euroopa Liit alustas Ukrainaga liitumisläbirääkimisi; ehitati Ovrutši lassteed ja avati peremaja.
- Vabariigi Valitsus kinnitas laia riigikaitse investeringute kava, et tugevdada kriisivalmidust.

- Vaatamata möödunud ja kestvatele kriisidele püsis Eesti tööturg suure tööjõu vajaduse ning tööturumeetmete rakendamise koosmõjul 2024. aastal stabiilsena. **Tööhõivemääralt on Eesti jätkuvalt Euroopa Liidus kõrgel kohal**, samas peegeldab töötuse määra tõus osaliselt ka majanduse jahenemist.
- Riigikogu menetlusse jõudis töötuskindlustusseaduse muutmise seaduse eelnõu. **Reformi tulemusel muutub töötushüvitiste süsteem lihtsamaks ja õiglasemaks**. Seaduse muudatus peaks jõustuma 1. jaanuaril 2026.
- **Alustati ettepanekute koostamist töötuskindlustuse laiendamiseks** iseendale tööandjaks olijatele, et laiendada kindlustuskaitset töötuse korral ka uutele töövormidele ning parandada seeläbi töötuse aegset toimetulekut.
- Töötukassa alustas „Tööhõiveprogrammi 2024–2029“ alusel uue sihtrühmana **pikaajalisel haiguslehel olijatele** tööturuteenuste pakkumist.
- Toimus viis avatud taotlusvooru, et toetada noorte, kes ei õpi ega tööta (NEET-noorte), naiste, romade, rahvusvahelise kaitse saajate ning enam tuge ja intensiivset sekkumist vajavate sihtrühmade tööalast konkurentsivõimet.
- **2024. aasta 1. aprillist kasvasid pensionid ja töövõimetoetuse päevamäärad keskmiselt 10,6 protsenti ning keskmine pension tõusis 774 euroni**.
- Parema tulevikupensioni saamiseks on võimalik alates 2024. aastast teha avaldus oma teise pensionisamba sissemaksete suurendamiseks kahelt protsendilt neljale või kuuetele protsendile.
- **Puudega inimeste toetamiseks** võeti vastu seadusemuudatused, millega alates 2025. aasta juunist **suurenevad puudetoetused** ning alates 2025. aasta septembrist **paraneb abivahendite kättesaadavus**. Samuti makstakse 2025. aasta esimeses kvartalis puudetoetuse saajatele täiendavat ühekordset toetust suuruses 60–250 eurot.

- **Hooldusreformi elluviimise toetamiseks ja pikaajalise hoolduse kättesaadavuse parandamiseks** eraldati 2024. aastal omavalitsustele riigieelarvest rahalisi vahendeid 59,9 miljonit eurot ja 2025. aastal 66,8 miljonit eurot.
- **Valmis Palgapeegel**, mis on registriandmetel põhinev digilahendus organisatsioonide palgalõhede seiramiseks. See aitab tööandjatel ettevõttes analüüsida ja jälgida organisatsiooni soolist palgalõhet, keskmiste ja mediaanpalkade seisu, organisatsiooni töötajate soolist koosseisu ning jagunemist erinevate ametikohtade vahel.
- **Alustati võrdsusasutuste Euroopa Liidu direktiivide vastuvõtmist.** Direktiividega kehtestatakse Euroopa Liidus ühtsed miinimumnõuded, sealhulgas kohustus tagada asutuste sõltumatus ja piisavad ressursid ülesannete ellu viimiseks. Eesti võrdsusasutused on soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik.

Väljakutsed

- **Kolme viimast aastat on iseloomustanud väga madal sündimus.** Kui 2023. aastal oli sündide arv 10 949 ehk 6 protsenti vähem kui eelneval aastal, siis 2024. aastal sündis vaid 9690 last, mis tähendab, et sündimus langes aastaga veel 11,5 protsenti. Tegemist on viimase saja aasta madalaima sündide arvuga. Seetõttu on jätkuvalt vaja rakendada meetmeid, mis toetavad sündimust, edendavad perekonda ja laste kasvatamist väärtustavaid hoiakuid, parandavad vanemahariduse ja peresuhete ning tugiteenuste kättesaadavust.
- **Vajalik on jätkata lastekaitsekorralduse uuendamisega**, et muuta lastekaitsetöö lapse- ja perekeskseks, tõsta töö tulemuslikkust ning tagada valdkonnas professionaalne ja motiveeritud tööjõud.
- **Tuntav hoolduskoormus on 59 700 Eesti inimesel**, neist igal kolmandal väga suur. Vajalik on jätkata pikaajalise hoolduse reformi järgsete tegevustega ning parandada erihoolekande kvaliteeti ja kättesaadavust. Selleks on vajalik tagada teenuste jätkusuutlik rahastamine, vähendada teenuskohtade järjekordi ja suurendada fookust kogukonnapõhiste teenuste arendamisele.
- **Töötushüvitiste süsteem vajab edasist korrastamist**, sealhulgas tuleb lõpuni viia töötuskindlustusreform ja laiendada töötuskindlustuskaitset uutele töövormidele. Tööhõive taset tuleb hoida kõrgel ka edaspidi ning parandada väiksema konkurentsivõimega inimeste ligipääsu tööturule.
- Tööealisele erivajadusega inimesele selge ja tõhusa tugisüsteemi loomiseks on kavas **puude raskusastme tuvastamise ja töövõime hindamise süsteemi ümberkorraldamine**, millega viiakse

tuvastamise, hindamise ja toetuste korraldamine ühte asutusse.

- Vaesuse ennetamiseks on vaja **kaasajastada toimetulekutoetuse süsteemi**, võimaldades toimetulekutoetust automaatselt määrata, ning tõhustada võlanõustamissüsteemi rakendamist, et aidata rahaliselt raskesse olukorda sattunud inimeste majanduslikku iseseisvumist.
- **Dubleerimise ning teenuste killustatuse vähendamiseks tuleb tervishoiu- ja sotsiaalteenuseid lõimida ning koordineeritult osutada**, mis hõlmab ühise juhtumikorralduse põhimõtete rakendamist, ennetustegevuste juurutamist, nüüdisaegsete info- ja tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõttu ja andmevahetuse parandamist.
- **Rehabilitatsioonisüsteem on killustunud ja vajab ümberkorraldamist**, et rehabilitatsiooni vajavad inimesed saaksid nende vajadustele vastavaid teenuseid ning teenustele jõudmine oleks inimese jaoks lihtne ja toetatud.
- **Vajalik on integreerida abivahendid ja meditsiiniseadmed üheks terviklikuks süsteemiks.** Abivahenditega inimese jaoks on meditsiiniseadmed ja abivahendid jaotatud eesmärgi ning korraldusasutuse (Tervisekassa, Sotsiaalkindlustusamet) järgi, kuigi sisult ja olemuselt on tegu sarnaste või üksteist täiendavate toodetega. Samuti on tänane süsteem killustatud arstide, tervishoiuspetsialistide ja ettevõtete jaoks.
- **Pidev tehnoloogia areng ja muutuvad töötingimused** nõuavad nii tööandjatel kui ka töötajatel koostööd. Riik saab toetada töökeskkonna arengut, kohandades õigusraamistikku muutunud olukorrale vastavaks.
- **Eestis on jätkuvalt murekohad sooline ebavõrdsus ja puudujäägid võrdsete võimaluste tagamisel vähemustele.** Olukorra parandamiseks on vaja kaasajastada ja tõhusamalt rakendada õigusraamistikku, tagada usaldusväärsed andmed ning poliitikakujundajate, tööandjate ja teiste sidusrühmade teadlikkus ja tegutsemisvalmidus soolise võrdsuse ning võrdsete võimaluste edendamiseks, parandada ligipääsetavust ja toetada valdkondlikku huvikaitsset. Hariduses ja tööturul tuleb vähendada soolist segregatsiooni.
- **Julgeolekuolukorra tõttu on vajalik tõhustada sotsiaalvaldkonna toimepidevust kriisiolukorras.**

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda järgmistel veebilehtedel:

[Arengukavad ja tööplaanid | Sotsiaalministeerium \(sm.ee\)](#)

[Tegevuspõhine riigieelarve | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium \(mkm.ee\)](#)

Tabel 5. Tulemusvaldkonna „Heaolu“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Tööhõive määr 20–64-aastaste seas						
- mehed	83,3%	83,3%	82,6%	82,0%	82,1%	–
- naised	80,4%	80,9%	80,9%	78,6%	78,8%	–
- kokku	81,9%	82,1%	81,8%	80,1%	80,3%	–
Allikas: Statistikaamet						

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Absoluutse vaesuse määr						
- mehed	4,0%	3,0% ³⁷	Avaldatakse 2025. aasta novembris	≤ 2,7%	≤ 2,7%	–
- naised	3,1%	2,4%		≤ 1,8%	≤ 1,8%	–
- kokku	3,5%	2,7%		≤ 2,2%	≤ 2,2%	–
Allikas: Statistikaamet						
Suhtelise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse määr						
- mehed	23,2%	21,4% ³⁸	19,7%	≤ 19,1%	≤ 19,0%	–
- naised	27,0%	26,7%	24,5%	≤ 24,0%	≤ 23,9%	–
- kokku	25,2%	24,2%	22,2%	≤ 21,6%	≤ 21,5%	–
Allikas: Eurostat						
Kohortsündimuskordaja	1,87	1,82	1,83	1,86	1,86	1,86
Allikas: Statistikaamet						
Hoolivuse ja koostöömeelsuse indeks	–	–	59,2%	> 61%	> 61%	> 61%
Allikas: Tartu Ülikool, Statistikaamet, Sotsiaalministeerium, Euroopa Sotsiaaluuring						
Soolise võrdõiguslikkuse indeks (EIGE indeks)	61	60,2	60,8	63,6	64,2	70,7
Allikas: Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)						

Tabel 6. Heaolu tulemusvaldkonna eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-5 503 214	-5 672 251	-5 679 001	-5 510 267	-6 002 131	-6 296 022

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.3 Tervis

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti inimeste keskmine oodatav eluiga ja keskmine tervena elatud aastate arv kasvavad ning ebavõrdsus tervises väheneb

Valdkonna arengukava

Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030

Tulemusvaldkonna programmid

Tervist toetava keskkonna programm

Tervist toetavate valikute programm

Inimkeskse tervishoiu programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Inimeste omaosaluskoormuse vähendamiseks** võeti vastu otsused, millega alates 2025. aastast väheneb statsionaarse õendusabi omaosalus 15 protsendilt 10 protsendile, ning laiendati täiendava ravimihüvitise regulatsiooni meditsiiniseadmetele.
- **Kriisivalmiduse tõstmiseks** kinnitati uus riigi tervishoiuvarude kontseptsioon ning otsustati, et traumavaru loomiseks haiglates üle Eesti investeeritakse 24 miljonit eurot. Hädaolukorra seaduse muudatusega loetakse ravimitega varustamine ja perearstiabi osutamine edaspidi elutähtsateks teenusteks.
- Valitsus kinnitas „Haiglavõrgu arengusuunad aastaks 2040“, kus suurima muutusena kavandatakse **haiglale liitmist Tallinnas**. Koostöös Eesti Perearstide Seltsiga valmis „[Esmatasandi arengukava 2035](#)“.

³⁷ Esimest korda on lisatud 2023. aasta tulemus.

³⁸ Esimest korda on lisatud ka 2023. aasta tulemus.

- **Võeti vastu ravikindlustuse seaduse muudatused**, millega võimaldatakse inimesel pikaajalise haiguslehe ajal töötada tervisele kohandatud tingimustes ja lapsevanematel saada hooldushüvitist kuni 60 päeva olenemata lapse diagnoosist. Sotsiaalmaksubastus laienes hüvitistele, mida tööandja maksab töötajale haigus- või hoolduslehe ajal saamata jääva töötasu ja riikliku ajutise töövõimetushüvitise vahe eest.
- **Võeti vastu uus rahvatervishoiu seadus**, millega muudetakse haiguste ennetamise ning tervise kaitse valdkonna rollid, nõuded ja põhimõtted selgemaks ning ajakohastatakse kohalike omavalitsuste ülesandeid rahvatervishoiu valdkonnas.
- **Vaimse tervise edendamiseks** loodi sotsiaalhoolekande seaduse muutmisega püsiv rahastus kohalike omavalitsuste pakutavatele vaimse tervise teenustele. Samuti valmis „Eesti suitsiidiennetuse tegevuskava 2025–2028“.
- **Tubakatoodete reguleerimiseks** võeti 2024. aastal vastu seadusemuudatused, millega kehtestati tubakatoodete ja tubakatoodetega seonduvate toodete turule toomiseks esitatavate teavituste läbivaatamisele riigilõivud ning elektrooniliste sigarettide koostises olevate ainete ning toodetest eralduvate ainete aruande hindamise tasud.
- **Alkoholi kahjulike mõjude ennetamiseks ja vähendamiseks** koostati alkoholi tarvitamise vähendamise arengusuunad 2025–2035, mis on jätkustrateegia alkoholipoliitika rohelisele raamatule.
- Harvikaigustega laste ja lapseas alanud harvikaigusega täiskasvanute abistamiseks **eraldati heategevusfondidele** 2024. aastal riigieelarvest 4,2 miljonit eurot.
- Valitsuse teadus- ja arendustegevuste nelja-aastase rahastuse (2,6 miljonit eurot) toel **asutati Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna juurde Eesti vähitõrje võrgustik ESTCAN. Tervishoiutöötajate olemasolu ja võimekuse tagamiseks tõsteti kollektiivleppes kokkulepitu kohaselt 1. aprillist 2024 tervishoiutöötajate tunnitasu alammäära kümne protsendi võrra.**
- Inimkesksema tervishoiu tagamiseks valmis 2024. aastal **elulõpu tahteavalduse eelnõu väljatõttamiskavatsus**, mille eesmärk on luua üheselt mõistetav võimalus nii arstile kui ka ravitavale juhiks, kui patsiendile vastuvõetava elukvaliteedi saavutamine pole tõenäoline.
- **Ööpäevaringse erihooldusteenuse parandamiseks** võeti vastu seadusemuudatused, millega loodi erihoolekandeaustuste õendusabile ühtsed reeglid, et parandada teenuse kvaliteeti ja tagada ühtsed standardid kõigile teenusepakujatele. Alates 2025. aastast korraldab ja rahastab õendusabi teenust Sotsiaalkindlustusamet asemel Tervisekassa.
- Valmis Eesti **antimikroobse resistentsuse ohjamise strateegia** 2025–2030, mille eesmärk on ennetada ravimresistentsuse levikut inimestel, loomadel ja keskkonnas.
- Sotsiaal- ja tervisevaldkonna integreerimiseks valmisid **sotsiaal- ja tervisevaldkonna integreeritud korraldus- ja rahastusmudeli esmane analüüs ja ettepanekud**, mis kooskõlastati laiapõhjalise vajalikest partneritest koosneva töörühmaga.

- **Innovaatiliste arengute toetamise eesmärgil koostati e-tervise strateegia aastateks 2025–2030**, milles keskendutakse andmepõhisele juhtimisele, terviseandmete kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamisele ning uute tehnoloogiate kasutuselevõtule.

Väljakutsed

- **Hoolimata oodatava eluea paranemisest esineb jätkuvalt ebavõrdsust** nii sugude, rahvuse, hariduse kui ka elukoha võrdluses. Naiste oodatav eluiga on meeste omast 8,6 aasta võrra pikem, kõrgharitud inimeste ja põhiharidusega inimeste oodatava eluea erinevus on üle üheteistkümne aasta. Samuti on murekoht inimeste tervisenäitajate regionaalne erinevus. Eesti inimeste tervisenäitajad on nii oodatava eluea kui ka tervena elada jäänud aastate poolest jätkuvalt Euroopa Liidu keskmisest madalamad.
- **Eesti avaliku sektori tervishoiukulude osakaal SKP-st** (2023. aastal 5,7 protsenti) **on endiselt tunduvalt väiksem kui Euroopa Liidus keskmiselt** (2022. aastal 8,4 protsenti). Eesti inimeste omaosalus tervishoiukulude katmisel oli 2023. aastal 22,1 protsenti (Euroopa Liidus 2022. aastal 14,3 protsenti). Enim tehakse kulutusi omaosalusena hambaravile (32,7 protsenti), ravimitele (27,8 protsenti) ning pikaajalisele õendus- ja hooldusabile (17,8 protsenti).
- **Tervisesüsteemi rahastamise ja ravikindlustuse jätkusuutlikkus on süvenev probleem, mis vajab süsteemseid lahendusi.** Alates 2025. aastast on Tervisekassa eelarve kasvavas puudujäägis (2025. aasta prognoositav puudujääk 167,6 miljonit eurot) Vajalik on tervisesüsteemi sisemine tõhustamine ja rahastamise jätkusuutlikkuse tagamine, mis eeldab rahastuspõhimõtete ülevaatamist, pidades silmas inimestele jõukohast omaosaluse koormust. Praegune ravikindlustuse rahastusmodel ei taga raviteenuste piisavat kättesaadavust, mis mõjutab inimestele õigeaegse terviseabi pakkumist ja pärsib vajalike reformide elluviimist.
- Viimasel kümnendil on Eestis ödede ja arstide arv suurenenud, kuid see on jätkuvalt väiksem kui Euroopa Liidus keskmiselt (Eestis vastavalt 6,5 ja 3,5 ning Euroopa Liidus 8,5 ja 4,1 1000 elaniku kohta). **Tervishoiutöötajate puuduse lahendamise küsimus on eriti kriitiline ödede, perearstide ja psühhiaatrite hulgas.** Arstide puhul on probleemkoht ka arstide kõrge keskmine vanus – noorte arstide juurdekasv ei ole piisav. Vajalik on ümber hinnata tervishoiutöötajate rollid, uuendada õigusruumi, residentuuri ja praktika korraldust ja rakendada meetmeid arstide ja ödede tagasitoomiseks tervishoidu.
- **Esmatasandi tervishoiu kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine**, et vähendada koormust kiirabile, erakorralise meditsiini osakondadele ja eriarstidele. Vajalik on tugevdada tervisekeskuste meeskondi täiendavate spetsialistidega ja anda enam ülesandeid üldarstidele ja pereõdedele, samuti motiveerida perearste koonduma tervisekeskustesse ja võrgustikesse.
- Jätkuvalt on prioriteet **kriisideks valmisolek**, mis hõlmab nii tervishoiusüsteemi toimepidevuse tagamist, katastroofimeditsiini arendamist, elanikkonnakaitset kui ka sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuste toimekindlust.

- **Viimaste aastate kriisid on kaasa toonud vaimse tervise probleemide sagenemise nii täiskasvanute kui ka laste hulgas.** 2024. aastal oli 16–64-aastaste hulgas 11,7 protsenti inimesi, kellel on viimase 12 kuu jooksul diagnoositud või ravitud depressiooni. Vaimse tervise uuringust ilmneb, et kõige suurem ärevushäirete või depressiooni risk on noortel täiskasvanutel (18–24-aastased).
- 2024. aastal oli rohkem kui pool täiskasvanutest ülekaalulised või rasvunud (naistest 44 protsenti, meestest 61 protsenti). Eestis on alkoholitarbimine Euroopa keskmisest tasemest kõrgem. Ligi viiendik 16–64-aastastest täiskasvanutest on alkoholi liigtarvitajad. Tõusutrendis on alternatiivsete tubaka- ja

nikotiinitoodete, sealhulgas e-sigarettide tarbimine. 2024. aastal olid regulaarsed elektroonilise sigareti tarvitajad 11,8 protsenti täiskasvanud elanikkonnast ning kasvav probleem on e-sigarettide laialdane levik noorte hulgas. Seetõttu on järgnevate aastate prioriteet tervisesüsteemi fookuse toomine haiguste ennetusele, sealhulgas suurem rõhuasetus rahvatervist toetavatele ennetustegevustele, tervist toetava elukeskkonna ja valikute kujundamisele ning personaalsete ennetusteenuste arendamisele ja rakendamisele tervishoius.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Arengukavad ja tööplaanid | Sotsiaalministeerium \(sm.ee\)](#)

Tabel 7. Tulemusvaldkonna „Tervis“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023 ³⁹	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Oodatav eluiga (mehed)	73,6	74,5	75,1	76	76,4	–
Allikas: Statistikaamet						
Oodatav eluiga (naised)	82,3	83,1	83,4	83,3	83,4	–
Allikas: Statistikaamet						
Tervena elada jäänud aastad (mehed)	57,9	56,4	56,8	57,7	58,4	63
Allikas: Statistikaamet						
Tervena elada jäänud aastad (naised)	60,6	59,5	60,8	60,1	60,5	64,5
Allikas: Statistikaamet						

Tabel 8. Tulemusvaldkonna „Tervis“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-2 396 426	-2 499 492	-2 529 232	-2 472 892	-2 444 877	-2 586 131

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.4 Tark ja tegus rahvas

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut

Noore avarad arenguvõimalused, turvatunne ja kindel tugi loovad Eestit, mida noor tahab edasi viia

Valdkonna arengukavad

Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035

Noortevaldkonna arengukava 2021–2035

Tulemusvaldkonna programm

Haridus- ja noorteprogramm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Eestikeelsele õppele üleminekuga algas suurim haridusreform taasiseseisvunud Eesti Vabariigis.** Reformi raames pakub riik vajalikku keeleõpet ja metoodilisi koolitusi õpetajatele ning toetab õppevara soetamist. 2024. aastal anti Ida-Virumaal eesti keeles õpetavatele õpetajatele täiendavat palka kokku umbes 15 miljonit eurot. Tänu sellele liitus 2024. aasta sügisel Ida-Virumaa haridusasutustega üle 400 uue õpetaja ja tugispetsialisti.
- **Sõlmiti hariduslepe**, mille eesmärk on kindlustada üldhariduse õpetajate karjäärivõimalused, töötasu ja töökoormus, säilitades samas Eesti haridussüsteemi paindlikkuse ning koolide autonoomia. Hariduslepes lepitakse kokku õpetaja neljaastmelise karjäärimudeli ning õpetaja tööaja ja töötingimuste üldine raamistik.

³⁹ Kõik selle tulemusvaldkonna 2023. aasta tulemused on esimest korda lisatud.

- **Kiideti heaks õppimiskohustuse reform.** Reformi eesmärk on toetada iga õppija haridustee jätkumist peale põhikooli ning vähendada väljalangevust kutse- või üldharidusõppes, et kõik noored püsiks õppes vähemalt täisealiseks saamiseni ja nende edasine haridustee jääks avatuks ka tulevastele õpinguteks kutse või kraadi omandamisel. Koolikohustus asendub õppimiskohustusega ning pikeneb seniselt 17. eluaastalt 18. eluaastani. See tähendab, et kõigil põhikooli lõpetajatel on õigus ja kohustus jätkata oma haridusteed vähemalt 18. eluaasta täitumiseni või kuni kesk- või kutsehariduse lõpetamiseni.
- **Käivitus kutsehariduse reform,** mille eesmärk on koostöös õppimiskohustuse reformiga muuta kutsekeskharidus atraktiivseks ja konkurentsivõimeliseks alternatiiviks üldkeskharidusele. Reformi raames töötatakse välja uued kutsekeskhariduse õppekavad, seostatakse need OSKA tööjõuvajaduse prognoosiga, töötatakse välja tasulise kutseõppe regulatsioon täiskasvanud õppuritele ning luuakse haridusvõrku korrastavad hariduskeskused (ühendõppeasutused kutsekoolide ja gümnaasiumide baasil).
- **Võeti vastu alusharidusseadus,** mille eesmärk on luua terviklik alushariduse süsteem ning tagada kõigile lastele kvaliteetne alusharidus lastehoiu ja lasteaias. Muudatustega kaasneb lastehoiuteenuse integreerimine alusharidussüsteemi (varasemalt sotsiaalhoolekande seaduse alusel reguleeritud) ning lastehoiu- ja lasteaiakohtade võimaldamine lähtuvalt laste ja perede vajadusest. Kohalikud omavalitsused peavad 1,5–3-aastastele lastele tagama koha lastehoiu ja 3–7-aastastele lastele lasteaias, arvestades vanema soovitud asukohta. Muudatusega ühtlustatakse lastehoidude ja lastesõimede nõuded ning väheneb bürokraatia seoses lasteaias või lastehoiu kohtu- ja taotlemisega.
- **Valmistati ette täiskasvanute koolituse seaduse muudatused,** millega kehtestatakse alused mikro kvalifikatsioonide pakkumiseks ja täpsustatakse nõudeid täiskasvanute täienduskoolitustele. Mikro kvalifikatsioonid on mõeldud täiskasvanutele, kes soovivad omandada tervikokuse, õppides väiksemate moodulitena, ning need hõlbustavad liikumist erinevate haridusteede vahel, suurendades õppe paindlikkust. Muudatuste tulemusena suureneb pakutavate koolituste kvaliteet; mikro kvalifikatsioonid muudavad töötajate täienduskoolituse lihtsamaks ning aitavad suurendada hariduse ja tööturu sidusust.
- **Haridus- ja teadusministeerium jätkas koolivõrgu korrastamisega.** Toimused kohtumised väikesed gümnaasiume pidavate kohalike omavalitsustega, mille käigus arutati omavalitsuste tulevikuplaane, et sellele põhjal sihitada riigi investeeeringuid kohalike omavalitsuste vastutusalade selgitamiseks.

Väljakutsed

- **Riigieelarve keerulise olukorra tõttu on endiselt probleemne õpetajate palk.** Kuigi õpetajate palga alammäär kasvas 2024. aastal 4,1 protsenti ja

arvestuslik keskmine 6,6 protsenti, jääb see endiselt alla arengukavas seatud sihttaseme. Rahulolematus palga ja töötingimustega viib pikemas perspektiivis õpetajaskonna vananemise ning kvalifikatsioonita õpetajate osakaalu suurenemiseni.

- **Kokkulepete puudumine kõrghariduse rahastamise pikas plaanis,** et tagada ligipääs kvaliteetsele kõrgharidusõppele ning eestikeelse kõrgharidusõppe jätkusuutlikkus. Eesmärk on välja töötada kõrghariduse rahastamise pikk plaan, milles lepikse kokku ühiskonna ja tööturu vajadustele vastava kõrghariduse rahastamise põhimõtted ning üliõpilaste omavastutuse ulatus tulevikus.
- **Kvalifikatsiooniga üldhariduskoolide ja lasteasutuste õpetajate osakaal väheneb.** Ainsana näitab 2024/2025. õppeaastal tõusu kutseõppeasutustes töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal. Langus on tingitud muu hulgas eestikeelsele õppele üleminekust, kuivõrd eesti keele oskus on kvalifikatsiooni üks põhinõuet. Seetõttu tuleb keeleoskuse nõuetele vastavuse probleem eriti teravalt esile Ida-Virumaal, kus nõuetele vastavate õpetajate osakaalu langus on olnud kõige drastilisem. Paljudel juhtudel on ametist lahkunud õpetajate asemel värvatud keeleoskuse nõuetele vastav, aga teisi kvalifikatsiooninõudeid mitte täitev õpetaja.
- **Õppeprotsessis osalejate (nii õpilaste kui ka õpetajate) rahulolu on viimaste aastatega vähenenud** ja eriti suur on rahulolematus 8. klassi õpilaste seas, kus kooliga pigem rahul või täiesti rahul on vaid viiendik. Rahulolematuse üks põhjusi võib olla koolides sageli esinev kiusamine. Probleemi osaline väljendus võib olla ka viimastel aastatel suurenenud tüdrukute väljalangevus kolmandas kooliastmes. Ka esineb koolis tüdrukutel vaimse tervise probleeme poistest sagedamini. Teema vajab lähemat analüüsi ning võimalikke uusi või suuremas matus tugimeetmeid.
- **Loodus, täppis- ja tehnikateaduste erialade lõpetanute osakaal kõrghariduses on aastaid püsinud sisuliselt samal tasemel** (ligikaudu 27 protsenti). Infotehnoloogia õppesuuna lõpetanute arv on küll tõusnud, aga see pole piisav, arvestades tegelikku tööjõuvajadust ja vastavate mõõdikute sihttasemeid. Kitsaskoha lahendamiseks on käivitatud Inseneriakadeemia ja IT Akadeemia tegevused kõrghariduses ning kutse- ja üldhariduses.
- **Probleemid eksamite infosüsteemiga ja e-eksamite korraldamisega.** E-eksamitele üleminek eeldab ühelt poolt tehnoloogia valmisolekut tõrgeteta toimida ja teisalt peab õpilaste jaoks olema piisav aeg uude keskkonda tundmaõppimiseks ja näidisülesannete lahendamiseks. Vajalik on eksamite infosüsteemi arendus uue versioonina. Poliitiline otsus oli seega üleminek aasta võrra edasi lükata, et tagada süsteemi tõrgeteta toimimine.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium](#)

Tabel 9. Tulemusvaldkonna „Tark ja tegus rahvas“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (kokku) Allikas: Eurostat	10,8%	9,7%	11,0%	9,3%	9,1	–
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (mehed) Allikas: Eurostat	14,3%	11,4%	13,3%	11,5%	11,1	–
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (naised) Allikas: Eurostat	7,5%	7,8%	8,6%	6,7%	6,6	–
Eri- ja kutsealase haridusega täiskasvanute (25–64-aastaste) osakaal Allikas: Statistikaamet	74,7%	74,9%	74,1%	75,2%	75,7	80%
Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr formaal- ja mitteformaalõppes Allikas: Eurostat, Statistikaamet	21,1%	23,2%	23,3%	21,4%	21,7	25%
Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr informaalõppes Allikas: Statistikaamet	–	57,9% ⁴⁰	59,9%	–	–	kasvab
Aasta pärast lõpetamist nutika spetsialiseerumise kasvuladadel rakendunute osakaal kõigist hõivatutest Allikas: Uuring „Edukus tööturul“	26,7%	27,0% ⁴¹	Andmed avaldatakse 2025. aasta jooksul	29,0%	30	–
Ennastjuhtiv õppiija⁴² - akadeemiline taastenõtkus - agentsus - õpilaste autonoomiavajaduse tajutud toetamine Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus	– – –	32,4 27,2 38,7	32,2 26,7 39,8		kasvab	
Tipptasemel oskustega⁴³ õpilaste osakaal: funktsionaalne lugemisoskus Allikas: PISA uuring	–	10,6%	–	–	16,3	–
Tipptasemel oskustega õpilaste osakaal: matemaatiline kirjaoskus Allikas: PISA uuring	–	13,1%	–	–	18,6	–
Tipptasemel oskustega õpilaste osakaal: loodusteaduslik kirjaoskus Allikas: PISA uuring	–	11,6%	–	–	14,9	–
Õpetajate keskmine töötasu võrreldes Eesti keskmise töötasuga (%), lasteaiaõpetajad Allikas: Saldoandmik, EHIS, Statistikaamet	81%	92%	90%	92%	92	–
Õpetajate keskmine töötasu võrreldes Eesti keskmise töötasuga, üldhariduskooli õpetajad	105%	120%	118%	120%	120	–

⁴⁰ Metoodika töötati välja 2023. aastal ning täitmise tulemused on avaldatud esimest korda.

⁴¹ 2023. aasta tulemused on avaldatud esimest korda.

⁴² Uus mõõdik, avaldatud esimest korda riigi majandusaasta koondaruandes.

⁴³ PISA uuringus 5. ja 6. taseme saavutanud. Tipptasemel oskustega õpilaste osakaal langes kõigis kolmes mõõdetud valdkonnas, kõige suurem oli langus funktsionaalse lugemisoskuse puhul. Vaatamata sellele kuuluvad Eesti õpilased PISA tulemuste poolest maailma tippriikide hulka. Siinsete õpilaste tulemused langesid teiste riikidega võrreldes suhteliselt vähem.

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Allikas: Saldoandmik, EHIS, Statistikaamet						
Õpetajate keskmine töötasu võrreldes Eesti keskmise töötasuga, kutseõppe õpetajad	102%	117%	115%	120%	120	–
Allikas: Saldoandmik, EHIS, Statistikaamet						
Noorte usaldus riigi vastu	–	57%	–	–	–	–
Allikas: Rahvusvaheline Kodanikuhariduse Uuring ICCS						

Tabel 10. Tulemusvaldkonna Tark ja tegus rahvas eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-704 347	-814 900	-946 916	-743 085	-848 215	-884 491

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.5 Eesti keel ja eestlus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Tagada eesti keele elujõud ja toimimine Eesti Vabariigis esmase keelena igas eluvaldkonnas, tagada igapäevasele õiguse ja võimalus kasutada Eestis eesti keelt, säilitada ja tugevdada eesti keele staatust, mainet ja eestikeelset kultuuri- ja informatsiooni ning väärtustada teiste keelte valdamist

Tulemusvaldkonnaga seotud strateegia „Eesti 2035“ strateegiline siht

Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud

Valdkonna arengukava

Eesti keele arengukava 2021–2035

Tulemusvaldkonna programmid

Keeleprogramm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Eesti keele staatus ja maine on hea** (7 palli skaalal 5,5 palli eesti keelt emakeelena kõnelevate inimeste seas ja 4,4 palli muu emakeelega inimeste seas). 2024. aastal ajakohastati keeleoskustõudeid, teostati järelevalvet keeleseaduse täitmise üle ning viidi ellu mitmeid olulisi tegevusi eesti keele maine ja staatuse kindlustamiseks. Selle käigus korraldati koostöös Eesti keelenõukoguga seminarid nii Eesti keelekorralduse kui ka eesti keele emakeelena õpetamise üle arutamiseks, samuti uuendati Eesti õigekeelsussõnaraamatu tegevuskava.
- **Ühiskonnas toimunud arengud** (näiteks tehnoloogia areng, rändesurve, muudatused haridussüsteemis) on tõstatanud kitsaskohad, millega tegelemiseks koostati 2024. aastal keeleseaduse

väljatöötamiskavatsus ning sellele saadud tagasiside põhjal **keeleseaduse eelnõu**. Eelnõus tehakse mitmeid ettepanekuid eesti keele staatuse, kasutuse ja oskuse tugevdamiseks avalikus ruumis ning ühiskonnas laiemalt. Muu hulgas osutas väljatöötamiskavatsuse analüüs, et mitmete huvirühmade hinnangul pole järelevalve piisavalt tõhus, et tagada keeleseadusega kehtestatud nõuete täitmine.

- **Toetati eestikeelsele õppele üleminekut**, mis algas 2024. aasta sügisel. See tähendas laialdasi tegevusi ülemineku ettevalmistamiseks ja üleminekuga alustamiseks. Keelevaldkonnas käivitati haridustöötajate keeleõppe pakumine Eesti Keele Instituudis. Haridustöötajatele pakutakse B1-, B2- ja C1-tasemel keelekursuseid, mis valmistavad osalejaid ette eesti keele tasemeeksami sooritamiseks (2024. aastal alustas kursustel 538 haridustöötajat). Lisaks pakutakse keeleõpet toetavaid tegevusi, nagu keelelähetus (osales 20 õpetajat), ning toetatakse haridustöötajaid eesti keele tasemeeksami valmistumisel. Haridustöötajate tulemuslik keeleõpe on eduka eestikeelsele õppele ülemineku üks võtmetegur.
- **Mitmekeelsuse edendamisel kandis 2024. aastal vilja B-võõrkeelte õppe laiendamise reform**. Koollid on B-võõrkeelte õpet tugevalt laiendanud ja mitmed võõrkeeled on õppijaid juurde saanud (eelkõige saksa, hispaania ja soome keel). 2024. aastal valmis reformi rakendamise esimese aasta analüüs.

Väljakutsed

- **Eestikeelsele õppele ülemineku õnnestumine eeldab pingutusi kogu ühiskonnas ja keelevaldkonnas**, kus keeleprogrammi tegevused toetavad eesti keele maine tugevdamist ja kasutusala laienemist, populariseerivad eesti keele kasutust ja tagavad eesti keele toimimise ka digitaalses maailmas.
- **Keeletehnoloogia arendamiseks on vaja uuendada õigusruumi**, eestikeelse keeletehnoloogia arendamiseks aga hulgaliselt keeleandmestikke. Praegune õigusruum võimaldab koguda

- tekstiandmeid ja keelekorpuseid teadus- ja arendustöö tegemiseks, kuid piirab tulemuste edasist kasutamist.
- **Keeleseaduse väljatöötamiskavatsuse analüüs osutas, et mitmete huvirühmade hinnangul pole järelevalve piisavalt tõhus.** Sunnimeetmeid tuleb rangemaks muuta ning nende rakendamist intensiivistada.
 - **Täiskasvanute eesti keele õppe killustatus.** 2024. aastal jätkusid ministeeriumite ja teiste seotud

asutuste arutelud täiskasvanute eesti keele õppe valdkonna toimimise ja korrastamise üle. Nõudlus eesti keele õppe järele on suur, vaja on korrastada õppe pakkumist, sealhulgas prioriseerida sihtrühmi. Samal ajal tuleb tegeleda õppevõimaluste laiendamise ja õppe kvaliteedi parandamisega. Täpsustada on vaja eri asutuste rollid ja vastutused valdkonnas.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium](#)

Tabel 11. Tulemusvaldkonna „Eesti keel ja eestlus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
16–65-aastaste Eesti elanike funktsionaalne lugemisoskus eesti keeles Allikas: PIAAC uuring	–	61%	–	–		–
Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal rahvastikust⁴⁴ Allikas: Eesti tööjõu-uuring (Statistikaamet)	91,2%	91,7%	91,5%	91		> 91%
Rahvusvahelise levikuga Eesti keeleteaduse publikatsioonide hulk ja viidatavus⁴⁵	157 ⁴⁶	–	–	167	172	–
Mitmekeelsete terminibaaside hulk⁴⁷	100 ⁴⁸	115	139	100	100	–
Eesti keele keeletehnoloogiline tugi	Osaline ⁴⁹	Osaline	Osaline	–	–	–
Eesti keele kui teise keele õppekorralduse keskkond täiskasvanud õppijale	Puudub	Puudub	Puudub	–	–	–
Eesti elanike enesehinnanguline võõrkeeleskus Allikas: Statistikaamet, Eesti tööjõu-uuring	–	Mõõdetakse Eesti tööjõu-uuringuga	–	–		–

Tabel 12. Tulemusvaldkonna „Eesti keel ja eestlus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-7 959	-11 235	-13 688	-9 439	-11 314	-11 453

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.6 Keskfond

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti inimestele on tagatud puhas ja mitmekesine elukeskkond ning suhtumine loodusesse on vastutustundlik

Strateegilised arengudokumendid

Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030

Põlevkivi kasutamise riiklik arengukava 2016–2030

Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030

Kiirusohutuse riiklik arengukava 2018–2027

Tulemusvaldkonna programm

Keskonnakaitse ja -kasutuse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kliimaministeeriumi valitsemisala

⁴⁴ Muu ema- või kodukeelega inimeste enesehinnangulise eesti keele oskuse kohta kogutakse infot Statistikaameti korraldatava Eesti tööjõu-uuringuga. Mõõdik sisaldub riigi pikaajalises strateegias „Eesti 2035“.

⁴⁵ Mõõdetakse rahvusvahelistes eelretsenseeritavates väljaannetes (välja arvatud teeside kogumikud) avaldatud publikatsioonide (ETISE klassifikatsiooni 1.1, 1.2, 3.1, 2.1) hulka ja viidatavust.

⁴⁶ 2022. aasta tulemus on avaldatud esimest korda.

⁴⁷ Mõõdetakse, kui paljude erialade oskussõnavara arendatakse keskselt koordineeritavas terminihalduskeskkonnas Ekilex.

⁴⁸ 2022. aasta tulemus on avaldatud esimest korda.

⁴⁹ Võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga on näitajat täpsustatud tagantjäre.

Positiivsed arengud

- Eesti on nõustunud Euroopa Liidu looduse taastamise määruse eesmärkidega. Kuigi Eesti looduse olukorda võib hinnata Euroopa Liidu üheks paremini säilinuks, on siiski ligi poolte ohustatud liikide ja elupaikade seisund ka Eestis ebasoodne. Ökosüsteemide taastamine ja elurikkuse kao peatamine on Euroopa roheleppes nurgakivi. **Üks tulemusvaldkonna mõõdikutest on soodsas seisundis loodusdirektiivi elupaigatüüpide osakaal 57 protsenti** (mõõdetakse iga kuue aasta järel), mis on seatud sihttasemel.
- Keskkonnavaldkonnas tulemuste saavutamise võti on teadlikud ning teadlikult oma käitumist muutvad kodanikud. 2024. aasta sügisel läbi viidud Eesti elanike **keskkonnateadlikkuse** uuringu andmetel on elanike keskkonnavaldkonnas teadmised **jäänud** eelmise uuringuga võrreldes **samale tasemele**. Järjest levinum on mõistmine, et keskkonnahoidmine pole vaid tagajärgedega tegelemine, vaid ka kahjusid ennetav käitumine, näiteks tarbimise piiramine.
- Taastuenergeetikale ülemineku kiirendamisel ning energiajulgeoleku tagamisel on oluline leida võimalused loodusväärtuste ja taristu koosseksisteerimiseks ning pakkuda keskkonnavaldkonnast infot ja ekspertteadmisi. Üks eeldus tänase olukorra hindamiseks ning tegevuste mõju mõõtmiseks on kvaliteetsed andmed. **Keskkonnavaldkonna arendamiseks on käivitunud mitmed algatused**: seirevõimekuse suurendamine, seireseadmete uuendamine ning uuenduslike viiside otsimine keskkonnavaldkonna teostamiseks.
- Üks tulemusvaldkonna mõõdikutest on summaarne kasvuhoonegaaside koguhede. **Eesti kasvuhoonegaaside inventuuri⁵⁰ 2023. aasta andmete järgi oli kasvuhoonegaaside summaarne heitkogus 13,0 miljonit tonni CO₂ ekvivalenti**. Võrreldes 1990. aastaga on Eesti kasvuhoonegaaside koguhede vähenenud 63 protsendi võrra. Võrreldes eelmise aasta andmetega on heitkoguste langus 9 protsenti peamiselt energeetikasektoris toimunud muutuste tõttu. Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvate tootmisüksuste heitkogus langes võrreldes 2022. aastaga ligi 38 protsenti.
- Rohereformi** eesmärkide saavutamiseks viidi ellu rohereformi tegevuskava ning 11 ministriumit ja riigikantsleile alustasid avaliku sektori keskkonnajalajälje ja kasvuhoonegaaside vähendamist, et saavutada **rohereformi** eesmärgid. Keskkonnahoidlike riigihangete lihtsustamiseks on riigihangete registris näidiskriteeriumid. Rohevõrgustikud on loodud nii kohalike omavalitsuste kui ka ametnike tasandil.
- Ressursitootlikkuses** ei ole viimastel aastatel suuri muutusi olnud, pikema aja vaates on see paranemas. Ebakindla majandusolukorra tõttu, mille põhjustas COVID-19 pandeemia ning käimasolev Venemaa agressioon Ukrainas, on vähenenud kindlus ressursitootlikkust suurendavate investeeringute tegemiseks. Sellest tulenevalt on pikenenud projektide tähtsajad ja tarneahelad ning vähenenud on huvi toetusmeetmete vastu. Kümne aastaga (perioodil 2013–

2023) on Eestis ressursitootlikkus suurenenud 38 protsenti, millega oleme Euroopa Liidus lirimaa järel teisel kohal.

Väljakutsed

- Kliimaministriumiprintsiip on, et majandus peab mahtuma looduse piiridesse. Elurikkuse kadu mõjub hävitavalt nii loodusele, inimestele kui ka kokkuvõttes majandusele. **Keskkond on inimõigus**, seega on kogu maailmas ning seega ka Euroopa Liidus üha enam vaja vastata pikaajalistele keskkonna ja kliimaga seotud väljakutsetele – hoogustuv rohereform, ressursside kestlik kasutus, ökosüsteemide säilitamine, kliimamuutused ja nendega kohanemine. Eestis on keskkonnavaldkonna peamine väljakutse leida **tasakaal keskkonnakaitse ja keskkonnakasutuse vahel**.
- Fookuses on jäätmevaldkond ning selle reformimine**. Jäätmereformi eelnõu saadeti valitsusse 2025. aasta esimeses kvartalis. Eesti jaoks lisanduvad uued nõuded jäätmeliikidele (näiteks tekstiilijäätmed, biojäätmed, niinimetatud ühekordse plasti direktiivi ülevõtmisega kaasnevad kohustused, pakendi- ja pakendijäätmete määrus). Samuti on seatud eesmärk ümber korraldada Eesti jäätmemajandust. Lisaks õigusaktidele ja pidevale koostööle partneritega on välja töötatud uus jäätmearuandluse kontseptsioon.
- Jäätmete kehtivuse viimastel aastatel langustrendis ja kuigi 2023. aastal esines võrreldes 2022. aastaga jäätmetekke langus, **ei saavutatud 2023. aastal jäätmetekke vähendamise eesmärki** (2023. aasta tase: 3721 kilogrammi inimese kohta aastas versus kavandatud 3460 kilogrammi inimese kohta aastas). Jäätmetekke vähendamise eesmärgi saavutamiseks on rakendatud erinevaid meetmeid (sealhulgas kampaniad teadlikkuse tõstmiseks ja liigiti kogumise hoogustamiseks, kohalike omavalitsuste nõustamine, toetusmeetmed) ning uuendatud õigusakte. Oluline on inimeste teadlikkuse suurendamine ja harjumuste muutmine keskkonnahoidlikuks.
- Tähelepanu all on ka **veekaitse**. 52 protsenti pinna-veekogumitest ja 74 protsenti põhjaveekogumitest on heas seisundis. Seisundi paranemist kahjuks näha ei ole. Eesmärkide saavutamist ja vete seisundi parandamise meetmete rakendamist takistab endiselt peamiselt ressursipuudus. Puudu on nii inimesi kui ka raha uuringuteks ja investeeringuteks. Jõgede, järvede, põhjavee ja rannikuvee ning mere seisundi parandamiseks ja ülejutuste vastu võitlemiseks viiakse ellu **veemajanduskavasid ning ülejutusriski maandamiskavasid**. Kavandamisel on **veereform**, mille eesmärk on tagada vajalikud investeeringud ning teenuse toimepidevus, sealhulgas joogivee kvaliteet, ka peale Euroopa Liidu toetuste lõppemist, ja ohjata veehinna tõusu. Selleks valmib 2025. aastal **veeteenuse reformi strateegiline teekaart**. Väljatöötamisel on **vee taaskasutuse poliitika**, et võimaldada looduslike veeressursside säästmiseks kasutada puhastatud asulareovett ning karjääri- ja kaevandusvett. Uuendati **ülejutuste** riskide hinnangut (lisandub 17 uut riskipiirkonda). Eesti merestrategia raames uuendati 2024. aasta **mereala seisundihinnang** 11 tunnuse alusel. Kuigi head

⁵⁰ 2023. aastal avaldatud Eesti kasvuhoonegaaside inventuur ([Kasvuhoonegaasid Eestis | Kliimaministrium](#))

- keskkonnaseisundit pole tervikuna saavutatud, väärrib märkimist olukorra mõningane paranemine eutrofeerumise valdkonnas.
- Olemasolevad poliitikad ja meetmed ei ole piisavad, et täita maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) määruste raames võetud riiklikke kohustusi aastaks 2030. Samuti puudub selge sektore vahel jaotatud trajektoor **kliimanetraalsuseni jõudmiseks** aastaks 2050. Seetõttu alustati 2023. aastal **kliimakindla majanduse seaduse väljatöötamist**, mille eesmärk on määratleda põhimõtted ja heite vähendamise eesmärgid, mis on vajalikud 2030. aasta eesmärkide saavutamiseks, ning tagada üleminek kliimanetraalsusele 2050. aastaks.
 - Lähiaastate väljakutse on koostöös teiste valdkondadega **taastuvenergeetikale ülemineku kiirendamine**, mille lahendamisel on kriitilise tähtsusega lisavahendite leidmine. Käimasolevate **mõjuhindamiste ja planeeringute menetluste arv kasvab ning**

- on ootus, et menetlused viiakse läbi kiiremini ning asjatundlikumalt. Väljakutse lahendamiseks suunatakse REPowerEU vahendeid taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendamise reformiks ja võrguinvesteeringuteks, et kiirendada lubade andmise menetlusi ja tuua turule uusi taastuvenergiaavõimsusi.
- Samuti on Eestis lähiaastate väljakutse tuumaeenergia kasutuselevõtu ettevalmistamine.** Peamised tegevused on seotud vastava õigusruumi ettevalmistamisega, tuumaregulaatori loomisega ning inimressursside arendamisega.
 - Üks kliimaministeeriumi suurimatest väljakutsetest on **valdkonna ekspertide ning heade spetsialistide hoidmine ja motiveerimine, eriti arvestades valdkonna uusi algatusi ja teemad seotust teiste ministeeriumite valdkondadega.**

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Tegevuspõhine eelarve | Kliimaministeerium](#)

Tabel 13. Tulemusvaldkonna „Keskkond“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Soodsas seisundis loodusdirektiivi elupaigatüüpide osakaal Allikas: kliimaministeerium	57%	57% ⁵¹	57%	≥ 57%	≥ 57%	–
Keskkonnateadlikkuse indeks Allikas: kliimaministeerium	41,6%	–	41,1%	45,5%	–	–
Kasvuhoone gaaside summaarne koguheide Allikas: kliimaministeerium	14,4 mln t CO ₂ ekv ⁵²	13 mln t CO ₂ ekv	–	12,4 mln t CO ₂ ekv	12 mln t CO ₂ ekv	8 mln t CO ₂ ekv
Heas seisundis olevate veekogumite osakaal Allikas: kliimaministeerium	51%	52%	–	55%	56%	–
Jäätmete (välja arvatud põlevkivitööstus) Allikas: kliimaministeerium	4585 kg/in	3721 kg/in	–	3400 kg/in	3350 kg/in	–
Ressursitootlikkus: SKP ja kodumaise tootmeksutuse suhe Allikas: Eurostat	0,83 €/kg ⁵³	0,86 €/kg	–	0,69 €/kg	0,7 €/kg	0,9 €/kg

Tabel 14. Tulemusvaldkonna Keskkond eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-130 112	-166 686	-491 083	-110 465	– ⁵⁴	–

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

⁵¹ Ülejäänud 2023. aasta tulemused on avaldatud esimest korda.

⁵² Võrreldes 2023. aasta majandusaasta koondaruandega on väärtust korrigeeritud. Igale aastale koostatakse uued kasvuhoonegaaside inventuurid, kus lisaks viimasele aastale vaadatakse üle aegrea andmed, et metoodika oleks ühtne ning tulemused võrreldavad.

⁵³ Alates 2024. aastast kasutatakse ressursitootlikkuse arvutamiseks aheldatud väärtusega SKP-d, mille referentsaasta on 2020. Varem kasutati näitaja arvutamiseks aheldatud väärtusega SKP-d, mille referentsaasta oli 2015. 2013.–2022. aasta andmed on korrigeeritud 30.12.2024, seetõttu ei ole varasemate aruannete väärtused võrreldavad.

⁵⁴ Alates 2025. aastast on tulemusvaldkond ümber kujundatud.

1.2.7 Teadus ja arendustegevus ning ettevõtlus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostöös Eesti ühiskonna heaolu ja majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ning maailma arenguvajadustele.

Valdkonna arengukava

Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035 (TAIE)

Tulemusvaldkonna programmid

Teadussüsteemi programm

Teadmussiirde programm

Ettevõtluskeskkonna programm

Ehituse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala

Kliimaministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse (TAIKS) eelnõu jõudis pärast põhjalikku ettevalmistust riigikogu menetlusse.** Uue alusseadusena loob TAIKS ühtsema raamistiku, käsitledes esimest korda teadus- ja innovatsioonisüsteemi tervikuna ning hõlmates ka teadmussiiret, teaduseetikat ja avatud teadust.
- **Käivitati kaks teadus- ja arendusasutuste teadmussiirde võimekuse kasvatamisele suunatud toetusmeedet.** Temaatilised teadus- ja arendusprogrammid arendavad teadusvõimekust TAIE fookusvaldkondades, mida iseloomustab kõrge majanduslik potentsiaal. Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (ASTRA+) toetab innovatsiooniteenuste arendamist ja *spin-off*⁵⁵ potentsiaaliga projektide elluviimist. Nende kahe meetme kaudu suunab haridus- ja teadusministeerium olulist osa kogu teadmussiirde vahenditest.
- **Valmis Eesti teadustaristu neljas teekaart,** mis koondab 28 olulist teadustaristu objekti. Esimest korda on kavandatud toetus ka nende püsikulude katteks, mis aitab tagada taristu stabiilse kasutuse ja vähendab sõltuvust välisrahastusest.
- Majanduse ja tööstuse konkurentsivõime suurendamiseks kinnitas Vabariigi Valitsus **majanduskasvu kava.** Lisaks käivitati **Vabariigi Valitsuse majanduskabineti nõupidamise formaat,** mille raames

keskendutakse majanduse konkurentsivõime ja kasvuga seotud küsimustele.

- **Investeeri AS Metroserdi all tegutseva rakendusuuringute keskuse esimesse ärisuunda – biorafineerimisse.** Kokku käivitatakse viis ärisuunda: biorafineerimine, meditsiiniandmed, vesinikutehnoloogiad, droonitehnoloogiad ning autonoomsed sõidukid. Keskuse eesmärk on pakkuda teenuseid ning koostöövõimalusi ettevõtete sisemise arendus- ja innovatsioonivõimekuse suurendamiseks.
- Ettevõtjate teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni toetamiseks **käivitati ettevõtja teadus- ja arendustöö toetus** ning jätkus ettevõtetele suunatud arendustoetuste rakendamine, sealhulgas Rakendusuuringute programmi kaudu.
- **Käivitati Eesti Kaitsefond** kogumahuga 100 miljonit eurot. Kaitsefondi eesmärk on arendada Eesti kaitsetööstust ning luua innovaatilisi kaitse- ja julgeolekualaseid võimekusi, et vastata kasvavale globaalsele nõudlusele.
- **Vabariigi Valitsus otsustas luua 160 miljoni euro suuruse toetusmeetme suuremahuliste investeringute soodustamiseks,** mille eesmärk on toetada investeringute tegemist Eesti majandusse, suurendada eksportivate ettevõtete konkurentsivõimet, ekspordivõimekust ja lisandväärtuse kasvu.
- **Valmis Eesti turismi pikk vaade 2025–2035,** mille eesmärk on turismisektori konkurentsivõime suurendamine tuntuse ja lisandväärtuse kasvu kaudu.
- Loodi ruumiloome kompetentsi koondav Maa- ja Ruumiamet koos elukeskkonna tervikliku ruumilise arengu eest vastutava riigiarhitekti positsiooniga.
- **Ehitusvaldkonna tõhusamate ja läbipaistvamate protsesside nimel jätkati e-ehituse platvormi arendamist.** Menetluste lühendamiseks valmis meretuuleparkide ühendloa tehniline lahendus. Uus tase digitaliseerimises on võimalus taotleda *Building Information Modeling*'i ehk BIM-põhist ehituslubu.
- **Valminud ehitusgiid annab lihtsa ja visuaalse ülevaate ehitusnõuetest.** Elukeskkonna kvaliteedi arendamiseks uuendati ehitusseadustiku eelnõu, valmistati ette ligipääsetavuse eelnõu, alustati teadustegevust tänavaruumi põhimõtete kokkuleppimiseks ja viidi kvaliteetse ruumi põhimõtted nii ehitusseadustiku kui ka kliimakindla majanduse seaduse eelnõudesse.
- **Algas hoone elukaare süsinikujalajälje arvutusmetoodika väljatöötamine** ja hoonetele reaalsaja energiamärgise loomine, uuendati hoonete energiatõhususe määruseid.
- **2,6 miljonit eurot suunati lasterikaste perede kodutoetuseks, 185 miljonit eurot korterelamute ning 19,5 miljonit eurot väikeelamute rekonstrueerimiseks.** Tagati toetuste regionaalne tasakaalustatus. Rekonstrueerimise teadus- ja arendustegevuse programmi LIFE IP BuildEst raames valmisid renoveerimislahenduste ja kliimakindluse tagamise

⁵⁵ Kõrvalettevõtte või hargnenud ettevõtte – teadus- ja arendusasutuse, sealhulgas kõrgkooli juures töötav ettevõtte, mille ülesandeks on uute kõrgetehnoloogiliste ja teadusmahukate tehnoloogiate turustamisele kaasa aitamine ning teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni alusel areneva ettevõtluse soodustamine.

infomaterjalid ning arendati piirkonnapõhist renoveerimist.

Väljakutsed

- Ootused teadus- ja arendustegevuse mõjule kasvavad, ent muutus eeldab väljakujunenud töökultuuri ja majandusstruktuuri uuenemist, mis pole kiire protsess. **Kuigi avaliku sektori teadus- ja arendustegevuse rahastus on viimastel aastatel püsinud soovitud tasemel (üks protsent SKP-st), langes see 2024. aastal riigieelarve kärpete tõttu madalamale.** Eesmärgi täitmine on ohus ka järgmistel aastatel. Et tagada alustatud muutuste mõju, on vaja edaspidi tagada rahastamise jätkumine kokkulepitud tasemel – üks protsent SKP-st.
- **Teadlaste järelkasv on stagnenud ja doktorikraadiga spetsialistidel on endiselt väljaspool akadeemilist sfääri vähe rakendust.** See peegeldab nii vähest nõudlust teadus- ja arendustegevuse järele kui ka vajadust kohandada doktoriõpet ühiskonna ootustega. Murettekitavalt väheneb ka eesti keelt valdavate doktorantide osakaal, mis ohustab eestikeelse kõrghariduse ja teadmussiirde tulevikku.
- **Rakendusuringute tegijatel ülikoolides puudub sageli erasektori tellimus, mistõttu on lihtne jääda harjumuspärase alusteaduse juurde.** Kuigi teadmussiirde toetamiseks on käivitatud mitmeid algatusi, on rahastus endiselt suunatud kas teadusasutustele või ettevõtetele, mitte nende koostööle. Rahvusvaheline kogemus näitab, et suurim mõju sünnib ühiste tegevuste kaudu, mida toetatakse sihipäraselt mõlemalt poolt.
- **Teadussüsteemi rahastus on endiselt killustunud ja projektipõhine, kasvav halduskoormus piirab teadustöö järjepidevust ning paindlikku reageerimist ühiskonna vajadustele.** Vajalik on rahastuse terviklik ülevaatus ja kohandamine muutuvate vajadustega.
- **Eesti majanduse konkurentsivõime ja tootlikkus on vähenenud,** kasvu taastamiseks on vajalik jätkata Eesti ettevõtete teadus-arendustegevuse ning innovatsiooni võimekuse kasvu toetavate meetmete rakendamist ning panustada eesmärgi kasvatada erasektori teadus- ja arendustegevuste kulude jõudmist kahe protsendini SKP-st.
- **Ekspordi, investeeringute ning turismi mahud ei ole taastunud.** Mahtude suurendamiseks on oluline pakkuda ettevõtetele tuge ekspordiga alustamiseks

ja turgude mitmekesistamiseks. Välisinvesteeringute aktiivse meelitamise kõrval tuleb fookus seada ka jätkuinvesteeringute Eestis hoidmisele. Turismi arenduse fookuses tuleb hoida äriturismi kui kõrge lisandväärtusega teenussektori kasvatamist, et aidata täita madalhooaega ning suurendada välituristide arvu.

- **Ettevõtjate aruandlus riigile vajab kaasajastamist ja reformi.** Selleks tuleb jätkata riigi kogutavate andmete ühtse süsteemi loomisega asutuste üleselt, teha investeeringuid masinloetavate andmete vastuvõtmiseks ja töötlemiseks ning toetada ettevõtjaid ülemineku kiirendamiseks.
- **Samuti vajavad reformi finantsinstrumentide pakkumise põhimõtteid:** suurendada tuleb Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse võimekust finantseerida suuremahulisi projekte ja laiendada ettevõtetele pakutavate finantsteenuste ning instrumentide valikut.
- Hoonete rekonstrueerimise pikaajalise strateegia eesmärkide täitmiseks **tuleb tagada vahendid, et renoveerimine toimuks ühtlases ja järjepidevalt kasvavas tempos.**
- Ehitusvaldkonna tootlikkuse ja efektiivsuse tõstmiseks tuleb jätkata digitaliseerimist ning leida välisvahendite lõppemise tõttu selleks lisarahastust.
- Kvaliteetse ruumi ja uue Euroopa Bauhausi põhimõtete (eesmärk on kombineerida disain, kestlikkus, juurdepääsetavus, taskukohasus ja investeeringud, et aidata kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe saavutamisele) läbiv rakendamine koostöös loodud Maa- ja Ruumiametiga, et edendada Eesti ehituskultuuri ja elukeskkonda.
- **Elukeskkonna terviklik kujundamine** vajab strateegilist plaani, mis ühendab maapoliitika, ruumilise planeerimise, liikuvuse ja ehituse.
- Elukeskkonna kvaliteedi tõstmiseks on vaja investeerida ruumilooalasesse teadus- ja arendustegevusse ning selle tulemuste rakendamisse.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda järgmistel veebilehtedel:

[Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium](#)

[Tegevuspõhine eelarve | Kliimaministeerium](#)

[Valdkondlikud arengukavad | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium](#)

Tabel 15. Tulemusvaldkonna „Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Riigieelarves kavandatud TA rahastamine osakaaluna SKP-st (%) Allikas: Riigieelarve seletuskiri	1	1	–	≥ 1		
Erasektori TA kulutuste tase SKP-st (%)⁵⁶ Allikas: Statistikaamet	1	1,08 ⁵⁷	–	1,3	1,5	2
Nominaalne tööjõutootlikkus EL-27 keskmisest (%)	80,7	77,5	–	90	92	110

⁵⁶ TAIE metoodika kohaselt mõõdetakse ettevõtlussektori TA-kulutuste osakaalu (BERD, Statistikaamet tabel TD052)

⁵⁷ 2023. aasta tulemused on avaldatud esimest korda.

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Allikas: Eurostat						
Koht Euroopa innovatsiooni tulemustabelis (koht tulemusrühmas)	Mõõdukas innovaator (12. koht)	Mõõdukas innovaator (12. koht)	Tugev innovaator (14. koht)	Tugev innovaator	Tugev innovaator	Innovatsiooni- liider
Allikas: Euroopa Komisjon						

Tabel 16. Tulemusvaldkonna „Teadus- ja arendustegevus ning ettevõtlus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-441 925	-681 403	-526 758	-448 863	-492 421	-525 917

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.8 Põllumajandus ja kalandus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti toit on tarbijate poolt eelistatud, elukeskkond on hoitud, toidusektori ettevõtted on edukad ning maa- ja rannakogukondade elujõud kasvab

Valdkonna arengukava

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030

Tulemusvaldkonda kuuluvad programmid

Põllumajandus, toit ja maaelu

Kalandus

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala
Kliimaministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Toidu varustuskindluse tagamine on üks** regionaal- ja põllumajandusministeeriumi **riigikaitselistest ülesannetest**. 2023. aastal koostati koostöös suuremate toidutootjate ning erialaliitudega toidu varustuskindluse strateegia ja tegevuskava. Defineeriti põhilised ohud, võimelüngad ning nii riigi kui ka erasektori vajalikud tegevused. Olulisemad strateegia ja tegevuskava tegevused, mis 2024. aastal alguse said, on niinimetatud kriisipoodide arendus, hajutatud kütusevaru suurendamine esmatootmise juures, tarneahela osalistega kriisikommunikatsiooni võrgustiku ja -mudeli loomine. Samuti lisati olulisemad tarneahela ettevõtted prioriteetsete elektritarbijate nimekirja, tagati kriitilise tehnika juurdepääs kriisiaegsele vedelkütusele ning koordineeriti kriitilise tehnika riigikaitselistest kohustustest vabastamist. Enamik neid ülesandeid on jätkuvad ja arenevad, kuid jõuline algus on tehtud ning Eesti inimeste võime ka rasketes kriisides paremini hakkama saada on seeläbi tõusnud.
- 2024. aastal möödus **teine ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027 rakendamise aasta**, mille jooksul rakendusi kõik Eesti ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava esimese

samba toetused ning ka osa teise samba toetustest. **Põllumajandusele, toiduainetööstusele ja maaelu arenguks maksti 2024. aastal toetusi kogusummas 335 miljonit eurot.**

- **Kalandussektori arenguks maksti 2024. aastal toetusi välja summas 2,6 miljonit eurot.** Eesti kalandussektori arenguks on oluline Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi (EMKVF) rakendamine. See aitab kaasa kalandussektori jätkusuutlikule arengule, toetab keskkonnahoidu, edendab kohalikku arengut ja suurendab sektori konkurentsivõimet. 2024. aastal avati täiendavalt kaheksa uut meetet ja tehti kalandussektoriga ulatuslikku koostööd, et avada 2025. aastal suur enamus fondi meetmetest. 2025. aastaks on planeeritud 23 uue Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi meetme avamine, millest osad avanesid juba aasta alguses.
- **Keskkonnahoiu täiendavaks tagamiseks soodustatakse põllumajanduses keskkonnasäästlike majandamisviiside kasutuselevõttu ja kasutamise jätkamist ühise põllumajanduspoliitika toetuste abil.** Keskkonnasõbralikult majandatava maa osakaal kasutuses olevast põllumajandusmaast oli 2023. aastal 92,6 protsenti.
- **Toiduohutuse baromeeter, mis mõõdab üldist toiduohutuse olukorda Eestis aastapõhiselt ja võrrelduna eelmise aastaga, oli 2024. aastal 99,34.** Eesmärk on, et näit oleks vähemalt 100 ehk ei langeks võrreldes eelmise aastaga. Toiduohutuse baromeeter näitas 2024. aastal võrreldes 2023. aastaga toiduohutuse olukorra kerget langust.
- **Teadmistepõhise poliitikakujunduse lahutamatu osa on rakendusuuringute elluviimine strateegiliselt olulistest valdkondades.** 2024. aastal saavutati Euroopa Komisjoni töögruppides kokkulepe uute aretustehnikate kasutuselevõtuks. Avanenud võimaluste rakendamiseks Eestis anti koostöös Eesti Teadusagentuuriga välja kahe miljoni euro suurune sihttoetusgrant, et tõsta Eesti sordiaretusega tegelevate uurimisrühmade võimekust täppisaretustehnikate kasutuselevõtul. Lisaks algutati koostöös Eesti Teadusagentuuri ja kliimaministeeriumiga agrometeoroloogia rakendusuuringuid, mille kogueelarve ulatus 1,2 miljoni euroni. Nende uuringute eesmärk on välja töötada kliimamuutustega kohanemist toetavad teenused ettevõtjatele.

Väljakutsed

- Toidu ohutuse ja usaldusväärsuse tagamine eel-
dab teadmuspõhist lähenemist, järjepidevat ko-
hanemist ühiskonna ootustega riskide maanda-
misel ja laiapõhjalist järelevalvet ning tarbija
teadlikkuse tõusu. Seetõttu on vaja oluliselt tõsta
riigi suutlikkust tegeleda tõhusalt toiduohutuse järe-
levalvega, sealhulgas riskihindamise ja –kommuni-
katsiooniga.
- Antibiootikumide kasutamine põllumajandus- ja
lemmikloomadel on langenud viimase kümne
aastaga 35 protsenti, kuid vähenemine on peatu-
mas. 2023. aastal müüdud toimeainete kogus võrrel-
des eelneva aastaga tõusis vähesel määral. Antibioo-
tikumide kasutamisega kaasneb mikroorganismide
omadus mitte alluda antibiootikumide toimele ehk
mikroobide antibiootikumiresistentsus (AMR). Põl-
lumajandus- ja Toiduamet teeb regulaarset mikroo-
bide antibiootikumiresistentsuse seiret sigadel ja ko-
dulindudel ning nende saadustel.
- 2024. aastal Eesti loomakasvatustevõtetes eriti
ohtlike loomade juhtumeid ei olnud. Vaata-
mata sellele positiivsele tulemusele oli olukord siiski
keeruline. Üldine sigade Aafrika katku riskifoon met-
sades on ägenemas.
- Peamised probleemid maapiirkonda elama asu-
misel on teenuste kättesaadavus, atraktiivsete
töökohtade vähesus ning probleemid elamuma-
jandusega.
- Põllumajandussektori ettevõtete kohanemine
roheülemineku väljakutsetega, sealhulgas klii-
mamuutuste leevendamisega, ja samas toidu va-
rustuskindlusega seotud riskide maandamine on
valdkonna oluline kompleksne väljakutse. Lahen-
duste leidmiseks on koostatud „Roheülemineku tee-
kaart neljas põllumajandus- ja toidusektori valdkon-
nas“ ning rakendatud eri meetmeid toidu varustus-
kindluse tagamiseks koostöös eraettevõtetega. Sa-
muti toetab roheülemineku väljakutse lahendamist
uuendatud „Rohepöörde tegevusplaani 2023–2025“.
- Toidusektori konkurentsivõime ja eksport.
2024. aasta uuring Eesti elanike toidukaupade
ostueelistuste ja hoiakute kohta näitab selgelt, et
Eesti tarbijad hindavad jätkuvalt kodumaist toitu,
kuid elukalliduse tõus on suurendanud hinnatund-
likkust ja seadnud uusi väljakutseid nii tarbijatele kui
ka toidutootjatele. 2024. aasta uuringu kohaselt
eelistab 59 protsenti Eesti elanikest kodumaist toitu.
Võrreldes 2022. aastaga, kui nimetatud uuring vii-
mati läbi viidi, on see näitaja veidi langenud.
- Heas seisus kalavarude osakaal oli 2023. aastal
45 protsenti, varude seisund on halb ja jääb alla sea-
tud sihttasemele – 61 protsenti. Kalavarude seisundi
parandamiseks tuleb jätkuvalt ajakohastada kalava-
rude kaitsemeetmeid ning vähendada püügikoor-
must rannapüügis.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda
veebilehel [Strateegilised alusdokumendid | Regionaal- ja
Põllumajandusministeerium](#)

Tabel 17. Tulemusvaldkonna „Põllumajandus ja kalandus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine⁵⁸

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025
Maapiirkonna elanike vanuses 20–64 tööhõive määr	80,3% ⁵⁹	80,5% ⁶⁰	80,4%	78,7%	78,7%
Allikas: Statistikaamet					
Põllumajanduse, metsamajanduse, kalapüügi ja toiduai- nete tootmise ning joogitööstuse loodud lisandväärtus hõivatu kohta, kolme aasta liikuv keskmine	35 762 eurot	40 176 eurot ⁶¹	41 783 eurot	34 700 eurot	35 000 eurot
Allikas: Statistikaamet					
Põllumajandussaaduste ja toidukaupade kaubandusbi- lanss: ekspordi-impordi suhtarv	0,89	0,83 ⁶²	0,81	0,80	0,81
Allikas: Statistikaamet					
Kodumaist toitu osta eelistavate Eesti tarbijate osakaal	61%	–	59%	75%	75%
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut					
Kasvuhoonegaaside (KHG) heide põllumajandus-too- dangu väärtuse kohta, tonni tuhande euro kohta⁶³	2,38 ⁶⁴	2,60 ⁶⁵	–	≤ 2,5	≤ 2,5
Allikas: Statistikaamet, Eesti Keskkonnauuringute Keskus					
Toiduohutuse baromeeter	99,63	100,69	99,34	≥ 100	≥ 100
Allikas: regionaal- ja põllumajandusministeerium					

⁵⁸ Tulemusvaldkonna mõõdikud ei ole esindatud strateegias „Eesti 2035“.

⁵⁹ Sihttaseme täitmist on täpsustatud võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga.

⁶⁰ Sihttaseme täitmist on täpsustatud võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga.

⁶¹ Sihttaseme täitmist on täpsustatud võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga.

⁶² Sihttaseme täitmist on täpsustatud võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga.

⁶³ Kasvuhoonegaaside heide inventuuri tehakse aasta n–2 kohta ehk 2023. aasta põllumajanduse kasvuhoonegaaside heide väärtus saa-
dakse 2025. aasta inventuurist. Seega on 2023. aasta tulemused avaldatud esimest korda.

⁶⁴ Sihttaseme täitmist on täpsustatud võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga.

⁶⁵ Sihttaseme täitmist on täpsustatud võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga.

Tabel 18. Tulemusvaldkonna „Põllumajandus ja kalandus“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-429 673	-499 986	-425 445	-403 706	-447 465	-412 684

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.9 Transport

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti transpordipoliitika eesmärk on tagada elanikele ja ettevõtetele ohutud, ligipääsetavad, kiired, kestlikud ning mugavad liikumisvõimalused kooskõlas Euroopa Liidu õigusnormides kehtestatud eesmärkidega

Valdkonna arengukava

Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021–2035

Tulemusvaldkonna programm

Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kliimaministeeriumi valitsemisala

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Raudtee valdkonnas** jätkati 2024. aastal Aegviidu–Tapa–Tartu raudteelõigu elektrifitseerimisega ning aasta lõpus alustati Tapa–Narva raudteelõigu elektrifitseerimist. Edela suunal jätkati 2024. aastal Rapla–Lelle vahelisel raudteelõigul reisirongide piirkiruse tõstmiseks kuni 160 kilomeetrini tunnis raudtee muldkeha ja pealisehituse rekonstrueerimist.
- **Võrreldes eelneva kahe aastaga vähenesid kokkupõrked raudteeülesõidukohtadel.** AS Eesti Raudtee taristul kokkupõrkeid raudteeülesõidukohtadel ei toimunud.
- **Rail Balticu** põhitrassi ehituslepinguid on sõlmitud 2024. aasta lõpuks 74 kilomeetri põhitrassi ulatuses, mis tagab raudtee valmimise Eestis 2030. aastaks.
- **Maanteede valdkonnas viidi 2024. aastal ellu erinevaid teehoiu investeeringuid kokku 1101 kilomeetril** (sisaldab ehitust, rekonstrueerimist, remonti ja tolmuwabade katete ehitust). Ehitati 15 kilomeetri ulatuses 2+2 ja 2+1 ristlõikega teelõike. Rekonstrueeriti 21 silda ja 19 kilomeetri ulatuses erinevaid teelõike. Teostati remonttöid 1067 kilomeetril teelõikudel. Ehitati ümber 14 liiklusohhtlikku kohta.
- **2024. aastal vähenesid jalakäijatega õnnetused, milles hukkus inimene.** Positiivse trendina on vähenenud telefonikasutus mootorsõidukijuhtide seas ning suurenenud nii jalgrataste kui ka kergliikuritega liiklemisel kiivrit kandvate laste osakaal. Samuti on paranenud laste nähtavus liikluses – rohkem kasutatakse jalgrattaga sõites helkurveste.
- Aasta jooksul oli Tallinna lennujaamast võimalik **otse lennuga lennata 60 sihtkohta**, millest 44 olid regulaarliinid ja 16 regulaarsed tšarterlennud.

Lennuliiklus Eesti õhuruumis ja ülelennud on taas kasvutrendis.

- **Lennunduse tõhusust mõjutasid 2024. aastal enim õhusõidukite hooldusvaldkonnas valitsevad olud** – rohke nõudlus ja teatud õhusõidukite mootorite probleemid ning varuosade puudus takistasid sektori kasvu, mis omakorda mõjutas pakkimise vastavust nõudlusele, aga rolli mängis ka geopoliitiline olukord. Suurenenud lennuliiklus ja parem teavituskultuur tõi 2024. aastal kaasa registreeritud lennuintsidentide arvu kasvu ligi 20 protsenti võrra.
- 2024. aastal oli maakonnaliinidel gaasibusse 19 protsenti võrra vähem. **Gaasibussid asendati biodiiselkütust või HVO (Hydrotreated Vegetable Oil) teise kategooria kütust kasutavate bussidega.** Alternatiivkütuseid kasutavate busside osakaal moodustas 44 protsenti. Kogu liinivõrgu maht suurenes 0,9 protsenti võrra. Kogu maakonnaliinide veomahust teenindatakse gaasibussidega 25 protsenti ehk 12,3 miljonit kilomeetrit.
- **Alustati Saaremaa nõudepõhise transpordi piliotprojekti.** Eesmärk on võtta nõudepõhine ühistransport laialdasemalt kasutusele mitmes erinevas ühistranspordikeskuses.
- **Viidi läbi suursaarte parvlaevaliinide sõitjateveo hange, mille tulemusel sõlmiti uus leping TS Laevad OÜ-ga järgmiseks seitsmeks aastaks.** Jätkub uue keskkonnasõbraliku parvlaeva ehitus suursaarte liinide teenindamiseks. Parvlaeva kontseptsioon on valminud ning laev valmib 2026. aastaks.
- **Kuulutati välja sõitjateveo hange** vedajate leidmiseks praamiliinidele Rohuküla–Sviby, Kihnu–Munala ja Munala–Manilaid, Sõru–Triigi ning Ruhnu–Munala, Ruhnu–Pärnu ja Ruhnu–Roomassaare. Viidi läbi Ruhnu lennuühenduse hange.
- Regionaal- ja põllumajandusministeerium koostöös riigilaevastikuga kuulutas aasta lõpus välja hanke Laaksaare–Piirissaare hõljukiliinile uue keskkonda säästvama hõljuki ostmiseks.
- Vabariigi Valitsus kinnitas ühistranspordi reformi kontseptsiooni, mis keskendub ühistranspordi arendamisele. Eesmärk on suurendada säästlike liikumisviiside osakaalu ja muuta ühistransporditeenus kättesaadavamaks nii elu-, töö- kui ka koolikohtade vahel.

Väljakutsed

- **Transpordi energiakulu (TWh) ei vähene loodetud kiirusega,** jätkuvalt kasvavad maanteede läbisõidud.
- **Suurimad väljakutsed ühistranspordis on jätkuvalt seotud nii linnapiirkondade autostumisega kui ka hajaasustuses kulutõhusate ühistransporditeenuse pakkumisega.** 2024. aastal

- ühistranspordiga, jalgsi ning jalgrattaga tööle liikumise osakaal küll veidi kasvas (34,9 protsendilt 35,1 protsendile), kuid kasv tuli kaugtöötamise osakaalu vähenemise (6,1 protsendilt 5,9 protsendile), mitte autode osakaalu vähenemise tulemusel. Autoga tööle liikumiste osakaal kasvas 0,1 protsenti, mis näitab, et autostumistrend jätkub ning ühistranspordi ja säästvate liikumisviiside arendamisse ning inimeste harjumuste muutmisesse pole piisavalt panustatud. Praeguse trendiga 2035. aastaks seatud sihttasemeid ei täideta.
- Eesmärk on **rattaga tööl käijate osakaalu suurendamine** (2024. aastal vaid 2,7 protsenti, aasta varem 2,5 protsenti) mille tegelik potentsiaal on realiseerimata. Eesti suurimates linnades puudub rattateede põhivõrgustik.
 - **Raudteetaristu jätkuvad probleemid on vajadus tagada kaubaveole sobilik taristu**, luua täiendavaid võimalusi kaupade kiiremaks ühelt transpordiliigilt teisele liigutamiseks ning rongidele raudteel täiendavaid möödumiskohti, aga ka **raudteehutus raudteeülekäikudel ja -sõidukohtadel**. Kuigi reisirajateveod jätkavad iga-aastasest kasvamisest, näitavad kaubaveoprognosisid iga-aastaseks mahuks kaks kuni kolm miljonit tonni, mis on selgelt vähem, kui on vaja raudtee jätkusuutlikuks arendamiseks. Seetõttu on iga aastaga kasvanud riigi toetus raudteetaristu majandamiseks. **Rail Balticu ehitamiseks on olemas vaid osaline rahastus**, oluline on leida täiendavaid vahendeid, et rongiliikluse saaks avada 2030. aastal. Lisaks taristule on vajalik sõlmida kokkulepped veeremi olemasuoluks uuel raudteel.
 - **Merenduses on peamine väljakutse ebastabiilne olukord maailmas**, varilaevastik Läänemerel ja veealuse taristu kahjustamised, samuti üha enam

karmistuvad keskkonnanõuded. Merendus on globaalne äri ja sõltub otseselt üleilmsetest teguritest. Eestis on merendusteemad jagunenud eri ministeeriumite vahel ja merenduse terviklikuks arenemiseks on väga vajalik kõigi valdkonnaga seotud poolte ühtne koordineeritud koostöö.

- **Maanteetransporditaristu arendamise ja korrahoiu rahastamine on olnud aastaid ebapiisav** – 2024. aastal oli rahastamine üle 25 protsendi väiksem kui 2021. aastal. Tulenevalt teehoiuks ettenähtud vahendite vähenenud mahust ja ehitushindade kasvust viimastel aastatel on 2024. aasta töömaht võrreldes 2021. aastaga umbes 50 protsenti väiksem. **Arvestama peab asjaoluga, et seisukorra taastamine on oluliselt kulukam kui selle säilitamine.**
- Aastatel 2022–2024 hukkus maanteeliikluses aasta jooksul keskmiselt 59 inimest (aastate 2021–2023 keskmisena 55). Liiklusohutusprogrammi eesmärk **vähendada kolme aasta keskmist liiklussurmade arvu** maanteetranspordis kokku lepitud tempos jäi 2024. aastal täitmata.
- **Maakondliku liinivõrgu ümberkorraldamisel on kavas välja töötada uus liinivõrk**, tuginedes regulaarsete intervallidega sõiduplaanidele (ehk **taktipõhisusele**), mis on eeldus liinide tõhusale omavahelisele sidumisele.
- Kavas on välja töötada **kestlik ühistranspordi rahastusmudel**, kuna alates 2020. aastast on ühistranspordi baaseelarve külmutatud, kuid lepingud vedajatega on pikaajalised ja indekseeritud, mistõttu on tegelikud kulud inflatsioonist tulenevalt suurenenud.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Tegevuspõhine eelarve | Kliiministeerium](#)

Tabel 19. Tulemusvaldkonna „Transport“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Liikluses hukkunute arvu vähenemine poole võrra kolme aasta keskmisena Allikas: Transpordiamet	55	55	59	42	40	30
Liikluses raskelt vigastatute arvu vähenemine poole võrra kolme aasta keskmisena Allikas: Transpordiamet	367	395 ⁶⁶	483	309	302	187
Transpordi CO₂ heite vähenemine 700 kilotonni võrra võrreldes 2018. aastaga⁶⁷ Allikas: kliiministeerium	2437,94 kt CO ₂ ekv	2437,77 kt CO ₂ ekv	–	2291,92 kt CO ₂ ekv	2231,18 kt CO ₂ ekv	1700 kt CO ₂ ekv
Kauba- ja reisilaevade arv Eesti lipu all (kogumahutavus 500 ja enam) Allikas: majandus- ja kommunikatsiooniministeerium	23	31	35	40	75	360
Suurendada raudteekaubaveo osakaalu tonn-kilomeetrites võrreldes maanteetranspordiga Allikas: Statistikaamet	22%	16%	12%	24%	13%	40%

⁶⁶ Võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandes esitatuga on näitajat täpsustatud tagantjäre.

⁶⁷ Kasvuhoonegaaside heite inventuuri tehakse aasta n–2 kohta ehk 2023. aasta põllumajanduse kasvuhoonegaaside heite väärtus saadakse 2025. aasta inventuurist. Seega on 2023. aasta tulemused avaldatud esimest korda.

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Aastaringsete regulaarsete lennuliinide arvu suurendamine	33	44	44	45	50	50
Allikas: AS Tallinna Lennujaam						

Tabel 20. Tulemusvaldkonna „Transport“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-602 475	-887 448	-1 048 691	-700 251	– ⁶⁸	–

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.10 Energeetika

Tulemusvaldkonna eesmärk

Tagada tarbijatele turupõhise hinna ning kättesaadavusega energiavarustus, mis on kooskõlas Euroopa Liidu pikaajaliste energia- ja kliimapolitiika eesmärkidega, samas panustades Eesti majanduskliima ja keskkonnaseisundi parendamisse ning pikaajalise konkurentsivõime kasvu.

Valdkonna arengukava

Energiamajanduse arengukava aastani 2030

Tulemusvaldkonna programm

Energeetika ja maavarade programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kliimaministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Elektri- ja gaasivarustuskindlus.** Gaasi varustuskindlus tagatakse ühe teravatt-tunnise strateegilise gaasivaruga Inčukalnsi gaasihoidlas. Läti võimaldas 2024. aasta novembris hoida Eesti gaasivarusid eritariifiga 2030. aastani. Täielikult sai valmis Pakri- neeme haalamiskai erinevat tüüpi FSRU (*Floating Storage Regasification Unit*) ujuvterminalide teenindamiseks, sealhulgas paigaldati maagaasi laadimiskäpp. Eesti varustuskindlust toetavad ka Klaipėda ja Inkoo LNG-terminalid ning Poola-Leedu gaasiühendus (GIPL).
- **Ettevalmistustegevused elektrisüsteemi sünkroniseerimiseks Mandri-Euroopa sagedusalaga.** 2024. aastal valmistuti 2025. aasta 9. veebruaril toimunud Balti elektrisüsteemide liitumiseks Mandri-Euroopa sünkroonala. Eestis valmis kolmas sünkroonkompensaator ning lõpetati Eesti-Läti kolmanda liini rekonstrueerimine. Mais kinnitas riigikogu strateegilise reservi ning detsembris esitas Vabariigi Valitsus riigikogule varustuskindluse eelnõu, mille alusel saab 2026. aastast rakendada saartalitlusvõime teenust kuni 1000-megavattise (MW) kindla

tootmisvõimsuse tagamiseks. Tugevdati kriitilise taristu kaitset ning algatati merealuse taristu seirevõimekuse arendamine (projekt „Merehunt“).

- **Taastuvenergia osakaal elektritoodangus kasvas 2024. aastal 63 protsendini.** Käivitati taastuvenergia vähempakkumise tulemusel täiendavate tootmisvõimsuste lisamine 720 gigavatt-tunni (GWh) ulatuses. Valmisid uued tuulepargid: Sopi-Tootsi (255 megavatti) ja Aidu (75 megavatti). Edendati tuuleparkide arendamist sobivatel riigimaadel ning tehti ka ettepanek hoogustada ammandunud kaevandusala- del taastuvenergia tootmist.
- 2024. aastal koostati **energiamajanduse arengukava aastani 2030 kaks tööversiooni**. Sidusrühmade tehtud ettepanekute alusel täiendati üldes- märgi sõnastust, alaeesmärke, mõõdikuid ja aastaks 2035 seatavaid sihttasemeid. Täpsustati kavandatud tegevusi ning elektri, soojuse, gaasi tarbimise, võim- suste, toodangu ja energiahinna prognoose. Lisaks kliimakindla majanduse seaduse eelnõus sätestatud nõudeid elektri- ja soojusenergia tootmisele. 2024. aastal koostati arengukava mõjude hindami- sed (sealhulgas keskkonnamõju strateegiline hinda- mine).
- Viidi läbi Euroopa Komisjoni rahastatud olemasole- vate ja uute **energiatõhususe meetmete uuring**. Selles kaardistati kulutõhusad poliitikameetmed, mis aitavad riigil täita 2030. aasta kumulatiivse energia- säästu eesmärke. Uuring hõlmas nii energiasäästuga seotud tegevusi kui ka õigusloome ettepanekuid.
- **2024. aastal jätkus fosforiidi ja teiste kriitiliste maavarade ulatuslik uurimine.** Valmis järjekordne Eesti Geoloogiateenistuse Arbavere maapõue uurin- gukeskuse puursüdamike hoidla.

Väljakutsed

- **Varustuskindluse tagamiseks pole piisavas ma- hus juhitavat võimsust.** Juhitavad põlevkivielektri- jaamad ei ole turul enam konkurentsivõimelised, sa- mas uute juhitavate elektritootmisvõimsuste raja- mine vajab toetavaid meetmeid ja aega. Olemasole- vate tootmisvõimsuste säilitamiseks hakatakse ra- kendama strateegilist reservi ja saartalitlusvõime teenust. Uue võimsusmehhanismi vajadus tekib

⁶⁸ Alates 2025. aastast on tulemusvaldkond ümber kujundatud.

töenäoliselt 2035. aastast, kuid analüüsi ja riigiabi loa taotlusega tuleb alustada juba 2025. aastal.

- **Taastuenergia arendamisel on takistused.** Probleemkohad on tuuleparkidele sobivate asukohtade leidmine, kogukondade vastuseis ning riigi piiratud planeerimissuutlikkus. Vajalik on kiirendada liitumisprotsesse, võrguarendust ja loamenetlusi ning leida lahendused kohalike omavalitsuste vastuseisule tuuleparkide rajamiseks.
- **Elektrienergia salvestamise ja tarbimise juhtimise lahendused, et olla valmis taastuvelektri suuremaks tootmiseks.** Taastuvelektri ettearvamatust toob elektrisüsteemis kaasa hetki, mil elektrit on üle või puudu. Salvestamine võimaldab elektritootmist nihutada ajalt, mil elektrit on üle, ajale, mil elektrit on puudu, ja seeläbi vähendada elektrihindu ning hindade volatiilsust. Lisaks võimaldab see vältida elektrivõrgu ülekoormamist. Tarbimise juhtimine seevastu võimaldab elektritarbimist nihutada ajale, mil tootmist on üle või puudu, ning seeläbi panustada elektrisüsteemi tasakaalu. Salvestus ja tarbimise juhtimine panustavad varustuskindlusesse tarbimise ja tootmise tasakaalu hoidmise kaudu – need aitavad tagada elektrisüsteemi sageduse 50 hertsi (Hz). Sageduse hoidmiseks hangib süsteemihaldur Elering sagedusreserve. Vajalik on edasi arendada salvestuse ja tarbimise juhtimise kasutuselevõttu toetavat turumudelit ja andmevahetust, et salvestus ning tarbimise juhtimine muutuks turupõhiseks lahenduseks. Salvestuse investeeringute põhiline barjäär on kallid opereerimiskulud, mis tulenevad näiteks võrgutariifi topelt maksimisest, ja tarbimise juhtimist pärssivad puudulikud elektriturureeglid, mis ei võimalda täna

tarbimise juhtimist elektriturul müüa. Mõlema väljakutse lahendamiseks on muutmisel elektrituruseadus.

- **Kaugkütte arendamine.** Väljakutse on salvestuslahenduste ja heitsoojuse laialdasem kasutamine ning madalatemperatuurilise kaugkütte rakendamine. 2024. aastal rakendati esimest korda kahetariifilist soojushinda. Regulatsioonimuudatus, mille jõustumine on kavandatud 2026. aastaks, vähendab võrguettevõtete ebakindlust mitmetariifilise hinna kehtestamisel ja aitab tagada õiglasema taristukulude jaotuse.
- **Avaliku sektori eeskuju.** Taastuenergia kasutamine avalikus sektoris on olnud tagasihoidlik. Rohehangete süsteem ja taastuenergia ostud vajavad strateegilist arendust ning laiendamist teistele energialiikidele.
- **Energiatõhususe eesmärkide täitmine.** Uute direktiividega kokku lepitud sihttasemete täitmiseks on 2030. aastaks vaja täiendavat energiasäästu umbes kuue teravatt-tunni jagu. Eesmärgi saavutamiseks on vajalik eri sektorite omavaheline koostöö.
- **Maapõueressursside kasutuse arendamine.** Fookuses on kriitiliste maavarade ja sekundaarsete toormete uuringud ning kontsessioonimehhanismi loomine. Jätkuma peab ehitusmaavarade säästlik kasutus ja maakondlike teemaplaneeringute koostamine. Vajalik on hoida ühiskonnas konstruktiivset dialoogi maavarade kasutamise teemal.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Tegevuspõhine eelarve | Kliimaministeerium](#)

Tabel 21. Tulemusvaldkonna „Energeetika“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025
Soodsa hinnaga ja keskkonnanõudeid arvestav kütuste ja energia kättesaadavus tarbijale ⁶⁹	ABA	ABA	–	ABA	ABA
Allikas: Maailma Energeetikanõukogu					

Tabel 22. Tulemusvaldkonna „Energeetika“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-81 917	-80 658	-77 301	-47 771	– ⁷⁰	–

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.11 Digiühiskond

Tulemusvaldkonna eesmärk

Digiriigis on tagatud parim kogemus, Eestis on ülikiire internet kõigile soovijatele kättesaadav ning meie küberruum turvaline ja usaldusväärne

Tulemusvaldkonnaga seotud strateegia „Eesti 2035“ strateegiline siht

Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik

⁶⁹ World Energy Council Energy Trilemma Index 2021 Country rankings [WEC Energy Trilemma Index Tool](#).

Iga indeksi täht väljendab riigile antud hinnet vastavas kategoorias. Esimene täht kirjeldab energiajulgeoleku olukorda riigis, teine energia kättesaadavust ning taskukohasust ning kolmas energeetika keskkonnamõju. Tähega A kirjeldatakse tulemust positsioonilt esimese 25 protsendi riikide seas – see tähendab, et parim tulemus kõigis kategooriates oleks väljendatud kujul AAA. Kõige kehvem tulemus väljendatakse tähega D positsioonilt viimase neljandiku riikide seas.

⁷⁰ Alates 2025. aastast on tulemusvaldkond ümber kujundatud.

Valdkonna arengukava

Digiühiskonna arengukava 2030

Tulemusvaldkonna programm

Digiühiskonna programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Digiriigi edu mõõdetakse avalike digiteenustega rahulolu kaudu.** Teenustega rahulolu oli 2024. aastal kõrge – 82 protsenti. Eesmärk on erinevate tegevuste kaudu rahulolu veelgi suurendada. Alates 2022. aastast on riigiportaali eesti.ee kaudu jõudnud inimesteni elusündmusteenused, mille eesmärk on lihtsustada avalike teenuste kasutamist. 2024. aasta lõpuks on inimesele kasutatavad kaheksa elusündmusteenust: abielu, lapse saamine, kaitsevääkohustuse täitmine, Eestisse elama asumine, lähedase surm, pension, raske tervisediagnoosiga lapse toetamine, lahutus. Kasutajad on loodud elusündmusteenused hästi vastu võtnud.
- **Olulise uuendusena teenuste kvaliteedi tõstmiseks avaldati 2024. aasta lõpus eesti.ee mobiilirakendus,** et pakkuda kasutajatele mugavat ja lihtsat ligipääsu riiklikele teenustele nutiseadme kaudu, olenemata asukohast või ajast. Eesti.ee rakenduse kaudu saab kodanik kasutada mugavalt nii uusi kui ka riigiportaali eesti.ee populaarsemaid e-teenuseid.
- **Küberturvalisuse mõõdiku järgi** 2024. aastal inimeste usaldus avalike e-teenuste vastu võrreldes 2023. aastaga pisut tõusis – 91,5 protsendilt 91,8 protsendile –, kuid oli madalam kui 2022. aasta tulemus 95,3 protsenti. Suurimateks usalduse mõjutajateks võib pidada üldist muutunud julgeolekuolukorda maailmas, andmelekkete insidende ning küberrünnete aktiveerumist Eesti taristu ja veebiteenuste vastu. Kuna kasutajad muutuvad küberturvalisusega seotud ohtude ja riskide suhtes järjest teadlikumaks ja ettevaatlikumaks, on ka mõningane usaldamatus ootuspärane. Positiivne on järjepidev usalduse hoidmine üle 90 protsendi. Julgeolekuolukorra muutustest ja küberrünnetest hoolimata toimisid Eesti e-teenused tõsisemate häireteta ja parandati ka üldist toimepidevust.
- **2024. aastal suunati täiendavaid vahendeid küberturvalisuse taseme ühtlustamiseks ja hukukindluse tagamiseks.** Suurendati kriitiliste info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuste ühenduste dubleerimise, taakvarast tulenevate ohtude vähendamise, monitooringu parendamise ja turvatestimise võimekuse loomise eelarvet – nii suureneb infosüsteemide turvalisus ja digiühiskonna toimimine.
- **2024. aastal uuendati küberturvalisuse strateegilisi dokumente.** Olukorras, kus globaalne julgeolekuolukord on märgatavalt halvenenud, on fookus seatud eelkõige julgeoleku ja turvalisuse kindlustamisele. Küberturvalisuse arengut on käsitletud võimalikult komplekselt, hõlmates küberaspekte alates kesksete turbelahenduste arendamisest ja elutäht-

sate teenuste toimimise kindlustamisest kuni laiapindse ennetuse ning piisava järelkasvu tagamiseni.

- **Toimekindluse suurendamise foonil oli 2024. aastal fookuses riigiasutuste sõltuvus IT-majadest ning proovile pandi teenuste toimepidevus välisühenduste katkemise korral.** Koostöös sihtasutusega CR14 viidi läbi IT-majade saartalitluse õppus, mille eesmärk oli suurendada riigi IT-majade valmisolekut säilitamiseks riigi infosüsteemi kuuluvate teenuste toimimist saartalitluse režiimis ehk olukorras, kus võrguühendused väljaspool Eestit on halvenenud või täielikult katkenud. Muu hulgas testiti varukoopiatest taastamist ja sõltuvusi andmekeskustest ning selgitati riigipilve kasutusjuhtusid. Lisaks toimus suurõppus kübervaldkonnas, kus harjutati riigi IT-majade, muude asutuste ja küberreservi koostööd kriiside lahendamisel.
- **Küberturvalisuse taseme ühtlustamiseks toetati 2024. aastal kohalikke omavalitsusi ning haridussektorit infoturbemeetmete kaardistamisel ja rakendamisel.** Lisaks toimusid praktilised infoturbestandardi rakendamise töötoad. Küpsustaseme kaardistamisel ühtlustati metoodikat ning võeti kasutusele mõõdik, mis aitab asutustel hinnata enda vastavust ja kaardistada edasisi tegevusi infoturbestandardi rakendamiseks ning küberturvalisuse baas-taseme saavutamiseks. Konsolideeritud tulemuste põhjal on võimalik otsustada, millised sektorid vajavad rohkem tuge, ning prioriseerida turvapolitikas meetmeid, mille rakendamisega jäävad asutused hätta.
- **Ühenduvus on jätkuvalt paranemas.** 2024. aasta lõpuks on 81 protsendil Eesti ettevõtetest ja kodumajapidamistest võimalus liituda väga suure läbilaskevõimega võrkudega. 2024. aastal said valmis esimesed taasterahastust finantseeritavad projektid ja 598 aadressi said liitumise võimaluse valguskaabelvõrguga. Samuti jõudis lõpuni kogukonna lairibavõrkude toetusmeetme pilootprojekt, mille tulemusel rajasid viis küla enda initsiatiivil ja riigi toetusel valguskaabelvõrgu 100 aadressile.

Väljakutsed

- **Riigi IKT-taristu hukukindluse saavutamine.** Vajalik on Eesti riigi terviklik võime toimida ja osutada teenuseid ka digitaalse taristu kriisi korral.
- **Üleriigiline IKT juhtimine.** Eesmärk on tagada riigis praeguse geopoliitilise olukorra ja majanduslike võimalustega sobituv efektiivne ja jätkusuutlik IKT korraldus.
- **Andmete ja tehisaru kasutuselevõtt.** Eesmärk on kujundada Eesti andmete väärindamise ja targa kasutamise kaudu juhtivaks andmemajanduse ja avaliku halduse kvaliteediga riigiks maailmas.
- **Küberturvalisus.** Tagada tuleb Eesti digiriigi turvalisus, luues paindliku ja kõiki sihtrühmi arvestava riikliku küberturvalisuse juhtimissüsteemi, mis ennetab proaktiivselt küberinsidende ja kriise. Eesmärk on tagada turvaline ja usaldusväärne digitaalne keskkond nii kodanikele kui ka ettevõtetele.
- **Digioskuste ja järelkasvu tagamine ning naiste osakaalu suurendamine IKT-sektoris.** Vaja on kindlustada, et digiühiskonna arengu eeldusena elaksid riigis digivõimekad inimesed.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Strateegilised alusdokumendid | Justiits- ja Digiministeerium](#)

Tabel 23. Tulemusvaldkonna „Digiühiskond“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Avalike digiteenustega rahuolu Allikas: teenuste kataloog, justiits- ja digiministeerium	80%	83%	82%	83%	84%	90%
Eesti elanikud tunnevad end internetis turvaliselt ning usaldavad e-riiki: turvariski vältimise kaalutlustel avaliku sektori või teenusepakkujaga elektroonilisest suhtlemisest hoidunute osakaal Allikas: Statistikaamet	4,7%	8,5%	8,2%	8%	7,5%	–
Eesti kodumajapidamiste ja ettevõtete osakaal, kel on võimalus liituda vähemalt 100 Mbit/s internetiühendusega, mida saab suurendada kuni kiiruseni 1 Gbit/s Allikas: Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	74,6%	80%	81%	77%	82%	–

Tabel 24. Tulemusvaldkonna „Digiühiskond“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-90 795	-150 225	-123 324	-94 878	-159 704	-128 221

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.12 Tõhus riik

Tulemusvaldkonna eesmärk

Elanikkonna vajadustega arvestav ühtne ja tõhus riigivalitsemine

Valdkonna arengukava

Tulemusvaldkonna kohta ei ole arengukava koostatud

Tulemusvaldkonna programmid

Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamise programm

Riigi rahanduse programm

Halduspoliitika programm

Regionaalpoliitika programm

Finantspoliitika programm

Arhiivinduse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Riigikantselei

Rahandusministeeriumi valitsemisala

Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- Eestiga sarnaste Euroopa riikide võrdluses on Eesti riigireiting veidi parem ning väljavaade stabiilne. Reitinguagentuurid tõstavad meie peamiste

tugevustena esile Eesti pikaajalise stabiilse ja proaktiivse eelarve- ja majanduspoliitika, madala võla koormuse ning väljakujunenud ja tugeva institutsionaalse raamistiku.

- Pangandussektor on endiselt tugev ning olnud valmis Eesti ettevõtjaid ja majapidamisi ka keerulistel aegadel toetama.** Intressikeskkond on pidevas muutumises ning 2023. aastal kallinenud intresside määrad hakkasid mõõdunud aastal alanema. Pankade viivislaenude portfell pole hoolimata majanduse keerulistest aegadest ülemäära kasvanud.
- Rahapesu andmebüroo tõhustas 2022. aastast järelevalvet **virtuaalvääringu teenuse pakkujate** (VASP) üle ning tänu sellele on virtuaalvääringu teenuse pakkujate **turg** tänaseks oluliselt **korrastunud**.
- Pandeemia ning muudatused kogumispensionite süsteemis on tõstnud märkimisväärselt huvi investeerimise ja rahatarkuse vastu. Teadlastega koostöös valmisid 2023. aasta suvel **rahatarkuse õpiväljundid kõikidele kooliastmetele**, mis lõimiti 2024. aastal õppekavadesse ja -materjalidesse.
- Paindlike töökorralduse mudelite soodustamine suurendab riigi kui tööandja atraktiivsust.** Püsiva kaugtöö kokkuleppega teenistujate arv on suurenenud – 2024. aastal oli kokkulepe sõlmitud 1062 teenistujaga (2023. aastal 973 teenistujaga).
- Statistikaameti pikaajalisem püüd on **vähendada oluliselt andmeesitajate koormust**. 2024. aastal lõppes projekt, mille tulemusel paranes teistest andmeallikatest saadavate andmete kasutuselevõtt.

- Regionaal- ja põllumajandusministeerium saavutas valitsuses 2024. aasta augustis kokkulepitud 2024. aasta ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava 2021–2027 eesmärgid nii kohustuste kui ka väljamaksete määra poolest. Meetmete eelarvest 96 protsenti jõuab läbi avatud taotlusvoorude kohalike ja regionaalsete partneriteni. Nutikama Eesti poliitikaeesmärgi ettevõtlusmeetmetest on 31.12.2024 seisuga suunatud väljapoole Tallinna ja Tartu piirkondi 32 protsenti toetustest ning Rohelisema Eesti ettevõtlustoetustest 54 protsenti.
- **Regionaalsete erinevuste vähendamiseks jõustus 2024. aastal omavalitsuste tulumaksu ümberkorraldus**, millega suurendatakse vähem jõukamate omavalitsuste tulubaasi jõukamate tuleviku tulumaksu kasvude arvelt.
- **2024. aastast alates on kohalikel omavalitsusel oluliselt suurem vabadus maamaksu üle otsustamisel.** Seadusemuudatused andsid omavalitsustele võimaluse aastaid samal tasemel püsinud maamaksulaekumist kasvatama hakata. See omakorda annab omavalitsustele paremad võimalused maakasutuse juhtimiseks, rohkem raha taristu- ja arenguinvesteeringuteks ning aitab tagada omavalitsuste tõhusat toimimist.
- Koostamisel on üleriigiline planeering „Eesti 2050“, mis toetab valdkondade üleselt ruumilise arengu strateegilise vaate kujundamist.
- **Planeerimismenetluste tõhustamine on jätkunud** – valmistati ette planeerimisseaduse muutmise seadus ja arendati planeeringute menetluse süsteemi.
- Ruumiandmete hõive ja maatoimingud on üle minevas innovaatsiliselt uuele tasemele seoses uute seadmete soetamisega ja minu.kataster.ee kasutusele võtmisega.
- **Arhiivindusvaldkonnas liiguti edasi andmekogupidajatele mõeldud nõuete väljatöötamisega** ja arendati oluliselt ASTRA vastuvõtukeskkonda. Valmis arhiivieeskirja uus eelnõu, mis vähendab asutuste halduskoormust arhiivinduses ja loob selgemad reeglid digisündinud teabe haldamiseks.
- **2024. aastal käivitas Rahvusarhiiv kokku viis laiaulatuslikku digiteerimisprojekti**, kolm partnerluslepingu alusel kultuuriministeeriumi valdkondliku digipöörde raames ja kaks koostöös ühendusega FamilySearch. Avati filmipärandi voogedastusplatvormi Arkaader koolidele suunatud haridusliides, mida on hakanud kasutama üle 600 õpetaja rohkem kui 250 õppeasutusest.

Väljakutsed

- **Riigirahanduse olukord on kriisi ajal võetud püsikulude tõttu viimastel aastatel halvenenud.** 2024. aasta lõppes 814 miljoni euro suuruse valitsussektori eelarvepuudujäägiga, mis moodustab aastast SKP-st 2,1 protsenti. Võrreldes 2023. aasta lõpu seisuga oli eelarvedefitsiit 104 miljoni euro võrra väiksem. Puudujäägi vähendamine ja fiskaalne jätkusuutlikkus on riigi pikemaajaliste eesmärkide saavutamise huvides olulised.
- Riigieelarve ja selle strateegia kohaselt kasvab **valitsussektori võlakoorumus** defitsiidi tulemusel 2024. aasta 23,6 protsendilt 2025. aastal 24,3 protsendini ja 2028. aastaks 26,4 protsendini sisemajanduse koguproduktist. Võlakoorumuse puhul on oluline

hoida seda alla 30 protsendi, et ei nõrgeneks riigi võimekus tulla majandusele appi uutes kriisides ning hinnatõusust tingitud hinnasurve olukordades. Euroopa Liidu võrdluses on Eesti valitsussektori võlakoorumus siiski suhteliselt madal, mis koos väikese energiainpordi vajadusega ning kuulumisega NATO-sse, Euroopa Liitu ja euroalasse toetavad Eesti krediidivõimekust ja võimet Venemaa sõja mõjudele vastu seista.

- **Tegevuspõhise riigieelarve potentsiaali kasutamine otsustusprotsessis**, et riik oleks tõhusamalt ja mõjusamalt juhitud. Selleks tuleb leida tasakaal riigieelarve läbipaistvuse, eelarveandmete selgituste ja arusaadavuse vahel.
- **Vältimaks finantsteenuste valdkonna ülereguleerimist**, tuleb Eestil Euroopa Liidu läbirääkimistel hoida fookuses, et kehtestatakse liberaalsemaid nõudeid, proportsionaalseid ettevõtte suurusest lähtuvaid nõudeid või jätta mõni nõue üldse kehtestamata. Seeläbi **mitmekesistuks finantsteenusepakkujate hulk** Eesti finantsturul.
- **2024. aasta lõpuks oli teise samba fondide maht kokku 5,9 miljardit eurot** (2023. aastal 4,95 miljardit). Hoidmaks ja kasvatamaks teise sambasse panustajate hulka, tuleb pensionikogujatele selgitada pikale eesmärgile keskendumise vajalikkust. Muret teeb **napp konkurents pensionilepingute turul** – jätkuvalt on aktiivselt tegutsemas vaid üks pakkuja. Koostöös madalate intresside keskkonnaga ei soosi see pikaajalistest kindlustustoodetest huvitatud klientide jaoks parimaid valikuid.
- Personalipoliitikas tuleb arvestada tööealiste elanike arvu üldise vähenemise ja vananemisega. Rahvastikuprognoozi järgi väheneb tööealine elanikkond aastaks 2040 umbes kuue protsendi võtta – eesmärk on hoida valitsussektori töötajate osakaal tööealisest elanikkonnast stabiilsena, kuid viimaste aastate kriisi tõttu pole seda eesmärki täita suudetud. Valitsussektor moodustas 2023. aastal tööealisest elanikkonnast 15,8 protsenti (siht oli 15,2 protsenti).
- **Riigi tugiteenuste pakkumine** peab muutuma **tõhusamaks**, et oleks võimalik hoida valitsussektori töötajate osakaalu elanikkonnast eesmärgiks seatud tasemel.
- **Riigihangete** korraldamist peetakse keeruliseks ning protsessi on vaja lihtsustada. Euroopa Komisjon on algatanud riigihangete direktiivide reformi, mille eesmärgid on muu hulgas **lihtsustamine** ja bürokraatia vähendamine.
- **Omavalitsuste finantsautonoomia on madal**, mis mõjutab negatiivselt kohalike teenuste tõhusust, kvaliteeti ja kättesaadavust.
- **Kohaliku omavalitsuse võimekus ühiskonna ja riigi arengust tulenevate väljakutsetega kaasas käia on madal.** Tagajärg on teatud piirkondades väiksem maksutulu laekumine, ebavõrdne ja raskendatud põhiteenuste pakkumine, laialivalgumise tingitud suurem keskkonnakoormus ning suuremad teenuste osutamise ja taristu korrashoiuga seotud kulud elaniku kohta.
- **Omavalitsuste otsustusõiguse suurendamine** ja selleks riigilt kohalikule tasandile täiendavate ülesannete üleandmine.

- Arvestades Eesti territooriumi väiksust on Eesti-sisesed piirkondlikud erinevused ülejäänud Euroopa Liidu ning Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) riikidega võrdluses suured. Mõõdikute regionaalsete erisuste seire näitab, et „Eesti 2035“ eesmärgid regionaalse tasakaalustatuse osas ei ole realiseerumas.
- **Ruumiloomes valdkonnas on vaja kujundada strateegiline vaade ja välja töötada rakendamismehhanismid** valdkondlike poliitikate üleselt. Lisaks vajab strateegilist vaadet riigi maaportfelli kasutamine ja korrashoid.
- **Maa ja ruumiloomes valdkonnas on kriitilise tähtsusega ressursimahuka digipöörde läbiviimine.**
- **Fookuses on planeerimismenetluste lihtsustamine arendustegevuse tõhustamiseks ning riigi**

eriplaneeringute koostamine taastuvenergeetika arendamiseks ja energiajulgeoleku tagamiseks.

- Rahvusarhiivi ühe väljakutsena võib esile tuua **arhiivisüsteemide loomise ja konsolideerimise, millega edenedi plaanitud mõnevõrra aeglasemas tempos.**

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda järgmistel veebilehtedel:

[Ministeeriumi tutvustus](#) | [Rahandusministeerium \(fin.ee\)](#)

[Strateegilised alusdokumendid ja programmid](#) | [Haridus- ja Teadusministeerium \(hm.ee\)](#)

[Majandus- ja personaliteave](#) | [Riigikantselei](#)

[Strateegilised alusdokumendid](#) | [Regionaal- ja Põllumajandusministeerium \(agri.ee\)](#)

Tabel 25. Tulemusvaldkonna „Tõhus riik“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Valitsussektori kulutuste osakaal SKP-st (ei kasva)*	40,0%	43,7%	44,5%	44,9%	44,9%	39%
Allikas: Eurostat						
Valitsussektori töötajate osakaal tööealises elanikkonnas 20–64	15,7%	15,8%	–	15,2%	15,2%	15,2%
Allikas: rahandusministeerium						
Väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta Euroopa Liidu keskmisest⁷¹	–	56,4%	–	> 67%	> 68%	≥ 67%
Allikas: statistikaamet						

*Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, andmed võivad muutuda.

Tabel 26. Tulemusvaldkonna „Tõhus riik“ tulemusvaldkonna eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-452 383	-574 544	-612 968	-578 827	-508 449 ⁷²	-533 644

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.13 Õigusriik

Tulemusvaldkonna eesmärk

Õiguskindel, hästi toimiv, vähese kuritegevuse ning kvaliteetse justiitsüsteemiga riik

Strateegilised arengudokumendid

Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030

Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030

Tulemusvaldkonna programm

Usaldusväärne ja tulemuslik õigusruum

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Justiits- ja digiministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- Jätkus õiguskaare digitaliseerimine, et muuta **poliitika kujundamine andmepõhiseks ja ligipääs digitaalsetele õigusteenustele ning õigusmenetlustele kasutajasõbralikuks**. Kvaliteetne õigusloome parandab riigi konkurentsivõimet ning toetab ühiskonna üldist toimimist. Uuendusi arvestavad ja paindlikkust tagavad reeglid vähendavad bürokraatiat, säästavad aega ja raha ning soodustavad majandustegevust.
- 2024. aastal oli õigusloomepoliitika üks peamine märksõna lihtsustamine – **kuidas vähendada bürokraatiat ja halduskoormust**, et tagada

⁷¹ Ostujõu standardi ehk PPS-i (*Purchasing Power Standard*) alusel andmed selguvad hiljem. Ostujõu standardit arvestamata on jooksevhindades näitaja 2023. aastal 56,4 protsenti.

⁷² Alates 2025. aastast tulemusvaldkonna uus nimi Riigivalitsemine.

võimalikult vaba ja konkurentsivõimeline ettevõtluskeskkond. Pandi paika tegevused, kuidas õigusloomeliste meetmetega halduskoormust ja bürokraatiat vähendada. Üks peamisi põhimõtteid on, et iga uue ettevõtjatele, mittetulundusühendustele või kodanikele halduskoormust toova nõude kehtestamisel tunnistatakse kehtetuks üks olemasolevatest nõuetest. Reeglit on kavas hakata rakendama 2025. aastal.

- Valimisseadustes **muudeti selgemaks elektroonilise hääletamise reeglid**, et need oleksid inimestele arusaadavamad ja läbipaistvamad. Loodi võimalus, et tulevikus saab lisaks arvutile **hääletada nutiseadmet** ja et hääletajad saavad end Smart-ID abil tuvastada.
- **Seadustes lühendati märgukirjadele ja selgitustaotlustele vastamise tähtaega 30 päevalt 15 päevale**, mis muudab riigiga suhtlemise ja asjaajamise kiiremaks.
- Koostöös huvirühmadega analüüsiti avaliku teabe seaduse rakendamise probleeme (näiteks teabe avalikustamise kohustus, juurdepääsupiirangute alused ja tähtajad). Töö tulemusena valmis analüüs, mille eesmärk on **avaliku teabe kättesaadavuse ja läbipaistvuse suurendamine** ning selleks sobivate õiguslike lahenduste pakkumine.
- **Inimeste kodude andmeid muudeti turvalisemaks**, piirates kinnistusraamatu päringusüsteemis päringu tegemist selliselt, et üksikpäringuga ei ole tavakasutajal võimalik e-kinnistusraamatust enam füüsilise isiku nime ja isikukoodi järgi andmeid otsida. Seejuures säilib kinnistusraamatu avalikkuse režiim.
- Jätkusid tegevused **õigushariduse kvaliteedi tõstmise** nimel, sealhulgas jätkus õigusloomejuristide järelkasvuprogramm, mille eesmärk on toetada õigusloomevaldkonna juristide järelkasvu.
- Oluline on **kohtusüsteemi jätkuv kaasajastamine ja tõhustamine**. Kvaliteetne õigusemõistmine peab olema kättesaadav kogu riigis, kuid selle tagamiseks peab kohtupidamine muutuma paindlikumaks ja menetlusosalistele vähemkoormavaks.
- Kohtuasutuse töö tõhustamisel on **oluline menetluse lihtsustamine ja tavapärase õigusemõistmisega seotud ülesannete välja viimine kohtust** (näiteks abielulahutus, maksekäsmenetluse laiendamine elatisasjades), tsentraliseeritud tugiteenuste jätkuv rakendamine, kvaliteetsed andmekeskonnad ja digilahenduste edasiarendamine. 2024. aastal valmistati ette nii tsiviil-, haldus- kui ka kriminaalkohtumenetluse tõhustamise eelnõud, asendati vananenud staatiline statistikakeskkond täielikult justitiissüsteemi ühtse andme- ja analüüsikeskkonnaga (JAAK) ja võeti üle kollektiivsete esindushagide direktiiv. Samuti tegeleti vabakutsete arendamisega, muu hulgas töötati välja kohtutäituri tasude ja ametiga seotud kitsaskohtade väljatöötamiskavatsus ja notari tasu seaduse eelnõu, mis loob muu hulgas aluse volikirjade registrile.
- Vanglates ja kriminaalhoolduses loobuti paberkandjal toimikutest ning **mind** **täielikult üle digitaalsetele lahendustele**, milleks arendati ning võeti kasutusele mitmeid uusi e-lahendusi. Kinnipeetavatele loodi e-pood sisseostude tegemiseks ja võimalus kasutada e-toimiku lahendust kohtuga suhtlemisel. Rakendati videokohtumiste portaali lähedastega ühenduste hoidmiseks ning võeti kasutusele turvalised

mobiiltelefonid avavangla kinnipeetavatega ühenduse hoidmiseks väljaspool vanglat liikumisel.

- Kriminaalhoolduse toetamiseks võeti kasutusse **kriminaalhooldusportaal**, milles kriminaalhooldusalused saavad hoida ühendust oma kriminaalhooldusametnikuga ning omada ülevaadet oma katseaja tingimustest ja kohustustest.
- **Jätkus kinnipeetavate ja kriminaalhooldusaluste arvu vähenemise trend** (aastane vähenemine umbes 10 protsenti). Vaadati üle pinnakasutus ning sulgeti Tartu vangla E-hoone. Selle tulemusel kaotati umbes 90 töökohta ja koondati 60 inimest. Kinnipeetavad paigutati ümber suuresti Tallinna vanglasse. Kulude kokkuhoiu eesmärgil loobus vanglate osakond Jõhvi Jaama 7 hoonest ning edaspidi paiknetakse Viru vanglas. Lisaks alustati 2024. aastal vabade vanglakohtade rendi analüüsiga.
- Jätkati tegevustega, et **kriminaaljustiitsüsteem oleks tõhus, sealhulgas digitaalne, kiire, sõltumatu ja ohvrisõbralik**. Viidi läbi pilootprojekt, mille kaugem eesmärk on viia kriminaalmenetlused läbi-võimald digitaalseks, ning samal ajal käivitus projekt, mis aitab veelgi tõhustada kuriteoohvritele pakutavat tuge. Viidi läbi mitu olulist analüüsi, mis olid sisendiks seaduse- ja praktikamuudatustele, näiteks vane-maealiste kuriteoohvrite analüüs, analüüs narkooti-liste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku käitle-mise kuriteokoosseisudes karistuste diferentseeri-mise võimalikkusest, uuring kauplustest toime pan-dud varguste menetluspraktikast ning kasuta-jauuring kinnipeetavate seas. Riigikogule esitati eel-nõud kriminaalkohtumenetluse tõhustamiseks, sanktsiooniväärtegude menetlemiseks ja korrupt-sioonivastase seaduse muutmiseks.
- 2023. aastal võeti kasutusele üks menetluskeskkond kohtueelseks kriminaalmenetluseks ja 2024. aastal viidi ellu digikriminaalmenetluse pilootprojekt. See on üks olulisemaid eeldusi **digitaalsele kriminaalmenetlusele üleminekul**.
- Jätkuvad tegevused **õiguskasutuse digitaliseerimiseks**, mille raames täiustatakse ja võetakse kasutu-sele uusi töökeskkondi, mis tagavad vajaliku teabe digitaalse kättesaadavuse ning andmete vahetuse. Kodanikukesksete teenuste kujundamisel on vaja muuta ligipääs digitaalsetele õigusteensustele ja õi-gusmenetlustele kasutajasõbralikumaks ning luua juurde lihtsaid ning kättesaadavaid abivõimalusi. Di-gitaliseerimise ja kodanikukesksete teenuste kõrval on prioriteet konkurentsivõimelise ärikeskkonna loomine, bürokraatia vähendamine ja kohtumenet-luse tõhustamine.

Väljakutsed

- **Euroopa Liidu direktiivide ülevõtmise ja lisandu-vate Euroopa Liidu algatuste menetlemisega kaasneb töökoormus**. Lisaks on vaja rakendada ka mitmeid Euroopa Liidu määrusi, millest enamik eel-davad seaduste muutmist.
- Bürokraatia ja halduskoormuse vähendamiseks asu-takse rakendama reeglit, et **iga uue ettevõtjatele või kodanikele halduskoormust toova nõude kehtes-tamisel tunnistatakse kehtetuks üks olemasole-vatest nõuetest**.
- Lähiaastate väljakutse on väheneva kinnipeetavate ja kriminaalhooldusaluste arvuga kohanemine ja **vang-lateenistuse tegevuse jätkuv tõhustamine**,

- sealhulgas e-lahenduste edasi arendamine. Seniste trendide jätkumisel tuleb vanglateenistusel oma tegevust veelgi konsolideerida.
- Peetakse läbirääkimisi **vanglarendiks** Rootsi ja Hollandiga, et kõrpe-eesmärkide kõrval kaaluda võimalust riigi tulude suurendamiseks. Vanglarendi realiseerumise korral antakse üks vangla (Tartu) välisriigi kinnipeetavate kasutusse ning värvatakse lisaks umbes 200 töötajat.
 - **Täitemenetluse- ja maksejõuetusvaldkonna korraldamine ning kohtureformi** läbiviimine, samuti uuendatud **kasutajasõbralikuma Riigi Teataja** kasutusele võtmine.

- **Digitaalse kriminaalmenetluse ja andmepõhise kriminaalpoliitika arendustega jätkamine**, mis võimaldavad menetluse ajal infot andmepõhiselt sisestada ja lugeda. Selle eesmärk on, et karistuspoliitika oleks tõeliselt andmetel põhinev, mitte vaid käitsi analüüsiv. Nii tagatakse paremini, et inimeste turvalisust puudutavaid poliitikavalikuid tehtaks tõendus põhisel.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Strateegilised alusdokumendid | Justiits- ja Digiministeerium](#)

Tabel 27. Tulemusvaldkonna „Õigusriik“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Koht maailma vabaduse edetabelis Allikas: Estonia: Freedom in the World 2023 Country Report Freedom House	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	Staatus „vaba“	–
Eesti konkurentsivõime positsioon Allikas: World Economic Forum	22	26	33	22	–	Majanduse sihi muutus C
Inimeste hulk, kes tunneb end oma kodukandis pärast pimedat saabumist turvaliselt Allikas: justiitsministeerium	71%	70%	70%	> 76%	> 70%	Rahva kestlikkus, tervis ja sotsiaalkaitse (inimese) sihi muutus C
World Justice Projecti õigusriigi indeks	0,82	0,82	0,82	0,81	0,81	„Eesti 2035“ riigivalitsemise sihi muutus B
Eesti positsioon rahvusvahelises õigusriigi indeksis kriminaaljustiitsüsteemi alakategoorias	10	9	9	< 15	< 15	„Eesti 2035“ rahva kestlikkus, tervis ja sotsiaalkaitse (inimese) sihi muutus C

Tabel 28. Tulemusvaldkonna „Õigusriik“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-212 311	-218 265	-235 791	-215 422	-207 535	-200 650

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.14 Siseturvalisus

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti inimesed tunnevad, et nad elavad vabas ja turvalises ühiskonnas, kus igaühe väärtus, kaasatus ja panus kogukonna turvalisusesse loovad ühe turvalisima riigi Euroopas. Parandatakse elukeskkonda, vähendatakse ohtu elule, tervisele, varale ja põhiseaduslikule korrale ning tagatakse kiire ja asjatundlik abi

Valdkonna arengukava

Siseturvalisuse arengukava 2020–2030

Tulemusvaldkonna programm

Siseturvalisuse programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Siseministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **2024. aastal pidas 88 protsenti inimestest Eestit turvaliseks riigiks.** Inimeste kindlustunnet seoses Eesti turvalisusega 2024. aasta andmetel näitab võrdlemisi väike elanike osakaal, kes peavad kuritegevust (kaks protsent), terrorismi (üks protsent) või sissevõetust (kaheksa protsenti) riigi peamiseks mureks.
- **Usaldus siseturvalisuse asutuste vastu on jätkuvalt kõrge.** Politsei- ja piirivalveametit usaldas 85 protsenti, päästeametit 96 protsenti ja häirekeskust 95 protsenti inimestest. Siseturvalisuse ja sisejulgeoleku asutuste reageerimissuutlikkuseks ning ohtude, õnnetuste ja kriisidega toimetulemiseks ja nende ennetamiseks on vaja tagada piisaval arvul

töötajaid, vääriline töötasu ja asjakohane väljaõpe. Selleks uuendati siseministeeriumi valitsemisala personalistrateegia järgmiseks neljaks aastaks. Samuti suurendati sisekaitseakadeemias politseiõppe õppekohtade arvu. Politseiõppe õppekohtade arv kasvas 2024/2025. õppeaastal 365 õppekohani. Võrreldes varasema õppeaastaga on kasv 140 õppekohta.

- **Parandati elanikkonnakaitset ja kriisideks valmisolekut.** 2024. aastal loodi elanikkonnakaitse asutuste isikkoosseisu väljaõppe parendamiseks sisekaitseakadeemiasse elanikkonnakaitse teadus- ja arenduskeskus, tõsteti kriisiaegse infovahetusplatvormi SitRep toimepidevust ja arendati selle funktsionaalsust. Ulatusliku evakuatsiooni korraldamise paremaks planeerimiseks loodi Balti riikide ülene tööühm. Ohuteavituse terviküsteemi laiendati uute kanalitega: rajati sireenivõrgustiku esimene etapp ning lisati süsteemi eesti.ee mobiilirakendus. Suurendati kohaliku omavalitsuse tasandi kriisialast võimet ning alustati hädaolukorra ja teiste seaduste muudatuste väljatöötamisega, millega reguleeritakse ohuteavituse ja varjumise korraldamist ning elanikkonnakaitse koolitust. Valmis elanikkonnakaitse veebikoolitus.
- **Idapiiril jätkati ehitustöödega.** Maismaapiiril ehitati valmis 80 protsenti füüsilisest aiast ja piiritaristust ning 23,5 kilomeetrit on kaetud tehnilise seirega. Narva jõepiirile rajati viis uut seirepositsiooni, Narva kordon renoveeriti ning Narva kordoni juurde rajati uus juhtimispunkt.
- Toimetulekuks suurenenud rändesurvega **tõhustati rändemenetluste läbiviimist ja tugevdati rändekontrolli võimekust.** Koostati Euroopa Liidu varjupaiga- ja rändehalduse õigustiku reformi Eesti rakenduskava.
- **Sisejulgeoleku suurendamiseks tugevdati regulatsioone Venemaa sõjapropaganda, desinformatsiooni ja vaenuliku mõjutustegevuse piiramiseks Eestis ning Euroopa Liidus laiemalt. Eestist saadeti välja mitmed välisriikide kodanikud, kes kujutasid ohtu Eesti julgeolekule.** Koostöös veebiettevtajatega eemaldati ekstreemistlikku veebisisu ja suurendati veebiturvalisust. Samuti kaardistati radikaliseerumise ennetuse olukord Eesti avalikus sektoris. Tugevdati julgeolekukriisidele reageerimise võimekust ning asutuste- ja rahvusvahelist koostööd.

Väljakutsed

- **Siseturvalisuse tagamiseks on vajalik piisaval hulgal motiveeritud, asjatundlikke ja pühendunud inimesi.** Kuigi 2024. aastal on mitmed siseturvalisuse valdkonna näitajad paranenud, on järgnevate aastate suurim väljakutse kvalifitseeritud tööjõu järelkasvu, turvalisuse valdkonna konkurentsivõimelise töötasu ja töötingimuste tagamine.
- **Kriisideks valmisoleku parandamine, sealhulgas elanikkonnakaitse tõhustamine.** Järgmistel aastatel parandatakse kriisidega toimetulemist nii riiklikul, omavalitsuste, kogukondade kui ka inimeste tasandil. Igal ühel on kriisis oma roll ja iga asutus peab olema valmis oma valdkonna kriise oskuslikult juhtima.
- **Kriisideks valmisolekuks on oluline arendada olukorratundlikkuse valdkonda.** Arendatakse kriisiaegse infovahetusplatvormi SitRep keskkonda ja

tõstetakse selle toimekindlust, et tagada keskkonna kasutatavus igas kriisiolukorras, arvestades oluliselt suurenenud kasutajate arvu. Lisaks arendatakse analüütilist võimekust prognooside ja ühtse ohupildi koostamiseks.

- **Suurendatakse siseministeeriumi valitsemisala toimepidevust kriitiliste teenuste osutamisel kriisiolukorras.** Kriiside lahendamiseks kaasatakse vabatahtlikke elanikkonnakaitse ja tegeletakse kriisirolliga vabatahtlikega.
- **Elanikkonnakaitse arendamiseks on oluline suurendada elanike kriisiteadlikkust ja iseseisvat valmisolekut.** Luuakse eeldused, et iga elanik saaks kriisis paremini hakkama, teaks oma rolli ning oskaks oma kodu kriisikindlamaks muuta. Selleks korraldatakse teavitustegevusi, koolitusi, riskikommunikatsiooni, õppuseid, toetatakse kodanikualgatusi ja korteriühistuid. **Kohaliku omavalitsuse kriisialase võime suurendamiseks** toetatakse omavalitsusi rahaliselt, nõustatakse ja koolitatakse ning viiakse läbi kriisiõppusi.
- **Arendatakse välja üleriiklik elanike kiire ja teraviklik ohuteavituse süsteem, mis hõlmab nii sireene, SMS-teavitust kui ka teisi kanaleid.** Suurendatakse päästeameti teenuste toimepidevust, et päästeamet oleks suuteline kriisiolukorras tegelema nii pääste- ja demineerimistöödega, ohuteavituse ja kriisikommunikatsiooniga, ulatusliku evakuatsiooniga, varjumisega kui ka kohalike omavalitsuste toetamisega.
- **Idapiiri täies ulatuses välja ehitamine.** Kaitstum piir aitab suurendada julgeoleku ning tõkestada ebaseaduslikku rännet, inimkaubandust, piiriülest kuritegevust ja salakaubavedu. Tegu on märgilise ja olulise sammuga Euroopa julgeoleku jaoks, sest muudab kogu Schengeni ruumi senisest veelgi turvalisemaks. Vabariigi Valitsuse otsuste alusel ja välisvahenditest on kavandatud idapiiri arendamiseks ning piiritaristust väljaehitamiseks ja hoolduseks kuni 2029. aastani 170,1 miljonit eurot. Lisaks maismaapiiri taristule on vaja varustada kogu idapiiri kaasaegsete tehniliste seiresüsteemidega, sealhulgas arendada drooniseire- ja tõrjevõimekust.
- **Sisejulgeoleku tugevdamine ja Eesti arengut toetava ning teisalt julgeolekuohtusid maandava rändepoliitika elluviimine.** Keeruline julgeolekuolukord, sealhulgas Venemaa agressiivsed välispoliitilised ambitsioonid ning nende saavutamise mittesõjalised ja sõjalised ning avalikud ja varjatud vahendid, tingivad suuremad ootused sisejulgeoleku tugevdamisele. Selleks keskendutakse enam vaenulike eriteenistuste tegevuse ennetamisele ja tõkestamisele Eestis ning sanktsioonide järelevalvele ja nende tagamisele. Samuti tõhustatakse rände väärkasutamise ennetamist ja tõkestamist ning arendatakse vajalikke infosüsteeme.
- **Elu-, tervise- ja varakahjude maht on jätkuvalt murettekitav.** Olukorra parandamiseks suunatakse kohalikke omavalitsusi enam võtma turvalise elukeskkonna looja rolli. Lähenetakse teaduspõhiselt vägivalda ennetamisele, sihistatult alaealiste hoiakute kujundamisele ning lähisuhtevägivalda ennetamisele.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Siseturvalisuse arengukava 2020-2030 | Siseministeerium](#)

Tabel 29. Tulemusvaldkonna „Siseturvalisus“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	Sihttase 2030
Eestit turvaliseks riigiks hindavate elanike osakaal Allikas: siseministeerium, siseturvalisuse avaliku arvamuse uuring	90%	90%	88%	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%
Siseturvalisuse tagamisse kaasatud elanike osakaal Allikas: siseministeerium, siseturvalisuse avaliku arvamuse uuring	27%	–	27%	≥ 25%	≥ 25%	30%
Vigastussurmade arv Allikas: Statistikaamet	825	806 ⁷³	– ⁷⁴	< 640	< 630	< 630
Elanike osakaal, kes peavad riigi peamiseks mureks:						
- kuritegevust	1%	1%	2%	≤ 3%	≤ 3%	≤ 3%
- sisserännet	10%	9%	8%	≤ 12%	≤ 12%	≤ 12%
- terrorismi	1%	1%	1%	≤ 1%	≤ 1%	≤ 1%
Allikas: Standard Eurobaromeeter						
Siseturvalisuse asutuste usaldusväärsus:						
- Politsei- ja Piirivalveamet	84%	88%	85%	≥ 89%	≥ 89%	≥ 89%
- Päästeamet	93%	97%	96%	≥ 97%	≥ 97%	≥ 97%
- Häirekeskus	93%	96%	95%	≥ 94%	≥ 94%	≥ 94%
Allikas: Turu-uuringute institutsioonide usaldusväärsuse uuring						

Tabel 30. Tulemusvaldkonna Siseturvalisus eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-512 029	-492 365	-555 098	-511 278	-505 313	-499 459

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.15 Välispoliitika

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimine läbi aegade, Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse kindlustatus rahvusvahelistes suhetes; heaolu kasv Eestis ning eestlaskonna huvide kaitse võõrsil; Eesti kasvav panus üleilmssesse kestlikku arengusse

Valdkonna arengukava

Välispoliitika arengukava 2030

Tulemusvaldkonna programm

Välispoliitika programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Välisministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **Ukraina toetamine Vene agressiooni vastustamisel.** Venemaa jätkas kolmandal sõja-aastal Ukraina kurnamist ja vastupanutahte murdmist. Kuigi Venemaa võttis tasapisi, aga järjekindlalt Ukrainas territooriumi juurde ning uskus endiselt, et aeg töötab tema kasuks, siis oluline on anda Ukrainale kindlus, et liitlaste toetus ja abi on kestlik, pidev ja pikaajaline. 2024. aastal toimus edasimineku Ukraina liitumisprotsessis Euroopa Liiduga: juunis võeti vastu läbirääkimisraamistik ning toimusid esimesed valitsuste vahelised konverentsid. NATO tippkohtumisel Washingtonis võttis allianss juhtrolli sõjalise abi ja Ukraina sõdurite väljaõppe koordineerimisel, Ukraina kaitseväge arendamisel ja lõimimisel NATO-ga. 11,3 miljoni euro väärtuses viidi ellu projekte Ukraina ülesehitamiseks, Euroopa Liiduga liitumise ja riigi arengu toetamiseks. Humanitaarabi andmisel suunati ligi 1,2 miljonit eurot kõige haavatavamatele

⁷³ 2023. aasta andmed on avaldatud esimest korda.

⁷⁴ Andmed selguvad 2025. aasta juunis.

inimestele. 2024. aastal alustati Ukrainale tekitatud sõjakahjude hüvitamise nõuete komisjoni loomist, millele Eesti aktiivselt kaasa aitas.

- **Heidutus- ja kaitsehoiaku tugevdamine ning kahepoolsed suhted Eesti lähemate liitlastega.** 2024. aastat jäävad märgistama Läänemere kriitilise taristu süstemaatiline kahjustamine ja Venemaa poolt demokraatlike riikide vastu toime pandud hübriidrännakute laiem teadvustamine ja avalikustamine lääneriikides. Kasvas liitlaste otsustavus vastusammude astumisel; Eesti oli siin üks protsessi eestvedajatest. Juulis 2024 toimunud NATO Washingtoni tippkohtumisel toetati Eesti algatatud ideed kiirendada lähiaastatel kaitseplaanide rakendamiseks vajalike kriitiliste võimete arendamist ja laskemoona hankimist. Läänemere kriitilise taristu kahjustamisele reageeris Eesti tihedas koostöös liitlaste ja partneritega.
- **Põhjala-Balti ja laiemalt regionaalse koostöö süvenemine.** Põhjala-Balti (NB8) riikide koostöö on ajalooliselt hea, kuid viimastel aastatel, eelkõige pärast Venemaa laiaulatuslikku agressiooni algust Ukrainas, on see saavutanud täiesti uue taseme. Soome ja Rootsi liitumine NATO-ga on aidanud luua integreeritud regionaalse julgeolekuruumi. Põhjala-Balti grupist on saanud Eesti jaoks esmane rahvusvahelise tegevuse koordineerimise foorum. Põhjala-Balti peaja välisministrid on teinud olulisematel poliitilistel teemadel ühisavaldusi. Eesti alustas 2024. aastal Läänemere maade Nõukogu eesistumist. Kiideti heaks ka Arktika tegevuskava.
- **Tugi ettevõtjatele uute eksporditurude leidmisel ja Euroopa Liidu kaubanduspoliitika.** Välisministeerium panustas Eesti ettevõtete turuteadlikkuse kasvu, tutvustades uusi eksporditurge, kus meil võiks olla potentsiaali senisest tugevamalt kohal olla. Toimusid Ameerika Ühendriikide ja Taani sihtturuseminarid koostöös Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusega (EISA), avati ettevõtluskeskus Washingtonis ning valmisid keskused Londonis ja Pariisis. Avati 12 uut aukonsulaati. Kokku osales 2024. aastal välisministeeriumi korraldatud üritustel 400 erinevat ettevõtet.
- **Usaldusväärne ühendatus, kliimamuutused, küber- ning digidiplomaatia.** Välisministeerium aitas kaasa Eesti elektrivõrgu desünkroniseerimisele Vene elektrivõrgust. Usaldusväärsed ühendused seostuvad Kolme mere algatuse eesmärkidega. 2024. aastal alustanud Euroopa Komisjon tõi uut energiat Global Gateway strateegia elluviimisesse. Välisministeerium aitas kaaskorraldada mõjukat üritust Tallinn Digital Summit. Eesti ja liitlased käivitasid Ukraina kübertoetuse platvormi nimega Tallinna mehhanism. Kliimadiplomaatia tähtsündmus oli ÜRO kliimakonverents (COP29) Bakuus.
- **Parem konsulaarabi, üleilmse eestluse hoidmine, kultuuri- ja avalik diplomaatia.** 2024. aastal tehti kokku 61 747 konsulaartoimingut, mis on 13 protsenti vähem kui 2023. aastal. Suurenes digilahenduste osakaal konsulaarteenustes. Üleilmse eestluse hoidmisel olid peamised tegevussuunad välismaal eesti keele õppe süsteemsem korraldus, seal elavate eesti päritolu noorte kaasamine ja portaali Global Estonian arendamine.

Väljakutsed

- **Jätkus Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu.** Eesti jaoks on kaalul eksistentsiaalse tähtsusega küsimused, sest sõja tulem määrab Euroopa julgeoleku korralduse pikkadeks aastateks. Toetus Ukrainale ja agressiooni vastustamine oli jätkuvalt välispoliitiline prioriteet number üks. Kui Ungari välja arvata, püsisid Euroopa Liit, Ameerika Ühendriigid ja teised lääneriigid Ukraina toetamisel ühtsed, kuid pahatihti venis oluliste otsuste tegemine. Sõda Ukrainas on selgelt esile toonud Euroopa kaitse strateegilised puudujäägid. Kaitsekulude tõus peab olema kiirem, et nende tase vastaks muutunud julgeolekuolukorrale. Eesti enda kaitsekulud ületasid 2024. aastal esimest korda 3 protsenti SKP-st.
- **Venemaa ja tema liitlaste tõkestamine Ukraina vastases agressioonis.** 2024. aasta prioriteet oli jätkuvalt agressiooni hinna tõstmine Venemaa jaoks täiendavate sanktsioonide kehtestamise kaudu. Selleks tegime tihedat koostööd samameelsete, peamiselt Põhjala ja Balti riikidega. Detsembris heaks kiidetud 15. sanktsioonipakett realiseerus suuresti tänu Eesti survele ning suurele sisulisele panusele – pea pooled isikuvastased sanktsioonid olid Eesti esitatud ettepanekud. Uue teemana kerkis esile Venemaa varilaevastiku tegevuse pärssimine. Olulisi otsuseid tehti Venemaa külmutatud varade kasutamisel Ukraina toetamiseks. Oktoobris leppisid Euroopa Liit ja G7 riigid kokku, et Ukrainale antakse Venemaa külmutatud riigivarade tagatisel umbes 50 miljardit USA dollarit laenu.
- **Rahvusvaheliste reeglite kehtivus ning jõukeskuste huvipõhine poliitika.** 2024. aasta kinnitas, et ÜRO põhikirjal, rahvusvahelistel normidel ja institutsioonidel põhinev rahvusvaheline poliitika hästi ei tööta. Üha enam tõusid esile erinevad regionaalsed jõukeskused ning tugevnes vastasseis demokraatlike lääneriikide ning Venemaa, Hiina, Iraani ja Põhja-Korea vahel. Eesti jaoks oli kõige negatiivsem suundumus Põhja-Korea sekkumine Venemaa liitlasena sõtta Ukrainas. 2024. aastal jätkasime tööd meie Aafrika fookusriikidega (Keenia, Uganda, Namiibia ja Botswana). Eesti oli jätkuvalt aktiivne eelkõige ÜRO-s, Euroopa Nõukogus, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonis (OSCE) ning teistes organisatsioonides.
- **Euroopa Liidu laienemine ja õigusriigi temaatika.** Eesti tugev strateegiline huvi on Euroopa Liidu laienemine, kus toimus 2024. aastal mitme riigi – Ukraina, Moldova, Albaania ja Montenegro – suhtes edasimineku. Väga tähtis on, et kandidaatriigid jagaksid Euroopa Liiduga ühiseid väärtusi, sealhulgas joondumist ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga ning Venemaa vastaste sanktsioonidega. Eesti toetas tugevalt Moldovat riigi demokraatliku kursi jätkamisel. Olulise tagasilöögina peatus Gruusia eurointegratsioon riigi juhtkonna sisepoliitiliste valikute tõttu. Jätkus Euroopa Liidu lepingu artikli 7 (käsitleb Euroopa Liidu alusväärtuste järgimist) põhine menetlus Ungari suhtes.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Vabariigi Valitsuse Välispoliitika arengukava 2030 | Välisministeerium](#)

Tabel 31. Tulemusvaldkonna „Välispoliitika“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Regionaalne julgeolek Allikas: välisministeerium	Ebastabiilne	Ebastabiilne	Ebastabiilne	Stabiilne	Stabiilne	–
ELi sidusus (EU Cohesion)⁷⁵ Allikas: Euroopa Välissuhete Nõukogu	6,7	6,7	–	6,8	6,8	–
Eesti koht konkurentsivõie edetabelis (67 riiki)⁷⁶ Allikas: IMD/ Competitiveness	22	26	33	25	25	–
Eesti kohalolu ja mõju maailmas Allikas: Elcano andmed Statistikaametist ; detailandmed: Elcano .	84	84	–	≤ 89	≤ 89	≤ 89
Eesti kohalolu ja mõju maailmas (positsioon kuni 5 miljoni elanikuga riikide seas) Allikas: Elcano riikide globaalse kohalolu raport	11	11	–	≤ 11	≤ 11	–
Arengukoostöö osakaal RKT-sse Allikas: OECD	0,54%	0,28%	0,20%	0,23%	0,26%	–

Tabel 32. Tulemusvaldkonna „Välispoliitika“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-113 306	-127 524	-130 562	-116 781	-117 710	-110 247

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.16 Julgeolek ja riigikaitse

Tulemusvaldkonna eesmärk

Usutav heidutus sõjalise agressori vastu. Võime seista rünnaku vastu kogu ühiskonna tegevusega. Vajaduse korral kollektiivkaitse ja rahvusvahelise kriisihõje kiire ja tulemuslik rakendumine

Valdkonna arengukavad

Riigikaitse arengukava 2022–2031

Tulemusvaldkonna programmid

Sõjaline riigikaitse ja heidutus

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisala

Kaitseministeeriumi valitsemisala

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- Venemaa jätkuv agressioon Ukraina vastu ja üldine julgeolekukeskkonna halvenemine maailmas on seadnud Eesti väga keerulisse julgeolekuolukorda, mistõttu on sõjalise riigikaitse kiirkorras arendamine Eesti riigi püsijäämise seisukohalt nii täna

kui ka lähitulevikus vältimatu. **Toetus riigikaitse arendamisele on kõrge poliitilisel tasandil ja ka elanikkonna seas.**

- 2024. aastal ulatusid Eesti kaitsekulud 1,31 miljardi euroni** (prognoositud SKP-st 3,3 protsenti) ning järgmisel neljal aastal ületavad riigikaitse kulud kolm protsenti SKP-st. Julgeolekuolukorra kriitilisusest tulenevalt on oluline lähiaastatel leida võimalusi kaitsekulude suurendamiseks oluliselt üle kolme protsendi SKP-st.
- Kaitsevõime arendamine** on suunatud uute võimete loomisele, olemasolevate võimete alalhoidule, varustuse ja varude, sealhulgas laskemoona soetamisele, väljaõppele, kaitsevalmiduse suurendamisele, piisava arvu tegevväljaste tagamisele ning kaitseotsustarbeline taristu loomisele. **2024. aastal oli väeloome põhitegevusse suunatud vahendite maht kogu kaitsekulust 74,5 protsenti.** Uute võimete arendamiseks on kirjeldatud arendusprojektid ning nende elluviimine on toimunud suuresti plaanipäraselt.
- Viimastel aastatel on kokku hangitud või hankeprotsessis rohkem kui nelja miljardi euro eest lahingumoonat.** 2024. aastal otsustas Vabariigi Valitsus eraldada täiendavad 1,6 miljardit eurot lahingumoonat soetamiseks kuni aastani 2031.

⁷⁵ EU Cohesion Monitor [EU Cohesion Monitor](#) | [ECFR](#). Cohesion monitor uuendati 2020.a ning rohkem seda ei uuendata.

⁷⁶ Võrreldes 2023. aasta riigi majandusaasta koondaruandega on mõõdik asendatud.

- **Eestisse kaitsetööstuspargi loomise ja laske-moona tootmise alustamisega seotud riigipool-sed ettevalmistustööd on kulgenud plaanipära-selt.** Riigi eriplaneering plaanitakse kehtestada 2025. aasta augustis ning moona tootmisega alus-tada 2027. aastal.
- Sõjategevuseks valmisoleku kiiruse tõstmiseks alga-tati koos Läti ja Leeduga **Balti kaitsevööndi raja-mine piiri äärde Venemaa ja Valgevenega.** 2024. aasta alguses allkirjastasid kolme riigi kaitse-ministrid vastavasisulise leppe.
- 2024. aastal toimus suurõppus (Kevadtorm) ja kaks lisaõppekogunemist. **Kokku kutsuti 2024. aastal reservteenistusse 14 115 reservväelast.**
- **Ajateenistusse asus 2024. aastal 3867 kutsealust, sealhulgas 49 naist.** Riigikaitse arengukavas ette-nähtud tegevväelaste kasvueesmärk saavutati.
- Kaitsetahte arendamine on suunatud erinevate elan-ikkonna gruppide kaitsetahtet mõjutavate tegevuste elluviimisele. Eesti elanike kaitsetahte on alates Vene-maa kallaletungist Ukrainale püsinud jätkuvalt kõrge, kuid ilmnema on hakanud väsimuse märke. **Ühiskonna toetus relvastatud vastupanule on vii-mased kolm aastat olnud üle 80 protsendi.**
- Oma võimete ja oskuste kohaselt oleks individuaal-selt valmis kindlasti või pigem kaitsetegevuses osa-leva pea 61 protsenti elanikkonnast. **Lähiaastatel tuleb teha pingutusi, et Eesti elanike kaitsetahte ei väheneks.** Olulist tähelepanu tuleb pöörata eri elan-ikkonna gruppide (noored, tööandjad, reservväela-sed ja nende pereliikmed) kaitsetahtet tugevdavatele ja suurendavatele tegevustele.
- **Kaitsekoostöö arendamisel** keskendume kokkule-pete sõlmimisele liitlasriikidega Eesti kaitselehandi tagamiseks ning liitlaste sõjalise kohaloleku ja kiire siirmissõimekuse tagamiseks vajalikele tegevustele. 2024. aastal sõlmiti järgmised kahepoolsed kokku-lepped: Eesti ja USA vaheline sõjalise koostöö tugev-damise memorandum ning Eesti ja Ühendkuningriigi kahepoolne kaitsekoostöö teekaart.
- 2024. aastal **jätkati Nursipalu harjutusvälja lai-en-damisega.** Kasutusele võeti Reedo kaitseväge lin-nak, mis sobib mistahes liitlasriigi ja vajaduse korral Eesti kaitseväge üksuste vastuvõtuks ning majutami-seks nii püsivalt kui ka ajutiselt. **Jätkati Ämari len-nubaasi arendamist** ning viidi läbi liiklusalala re-mont, mis on kriitilise tähtsusega NATO õhutorbe-missiooni raames Eesti õhuruumi 365/24/7 põhi-mõttel turvamiseks.
- **NATO õhukaitse** rotatsioonilise mudeli raames saa-bus 2024. aasta augustis Eestisse Hispaania kaitse-väge õhutõrjeüksus koos keskmaa õhutõrjesüsteemiga NASAMS (*National Advanced Surface-to-Air Mis-sile System*). Sellega panustatakse kaitsealliansi ida-tiiva kindlustamisesse ning strateegiliste objektide kaitsetesse.
- 2024. aastal toimus rahvusvaheline õppus Pikne, mille käigus **harjutati liitlasvägede täiendavate üksuste kiiret siirmist Eestisse** siin teeniva NATO

mitmerahvuselise lahingugrupi ja Eesti kaitseväge toetuseks sõjaolukorras.

- **Ukraina abistamine võitluses Vene agressoriga on nii Eesti kui ka NATO liitlaste otsene julgeole-kuhuvi.** Ukraina sõja jätkumine destabiliseerib jul-geolekuolukorda maailmas ning võib kaasa tuua uued julgeolekuohud Eestile ja Balti regioonile tervi-kuna.
- **Eesti annab Ukrainale kaitsealast abi 0,25 prot-senti SKP-st** ning eesmärk on jätkata Ukraina toeta-mist samas ulatuses ka tulevikus. Abipakettide raa-mes annetati 2024. aastal Ukrainale relvastust, va-rustust ja lahingumoonat. Eesti on alates sõja algusest korraldanud Eestis ja välismaal väljaõpet enam kui 1500 Ukraina kaitseväelasele.
- 2024. aastal jätkati koos liitlastega 2023. aastal alus-tatud Ukraina toetamise algatuste elluviimist. **2024. aasta lõpuks oli Ukrainale üle antud miljon mürsku.** IT-koalitsiooni toel on Ukrainasse jõudnud kokku ligikaudu 103 miljoni euro väärtuses IKT-abi, millest Eesti panus 2024. aastal oli 2,5 miljonit eurot.

Väljakutsed

- **Venemaa strateegilised sihid ei ole muutunud** – need kujutavad jätkuvalt ohtu NATO-le. Venemaa võib pärast Ukraina sõja lõppu oma sõjalise või-mekuse kiiresti taastada, prioriteetses lääneringkon-nas võib see toimuda mõne aastaga. Venemaa väed on hetkel suuremad, kui nad olid sõja alguses, ja nende kaitsekulutused on sel aastal tõusnud erine-vate avalike allikate andmetel ligi üheksa protsendini SKP-st, mistõttu on julgeolekuolukord kriitiline ja ra-hunemise märke lähiajal ei näita. **Eestile on kriiti-lise tähtsusega võimalikult kiiresti viia ellu meid puudutavas osas NATO uutes kaitseplaanides ning väevõime eesmärkides ettenähtu.** See eeldab ühelt poolt täiendavate rahaliste vahendite eralda-mist kaitsevõime arendamiseks, aga teisalt ka kaitse-valdkonna asutuste haldussuutlikkuse arendamist.
- **Ukraina aitamine võidule** – sõda Ukrainas määrab Atlandi-ülese julgeoleku järgmisteks aastakümne-teks. Vaba Ukraina püsijäämine sõltub vaba maailma abist, sealhulgas Eesti panusest. Eesti jätkab Ukraina toetamist nii rahvusvahelisel tasandil kui ka 0,25 protsendiga SKP-st kaitsekulude arvelt.
- Arvestades muutunud julgeolekukeskkonda, Vene-Ukraina sõda ja tohutut laskemoona kulu selles sõjas on Eestis baseeruva **kaitsetööstuse arendamine** Eesti kaitsevõime jaoks võtmetähtsusega – seda nii lahingumoonatootmise kui ka kaitse- ja julge-olekuotstarbeliste innovaatiliste toodete arendamise aspektist. Lisaks panustab rahvusvaheliselt konku-rentsivõimeline ja kõrge arendustasemega kaitse-tööstus Eesti majandusarengusse ning annab oma panuse liitlассuhete kindlustamiseks eksporditehin-gute ja rahvusvaheliste koostööprojektide kaudu.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Alusdokumendid ja õigusaktid | Kaitseminis-teerium](#)

Tabel 33. Tulemusvaldkonna „Julgeolek ja riigikaitse“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine⁷⁷

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025
Lahinguvalmis üksuste arv (mehitatud, varustatud, välja õpetatud) lähtuvalt RKAK 2022–2031 elluviimise kavast⁷⁸	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Allikas: kaitseministeerium					
Eestis paiknevad alaliselt liitlaste väed	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Allikas: kaitseministeerium					
Sõjalise kaitse kulude tase SKP-st NATO meetodi järgi	2,15%	3,04% ⁷⁹	3,32%	> 3,0%	> 3,0%
Allikas: kaitseministeerium					
Elanike valmisolek osaleda kaitsetegevuses, kui Eestit rünnatakse⁸⁰	66%	64%	61%	> 55%	> 66%
Allikas: avaliku arvamuse uuring					
Tegevväelaste arv aasta lõpul (vähemalt)⁸¹	3335	3514	3687	3656	3766
Allikas: kaitseministeerium					

Tabel 34. Tulemusvaldkonna Julgeolek ja riigikaitse eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-918 459	-1 016 578	-1 163 163	-931 745	-1 113 051	-1 311 856

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.17 Kultuur ja sport

Tulemusvaldkonna eesmärk

Kujundada loovust väärtustav ühiskond, hoides ja edendades eesti rahvuslikku identiteeti, uurides, talletades ja kandes edasi kultuurimälu ning luues soodsad tingimused elujõulise, avatud ja mitmekesise kultuuriruumi arenguks ning kultuuris osalemiseks

Liikumisel ja spordil on oluline ja kasvav roll eestimaalaste elujõu edendamisel, rikka elukeskkonna loomisel ning Eesti riigi hea maine kujundamisel

Strateegilised arengudokumendid

Kultuuri arengukava 2021–2030

Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030

Tulemusvaldkonna programmid

Kultuuriprogramm

Spordiprogramm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Kultuuriministeerium

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- Peale vahepealseid erinevatest kriisidest mõjutatud aastaid näeme **2023. aastal olulist tõusu meie kultuurielus osalemises** – 2023. aastal osales kultuurielus **79 protsenti Eesti elanikest**. Seda pärast COVID-19 pandeemiast kantud 2020. aasta langust, olles tagasi 2017. aasta väga tugeval tasemel.
- Kultuuris osalemise regionaalse kättesaadavuse ja nii tulevaste professionaalide järelkasvu kui ka teadliku publiku suurendamiseks on alates 2022. aastast rakendatud **kultuurirahit** toetusmeetodit, mille eesmärk on võimaldada lastel ja noortel külastada õppeprogrammi osana teatrietendusi, kinoseansse ja muuseume.

⁷⁷ Tulemusvaldkonnale ei ole strateegias „Eesti 2035“ sihte seatud.

⁷⁸ Mõõdiku täpsemad sihttasemed on kaitstud riigisaladusega ja avalikes dokumentides lähtutakse RKAK 2022–2031 elluviimise kava vastavusest.

⁷⁹ Statistikaamet hindab majandus- ja finantsnäitajaid regulaarselt üle ning uuendab ka tagantjärele, seega andmed võivad muutuda.

⁸⁰ 2023. aastal muudeti mõõdiku „Elanike valmisolek osaleda kaitsetegevuses, kui Eestit rünnatakse“ sihttasemeid alates aastast 2024. Mõõdiku varasem sihttase > 55 protsenti asendati alates 2024. aastast sihttasemega > 66 protsenti, kuna senine sihttase polnud piisavalt ambitsioonikas. Sihttase > 55 protsenti saavutati juba 2020. aastal ning aastatel 2022 ja 2023 on mõõdiku tegelik tase olnud üle 60 protsendi.

⁸¹ 2023. aastal muudeti mõõdiku „Tegevväelaste arv aasta lõpul (vähemalt)“ sihttasemeid alates aastast 2024. Mõõdiku sihttasest korrigeeriti lähtudes senisest saavutatud tasemest ja prognoositavast suutlikkusest tegevväelaste arvu suurendada ning ambitsioonist saavutada 2027. aasta lõpuks riigikaitse arengukavas planeeritud sihttase.

- **2024. aastal jätkati loovisikute ja loomeliitude seaduse muutmise ettevalmistamist**, sealhulgas tegi kultuuriministeerium riigikogu kultuurikomisjonile ettepaneku laiapõhjalise kultuuripoliitilise arutelu algatamiseks poliitikavalikute üle. Koostöös sotsiaalministeeriumiga toimusid arutelud sotsiaalmaksu rulluva arvestuse korraldamiseks.
- **Loovisikute õiguste tagamiseks ja toimetuleku parandamiseks suurendati 2024. aastal autori hüvitisfondi ühe miljoni euro võrra.** Samaväärselt oluline süsteem on riigieelarvest loomeliitude kaudu loometoetuste ja -stipendiumide maksmine.
- **Edukas on olnud tagasimaksefondi „Film Estonia” rakendamine**, mille eesmärk on ergutada Eestisse tulevaid rahvusvahelisi filmitootmis- ja kaastootmisprojekte, makstes tagasi kuni 30 protsenti Eestis kantud abikõlblikest tootmiskuludest. 2023. aastal oli Film Estonia meetme netomõju Eesti majandusele 8,7 miljonit eurot.
- **Koostati Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise väljatöötamiskavatsus**, mille alusel on koostamisel eelnõu. Eesmärk on ajakohastada Eesti Rahvusringhäälingut puudutav regulatsioon nii, et Eesti Rahvusringhääling saaks täita kooskõlas rahvusvaheliselt kokkulepitud põhimõtetega avaliku meediateenuse osutaja rolli võimalikult laia spektriga nii informatsioonilisel, hariduslikul kui ka meelelahutuslikul eesmärgil sisu pakkimisel mistahes ajal, kohal ja platvormil.
- Jätkus erameedia ja Eesti Rahvusringhäälingu täiendav toetamine venekeelsete Eesti elanike toomiseks ühisesse kommunikatsiooni- ja informuumi.
- **2024. aastal jätkati rahvaraamatukogude arendusprojektide toetusmeetme „Raamatukogude kiirendi” rakendamist.** Meetme eesmärk on parandada kohaliku omavalitsuse rahvaraamatukogude teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust, toetada ruumide kohandamist kogukonnategevusteks ning tõsta raamatukogutöötajate professionaalsust.
- 2024. aastal jätkati rahvaraamatukogude reformi ettevalmistamist, sealhulgas vastavate õigusaktide väljatöötamist. Reformi eesmärk on luua lugejatele teraviklikult toimiv raamatukoguvõrk nii füüsiliselt kui ka digimaailmas.
- **2024. aastal alustati „Kultuuripärandi digitegevuskava 2024–2029” rakendamist**, mille eesmärk on teha Eesti kultuuripärand kõigile huvilistele digitaalsena kättesaadavaks, mugavalt kasutatavaks ning tagada kultuuripärandi turvaline säilimine.
- **Eestil on kultuuriesindajad seitsmes riigis**, et luua võimalused Eesti kultuuriorganisatsioonidele ja loovisikutele rahvusvahelistumiseks ning toetada Eesti välispoliitiliste eesmärkide täitmist.
- **2024. aastal viidi koostöös Tartu linnaga edukalt läbi Euroopa kultuuripealinna programm.** Euroopa kultuuripealinna idee on näidata Euroopa kultuurilist mitmekesisust ning lähendada eurooplasi. Tiitlit kandvale omavalitsusele annab see mitmeid võimalusi nii enda kui ka oma riigi tutvustamiseks.
- Erakorralise Ukraina toetusfondi abil on ellu viidud Ukraina loomesektorile olulisi kultuuri- ja spordiprojekte. Osaletakse Ukraina ülesehitusprojektides koos

Eesti rahvusvahelise arengukoostöö keskusega ja Eesti Arhitektide Liiduga.

- 2024. aastal tugevdati ministeeriumi kriisijuhtimisvõimekust, sealhulgas võeti üle elutähtsa teenuse korraldaja ülesanded, sest alates 2024. aastast on ministeeriumi haldusallas **kaks elutähtsa teenuse korraldajat – Eesti Rahvusringhääling ja AS Levira.**
- 2024. aasta detsembris lisati **UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja** kaks Eestiga seotud kultuurinähtust: **mulgipudru söömine** ja valmistamine Mulgimaal ning Eesti ja Ukraina ühise taotluse alusel **põssanka lihavõttemunade kaunistamise traditsioon.**
- Toimus Euroopa Liidu rahastusperioodi 2023–2027 loomemajanduse arendamise meetme rakendamine. Jätkus ambitsioonikate eesmärkide ja kasvupotentsiaaliga loomeettevõtjate ekspordivõimekuse kasvatamise ning arenguplaanide elluviimise projektide toetamine. **Euroopa Liidu eelarveperioodi 2021–2027 tulemusraamistiku vahe-eesmärgid on loomemajanduse arendamise meetme osas täidetud** ning mitterahalist abi saavate alustavate ettevõtjate arvu ning kasusaajate koguarvu osas ületatud.
- Eesti kultuurielu jätkusuutlikkuse tagamiseks ja uute innovatiivsete ideede toomiseks kultuuri- ja loomevaldkondadesse jätkati loovuurimuse toetamist – 2024. aasta taotlusvooru kogueelarve oli 405 000 eurot.
- Rakendati Eesti kultuuri teadus- ja arendusprogrammi mahus üks miljon eurot, kogumahuga 6,4 miljonit eurot aastateks 2023–2026. Toetust said 11 projekti, nende hulgas näiteks Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia projekt „Heino Elleri loominguteemaatilise bibliograafilise kataloogi koostamiseks vajaliku andmestiku analüüs ning metodoloogiliste aluste loomine”; Tallinna Ülikooli projekt „Mineviku (audio)visuaalsed jäljed Eesti filmiarhiivis 1940–1965” ja Tartu Ülikooli projekt „Noorte hääled digiajastu luules: poeetika, hoiakud ja identiteetid”.
- Liikumisharrastuse edendamiseks on kultuuriministeeriumi, sotsiaalministeeriumi ning haridus- ja teadusministeeriumi koostöös koostatud **liikumisaktiivsuse edendamise tegevuskava**⁸², mis on alates 2024. aastast veebis avalikult kättesaadav.
- Spordikoolituse ja -teabe sihtasutus viis 2024. aastal läbi uuringu⁸³, mille eesmärk oli kaardistada koolide sportimistingimused põhikoolides ja gümnaasiumides.
- **Rahvusvahelistel tiitlivõistlustel võideti 2024. aastal kokku 42 spordialal 273 medalit – 80 kulda, 73 hõbedat ja 120 pronksi.** Kuigi Pariisi olümpiamängudelt ei õnnestunud medaleid tuua, siis maailmameistrivõistlustel ja Euroopa meistrivõistlustel pääseti olümpiaaladel esikolmikusse seitsmel korral.
- 2024. aastal rakendati esimest korda taotlusvooru **spordivaldkonna suurvõistluste korraldamise toetamiseks.** Toetatud võistlustest toimus 2024. aastal autoralli Euroopa meistrivõistluste etapp. Riigi toetus oli 1,1 miljonit eurot ja üritus tõi majandusliku mõju analüüsi kohaselt Lõuna-Eestisse 2,4 miljonit eurot välisraha, millelt käibemaksu laekus riigile vähemalt 0,4 miljonit eurot. Ürituse

⁸² [Tegevuskava - Liikumisharrastuse kompetentsikeskus](#)

⁸³ [Koolide-sportimistingimuste-kaardistamise-aruanne-1.pdf](#)

- meediakajastuse väärtuseks hinnatakse 2,9 miljonit eurot.
- Eesti Olümpiakomitee võttis 2024. aastal vastu **Eesti spordieetika reeglid**, mis kehtestavad ühtse lähene-mise kogu Eesti spordivaldkonnas.
 - Kultuuriministeerium koostas 2024. aastal **analüüsi ja ettepanekud tervisespordikeskuste üleriigilise võrgustiku arendamiseks liikumisvõimaluste pakkumisel vabas õhus**. Analüüsi raames kogutud tagasiside näitab, et regionaalsete tervisespordikeskuste toetamine ja arendamine on ennat õigus-tanud ning seda tuleks ka tulevikus jätkata.
 - 2024. aastal tähistati treenerite tööjõukulu toetus-meetme kümnendat toimumisaastat ning **riik eraldas treeneri tööjõukuluks meetme suurima toe-tuse summas 12,2 miljonit eurot**. Sellest hoolimata oli treenerite palk nii eelmisel kui ka sel aastal 1400 eurot.

Väljakutsed

- Loovisikute ja kultuuritöötajate, sealhulgas huvi-hariduses hõivatute töötingimuste parandamine.** Arvestades majanduskeskkonna arenguid, sealhul-gas inflatsiooni, on eriti oluline töötingimuste paran-damine. Eesmärk on tõsta kultuuritöötajate keskmise brutopalk 90 protsendini Eesti keskmisest pal-gast.
- Kultuuri kättesaadavuse parandamine eri sihtgrup-pide ja valdkondade lõikes ning regionaalselt. Täna on regionaalselt suured erinevused kultuurielus

osalemise vahel, mis on küll mõnevõrra ühtlustunud, kuid teatud regioonid on maha jäänud, mis vajab täiendavate tegevuste ja selge fookusega tegevuste disainimist.

- Erivajadustega inimeste ligipääsu suurendamine kultuuritegevustes osalemisele ja kultuuritee-nuste tarbimisele.** Ligipääsetavuse alase tead-likkuse tõstmine on olnud 2024. aasta jooksul oluline tegevus, kuid vajab jätkuvalt tähelepanu, sealhulgas uuenduslike lahenduste kasutusevõtmise ja hoiakute muutmise teel.
- Kultuuripärandi pikaajalise füüsilise ja digi-taalse säilitamise tagamine**, sealhulgas pärandi-hoidlate rajamine. Pärandihoidlate rajamine on kul-tuuripärandi säilitamiseks kriitilise tähtsusega, vald-konna tõhusust tõstev ja keskkonnajalajälge vähen-dav reform, kuid hetkel on puudu vahenditest inves-teeringuprojekti algatamiseks. Lahendust Euroopa Liidu üleses koostöös vajab digitaalse pärandi säilita-mine väljaspool Eesti riigipiiri.
- Liikumisõpetusele üleminekuga** kaasnevad suuri-mad väljakutsed on koolide jaoks spordivahendite puudus ja ainekava rakendamine.
- Treenerite töö väärtustamine**, liikumisharrastuse ja saavutusspordi edendamine ning spordi ja spor-diobjektide toetusmehhanismide korrastamine.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda veebilehel [Strateegilised alusdokumendid | Kultuurimi-nisteerium](#)

Tabel 35. Tulemusvaldkonna „Kultuur ja sport“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025	„Eesti 2035“ siht
Elanike kultuurielus osalemine Allikas: Statistikaamet	–	79,9% ⁸⁴	–	–	–	80%
Liikumisharrastusega regulaarselt (kaks korda nädalas 30 minutit) tegelevate inimeste osakaal 16–64 vanusegrupist Allikas: Tervise Arengu Instituut	45,2%	–	–	50%	Ei mõõ-deta	

Tabel 36. Tulemusvaldkonna „Kultuur ja sport“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-350 364	-342 803	-451 405	-360 725	-317 647	-315 654

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.18 Sidus ühiskond

Tulemusvaldkonna eesmärk

Eesti on sidus ja kaasav ühiskond

Valdkonna arengukava

Sidusa Eesti arengukava 2030

Tulemusvaldkonna programmid

Lõimumis-, sealhulgas kohanemisprogramm

Kogukondliku Eesti programm

Nutika rahvastikuarvestuse programm

Erakondade rahastamise programm

Tulemusvaldkonnaga seotud valitsemisalad

Kultuuriministeeriumi valitsemisala

Siseministeeriumi valitsemisala

⁸⁴ 2023. aasta tulemus on avaldatud esimest korda.

TULEMUSVALDKONNA ÜLEVAADE

Positiivsed arengud

- **2024. aastal oli kultuuriministeeriumi teema-aasta kultuuririkkuse aasta**, mille raames pöörati tähelepanu Eestis elavate eri rahvuste mitmekesis-tele kultuuridele ja traditsioonidele ning Eesti ainu-laadsetele kultuuriruumidele ja -kogukondadele.
- **2023. aastal läbi viidud ning 2024. aastal avalda-tud Eesti integratsiooni monitooring** näitas, et Eesti elanikel on suur ühisosa: me kõik hoolime ühis-konnast, kus ei ole rahvastevahelisi konflikte, kus on vastastikune usaldus ja kus kõik panustavad majan-dusse. Need hoiakud on võtmetegurid, mida tuleb toetada ühiskondlike kontaktide suurendamise ja ko-gukonnatunde tekitamise kaudu, kus kultuuril on keskne roll.
- Alustati Euroopa Sotsiaalfondi+ projekti elluviimist koostöös integratsiooni sihtasutuse, Eesti rahvakul-tuuri keskuse ja sihtasutusega Kodanikuühiskonna Sihtkapital. Tegevustega soovitakse **toetada ja suu-rendada uussissirändajate, eri keele- ja kultuuri-taustaga inimeste ning tagasipöördujate osale-mist kogukonnaelus**.
- **2024. aastal pakkus integratsiooni sihtasutus eesti keele õppeks** 12 743 õppekohta, sealhulgas 1378 õppekohta integratsiooni sihtasutuse eesti keele majas ja 11 365 õppekohta keeltekoolidest koostööpartnerite juures. 1760 õppekohta olid mõel-dud püsielanikele ja tagasipöördujatele, 9154 kohta kohanemisprogrammi Settle in Estonia kursustele ning 451 kohta kodanikulepingu raames. Keeleõppe-tegevustes osaleti 3485 korral.
- Kohanemisprogrammi baas- ja teemamoodulites osaleti kokku 5422 korral. **Kohanemisprogramm Settle in Estonia on tasuta õppeprogramm, mil-lega Eesti riik aitab hiljuti saabunud välismaalas-tel kiiremini kohaliku eluga kohaneda** ja Eesti ühiskonda sulanduda. Programm koosneb mitmest koolitusest, mille raames saab kohanemiseks vaja-likke teadmisi ja oskusi, sealhulgas tervikliku üle-vaate elukorraldusest Eestis ja ka eesti keele al-goskuse. Elluviidavaid tegevusi planeerib kultuuri-ministeerium ja arendab integratsiooni sihtasutus.
- Aasta jooksul andis integratsiooni sihtasutus enam kui 27 000 korral nõu keeleõppe ja kohanemise tee-mal.
- Kaardistati infoteenuse „Eestis kohanemine“ perso-naliseerimise võimalused ning lisati veel üks osatee-nus – pangakonto loomine ja tulude deklareerimine.
- Koostöös statistikaametiga valmis juhtimislaud „Arengukava Sidus Eesti“, mis annab ülevaate meie ühiskonna sidususe hetkeseisust ja tuleviku eesmär-kidest. Juhtimislaual on hetkel nii arengukava mõõdi-kud kui ka olulised taustanäitajad.
- **Ühine infovoog võõrsil elavate eestlastega**. Por-taali Global Estonian arendati koos integratsiooni sihtasutusega ja kultuuriministeeriumiga. Lisati uued rubriigid ja koolitusprogramm.
- **Eesti identiteedi edendamine ja säilitamine välis-maal**: keeleõpe, stipendiumid noortele, tugi väli-seesti meediale, omaalgatuslikele tegevustele.
- **Eesti mälu säilitamine ja mõtestamine**. Koostöös Eesti mäluasutuste ja kogukondadega mõtestati „Saatusaasta 1944“ nii Eestis kui ka võõrsil

(erinevad näitused, seminarid, põgenike andmebaas, raadio- ja telesaated, lühifilmid).

- **2024. aastal käivitus Šveitsi-Eesti koostööprog-ramm**, mille eesmärk on parandada eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele võimalusi Eesti ühis-konnas aktiivsemaks osalemiseks. Fookuses on Eesti kultuuriruumi tutvustamine, (keeleõppe) nõus-tamisteenuse kättesaadavamaks muutmine, vaba-tahtlike kaasamine, digipöörde toetamine ja meedia-pädevuse tõstmine.
- **Algatati kirikute ja koguduste seaduse muut-mine**, et tagada usuliste ühenduste sõltumatus välis-mõjutustest ja toetada rahumeelset usulist teenimist.
- Euroopa Sotsiaalfondi toel käivitus **meede ko-danikuühiskonna mõju suurendamiseks** ning arengu toetamiseks laste ja noorte aktiivsuse kasva-tamise kaudu.
- **Lõppes nelja-aastane partnerlusperiood, mis tõs-tis teadlikkust ühiskonnaelus osalemisest, aren-das sotsiaalset ettevõtlust ja tugevdas kohaliku tasandi koostööd**. Siseministeerium kasutab stra-teegilise partnerluse formaati, et koos vabakonnaga kujundada ja viia ellu kodanikuühiskonna poliitikat.
- Alustati teadusprojektiga Eesti kodanikuühiskonna tervise hindamiseks ja uurimiseks.
- Alates 01.01.2024 võeti kasutusele rahvastikure-gistri andmeladu, mis tagab kohalikele omavalitsus-tele aruannete ja juhtimislaudade kättesaadavuse.
- **Alustati automaatotsuste tegemist e-rahvastiku-registri portaalis** esitatud elukohateadete ja sünni registreerimise avalduste alusel (otsused ilma amet-nikuta).
- **E-teenuste keskkonnas täiendati teavitussüs-teemi**, mis edastab inimestele teateid nende and-mete ja menetluste muudatuste kohta. **E-rahvasti-kuregistrisse lisati võimalus tellida mitmekeelse standardvormiga tõendeid** ja väljavõtteid kätte-saamise võimalusega välisesindustest.
- 01.12.2024 käivitus **abiellulahutuse avalduse esita-mise e-teenus**.
- Jõustus Eesti Vabariigi valitsuse ja Soome Vabariigi valitsuse vaheline **rahvastiku registreerimise kok-kulepe** ning vahetati esmased komplektid andmeid.

Väljakutsed

- **Kohanemisprogrammi personaliseeritumaks ja ligipääsetavamaks muutmine**, sealhulgas infotee-nuse „Eestis kohanemine“ personaalseks sündmus-teenuseks arendamine.
- **Kohalike omavalitsuste võimestamine lõimu-mis-, sealhulgas kohanemisteenuste arendamisel** ning omavalitsuste ametnike ja töötajate valdkond-liku pädevuse tõstmine.
- Võimaluste loomine eri keele- ja kultuuritaustaga ini-meste osalemiseks kogukonnaelus.
- Romade sotsiaal-majandusliku lõimumise soodusta-mine.
- **Valmistatakse ette üleilmse eestluse tegevuskava 2026–2029** koostöös Eesti ametkondade ja võõrsil asuvate kogukondadega.
- **Eesti identiteedi edendamine ja säilitamine välis-maal**. Olemasolevat tööriistakasti kaardistatakse ja ajakohastatakse koostöös erinevate ametkondadega.

- **Tagasipöördujaid kaasatakse laiemalt Eesti kodanikuühiskonda lõimumisse** lisaks olemasolevale mudelile Euroopa Sotsiaalfondi vahenditega.
- Analüüsitakse ning luuakse uus lähenemine hetkel kehtivatele maksusoodustustele ja regulatiivsele raamistikule **heategevuseks raha annetamiseks**.
- **Tugevdatakse Eesti kodanikuühiskonna sidusust, kerksust ja kriisideks valmisolekut**, edendades kogukonnakeskset ja kaasavat valitsemisviisi.
- **Leitakse võimalused kohanemiseks uute trendidega vabatahtlikkuse maastikul**, et suurendada elanikkonna eesmärgistatud, turvalist ja sidusat osalust ühiskonnas.
- **Strateegilise partnerluse kaudu toetatakse avatud valitsemist kodanikuühiskonna** aktiivsel osavõtul, kodanikuühiskonna suutlikkust oma huve süsteemselt esindada.
- **Vabaühenduste tegutsemist toetava õigusruumi korrastamine**. Uuendatakse vabaühenduste tegevust reguleerivad õigusaktid, mille muutmine aitaks kaasa vabaühenduste tegevuse paindlikkusele.
- **Arendatakse Eesti arutelukultuuri tervikuna** ning inimeste oskusi aruteludes osaleda ja diskussiooni pidada.
- **Usuvabaduse tagamiseks** muudetakse kirikute ja koguduste seadust ning taastatakse usurahu õigeusmaastikul.
- Kasutajatele mugava teenuskogemuse pakkumiseks uuendatakse **rahvastikuregistri tarkvara**.
- **Parandatakse rahvastikuregistri kontaktandmete kvaliteeti**, millega luuakse eeldus proaktiivsete teenuste osutamiseks ja isikuga suhtlemiseks.
- Eesti isikukoodita inimestele teenuste pakkumine. Välismaalaste tuvastamiseks võetakse Eesti isikukoodid kasutusele riigi kõigis asutustes, et isikuid oleks võimalik erinevates registrites otsida ja siduda.

Tulemusvaldkonna detailse täitmise infoga saab tutvuda järgmistel veebilehtedel:

[Sidusa Eesti arengukava 2021-2030 | Siseministeerium](#)
[2023. tulemusaruanne TUV Sidus ühiskond.pdf](#)

Tabel 37. Tulemusvaldkonna „Sidus ühiskond“ mõõdikute sihttasemed ja tegelik täitmine⁸⁵

Mõõdik	Täitmine 2022	Täitmine 2023	Täitmine 2024	Sihttase 2024	Sihttase 2025
Tugeva või keskmise tugevusega riigiidentiteedi kandjate osakaal, eestlased	–	73%	–	≥ 79%	≥ 79%
Allikas: Eesti integratsiooni monitooring					
Tugeva või keskmise tugevusega riigiidentiteedi kandjate osakaal, teised rahvused	–	89%	–	≥ 86%	≥ 86%
Allikas: Eesti integratsiooni monitooring					
Välismaal elavate eestlaste ühtekuuluvustunne Eestiga	–	–	–	≥ 85%	≥ 87%
Allikas: Eesti väliskogukondade ja tagasipöördumisega seonduv uuring					
Rahulolu elanike kaasamisega kohalikus omavalitsuses⁸⁶	–	–	–	> 38%	> 38%
Allikas: rahandusministeeriumi tellitud rahulolu-uuring					
Rahvastikuregistri e-teenuste rahulolu soovitusindeks	75	77	78	> 72	> 72
Allikas: Recommy, rahvastikuregister					

Tabel 38. Tulemusvaldkonna „Sidus ühiskond“ eelarve täitmine (tuhandetes eurodes)

	Eelarve täitmine 2023	Esialgne eelarve 2024	Lõplik eelarve 2024	Eelarve täitmine 2024	Esialgne eelarve 2025	RES 2026
Kulud	-28 340	-34 294	-39 517	-30 807	-33 948	-33 464

Allikas: 2024. aasta riigieelarve täitmise aruanne, 2025. aasta riigieelarve seadus, riigieelarve strateegia 2025–2028

1.2.19 Riigikogu Kantselei

Riigikogu kantselei eesmärk on riigikogule tema põhiseaduslike funktsioonide täitmiseks vajalike tingimuste loomine. Kantselei ülesanded on nõustada riigikogu, tema juhatust, komisjone, fraktsioone ja riigikogu

liikmeid, tagada asjaajamine ning organisatsioonilised, majanduslikud ja tehnilised tingimused nende tööks, samuti toetada riigikogu suhtlemisel teiste

⁸⁵ Tulemusvaldkonnale ei ole strateegias „Eesti 2035“ sihte seatud.

⁸⁶ Aastal 2020 mõõdetud tase oli 38 protsenti.

institutsioonidega nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt ning korraldada riigikogu liikmete ametihüvedega seonduvat.

Riigikogul on 101 liiget. Riigikogu töö toimub täiskogu istungitel, komisjonides, fraktsioonides ja rahvusvahelistes delegatsioonides.

Lisaks teenindab riigikogu kantselei riigi valimisteenistust, arenguseire keskust, vabariigi valimiskomisjoni ja erakondade rahastamise järelevalve komisjoni.

Riigi valimisteenistuse ülesanne on ette valmistada ja läbi viia riigikogu, presidendi-, Euroopa Parlamendi, kohaliku omavalitsuse volikogude, riigikogu esimehe ja aseesimeeste valimisi ning rahvahääletusi.

Arenguseire keskus ülesanne on analüüsida ühiskonna ja majanduse pikaajalisi arenguid, aidata kaasa tulevikku vaatavale poliitikalukujundamisele ning tuua välja uusi arengusuundi.

Vabariigi valimiskomisjoni ülesanne on tagada riigikogu valimise seaduse esimeses paragrahvis sätestatud põhimõtete järgimine, teha kindlaks üleriigilised hääletamis- ja valimistulemused, valvata valimiste korraldajate tegevuse järele, lahendada kaebusi ning täita muid seadustest tulenevaid ülesandeid.

Erakondade rahastamise järelevalve komisjoni ülesanne on kontrollida erakondade, valimisliitude ja üksikkandidaatide tegevuse vastavust erakonnaseaduses sätestatud nõuetele.

Seaduste vastuvõtmine ja parlamentaarne kontroll

- Riigikogu XV koosseis võttis 2024. aasta kahel istungjärgul vastu 123 õigusakti.
- Aruandlusperioodil toimus 127 istungit, sealhulgas kaks täiendavat istungit.
- Toimus kuus erakorralist istungjärku.
- Menetlusse võeti 22 kollektiivset pöördumist.
- Toimus kümme olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu.
- Valitsusliikmed ja muud ametiisikud esinesid riigikogu ees 22 korral.
- Poliitilise avaldustega esineti riigikogu ees kaheksal korral.
- Umbusalduse avaldamine ja otsustamine toimus neljal korral.
- Vabariigi Valitsusele ja selle liikmetele esitati 87 arupärimist ja 160 kirjalikku küsimust.
- Õiguskantsler esitas riigikogule neli ettepanekut.

Parlamentaarne tegevus riigikogu komisjonides

Riigikogus on 11 alatist komisjoni ja kolm erikomisjoni. Komisjonid pidasid aruandlusperioodi jooksul 822 istungit:

- Alatistes komisjonides 687 istungit;
- Erikomisjonides 135 istungit.

Parlamentaarne koostöö rahvusvahelisel tasandil

Välissuhtluse peamine teema oli 2024. aastal Ukraina jätkuv toetamine Venemaa valla päästetud agressioonisõjas. 2024. aastal külastas Eestit mitu Ukraina kõrget riigitegelast, sealhulgas Ukraina president Volodõmõr Zelenskõi.

Riigikogu esimees osales mitmel rahvusvahelisel parlamentide juhtide kohtumisel.

Balti Assamblee eesistujariik Leedu rõhutas julgeolekut, demokraatlikke väärtusi ja idapartnerite toetust. Tähistati Balti keti 35. aastapäeva.

Euroopa Parlamendiuuringute ja Dokumendikeskuse koostöö raames vastati 196-le erinevaid valdkondi käsitlevale päringule.

Avalikkuse teavitamine ja kodanike kaasamine

Aastas külastas riigikogu 543 külastusgruppi, külastajaid oli 26 718. Lisaks korraldati ekskursioone ligi 750-le riigikogu haridusprogrammis osalejale. Aprillis toimunud lahtiste uste päeval külastas parlamenti üle 6000 inimese.

Jätakuvalt toimusid noorte parlamentide simulatsiooni-mängud. Jaanuaris kogunes noorte riigikogu, septembris peeti 19. korda Mudel-Euroopa Parlamendi sessioon.

Riigi valimisteenistus

2024. aasta esimesel poolaastal oli põhitähelepanu juunis toimunud Euroopa Parlamendi valimiste ettevalmistusel ja läbiviimisel.

Koostöös riigi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia keskusega tehti vajalikud arendused valimiste infosüsteemi kasutamiseks Euroopa Parlamendi valimistel.

Riigi valimisteenistus korraldas vaatlusprogrammi rahvusvahelistele vaatlejatele. Programmi kuulusid seminarid, valimisjaoskondade külastamine ja e-häälte lugemise jälgimine.

E-hääletamise süsteemi tulevikuarendustest jätkus mobiiliga hääletamise arendus. Valmis Smart-ID tugi valijarakendusele.

Arenguseire keskus

Arenguseire keskus tegeles 2024. aastal viie uurimissuunaga: aktiivsed tarbijad tuleviku energiasüsteemis, personaalriigi tulevik, majanduse konkurentsivõime tulevik, eraraha kaasamise tulevik kultuuri- ja spordivaldkonnas ning kohalike avalike teenuste aegruumilise kättesaadavuse tulevik. Lisaks tehti järeelseiret kolmele varasemale teemale: rohepöörde stsenaariumid Eestis, õpetajate järelkasvu tulevik ning Vene-Ukraina sõja pikaajalised mõjud Eestile.

Avaldati kolm uurimissuuna raportit, valmis neli uurin-gut ning 16 lühiraportit. Lisaks anti välja trendiraport „Pikksilm“ ning kinnitati kaks uut uurimissuunda 2025. aastaks.

Erakondade rahastamise järelevalve komisjon

Lisaks tavapärasele erakondade aruannete kontrollimisele algatati vaadeldaval perioodil mitmeid menetlusi erakonnaseaduse rikkumiste kohta ja osaleti mitmes komisjoni ettekirjutustega seotud kohtuvaidluses. Enamasti olid rikkumised seotud riigikogu 2023. ja Euroopa Parlamendi 2024. aasta valimiskampaaniate rahastamisega.

Märkimist väärib komisjoni veebipõhise aruandekesk-konna uuendamine, mis lõppes 2024. aasta aprillis.

Täispikkuses ülevaade riigikogu kantselei 2024. aasta tegevustest asub veebilehel [Eelarve ja tegevusaruanne – Riigikogu](#).

1.2.20 Riigikohus

Riigikohus on Eesti Vabariigi kõrgeim kohus, mille pädevus ja ülesanded on sätestatud põhiseaduses, kohtute seaduses ning kohtumenetluse seadustes ja seadustikes. Põhiseaduse järgi on riigikohus kassatsioonikohus ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohus. Riigikohtu roll on kaasa aidata õigusemõistmise korrakohasele toimimisele kohtusüsteemis, seda eelkõige kohtunike omavalitsuskogude tööd korraldades ja kohtupraktikat kujundades.

Riigikohus korraldab kohtunike koolitust ja kohtuvaldkonna välissuhtlust. Riigikohtu esimees juhib kohtute haldamise nõukoda.

Personal

2024. aasta 31. detsembri seisuga oli riigikohtus 96 teenistuskohhta (üks tähtajaline), neist 20 riigikohtuniku kohta, 50 ameti- ja 26 töökohta. Tööjõu koguvoolavus aastast oli 14,38 protsenti (2023. aastal 16,3 protsenti), vabatahtlik voolavus 11,06 protsenti (2023. aastal 11,95 protsenti). Riigikohtust lahkus aasta jooksul 13 teenistujat (2023. aastal 15) ning tööle asus kümme teenistujat (2023. aastal 11).

Eelarve

Riigikohtu 2024. aasta esialgne eelarve oli 6 901 990 eurot (välja arvatud tulude arvelt tehtavad kulutused ja välitoetused). 2023. aastast toodi üle 186 951 eurot. Riigi 2024. aasta lisaelarve seaduse alusel vähendati riigikohtu kulude eelarvet 35 940 euro võrra. Sihtotstarbeliste vahendite reservist eraldati riigikohtule 7258 eurot IT-valdkonna vajaku katteks. Riigikohtu lõplikust eelarvest (7 060 259 eurot) moodustasid piirmäärata vahendid 33,1 protsenti ehk 2 335 279 eurot (2023. aastal 32,1 protsenti ehk 2 175 352 eurot), piirmääraga vahendid 66,9 protsenti ehk 4 724 980 eurot (2023. aastal 67,9 protsenti ehk 4 601 979 eurot).

Õigusemõistmine

2024. aastal esitati kokku 2661 menetlustaotlust – tsiviilasjades 920, kuriteo- ja väärteoasjades 872 ning haldusasjades 869. Koos varasemaga oli menetluses 2988 taotlust (üks protsent rohkem kui 2023. aastal). Läbi vaadati 2613 taotlust. Menetluse võtmise otsus tehti 2064 taotluse kohta, millest menetlusse võeti 241 taotlust (12 protsenti). Põhiseaduslikkuse järelevalve valdkonnas vaadati läbi 27 asja. Riigikohtu jõudlus 2024. aasta menetlustaotluste läbivaatamisel oli 98 protsenti. Keskmise puhas menetlusaeg eelmenetluses oli 54 ja põhimenetluses 150 päeva. Detailsema ülevaatega saab tutvuda platvormil [Microsoft Power BI](#).

Kohtunike omavalitsuskogude töö korraldamine

Täiskogu

Kohtunike täiskogusse kuuluvad riigi kõik kohtunikud. Riigikohus valmistas ette ja viis läbi kohtunike XXIII korralise täiskogu, kus lisaks riigikohtu esimehele ja justiitsministri ülevaadetele õigus- ja kohtusüsteemi arengust oli keskne aruteluteema kohtute arengusuunad. Viidi läbi kaks paneeldiskussiooni teemadel „Millist kohut Eestile soovime?“ ja „Kuidas kohus vastaks paremini kohtusse pöörduvate inimeste ootustele?“

Kohtunikueksamikomisjon

2024. aastal saabus 13 eksamile lubamise taotlust, eksami positiivselt sooritajaid ei olnud. Viidi läbi kolm kohtunikukonkurssi kümne kohtunikukoha täitmiseks, kuhu kandideeris 25 isikut. 2024. aasta lõpu seisuga oli ametis 59 alla kolmeaastase staažiga kohtunikku.

Koolitusnõukogu

Koolitusnõukogu kinnitas kohtunike koolituse strateegia aastateks 2025–2027, 2025. aasta kohtunike koolitusprogrammi ning alla kolmeaastase staažiga kohtunike ametioskuste koolitusprogrammi ja selle läbimise korra. Samuti kinnitati kohtulahendi koostamise soovitusel kõigis menetlusliikides.

Kohtunike distsiplinaarkolleegium

2024. aastal arutas distsiplinaarkolleegium kahte süüdistusasja, mis mõlemal juhul päädisid kohtunike suhtes süüdimõistva otsuse tegemisega, ühel juhul isegi kohtuniku ametist tagandamisega.

Kohtunike eetikanõukogu

2024. aastal pöörduti eetikanõukogu poole kahel korral.

Koolitustegevus

Aasta jooksul toimus 62 kohtunike koolitust (73 koolituspäeva; osaluskordi kokku 3213; osales 94,3 protsenti kohtunikest, sealhulgas 100 protsenti alustavatest kohtunikest). Kohtuteenistujatele korraldati üheksa koolitust (Harju maakohu koostööleping). Koostöös prokuratuuri ja Eesti advokatuuriga korraldati kaheksa koolitust (prokuröride osaluskordi kohtunike koolitustel 145, advokaatidel 507). Välisrahastusega koolitustest lõppesid Norra programmi koolitused. Algas rahastus Euroopa Sotsiaalfond+ vahenditest, mis katab noorte kuritegevuse ennetuse teemade koolitamise aastatel 2025–2027. Jätkus koostöö Euroopa Õigusakadeemia (ERA) projektis „Baltic Network of EU Law Experts“. Toimusid Sisejulgeolekufondi (ISF) projektist „Kohtuteenistujate ja prokuröride koolitused“ rahastatud koolitused ning õppevisiidid (Madalmaad, Ameerika Ühendriigid). Riigikohus osaleb jätkuvalt aktiivselt Euroopa õiguslase koolituse võrgustiku (EJTN) töös. Riigikohtu kaudu osalesid esimese ja teise astme kohtunikud 2024. aastal väliskoolitustel kokku 66 korda. Koolitusnõukogu pidas kohtunike koolituse strateegia rakendamist 2024. aastal edukaks ja tulemuslikuks.

Välissuhtlus

Riigikohus on kümne rahvusvahelise organisatsiooni liige, sealhulgas kahe organisatsiooni juhtkonnas. Lisaks regulaarsele suhtlusele läbi liikmesorganisatsioonide (välislahetused, küsimustikud ja muu andmevahetus) toimus 2024. aastal mitmeid kohtumisi ja ühisseminare. Riigikohus korraldas koostöös Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskusega (ESTDEV) Ukraina 15-liikmelisele delegatsioonile nädalase õppeviidi Eestisse. Samuti võõrustas riigikohus kümneliikmelist Läti Ülemkohtu nõunike delegatsiooni. Riigikohtu esindajad osalesid Vilniuses Balti riikide ülemkohtute iga-aastaselt kohtumisel ja riigikohtu 17-liikmeline delegatsioon võttis osa Soome kõrgema halduskohtu korraldatud ühisseminarist.

Kohtute aastaraamat

2024. aastal andis riigikohus elektroonilises vormis välja „[Kohtute aastaraamatu 2023](#)“. Aastaraamatu kandev teema oli kohtuhaldusmudel ja kohtute arengukava. Aastaraamat sisaldab ka kohtunike omavalitsuskogude tegevuse kokkuvõtteid ja statistikat.

Kohtute haldamise nõukoda

Kohtute haldamise nõukoda pidas 2024. aastal neli istungit. Käsitleti kohtute eelarvet, kohtuhaldusmudeli

1.2.21 Riigikontroll

Riigikontrolli põhitegevus on auditeerimine. 2024. aastal valmis riigikontrolli auditiosakonnal 20 auditit ja ülevaadet ning lisaks sellele mitmeid märgukirju. Põhjalikuma tähelepanu all olid haridus, töövaldkond, sotsiaalkaitse ja tervishoid; taristu, energeetika ja keskkond; siseturvalisus ja riigikaitse; infotehnoloogia; kohalikud omavalitsused ning riigi raamatupidamine ja tehingute seaduslikkus. Riigikontrolli analüüsiosakond koostas riigikontrolli aastaraporti tegevuspõhise eelarvestamise teemal, kaks auditaruannet ja kaks ülevaadet, lisaks tehti lühianalüüsi riigi osalusega äriühingute (näiteks lennundusettevõtte Nordica) kohta.

2024. aasta mahukaimad tööd

Ülevaade riigi vara kasutamisest ja säilimisest 2023.–2024. aastal. Viis aastat tegevuspõhist riigieelarvet: reformi tulemused ja vajalikud edasised otsused

Riigikontroll tõi välja, et praegune eelarvestamine on kunstlik, ebapraktiline ja riigi rahakotist selge pildi saamine on muutunud veelgi keerukamaks. Eesti riigieelarvet hakati koostama tegevuspõhiselt, sest see pidi rahandusministeeriumi lubaduse järgi andma riigikogule ja valitsusele parema tööriista riigi tulude, kulude ja kokkuhoiukohtade üle otsustamiseks. Riigikontrolli analüüs näitab, et seda ei ole viie aastaga juhtunud. Riigieelarve näeb välja tegevuspõhisena, kuid riigieelarve kulude taotlemisel ja otsustamisel ei keskendu ministeeriumid, valitsus ega riigikogu ei senistele ega oodatavatele tulemustele. Samuti ei ole eelarvereform muutnud täpsemaks teadmist, kuhu ja miks praeguseks juba pea 20 miljardit eurot aastas kasutatakse.

Riigi 2023. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

Riigi 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne kajastas kõigis olulistest osades õiglaselt riigi finantsseisundit ning lõppenud aruandeperioodi majandustulemust ja rahavoogusid. Riigikontrolli arvates olid riigi majandustehingud olulisel määral sooritatud kooskõlas riigieelarve seaduse, 2023. aasta riigieelarve seaduse ja 2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadustega. Riigikontroll tegi märkuse kaitseministeeriumi kohta, kuna ministeerium oli näidanud 2023. aasta eelarve täitmise aruandes kokku 189,9 miljoni euro väärtuses kaitseotstarbelisi varasid, mis oli kavas Eestisse tuua, kuid mis ei olnud aruandeaasta lõpu seisuga tegelikult Eestisse jõudnud.

Eesti, Läti ja Leedu riigikontrolli ühine ülevaade Rail Balticu projekti kohta

Eesti, Läti ja Leedu kõrgeimad auditiasutused uurisid Rail Balticu projekti elluviimist nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil. Audit näitas, et Rail Balticu projekti elluviimise eeldatavad kulud on kasvanud rohkem kui

muutmist, kohtumenetluse tõhustamist, kohtute tegevust ja õigusemõistmist reguleerivat seadusandlust ning kinnitati „Kohtu arengukava 2024–2030“.

Olulised andmeallikad riigikohtu tegevusest

Kohtuasjade läbivaatamise detailne aastapõhine aruandlus: [Statistika | Riigikohus](#); koolitus: [Koolitus on osa kohtunikuametist | Riigikohus](#); kohtunike omavalitsuskogude töö: [Kohtunike omavalitsuskogud | Riigikohus](#); kohtute aastaraamat: [Aasta 2024 – Kohtute aastaraamat](#).

neli korda. Uue tasuvusanalüüsi kavandi kohaselt on Rail Balticu projekti arendamise hinnanguline maksumus kasvanud 5,8 miljardilt eurolt 2017. aastal 23,8 miljardi euroni 2023. aastal.

Euroopa Liidu määruses sätestatud projektitähjast – 2030 – kinnipidamiseks ja suurenenud kulude haldamiseks on Eesti, Läti ja Leedu otsustanud viia Rail Balticu projekti ellu kahes osas. Rail Balticu projekti esimene etapp viiakse ellu vähendatud ulatuses, näiteks ehitatakse kohalikud peatused hiljem või ulatuses, mis tagab minimaalse funktsionaalsuse, rajatakse osaliselt kahe asemel ainult üks rööpapaar. See tähendab, et kogu projekti elluviimiseks vajalik lisarahastuse summa väheneb 10,1 miljardini: Eesti osas 1,8, Läti osas 4,4 ning Leedu osas 3,9 miljardi euroni. Auditil ajal puudus teise etapi ajakava.

Lisaks koostas riigikontroll eraldi aruandeid, mis käsitlesid kaitseotstarbelisi hankeid, õpetajate vastavust kvalifikatsiooninõuetele ja nende ainepädevust, riigimetsa majandamise keskuse puidumüüki kestvuslepingutega kokkuleppehinna alusel, riigi tegevust tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamisel ja nii edasi.

Riigikontrolli esindajad osalesid riigikogu riigieelarve kontrolli erikomisjoni istungitel ja alatiste komisjonide istungitel. Riigikontrolör Janar Holm pidas parlamendi täiskogu ees aastaraportit tutvustava kõne, vastas riigikogu liikmete küsimustele, saatis märgukirju, avaldas artikleid ja tutvustas riigikontrolli töö tulemusi konverentsidel nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. Samuti koostas riigikontrolör mitu märgukirja, kus käsitles haridus- ja teadusministri katset lahendada käskkirjaga küsimusi, mida saab teha vaid riigikogu riigieelarvet muutes. Riigikontrolör Janar Holm ja õiguskantsler Ülle Madise avaldasid ühisseisukoha, et riigieelarve koostamine vajab olulist reformimist.

Arendus- ja haldusteenistuse ülesanne on toetada riigikontrolli põhitegevust. Toetus hõlmab auditite kvaliteedi- ja metoodikatuge, andmeanalüütika arendust, personalitööd, välissuhtlust, infotehnoloogia kasutamist, hoonehaldust ja asjaajamist, finantsjuhtimist ja raamatupidamist ning õigusnõustamist. Andmeanalüütika valdkonna arendusprojektid hõlmasid eelkõige riigi majandusaasta koondaruande automatiseeritud andmevahetuse arendamist.

Välissuhtluse valdkonnas pikendati riigikontrolli mandaati EUROSAI IT-töörühma (ITWG) eesistujana aastateks 2024–2027. Korraldati kaks suurüritust: EUROSAI

IT-töörühma virtuaalne kevadkoosolek ning hübriidvormis aastakoosolek Norras. Riigikontrolör külastas juunis Kiievit, kus toimusid kohtumised Ukraina Ülemraadas ja Ukraina Riigikontrollis.

1.2.22 Vabariigi Presidendi kantselei

Vabariigi Presidendi kantselei toetab Vabariigi Presidendi põhiseadusest ja seadusest tulenevate ülesannete täitmisel. Kantselei korraldab Vabariigi Presidendi riigisest ja -välist suhtlemist, infovahetust meedia, avalikkuse ja teiste partneritega, valmistab ette õigusakte ning täidab teisi ülesandeid.

Seaduste väljakuulutamine ja muud otsused

Vabariigi President kuulutas 2024. aastal välja 73 seadust ja jättis välja kuulutamata kaks seadust. Ühe väljakuulutamata jäetud seaduse võttis riigikogu muudetud kujul uuesti vastu. 2023. aasta detsembris vastu võetud ja teist korda välja kuulutamata jäetud seaduse asju pöördus Vabariigi President riigikohtusse ettepanekuga tunnistada see põhiseadusega vastuolus olevaks. Riigikohus aktsepteeris 2024. aasta aprillis riigipea ettepaneku.

Riigipea tegi koos Vabariigi Valitsuse koosseisu puudutavat otsust: vabastas valitsuse ametist ja nimetas ametisse uued ministrid, määras peaministriks kandidaadi Kristen Michali, nimetas ametisse tema juhitud Vabariigi Valitsuse ja vabastas ametist eelmise valitsuse.

Ametisse nimetamine ja auastmete andmine

President tegi 45 otsust Eesti Vabariigi erakorraliste ja täievoliliste suursaadikute ametisse nimetamise ning tagasikutsumise kohta ning kaks otsust kohtunike ametisse nimetamise ja neli otsust vabastamise kohta. President andis 19 käskkirja kaitseväelastele auastmete andmiseks. Seoses arenguseire nõukoja liikme ametisse nimetamisega andis riigipea kaks käskkirja.

Teenetemärkidega autasustamine

Vabariigi President annetas vabariigi aastapäevaks 151 riiklikku teenetemärki. Lisaks annetati üks riiklik teenetemärk Ukraina sõdurile ja 30 teenetemärki seoses Soome riigivisiidiga Eesti Vabariiki. President annetas 2024. aastal kokku kolme otsusega 182 riiklikku teenetemärki.

Armuandmine

Armuandmiskomisjon vaatas läbi materjalid 72 süüdimõistetud kohta, kellest armu anti ühele isikule. Valmistati ette neli armuandmist käsitlevat otsust.

Riigisisene tegevus

Riigipea pidas aasta jooksul hulgaliselt erinevaid kõnesid, tervitusi ja sõnavõtte. Samuti toimusid riigisisesed kohtumised eri valdkondade esindajatega, valitsuse ning riigikogu liikmetega. Vabariigi Presidendi kantselei korraldas Eesti Vabariigi riikluse oluliste tähtpäevade tähistamist, samuti meie keele ja kultuuri väärtustamiseks olulisi sündmusi.

Samuti jätkus riigipea tegevus Eesti Kodukaunistamise Ühenduse, Lennart Meri konverentsi, Inimõiguste konverentsi ja Carolin Illenzeeri Fondi patroonina.

2024. aasta lõpus oli riigikontrolliga töö- või teenistussuhtes 80 inimest, kellest aktiivselt töötas 77. 2024. aasta lõpu seisuga oli teenistujate hulgas mehi 34 protsenti ja naisi 66 protsenti. Teenistujate keskmine vanus oli ligikaudu 44 aastat.

Presidendi patroonluse all toimuva ning Eesti Mälu Instituudi korraldatava teise maailmasõja kestel Eestist põgenenud isikute andmebaasi koostamise esimene etapp lõppes ning ligi 65 000 põgeniku andmetega saavad uurijad edasi töötada.

Riigipea külastas 2024. aastal paljusid Eesti piirkondi ning kohtus kohalike omavalitsuste esindajate, ettevõtjate ning teiste erinevate Eesti piirkondade kohaliku elu edendajate ning eestvedajatega. Kohtumised toimusid rõhuga haridusvaldkonnal, eriti inseneri- ja kutseharidusel ning tööstusel ja ettevõtlusel. Lisaks paljudele lähimatele külastustele tegi president põhjalikumad visiidid Raplamaale, Kagu-Eestisse, Ida-Virumaale ja Viljandi- maale, samuti ringsõidu suursaartel, ning külastas Tallinnas asuvaid ettevõtteid.

Välissuhtlus

Riigipea käis 22 välisvisiidil ja võõrustas teiste riikide presidentide kümnel korral. Kokku toimus 32 visiiti: üks väljaminev riigivisiit Botswana Vabariiki ning ametlikud visiidid Iraagi Vabariiki, Küprose Vabariiki, Türgi Vabariiki ja Jordaania Hašimiidi Kuningriiki. Ülejäänud visiidid (16) olid töövisiidid. Laienes visiitide geograafiline ulatus (Aafrika ja Lähis-Ida) ning jätkus tava teha vähemalt kord aastas solidaarsusvisiit Ukrainasse. Toimus visiit Saksamaale, millel osales Eesti digiettevõtete ning kultuuridelegatsioon. Eesti teaduse rahvusvahelistumise seisukohast oli oluline visiit Genfi, mille raames toimus Eesti liitumisteremoonia Euroopa Tuumauuringute Organisatsiooniga. Riigipea välisvisiitidele on lisaks ettevõtjatele kaasatud ülikoolide esindajaid.

Mais toimus Soome uue presidendi Alexander Stubbi riigivisiit Eestisse. Ametlikul visiidil käisid Ukraina president Volodõmõr Zelenskõi, Hispaania kuningas Felipe VI, Singapuri president Tharman Shanmugaratnam ja Albaania president Bajram Begaj. Töövisiitidel käisid Šveitsi Konföderatsiooni president Viola Amherd, Islandi president Guðni Th. Jóhannesson. Tallinnas toimunud Ühendekspeditsiooniväe liidrite kokkusaamise raames olid presidendil kohtumised Soome ja Leedu riigipeadega ning Suurbritannia peaminister Keir Starmeriga.

Aasta olulisim mitmepoolne sündmus oli traditsiooniliselt ÜRO peaassamblee New Yorgis. Samuti osales president kolme mere algatuse tippkohtumisel Vilniuses, Ida- ja Kesk-Euroopa riigipeade kohtumisel Riias ning Jalta Euroopa Strateegia konverentsil Ukrainas. Riigipea käis Arraiolose grupi kohtumisel Krakowis ja 3B presidentide regulaarsel kohtumisel Klaipėdas. Augustis toimus Eesti, Läti ja Leedu presidendi toetusvisiit Moldovasse.

Volikirjad

2024. aastal andis Vabariigi Presidendile oma volikirja üle 27 välisriigi suursaadikut. Riigipea allkirjastas Eesti suursaadikute volikirjad (kaasa arvatud kaasakrediteeringud) 43 korral.

1.2.23 Õiguskantsleri kantselei

Õiguskantsleri kantselei ülesanne on õiguskantsleri tegevuse toetamine põhiseadusest ja seadustest tulenevate ülesannete täitmisel.

Õiguskantsleri ülesanne on teostada järelevalvet õigustloovate aktide põhiseadusele ja seadustele vastavuse üle, kontrollida isikute põhiõiguste ning vabaduste järgimist avalikke ülesandeid täitvate asutuste ja ametnike poolt, täita lasteombudsmani funktsiooni ning olla Eesti Vabariigi kui ÜRO isikute väärkohtlemise vastase konventsiooniga ühinenud riigi ennetusasutus. Õiguskantsler teostab järelevalvet põhiõiguste ja -vabaduste järgimise üle täidesaatva riigivõimu asutuste poolt varjatult isikuandmete ja nendega seonduva teabe kogumise, töötlemise, kasutamise ja järelevalve korraldamisel.

Õiguskantsler täidab Eesti riikliku inimõiguste kaitse ja edendamise asutuse (*National Human Rights*

Institution – NHRI) ülesandeid. Õiguskantsler seisab selle eest, et kõik puuetega inimesed saaksid põhiõigusi ja -vabadusi teostada teistega võrdsel alustel.

Õiguskantsler esitab kord aastas riigikogule aastaülevaate temale seadusega pandud ülesannete täitmise kohta. Ülevaade on avalikustatud õiguskantsleri kodulehel [Õiguskantsleri aastaülevaade 2023/2024](#).

Kirjaliku ülevaate 2023/2024. aasta tegevustest kuni 1. septembrini 2024 esitas õiguskantsler riigikogule 2024. aasta sügisistungjärgu ajal ning tegi ka vastavasisulise suulise ettekande.

Ettekande ning sellele järgnenud riigikogu liikmete küsimuste ja õiguskantsleri vastustega saab tutvuda riigikogu veebikeskkonnas: [Stenogramm - Riigikogu](#).

1.2.24 Ministeeriumite siseauditi üksuste sise- ja välishindamiste tulemused

Iga organisatsiooni sisekontrollisüsteemi, sealhulgas siseauditi eest vastutab alati organisatsiooni juht. Siseauditi tegemine ja eriti selle lisandväärtus oleneb eelkõige mõistmisest, et sõltumatu pädev siseaudit on juhtkonnale kasulik töövahend organisatsiooni eesmärkide saavutamiseks, kuna võimaldab hinnata sisekontrollisüsteemi toimivust. Oluline on, et otsustajad mõistaksid kvaliteetse siseauditi olulisust Eesti avaliku sektori kontrollimehhanismide piisava tugevuse ja tõhususe tagamisel.

Ajalooliselt kujunes siseaudit suurte rahvusvaheliste korporatsioonide juhtkondade toetamiseks, et hinnata sisekontrollisüsteemi toimivust eraldiseisvates allüksustes. Eesti riigi asutused ja ettevõtted on suhteliselt väikesed ja kompaktsed. Vabariigi Valitsuse seaduse alusel luuakse siseaudiitori ametikoht või siseauditi üksus täidesaatva riigivõimu asutuse juhi vahetus alluvuses vajaduspõhiselt. Siseauditi vorm – see, kas seda teeb oma

töötaja või osakond, kas teenust ostetakse sisse või kasutatakse muud lahendust – on organisatsiooni otsustada.

Eesti avaliku sektori siseaudit järgib Siseaudiitorite Instituudi (*The Institute of Internal Auditors*, IIA) välja töötatud siseauditeerimise standardeid, mille kohaselt peab siseauditi funktsiooni kvaliteeti lisaks perioodilisele sisemisele hindamisele vähemalt kord viie aasta jooksul hindama väline sõltumatu spetsialist.

Siseauditi osakonna tegevusaruande 2024. aasta kohta esitas üheteistkümnest ministeeriumist kaheksa. Aruannete kohaselt mullu sisemisi ega väliseid kvaliteedihindamisi ei tehtud.

Jaanuarist 2025 hakkavad kehtima uued siseauditi standardid, sealhulgas kvaliteedi hindamise reeglid. Nende rakendamist on mõistlik hinnata alles mõne aasta möödudes. Seega lähiaastatel ministeeriumite siseauditi üksuste kvaliteedihindamisi pigem ei kavandata.

2 Konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruanne

2.1 Bilanss

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	
Varad							
Käibevara							
Raha	2 723,4	2 365,2	2 496,4	1 590,8	1 428,2	1 415,1	a2
Finantsinvesteeringud	1 812,4	1 141,7	1 609,1	1 794,6	1 125,0	1 598,1	a3
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	1 826,3	1 467,2	1 387,5	1 918,8	1 537,8	1 454,2	a4
Muud nõuded ja ettemaksed	1 851,8	2 066,4	1 676,8	1 403,9	1 347,3	1 034,0	a5
Tuletisinstrumendid	90,0	59,7	199,8	0,0	0,0	0,0	a18
Varud	1 415,2	660,6	714,4	755,4	37,9	40,0	a7
Immateriaalne käibevara	74,5	216,5	444,1	0,0	0,0	0,0	a12
Bioloogilised varad	98,0	69,2	62,2	0,8	3,1	3,1	a14
Käibevara kokku	9 891,6	8 046,5	8 590,3	7 464,3	5 479,3	5 544,5	
Põhivara							
Osalused sihtasutustes	0,0	0,0	0,0	549,7	524,1	430,8	a8
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	87,6	90,7	89,4	4 505,4	4 514,4	4 490,0	a9
Finantsinvesteeringud	766,9	634,8	480,0	729,2	602,2	453,0	a3
Muud nõuded ja ettemaksed	761,9	795,7	941,4	1 032,8	1 040,9	1 193,2	a5
Tuletisinstrumendid	213,3	257,8	496,5	0,0	0,0	0,0	a18
Kinnisvarainvesteeringud	103,2	98,3	83,2	37,2	36,9	37,0	a10
Materiaalne põhivara	12 536,7	11 351,3	10 803,2	4 292,7	3 843,2	3 471,5	a11
Immateriaalne põhivara	430,3	385,5	333,2	240,0	215,9	180,3	a12
Bioloogilised varad	1 875,4	2 411,5	2 170,3	7,4	28,0	27,7	a14
Põhivara kokku	16 775,3	16 025,6	15 397,2	11 394,4	10 805,6	10 283,5	
Varad kokku	26 666,9	24 072,1	23 987,5	18 858,7	16 284,9	15 828,0	

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	
Kohustised ja netovara							
Lühiajalised kohustised							
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed	721,0	658,4	700,2	744,9	677,9	716,6	a4
Võlad tarnijatele	609,3	572,4	532,0	284,5	209,0	218,6	
Võlad töötajatele	225,3	215,2	188,5	85,8	83,3	71,7	
Maksude, lõivude, trahvide kohustised	506,3	463,0	435,5	487,4	442,4	418,5	a4
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	3 595,5	3 133,7	2 639,3	4 208,8	3 694,5	3 087,7	a15
Eraldised	319,9	378,1	855,6	154,4	137,7	387,7	a16
Laenukohustised	1 383,2	1 103,1	1 327,8	1 114,5	580,3	417,8	a17
Tuletisinstrumentid	22,6	67,8	169,1	0,0	0,0	0,0	a18
Lühiajalised kohustised kokku	7 383,1	6 591,7	6 848,0	7 080,3	5 825,1	5 318,6	
Pikaajalised kohustised							
Eraldised	4 961,4	4 624,0	4 111,1	4 870,1	4 521,9	4 025,7	a16
Laenukohustised	8 308,9	7 096,5	5 621,5	6 142,2	5 195,2	4 542,5	a17
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	123,3	120,8	119,5	129,7	130,1	132,5	a15
Tuletisinstrumentid	4,7	16,6	32,1	0,0	0,0	0,0	a18
Pikaajalised kohustised kokku	13 398,3	11 857,9	9 884,2	11 142,0	9 847,2	8 700,7	
Kohustised kokku	20 781,4	18 449,6	16 732,2	18 222,2	15 672,3	14 019,3	
Netovara							
Vähemusosalus	314,5	303,5	301,9	0,0	0,0	0,0	
Riigi netovara							
Stabiliseerimisreserv ja omandireformi reserv	505,0	491,6	474,3	505,0	491,6	474,3	a20
Riskimaandamise reserv	145,6	141,6	698,4	0,0	0,0	0,0	a18
Muud reservid	14,6	13,3	12,5	0,0	0,0	0,0	
Hübriidvõlakirjad	398,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	a17
Akumuleeritud tuleml	4 507,3	4 672,5	5 768,2	131,4	121,0	1 334,4	
Riigi netovara kokku	5 571,0	5 319,0	6 953,4	636,4	612,6	1 808,7	
Netovara kokku	5 885,5	5 622,5	7 255,3	636,4	612,6	1 808,7	
Kohustised ja netovara kokku	26 666,9	24 072,1	23 987,5	18 858,7	16 284,9	15 828,0	

2.2 Tulemiaruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2024	2023	2024	2023	
Tegevustulud					
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	13 814,7	12 427,4	13 967,7	12 582,9	a4
Kaupade ja teenuste müük	4 173,9	4 398,6	431,9	520,9	a21
Saadud toetused	1 299,0	1 317,0	1 200,7	1 255,5	a19
Muud tulud	287,2	432,2	213,6	221,3	a22
Tegevustulud kokku	19 574,8	18 575,2	15 813,9	14 580,6	
Tegevuskulud					
Antud toetused	-7 822,2	-7 602,0	-8 404,2	-8 086,0	a19
Edasiantud maksud, lõivud, trahvid	-4 789,0	-4 432,2	-4 789,0	-4 432,2	a4
Ebatõenäoliselt laekuvate maksu-, lõivu-, trahvinõuete muutus	-49,4	-39,5	-49,4	-39,5	a4
Tööjõukulud	-2 607,7	-2 498,9	-1 452,8	-1 431,0	a23
Majandamiskulud	-2 895,5	-2 733,0	-1 074,4	-964,4	a24
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	-937,6	-1 449,3	-357,2	-357,0	a25
Muud kulud	-282,0	-594,3	-130,9	-136,6	a26
Tegevuskulud kokku	-19 383,4	-19 349,2	-16 257,9	-15 446,7	
Tegevustulem	191,4	-774,0	-444,0	-866,1	
Tulem bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest	-507,3	248,4	-22,9	0,3	a14
Finantstulud ja -kulud					a27
Tulem osalustelt	-6,8	2,1	242,4	178,6	
Intressikulu	-511,1	-391,0	-459,2	-338,7	
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	163,4	93,4	157,9	67,7	
Muud finantstulud	4,5	4,7	3,9	4,2	
Muud finantskulud	-0,4	-0,3	0,0	0,0	
Finantstulud ja -kulud kokku	-350,4	-291,1	-55,0	-88,2	
Aruandeperioodi tulem	-666,3	-816,7	-521,9	-954,0	
Sh riigi osa tulemist	-690,2	-837,8	-521,9	-954,0	
Sh vähemusosaluse osa tulemist	23,9	21,1	0,0	0,0	

2.3 Rahavoogude aruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2024	2023	2024	2023	
Rahavood põhitegevusest					
Tegevustulem	191,4	-774,0	-444,0	-866,1	
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	937,6	1 449,3	357,2	357,0	a25
Kasum/kahjum põhivara müügist	-23,5	-28,0	-20,6	-26,4	a22
Tulu põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimisest	-663,3	-798,4	-586,7	-751,3	a19
Kulu põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimisest	330,8	460,5	627,2	672,3	a19
Muud mitterahalised tulud ja kulud	-51,6	-288,7	-0,2	-0,2	
Kokku korrigeeritud tegevustulem	721,4	20,7	-67,1	-614,7	
Käibevarade netomuutus	-293,6	-406,1	-517,6	-167,1	
Kohustiste netomuutus	733,3	165,3	552,7	-27,0	
Kokku rahavood põhitegevusest	1 161,1	-220,1	-32,0	-808,8	
Rahavood investeerimistegevusest					
Tasutud põhivara soetamisel	-2 182,7	-1 958,5	-814,0	-733,0	a13,a17
Laekunud põhivara müügist	37,3	36,9	29,3	34,3	a5,a10, a11,a14
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	788,7	790,7	708,4	747,9	a19
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-352,3	-451,6	-702,0	-686,8	a19
Tasutud likviidsete finantsinvesteeringute soetamisel	-8 784,8	-1 583,2	-8 783,7	-1 576,1	
Laekunud likviidsete finantsinvesteeringute müügist	8 121,5	2 063,9	8 121,0	2 061,6	
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-132,0	-171,1	-140,9	-190,4	a3,a5
Tasutud osaluste omandamisel (miinus omandatud raha)	0,0	-3,3	-82,4	-168,8	a8,a9
Laekunud osaluste ja muude finantsinvesteeringute üleandmisest, müügist ja likvideerimisest (miinus ära antud raha)	36,0	32,8	144,2	143,6	a3,a7, a8,a9
Laekunud dividendid	5,1	2,7	272,0	223,8	a9
Makstud dividendid	-12,8	-19,2	0,0	0,0	a9A
Antud laenud	-28,5	-33,8	-0,1	-0,1	a6
Laekunud laenude tagasimaksed	79,3	155,1	11,5	11,3	a6
Laekunud finantstulud	154,3	85,0	116,7	53,0	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-2 270,9	-1 053,6	-1 120,0	-79,7	
Rahavood finantseerimistegevusest					
Laekunud laenukohustiste võtmisest	4 424,1	3 088,1	3 933,3	1 531,4	a17
Laekunud hübriidvõlakirjade emiteerimisest	391,7	0,0	0,0	0,0	a17
Laenukohustiste tagasimaksed	-2 944,9	-1 859,4	-2 452,6	-720,7	a17
Makstud intressid ja muud finantskulud	-362,1	-221,9	-245,0	-140,6	
Klientide hoiuste muut	-40,8	135,7	78,9	231,5	a15
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	1 468,0	1 142,5	1 314,6	901,6	
Puhas rahavoog	358,2	-131,2	162,6	13,1	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2 365,2	2 496,4	1 428,2	1 415,1	a2
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2 723,4	2 365,2	1 590,8	1 428,2	a2
Raha ja selle ekvivalentide muutus	358,2	-131,2	162,6	13,1	

2.4 Netovara muutuste aruanne

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Riigi netovara							Vähemussalus	Kokku	Lisa
	Stabiliseerimisre-serv	Omandireformi re-serv	Hübriidvõlakirjad	Riskimaandamise reserv	Muud reservid	Akumuleeritud tu-lem	Kokku			
Jääk seisuga 31.12.2022	423,9	50,4	0,0	698,4	12,5	5 768,2	6 953,4	301,9	7 255,3	
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju					0,8		0,8	0,3	1,1	
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus				-556,8			-556,8	-0,6	-557,4	a18
Pensionieraldiste kindlustusmaatilised kasumid ja kahjumid						-237,3	-237,3		-237,3	a16
Varade üleandmine teistele valit-sussektori üksustele						-6,6	-6,6		-6,6	
Materiaalse põhivara ümberhind-lus						1,9	1,9		1,9	a11
Aruandeperioodi tulem						-837,8	-837,8	21,1	-816,7	
Kokku aruandeperioodi kogutu-lem	0,0	0,0	0,0	-556,8	0,8	-1 079,8	-1 635,8	20,8	-1 615,0	
Esmakordselt konsolideeritud osalused						1,4	1,4		1,4	
Makstud dividendid							0,0	-19,2	-19,2	a9A
Ümberjaotamine	16,3	1,0				-17,3	0,0		0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2023	440,2	51,4	0,0	141,6	13,3	4 672,5	5 319,0	303,5	5 622,5	
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju					1,3		1,3	-0,1	1,2	
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus				4,0			4,0		4,0	a18
Pensionieraldiste kindlustusmaatilised kasumid ja kahjumid						-168,0	-168,0		-168,0	a16
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus						0,1	0,1		0,1	a10
Materiaalse põhivara ümberhind-lus						5,8	5,8		5,8	a11
Aruandeperioodi tulem						-690,2	-690,2	23,9	-666,3	
Kokku aruandeperioodi kogutu-lem	0,0	0,0	0,0	4,0	1,3	-852,3	-847,0	23,8	-823,2	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine						707,8	707,8		707,8	a7
Hübriidvõlakirjad			391,7				391,7		391,7	a17
Intressid hübriidvõlakirjadelt			6,8			-14,7	-7,9		-7,9	a17
Valitseva mõju lõppemise mõju						7,4	7,4		7,4	a9A
Makstud dividendid							0,0	-12,8	-12,8	a9A
Ümberjaotamine	13,1	0,3				-13,4	0,0		0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2024	453,3	51,7	398,5	145,6	14,6	4 507,3	5 571,0	314,5	5 885,5	

B. Konsolideerimata aruanne

	Stabiliseerimis- reserv	Omandireformi reserv	Akumuleeritud tulem	Kokku	Lisa
Jääk seisuga 31.12.2022	423,9	50,4	1 334,4	1 808,7	
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid			-237,3	-237,3	a16
Varade üleandmine teistele valitsussektori üksustele			-6,6	-6,6	
Materiaalse põhivara ümberhindlus			1,8	1,8	a11
Aruandeperioodi tulem			-954,0	-954,0	
Kokku aruandeperioodi kogutulem	0,0	0,0	-1 196,1	-1 196,1	
Ümberjaotamine	16,3	1,0	-17,3	0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2023	440,2	51,4	121,0	612,6	
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid			-168,0	-168,0	a16
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus			0,1	0,1	a10
Materiaalse põhivara ümberhindlus			5,8	5,8	a11
Aruandeperioodi tulem			-521,9	-521,9	
Kokku aruandeperioodi kogutulem	0,0	0,0	-684,0	-684,0	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine			707,8	707,8	a7
Ümberjaotamine	13,1	0,3	-13,4	0,0	a20
Jääk seisuga 31.12.2024	453,3	51,7	131,4	636,4	

2.5 Riigieelarve täitmise aruanne

tuh eurot

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
(A) TULUDE JA KULUDE EELARVE					
RIIGIEELARVE TULUD KOKKU	16 803 969	16 845 819	16 230 994	14 934 959	-614 825
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	14 088 740	14 075 990	13 975 901	12 810 633	-100 089
sh riigisisene käibemaks	350 519	332 226	339 329	290 538	7 104
Saadud toetused	1 744 938	1 744 938	1 180 764	1 106 566	-564 175
Riigilõivud	92 478	92 478	92 240	86 982	-238
Tulu majandustegevusest	356 549	356 549	339 674	433 882	-16 875
Tulu põhivara ja varude müügist	45 435	45 435	28 866	26 761	-16 569
Trahvid ja muud varalised karistused	21 481	21 481	28 639	23 695	7 158
Keskkonnatasud	140 351	140 351	100 847	103 442	-39 504
Muud tulud	47 507	47 507	55 856	59 968	8 349
Intressi- ja omanikutulud	266 488	321 088	428 207	283 030	107 119
RIIGIEELARVE KULUD KOKKU	-17 683 810	-18 545 509	-16 636 031	-15 896 750	1 909 478
sh piirmääraga vahendid	-4 686 126	-5 153 202	-4 607 393	-4 407 503	545 809
sh põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-347 165	-347 165	-357 167	-357 022	-10 001
sh riigisisene käibemaksukulu	-216 799	-211 259	-216 834	-188 692	-5 575
RIIGIEELARVE TULUD MIINUS KULUD	-879 841	-1 699 690	-405 037	-961 791	1 294 653
(B) INVESTEERINGUTE EELARVE	-817 298	-1 152 803	-915 480	-701 558	237 322
sh piirmääraga vahendid	-474 914	-632 133	-576 237	-407 640	55 896
sh riigisisene käibemaksukulu	-133 711	-120 958	-122 490	-101 829	-1 532
RIIGIEELARVE KULUD JA INVESTEERINGUD KOKKU	-18 501 108	-19 698 312	-17 551 511	-16 598 307	2 146 801

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
RIIGIEELARVE TULUD MIINUS KULUD JA INVESTEERINGUD	-1 697 140	-2 852 493	-1 320 517	-1 663 348	1 531 976
TULUDE KORRIGEERIMINE RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			94 864	-18 043	
Saastekvootide müügist saadud tulu korrigeerimine			105 394	-26 010	
Finantseerimistegevuseks saadud toetused			-10 530	0	
Müüdud põhivara jääkväärtus			0	7 967	
KOKKU TULUD RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			16 325 858	14 916 916	
KULUDE KORRIGEERIMINE RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			422 021	522 321	
Amortisatsioon			357 167	357 022	
Korrigeerimine koondosas erinevalt arvestatud kaitseotstarbeliste varude ja materiaalse põhivara soetusega			73 070	-101 251	
Korrigeerimine eraldiste väljamaksetega			-198	267 906	
Korrigeerimine eraldiste moodustamisega			293	5	
Korrigeerimine varude muutusega			-9 755	-2 234	
Korrigeerimine valuutakursi muutustega			1 445	874	
KOKKU KULUD RIIGIEELARVE POSITSIOONIS			-16 214 010	-15 374 429	
KOKKU RIIGIEELARVE POSITSIOON			-803 632	-1 159 070	
TULUDE KORRIGEERIMINE TULEMIARUANDE ALUSEL			-35 729	-103 535	
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed			290 721	32 471	
Ebatõenäoliselt laekuvad maksud, lõivud, trahvid			49 370	39 521	
Riigisisised maksutulud			-340 993	-292 309	
Mitterahaliselt ja finantseerimistehinguteks saadud toetused			19 990	148 978	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-7 956	0	
Tulem bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest			-22 882	321	
Tulem osaluste müügist ja ümberhindlusest			-29 571	-45 189	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulem finantsinvesteeringute müügist ja ümberhindlusest			3 672	11 311	
Finantstulud valuutakursi muutusest			518	-316	
Intressitulu nõuete diskonteerimisest			1 402	1 677	
KOKKU TULUD TULEMIARUANDES			16 195 265	14 831 424	
KULUDE KORRIGEERIMINE TULEMIARUANDE ALUSEL			-81 103	111 314	
Maksude ja sotsiaalkindlustusmaksete edasiandmine			-35 445	-18 445	
Ebatõenäoliselt laekuvad maksud, lõivud, trahvid			-49 370	-39 521	
Riigisisised maksukulud			340 993	292 309	
Investeeringutes ja finantseerimistehingutes kajastatud käibemaksukulu			-122 495	-101 846	
Korrigeerimine eraldiste väljamaksetega			127 274	380 245	
Korrigeerimine eraldiste moodustamisega			-144 463	-231 928	
Intressikulu diskonteeritud eraldistelt			-180 526	-160 656	
Mitterahaliselt antud toetused ja majandamiskulud			-17 071	-8 845	
KOKKU KULUD TULEMIARUANDES			-16 717 134	-15 785 435	
KOKKU TULEM			-521 869	-954 011	
(C) FINANTSEERIMISTEHINGUTE EELARVE	1 355 445	1 355 610	828 494	1 322 688	-527 116
sh piirmääraga vahendid	-184 845	-163 805	-208 625	-273 883	-44 820
sh riigisisene käibemaksukulu	-9	-9	-6	-17	3
(D) RAHAVOOD					
RAHAVOOD TULUDEST KOKKU			16 697 042	15 123 850	
Riigieelarve tulud kokku			16 230 994	14 934 959	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulude laekumise rahavoo kohandus			466 048	188 891	
RAHAVOOD KULUDEST KOKKU			-16 426 459	-15 598 584	
Riigieelarve kulud kokku			-16 636 031	-15 896 750	
Kulude tasumise rahavoogude kohandus			209 572	298 166	
RAHAVOOD INVESTEERINGUTEST			-936 481	-834 827	
Riigieelarve investeeringud kokku			-915 480	-701 558	
Investeeringute tasumise rahavoogude kohandus			-21 000	-133 269	
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEHINGUTEST			828 494	1 322 688	
KOKKU RAHAVOOD			162 596	13 128	
RIIGIKOGU					
TULUD	0	0	158	205	158
Tulu majandustegevusest	0	0	2	2	2
Saadud toetused	0	0	85	52	85
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	0	2	0
Muud tulud	0	0	71	150	71
KULUD	-35 065	-36 038	-32 826	-30 901	3 212
sh piirmääraga vahendid	-21 779	-22 657	-19 513	-17 405	3 144
sh käibemaks	-1 486	-1 486	-986	-738	500
INVESTEERINGUD	-4 993	-1 907	-671	-825	1 236
sh piirmääraga vahendid	-4 093	-1 006	-557	-688	449
sh käibemaks	-900	-900	-114	-138	787
KORRIGEERIMISED			-96	-471	
Kapitaliseeritud töötasud (kulu vähendamine)			17	0	
Kapitaliseeritud töötasud (investeeringu suurendamine)			-17	0	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Riigikogu liikmete töötasu (töösuhte lõppemise hüvitise eraldis)			0	-471	
Intressikulu eraldistelt			-96	0	
VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI					
TULUD	28	28	44	149	16
Riigilõivud	0	0	1	0	1
Tulu majandustegevusest	28	28	44	40	16
Saadud toetused	0	0	0	109	0
KULUD	-5 990	-6 223	-5 965	-5 753	258
sh piirmääraga vahendid	-4 953	-5 170	-4 845	-4 724	325
sh käibemaks	-304	-305	-351	-302	-45
INVESTEERINGUD	0	-403	-491	-420	-89
sh piirmääraga vahendid	0	-403	-403	-246	0
sh käibemaks	0	0	-89	-70	-89
KORRIGEERIMISED			44	52	
Saadud riigisisesed toetused			0	19	
Intressikulu eraldistelt			-316	-299	
Avaliku sektori eripensionid ja töösuhte lõppemise hüvitised			360	331	
Kapitaliseeritud töötasud (kulu vähendamine)			0	2	
Kapitaliseeritud töötasud (investeeringu suurendamine)			0	-2	
RIIGIKONTROLL					
TULUD	0	0	1	0	1
Saadud toetused	0	0	1	0	1
KULUD	-6 009	-6 592	-5 653	-5 757	940

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-5 541	-6 125	-5 198	-5 328	927
sh käibemaks	-248	-248	-224	-224	24
INVESTEERINGUD	0	-62	-75	-78	-13
sh piirmääraga vahendid	0	-62	-62	-65	0
sh käibemaks	0	0	-14	-13	-14
KORRIGEERIMISED			-1	-16	
Intressikulu eraldistelt			-1	-16	
ÕIGUSKANTSLERI KANTSELEI					
TULUD	0	0	22	5	22
Saadud toetused	0	0	22	5	22
KULUD	-3 463	-3 671	-3 388	-3 264	284
sh piirmääraga vahendid	-3 181	-3 361	-3 109	-3 030	253
sh käibemaks	-141	-141	-108	-104	33
KORRIGEERIMISED			-2	-29	
Intressikulu eraldistelt			-2	-29	
RIIGIKOHUS					
TULUD	351	351	393	360	42
Riigilõivud	310	310	279	290	-31
Tulu majandustegevusest	3	3	41	4	38
Saadud toetused	38	38	45	44	7
Trahvid ja muud varalised karistused	0	0	10	0	10
Muud tulud	0	0	18	22	18
KULUD	-6 953	-7 228	-6 840	-6 971	387

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-4 220	-4 394	-4 087	-4 394	308
sh käibemaks	-132	-129	-131	-145	-2
INVESTEERINGUD	0	0	0	-46	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-38	0
sh käibemaks	0	0	0	-8	0
KORRIGEERIMISED			-428	-611	
Saadud riigisisese toetused			11	6	
Intressikulu eraldistelt			-367	-550	
Avaliku sektori eripensionid ja pensionisuurendused			-71	-67	
VABARIIGI VALITSUS					
KULUD	-3 141 185	-3 226 867	-2 989 247	-2 891 766	237 620
sh piirmääraga vahendid	-794 316	-882 207	-689 134	-709 013	193 073
Euroopa Liidu makse	-357 725	-357 725	-318 172	-374 461	39 553
Vabariigi Valitsuse reservid	-114 281	-192 899	0	0	192 899
Kohaliku omavalitsuse üksuste toetusfond	-583 490	-592 764	-594 095	-647 389	-1 331
sh piirmääraga vahendid	-544 909	-554 182	-554 008	-601 643	174
sh riikliku ülesande kulude hüvitamiseks	-39 709	-39 709	-41 049	-46 874	-1 340
sh piirmääraga vahendid	-1 127	-1 127	-961	-1 127	166
Kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete tasandusfond (piirmääraga)	-135 126	-135 126	-135 126	-107 370	0
Kohaliku omavalitsuse üksustele edasiantavad maksud	-1 950 563	-1 948 353	-1 941 854	-1 762 546	6 499
RIIGIKANTSELEI					
TULUD	6 043	6 043	2 029	982	-4 014
Tulu majandustegevusest	0	0	1	1	1

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Saadud toetused	6 043	6 043	2 028	981	-4 014
KULUD	-24 305	-26 553	-18 200	-17 951	8 352
sh piirmääraga vahendid	-13 338	-15 279	-13 364	-14 860	1 914
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-21 976	-25 400	-17 037	-16 996	8 363
sh piirmääraga vahendid	-13 338	-15 279	-13 364	-14 860	1 914
Vabariigi Valitsuse ja peaministri tegevuse toetamine	-21 976	-25 400	-17 037	-16 996	8 363
sh piirmääraga vahendid	-13 338	-15 279	-13 364	-14 860	1 914
Käibemaks	-2 328	-1 153	-1 164	-956	-11
INVESTEERINGUD	0	-176	-67	-150	109
sh piirmääraga vahendid	0	-96	-55	-118	41
sh käibemaks	0	0	-12	-25	-12
KORRIGEERIMISED			106	75	
Saadud riigisisesed toetused			106	109	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			0	191	
Edasiantud välistoetused ja kaasfinantseerimine riigiasutustele			0	-225	
HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	126 848	126 848	103 164	170 729	-23 684
Riigilõivud	66	66	68	69	2
Tulu majandustegevusest	11 788	11 788	14 036	13 822	2 248
Saadud toetused	114 951	114 951	87 986	156 512	-26 965
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	922	105	922
Trahvid ja muud varalised karistused	0	0	7	0	7
Muud tulud	29	29	145	222	116
Intressi- ja omanikutulud	14	14	0	-1	-14

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
KULUD	-1 086 020	-1 224 577	-997 924	-935 551	226 654
sh piirmääraga vahendid	-888 603	-934 721	-837 639	-753 839	97 081
Tulemusvaldkond: EESTI KEEL JA EESTLUS	-11 235	-13 688	-9 439	-7 959	4 249
sh piirmääraga vahendid	-8 573	-9 830	-7 920	-7 300	1 910
Keeleprogramm	-11 235	-13 688	-9 439	-7 959	4 249
sh piirmääraga vahendid	-8 573	-9 830	-7 920	-7 300	1 910
Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine	-1 022	-1 082	-1 009	-931	73
sh piirmääraga vahendid	-1 022	-1 082	-1 009	-931	73
Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine	-5 786	-6 553	-5 465	-4 723	1 088
sh piirmääraga vahendid	-4 836	-5 464	-4 694	-4 252	770
Eesti keele õppe toetamine ja oskuse hindamine ning mitmekeelsus	-4 427	-6 052	-2 965	-2 305	3 088
sh piirmääraga vahendid	-2 715	-3 284	-2 217	-2 118	1 067
Tulemusvaldkond: TARK JA TEGUS RAHVAS	-814 900	-946 916	-743 085	-704 347	203 830
sh piirmääraga vahendid	-667 063	-707 933	-625 707	-563 149	82 226
Haridus- ja noorteprogramm	-814 900	-946 916	-743 085	-704 347	203 830
sh piirmääraga vahendid	-667 063	-707 933	-625 707	-563 149	82 226
Haridusvõrgu korrastamine ja arendamine	-26 814	-29 887	-25 156	-59 134	4 730
sh piirmääraga vahendid	-22 221	-27 106	-22 435	-22 231	4 672
Juurdepääsu tagamine üld- ja kutseharidusele	-298 124	-319 736	-290 673	-269 666	29 063
sh piirmääraga vahendid	-277 174	-287 208	-263 098	-241 917	24 111
Juurdepääsu tagamine kõrgharidusele	-273 953	-280 303	-274 207	-242 621	6 096
sh piirmääraga vahendid	-267 999	-270 761	-268 632	-236 410	2 129
Täiskasvanuhariduse arendamine ja õppimisvõimaluste loomine	-16 129	-19 228	-7 048	-5 753	12 180
sh piirmääraga vahendid	-151	-209	-100	-93	109
Hariduse rahvusvahelise konkurentsivõime edendamine	-40 480	-114 854	-40 538	-39 428	74 316

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-1 685	-1 957	-1 775	-2 243	182
Õppekava ja koolikorralduse arendustegevused	-28 746	-32 046	-25 778	-28 666	6 269
sh piirmääraga vahendid	-20 484	-22 912	-18 484	-18 511	4 428
Võrdsete võimaluste tagamine hariduses	-71 820	-92 115	-45 300	-33 608	46 815
sh piirmääraga vahendid	-64 410	-82 651	-39 407	-29 338	43 244
Õpetajate ja haridusasutuste juhtide arengu toetamine	-9 275	-6 407	-4 560	-3 937	1 847
sh piirmääraga vahendid	-365	-454	-402	-618	52
Kutsesüsteemi arendamine ja oskuste prognoosisüsteem OSKA	-4 327	-3 557	-3 438	-3 159	120
sh piirmääraga vahendid	-1 388	-1 397	-1 365	-1 379	31
Õppe seostamine tööturu vajadustega	-32 902	-34 060	-17 739	-8 637	16 321
sh piirmääraga vahendid	-5 236	-6 562	-4 316	-4 800	2 246
Noorte ettevõtlikkuse ja omaalgatuste toetamine (HOOG)	-2 570	-5 479	-1 772	-3 052	3 707
sh piirmääraga vahendid	-191	-219	-170	-186	49
Noorte kodanikuosaluse toetamine ja õiguste kaitsmine (OSA)	-853	-1 122	-760	-815	362
sh piirmääraga vahendid	-853	-892	-760	-815	132
Noorsootöö kättesaadavuse ja kvaliteedi arendamine (ISE)	-4 642	-5 213	-4 371	-4 350	842
sh piirmääraga vahendid	-4 465	-5 147	-4 332	-4 175	815
Noortele ühiskonnas võrdsete võimaluste tagamine (KINDLUS)	-4 263	-2 909	-1 747	-1 520	1 162
sh piirmääraga vahendid	-440	-458	-431	-433	27
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-232 678	-233 169	-220 155	-198 149	13 015
sh piirmääraga vahendid	-203 573	-205 089	-194 925	-174 315	10 163
Teadussüsteemi programm	-215 495	-214 458	-202 491	-174 451	11 967
sh piirmääraga vahendid	-201 923	-203 249	-193 085	-157 025	10 163
Teadusasutuste ja teadlaskonna arengu toetamine	-200 104	-196 783	-186 350	-155 563	10 433
sh piirmääraga vahendid	-186 584	-185 775	-177 023	-142 702	8 752

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Teadustaristu kvaliteedi ja kättesaadavuse kindlustamine	-15 391	-17 675	-16 140	-18 887	1 534
sh piirmääraga vahendid	-15 339	-17 473	-16 062	-14 323	1 411
Teadmusübirde programm	-17 183	-18 712	-17 664	-23 698	1 048
sh piirmääraga vahendid	-1 650	-1 840	-1 840	-17 290	0
Sektoritevahelise teadmusübirde toetamine	-17 183	-18 712	-17 664	-23 698	1 048
sh piirmääraga vahendid	-1 650	-1 840	-1 840	-17 290	0
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-9 874	-13 772	-9 759	-9 606	4 013
sh piirmääraga vahendid	-9 394	-11 869	-9 086	-9 074	2 783
Arhiivindusprogramm	-9 874	-13 772	-9 759	-9 606	4 013
sh piirmääraga vahendid	-9 394	-11 869	-9 086	-9 074	2 783
Arhivaalide kogumine, säilitamine ja juurdepääsu tagamine	-9 874	-13 772	-9 759	-9 606	4 013
sh piirmääraga vahendid	-9 394	-11 869	-9 086	-9 074	2 783
Käibemaks	-17 333	-17 033	-15 486	-15 490	1 546
INVESTEERINGUD	-24 666	-38 871	-22 658	-79 198	16 213
sh piirmääraga vahendid	-14 998	-27 284	-16 424	-14 131	10 861
Haridusvõrgu korrastamine ja arendamine (sh RKAS vahendid)	-10 814	-10 853	-7 921	-54 632	2 932
sh piirmääraga vahendid	-10 814	-10 820	-7 889	-7 405	2 932
Muud investeeringud kokku	-6 784	-20 780	-10 684	-11 457	10 095
sh piirmääraga vahendid	-4 183	-16 464	-8 535	-6 726	7 929
Käibemaks	-7 068	-7 238	-4 052	-13 109	3 186
FINANTSEERIMISTEHINGUD	245	245	24	54	-220
sh piirmääraga vahendid	-7	-7	-6	-11	1
sh käibemaks	-1	-1	-1	-2	0
Laenukohustised	-7	-7	-6	-11	1
sh piirmääraga vahendid	-7	-7	-6	-11	1

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Laenuõuded	253	253	32	67	-221
KORRIGEERIMISED			-25 449	571	
Saadud mitterahalised toetused			0	0	
Siseste saadud ja antud toetuste vahe			0	-3	
Teistelt valitsemisaladelt saadud välistoetuste kaasfinantseerimine			459	448	
Tulem bioloogilise vara ümberhindamisest			-22 882	321	
Mitterahaliselt antud toetused			-1 828	-192	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-1 195	0	
Teistele valitsemisaladele antud välistoetused (tulu taastamine)			18	19	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused ja kaasfinantseerimine (kulu taastamine)			-22	-23	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulu taastamine)			49	25	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulu taastamine)			-49	-25	
JUSTIITSMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	45 114	45 114	52 809	53 881	7 695
Riigilõivud	29 235	29 235	31 707	31 130	2 472
Tulu majandustegevusest	2 935	2 935	6 338	4 152	3 403
Saadud toetused	3 171	3 171	3 145	5 918	-26
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	2	1	2
Trahvid ja muud varalised karistused	861	861	4 451	1 607	3 590
Muud tulud	8 912	8 912	7 166	11 072	-1 746
KULUD	-230 846	-247 508	-225 308	-221 567	22 200
sh piirmääraga vahendid	-172 194	-181 257	-168 131	-168 242	13 126
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-218 265	-235 791	-215 422	-212 311	20 369
sh piirmääraga vahendid	-172 194	-181 257	-168 131	-168 242	13 126

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Programm: Usaldusväärne ja tulemuslik õigusruum	-218 265	-235 791	-215 422	-212 311	20 369
sh piirmääraga vahendid	-172 194	-181 257	-168 131	-168 242	13 126
Õiguspoliitika kujundamine ja õigusloome kvaliteedi tagamine	-9 480	-11 570	-7 890	-10 277	3 680
sh piirmääraga vahendid	-9 328	-10 972	-7 617	-10 071	3 355
Intellektuaalse omandi valdkonna rakendamine	-4 904	-6 240	-4 631	-4 563	1 609
sh piirmääraga vahendid	-2 381	-2 599	-2 076	-2 090	522
Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus	-39 541	-42 815	-38 714	-37 476	4 101
sh piirmääraga vahendid	-27 153	-27 271	-26 303	-24 518	968
Karistuste täideviimise korraldamine	-76 638	-83 666	-77 892	-78 321	5 774
sh piirmääraga vahendid	-74 519	-79 034	-74 644	-76 713	4 390
Õigusemõistmise, õigusregistrite ja õigusteenuste tagamine	-85 581	-88 653	-84 106	-79 425	4 547
sh piirmääraga vahendid	-57 124	-59 199	-55 616	-52 921	3 583
Kesksed IT-teenused teistele valitsemisaladele	-2 120	-2 846	-2 189	-2 247	657
sh piirmääraga vahendid	-1 689	-2 183	-1 875	-1 927	308
Käibemaks	-12 582	-11 717	-9 886	-9 256	1 831
INVESTEERINGUD	-1 386	-7 181	-5 262	-7 163	1 919
sh piirmääraga vahendid	-1 116	-4 051	-2 976	-2 087	1 075
sh käibemaks	-250	-460	-843	-1 096	-382
FINANTSEERIMISTEHINGUD	0	0	585	0	585
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	0		585	0	585
KORRIGEERIMISED			-9 347	-9 753	
Teistelt riigiasutustelt saadud välistoetuste kaasrahastamine			222	584	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused (tulu taastamine)			0	63	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused ja kaasrahastamine			0	-74	
Osaluste ümberhindlus			729	0	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Avaliku sektori eripensionid ja pensionisuurendused			-3 419	-4 055	
Intressikulu pensionieraldistelt			-6 878	-6 271	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulu taastamine)			1	1	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulu taastamine)			-1	-1	
Kapitaliseeritud töötasud (kulu vähendamine)			6 140	5 108	
Kapitaliseeritud töötasud (investeeringute suurendamine)			-6 140	-5 108	
KAITSEMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	135 618	135 618	177 777	44 066	42 160
Tulu majandustegevusest	1 360	1 360	2 142	3 370	782
Saadud toetused	114 351	114 351	168 052	38 787	53 701
Tulu põhivara ja varude müügist	19 661	19 661	5 626	413	-14 035
Trahvid ja muud varalised karistused	205	205	675	1 272	470
Muud tulud	40	40	1 006	255	966
Intressi- ja omanikutulud	0	0	276	-30	276
KULUD	-1 111 458	-1 257 349	-1 047 110	-1 005 604	210 240
sh piirmääraga vahendid	-844 690	-815 653	-729 732	-791 536	85 921
Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-1 016 578	-1 163 163	-931 745	-918 459	231 418
sh piirmääraga vahendid	-844 690	-815 653	-729 732	-791 536	85 921
Programm: Sõjaline riigikaitse ja heidutus	-1 016 578	-1 163 163	-931 745	-918 459	231 418
sh piirmääraga vahendid	-844 690	-815 653	-729 732	-791 536	85 921
Väeloome: maavägi	-186 408	-192 864	-191 274	-235 899	1 589
sh piirmääraga vahendid	-176 467	-182 403	-170 843	-213 569	11 560
Väeloome: merevägi	-21 828	-45 694	-28 289	-40 644	17 405
sh piirmääraga vahendid	-20 262	-40 207	-22 902	-33 676	17 306

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Väeloome: õhuvägi	-22 491	-17 791	-16 447	-24 586	1 344
sh piirmääraga vahendid	-21 502	-16 802	-14 991	-21 367	1 812
Väeloome: muud üksused	-554 023	-510 078	-337 116	-382 515	172 962
sh piirmääraga vahendid	-402 228	-326 228	-296 027	-293 460	30 201
Kaitsevalmidus	-17 091	-23 709	-21 021	-15 059	2 688
sh piirmääraga vahendid	-12 357	-19 824	-17 709	-14 548	2 115
Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö	-43 890	-61 221	-52 837	-47 325	8 384
sh piirmääraga vahendid	-43 524	-56 442	-49 756	-46 013	6 686
Liitlaste kohalolek Eestis	-11 734	-9 611	-7 828	-22 779	1 783
sh piirmääraga vahendid	-11 731	-9 603	-7 630	-22 779	1 973
Luure ja eelhoiatus	-57 846	-64 899	-56 308	-55 903	8 591
sh piirmääraga vahendid	-57 846	-64 899	-56 308	-55 903	8 591
Kaitsetahe	-31 060	-35 686	-32 437	-29 823	3 248
sh piirmääraga vahendid	-30 651	-35 017	-31 994	-29 049	3 023
Riigikaitsealine inimvara	-56 413	-51 136	-48 980	-51 908	2 156
sh piirmääraga vahendid	-56 076	-50 442	-48 603	-51 291	1 839
Riigikaitseliste investeeringute korraldus	-13 795	-150 474	-139 208	-12 018	11 266
sh piirmääraga vahendid	-12 046	-13 784	-12 968	-9 880	816
Käibemaks	-94 880	-94 186	-115 364	-87 145	-21 178
INVESTEERINGUD	-454 048	-611 032	-524 775	-282 718	86 257
sh piirmääraga vahendid	-309 641	-406 735	-387 591	-222 898	19 144
Hoonete ja rajatiste soetus ning renoveerimine	-96 223	-190 480	-160 783	-49 216	29 697
sh piirmääraga vahendid	-77 030	-110 089	-104 487	-48 723	5 602
Liitlaste taristu	-13 750	-19 395	-19 154	-45 339	241
sh piirmääraga vahendid	-13 750	-19 300	-19 063	-44 693	236

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Maade soetus	0	-16 359	-14 334	-6 194	2 025
sh piirmääraga vahendid	0	-16 359	-14 334	-6 194	2 025
Kaitseotstarbeline erivarustus	-192 492	-282 427	-239 650	-76 197	42 777
sh piirmääraga vahendid	-192 492	-241 671	-235 492	-68 263	6 178
Muud investeeringud	-13 555	-11 712	-9 229	0	2 483
sh piirmääraga vahendid	-13 555	-11 712	-9 229	0	2 483
Radarid taastuvenergia statistikakaubanduse ülekantud vahenditest	0	-1 581	-960	-7 840	621
Lääne-Eesti meetme õhuseireseadmed	-28 300	0	0	0	0
Kirde-Eesti meetme radari taristu	-11 507	0	0	0	0
Kaitseinvesteeringute programm	0	0	0	-45 686	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-45 686	0
Muud investeeringud kokku	-29 836	-23 985	-19 261	-19 001	4 724
sh piirmääraga vahendid	-12 815	-7 605	-4 986	-9 340	2 619
Käibemaks	-68 385	-65 093	-61 404	-33 245	3 688
KORRIGEERIMISED			-69 790	-45 602	
Avaliku sektori eripensionid ja pensionisuurendused			-39 106	-38 848	
Intressikulu eraldistelt			-29 776	-28 480	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-4 298	0	
Teistelt valitsemisaladelt saadud välistoetuste kaasfinantseerimine			0	44	
Mitterahaliselt saadud välistoetused			15 447	29 241	
Mitterahaliselt saadud kodumaised toetused			769	0	
Mitterahaliselt antud toetused			-4 050	-1 615	
Mitterahaliste toetuste arvel tehtud kulud			-8 776	-5 945	
KLIIMAMINISTEERIUMI valitsemisala					

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
TULUD	1 270 993	1 325 593	989 793	802 313	-335 799
Riigilõivud	36 232	36 232	37 815	15 900	1 583
Tulu majandustegevusest	293 115	293 115	278 916	374 238	-14 199
Saadud toetused	693 589	693 589	392 244	209 372	-301 345
Tulu põhivara ja varude müügist	15	15	295	13 900	280
Trahvid ja muud varalised karistused	974	974	809	597	-165
Keskkonnatasud	139 327	139 327	99 601	102 222	-39 726
Muud tulud	26 455	26 455	26 550	10 599	95
Intressi- ja omanikutulud	81 286	135 886	153 563	75 486	17 677
KULUD	-1 189 618	-1 562 228	-805 354	-482 745	756 874
sh piirmääraga vahendid	-196 041	-298 886	-257 807	-186 450	41 079
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-3 679	-4 341	-3 757	-7 682	584
sh piirmääraga vahendid	-3 503	-3 513	-3 055	-4 718	458
Programm: Kalandus	-3 679	-4 341	-3 757	-7 682	584
sh piirmääraga vahendid	-3 503	-3 513	-3 055	-4 718	458
Kalavarude ja -püügi haldamise ning kaitse korraldamine	-3 679	-4 341	-3 757	-7 682	584
sh piirmääraga vahendid	-3 503	-3 513	-3 055	-4 718	458
Tulemusvaldkond: KESKKOND	-166 686	-491 083	-110 465	-130 112	380 618
sh piirmääraga vahendid	-70 816	-85 965	-70 908	-76 063	15 057
Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	-166 686	-491 083	-110 465	-130 112	380 618
sh piirmääraga vahendid	-70 816	-85 965	-70 908	-76 063	15 057
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-58 074	-354 491	-10 815	-12 830	343 677
sh piirmääraga vahendid	-2 008	-1 935	-1 544	-2 607	391
Õhukvaliteedi parendamine	-12 103	-15 842	-8 120	-4 634	7 722
sh piirmääraga vahendid	-4 661	-5 605	-4 614	-4 281	991

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Kiirgusohutuse tagamine	-1 630	-2 044	-1 714	-2 406	330
sh piirmääraga vahendid	-1 261	-1 436	-1 342	-1 586	94
Ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine	-12 532	-10 599	-9 666	-11 413	933
sh piirmääraga vahendid	-1 506	-1 920	-1 317	-1 796	603
Keskkonnamõju hindamise ja selle maandamise tagamine	-2 775	-4 304	-3 545	-2 276	760
sh piirmääraga vahendid	-1 068	-1 289	-1 159	-951	130
Tööstusheite- ja kemikaalipoliitika kujundamine	-2 890	-2 575	-1 975	-2 250	600
sh piirmääraga vahendid	-1 805	-2 496	-1 916	-2 177	580
Jäätmemajanduse korraldamine	-7 078	-5 955	-4 738	-5 697	1 216
sh piirmääraga vahendid	-3 996	-4 592	-3 589	-3 928	1 003
Maapõueressursside kasutamise ja kaitse korraldamine	-2 031	-1 943	-1 651	-1 935	291
sh piirmääraga vahendid	-1 598	-1 855	-1 586	-1 645	269
Merekeskkonna kaitse suunamine	-3 012	-3 923	-2 708	-3 087	1 215
sh piirmääraga vahendid	-2 822	-3 540	-2 450	-3 002	1 090
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-15 959	-25 334	-14 615	-27 755	10 718
sh piirmääraga vahendid	-12 618	-14 662	-11 937	-11 830	2 726
Elurikkuse kaitse tagamine	-17 493	-22 832	-16 214	-18 522	6 618
sh piirmääraga vahendid	-10 333	-12 582	-10 741	-10 828	1 841
Metsanduse arengu suunamine	-13 488	-14 822	-13 086	-13 203	1 737
sh piirmääraga vahendid	-12 956	-14 193	-12 604	-12 760	1 588
Maatoimingute korraldamine	0	0	0	-4 911	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-3 492	0
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	0	0	0	-5 762	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-5 221	0
Ilmaandmete, -prognooside ja -hoiatuste tagamine	-4 885	-5 856	-4 978	-5 409	878

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-3 423	-3 705	-3 342	-3 510	363
Keskkonnateadlikkuse ja -hariduse arengu suunamine	-6 956	-13 486	-9 452	-8 022	4 034
sh piirmääraga vahendid	-5 792	-10 151	-7 314	-6 451	2 836
Kesksed IT-teenused teistele valitsemisaladele	-5 779	-7 077	-7 187	0	-110
sh piirmääraga vahendid	-4 967	-6 004	-5 451	0	553
Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA	-80 658	-77 301	-47 771	-18 225	29 530
sh piirmääraga vahendid	-7 396	-24 745	-13 349	-2 658	11 397
Energeetika ja maavarade programm	-80 658	-77 301	-47 771	-18 225	29 530
sh piirmääraga vahendid	-7 396	-24 745	-13 349	-2 658	11 397
Elektri- ja gaasivarustuse tagamine	-539	-1 522	-1 311	-255	211
sh piirmääraga vahendid	-517	-556	-439	-235	117
Transpordikütuste valdkonna reguleerimine	-147	-272	-235	-90	37
sh piirmääraga vahendid	-140	-225	-204	-84	21
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	-262	-377	-264	-106	113
sh piirmääraga vahendid	-252	-326	-232	-98	94
Energiatõhususe suurendamine	-5 388	-1 038	-793	-1 792	245
sh piirmääraga vahendid	-334	-1 111	-930	-195	181
Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-69 276	-64 781	-40 247	-13 692	24 535
sh piirmääraga vahendid	-1 541	-16 320	-7 678	-425	8 642
Maapõueressursside uurimine ja kasutamine	-3 017	-5 950	-2 118	-975	3 832
sh piirmääraga vahendid	-2 849	-3 857	-1 745	-679	2 112
Geoloogiline kaardistamine ja maapõuealane kompetents	-2 029	-3 360	-2 803	-1 314	557
sh piirmääraga vahendid	-1 762	-2 350	-2 121	-943	229
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	0	0	0	-59	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-57	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Digiühiskonna programm	0	0	0	-59	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-57	0
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-165 418	-79 603	-75 527	-39 496	4 076
sh piirmääraga vahendid	-5 827	-13 825	-8 723	-11 428	5 102
Teadmusiirde programm	0	0	0	-72	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-71	0
Programm: Ehitus	-165 418	-79 603	-75 527	-39 359	4 076
sh piirmääraga vahendid	-5 827	-13 825	-8 723	-11 293	5 102
E-ehitus	-5 361	-3 056	-2 556	-2 871	500
sh piirmääraga vahendid	-1 144	-478	-397	-1 125	81
Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine	-1 538	-4 163	-5 281	-427	-1 118
sh piirmääraga vahendid	-721	-1 948	-1 296	-238	652
Eluasemepoliitika	-158 518	-72 384	-67 690	-36 061	4 694
sh piirmääraga vahendid	-3 962	-11 399	-7 030	-9 930	4 369
Ettevõtluskeskkonna programm	0	0	0	-65	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-63	0
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	-756 963	-894 600	-550 152	-275 823	344 448
sh piirmääraga vahendid	-108 498	-170 838	-161 774	-91 526	9 065
Transpordi ja liikuvuse programm	-756 963	-894 600	-550 152	-275 823	344 448
sh piirmääraga vahendid	-108 498	-170 838	-161 774	-91 526	9 065
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-433 139	-547 874	-260 021	-111 365	287 853
sh piirmääraga vahendid	-728	-32 697	-32 689	-27 313	8
Veetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-32 312	-62 910	-47 056	-27 847	15 854
sh piirmääraga vahendid	-15 234	-34 319	-27 258	-11 427	7 061
Õhutransporditaristu arendamine ja korrashoid	-10 303	-10 559	-10 941	-5 659	-382

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-10 295	-10 520	-10 515	-5 165	5
Maanteedtransporditaristu arendamine ja korrashoid	-227 757	-200 602	-182 234	-70 245	18 367
sh piirmääraga vahendid	-71 703	-68 785	-67 962	-30 912	823
Keskkonnahoidlikku liikuvust soodustav linnakeskkond	-41 258	-11 418	-11 273	-5 952	145
sh piirmääraga vahendid	-230	-158	-124	-2 434	34
Ohutu ja säästlik transpordisüsteem	-12 193	-61 237	-38 627	-54 755	22 610
sh piirmääraga vahendid	-10 308	-24 360	-23 226	-14 275	1 134
Käibemaks	-16 215	-15 300	-17 683	-11 348	-2 382
INVESTEERINGUD	-178 528	-283 557	-191 437	-128 904	92 120
sh piirmääraga vahendid	-74 867	-85 223	-77 960	-67 086	7 263
Riigimaanteede remondi koondprojekt	-62 799	-66 254	-65 015	-58 617	1 238
sh piirmääraga vahendid	-59 869	-60 814	-60 807	-57 327	7
Rail Baltic arendus	-20 247	-73 631	-51 352	-10 868	22 280
Libatse - Nurme 2 + 2 realine tee	-22 100	0	0	0	0
Pärnu-Uulu 2+2 tee	0	-7 967	-5 797	-15 056	2 170
Sauga-Pärnu 2+2 tee	0	-9 802	-8 041	-1 377	1 761
Muud investeeringud kokku	-41 921	-98 076	-28 476	-22 653	69 600
sh piirmääraga vahendid	-14 998	-24 409	-17 154	-9 759	7 255
Käibemaks	-31 462	-27 827	-32 756	-20 333	-4 929
FINANTSEERIMISTEHINGUD	-10 650	-19 130	-18 860	2 047	270
sh piirmääraga vahendid	-4 800	-8 600	-8 600	0	0
Laenunõuded	0	0	0	2 047	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	0	0
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	-4 000	-7 000	-6 730	0	270
sh piirmääraga vahendid	-4 000	-7 000	-7 000	0	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Finantseerimistegevuseks antud sihtfinantseerimine	-6 650	-12 130	-12 130	0	0
sh piirmääraga vahendid	-800	-1 600	-1 600	0	0
KORRIGEERIMISED			-42 772	-59 193	
Edasiantud keskkonna- ja saastetasud, mis kajastatakse Vabariigi Valitsuse eelarve täitmisena			-14 785	-14 832	
Teistelt valitsemisaladelt saadud välistoetuste kaasfinantseerimine			821	917	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused (tulu taastamine)			2	0	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused ja kaasfinantseerimine (kulu taastamine)			-2	-155	
Ebatõenäoliselt laekuvad keskkonnatasud, trahvinõuded ja majandustegevusest laekuv tulud (tulu taastamine)			-82	477	
Ebatõenäoliselt laekuvad keskkonnatasud, trahvinõuded ja majandustegevusest laekuv tulud (kulu taastamine)			82	-477	
Mitterahaliselt saadud toetused			1 994	34	
Mitterahaliselt antud toetused			-158	-364	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-30	0	
Intressikulu eraldistelt			-22	-16	
Osaluste ümberhindlus			-30 592	-44 778	
KULTUURIMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	13 315	13 315	15 254	10 209	1 938
Riigilõivud	7	7	9	8	2
Tulu majandustegevusest	2 372	2 372	3 258	3 264	887
Saadud toetused	10 936	10 936	11 980	6 932	1 044
Muud tulud	0	0	5	5	5
Intressi- ja omanikutulud	0	0	1	1	1
KULUD	-361 480	-473 453	-376 298	-363 861	97 156
sh piirmääraga vahendid	-290 716	-344 068	-302 138	-307 248	41 930

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-16 535	-19 979	-14 058	-11 275	5 921
sh piirmääraga vahendid	-5 422	-12 874	-8 378	-9 857	4 496
Lõimumis-, sh kohanemisprogramm	-16 535	-19 979	-14 058	-11 275	5 921
sh piirmääraga vahendid	-5 422	-12 874	-8 378	-9 857	4 496
Lõimumis-, sh kohanemispoliitika kujundamine ja rakendamine	-16 310	-19 677	-13 884	-11 205	5 793
sh piirmääraga vahendid	-5 197	-12 572	-8 204	-9 787	4 368
Rahvuskaaslaste toetamine	-225	-302	-174	-70	128
sh piirmääraga vahendid	-225	-302	-174	-70	128
Tulemusvaldkond: KULTUUR ja SPORT	-342 803	-451 405	-360 725	-350 364	90 680
sh piirmääraga vahendid	-285 294	-331 194	-293 760	-297 391	37 434
Kultuuriprogramm	-296 253	-388 391	-300 927	-298 369	87 464
sh piirmääraga vahendid	-242 808	-272 254	-237 910	-249 196	34 344
Loovisikute toetamine ja tunnustamine	-3 559	-3 559	-3 455	-3 152	104
sh piirmääraga vahendid	-291	-291	-256	-290	35
Kirjanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-10 410	-10 691	-10 350	-8 732	341
sh piirmääraga vahendid	-7 292	-7 311	-7 258	-5 772	54
Etenduskunstide poliitika kujundamine ja rakendamine	-48 281	-54 401	-48 214	-48 319	6 187
sh piirmääraga vahendid	-42 030	-42 150	-41 920	-45 278	230
Audiovisuaalpoliitika kujundamine ja rakendamine	-20 604	-23 211	-18 341	-16 792	4 871
sh piirmääraga vahendid	-16 717	-19 324	-14 566	-13 166	4 758
Muusikapoliitika kujundamine ja rakendamine	-18 472	-19 127	-18 689	-18 584	438
sh piirmääraga vahendid	-14 584	-15 234	-14 909	-14 959	326
Kunstipoliitika kujundamine ja rakendamine	-5 983	-6 447	-6 320	-6 496	127
sh piirmääraga vahendid	-2 268	-2 702	-2 699	-3 022	3
Arhitektuuri ja disaini poliitika kujundamine ning rakendamine	-2 630	-2 672	-2 594	-2 467	78

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-368	-410	-399	-362	11
Meediapoliitika kujundamine ja rakendamine	-44 176	-45 289	-45 244	-47 333	45
sh piirmääraga vahendid	-44 176	-45 289	-45 244	-47 333	45
Raamatukogupoliitika kujundamine ja rakendamine	-37 129	-45 815	-39 093	-44 663	6 722
sh piirmääraga vahendid	-37 129	-40 815	-34 093	-44 663	6 722
Rahvakultuuripoliitika kujundamine ja rakendamine	-11 414	-12 313	-11 281	-14 777	1 032
sh piirmääraga vahendid	-7 651	-8 324	-7 546	-11 180	778
Muuseumi- ja muinsuskaitsepoliitika kujundamine, rakendamine	-53 071	-116 218	-58 784	-55 306	57 434
sh piirmääraga vahendid	-48 975	-63 187	-49 879	-47 499	13 308
Kultuurivaldkonna digiteerimine	-20	-2 197	-889	-224	1 308
sh piirmääraga vahendid	-20	-42	0	-224	41
Kultuurivaldkonna rahvusvahelistumise edendamine	-7 621	-7 989	-7 546	-4 856	443
sh piirmääraga vahendid	-7 547	-7 872	-7 431	-4 811	441
Loomemajanduspoliitika kujundamine ja rakendamine	-1 830	-1 867	-1 867	-1 200	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	0	0
Kultuuri valdkondade ülene tugi- ja arendustegevus	-31 054	-36 596	-28 260	-25 468	8 335
sh piirmääraga vahendid	-13 762	-19 302	-11 711	-10 635	7 591
Spordiprogramm	-46 549	-63 014	-59 798	-51 995	3 216
sh piirmääraga vahendid	-42 486	-58 940	-55 850	-48 194	3 090
Saavutusspordi toetamine ja arendamine	-42 942	-46 222	-43 391	-44 660	2 831
sh piirmääraga vahendid	-38 878	-42 158	-39 443	-40 859	2 715
Ausa spordi ja sporditurvalisuse toetamine ning arendamine	-360	-371	-360	-309	11
sh piirmääraga vahendid	-360	-360	-360	-309	0
Organiseeritud liikumisharrastuse edendamine	-3 247	-16 422	-16 047	-7 026	375
sh piirmääraga vahendid	-3 247	-16 422	-16 047	-7 026	375

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Käibemaks	-2 142	-2 070	-1 515	-2 222	555
INVESTEERINGUD	-43	-1 154	-573	-187	580
sh piirmääraga vahendid	-43	-752	-344	-133	408
sh käibemaks	0	-29	-98	-22	-69
FINANTSEERIMISTEHINGUD	0	0	-447	0	-447
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	0	0	-447	0	-447
KORRIGEERIMISED			44 867	40 496	
Saadud maksutulu			45 352	37 898	
Edasiantud maksutulu, tekkepõhise ja kassapõhise kulu vahe			-1 164	3 046	
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine			5	5	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			8	0	
Teistelt valitsemisaladelt saadud välistoetuste kaasfinantseerimine			384	59	
Teistele valitsemisaladele antud välistoetused ja kaasfinantseerimine			-9	0	
Mitterahaline vahetustehing, kasum põhivara müügist			0	1 094	
Mitterahaline vahetustehing, põhivara soetus			0	-1 100	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulu taastamine)			10	1	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulu taastamine)			-10	-1	
Osaluste ümberhindlus			292	-506	
MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	271 265	271 265	145 143	383 023	-126 123
Riigilõivud	5 543	5 543	5 522	21 079	-21
Tulu majandustegevusest	19 853	19 853	14 172	18 547	-5 681
Saadud toetused	245 420	245 420	94 461	305 253	-150 959
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	46	118	46

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Trahvid ja muud varalised karistused	33	33	45	296	12
Muud tulud	83	83	339	11 827	256
Intressi- ja omanikutulud	334	334	30 558	25 903	30 225
KULUD	-1 417 668	-1 314 695	-1 175 224	-1 071 752	139 471
sh piirmääraga vahendid	-190 678	-226 879	-160 926	-337 892	65 953
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	0	0	0	-251 887	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-136 875	0
Transpordi konkurentsivõime ja liikuvuse programm	0	0	0	-251 887	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-136 875	0
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	0	0	0	-35 061	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-558	0
Veetransporditaristu arendamine ja korrashoid	0	0	0	-28 713	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-14 269	0
Õhustransporditaristu arendamine ja korrashoid	0	0	0	-5 041	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-5 176	0
Maanteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	0	0	0	-43 724	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-26 603	0
Keskkonnahoidlikku liikuvust soodustav linnakeskkond	0	0	0	-6 487	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-132	0
Ohutu ja säästlik transpordisüsteem	0	0	0	-53 382	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-13 929	0
Liikuvusteenuse arendamine ja soodustamine	0	0	0	-79 480	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-76 207	0
Tulemusvaldkond: ENERGEETIKA	0	0	0	-63 692	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-27 069	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Energeetika ja maavarade programm	0	0	0	-63 692	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-27 069	0
Elektri- ja gaasivarustuse tagamine	0	0	0	-23 081	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-19 465	0
Transpordikütuse reguleerimine ja kütusevarude säilitamine	0	0	0	-5 386	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-5 379	0
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	0	0	0	-26 747	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-338	0
Energiatõhususe suurendamine	0	0	0	-880	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-215	0
Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	0	0	0	-4 047	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-400	0
Maapõueressursside uurimine ja kasutamine	0	0	0	-2 260	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-373	0
Geoloogiline kaardistamine ja maapõuealane kompetents	0	0	0	-1 292	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-899	0
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	-150 225	-123 324	-94 878	-89 834	28 446
sh piirmääraga vahendid	-61 639	-75 853	-58 807	-61 292	17 047
Digiühiskonna programm	-150 225	-123 324	-94 878	-89 834	28 446
sh piirmääraga vahendid	-61 639	-75 853	-58 807	-61 292	17 047
Digiriigi arenguhüpped	-3 025	-4 773	-4 830	-4 986	-57
sh piirmääraga vahendid	-1 530	-2 348	-2 174	-2 405	174
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-95 895	-89 567	-65 810	-57 177	23 756
sh piirmääraga vahendid	-45 124	-53 062	-40 032	-35 371	13 029
Riikliku küberturvalisuse juhtimine ja koordineerimine	-1 526	-2 003	-960	-1 260	1 043

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-1 017	-1 490	-752	-1 104	739
Suundumuste, riskide ja mõjude analüüsivõime arendamine	-327	-653	-517	-289	135
sh piirmääraga vahendid	-302	-594	-493	-279	102
Küberturvalisuse tagamine	-14 241	-17 586	-14 756	-11 086	2 830
sh piirmääraga vahendid	-10 661	-13 686	-11 283	-7 651	2 403
Õigusruumi tagamine	-3 105	-4 831	-4 308	-14 562	523
sh piirmääraga vahendid	-2 724	-4 342	-3 771	-14 215	572
Juurdepääsuvõrkude väljaarendamine	-25 226	-3 722	-3 526	-331	196
sh piirmääraga vahendid	-140	-165	-151	-130	14
5G taristu ja teenuste arendamine	-6 881	-190	-171	-143	19
sh piirmääraga vahendid	-140	-166	-151	-138	14
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS NING ETTEVÕTLUS	-283 307	-213 986	-153 182	-204 271	60 804
sh piirmääraga vahendid	-121 972	-142 995	-95 281	-108 598	47 715
Teadmussiirde programm	-113 779	-111 696	-65 271	-102 094	46 426
sh piirmääraga vahendid	-76 028	-84 640	-50 672	-59 160	33 969
Ettevõtete innovatsiooni-, digi- ja rohepöörde soodustamine	-110 882	-109 926	-63 809	-100 808	46 117
sh piirmääraga vahendid	-75 595	-84 094	-50 425	-58 699	33 669
Teadus- ja tehnoloogiamahuka iduettevõtluse arendamine	-2 897	-1 771	-1 462	-1 286	309
sh piirmääraga vahendid	-434	-546	-246	-461	299
Ehituse programm	0	0	0	-24 364	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-9 161	0
E-ehitus	0	0	0	-1 710	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-513	0
Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine	0	0	0	-1 486	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-1 090	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Eluasemepoliitika	0	0	0	-21 169	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-7 559	0
Programm: Ettevõtluskeskkond	-169 529	-102 290	-87 911	-77 813	14 378
sh piirmääraga vahendid	-45 943	-58 355	-44 609	-40 276	13 746
Ettevõtluse arendamise soodustamine	-32 990	-31 575	-26 112	-20 996	5 462
sh piirmääraga vahendid	-22 399	-27 645	-22 741	-14 290	4 903
Ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordi edendamine	-127 827	-59 347	-54 345	-49 275	5 002
sh piirmääraga vahendid	-14 919	-19 445	-14 496	-18 949	4 949
Tehnoloogia- ja arendusmahukate investeeringute soodustamine	-8 711	-11 368	-7 453	-7 543	3 914
sh piirmääraga vahendid	-8 625	-11 266	-7 372	-7 037	3 894
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-961 815	-955 821	-917 801	-441 200	38 020
sh piirmääraga vahendid	-7 068	-8 030	-6 839	-4 058	1 192
Tööturuprogramm	-959 537	-953 249	-916 054	-440 293	37 195
sh piirmääraga vahendid	-5 675	-6 286	-5 571	-3 373	716
Tööturuvaldkonna arendamine	-1 160	-1 413	-1 188	-991	225
sh piirmääraga vahendid	-1 136	-1 386	-1 168	-886	218
Aktiivsed ja passiivsed tööturumeetmed	-952 247	-943 924	-907 825	-435 371	36 100
sh piirmääraga vahendid	-530	-568	-505	-199	63
Tööelu kvaliteedi arendamine	-6 130	-7 912	-7 042	-3 930	870
sh piirmääraga vahendid	-4 008	-4 333	-3 898	-2 287	435
Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	-2 278	-2 572	-1 747	-907	825
sh piirmääraga vahendid	-1 393	-1 744	-1 268	-685	476
Võrdse kohtlemise valdkonna arendamine	-726	-979	-741	-352	239
sh piirmääraga vahendid	-594	-749	-552	-308	197
Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine	-1 552	-1 593	-1 006	-555	586

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-799	-994	-715	-377	279
Käibemaks	-22 319	-21 565	-9 364	-20 868	12 201
INVESTEERINGUD	-34 267	-36 006	-28 177	-95 308	7 829
sh piirmääraga vahendid	-14 177	-15 618	-10 866	-48 381	4 752
IT investeeringud	-28 303	-30 372	-22 683	-15 888	7 689
sh piirmääraga vahendid	-14 177	-14 828	-10 454	-8 335	4 373
2022 LEA IT investeeringud	0	0	0	-4 492	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-4 492	0
Riigimaanteede remondi koondprojekt	0	0	0	-32 488	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-32 393	0
Rail Baltic arendus	0	0	0	-8 265	0
Pärnu-Uulu 2+2 tee	0	0	0	-9 987	0
Muud investeeringud kokku	0	-790	-412	-8 557	378
sh piirmääraga vahendid	0	-790	-412	-3 161	378
Käibemaks	-5 964	-4 843	-5 082	-15 632	-239
FINANTSEERIMISTEHINGUD	-186 145	-108 400	-98 733	-171 791	9 667
sh piirmääraga vahendid	-180 000	-180 000	-180 000	-273 800	0
Lühiajalised finantsinvesteeringud	0	0	100	141	100
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	-80 000	-55 000	-55 000	-168 800	0
sh piirmääraga vahendid	-80 000	-55 000	-55 000	-168 800	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud, sh osalused rahvusvahelistes organisatsioonides	0	-75 000	-125 000	-106 000	-50 000
sh piirmääraga vahendid	0	-75 000	-125 000	-105 000	-50 000
Finantseerimistegevuseks antud sihtfinantseerimine	-106 145	21 600	81 167	102 868	59 567
sh piirmääraga vahendid	-100 000	-50 000	0	0	50 000
KORRIGEERIMISED			307 347	146 174	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed			310 553	149 006	
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine			0	20	
Saadud välistoetused vahendamiseks riigiasutustele			4 216	13 995	
Saadud välistoetuste kaasrahastamine teistelt riigiasutustelt			400	599	
Edasiantud maksutulu, tekkepõhise ja kassapõhise kulu vahe			-1 828	-1 066	
Teistele valitsemisaladele antud välistoetused ja kaasfinantseerimine			-5 994	-16 381	
REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	444 058	444 058	372 520	375 813	-71 538
Riigilõivud	1 564	1 564	1 388	1 393	-176
Tulu majandustegevusest	12 759	12 759	18 066	12 428	5 306
Saadud toetused	406 724	406 724	321 896	345 466	-84 828
Tulu põhivara ja varude müügist	21 500	21 500	21 904	10 856	404
Trahvid ja muud varalised karistused	13	13	19	40	6
Keskkonnatasud	1 024	1 024	1 294	1 262	270
Muud tulud	84	84	607	582	523
Intressi- ja omanikutulud	390	390	7 346	3 786	6 956
KULUD	-737 246	-684 326	-635 190	-561 235	49 136
sh piirmääraga vahendid	-236 437	-278 408	-258 474	-178 726	19 935
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-496 308	-421 103	-399 949	-421 991	21 155
sh piirmääraga vahendid	-68 590	-77 631	-67 952	-78 318	9 679
Programm: Põllumajandus, toit ja maaelu	-482 969	-411 376	-390 784	-403 263	20 592
sh piirmääraga vahendid	-65 740	-74 193	-64 753	-75 609	9 440
Põllumajanduskeskkonna hea seisundi tagamine	-64 892	-57 651	-55 527	-53 498	2 124
sh piirmääraga vahendid	-4 641	-5 503	-4 481	-5 362	1 021

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Taimetervise, loomade tervise ja heaolu tagamine	-26 827	-28 158	-23 979	-25 458	4 179
sh piirmääraga vahendid	-10 038	-12 028	-10 461	-9 327	1 567
Maa- ja rannapiirkonna arendamine	-46 411	-27 333	-25 494	-29 840	1 839
sh piirmääraga vahendid	-4 424	-5 469	-4 465	-4 464	1 003
Toiduohutus	-11 588	-14 262	-11 943	-11 435	2 319
sh piirmääraga vahendid	-9 015	-9 449	-8 677	-8 857	772
Maakasutus	-10 250	-9 986	-9 260	-9 721	726
sh piirmääraga vahendid	-2 119	-2 463	-2 062	-2 095	400
Maaparandus	-12 142	-10 831	-9 829	-9 521	1 002
sh piirmääraga vahendid	-3 281	-3 331	-3 199	-3 653	132
Sordiaretus ja taimne paljundusmaterjal	-12 568	-16 087	-13 181	-11 623	2 907
sh piirmääraga vahendid	-8 527	-9 127	-7 731	-7 081	1 396
Põllumajandusloomade aretus	-5 231	-5 331	-5 182	-5 330	149
sh piirmääraga vahendid	-5 041	-5 135	-5 031	-5 113	104
Põllumajandustootjate ja toiduainetööstuste konkurentsivõime	-116 129	-75 325	-73 204	-79 602	2 121
sh piirmääraga vahendid	-8 131	-8 231	-7 725	-8 792	506
Põlvkondade vahetus	-17 395	-12 947	-12 626	-4 764	321
sh piirmääraga vahendid	-483	-732	-642	-1 133	90
Riskijuhtimine ja põllumajandusturgude tasakaal	-118 566	-118 444	-117 719	-130 039	725
sh piirmääraga vahendid	-2 774	-3 415	-2 782	-13 161	633
Ühistegevus ja koostöö	-2 538	-1 552	-1 322	-1 329	230
sh piirmääraga vahendid	-760	-932	-821	-826	112
Ekspordivõimekus ja Eesti toidu kuvand	-2 015	-1 887	-1 583	-2 847	304
sh piirmääraga vahendid	-1 123	-1 282	-1 111	-2 420	171
Mahepõllumajandus	-36 418	-31 581	-29 936	-28 256	1 645

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-5 381	-7 096	-5 563	-3 325	1 533
Programm: Kalandus	-13 339	-9 727	-9 165	-18 728	563
sh piirmääraga vahendid	-2 850	-3 438	-3 199	-2 709	239
Kutseline kalapüük	-5 264	-3 191	-3 143	-6 913	48
sh piirmääraga vahendid	-1 034	-1 241	-1 234	-1 343	7
Vee-elusressursside töötlemine	-3 331	-1 912	-1 888	-9 592	24
sh piirmääraga vahendid	-396	-448	-447	-507	2
Vesiviljelus	-1 042	-451	-433	-1 144	18
sh piirmääraga vahendid	-163	-167	-166	-264	1
EMKFi keskkonnakaitsemeetmete rakendamine	-2 637	-1 397	-1 372	-523	26
sh piirmääraga vahendid	-211	-258	-255	-234	3
Kalavarude haldamine ja kaitse	-1 065	-2 776	-2 330	-556	446
sh piirmääraga vahendid	-1 046	-1 324	-1 097	-361	226
Tulemusvaldkond: HEAOLU	0	0	0	-17	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-16	0
Sotsiaalhoolekande programm	0	0	0	-17	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-16	0
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	0	0	0	-903	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-902	0
Digiühiskonna programm	0	0	0	-903	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-902	0
Õigusruumi tagamine	0	0	0	-903	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-902	0
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-103 229	-101 927	-79 893	-59 729	22 034
sh piirmääraga vahendid	-37 378	-48 114	-40 555	-24 725	7 560

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Programm: Regionaalpoliitika	-103 229	-101 927	-79 893	-59 729	22 034
sh piirmääraga vahendid	-37 378	-48 114	-40 555	-24 725	7 560
Regionaalpoliitika, piirkondade ja piiriülese koostöö areng	-53 442	-45 749	-40 782	-42 918	4 967
sh piirmääraga vahendid	-19 933	-25 509	-20 772	-11 804	4 737
Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine	-30 916	-33 670	-19 497	-7 332	14 173
sh piirmääraga vahendid	-2 042	-4 720	-4 543	-5 319	176
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-4 798	-5 483	-3 828	-1 874	1 655
sh piirmääraga vahendid	-4 740	-5 264	-3 711	-1 847	1 553
Maatoimingute korraldamine	-6 343	-9 365	-7 941	-3 630	1 424
sh piirmääraga vahendid	-3 730	-5 663	-4 890	-2 117	773
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	-7 731	-7 661	-7 845	-3 974	-185
sh piirmääraga vahendid	-6 932	-6 959	-6 638	-3 639	321
Tulemusvaldkond: TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS JA ETTEVÕTLUS	0	0	0	-10	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-9	0
Ettevõtluskeskkonna programm	0	0	0	-10	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-9	0
Tulemusvaldkond: TRANSPORT	-130 485	-154 091	-150 099	-74 764	3 993
sh piirmääraga vahendid	-130 469	-152 663	-149 967	-74 757	2 696
Programm: Ühistransport	-130 485	-154 091	-150 099	-74 764	3 993
sh piirmääraga vahendid	-130 469	-152 663	-149 967	-74 757	2 696
Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine	-130 485	-154 091	-150 099	-74 764	3 993
sh piirmääraga vahendid	-130 469	-152 663	-149 967	-74 757	2 696
Käibemaks	-7 224	-7 204	-5 250	-3 822	1 954
INVESTEERINGUD	-6 134	-19 324	-13 018	-12 778	6 306
sh piirmääraga vahendid	-3 015	-4 553	-3 295	-3 645	1 258

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh käibemaks	-568	-1 067	-2 028	-1 715	-961
FINANTSEERIMISTEHINGUD	3 900	41 840	42 000	20 966	160
sh piirmääraga vahendid	0	24 840	-20 000	0	-44 840
Laenunõuded	3 900	3 900	3 425	2 240	-475
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	0	44 840	24 840	0	-20 000
sh piirmääraga vahendid	0	44 840	-20 000	0	-64 840
Finantseerimistegevuseks antud sihtfinantseerimine	0	-6 900	13 735	18 726	20 635
sh piirmääraga vahendid	0	-20 000	0	0	20 000
KORRIGEERIMISED			-733 834	-290 181	
Saadud välistoetuste kaasrahastamine teistelt riigiasutustelt			385	408	
Saadud vahendamiseks teistele riigiasutustele			2 222	4 173	
Kohalikele omavalitsuste toetus- ja tasandusfond (kajastub Vabariigi Valitsuse eelarve osas)			-729 221	-289 784	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulu taastamine)			52	26	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulu taastamine)			-52	-26	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-2 364	0	
Antud välistoetused ja kaasfinantseerimine teistele riigiasutustele			-2 773	-4 878	
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine			-2 083	-100	
RAHANDUSMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	14 313 787	14 301 037	14 262 155	13 055 029	-38 882
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	14 088 740	14 075 990	13 975 901	12 810 633	-100 089
Saadud toetused	27 933	27 933	24 262	27 575	-3 672
Riigilõivud	670	670	642	1 146	-28
Tulu majandustegevusest	836	836	1 188	1 553	352
Tulu põhivara ja varude müügist	53	53	64	132	11

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Trahvid ja muud varalised karistused	370	370	223	1 194	-147
Muud tulud	10 720	10 720	17 845	22 187	7 125
Intressi- ja omanikutulud	184 465	184 465	242 031	190 609	57 566
KULUD	-446 220	-478 448	-478 801	-371 565	-354
sh piirmääraga vahendid	-121 043	-139 658	-123 359	-120 321	16 299
Tulemusvaldkond: TÕHUS RIIK	-439 464	-471 869	-472 138	-366 053	-269
sh piirmääraga vahendid	-121 043	-139 658	-123 359	-120 321	16 299
Programm: Riigi rahandus	-331 486	-334 979	-354 168	-250 877	-19 189
sh piirmääraga vahendid	-61 938	-65 062	-61 336	-58 726	3 727
Eelarvepoliitika kujundamine	-14 329	-14 448	-14 011	-12 335	437
sh piirmääraga vahendid	-5 495	-6 130	-4 865	-3 805	1 265
Riigi rahaasjade korraldamine ja järelevalve	-258 649	-256 294	-281 631	-181 480	-25 337
sh piirmääraga vahendid	-1 436	-1 386	-1 241	-1 276	145
Maksu- ja tollipoliitika kujundamine	-1 669	-2 269	-1 203	-1 582	1 066
sh piirmääraga vahendid	-1 662	-1 542	-1 203	-1 537	339
Maksu- ja tollikorraldus	-56 839	-61 968	-57 323	-55 479	4 645
sh piirmääraga vahendid	-53 344	-56 004	-54 026	-52 107	1 978
Programm: Halduspoliitika	-99 982	-126 592	-109 555	-72 305	17 037
sh piirmääraga vahendid	-51 266	-64 643	-53 949	-46 157	10 694
Riigihalduse ja personalipoliitika kujundamine	-25 856	-38 941	-31 401	-3 609	7 540
sh piirmääraga vahendid	-3 070	-7 538	-3 063	-2 913	4 476
Tugiteenuste pakkumine ja toetuste rakendamine RTKs	-21 865	-25 120	-21 536	-19 767	3 584
sh piirmääraga vahendid	-12 158	-13 964	-12 600	-10 994	1 364
IKT valdkonna arendamine ja korraldamine RMITis	-30 594	-35 213	-33 859	-28 138	1 354
sh piirmääraga vahendid	-16 436	-20 081	-18 158	-14 451	1 924

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Ministeeriumite ühishoone kesksete tugiteenuste korraldamine	-8 759	-10 555	-8 653	-6 985	1 902
sh piirmääraga vahendid	-8 655	-10 451	-8 488	-6 906	1 963
Riiklik statistika ja vastava poliitika kujundamine	-12 908	-16 764	-14 106	-13 807	2 657
sh piirmääraga vahendid	-10 947	-12 608	-11 641	-10 892	967
Programm: Regionaalpoliitika	0	0	0	-36 021	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-8 898	0
Regionaalpoliitika, piirkondade ja piiriülese koostöö areng	0	0	0	-32 775	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-5 756	0
Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine	0	0	0	-2 108	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-2 019	0
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	0	0	0	-1 138	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-1 123	0
Programm: Finantspoliitika	-7 996	-10 298	-8 415	-6 849	1 883
sh piirmääraga vahendid	-7 838	-9 952	-8 074	-6 541	1 879
Finantspoliitika kujundamine	-1 250	-1 763	-1 414	-1 046	349
sh piirmääraga vahendid	-1 246	-1 759	-1 366	-1 014	393
Rahandusteabe poliitika kujundamine	-6 746	-8 535	-7 002	-5 803	1 534
sh piirmääraga vahendid	-6 593	-8 194	-6 708	-5 527	1 486
Käibemaks	-6 755	-6 578	-6 663	-5 512	-85
INVESTEERINGUD	-30 688	-27 728	-24 190	-22 603	3 537
sh piirmääraga vahendid	-19 384	-21 196	-18 541	-15 797	2 656
IT investeeringud	-22 610	-20 252	-16 511	-12 032	3 741
sh piirmääraga vahendid	-19 144	-17 305	-15 294	-9 007	2 011
Muud investeeringud kokku	-2 640	-3 786	-3 321	-6 790	465
sh piirmääraga vahendid	-240	-3 891	-3 247	-6 790	645

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Käibemaks	-5 438	-3 690	-4 358	-3 781	-668
FINANTSEERIMISTEHINGUD	1 548 095	1 441 055	825 656	1 240 640	-615 399
sh piirmääraga vahendid	-38	-38	-19	-72	19
Laenukohustised	1 567 962	1 460 923	1 480 716	810 621	19 793
sh piirmääraga vahendid	-38	-38	-19	-72	19
Lühiajalised finantsinvesteeringud	0	0	-662 640	485 574	-662 640
Pikaajalised finantsinvesteeringud, sh osalused rahvusvahelistes organisatsioonides	-26 910	-26 910	-211	-62 301	26 699
Laenuõuded	7 050	7 050	7 795	6 760	745
Käibemaks	-8	-8	-4	-14	3
KORRIGEERIMISED			-7 406 505	-7 660 724	
Tekkepõhise ja kassapõhise maksutulu vahe			292 788	40 078	
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine			27	102	
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine			-1	-58	
Edasiantud maksukulu (kajastub muudes eelarve osades)			-7 413 472	-6 896 240	
Kohalikele omavalitsuste toetus- ja tasandusfond (kajastub Vabariigi Valitsuse eelarve osas)			0	-464 975	
Euroopa Liidu makse (kajastub Vabariigi Valitsuse eelarve osas)			-285 231	-339 632	
Ebatõenäoliselt laekuvaks kantud maksud (tulu taastamine)			42 042	32 110	
Ebatõenäoliselt laekuvaks kantud trahvid (tulu taastamine)			24	20	
Ebatõenäoliselt laekuvaks kantud viivised ja muud tulud (tulu taastamine)			6 230	5 677	
Ebatõenäoliselt laekuvaks kantud maksud, trahvid, viivised (kulu taastamine)			-48 297	-37 807	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused (tulu taastamine)			3 326	4 708	
Teistelt valitsemisaladelt saadud välistoetuste kaasfinantseerimine			617	763	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused ja kaasfinantseerimine			-4 489	-5 470	
Müüdud põhivara jääkväärtus			-70	0	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Kapitaliseeritud tööjõukulud (investeeringu suurendamine)			0	-27	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (kulu vähendamine)			0	27	
SISEMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	88 309	88 309	62 192	60 425	-26 117
Riigilõivud	16 428	16 428	13 346	14 354	-3 082
Tulu majandustegevusest	3 712	3 712	5 759	5 342	2 046
Saadud toetused	44 490	44 490	19 685	20 249	-24 805
Tulu põhivara ja varude müügist	3 963	3 963	13	14	-3 950
Trahvid ja muud varalised karistused	19 015	19 015	22 391	18 662	3 376
Muud tulud	702	702	998	1 804	297
KULUD	-534 499	-597 956	-552 192	-549 992	45 764
sh piirmääraga vahendid	-459 351	-512 880	-477 460	-477 417	35 421
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-492 365	-555 098	-511 278	-512 029	43 820
sh piirmääraga vahendid	-443 573	-495 803	-462 297	-461 257	33 506
Programm: Siseturvalisus	-492 365	-555 098	-511 278	-512 029	43 820
sh piirmääraga vahendid	-443 573	-495 803	-462 297	-461 257	33 506
Turvalise keskkonna kujundamine	-16 297	-19 549	-18 890	-17 103	659
sh piirmääraga vahendid	-15 861	-18 834	-18 336	-16 539	498
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-13 692	-13 923	-9 423	-15 028	4 501
sh piirmääraga vahendid	-12 267	-12 254	-8 427	-12 873	3 827
Tegevus- ja relvalubade väljaandmine	-2 286	-2 607	-2 592	-2 409	14
sh piirmääraga vahendid	-2 102	-2 288	-2 243	-2 159	44
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-4 275	-7 485	-7 559	-7 779	-74
sh piirmääraga vahendid	-4 256	-7 427	-7 502	-7 655	-76

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Hädaabi- ja infoteadete vastuvõtmine ning abi väljasaatmine	-11 701	-13 660	-12 356	-11 859	1 304
sh piirmääraga vahendid	-10 945	-12 153	-11 692	-11 153	461
Süüteo menetluse tõhustamine	-42 685	-40 171	-37 121	-35 534	3 049
sh piirmääraga vahendid	-41 041	-37 868	-35 512	-34 193	2 356
Avaliku korra tagamine	-75 964	-83 418	-78 586	-75 787	4 832
sh piirmääraga vahendid	-72 336	-78 989	-74 982	-71 445	4 007
Demineerimine	-4 574	-7 236	-6 626	-5 537	609
sh piirmääraga vahendid	-4 273	-6 920	-5 934	-4 998	987
Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-85 662	-97 002	-89 794	-83 256	7 208
sh piirmääraga vahendid	-81 037	-90 783	-84 491	-78 183	6 293
Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas	-16 023	-18 341	-15 869	-14 669	2 473
sh piirmääraga vahendid	-12 390	-13 972	-12 368	-10 217	1 604
Põhiseadusliku korra tagamine	-43 661	-50 592	-50 461	-62 119	131
sh piirmääraga vahendid	-43 469	-50 400	-50 248	-61 804	152
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-41 386	-42 496	-40 787	-39 997	1 708
sh piirmääraga vahendid	-37 731	-39 681	-38 032	-37 361	1 649
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja kriiside lahendamine	-4 189	-12 814	-9 275	-11 476	3 539
sh piirmääraga vahendid	-3 853	-12 476	-8 475	-10 896	4 001
Piirihaldus	-54 684	-59 905	-55 626	-55 255	4 279
sh piirmääraga vahendid	-41 365	-45 032	-42 201	-43 811	2 831
Objektivalve ja isikukaitse	-9 865	-11 353	-10 970	-10 656	383
sh piirmääraga vahendid	-9 712	-11 118	-10 739	-10 397	379
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-10 815	-12 414	-10 717	-11 854	1 697
sh piirmääraga vahendid	-7 783	-9 828	-8 686	-8 520	1 142
Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-19 652	-22 293	-19 073	-19 774	3 220

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-11 955	-13 896	-12 388	-12 207	1 509
Migratsioonijärelevalve	-7 295	-9 402	-8 359	-8 712	1 042
sh piirmääraga vahendid	-6 106	-7 668	-7 071	-7 731	597
Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias	-22 910	-24 071	-21 994	-18 116	2 077
sh piirmääraga vahendid	-20 723	-18 970	-18 583	-14 917	387
Sisekaitseakadeemia teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus	-2 749	-4 084	-2 953	-2 747	1 131
sh piirmääraga vahendid	-2 740	-3 243	-2 495	-2 348	748
IKT teenuste pakkumine SIMi valitsemisalast väljapoole	-1 999	-2 283	-2 247	-2 363	36
sh piirmääraga vahendid	-1 628	-2 002	-1 892	-1 849	110
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-17 759	-19 538	-16 749	-17 065	2 789
sh piirmääraga vahendid	-15 778	-17 077	-15 163	-16 159	1 915
Programm: Kogukondlik Eesti	-5 215	-4 988	-4 509	-5 057	479
sh piirmääraga vahendid	-4 415	-4 759	-4 292	-5 013	467
Kogukondliku arengu toetamine	-4 410	-4 106	-3 630	-3 977	476
sh piirmääraga vahendid	-3 611	-3 879	-3 416	-3 935	463
Usuvabaduse tagamine	-805	-883	-879	-1 080	4
sh piirmääraga vahendid	-803	-880	-876	-1 077	4
Programm: Nutikas rahvastikuarvestus	-7 357	-9 363	-7 053	-6 769	2 310
sh piirmääraga vahendid	-6 177	-7 131	-5 683	-5 907	1 448
Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	-4 001	-5 032	-3 872	-3 740	1 161
sh piirmääraga vahendid	-3 438	-3 942	-3 206	-3 361	736
Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	-3 356	-4 330	-3 181	-3 029	1 149
sh piirmääraga vahendid	-2 738	-3 189	-2 477	-2 547	712
Programm: Erakondade rahastamine	-5 187	-5 187	-5 187	-5 239	0
sh piirmääraga vahendid	-5 187	-5 187	-5 187	-5 239	0

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Erakondade rahastamine	-5 187	-5 187	-5 187	-5 239	0
sh piirmääraga vahendid	-5 187	-5 187	-5 187	-5 239	0
Käibemaks	-24 375	-23 320	-24 165	-20 897	-845
INVESTEERINGUD	-65 382	-78 327	-46 266	-55 162	32 061
sh piirmääraga vahendid	-24 626	-50 762	-30 283	-38 501	20 479
Transpordivahendid	-27 971	-17 975	-11 013	-9 862	6 962
sh piirmääraga vahendid	-9 370	-17 961	-10 999	-9 261	6 962
Muud investeeringud	0	-11 780	-4 977	0	6 803
sh piirmääraga vahendid	0	-7 588	-4 110	0	3 479
Muud investeeringud kokku	-26 186	-42 016	-22 046	-36 175	19 970
sh piirmääraga vahendid	-15 256	-25 213	-15 174	-29 241	10 038
Käibemaks	-11 224	-6 557	-8 230	-9 124	-1 674
KORRIGEERIMISED			-100 703	-163 150	
Saadud mitterahalised toetused			1 749	572	
Saadud välistoetuste kaasrahastamine teistelt riigiasutustelt			210	604	
Saadud välistoetused edasiandmiseks teistele riigiasutustele			827	578	
Antud välistoetused ja kaasfinantseerimine teistele riigiasutustele			-1 065	-685	
Edasiantud liiklustrahvid (kajastatakse Vabariigi Valitsuse eelarve täitmisena)			-210	-24	
Ebatõenäoliselt laekuvad trahvinõuded (tulu taastamine)			1 170	1 238	
Ebatõenäoliselt laekuvad trahvinõuded (kulu taastamine)			-1 170	-1 238	
Ebatõenäoliselt laekuvad muud nõuded (tulu taastamine)			4	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad muud nõuded (kulu taastamine)			-4	0	
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine ja mitterahaliste toetuste arvel tehtud kulud			-176	-572	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (investeeringute suurendamine)			-1 473	-1 520	
Kapitaliseeritud tööjõukulud (kulu vähendamine)			1 473	1 520	

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Korrigeerimine eripensionide ja pensionisuurenduste väljamaksetega			703	375	
Avaliku sektori eripensionid ja pensionisuurendused			-57 300	-118 957	
Intressikulu eraldistelt			-45 442	-45 039	
SOTSIAALMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	74 743	74 743	65 256	162 825	-9 487
Riigilõivud	424	424	323	310	-101
Tulu majandustegevusest	7 788	7 788	6 947	8 935	-840
Saadud toetused	66 039	66 039	57 273	152 864	-8 766
Tulu põhivara ja varude müügist	0	0	0	0	0
Trahvid ja muud varalised karistused	10	10	8	36	-2
Muud tulud	483	483	705	681	222
KULUD	-7 217 231	-7 260 204	-7 072 502	-7 467 013	187 702
sh piirmääraga vahendid	-328 962	-367 417	-331 292	-364 471	36 125
Tulemusvaldkond: HEALU	-4 710 435	-4 723 180	-4 592 466	-5 061 997	130 714
sh piirmääraga vahendid	-122 075	-141 246	-120 649	-125 649	20 597
Tööturuprogramm	-17 262	-17 711	-16 988	-473 151	723
sh piirmääraga vahendid	-2 112	-2 720	-2 532	-6 811	187
Tööturuvaldkonna arendamine	0	0	0	-1 233	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-1 127	0
Aktiivsed ja passiivsed tööturumeetmed	-347	0	0	-452 247	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-322	0
Tööelu kvaliteedi arendamine	-16 503	-17 250	-16 585	-17 241	665
sh piirmääraga vahendid	-1 777	-2 336	-2 188	-3 609	148
Erivajadustega inimeste toimetulek ja tööalane tegevus	-412	-461	-403	-2 430	58

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-335	-384	-344	-1 753	40
Vanemaealiste programm	-3 537 231	-3 538 897	-3 501 493	-3 426 233	37 404
sh piirmääraga vahendid	-6 556	-7 889	-6 661	-10 071	1 227
Vanemaealiste heaolu ja ühiskonnaelus osalemise toetamine	-651	-593	-235	-3 935	357
sh piirmääraga vahendid	-132	-175	-173	-3 935	1
Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine	-3 536 580	-3 538 304	-3 501 258	-3 422 299	37 046
sh piirmääraga vahendid	-6 424	-7 714	-6 488	-6 136	1 226
Sotsiaalhoolekande programm	-154 170	-158 383	-140 364	-162 907	18 019
sh piirmääraga vahendid	-68 378	-80 373	-71 389	-72 214	8 984
Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine	-14 135	-9 309	-6 481	-6 919	2 828
sh piirmääraga vahendid	-4 200	-4 997	-3 851	-4 384	1 147
Hoolekande kättesaadavuse tagamine, toimetuleku toetamine	-140 034	-149 074	-133 883	-155 988	15 191
sh piirmääraga vahendid	-64 178	-75 375	-67 538	-67 830	7 837
Laste ja perede programm	-1 001 126	-1 006 857	-932 836	-998 399	74 021
sh piirmääraga vahendid	-44 400	-49 434	-39 358	-35 424	10 076
Hüvitised ja toetused lastele ja peredele	-950 781	-952 132	-891 900	-960 503	60 232
sh piirmääraga vahendid	-5 624	-6 834	-5 904	-6 038	930
Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused	-34 364	-33 992	-26 989	-25 018	7 003
sh piirmääraga vahendid	-27 251	-29 490	-22 689	-19 866	6 801
Lapsi ja peresid toetavate meetmete arendamine ja pakkumine	-2 439	-5 253	-2 675	-2 840	2 578
sh piirmääraga vahendid	-2 045	-2 439	-2 165	-1 921	273
Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine	-5 122	-6 059	-3 734	-2 334	2 324
sh piirmääraga vahendid	-3 080	-3 646	-2 735	-1 804	911
Teenused ohvritele ja vägivallatsejatele	-8 420	-9 422	-7 538	-7 703	1 884
sh piirmääraga vahendid	-6 399	-7 026	-5 865	-5 795	1 161

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programm	-646	-1 331	-784	-1 307	547
sh piirmääraga vahendid	-628	-831	-709	-1 129	122
Võrdse kohtlemise valdkonna arendamine	0	0	0	-303	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-295	0
Soolise võrdõiguslikkuse valdkonna arendamine	0	0	0	-443	0
sh piirmääraga vahendid	0	0	0	-303	0
Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik	-646	-1 331	-784	-561	547
sh piirmääraga vahendid	-628	-831	-709	-532	122
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 499 492	-2 529 232	-2 472 892	-2 396 426	56 339
sh piirmääraga vahendid	-206 888	-226 171	-210 643	-238 822	15 528
Tervist toetava keskkonna programm	-9 781	-13 909	-10 973	-10 303	2 936
sh piirmääraga vahendid	-6 642	-8 775	-8 147	-7 639	627
Tervist toetava ning parendava keskkonna kujundamine	-1 021	-2 072	-969	-953	1 103
sh piirmääraga vahendid	-996	-1 271	-871	-881	400
Vee, õhu ning müra ja kiirgusega seotud terviseriskid	-3 052	-4 153	-3 158	-2 864	996
sh piirmääraga vahendid	-2 019	-2 599	-2 477	-2 281	122
Kemikaalide ohutus ja riskide vähendamine	-977	-1 935	-1 829	-1 730	106
sh piirmääraga vahendid	-936	-1 653	-1 624	-1 644	29
Toodete ja teenuste ohutus ja riskide vähendamine	-4 731	-5 749	-5 017	-4 756	731
sh piirmääraga vahendid	-2 692	-3 252	-3 175	-2 833	77
Tervist toetavate valikute programm	-26 124	-34 355	-26 304	-25 858	8 050
sh piirmääraga vahendid	-23 930	-26 116	-22 340	-20 646	3 776
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-8 756	-15 099	-9 355	-9 644	5 744
sh piirmääraga vahendid	-7 252	-8 296	-6 207	-5 823	2 089
Vaimse tervise edendamine	-3 757	-5 278	-3 496	-2 549	1 782

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
sh piirmääraga vahendid	-3 723	-4 774	-3 290	-2 412	1 485
Tasakaalustatud toitumise ja füüsilise aktiivsuse edendamine	-1 206	-1 042	-864	-1 223	178
sh piirmääraga vahendid	-553	-583	-575	-431	8
Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine	-5 418	-5 909	-5 602	-6 036	307
sh piirmääraga vahendid	-5 416	-5 439	-5 293	-5 644	147
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (HIV, TB ja hepatiidid)	-6 987	-7 027	-6 987	-6 405	40
sh piirmääraga vahendid	-6 986	-7 024	-6 976	-6 336	48
Inimkeskse tervishoiu programm	-2 463 587	-2 480 968	-2 435 615	-2 360 265	45 353
sh piirmääraga vahendid	-176 316	-191 280	-180 156	-210 538	11 124
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-3 392	-5 222	-3 459	-7 646	1 762
sh piirmääraga vahendid	-3 079	-3 885	-2 852	-5 071	1 034
Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse	-46 233	-42 966	-37 721	-2 245	5 245
sh piirmääraga vahendid	-14 863	-14 908	-9 664	0	5 245
Personali võimekus, juhtimine ja vastutus	-7 605	-7 657	-5 712	-8 223	1 946
sh piirmääraga vahendid	-5 430	-5 482	-5 268	-6 415	214
Tervishoiuteenuste mudelite ümberkujundamine	-11 421	-12 447	-10 305	-87 333	2 141
sh piirmääraga vahendid	-8 029	-12 436	-10 502	-17 097	1 934
Tervisesüsteemi kvaliteet ja patsiendiohutus	-3 486	-5 429	-4 408	-3 259	1 020
sh piirmääraga vahendid	-3 082	-4 462	-3 736	-2 630	726
Tervise ebavõrdsuse vähendamine ja ravikindlustuse tagamine	-2 378 335	-2 385 860	-2 358 717	-2 223 298	27 142
sh piirmääraga vahendid	-134 682	-140 822	-139 515	-157 427	1 307
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-926	-1 435	-946	-823	488
sh piirmääraga vahendid	-904	-1 154	-840	-761	314
Ravimite, verepreparaatide, meditsiiniseadmete kättesaadavus	-9 461	-14 288	-9 872	-9 216	4 416
sh piirmääraga vahendid	-3 954	-4 466	-4 335	-4 214	131

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Nakkushaiguste leviku tõkestamine (vaktsineerimine, AMR)	-2 728	-5 666	-4 474	-18 223	1 192
sh piirmääraga vahendid	-2 293	-3 665	-3 445	-16 922	220
Käibemaks	-7 304	-7 792	-7 144	-8 590	648
INVESTEERINGUD	-11 375	-23 478	-16 709	-17 999	6 769
sh piirmääraga vahendid	-5 725	-6 844	-4 576	-6 507	2 268
sh käibemaks	-1 970	-2 770	-2 950	-2 983	-179
KORRIGEERIMISED			5 050 864	5 136 877	
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed			5 069 213	4 912 047	
Tulem osaluste ümberhindamisest			0	95	
Edasiantud maksutulu, tekkepõhise ja kassapõhise kulu vahe			-3 898	-5 656	
Eraldistelt arvestatud intressikulu			-97 621	-79 995	
Saadud välistoetuste kaasrahastamine teistelt riigiasutustelt			1 526	892	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused ja kaasfinantseerimine			0	-1 985	
Teistele valitsemisaladele vahendatud välistoetused (tulu taastamine)			0	1 428	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (tulu taastamine)			-47	55	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (kulu taastamine)			47	-55	
Kogumispensioni 4% väljamaksed eelarve kuludes, elimineerimine			0	270 482	
Pensionieraldiste moodustamine			-44 567	-67 725	
Pensionieraldiste väljamaksed (elimineerimine kuludest)			126 211	107 293	
VÄLISMINISTEERIUMI valitsemisala					
TULUD	13 497	13 497	10 931	5 585	-2 566
Riigilõivud	2 000	2 000	1 286	1 435	-714
Tulu majandustegevusest	0	0	4	4	4
Saadud toetused	11 254	11 254	8 982	3 465	-2 272
Tulu põhivara ja varude müügist	243	243	0	128	-243

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	2023. a eelarve täitmine	Eelarve täitmine miinus lõplik eelarve
Muud tulud	0	0	643	605	643
Intressi- ja omanikutulud	0	0	15	-52	15
KULUD	-128 555	-131 593	-118 132	-114 379	13 460
sh piirmääraga vahendid	-110 084	-114 181	-100 723	-105 511	13 458
Tulemusvaldkond: VÄLISPOLIITIKA	-127 524	-130 562	-116 781	-113 306	13 781
sh piirmääraga vahendid	-110 084	-114 181	-100 723	-105 511	13 458
Välispoliitika ja arengukoostöö programm	-127 524	-130 562	-116 781	-113 306	13 781
sh piirmääraga vahendid	-110 084	-114 181	-100 723	-105 511	13 458
Eesti julgeolekukeskkonna tugevdamine	-29 741	-29 467	-26 610	-27 959	2 857
sh piirmääraga vahendid	-27 735	-27 396	-24 174	-26 146	3 221
Eesti välispoliitiline osalus globaalsetes teemades	-22 353	-23 726	-22 320	-20 584	1 406
sh piirmääraga vahendid	-20 348	-21 655	-19 885	-19 119	1 770
Juriidiliste, konsulaar-, sanktsiooni- ja strateegilise kauba küsimuste lahendamise	-20 117	-21 076	-19 758	-18 380	1 319
sh piirmääraga vahendid	-18 112	-18 836	-17 104	-16 745	1 732
Eesti välismajandushuvide edendamine ja kaitse	-22 601	-22 007	-18 758	-12 718	3 249
sh piirmääraga vahendid	-12 178	-13 044	-11 440	-10 637	1 604
Arengukoostöö ja humanitaarabi koordineerimine	-32 713	-34 285	-29 335	-33 666	4 950
sh piirmääraga vahendid	-31 711	-33 250	-28 119	-32 863	5 130
Käibemaks	-1 031	-1 031	-1 351	-1 073	-320
INVESTEERINGUD	-5 789	-23 597	-16 527	-12 959	7 070
sh piirmääraga vahendid	-3 230	-7 548	-5 351	-10 016	2 197
sh käibemaks	-482	-484	-461	-537	23
KORRIGEERIMISED			47	11	
Saadud välistoetuste kaasrahastamine teistelt riigiasutustelt			47	11	

Riigieelarve täitmise aruande selgitused on esitatud lisas a31. Esialgne ja lõplik eelarve – vt lisa a31A, a31B.

2.6 Arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardi ja riigieelarve seadusega. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja töötatud juhendid, sh avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud finantsaruandluse standarditele, sh rahvusvahelistele avaliku sektori raamatupidamise standarditele.

Riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud riigiraamatupidamiskohustuslased, kelleks Raamatupidamise seaduse alusel on iga ministeerium oma valitsemisala ulatuses, Riigikantselei ning põhiseaduslikud institutsioonid – Riigikogu, Vabariigi President, Riigikontroll, õiguskantsler ja Riigikohus. Riigiraamatupidamiskohustuslased on ühtlasi riigieelarve seaduse kohaselt riigieelarve administratiivsed subjektid, kelle kohta on koostatud riigieelarve täitmise aruanne. Riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandesse hõlmatud riigiraamatupidamiskohustuslaste nimekiri on esitatud aruande lisas a1 A.

Riigi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on lisaks riigi konsolideerimata finantsandmetele rida-realt konsolideeritud riigi valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja tütarettevõtjate ning riigi tulundusasutuse Riigimetsa Majandamise Keskus finantsandmed. Konsolideeritud aruandesse hõlmatud sihtasutuste ja tütarettevõtjate nimekiri ning nende tähtsamad majandusnäitajad on esitatud aruande lisas a1 B.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, v.a kauplemiseesmärgil hoitavad väärtpaberid, edasimüügi eesmärgil soetatud finantsvarad ja -kohustised, tuletistehingud ja tulu teenimise eesmärgil kasvatatav bioloogiline vara, mida kajastatakse õiglases väärtuses.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Arvestusvaluutana kasutatakse põhilise majanduskeskkonna valuutat. Esitusvaluutaks on euro. Aruanded on ümardatud lähima saja tuhandeni, v.a riigieelarve täitmise aruanne, mis on ümardatud lähima tuhandeni.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a arvelduskrediit) ning lühiajalisi või katkestatavaid tähtajalisi deposiite järelejäanud tähtajaga kuni üks aasta. Deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Finantsinvesteeringud

Lühiajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, fondide osakud jne) ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast. Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtpabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a osalused, milles aruandekohustuslane omab mõjuvõimu, mille annab hääleõigus alates 20%-st) ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva.

Finantsinvesteeringuid (v.a lunastustähtajani hoitavaid võlainstrumente) kajastatakse nende õiglases väärtuses, kui see on usaldusväärselt hinnatav. Õiglase väärtusena kasutatakse bilansipäeva börsinoteeringut. Kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o algne soetusmaksumus miinus allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Finantsinvesteeringuid võlakirjadesse ja muudesse võlainstrumentidesse, mida hoitakse lunastustähtajani, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära.

Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Teatud nõudeid kajastatakse nende määramisel esialgu bilansiväliselt, kuni nende laekumine loetakse tõenäoliseks (maksuotsused, kohtuotsused). Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuldusse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud. Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdisväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Maksu- ja maksuviiviste nõudeid hinnatakse individuaalselt, kui nõuete summa kliendi kohta ületab 60 tuhat eurot. Ülejäänud maksu- ja maksuviiviste nõuete ebatõenäoliselt laekuvaks arvamisel kasutatakse järgmist ligikaudset meetodit: nõuded juriidilistele isikutele on hinnatud alla 100% ulatuses, kui nende maksetähtaeg on ületatud enam kui 180 päeva võrra; nõuded füüsilistele isikutele on hinnatud alla 100% ulatuses, kui nende maksetähtaeg on ületatud enam kui 360 päeva võrra.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid kajastatakse õiglases väärtuses, kusjuures õiglase väärtuse muutus kajastatakse üldjuhul tulemiaruanandes. Kui riskimaandamise eesmärgid ja riskimaandamistingute sooritamise strateegia on määratletud, tehingu sõlmimisel on dokumenteeritud riskimaandamisinstrumentiks loetud tuletisinstrumenti ja maandatava objekti omavaheline seos ning tuletisinstrument loetakse riskimaandamise seisukohalt väga efektiivseks kogu tuletisinstrumenti kehtivuse perioodil, võib selle õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastada netovarades riskimaandamise reservi muutusena.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude kuluks kandmisel kasutatakse kas FIFO või kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Varud hinnatakse alla eeldatavale neto realiseerimismaksumusele, kui see on madalam nende soetusmaksumusest. Kui varem alla hinnatud varude neto realiseerimismaksumus tõuseb, tühistatakse allahindlus järgmistel perioodidel.

Kaitseotstarbelisi varusid (v.a strateegilised varud), mida kasutatakse ainult militaareesmärkidel, kajastati erandina soetamisel kuluna. Seisuga 31.12.2024 on kaitseotstarbelised varud (laskemoon ja ballistiline varustus) esmakordselt varudena arvele võetud (vt Arvestuspõhimõtete muutmine).

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse neid osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Mõju loetakse valitsevaks, kui aruandekohustuslane omab õigust määrata või tagasi kutsuda enamuse üksuse nõukogu liikmetest. Osalused on konsolideerimata aruanDES kajastatud tuletatud soetusmaksumuses (vt vastav selgitus). Konsolideeritud aruannetes on valitseva mõju all olevad sihtasutused ja mittetulundusühingud konsolideeritud rida-realt meetodil.

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

Tütarettevõtjat loetakse valitseva mõju all olevaks, kui aruandekohustuslane omab üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest, on võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat või omab õigust nimetada või tagasi kutsuda enamiku nõukogu liikmetest.

Sidusettevõtjaks loetakse ettevõtjat, milles omatakse hääleõigusega aktsiatest või osadest 20 kuni 50%. Osalusi tütar- ja sidusettevõtjate aktsiates ja osades kajastatakse konsolideerimata aruannetes tuletatud soetusmaksumuses (vt vastav selgitus).

Konsolideeritud aruannetes on valitseva mõju all olevad tütarettevõtjad konsolideeritud rida-realt meetodil ning sidusettevõtjad on kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

Tuletatud soetusmaksumus

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil, kuna puuduvad usaldusväärsed andmed soetusmaksumuste kohta varasematel perioodidel, ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist osaluse omajale kuuluv osa langeb allapoole omaniku bilansis kajastatud osaluse väärtusest. Tehitud allahindlusi taastatakse järgmistel aruandeperioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud aruanDES alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustised nende õiglases väärtuses, v.a ühise kontrolli all toimuvad soetused, mida kajastatakse raamatupidamisväärtuses.

Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised varad, kohustised, netovara, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Olulise mõju all olevaid üksusi kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hooned, rajatised), mida hoitakse renditulu saamise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida aruandekohustuslane ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja allahindlused).

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 10 000 eurost. Piirmäär rakendus alates 2023. aastast, varasem piirmäär oli 5000 eurot. Seoses piirmäära tõstmisega kanti materiaalse põhivara objektid soetusmaksumusega 5000 eurot kuni 9999 eurot 2023. aasta alguses bilansist välja, kajastades jääkväärtuse kuludes kirjel „Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus“ või moodustati põhivara objektidest sarnase järelejäänud elueaga kogumid ja jätkati nende arvestust bilansis kogumina.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a soetamisega seotud maksud, lõivud, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse nende tekkimisel aruandeperioodi kuludena. Tütarettevõtjad, kes lähtuvad finantsaruannete koostamisel rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest, kapitaliseerivad

laenukulutused põhivara maksumusse. Ülejäänud üksused laenukulutusi ei kapitaliseeri, vaid kajastavad need tekkimise momendil intressikuludes. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara definitsioonile, liidetakse põhivara maksumusele.

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeas. Maad, kunstiväärtusi ja muuseumieksponaate, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita. Keskmised kulumi normid on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisas a11.

Immateriaalne vara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 10 000 eurost. Piirmäär rakendus sarnaselt materiaalse põhivara piirmäärale alates 2023. aastast.

Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeas. Keskmised kulumi normid on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisas a12.

Uurimis- ja arenguväljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna.

Ostetud saastekvoote kajastatakse soetusmaksumuses immateriaalse käibe- või põhivarana sõltuvalt nende eeldatavast realiseerimise perioodist. Riigi poolt tasuta jaotatavaid saastekvoote kajastatakse nullmaksumuses.

Bioloogilised varad

Bioloogilist vara, mida kasvatatakse müügi eesmärgil, kajastatakse õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügiga kaasnevad kulutused. Kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt määrata, kajastatakse seda soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja allahindlused. Juhul, kui ka soetusmaksumuse kohta puuduvad usaldusväärsed andmed, kajastatakse bioloogilist vara nullväärtuses.

Bioloogilist vara, mida kasutatakse tegevusteks, mille eesmärgiks ei ole nende müük, kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Metsana kajastatakse realiseeritava riigimetsa õiglast väärtust lähtudes kümne aasta keskmisena prognoositud metsamajandamise tulude ja kulude vahet, jagatuna riigimetsa majandaja turuintressi ja metsamajandussektori viie aasta keskmisena prognoositud inflatsioonimäära vahega.

Ümberhindlus

Materiaalne põhivara ja kinnisvarainvesteeringud, mis on soetatud enne 2004. aastat, on ühekordselt ümber hinnatud. Ümberhindamise vajadus tulenes raamatupidamise puudujääkidest varasematel perioodidel, samuti enne 1996. aastat toimunud hüperinflatsioonist. Ümberhindlused viidi suuremas mahus läbi 2005. aastal.

Seoses maareformi kestmisega jätkatakse ümberhindluse kajastamist aruandeaastal mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maade kohta, mis varasemalt on olnud arvele võtmata. Samuti võetakse ümberhindlusena arvele peremehetud vara, mis tuleb avalikule sektorile üle seoses pärija puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuväärtus puudub (spetsiifilised avaliku sektori objektid, millel puudub aktiivne turg), kasutatakse jääkasendusmaksumuse meetodit. Hindamisi viivad läbi vastava ala eksperdid. Lihtsustatult on lubatud ümber hinnata maad, kasutades selleks maa maksustamishinda.

Museaale ei ole ümber hinnatud lähtudes nende suurest arvust ja usaldusväärse turuhinna leidmise keerukusest. Enamus museaalidest ei kajastu põhivarana, kuna need on soetatud varasematel perioodidel (enne 2004) või saadud annetuste ja pärandustena, mille korral õiglast väärtust ei ole hinnatud.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Konsolideerimata aruandes kajastatakse ühise valitseva mõju all olevate üksuste vahelised rendilepingud alati kasutusrendina (konsolideeritud aruandes rendinõuded ja -kohustised, tulud ja kulud elimineeritud).

(a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, kui see on madalam. Kapitalirenti tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti maksed jagatakse kohustist vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ja intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

(b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kapitalirenti alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad tarnijatele ja töötajatele, maksuvõlad, laenukohustised, muud kohustised) võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel ning kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Hübriidvõlakirjad

Hübriidvõlakirjad on kajastatud omakapitali koosseisus, kuna neil ei ole tagasimakse tähtaega ning võlakirja väljaandjal (Eesti Energia AS, vt ka lisa a17) on oma äranägemisel võimalus intressi maksmist täielikult või osaliselt edasi lükata. Hübriidvõlakirjad kajastatakse omakapitalis saadud summas, millest on maha arvatud otseselt nendega seotud tehingukulud. Arvestatud intressid kajastatakse samuti omakapitalis ning makstud intressid kajastatakse väljamaksena omakapitalist. Rahavoogude aruandes on hübriidvõlakirjadega seotud laekumised ja maksed kajastatud rahavoogudes finantseerimistegevusest.

Tehingud EFSFi kaudu

Euroopa Finantsstabiilsuse Fond (EFSF) ei ole iseseisev juriidiline isik, vaid Euroopa Liidu liikmesriikide ühine ettevõtmine. Seetõttu kajastatakse EFSFi poolt emiteeritud võlakirjadest liikmesriigi kvoodile vastav osa liikmesriigi võlakohustisena (vt lisa a17). EFSFi kaudu raskustesse sattunud riikidele antud laenudest liikmesriigi kvoodile vastav osa kajastatakse liikmesriigi laenuõudena (vt lisa a6). Vastavalt Eurostati juhistele kajastatakse samal põhimõttel lisaks pikaajalised intressinõuded ja -kohustised, millele liikmesriigid on lubanud maksete ajatamist. Intressitulu ja -kulu ei ole tulemiaruanDES kajastatud.

Ülejäänud maksimaalne võimalik laenuinstrumentide emiteerimiseks garanteeritud summa on kajastatud bilansivälise kohustisena (vt lisa a30 B).

Teenuste kontsessioonikokkulepped

Avaliku sektori üksused, kelle eesmärgiks ei ole omanikule kasumi teenimine, võtavad pikaajaliste koostöölepingute käigus valminud varad ja nendega seotud kohustised bilansis arvele, kui avaliku sektori üksus kontrollib või reguleerib, milliseid avalikke teenuseid, kellele ja millise hinnaga lepingupartner osutab ning omab lepinguperioodi lõppedes kontrolli infrastruktuuri objekti üle. Vastavad kohustised kajastatakse laenukohustiste grupis (koos kapitalirendikohustistega).

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast, mis nõuab varast loobumist ja mille suurust saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindel. Eraldise hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust, kogemustest ja vajadusest ka ekspertide hinnangutest. Pikaajalised eraldised on diskonteeritud 4%lise diskontomääraga.

Kui eeldatakse eraldise täitmiseks vajalike kulutuste hüvitamist (näiteks toetuse andja poolt), siis võetakse vastavad hüvitised ühtlasi arvele nõudena, kui hüvitise saamine loetakse praktiliselt kindlaks.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, samuti kohustised, mille suurust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike (bilansivälise) kohustistena.

Pensionieraldised

Pensionieraldisi arvestatakse riigi endistele ja praegustele töötajatele ning nende perekonnaliikmetele, kellel on seadusest tulenev õigus eripensionile või pensionisuurendusele, mis ületab tavalist riiklikku pensioni. Pensionieraldiste arvestamiseks kasutatakse proportsionaalse osa krediteerimise meetodit, mille kohaselt tekitab iga pensioni määramise aluseks olev tööaasta lisatöö pensioni saamiseks. Pensioni väljamakseperioodi hindamisel kasutatakse Statistikaameti prognoose oodatava eluea kohta. Pensioni suuruse hindamiseks kasutatakse Rahandusministeeriumi poolt koostatud keskmise palga ja keskmise pensioni muutuse prognoose. Eraldise arvestamiseks hinnatakse lisaks pensionile jäämise aastat ja ametiastet pensionile jäämisel ning võetakse arvesse töötajate volavust.

Kuna kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid võivad iga-aastaselt olulisel määral kõikuda, kajastatakse need otse netovara muutusena. Pensionieraldiste moodustamisel jooksva aasta teenistusega seotuks loetud kulud kajastatakse tööjõukuludes (vt lisa a16, a23).

Saadud ja antud toetused

Saadud toetustena käsitletakse vahendeid, mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid. Antud toetustena käsitletakse antud vahendeid, mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jaotatakse sotsiaaltoetusteks, sihtfinantseerimiseks ja tegevustoetusteks.

Sotsiaaltoetused on toetused füüsilistele isikutele, v.a ettevõtlikeks. Sotsiaaltoetused kajastatakse kuluna selles perioodis, millise perioodi eest toetuse maksmine on ette nähtud.

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, millega kaasneb projektipõhine eesmärgistamine ja aruandlus. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Varade sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna sel perioodil, millal soetatakse vastav vara.

Tegevustoetustena kajastatakse saadud ja antud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratletud eesmärkidest ning need ei ole seotud täpsemate kasutamise tingimustega. Tegevustoetused kajastatakse nende maksmise või laekumise hetkel.

Reservid

Reservidena kajastatakse seaduste alusel kindlatel eesmärkidel moodustatud netovara kogumid. Reservide moodustamist ja reservidest kulutamist kajastatakse akumulieeritud tulemi ja reservide vahelise muutusena (v.a riskimaandamise reserv (vt Tuletisinstrumentid)), välismaiste tütaretevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasum).

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluuta kursivahedest saadud kasumid ja kahjumid on tulemiaruaandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna, v.a välismaiste tütaretevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed, vt Reservid.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, lõivude ja trahvide tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele ja muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Edasiandmisele kuuluvad maksud kajastatakse tulu kajastamise perioodil samaaegselt kuluna ja kohustisena maksu saaja ees, vähendades vastavat kulu ja kohustist ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud osaga maksunõuetest. Lähtudes laekumise ebatõenäolisusest võetakse teatud nõuded esialgu arvele bilansiväliselt ja kajastatakse tuluna laekumisel. Maksuotsuste alusel määratud nõuded kajastatakse tuluna maksuotsuse edasikaebamise tähtaja möödumisel. Lõive on lubatud kajastada kassapõhiselt, kui nende määr on kuni 100 eurot toimingu kohta, ajavahemik lõivude laekumisest toimingu teostamiseni on lühike või tulu kajastamise tekkepõhist momenti on keeruline määrata. Kui nõuded võetakse tekkimise momendil arvele bilansiväliselt, kajastatakse aasta lõpul bilansiliste nõuete ja tuludena koondsummad, mis leitakse bilansiväliste nõuete jäägi alusel, kasutades sobivaid meetodeid hinnanguliselt laekuvate tekkinud nõuete määramiseks.

Toodete müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel. Dividenditulu arvestatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, kui ostjaks on piiratud käibemaksukohustuslane, kes ei saa käibemaksu arvata sisendkäibemaksuks) kajastatakse soetamise hetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Riigi aruaandes ei elimineerita konsolideerimisel riigiasutuste poolt töötasudelt arvestatud maksukulu ning Maksu- ja Tolliametis arvestatud vastavat maksutulu, kuna töötasudelt arvestatud maksude saajatena ja maksukohustuslastena käsitletakse töötajaid. Samuti ei elimineerita kütuse aktsiisimaksu, kuna seda ei tooda kütuse müüjate poolt esitatud arvetel eraldi välja. Ülejäänud konsolideerimisgrupi sisesed maksud, lõivud ja muud tasud on elimineeritud.

Arvestuspõhimõtete muutmine

Riigi konsolideeritud ja konsolideerimata aastaaruandes võeti 31.12.2024 seisuga esmakordselt arvele kaitseotstarbelised varud (laskemoon ja ballistiline varustus), mis kuni 31.12.2024 olid kajastatud soetamisel majandamiskuludes (vt lisa a24). Kuni 31.12.2024 kehtinud erand kaitseotstarbeliste varude kajastamiseks kuluna nende soetamisel oli kehtestatud Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi alusel, võttes arvesse Kaitseväge laovarvestuse andmebaasi, milles ei olnud võimalik eristada uusi ja juba kasutusel olnud (õppustelt ja missioonidelt lattu tagastatud) varusid. Käesolevaks ajaks on varude arvestust täiustatud. Kaitseväge esitas seisuga 31.12.2024 ladudes arvel olevate kaitseotstarbeliste laovarude summa 707,8 mln eurot, mis võeti esmakordselt bilansis arvele varudena ja netovara muutusena (vt ka lisa a7). Laovarude tagasiulatuva kajastamiseks usaldusväärsed andmed puuduvad. Kuni 31.12.2024 soetatud varusid ei ole kuludest tagasi arvestatud.

Riigi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on tagasiulatuvalt muudetud taastuvenergia tasude ja taastuvenergia toetuste kajastamist. Vastavalt seadusele lisavad elektrienergia müüjad müügiarvetele taastuvenergia tasu, mida nad ei kajasta oma tuluna, vaid kannavad selle edasi riigi tütaretevõtjale AS Elering. AS Elering maksab kogutud tasude eest toetusi taastuvenergia tootjatele. Taastuvenergia tasu hinna määrab AS Elering lähtudes hinnangulisest taastuvenergia toodangu mahust ja seaduse alusel ette nähtud toetuste suurusest. Ülelaekunud summat võib AS Elering kasutada ainult taastuvenergia toetuste maksmiseks ning toetuste haldamiseks tehtud kulude katmiseks. AS Elering ei kajasta kogutud taastuvenergia tasusid ega taastuvenergia toetusi oma tulude ega kuludena, vaid lähtudes põhimõttest, et ta tegutseb riigi agendina, kajastab saadud summad kohustisena ja vähendab seda tootjate nõuete tekkimisel. Käesolevas aastaaruandes on lähtutud põhimõttest, et tegemist on riigi poolt seadusega kehtestatud toetusseemiga ning seetõttu on AS Elering poolt arvestatud taastuvenergia tasud võetud arvesse riigi konsolideeritud elektrienergia müügi tuludes (toetustega võrdses mahus) ning taastuvenergia toetused on kajastatud riigi konsolideeritud kuludes (antud toetused). Ülelaekunud vahendite jääk kajastub riigi bilansis kohustisena (see pole muutunud, vt ka lisa a15). AS Elering arvestas taastuvenergia tasusid müüjatelt 2024. a 82,2 mln eurot (2023. a 91,1 mln eurot) ning taastuvenergia toetusi ja haldustasu 83,8 mln eurot (2023. a 76,9 mln eurot). Kuna riigi konsolideerimisgrupis on nii elektrienergia müüjaid kui ka taastuvenergia tootjaid (peamiselt Eesti Energia grupp), siis on riigi koondaruandes osa tasudest ja toetustest

elimineeritud. Väljastpoolt riigi konsolideerimisgruppi koguti tasusid 12,2 mln eurot (2023. a 13,1 mln eurot) ning maksti toetusi 60,8 mln eurot (2023. a 54,3 mln eurot). 2023. a andmeid on võrreldavuse tagamiseks muudetud järgmiselt: tulu elektrienergia müügist on kogutud taastuvenergia tasude kajastamiseks suurendatud 75,6 mln euro võrra, saadud toetusi on vähendatud 21,3 mln euro võrra (riigi konsolideerimisgrupi sisesed saadud taastuvenergia toetused) ja antud toetusi on suurendatud 54,3 mln euro võrra.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Riigieelarve täitmise aruanne

Riigieelarves ja selle täitmise aruandes on hõlmatud riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandesse kuuluvad riigiraamatupidamiskohustuslased (vt lisa a1 A).

Riigieelarve täitmise aruanne on alates 2017. aastast koostatud tekkepõhisel printsiibil ning see on võrreldav riigi konsolideerimata tulemiarundega ning riigi konsolideerimata materiaalse ja immateriaalse põhivara soetusega põhivara liikumise aruandes. Finantseerimistehingud on võrreldavad riigi konsolideerimata rahavoogude aruandes kajastatud kirjetega.

Andmed on avaldatud tuhande euro täpsusega.

Aruande liigendus vastab riigieelarves esitatule. Riigieelarve tulude ja kulude kajastamisel lähtutakse eelarvestamisel kasutatud arvestuspõhimõtetest. Tulud ja kulud, mida ei eelarvestatud või eelarvestati erinevalt raamatupidamise arvestuspõhimõtetest, on kajastatud riigieelarve tulude ja kulude korrigeerimistena. Riigieelarve täitmise aruande koon-dosas on lisaks esitatud riigieelarve tulude ja kulude korrigeerimine, et leida eelarvepositsioon. Eelarvepositsiooni arvestust reguleerivad Euroopa rahvamajanduse statistika koostamise juhendid (*European Standard of Accounts*).

Tekkepõhise eelarve koostamisel kehtivad üldjuhul raamatupidamisega sarnased arvestuspõhimõtted. Erisusi võrreldes raamatupidamises kasutatavate arvestuspõhimõtetega on kirjeldatud ning riigieelarve täitmist on muude riigi konsolideerimata aruannete ja nende lisadega võrreldud riigieelarve täitmise aruannet selgitavas lisas a31.

Aruandes on esitatud esialgne ja lõplik eelarve. Esialgne eelarve kajastab Riigikogu poolt enne eelarveaastat vastu võetud riigieelarve seadust. Lõplikus eelarves on sisse viidud aruandeaasta jooksul otsustatud või selgunud korrigeerimised, s.o muudatused lisaelarveseaduse ja riigieelarve muutmise seaduse alusel, Vabariigi Valitsuse liigenduse muudatused ja reservidest eraldamised, limiidid, mis tekkisid eelmise aruandeaasta jääkide ületoomisest aruandeaastas, tegelikult laekunud tuludest, tegelikult majandustegevusest saadud tulust jne (vt lisa a31).

2.7 Lisad (a1–a31)

Lisa a1 Konsolideeritud üksused

A. Konsolideerimata aruanne

mln eurot

Konsolideerimata aruandes on kajastatud riigiraamatupidamiskohustuslased koos nende valitsemisala asutustega (riigieelarvelised asutused).

Valitsemisala	Varad 31.12.2024	Kohustised 31.12.2024	Tulemiaruaande näitajad 2024			Varad 31.12.2023	Kohustised 31.12.2023	Tulemiaruaande näitajad 2023			Varad 31.12.2022	Kohustised 31.12.2022
			Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud			Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud		
Riigikogu	21,6	4,2	0,2	-32,9	-0,1	22,5	4,5	0,2	-31,5	0,0	22,6	3,2
Vabariigi President	4,9	9,0	0,0	-5,7	-0,3	4,6	8,8	0,2	-5,5	-0,3	4,5	8,5
Riigikontroll	0,3	0,5	0,0	-5,7	0,0	0,3	0,6	0,0	-5,8	0,0	0,4	0,6
Õiguskantsler	0,0	0,3	0,0	-3,4	0,0	0,0	0,3	0,0	-3,3	0,0	0,0	0,1
Riigikohus	6,8	12,1	0,4	-6,9	-0,4	7,0	9,7	0,4	-7,0	-0,6	7,2	14,4
Riigikantselei	13,4	4,5	2,1	-18,2	0,0	12,4	2,8	1,3	-18,2	0,0	13,0	2,9
Haridus- ja Teadusministeerium	533,9	144,8	78,8	-1 003,0	0,0	591,3	176,9	171,0	-948,3	0,0	544,3	165,9
Iustiitsministeerium	57,6	171,7	52,8	-223,2	-6,1	52,7	211,3	54,5	-221,7	-6,3	45,6	200,7
Kaitseministeerium	2 817,2	1 604,7	189,4	-1 160,4	-29,5	1 500,2	1 134,5	73,4	-1 085,3	-28,5	1 073,8	857,5
Kliimaministeerium	4 882,6	703,1	838,7	-852,7	122,9	4 834,3	582,9	728,1	-518,7	30,7	2 116,9	113,1
Kultuuriministeerium	220,1	54,3	61,0	-377,6	0,3	225,3	55,2	49,3	-360,8	-0,5	212,3	63,6
Majandus- ja Kommunikatsioo- niministeerium	1 426,3	126,0	428,8	-1 187,2	30,6	1 292,3	165,3	519,9	-1 103,9	25,9	3 877,8	557,0
Regionaal- ja Põllumajandusmi- nisteerium	692,9	417,9	365,4	-1 371,1	7,2	728,7	408,6	376,3	-857,5	3,9	595,3	338,9
Rahandusministeerium	8 307,2	11 745,4	14 364,9	-7 955,8	-36,5	7 173,0	10 181,6	12 947,5	-7 940,9	12,4	7 424,1	8 997,5
Siseministeerium	268,7	1 332,3	65,1	-617,1	-45,4	256,7	1 230,3	62,3	-677,5	-45,0	271,5	1 209,1
Sotsiaalministeerium	581,3	3 028,3	5 135,9	-6 997,7	-97,6	613,1	2 796,5	5 077,2	-7 167,6	-79,9	534,7	2 546,4
Välisministeerium	158,1	12,1	11,0	-118,6	0,0	145,3	16,2	5,6	-114,9	-0,1	148,7	7,5
Elimineerimised	-1 134,2	-1 148,9	-5 803,5	5 679,3	-0,1	-1 174,8	-1 313,7	-5 486,3	5 621,7	0,1	-1 064,7	-1 067,6
Kokku	18 858,7	18 222,3	15 791,0	-16 257,9	-55,0	16 284,9	15 672,3	14 580,9	-15 446,7	-88,2	15 828,0	14 019,3

Ülaltoodud tabelis on tegevustulude hulka loetud ka bioloogilise vara õiglase väärtuse muutus. Aruanne on võrreldav riigieelarve täitmise aruandega (vt lisa a31 M).

Alates 01.07.2023 korraldati mitme ministeeriumi valitsemisala töö ümber. Keskkonnaministeerium nimetati ümber Kliimaministeeriumiks ning Maaeluministeerium Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiks. Rahandusministeeriumi regionaalvaldkonda puudutavad ülesanded anti üle Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalasse, Sotsiaalministeeriumi töö- ja sotsiaalvaldkonda puudutavad ülesanded Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse, energia-, ehitus- ja transpordivaldkonna ülesanded Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalast Kliimaministeeriumi valitsemisalasse. Sellest tulenevalt muudeti ka mõnede valitsusasutuste alluvust, sh Transpordiamet liikus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalast Kliimaministeeriumi valitsemisalasse, Tööinspeksioon Sotsiaalministeeriumi valitsemisalast Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse ja Maa-amet Keskkonnaministeeriumi valitsemisalast Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalasse. Tööülesannete ümberkorraldamise tõttu ei ole valitsemisalade 2024. aasta näitajad võrreldavad 2023. aasta näitajatega.

Alates 01.01.2025 tehti samuti ümberkorraldusi. Sellega seoses nimetati Justiitsministeerium ümber Justiits- ja Digiministeeriumiks. Käesolevas aastaaruandes on valdavalt kasutatud nimetust, mis kehtis kuni 31.12.2024.

Ülaltoodud tabelis avaldatud Kaitseministeeriumi valitsemisala 2024. a ja 2023. a näitajaid on riigi koondaruandes korrigeeritud. Kaitseministeerium lähtus kaitseotstarbeliste varude ja varadega seotud kulude ja põhivara soetuste puhul omandiõiguse saamise momendist, kuid riigi koondaruande koostamisel leiti, et osade kulude ja põhivara soetuste ning nendega seotud tulude kajastamiseks ei olnud varadega seotud hüved ja riskid veel Kaitseministeeriumi valitsemisalale üle tulnud, mistõttu vastavates summades kajastati tehingud järgmisel aastal (vastavalt 2024. ja 2025. aastal). Kõik 31.12.2023. a korrigeerimisele kuulunud kaubad saabusid sihtkohta 2024. a jooksul. Seisuga 31.12.2024 korrigeerimisele kuulunud kaubad saabusid Eestisse 2025. a I kvartalis.

Kaitseministeeriumi valitsemisala andmete korrigeerimine riigi koondaruandes

	2024			2023		
	Kaitseministeeriumi valitsemisala	Korrigeerimine	Riigi koondaruandes	Kaitseministeeriumi valitsemisala	Korrigeerimine	Riigi koondaruandes
Varad	2 817,2	12,5	2 829,7	1 500,2	32,9	1 533,1
Kohustised	1 604,7	-10,0	1 594,7	1 134,5	-110,0	1 024,5
Tegevustulud	189,4	24,3	213,7	73,4	-24,3	49,1
Tegevuskulud	-1 160,4	-144,8	-1 305,2	-1 085,3	167,2	-918,1

B. Konsolideeritud aruanne

Konsolideeritud aruandes on konsolideerimata riigi andmetele rida-realt liidetud riigi valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja äriühingute vastavad andmed, kusjuures omavahelised saldod on elimineeritud. Äriühingud osaluse määraga 20% kuni 50% on konsolideeritud aruandes kajastatud kapitaliosaluse meetodil.

B1. Riigi osalus sihtasutustes

mln eurot

100 % osaluse määraga konsolideeritud sihtasutused

	Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2024	Tulemiaruaude näitajad 2024					Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2023	Tulemiaruaude näitajad 2023					Varad 31.12.2022	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2022
			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem		
Sihtasutused kokku	2 043,9	1 263,8	1 337,7	397,4	-1 280,0	-144,9	78,4	1 959,5	1 157,3	1 288,1	439,6	-1 200,1	-145,0	98,6	1 854,8	968,0
Valitsussektorisse arvatud sihtasutused	2 026,1	1 254,6	1 326,4	393,4	-1 268,8	-140,1	78,4	1 938,5	1 148,8	1 281,7	437,7	-1 193,6	-144,2	98,6	1 836,8	959,1
SA Eesti Koostöö Kogu	0,1	0,0	0,3	0,3	-0,3	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,3	0,2	-0,3	-0,1	0,0	0,1	0,1
SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Eesti Teadusagentuur	52,9	47,3	99,6	98,8	-92,2	-85,0	8,7	41,2	38,6	82,9	82,5	-72,5	-66,9	11,2	31,3	27,3
SA Kutsekoda	1,8	1,2	3,7	3,4	-3,5	-0,9	0,3	1,4	1,0	3,4	3,1	-3,2	-0,8	0,3	1,1	0,7
Spordikoolituse ja Teabe SA	0,7	0,1	12,8	12,7	-12,8	-12,0	0,0	0,7	0,1	12,6	12,6	-12,6	-11,8	0,0	0,5	0,1
SA Teaduskeskus Ahhaa	9,9	8,7	4,6	1,5	-4,9	0,0	-0,2	9,3	8,9	5,1	2,1	-4,5	-0,2	0,6	9,3	8,2
SA Euroopa Kool	2,6	1,5	7,3	4,7	-6,7	0,0	0,6	2,1	0,8	6,6	4,2	-6,3	0,0	0,4	1,6	0,4
SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus	6,7	2,3	3,5	2,7	-3,2	0,0	0,5	5,7	1,8	2,5	1,8	-2,3	0,0	0,4	5,5	1,4
SA CR14	24,5	7,9	8,2	6,2	-7,7	-0,1	0,7	9,7	7,7	9,9	5,5	-7,6	0,0	2,3	7,6	5,4
Sakala Teatrimaja SA	0,9	0,3	0,4	0,3	-0,4	0,0	0,0	0,4	0,3	0,4	0,3	-0,4	0,0	0,0	0,4	0,3
SA Eesti Filmi Instituut (grupp)	11,3	1,4	13,8	13,2	-13,9	-11,5	0,4	5,1	0,9	12,7	12,1	-12,9	-10,3	0,1	6,7	0,8
SA Virumaa Muuseumid	4,9	4,5	3,0	1,7	-3,0	0,0	0,0	5,1	4,5	2,7	1,6	-2,7	0,0	-0,1	4,9	4,5
Tartu Jaani Kirik SA	0,1	0,1	0,2	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	2,7	2,6	2,2	1,7	-2,3	-1,0	0,0	2,7	2,6	7,2	5,0	-5,9	-1,5	1,3	1,4	1,3
SA Eesti Draamateater	10,0	6,1	6,9	3,1	-7,2	0,0	-0,2	8,9	6,3	6,5	3,1	-6,6	0,0	0,1	8,1	6,2
SA Rakvere Teatrimaja	7,6	6,3	4,0	2,2	-4,3	0,0	-0,1	7,0	6,4	4,1	2,3	-4,0	0,0	0,2	6,6	6,2
SA Vene Teater	6,8	5,4	4,0	2,8	-4,2	0,0	-0,2	7,1	5,6	4,2	2,8	-4,2	0,0	0,0	7,4	5,6
SA Ugala Teater	11,6	10,6	3,9	2,1	-4,3	0,0	-0,3	11,4	10,9	4,0	2,0	-4,4	0,0	-0,4	11,7	11,3
SA Tehvandi Spordikeskus	34,0	30,5	8,9	5,4	-7,6	0,0	1,5	31,7	28,9	6,0	3,0	-7,0	0,0	-1,0	30,9	29,9
SA Iõulumäe Tervisespordikeskus	5,6	5,4	1,9	1,1	-2,0	0,0	0,0	5,6	5,5	2,7	2,2	-1,5	0,0	1,3	5,0	4,2
SA Kultuurileht	0,9	0,5	4,9	4,2	-4,9	0,0	0,0	0,9	0,4	4,5	3,8	-4,5	0,0	0,1	0,7	0,4
SA Endla Teater	6,4	5,3	4,8	3,1	-4,2	0,0	0,6	5,8	4,7	4,2	2,3	-4,4	0,0	-0,2	5,9	4,8
SA Teater Vanemuine	14,4	11,1	13,8	9,7	-15,2	0,0	-1,1	14,9	12,2	12,7	9,6	-14,3	0,0	-1,4	15,8	13,7
SA Eesti Noorsooteater	1,3	0,3	4,7	3,5	-4,6	0,0	0,2	0,5	0,1	4,8	3,7	-4,6	0,0	0,2	0,3	-0,1
SA Narva Muuseum	18,2	17,5	1,7	1,2	-2,0	0,0	-0,3	18,6	17,7	4,6	4,0	-2,3	0,0	2,2	17,2	15,5

	Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2024	Tulemiaruaande näitajad 2024					Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2023	Tulemiaruaande näitajad 2023					Varad 31.12.2022	Riigile kuuluv oma- kapital 31.12.2022
			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem			Tegevustulud	Sh toetused valit- sussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetu- sed	Riigile kuuluv tu- lem		
SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	5,2	5,1	1,5	1,0	-1,9	0,0	-0,4	5,6	5,5	1,4	0,8	-1,9	0,0	-0,5	6,3	6,0
SA Eesti Tervishoiu Muuseum	1,1	1,0	1,4	1,0	-1,4	0,0	0,1	1,1	0,9	1,4	1,1	-1,3	0,0	0,1	1,0	0,8
SA Eesti Vabaõhumuuseum	11,8	11,3	4,6	3,1	-4,5	0,0	0,2	12,0	11,1	5,4	3,9	-4,5	0,0	0,9	11,0	10,2
SA Eesti Kontsert	18,9	16,9	10,4	6,6	-10,8	0,0	-0,1	18,7	17,0	10,7	6,9	-10,2	0,0	0,7	17,9	16,3
SA Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1,8	1,3	4,6	4,0	-4,5	0,0	0,2	1,6	1,1	4,8	4,0	-4,8	0,0	0,1	1,4	1,0
SA Hiiumaa Muuseumid	0,4	0,2	0,5	0,3	-0,5	0,0	0,0	0,2	0,2	0,4	0,3	-0,5	0,0	-0,1	0,3	0,2
SA Eesti Filharmoonia Kammerkoor	0,7	0,4	1,7	1,3	-1,6	0,0	0,1	0,6	0,4	1,8	1,3	-1,7	0,0	0,1	0,4	0,3
SA Pärnu Muuseum	1,4	1,2	1,3	1,2	-1,2	0,0	0,1	1,2	1,0	1,4	1,1	-1,3	0,0	0,1	1,0	0,9
SA Eesti Kunstimuuseum	23,9	23,1	13,0	10,2	-12,6	0,0	0,6	23,2	22,4	12,7	10,0	-12,2	0,0	0,5	23,1	21,9
SA Eesti Meremuuseum	16,9	16,0	8,3	5,4	-7,8	0,0	0,6	16,6	15,4	9,2	6,4	-8,7	0,0	0,6	15,6	14,7
SA Saaremaa Muuseum	15,2	15,0	1,6	0,9	-1,6	0,0	0,0	15,1	14,9	3,1	2,5	-1,8	0,0	1,3	14,0	13,6
SA Eesti Ajaloomuuseum	14,7	14,3	4,1	3,4	-4,2	0,0	0,0	14,8	14,3	3,7	3,0	-4,2	0,0	-0,4	15,2	14,8
SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	0,8	0,6	1,3	1,1	-1,3	0,0	0,0	0,7	0,6	1,2	1,0	-1,2	0,0	0,0	0,7	0,6
SA Tartu Kunstimuuseum (asutatud 2024)	1,7	1,6	1,3	1,2	-1,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum (asutatud 2024)	0,7	0,6	0,7	0,7	-0,6	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Eesti Arhitektuurimuuseum (asutatud 2024)	0,6	0,5	0,8	0,7	-0,6	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA	557,2	317,3	73,6	68,3	-72,9	-8,9	12,2	545,4	255,1	94,3	86,9	-91,6	-25,2	10,9	545,1	143,4
Riigiside SA	14,0	11,9	8,8	3,5	-9,4	0,0	-0,4	17,7	12,3	12,1	5,6	-10,4	0,0	2,0	13,4	10,3
Eesti Interneti SA (konsolideeritud alates 2023)	2,4	2,0	1,5	0,0	-1,1	-0,1	0,4	2,0	1,6	1,2	0,0	-1,1	-0,1	0,1	0,0	0,0
SA Eesti Maaelumuuseumid	11,1	10,8	4,6	4,1	-3,1	0,0	1,6	9,7	9,2	3,3	2,6	-2,9	0,0	0,5	8,9	8,7
Maaelu Edendamise SA	267,0	131,3	5,8	0,0	-4,3	0,0	4,9	294,1	151,3	7,7	1,7	-7,1	0,0	3,7	307,4	147,6
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA	64,6	13,1	10,1	9,7	-12,5	-4,5	-1,6	71,3	14,7	10,2	9,7	-17,0	-10,5	-6,1	77,7	20,8
Integratsiooni SA	6,4	1,4	13,3	13,3	-13,3	-1,9	0,3	6,9	1,2	10,7	10,7	-11,1	-1,9	-0,1	7,3	1,3
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	1,4	0,3	2,9	2,8	-2,9	-2,1	0,1	1,8	0,2	2,8	2,7	-2,8	-2,2	0,1	1,4	0,1
lõgeva Haigla SA	3,3	2,2	9,2	0,0	-9,0	0,0	0,3	3,0	1,9	8,1	0,0	-8,1	0,0	0,0	2,8	1,9
Eesti Puuetega Inimeste Fond SA	0,1	0,1	1,5	1,5	-1,6	-1,4	0,0	0,1	0,1	1,5	1,5	-1,5	-1,4	0,0	0,1	0,1

	Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2024	Tulemiaruaude näitajad 2024					Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2023	Tulemiaruaude näitajad 2023					Varad 31.12.2022	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2022
			Tegevustulud	Sh toetused valitsussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetused	Riigile kuuluv tulem			Tegevustulud	Sh toetused valitsussektorist	Tegevuskulud	Sh antud toetused	Riigile kuuluv tulem		
Tartu Ülikooli Kliinikum SA (grupp)	321,5	193,1	433,5	2,4	-422,9	-0,2	9,8	314,4	183,3	401,3	13,9	-386,3	-0,1	11,8	265,2	180,6
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA (grupp)	300,3	193,1	368,7	6,9	-364,5	-0,1	3,0	297,3	190,1	379,0	58,2	-336,8	-0,2	40,0	261,2	150,1
Viljandi Haigla SA	101,2	76,1	88,1	38,1	-57,0	0,0	32,2	50,3	43,9	59,4	18,0	-46,6	0,0	13,1	34,0	30,8
Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus SA	10,3	9,2	8,7	0,1	-7,6	0,0	1,3	8,9	7,9	8,5	0,8	-6,7	0,0	1,9	6,7	6,0
SA Eesti Tervishoiu Pildipank	6,6	6,1	3,1	0,0	-2,0	0,0	1,2	5,1	4,9	2,2	0,0	-2,5	0,0	-0,3	6,7	5,3
SA Koeru Hooldekeskus (üle antud KOV-le 2023)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	2,7	0,3	-2,9	0,0	-0,2	2,7	2,3
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	7,0	0,6	16,8	14,9	-16,8	-10,3	0,2	2,5	0,3	14,8	13,0	-14,8	-11,0	0,2	8,2	0,2
Valitsussektorisse mittekuuluvad sihtasutused	17,8	9,2	11,3	4,0	-11,2	-4,8	0,0	21,0	8,5	6,4	1,9	-6,5	-0,8	0,0	18,0	8,9
SA Tallinna Teaduspark Tehnopol (grupp)	17,8	9,2	11,3	4,0	-11,2	-4,8	0,0	21,0	8,5	6,4	1,9	-6,5	-0,8	0,0	18,0	8,9

B2. Riigi osalus tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

Ettevõtja nimetus	Osaluse määr (%)	Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2024	Kasumiaruaude näitajad 2024			Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2023	Kasumiaruaude näitajad 2023			Varad 31.12.2022	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2022
				Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum			Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum		
Riigi tütarettevõtjad kokku		13 195,3	7 432,8	3 091,9	-3 188,8	-243,2	13 074,8	7 546,2	4 073,1	-3 949,5	24,5	13 353,7	8 248,0
Valitsussektorisse kuuluvad tütarettevõtjad kokku		2 373,2	1 495,5	575,4	-393,5	165,6	2 080,8	1 341,3	462,9	-376,8	69,1	1 862,4	1 234,8
Eesti Raudtee AS (valitsussektorisse 2023)	100	596,5	176,1	69,1	-69,7	0,0	489,8	176,1	64,3	-64,6	0,0	417,4	176,1

Ettevõtja nimetus	Osalise määr (%)	Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2024	Kasumiaruande näitajad 2024			Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2023	Kasumiaruande näitajad 2023			Varad 31.12.2022	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2022
				Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum			Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum		
Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ (valitsussektoris 2023)	100	7,1	6,1	11,1	-10,8	0,3	9,1	5,8	10,1	-10,2	-0,1	6,9	5,9
ALARA AS	100	1,4	1,3	0,7	-0,8	-0,1	1,5	1,4	8,4	-8,5	-0,1	1,6	1,5
AS Eesti Liinirongid	100	220,5	127,5	64,1	-65,2	-4,6	215,0	132,2	59,5	-60,0	-4,3	220,4	136,5
AS Eesti Varude Keskus	100	392,0	385,2	14,8	-14,1	1,4	392,2	384,9	35,7	-33,4	2,4	323,1	314,4
OÜ Rail Baltic Estonia	100	249,2	198,0	136,9	-40,3	96,9	123,5	94,1	55,7	-23,3	32,3	74,7	61,7
TS Laevad OÜ (Tallinna Sadam AS tütarettevõtte)	67,03	96,5	39,0	37,6	-27,9	5,5	100,9	33,5	36,7	-26,9	5,2	107,4	28,3
Riigi Kinnisvara AS	100	758,2	515,7	208,2	-130,3	67,7	695,9	465,2	160,7	-117,4	34,3	658,1	462,0
AS Hoolekandeteenused (grupp)	100	51,8	46,6	32,9	-34,4	-1,5	52,9	48,1	31,8	-32,5	-0,6	52,8	48,4
Valitsussektoris mittekuuluvad tütar- ettevõtjad kokku		10 822,1	5 937,3	2 516,5	-2 795,3	-408,8	10 994,0	6 204,9	3 610,2	-3 572,7	-44,6	11 491,3	7 013,2
Riigimetsa Majandamise Keskus	100	2 773,0	2 729,3	-208,1	-183,1	-408,3	3 316,2	3 279,0	572,1	-185,1	378,6	3 008,7	2 983,8
Eesti Energia AS (grupp)	100	5 129,9	2 205,6	1 887,7	-1 822,3	-4,3	4 823,0	1 892,9	2 164,5	-2 546,9	-435,3	5 506,2	2 953,1
Elering AS	100	1 619,2	409,7	225,9	-208,2	15,7	1 467,8	414,0	254,8	-226,5	28,0	1 460,9	399,5
Tallinna Sadam AS (grupp, koos TS Laevad OÜga)	67,03	629,9	253,1	121,1	-91,9	12,8	606,2	253,2	119,0	-94,4	10,6	621,2	255,4
AS Raudtee Varad (grupp)	100	26,7	10,9	14,7	-21,3	-22,4	67,2	33,3	26,6	-46,0	-19,2	153,2	52,5
Tallinna Lennujaam AS (grupp)	100	261,2	133,9	78,7	-74,3	0,5	264,4	133,5	72,1	-63,4	8,5	258,3	125,0
Lennuliiklusteeninduse AS	100	43,3	16,9	31,2	-24,1	6,4	34,1	10,6	18,3	-21,0	-3,1	31,7	13,6
Saarte Liinid AS	100	63,8	28,9	11,8	-10,0	1,6	63,2	27,2	11,3	-9,5	1,7	63,1	25,5
Eesti Post AS (grupp)	100	140,3	59,5	144,9	-143,9	-0,6	133,2	60,0	134,5	-134,1	-1,3	123,8	67,7
Eesti Loots AS (likvideeritud 2024)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	3,4	-4,5	-2,7	15,6	11,5
Teede Tehnokeskus AS	100	2,2	1,9	2,9	-2,9	0,0	2,5	1,9	3,1	-3,0	0,1	2,3	1,8
Metrosert AS	100	16,0	14,5	8,6	-7,3	1,5	9,1	8,0	9,0	-5,2	3,9	4,6	4,1
KredEx Krediidikindlustus AS	100	39,2	21,6	1,4	-1,7	0,8	38,3	20,8	1,8	-1,9	1,5	37,7	19,4
Nordic Aviation Group AS (grupp, pankrotis, vt lisa a9)	0	0,0	0,0	84,3	-103,6	-20,5	64,9	13,0	110,7	-128,7	-18,3	82,9	31,3
Transpordi Varahaldus OÜ	100	48,9	32,7	12,5	-13,3	-2,0	69,6	34,7	12,5	-21,3	-10,6	85,6	45,3

Ettevõtja nimetus	Osaluse määr (%)	Varad 31.12.2024	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2024	Kasumiaruande näitajad 2024			Varad 31.12.2023	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2023	Kasumiaruande näitajad 2023			Varad 31.12.2022	Riigile kuuluv omakapital 31.12.2022
				Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum			Äritulud	Ärikulud	Riigile kuuluv kasum/kahjum		
Eesti Loto AS	100	20,7	11,4	93,7	-82,2	10,0	23,3	13,9	88,1	-73,5	12,4	25,3	15,8
AS Vireen	100	6,2	5,9	2,7	-2,4	0,3	7,2	5,7	2,9	-2,8	0,0	7,3	5,7
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	93,3	1,6	1,5	1,8	-1,8	0,0	1,6	1,5	1,7	-1,6	0,1	1,5	1,3
Eesti Vanglatööstus AS (likvideeritud 2024)	0	0,0	0,0	0,7	-1,0	-0,3	1,8	1,4	3,8	-3,3	0,5	1,4	0,9
Riigi sidusettevõtjad kokku		19,2	7,5	16,1	-15,2	0,4	18,8	7,7	15,2	-13,8	0,6	18,9	7,9
Ökosil AS	35	1,7	0,5	0,6	-0,6	0,0	1,7	0,5	0,8	-0,8	0,0	1,7	0,5
AS Levira (grupp)	51	17,5	7,0	15,5	-14,6	0,4	17,1	7,2	14,4	-13,0	0,6	17,2	7,4
Riigi tütarettevõtjate sidusettevõtjad kokku		2 875,1	80,1	741,1	-745,9	2,4	2 744,9	83,0	685,2	-699,8	0,5	2 533,3	81,5
RB Rail AS (Läti)	33,3	62,9	2,3	26,4	-26,3	-0,1	65,2	2,4	24,7	-24,6	-0,1	38,9	2,5
Enefit Jordan B.V. (Jordaania, Eesti)	65	0,3	0,0	0,0	-11,4	0,0	0,4	0,0	0,0	-9,8	0,0	0,3	0,0
Attarat Mining Co BV, Attarat Power Holding Co BV (grupp), Attarat Operation & Maintenance Co BV (Holland, Jordaania)	10	2 791,5	72,5	684,6	-682,1	0,8	2 655,3	73,9	627,4	-635,2	-1,6	2 472,1	72,6
Orica Eesti OÜ	35	9,4	1,9	22,4	-19,4	1,1	14,3	3,8	25,7	-24,0	1,7	15,1	3,7
Eesti Energia AS ebaolulised osalused			0,6			0,1	0,0	0,6			0,1		0,5
AS Green Marine	51	11,0	2,7	7,7	-6,7	0,5	9,7	2,2	7,4	-6,2	0,4	6,9	2,1
Baltic RCC OÜ (AS Elering ebaoluline osalus)			0,1			0,0		0,1			0,0		0,1

Nordic Aviation Group AS (pankrotis, vt lisa a9) jäi 31.12.2023 ja 31.12.2024 seisuga auditeerimata.

Lisa a2

Raha ja selle ekvivalendid

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha	0,8	1,0	1,2	0,1	0,1	0,1
Raha teel	0,5	0,9	2,7	0,3	0,2	0,1
Arvelduskontod pankades	1 582,0	1 351,6	1 811,0	1 029,6	811,6	874,1
Tähtajalised deposiidid pankades	1 140,1	1 011,7	681,5	560,8	616,3	540,8
Raha kokku	2 723,4	2 365,2	2 496,4	1 590,8	1 428,2	1 415,1
Aruandeperioodil teenitud intressitulu (vt lisa a27)	89,9	63,5	2,5	54,0	33,2	1,0

Riigi raha ja saadud hoiuste hulgas (vt lisa a15) kajastatud Rahandusministeeriumi (riigikassa) kontsernikontosse hõlmatud riigiväliste asutuste arvelduskontode jäägid:

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Töötukassa	679,4	650,5	609,0	679,4	650,5	609,0
Tervisekassa	614,8	623,6	508,3	614,8	623,6	508,3
Avaliku sektori aruandes hõlmatud organisatsioonid	11,6	21,8	25,7	11,6	21,8	25,7
Riigi sihtasutused ja äriühingud (konsolideeritud aruandes rida-realt meetodil)	0,0	0,0	0,0	7,5	4,3	3,5
Kokku	1 305,8	1 295,9	1 143,0	1 313,3	1 300,2	1 146,5

Riigikassa hoiab teiste isikute raha hoiulepingu alusel ja maksab neile raha jäägilt intresse. Likviidsusreservile (vt lisa a20 C) on kehtestatud minimaalse likviidsusvaru nõuded.

Lisa a3

Finantsinvesteeringud

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised finantsinvesteeringud						
Investeeringufondi osakud	10,1	0	0	10,1	0,0	0,0
Võlakirjad kauplemisportfellis	1 802,3	1 141,7	1 609,1	1 784,5	1 125,0	1 598,1
Lühiajalised finantsinvesteeringud kokku	1 812,4	1 141,7	1 609,1	1 794,6	1 125,0	1 598,1
Sh kajastatud õiglases väärtuses	1 812,4	1 141,7	1 609,1	1 794,6	1 125,0	1 598,1
Pikaajalised finantsinvesteeringud						
Osalusd rahvusvahelistes organisatsioonides	278,1	277,4	215,3	278,1	277,4	215,3
Osalus riskikapitalifondides	483,3	352,4	260,4	451,1	324,8	237,7
Noteerimata aktsiad ja osad	1,6	1,4	0,7	0,0	0,0	0,0
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	3,9	3,6	3,6	0,0	0,0	0,0

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku	766,9	634,8	480,0	729,2	602,2	453,0
Sh kajastatud õiglases väärtuses	483,3	352,4	260,4	451,1	324,8	237,7
Sh kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	283,6	282,4	219,6	278,1	277,4	215,3
Võlakirjadelt ja investeerimisfondi osakutelt teenitud tulu (vt lisa a27)	65,9	40,4	-12,0	65,0	39,2	-10,6
Võlakirjade jaotus emiteerija järgi						
Eurosooni riikide valitsused	496,9	359,3	408,5	491,4	355,0	406,2
Krediidiasutused	1 306,9	773,7	1 192,8	1 303,2	770,0	1 191,9
Ettevõtjad	8,6	8,7	7,8	0,0	0,0	0,0
Võlakirjad kokku	1 812,4	1 141,7	1 609,1	1 794,6	1 125,0	1 598,1

Noteerimata aktsiate ja osade ning muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena soetati 2024. a uusi aktsiaid 0,2 mln euro eest (2023. a investeeriti 0,7 mln eurot).

Osalused rahvusvahelistes organisatsioonides

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD)	5,3	5,3	5,3
Euroopa Investeerimispank (EIB)	27,9	27,9	27,9
Põhjamaade Investeerimispank (NIB)	12,9	12,9	12,9
Euroopa Nõukogu Arengupank (CEB)	2,2	0,8	0,8
Rahvusvaheline Arenguassotsiatsioon (IDA)	1,0	1,0	1,0
Euroopa Finantsstabiilsuse Fond (EFSF)	0,1	0,1	0,1
Euroopa Stabiilsusmehhanism (ESM)	204,7	204,7	148,8
Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (IBRD)	9,7	8,7	7,6
Kolme Mere Investeerimisfond	14,3	16,0	10,9
Osalused rahvusvahelistes organisatsioonides kokku	278,1	277,4	215,3

Bilansis on osalustena kajastatud rahalised sissemaksed rahvusvaheliste organisatsioonide omakapitali.

Riigi tingimuslikud kohustised osalustest rahvusvahelistes organisatsioonides on esitatud lisa a30 A.

Rahvusvahelistesse osalustesse maksti 2024. a juurde 3,8 mln eurot (2023. a 62,4 mln eurot). Tagasi laekus 3,6 mln eurot.

Osaluste ümberhindlused moodustasid kokku 0,5 mln eurot (2023. a -0,3 mln eurot).

Osalused riskikapitalifondides

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
SmartCap Venture Capital Fund	248,7	175,1	92,2	248,7	175,1	92,2
SmartCap Green Fund	105,0	101,9	99,7	105,0	101,9	99,7
SmartCap Defence Fund	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0
EstFund	47,4	47,8	45,8	47,4	47,8	45,8
Balti Innovatsioonifond	32,2	27,6	22,7	0,0	0,0	0,0
Osalused riskikapitalifondides kokku	483,3	352,4	260,4	451,1	324,8	237,7
Riskikapitalifondide aruandeperioodi tulem (vt lisa a27)	3,1	-15,0	-2,4	1,2	-15,8	-3,0

SmartCap Venture Capital Fund investeerib riskikapitalifondidesse, mis arendavad innovaatilisi rahvusvahelise kasvupotentsiaaliga Eesti ettevõtteid või rahvusvahelistesse riskikapitalifondidesse, mis aitavad Eesti majandust

ajakohastada ja kohalikku kapitaliturgu arendada. Fondi paigutati 2024. a juurde 75,0 mln eurot (2023. a 101,9 mln eurot). Fondi 2024. a kahjum oli 1,6 mln eurot (2023. a kahjum 19,0 mln eurot).

SmartCap Green Fund investeerib innovaatilistesse ja/või teadusmahukatesse Eesti rohetehnoloogia ettevõtetesse. Fondi kasum oli 2024. a 3,1 mln eurot (2023. a kasum 2,2 mln eurot). SmartCap Green Fund kuulub Euroopa Taaste- ja Vastupidavusrahastu kasutamise plaani ning selle investeeringu katteks laekus Eestile 2023. a 100 mln eurot, mis on kajastatud 2023. a saadud toetuste tuludes.

SmartCap Defence Fund loodi 2024. a ja riik kandis sellesse 50,0 mln eurot. Fondi avati investeeringuteks 2025. a. Fondi eesmärk on arendada Eesti kaitsetööstust ning luua innovaatilisi kaitse- ja julgeolekualaseid võimekusi.

Euroopa Investeeringufondi alamfond EstFund investeerib varajase faasi ettevõtjatesse riskikapitali pakkumiseks. Fondi 2024. a vahendeid juurde ei paigutatud (2023. a kanti juurde 1,0 mln eurot). Fond teenis 2024. a kahjumit 0,3 mln eurot (2023. a kasum 1,0 mln eurot).

Konsolideeritud aruandes lisandub Ettevõtjate ja Innovatsiooni SA investeering Balti Innovatsioonifondi. 2024. a kanti täiendavalt fondi 3,0 mln eurot (2023. a 5,2 mln eurot). Fondi vahenditelt arvestati 1,9 mln eurot kasumit (2023. a 0,8 mln eurot). Fondist laekus tagasi 0,3 mln eurot (2023. a 1,1 mln eurot).

Lisa a4

Maksud, lõivud, trahvid

mln eurot

A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Käibemaks	576,9	516,6	505,5	588,8	520,9	521,2
Sh brutosummas	719,9	652,1	637,0	731,8	656,4	652,7
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-143,0	-135,5	-131,5	-143,0	-135,5	-131,5
Sotsiaalmaks	418,9	384,5	364,4	443,3	407,5	384,3
Sh brutosummas	478,6	439,5	415,9	502,9	462,5	435,8
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-59,7	-55,0	-51,5	-59,6	-55,0	-51,5
Üksikisiku tulumaks	299,7	251,1	242,7	313,4	264,0	253,7
Sh brutosummas	324,9	275,5	264,7	338,7	288,4	275,7
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-25,2	-24,4	-22,0	-25,3	-24,4	-22,0
Erisoodustuste ja ettevõtja tulumaks	329,2	122,5	96,5	356,8	136,9	96,8
Sh brutosummas	350,9	144,5	118,5	378,5	158,9	118,8
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-21,7	-22,0	-22,0	-21,7	-22,0	-22,0
Aktsiisid	111,0	109,2	95,8	112,4	110,3	96,8
Sh brutosummas	113,4	112,7	101,1	114,8	113,8	102,1
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-2,4	-3,5	-5,3	-2,4	-3,5	-5,3
Muud maksud	44,8	40,9	40,6	49,2	44,9	44,0
Sh brutosummas	50,2	46,2	46,0	54,6	50,2	49,3
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-5,4	-5,3	-5,4	-5,4	-5,3	-5,3
Loodusvarade kasutamise ja saastetasud	18,4	15,9	16,6	27,5	26,8	31,9
Sh brutosummas	19,1	16,9	17,2	28,2	27,8	32,5
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-0,7	-1,0	-0,6	-0,7	-1,0	-0,6
Trahvid	10,3	7,2	6,4	10,3	7,2	6,5
Sh brutosummas	18,6	15,5	14,9	18,6	15,5	15,0
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-8,3	-8,3	-8,5	-8,3	-8,3	-8,5
Kohtuotsuste alusel välja mõistetud tasud	12,5	14,2	14,4	12,5	14,2	14,4
Sh brutosummas	13,7	15,5	15,5	13,7	15,5	15,5
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-1,2	-1,3	-1,1	-1,2	-1,3	-1,1
Maksuviivised	4,6	5,1	4,6	4,6	5,1	4,6

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Sh brutosummas	46,4	46,9	46,6	46,4	46,9	46,6
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-41,8	-41,8	-42,0	-41,8	-41,8	-42,0
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded kokku	1 826,3	1 467,2	1 387,5	1 918,8	1 537,8	1 454,2
Sh brutosummas	2 135,7	1 765,3	1 677,4	2 228,2	1 835,9	1 744,0
Sh ebatõenäoliselt laekuv	-309,4	-298,1	-289,9	-309,4	-298,1	-289,8

2024. a arvati Maksu- ja Tolliameti poolt lootusetuks ja kanti bilansist maha maksunõudeid 30,3 mln eurot (2023. a 24,2 mln eurot) ning maksuviiviseid, trahve ja sunniraha 6,4 mln eurot (2023. a 5,7 mln eurot).

B. Saadud maksude, trahvide, lõivude ettemaksed

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Käibemaks	213,5	172,8	181,5	226,0	179,9	188,4
Üksikisiku tulumaks	176,8	219,6	206,8	176,8	219,6	206,8
Muud maksud, lõivud, trahvid	13,9	8,5	8,8	14,0	8,5	8,9
Ettemaksukontode jäägid	316,8	257,5	303,1	328,1	269,9	312,5
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed kokku	721,0	658,4	700,2	744,9	677,9	716,6

C. Maksude, lõivude, trahvide kohustised

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Käibemaks	15,8	16,0	13,1	0,0	0,0	0,0
Sotsiaalmaks	190,5	175,9	163,6	189,6	175,1	163,0
Üksikisiku tulumaks	185,4	163,3	153,1	184,9	162,8	152,7
Töötuskindlustusmaksed	29,5	27,2	25,4	29,5	27,2	25,4
Kogumispensioni maksed	66,1	61,8	57,6	66,1	61,8	57,6
Muud maksud	14,9	14,7	19,1	13,2	11,5	16,2
Keskkonnatasud ja lõivud	4,1	4,1	3,6	4,1	4,0	3,6
Maksude, lõivude, trahvide kohustised kokku	506,3	463,0	435,5	487,4	442,4	418,5

Enamuse kohustistest moodustavad edasiandmisele kuuluvad maksud ja muud tasud. Konsolideeritud aruandes lisanduvad välismaal tegutsevate tegevuskohtade maksukohustised teistele riikidele.

Avaliku sektori siseselt kuulub sotsiaalmaks edasiandmisele Tervisekassale, üksikisiku tulumaks, maamaks ja keskkonnatasud kohalikele omavalitsustele, töötuskindlustusmaksed Töötukassale, aktsiisid ja hasartmängumaks Kultuurkapitalile.

Väljapoole avalikku sektorit antakse kogumispensioni maksed edasi erasektoris kuuluvatele pensionikindlustusfondidele, tolliprotseduuridega seotud maksed Euroopa Komisjonile.

D. Tulud ja kulud

	Tulud				Kulud tulude edasiandmisest				Kulud ebatõenäoliselt laekuvaks arvamisest			
	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	13 814,7	12 427,4	13 967,7	12 582,9	-4 772,6	-4 415,9	-4 772,6	-4 415,9	-42,1	-32,1	-42,1	-32,1
Maksud kaupadelt ja teenustelt	4 499,3	4 167,3	4 595,2	4 260,2	-51,8	-47,5	-51,8	-47,5	-23,3	-13,8	-23,3	-13,8
Käibemaks	3 439,3	3 123,1	3 503,0	3 190,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-23,3	-14,2	-23,3	-14,2
Kütuseaktsiis	512,3	490,3	515,2	493,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alkoholiaktsiis	252,7	262,4	252,7	262,4	-17,6	-18,0	-17,6	-18,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tubakaaktsiis	249,7	251,4	249,7	251,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,4
Elektriaktsiis	1,2	0,9	9,9	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pakendiaktsiis	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tallinna reklaamimaks	6,4	6,3	6,4	6,3	-6,4	-6,3	-6,4	-6,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Hasartmängumaks	37,5	32,7	58,1	48,5	-27,8	-23,2	-27,8	-23,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Sotsiaalmaks ja sotsiaalkindlustusmaksed	5 392,7	5 071,9	5 392,7	5 071,9	-2 739,3	-2 580,6	-2 739,3	-2 580,6	-12,5	-10,8	-12,5	-10,8
Sotsiaalmaks	4 902,1	4 607,2	4 902,1	4 607,2	-2 249,2	-2 116,6	-2 249,2	-2 116,6	-11,9	-10,2	-11,9	-10,2
Sh pensionikindlustuseks	2 972,7	2 796,0	2 972,7	2 796,0	-324,5	-309,4	-324,5	-309,4	-7,2	-6,2	-7,2	-6,2
Sh ravikindlustuseks	1 929,4	1 811,2	1 929,4	1 811,2	-1 924,7	-1 807,2	-1 924,7	-1 807,2	-4,7	-4,0	-4,7	-4,0
Töötuskindlustusmaksed	311,6	293,0	311,6	293,0	-311,0	-292,4	-311,0	-292,4	-0,6	-0,5	-0,6	-0,5
Kogumispensioni maksed	179,0	171,7	179,0	171,7	-179,1	-171,6	-179,1	-171,6	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Tulumaks	3 823,3	3 094,3	3 873,1	3 148,0	-1 889,3	-1 698,7	-1 889,3	-1 698,7	-6,1	-7,4	-6,1	-7,4
Füüsilise isiku tulumaks	2 693,9	2 388,3	2 693,9	2 388,3	-1 889,3	-1 698,7	-1 889,3	-1 698,7	-4,7	-5,2	-4,7	-5,2
Juriidilise isiku tulumaks	1 129,4	706,0	1 179,2	759,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,4	-2,2	-1,4	-2,2
Omandimaksud	54,7	53,3	62,0	62,2	-58,6	-59,1	-58,6	-59,1	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Maamaks	49,9	48,4	57,2	57,3	-58,6	-59,1	-58,6	-59,1	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Raskeveokimaks	4,8	4,9	4,8	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maksud väliskaubanduselt	44,7	40,6	44,7	40,6	-33,6	-30,0	-33,6	-30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tollimaks	44,7	40,6	44,7	40,6	-33,6	-30,0	-33,6	-30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maksuviivised (vt lisa a22)	18,9	19,1	18,9	19,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,8	-5,2	-5,8	-5,2
Riigilõivud (vt lisa a21)	91,7	86,5	92,2	87,0	-1,4	-1,5	-1,4	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Registritoimingutelt	53,7	47,9	53,8	48,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	Tulud				Kulud tulude edasiandmisest				Kulud ebatöenäoliselt laekuvaks arvamisest			
	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata		Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Isikut tõendavate dokumentide ja koda-kondsusseaduse alusel	11,8	12,7	11,8	12,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kohtuasjade toimingutelt	10,1	10,6	10,1	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud riigilõivud	16,1	15,3	16,5	15,6	-1,4	-1,5	-1,4	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Trahvid ja muud varalised karistused (vt lisa a22)	33,6	27,7	29,9	25,0	-0,2	0,0	-0,2	0,0	-1,2	-1,3	-1,2	-1,3
Saastetasud ja keskkonnahäiringu hüvitised (vt lisa a22)	25,2	22,7	36,8	34,2	-0,7	-0,4	-0,7	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Loodusressursside kasutamise tasud (vt lisa a22)	40,6	40,4	63,9	69,7	-14,1	-14,4	-14,1	-14,4	0,2	-0,4	0,2	-0,4
Teekasutustasud (vt lisa a22)	26,3	21,0	26,4	21,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
lärelevalvetasud (vt lisa a22)	1,4	1,3	2,3	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Universaalse postiteenuse maksed (vt lisa a22)	0,0	0,0	0,6	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sunnirahad ja kohtuotsuse alusel välja mõistetud nõuded (vt lisa a22)	8,0	10,5	8,0	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Maksud, lõivud, trahvid kokku	14 060,4	12 656,6	14 246,7	12 853,6	-4 789,0	-4 432,2	-4 789,0	-4 432,2	-49,4	-39,5	-49,4	-39,5

Konsolideerimisel elimineeritud maksu-, lõivu- ja trahvitulud

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Käibemaks	403,0	357,8	339,3	290,5
Saastetasud ja keskkonnahäiringu hüvitised	11,6	11,5	0,0	0,0
Loodusressursside kasutamise tasud	23,3	29,3	0,0	0,0
Juriidilise isiku tulumaks	49,8	53,7	0,0	0,0
Maamaks	8,9	10,7	1,6	1,9
Muud maksu-, lõivu- ja trahvitulud	34,6	29,3	0,2	0,2
Elimineeritud maksu-, lõivu ja trahvitulud kokku	531,2	492,3	341,1	292,6

Elimineerimata on jäetud töötasudelt ja erisoodustustelt arvestatud maksukulud (vt lisa a23) ja neile vastavad sotsiaalmaksu ja sotsiaalkindlustusmaksete tulud, kuna nende kulude korral on vastaspoolena käsitletud töötajaid. Samuti on elimineerimata kütuse ostmisel tasutud kütuseaktsiis, mis laekub Maksu- ja Tolliametile erasektoris kuuluvate kütuse müüjate kaudu, kes ei kajasta seda oma müügiarvetel.

Lisa a5
Muud nõuded ja ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	1 851,8	2 066,4	1 676,8	1 403,9	1 347,3	1 034,0
Nõuded ostjate vastu	401,0	435,6	504,6	30,5	23,0	22,4
Brutosummas	412,7	445,3	516,0	31,0	23,3	22,7
Ebatõenäoliselt laekuvad	-11,7	-9,7	-11,4	-0,5	-0,3	-0,3
Intressinõuded	23,7	22,8	9,4	16,3	17,0	7,3
Muud viitlaekumised	26,2	29,1	33,0	0,0	0,4	0,5
Laenunõuded (vt lisa a6)	95,6	72,8	73,2	8,7	9,3	8,4
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa a19 A)	774,8	882,8	716,8	771,7	879,8	716,3
Muud nõuded	13,3	33,3	40,8	12,1	16,1	10,2
Tagatisdeposiidid	46,7	187,4	46,2	0,7	0,7	0,9
Maksude, lõivude, trahvide ettemaksed ja tagasinõuded	5,0	29,8	11,3	0,3	0,4	0,3
Sihtfinantseerimise ettemaksed (vt lisa a19 B)	187,2	130,8	142,6	310,3	176,8	197,9
Tagasinõuded sihtotstarbelistest fondidest	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	278,3	242,0	98,9	253,3	218,2	69,8
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	761,9	795,7	941,4	1 032,8	1 040,9	1 193,2
Laenunõuded (vt lisa a6)	625,1	689,5	815,9	501,6	515,6	530,6
Intressinõuded (vt lisa a6)	39,8	34,1	30,3	39,8	34,1	30,3
Sihtotstarbelised fondid	0,0	0,0	0,0	317,9	359,3	472,2
Nõuded ostjate vastu	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa a19 A)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Muud nõuded	6,0	11,7	5,8	1,1	0,9	0,8
Sihtfinantseerimise ettemaksed (vt lisa a19 B)	0,0	0,0	0,0	36,5	23,8	22,0

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Edasilükkunud ettevõtte tulumaksu nõuded	4,2	4,5	3,8	0,0	0,0	0,0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	80,4	49,4	79,2	129,5	100,8	130,9
Nõuded ja ettemaksed	2 613,7	2 862,1	2 618,2	2 436,7	2 388,2	2 227,2

Konsolideeritud rahavoogude aruandes on põhivara müügist saadud tulu korrigeeritud laekumata nõuete vähenemisega 0,8 mln euro võrra (2023. a suurenemine 0,1 mln eurot) ning konsolideerimata aruandes 0,7 mln euro võrra (2023. a suurenemine 0,1 mln eurot).

Pikaajalistest tulevaste perioodide kulude ettemaksetest moodustavad kaitseotstarbelised ettemaksed 66,4 mln eurot (31.12.2023 seisuga 44,6 mln eurot) ning lühiajalistest tulevaste perioodide kulude ettemaksetest 218,9 mln eurot (31.12.2023 seisuga 198,9 mln eurot).

Sihtotstarbelisi fonde haldab riik valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja tütarettevõtja kaudu ettevõtlusele ja elamistingimuste parandamise eesmärgil korteriühistutele laenude andmiseks ja laenude käendamiseks.

2024. a tehti fondidesse täiendavaid sissemakseid 12,1 mln eurot (2023. a 25,1 mln eurot). Tagasi laekus 94,9 mln eurot (sh 5,6 mln eurot lühiajalistest nõuetest) (2023. a 143,6 mln eurot). Konsolideerimata rahavoogude aruandes on sihtotstarbeliste fondide sisse- ja väljamaksed kajastatud investeerimistegevuse rahavoogudes koos muude finantsinvesteeringute liikumistega.

Sihtotstarbelised fondid

	Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA poolt hallatavad laenude, tagatiste ja eksporditehingute fondid	183,8	217,6	313,9
ASi Kredex Krediidikindlustus poolt hallatav edasikindlustusandja deposiit	15,4	15,0	14,8
Maaelu Edendamise SA poolt hallatavad maaelu arengu sihtfondid	118,7	126,7	143,5
Sihtotstarbelised fondid kokku	317,9	359,3	472,2

Sihtotstarbelistelt fondidelt teenitud tulud ja kulud (vt lisa a27)

	Konsolideerimata	
	2024	2023
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA poolt hallatavad laenude, tagatiste ja eksporditehingute fondid	29,7	8,7
AS KredEx Krediidikindlustuse poolt hallatav edasikindlustusandja deposiit	0,4	0,4
Maaelu Edendamise SA poolt hallatavad maaelu arengu sihtfondid	5,7	1,9
Sihtotstarbelistelt fondidelt teenitud tulud ja kulud kokku	35,8	11,0

Lisa a6

Antud laenud

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	73,2	815,9	889,1	8,4	530,6	539,0
Sh brutosummas	81,3	905,4	986,7	8,8	546,2	555

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku
Sh vähendatud diskonteerimisest	0	-14,9	-14,9	0	-14,9	-14,9
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-8,1	-74,6	-82,7	-0,4	-0,7	-1,1
Laenude liikumine 2023. a	-0,4	-126,4	-126,8	0,9	-15,0	-14,1
Antud laene	9,0	24,8	33,8	0,1	0,0	0,1
Tagasi laekunud	-153,1	-2,0	-155,1	-9,1	-2,2	-11,3
Laenukohustistega tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-4,8	0,0	-4,8	-4,8
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud	-3,7	1,3	-2,4	0,0	0,2	0,2
Suurenemine intresside arvestusest	0,0	1,7	1,7	0,0	1,7	1,7
Ümberklassifitseerimine	147,4	-147,4	0,0	9,9	-9,9	0,0
Jääk seisuga 31.12.2023	72,8	689,5	762,3	9,3	515,6	524,9
Sh brutosummas	82,5	777,2	859,7	9,7	529,5	539,2
Sh vähendatud diskonteerimisest	0,0	-13,2	-13,2	0,0	-13,3	-13,3
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-9,7	-74,5	-84,2	-0,4	-0,6	-1,0
Laenude liikumine 2024. a	22,8	-64,4	-41,6	-0,6	-14,0	-14,6
Antud laene	0,1	28,4	28,5	0,1	0,0	0,1
Tagasi laekunud	-77,8	-1,5	-79,3	-10,1	-1,4	-11,5
Laenukohustistega tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-4,8	0,0	-4,8	-4,8
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud (vt lisa a26)	-5,6	18,3	12,7	0,1	0,1	0,2
Suurenemine intresside arvestusest	0,0	1,4	1,4	0,0	1,4	1,4
Vähenedmine valitseva mõju lõppemisest	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Ümberklassifitseerimine	106,2	-106,2	0,0	9,3	-9,3	0,0
Jääk seisuga 31.12.2024	95,6	625,1	720,7	8,7	501,6	510,3
Sh brutosummas	107,4	702,6	810,0	9,0	514,0	523,0
Sh vähendatud diskonteerimisest	0,0	-11,8	-11,8	0,0	-11,8	-11,8
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-11,8	-65,7	-77,5	-0,3	-0,6	-0,9

Riigi (konsolideerimata) suuremad nõuded:

- 1) Eesti riigi poolt EFSF kaudu väljastatud laenud kokku summas 442,3 mln eurot (2023. a lõpul 447,1 mln eurot) (Kreeka, Iirimaa ja Portugali toetusprogrammid). Vastav summa on ühtlasi kajastatud riigi võlakohustistes (vt lisa a17). Kreeka programmis lisanduvad laenudega seotud pikaajalised intressinõuded (vt lisa a5) ja intressivõlad (vt lisa a15) 39,8 mln eurot (2023. a lõpul 34,1 mln eurot);
- 2) maareformi seaduse alusel erastatud maa eest tasumata järeilmaksunõuded, mis on tagatud samadele maadele seatud hüpoteekidega, kokku summas 24,9 mln eurot (2023. a lõpul 26,8 mln eurot);
- 3) pankadelt välja ostetud laekumata õppelaenunõuded summas 0,1 mln eurot (2023. a lõpul samuti 0,1 mln eurot). Õppelaenude jäägid pankades on kajastatud riigi tingimusliku kohustusena (vt lisa a30), kuna need võivad tasumata jäämisel pöörduda nõueteks riigi vastu;
- 4) Keskkonnainvesteeringute Keskusele 42,1 mln eurot (2023. a lõpul 48,5 mln eurot) kohalike omavalitsuste üksuste veemajanduse projektide elluviimiseks vajaliku omafinantseeringu rahastamiseks;
- 5) Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-le ettevõtlusele edasilaenamiseks 0,9 mln eurot (2023. a lõpul 2,3 mln eurot).

Riigi (konsolideeritud) suuremad laenunõuded lisaks eespool punktides 1 kuni 3 esitatud riigi (konsolideerimata) laenunõuetele:

- 6) Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA laenunõuded 78,1 mln eurot (2023. a lõpul 95,5 mln eurot);
- 7) Maaelu Edendamise SA laenunõuded 127,9 mln eurot (2023. a lõpul 133,8 mln eurot);
- 8) SA Keskkonnainvesteeringute Keskus laenunõuded 43,2 mln eurot (2023. a lõpul 50,3 mln eurot).

Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA laenunõue pankrotistunud Nordic Aviation Group ASile oli 31.12.2024 seisuga 7,0 mln eurot. See hinnati 2024. a lõpul ebatõenäoliselt laekuvana kuluks (vt lisa a26). Seoses Nordic Aviation Group ASi konsolideerimise lõpetamisega võeti laenunõue võrdses summas ebatõenäoliselt laekuvaks kantud nõudega riigi konsolideeritud bilansis arvele.

Lisa a7

Varud

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Mobilisatsioonivarud	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Riigi tegevusvarud hädaolukorraks	160,5	161,4	137,8	1,6	1,8	0,6
Vedelkütuse varud	180,0	171,0	167,8	0,0	0,0	0,0
Kaitseotstarbelised varud	707,8	0,0	0,0	707,8	0,0	0,0
Muud tooraine ja materjali varud	146,7	134,5	170,9	42,3	32,3	36,0
Lõpetamata toodang	87,5	78,3	45,2	0,0	0,0	0,0
Valmistoodang	42,0	40,0	49,1	2,1	2,2	1,8
Ostetud kaubad müügiks	31,8	40,2	54,3	0,0	0,0	0,0
Ümberklassifitseeritud müügioteel varad	56,8	32,9	86,4	0,0	0,0	0,0
Ettemaksed varude eest	0,5	0,7	1,3	0,0	0,0	0,0
Varud kokku	1 415,2	660,6	714,4	755,4	37,9	40,0

Seisuga 31.12.2024 võeti esmakordselt varudena arvele kaitseotstarbelised laovarud (laskemoon ja ballistiline varustus) kokku summas 707,8 mln eurot (vt ka arvestuspõhimõtete muutmine, netovara muutuste aruanne). Nimetatud varud on kuni 31.12.2024 ostmisel kantud majandamiskuludesse (kaitseotstarbeline varustus ja materjalid, vt lisa a24).

Vedelkütuse varud on vedelkütusevaru seaduse alusel ASi Eesti Varude Keskus poolt hoitavad riigi strateegilised varud. Riigi tegevusvarudes hädaolukorraks sisalduvad ASi Eesti Varude Keskus poolt soetatud maagaasivarud summas 156,8 mln eurot (2023. a lõpul sama).

Varude allahindluse kulu ja selle tühistamine on kajastatud muudes kuludes (vt lisa a26).

Ümberklassifitseeritud müügioteel varad

	2024	2023
Jääk perioodi alguses	32,9	86,4
Ümber klassifitseeritud		
Materiaalne põhivara	57,2	22,0
Kinnisvarainvesteeringud	0,0	0,9
Immateriaalne põhivara	0,0	1,0
Varud	0,0	1,0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	0,0	1,2
Raha	-6,3	0,0
Müüdnud jääkväärtuses	-24,7	-79,2
Alla hinnatud	-2,3	-0,4
Jääk perioodi lõpus	56,8	32,9
Ümber klassifitseeritud müügiks hoitavate varadega otseselt seotud kohustised (vt lisa a15)		
Laenukohustised	0,0	4,3
Võlad tarnijatele ja muud võlad	0,0	4,9
Kokku müügioteel varadega seotud kohustised	0,0	9,2

2024. a suurimad ümberklassifitseerimised: OÜ Transpordi Varahaldus kandis seoses Nordic Aviation Group pankrotiga müügiotele lennukid väärtusega 39,7 mln eurot. Riigi Kinnisvara AS kandis müügiotele kinnistud väärtusega 15,0 mln eurot.

2023. a tegid ümberklassifitseerimisi Eesti Energia grupp (16,1 mln eurot seoses kahe kaugkütteäri müügiga), AS Raudtee Varad (endise nimetusega AS Operail; 6,3 mln eurot) ja Riigi Kinnisvara AS (3,7 mln eurot).

2024. a laekus Eesti Energia grupi kaugkütteäride (osaluste) müügist 16,4 mln eurot. Kasum müügist 4,2 mln eurot on kajastatud tuluna osaluste müügist (vt lisa a27).

Lisa a8

Osalused sihtasutustes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud sihtasutuste nimekiri ja tähtsamad majandusnäitajad on esitatud lisa a1 B1.

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektoris kuuluvad	Valitsussektoris mittekuuluvad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	422,5	8,3	430,8
Rahalised sissemaksed	100,8	0,0	100,8
Mitterahalised väljamaksed	-2,2	0,0	-2,2
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a27)	-5,3	0,0	-5,3
Jääk seisuga 31.12.2023	515,8	8,3	524,1
Rahalised sissemaksed	70,4	0,0	70,4
Rahalised väljamaksed	-44,8	0,0	-44,8
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	1,3	0,0	1,3
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a27)	-1,3	0,0	-1,3
Jääk seisuga 31.12.2024	541,4	8,3	549,7

2024. a liikumised:

Riik tegi rahalised sissemaksed Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-le summas 50,0 mln eurot ja Maaelu Edendamise SA-le summas 20,0 mln eurot.

Kultuuriministeeriumi valitsemisalas asutati seniste riigiasutuste asemele kolm uut sihtasutust, neile kanti üle 0,4 mln eurot ja anti mitterahaliselt üle varasid ja kohustisi netosummas 1,8 mln eurot.

Rahaline väljamakse summas 44,8 mln eurot laekus Maaelu Edendamise SA-lt.

SA-lt CR14 laekus mitterahaliselt 0,5 mln eurot.

2023. a liikumised:

Rahaline sissemaks summas 100,8 mln eurot tehti Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-le.

Mitterahalise väljamaksena kajastub SA Koeru Hooldekeskus osaluse üleandmine kohalikule omavalitusele summas 2,2 mln eurot (kajastatud ühtlasi otse netovarade vähenemisena).

Lisa a9

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud tütaretevõtjate ja kapitaliosaluse meetodil kajastatud sidusettevõtjate nimekiri ja tähtsamad majandusnäitajad on esitatud lisa a1 B2.

2024. a liikumised:

Nordic Aviation Group juhatus kuulutas 2024. a novembris välja maksejõuetuse, lõpetas äritegevuse ja pöördus kohtu poole pankrotimenetluse algatamiseks. 2024. a detsembris määras kohus grupile ajutise pankrotihalduri ja keelas tehingud ilma tema nõusolekuta. Kohus kuulutas Nordic Aviation Groupi pankroti välja 2025. a jaanuaris. Lähtudes pankrotist on käesolevas aastaaruandes loetud riigi valitsev mõju 31.12.2024 seisuga lõppenuks. Nordic Aviation Groupi 2024. a tulud ja kulud on konsolideeritud rida reall meetodil, varad, kohustised ning netovara on seisuga 31.12.2024 aruandest eemaldatud.

31.12.2024 Nordic Aviation Groupi pankroti tõttu eemaldatud varad, kohustised ja netovara

	Varad	Kohustised ja netovara
Raha	1,6	
Nõuded ja makstud ettemaksed	27,9	
Varud	0,8	

	Varad	Kohustised ja netovara
Materiaalne põhivara	27,5	
Immateriaalne põhivara	0,7	
Võlad tarnijatele		36,0
Võlad töövõtjatele		2,1
Muud kohustised ja saadud ettemaksed		3,2
Eraldised		17,6
Laenukohustised		7,0
Netovara		-7,4
Kokku	58,5	58,5

AS Raudtee Varad (grupp) tegeles kaubaveoga Eesti raudteel ning veeremi hoolduse ja remondiga Operaili ärinime all. 2024. a detsembris jõustus müügitehing, millega müüdi grupi äritegevus (koos ärinimega) erasektori ettevõtjale. Riigile jäänud juriidiline isik jätkab müümata jäänud nõuete menetlemist ja kohustiste tasumist eesmärgiga grupp likvideerida. Tulu osaluse müügist oli 19,1 mln eurot, sellest laekus rahas (miinus ära antud raha 0,2 mln eurot) 16,3 mln eurot ning 2,6 mln eurot maksis ostja Operaili laenukohustiste eest otse pangale. Kahjum müügist oli 13,8 mln eurot.

31.12.2024 AS Operail osalise müügi tõttu eemaldatud varad, kohustised ja netovara

	Varad	Kohustised ja netovara
Raha	0,2	
Nõuded ja makstud ettemaksed	0,5	
Varud	11,6	
Materiaalne põhivara	24,2	
Immateriaalne põhivara	0,1	
Võlad tarnijatele ja muud võlad		0,4
Eraldised		0,5
Laenukohustised		2,8
Netovara		32,9
Kokku	36,6	36,6

2023. a liikumised:

2023. a müüs Eesti Energia grupp kaks tütarettevõtet tegevuskohaga Lätis. Müügist arvestati tulu oli 33,4 mln eurot, millest jäi laekumata 1,4 mln eurot, kasum müügist 0,9 mln eurot.

2023. a Eesti Energia grupi tütarettevõtjate müügi tõttu eemaldatud varad, kohustised ja netovara

	Varad	Kohustised ja netovara
Raha	1,5	
Nõuded	4,2	
Varud	12,2	
Materiaalne põhivara	18,1	
Võlad tarnijatele ja muud võlad		3,5
Netovara		32,5
Kokku	36,0	36,0

Tallinna Sadam AS maksis 2024. a vähemusosalusele dividende 6,3 mln eurot (2023. a sama) ja Eesti Energia grupp 6,5 mln eurot (2023. a 12,9 mln eurot).

Sidusettevõtjad

	2024	2023
Jääk aasta alguses	90,7	89,4
Saadud dividendid	-5,1	-2,7
Müüdud müügihinnas	0,0	0,0
Kasum müügist	0,0	0,0
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil (vt lisa a27)	2,8	1,2

	2024	2023
Rahalised sissemaksed	0,0	3,3
Otse netovara reservides kajastatud sidusettevõtjate koondkasumi mõju valuutakursivahedest	-0,8	-0,5
Jääk aasta lõpus	87,6	90,7

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektoris kuuluvad tütar- ettevõtjad	Valitsussektoris mittekuuluvad tü- tar-ettevõtjad	Sidus-ette- võtjad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	666,2	3 817,2	6,6	4 490,0
Ümberklassifitseerimine	175,6	-175,6	0,0	0,0
Rahalised sissemaksed	68,0	0,0	0,0	68,0
Mitterahalised sisse- ja väliamaksed	1,2	-4,9	0,0	-3,7
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,0	-39,9	0,0	-39,9
Jääk seisuga 31.12.2023	911,0	3 596,8	6,6	4 514,4
Ümberklassifitseerimine	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahalised sissemaksed	7,0	5,0	0,0	12,0
Rahalised väliamaksed	0,0	-0,9	0,0	-0,9
Mitterahalised sisse- ja väliamaksed	10,3	-2,1	0,0	8,2
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,0	-28,3	0,0	-28,3
Jääk seisuga 31.12.2024	928,3	3 570,5	6,6	4 505,4

Täiendavad selgitused valitsussektoris kuuluvate osaluste kohta

2024. aasta liikumised:

Rahaline sissemakse summas 7,0 mln eurot tehti OÜ-le Rail Baltic Estonia.

Mitterahalised sisse- ja väljamaksed netosummas 10,3 mln eurot toimusid Riigi Kinnisvara AS-ga.

2023. aasta liikumised:

2023. a klassifitseeriti valitsussektoris kuuluvateks ettevõtjateks AS Eesti Raudtee ja OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus.

Rahaline sissemakse summas 68,0 mln eurot tehti AS-le Eesti Varude Keskus.

Mitterahalised sissemaksed tehti AS-le Riigi Kinnisvara 0,9 mln euro ja AS-le Hoolekandeteenused 0,3 mln euro väärtuses.

Täiendavad selgitused valitsussektoris mittekuuluvate osaluste kohta

2024. aasta liikumised:

Rahaline sissemakse summas 5,0 mln eurot tehti AS-le Metroserit.

Rahalised väljamaksed kokku summas 0,9 mln eurot laekusid likvideeritud äriühingutest AS Eesti Vanglatööstus ja AS Eesti Loots.

Mitterahalised sisse- ja väljamaksed netosummas -1,6 mln eurot toimusid Riigimetsa Majandamise Keskusega. AS Eesti Vanglatööstus likvideerimisel võeti üle varasid ja kohustisi netosummas 0,5 mln euro väärtuses.

Osaluste allahindlustest moodustas Nordic Aviation Group AS aktsiate mahakandmine 13,0 mln eurot ja AS Raudtee Varad osaluse vähenemine 22,4 mln eurot.

2023. aasta liikumised:

AS Eesti Loots likvideeriti. Tema tegevuse koos varade ja kohustistega võttis üle riigiasutus Riigilaevastik. Riigi konsolideerimata aruandes vähenes osalus 8,5 mln euro võrra. Sellest moodustasid materiaalne põhivara 8,6 mln eurot, varud 0,1 mln eurot ja kohustised 0,2 mln eurot.

Riigimetsa Majandamise Keskusega tehti sisse- ja väljamakseid maatükkidega, osalus suurenes 3,7 mln eurot.

AS Eesti Post maksis dividende margikoguga bilansilise väärtusega 0,1 mln euro väärtuses. Margikogu õiglast väärtust ei hinnatud. Summa on kajastatud otse osaluste vähenemise ja materiaalse põhivara suurenemisena.

Suurimad osaluste allahindlused: AS Raudtee Varad (oli AS Operail) -19,2 mln eurot, AS Nordic Aviation Group -18,3 mln eurot, Lennuliiklusteeninduse AS -3,1 mln eurot.

Dividenditulu tütar- ja sidusettevõtjalt

Dividendide maksja	2024	2023
Riigimetsa Majandamise Keskus	119,6	75,0
Eesti Energia AS	72,0	68,9

Dividendide maksja	2024	2023
AS Elering	20,0	13,5
AS Tallinna Sadam	12,9	12,9
AS Eesti Loto	12,4	14,3
AS Eesti Post	0,0	6,2
Muud tütaretevõtjad	0,2	0,1
Riigi Kinnisvara AS (valitsussektor)	34,3	32,1
AS Levira (sidusettevõtja)	0,6	0,8
Kokku dividenditulu (vt lisa a27)	272,0	223,8

Lisa a10

Kinnisvarainvesteeringud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	98,3	83,2	36,9	37,0
Soetusmaksumus	128,1	112,6	37,8	40,0
Kogunenud kulum	-29,8	-29,4	-0,9	-3,0
Liikumised aruandeperioodil	4,9	15,1	0,3	-0,1
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-2,5	-2,4	-0,1	-0,1
Müük müügihinnas	-0,4	-0,2	0,0	-0,1
Müügist saadud kasum/kahium (vt lisa a22)	0,3	0,2	-0,1	0,1
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	1,4	1,4	0,0	0,0
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	0,0	0,0	-0,4
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,1	0,0	0,0	0,0
Ümberklassifitseerimine materiaalse põhivara ja varudega	6,1	16,1	0,4	0,4
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	0,1	0,0	0,1	0,0
Jääk perioodi lõpus	103,2	98,3	37,2	36,9
Soetusmaksumus	144,1	128,1	39,0	37,8
Kogunenud kulum	-40,9	-29,8	-1,8	-0,9
Sh kasutusrendile antud põhivara jääkmaksumus	45,9	68,5	28,8	31,3
Sh laenude katteks panditud põhivara jääkmaksumus	6,0	8,5	0,0	0,0
Hoonestusõiguse seadmise, kasutustasu, rendi- ja üüritulu	22,3	19,9	9,2	7,1
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-0,8	-1,3	0,0	-0,1

Tulevaste perioodide renditulu katkestamatutelt rendilepingutelt on esitatud lisa a30 D.

Lisa a11

Materiaalne põhivara

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Maa	Hooned ja rajati- sed	Kaitseots- tarbeline põhivara	Masinad ja sead- med	Muu põ- hivara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	873,8	5 449,5	377,9	2 915,6	117,2	1 069,2	10 803,2
Soetusmaksumus	873,8	9 052,4	887,9	5 768,6	216,6	1 069,2	17 868,5
Kogunenud kulum	0,0	-3 602,9	-510,0	-2 853,0	-99,4	0,0	-7 065,3
Kokku liikumised 2023	-0,1	256,7	59,8	-401,0	1,2	631,5	548,1
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	20,8	56,4	4,6	142,5	6,7	1 726,7	1 957,7
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-0,1	-493,8	-68,8	-783,6	-15,8	-7,6	-1 369,7
Müük müügihinnas	-34,3	0,0	0,0	-2,2	0,0	0,0	-36,5
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	26,3	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	27,7
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	6,9	11,6	8,4	0,0	0,0	26,9
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,2	-0,9	-1,2	-0,1	0,0	0,0	-2,4
Vähenemine valitseva mõju kadumisest	-0,1	0,0	0,0	-17,7	-0,1	-0,4	-18,3
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-0,1	0,0	0,0	0,7	0,0	0,5	1,1
Üle antud ja saadud mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	-1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,8
Ümberklassifitseerimine	-14,0	689,7	113,6	249,6	10,4	-1 087,8	-38,5
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	1,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	1,9
Jääk seisuga 31.12.2023	873,7	5 706,2	437,7	2 514,6	118,4	1 700,7	11 351,3
Soetusmaksumus	873,7	9 673,2	1 001,3	5 919,7	214,5	1 700,7	19 383,1
Kogunenud kulum		-3 967,0	-563,6	-3 405,1	-96,1		-8 031,8
Keskmine kulumi norm		5%	7%	13%	7%		
Kapitalirendi tingimustel renditud põhi- vara jääkmaksumus	0,0	11,3	0,0	112,1	0,0	0,0	123,4
Kasutusrendile antud põhivara jääkmak- sumus	168,3	22,8	0,0	10,3	0,1	0,0	201,5
Laenude katteks panditud põhivara jääk- maksumus	0,5	93,6	0,0	43,9	0,0	0,0	138,0
Kokku liikumised 2024	49,1	220,2	69,9	5,7	4,8	835,7	1 185,4
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	45,3	22,0	9,2	91,4	7,3	1 959,1	2 134,3
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-3,5	-380,6	-64,1	-276,6	-12,7	-114,6	-852,1
Müük müügihinnas	-23,6	-7,2	0,0	-5,3	0,0	0,0	-36,1
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	20,9	0,9	0,0	1,4	0,0	0,0	23,2
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	1,7	7,5	1,8	0,1	0,0	11,4
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-2,2	-2,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	-8,2
Vähenemine valitseva mõju kadumisest	0,0	-1,4	0,0	-27,9	-0,3	0,0	-29,6
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	0,1	0,6
Ümberklassifitseerimine	6,1	586,7	121,3	220,6	10,4	-1 009,0	-63,9
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	5,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	5,8
Jääk seisuga 31.12.2024	922,8	5 926,4	507,6	2 520,3	123,2	2 536,4	12 536,7
Soetusmaksumus	922,8	10 108,4	1 132,5	6 029,9	227,4	2 536,4	20 957,4
Kogunenud kulum		-4 182,0	-624,9	-3 509,6	-104,2		-8 420,7
Keskmine kulumi norm		4%	6%	5%	6%		
Kapitalirendi tingimustel renditud põhi- vara jääkmaksumus	0,0	20,8	0,0	72,7	0,0	0,0	93,5

	Maa	Hooned ja rajati- sed	Kaitseots- tarbeline põhivara	Masinad ja sead- med	Muu põ- hivara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Kasutusrendile antud põhivara jääkmaksumus	168,9	19,0	0,0	0,1	0,1	0,0	188,1
Laenude katteks panditud põhivara jääkmaksumus	0,5	86,8	0,0	37,0	0,0	0,0	124,3

B. Konsolideerimata aruanne

	Maa	Hooned ja rajati- sed	Kaitseots- tarbeline põhivara	Masinad ja sead- med	Muu põ- hivara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	203,2	2 386,6	377,9	221,8	29,0	253,0	3 471,5
Soetusmaksumus	203,2	3 903,4	887,9	621,1	69,1	253,0	5 937,7
Kogunenud kulum	0,0	-1 516,8	-510,0	-399,3	-40,1		-2 466,2
Kokku liikumised 2023	4,7	128,5	59,8	-15,7	0,6	193,8	371,7
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	15,5	1,9	4,6	38,8	3,7	596,5	661,0
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	0,0	-187,1	-68,8	-45,8	-6,7	0,0	-308,4
Müük müügihinnas	-34,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-34,3
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	26,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,3
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	6,3	11,6	6,1	0,0	0,0	24,0
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,3	-0,9	-1,2	-0,4	0,0	0,0	-2,8
Üle antud ja saadud mitterahalised sisse- ja väliamaksed	-4,3	0,8	0,0	7,7	0,1	0,0	4,3
Ümberklassifitseerimine	0,1	307,5	113,6	-22,2	3,5	-402,7	-0,2
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	1,7	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	1,8
Jääk seisuga 31.12.2023	207,9	2 515,1	437,7	206,1	29,6	446,8	3 843,2
Soetusmaksumus	207,9	4 132,8	1 001,3	570,8	64,7	446,8	6 424,3
Kogunenud kulum		-1 617,7	-563,6	-364,7	-35,1		-2 581,1
Keskmine kulumi norm		5%	7%	8%	10%		
Kasutusrendile antud põhivara jääkmaksumus	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Kokku liikumised 2024	37,3	104,8	69,9	15,0	-0,9	223,4	449,5
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	36,7	2,1	9,2	35,6	2,7	674,7	761,0
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	0,0	-192,2	-64,1	-40,7	-4,4	-0,3	-301,7
Müük müügihinnas	-23,3	-5,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	-28,6
Müügist saadud kasum (vt lisa a22)	20,8	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	20,7
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	1,7	7,4	1,7	0,1	0,0	11,2
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-2,2	-2,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	-8,2
Üle antud ja saadud mitterahalised sisse- ja väliamaksed	-1,2	-7,2	0,0	0,0	-1,6	0,0	-10,0
Ümberklassifitseerimine	0,5	307,8	121,4	18,3	2,3	-451,0	-0,7
Ümberhindlus (vt netovara muutuste aruanne)	5,7	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	5,8
Jääk seisuga 31.12.2024	245,2	2 619,9	507,6	221,1	28,7	670,2	4 292,7
Soetusmaksumus	245,2	4 330,0	1 132,5	603,1	66,3	670,2	7 047,3
Kogunenud kulum		-1 710,1	-624,9	-382,0	-37,6		-2 754,6
Keskmine kulumi norm		5%	6%	7%	7%		
Kasutusrendile antud põhivara jääkmaksumus	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7

Mitterahalise sihtfinantseerimisena sai riik varasid väljastpoolt avalikku sektorit 9,2 mln euro eest (2023. a 24,0 mln eurot). Mitterahalise sihtfinantseerimisena andis riik väljapoole avalikku sektorit varasid 4,0 mln euro väärtuses (2023. a 1,2 mln eurot).

Tulevaste perioodide renditulu katkestamatutelt rendilepingutelt on esitatud lisas a30 D.

Lisa a12

Immateriaalne vara

mln eurot

A. Immateriaalne põhivara

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	385,5	333,2	215,9	180,3
Soetusmaksumus	872,3	770,3	538,6	468,5
Kogunenud kulum	-486,8	-437,1	-322,7	-288,2
Kokku liikumised	44,8	52,3	24,1	35,6
Soetused ja parendused (vt lisa a13)	126,6	132,0	79,2	84,4
Kulum ja allahindlus (vt lisa a25)	-83,0	-77,2	-55,4	-48,5
Ümberklassifitseerimine	0,6	-1,7	0,3	-0,3
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	1,4	-0,8	0,0	0,0
Muutused seoses valitseva mõju tekkimise ja lõppemisega	-0,8	0,0	0,0	0,0
Jääk perioodi lõpus	430,3	385,5	240,0	215,9
Soetusmaksumus	977,2	872,3	604,8	538,6
Kogunenud kulum	-546,9	-486,8	-364,8	-322,7
Keskmine kulum norm	9,0%	9,4%	9,7%	9,6%

Immateriaalse põhivarana on riigis (konsolideerimata) võetud arvele peamiselt arvutitarkvara.

Konsolideeritud aruandes kajastuvad lisaks arvutitarkvarale olulisemate varadena veel Eesti Energia AS lepingulised õigused summas 23,2 mln eurot (2023. a lõpul 22,1 mln eurot).

Riigi tütarettevõtjad kajastavad tütarettevõtjate omandamisel tekkinud firmaväärtusi kokku summas 24,0 mln eurot (2023. a lõpul 24,7 mln eurot). Tütarettevõtjad, kes koostavad oma aruandeid rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) alusel, ei ole firmaväärtusi amortiseeritud.

B. Immateriaalne käibevara

	Konsolideeritud	
	2024	2023
Jääk perioodi alguses	216,5	444,1
Soetused	3,6	213,6
Arvestatud kasvuhoonegaaside emissiooni katteks (vt lisa a16 C)	-140,2	-429,0
Müüdud ja loovutatud	-5,5	-13,3
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,1	1,1
Jääk perioodi lõpus	74,5	216,5

Immateriaalse käibevarana on kajastatud Eesti Energia AS grupi poolt ostetud saastekvootide ühikud ja päritolusertifikaadid.

Lisa a13

Investeeringud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Kinnisvarainvesteeringud	Maa	Hooned ja rajatised	Info- ja kommunikatsioonitehnika	Masinate ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Immateriaalne põhivara	Kokku
2023. a (vt lisa a10, a11, a12)	1,4	20,8	56,4	23,0	119,5	11,3	1 726,7	132,0	2 091,1
Transport	1,1	8,3	1,3	0,1	20,0	0,8	293,1	12,6	337,3
Kütus ja energia	0,0	1,9	33,1	2,4	43,0	0,9	794,9	19,0	895,2
Põllu- ja metsamajandus	0,0	3,4	0,2	0,2	3,3	0,0	23,7	6,7	37,5
Muu majandus	0,3	0,0	11,8	5,4	4,3	0,2	34,2	20,9	77,1
Riigikaitse	0,0	6,1	0,1	1,9	1,1	4,8	355,7	2,3	372,0
Tervishoid	0,0	0,0	8,2	1,6	29,3	0,8	56,7	5,5	102,1
Haridus	0,0	0,0	0,2	0,7	2,4	0,7	60,3	4,5	68,8
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,0	0,3	3,2	13,9	2,5	15,9	19,5	55,3
Vaba aeg, kultuur, religioon	0,0	1,1	0,5	0,0	0,7	0,4	10,9	1,1	14,7
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,0	0,6	6,1	0,4	0,2	78,2	26,4	111,9
Keskonnakaitse	0,0	0,0	0,1	0,1	1,1	0,0	0,8	0,6	2,7
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	2,3	12,9	16,5
2024. a (vt lisa a10, a11, a12)	1,4	45,3	22,0	22,8	68,6	16,5	1 959,1	126,6	2 262,3
Transport	0,0	22,4	2,8	0,7	20,5	1,0	411,7	8,9	468,0
Kütus ja energia	0,0	0,7	12,6	1,6	12,6	1,4	849,1	27,4	905,4
Põllu- ja metsamajandus	0,0	7,8	0,0	0,5	1,5	0,1	25,0	5,2	40,1
Muu majandus	0,0	0,0	4,4	3,0	3,7	0,2	20,1	21,0	52,4
Riigikaitse	0,0	14,3	0,3	1,4	0,7	9,6	487,7	3,1	517,1
Tervishoid	1,4	0,1	0,8	0,7	16,0	0,3	35,2	2,9	57,4
Haridus	0,0	0,0	0,4	0,3	1,4	0,8	13,0	4,6	20,5
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,0	0,3	1,1	9,7	1,3	20,1	15,2	47,7
Vaba aeg, kultuur, religioon	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	1,6	9,5	2,3	14,0
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,0	0,0	13,3	0,4	0,2	83,5	22,5	119,9
Keskonnakaitse	0,0	0,0	0,1	0,1	1,8	0,0	3,4	0,8	6,2
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,8	12,7	13,6

Rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud tarnijatele põhivara eest tasumata võla suurenemisega 3,1 mln euro võrra (2023. a suurenemine 77,9 mln eurot).

B. Konsolideerimata aruanne

	Maa	Hooned ja rajatised	Info- ja kommunikatsioonitehnika	Masinate ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Immateriaalne põhivara	Kokku
2023. a (vt lisa a10, a11, a12)	15,5	1,9	15,9	22,9	8,3	596,5	84,4	745,4
Transport	8,2	0,6	0,0	1,2	0,3	147,9	1,0	159,2
Põllu- ja metsamajandus	0,0	0,0	0,2	1,0	0,0	0,0	5,7	6,9
Muu majandus	0,0	0,2	2,8	1,6	0,0	3,8	12,1	20,5

	Maa	Hooned ja rajatised	Info- ja kommunikatsioonitehnika	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed	Immateriaalne põhivara	Kokku
Riigikaitse	6,2	0,1	1,6	1,1	4,8	355,5	2,3	371,6
Haridus	0,0	0,1	0,7	2,3	0,5	59,6	4,3	67,5
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,7	3,2	13,9	2,5	16,1	19,5	55,9
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,2	6,1	0,3	0,1	12,4	25,6	44,7
Vaba aeg, kultuur, religioon	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,4	2,0
Keskkonnakaitse	0,0	0,0	0,0	0,7	0,1	0,7	0,5	2,0
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	12,9	14,2
Tervishoid	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,1	0,9
2024. a (vt lisa a10, a11, a12)	36,7	2,1	18,0	17,6	11,9	674,7	79,2	840,2
Transport	22,4	0,6	0,0	1,9	0,1	125,7	2,2	152,9
Põllu- ja metsamajandus	0,0	0,0	0,5	0,2	0,0	0,0	4,6	5,3
Muu majandus	0,0	0,3	1,9	1,4	0,0	3,9	14,2	21,7
Riigikaitse	14,3	0,3	0,8	0,8	9,6	491,2	3,1	520,1
Haridus	0,0	0,4	0,3	1,4	0,7	12,8	4,4	20,0
Avalik kord ja julgeolek	0,0	0,3	1,1	9,7	1,3	20,3	15,2	47,9
Üldised valitsussektori teenused	0,0	0,0	13,3	0,4	0,2	17,1	21,8	52,8
Vaba aeg, kultuur, religioon	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,8
Keskkonnakaitse	0,0	0,1	0,0	0,8	0,0	3,3	0,7	4,9
Sotsiaalne kaitse	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	12,7	12,8
Tervishoid	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0

Rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud tarnijatele põhivara eest tasumata võla suurenemisega 26,2 mln euro võrra (2023. a suurenemine 12,4 mln eurot).

Lisa a14

Bioloogilised varad

mln eurot

A. Bioloogilise vara jaotus liikide vahel

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Realiseeritav riigimets	1 961,8	2 470,6	2 223,5	8,0	30,9	30,6
Loomad	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Taimed ja istandused	11,3	9,8	8,8	0,0	0,0	0,0
Kokku bioloogiline vara	1 973,4	2 480,7	2 232,5	8,2	31,1	30,8
Sh käibevara	98,0	69,2	62,2	0,8	3,1	3,1
Sh põhivara	1 875,4	2 411,5	2 170,3	7,4	28,0	27,7

B. Bioloogilise vara liikumine

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	2 480,7	2 232,5	31,1	30,8
Kokku liikumised	-507,3	248,2	-22,9	0,3

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Müüdnud müügihinnas	0,0	-0,3	0,0	0,0
Kasum bioloogilise vara müügist	0,0	0,1	0,0	0,0
Tulem õiglase väärtuse muutusest	-507,3	248,4	-22,9	0,3
Jääk perioodi lõpus	1 973,4	2 480,7	8,2	31,1

C. Riigimetsa kogused ja realiseeritava riigimetsa õiglase väärtuse leidmiseks kasutatud näitajad

	Mõõt- ühik	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Koguselised näitajad							
Majandatava metsa alune pindala	tuh ha	715,8	723,2	726,7	7,4	7,4	7,4
Majandatava metsa arvestuslik kogus	tuh tm	110 094,5	111 311,2	112 049,6	1 561,9	1 561,9	1 561,9
Mittemajandatava metsa alune pindala	tuh ha	353,3	339,6	336,1	1,0	1,0	1,0
Mittemajandatava metsa arvestuslik kogus	tuh tm	75 996,7	72 859,0	71 413,9	238,7	238,7	238,7
Metsa väärtuse hindamiseks kasutatud prognoosid							
Keskmine prognoositud puidumüügi kogus aastaks	tuh m³	3 434,9	3 594,7	3 709,0	25,0	29,0	29,0
Keskmine prognoositud puidu müügihind	eur/m³	57,4	53,4	51,8	75,0	75,0	75,0
Keskmine prognoositud metsamajandamise tulu aastaks	mln eur	195,4	197,9	192,1	1,9	2,2	2,2
Keskmine prognoositud metsamajandamise kulu aastaks	mln eur	-109,5	-140,9	-140,9	-1,5	-1,5	-1,5
Diskontomäär	%	7,14	4,70	4,60	7,14	4,70	4,60
Inflatsioonimäär metsandussektoris	%	2,70	2,39	2,30	2,70	2,39	2,30

Riigimetsa peamine majandaja on Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK). Konsolideerimata aruandes kajastub majandatav mets Luua Metsanduskoolis.

RMK planeerib raiet selliselt, et küpseks saanud metsa raiutaks võimalikult ühtlases mahus. Tegelik müügiimaht (tuh m³) vähenes 2024. aastal võrreldes varasema aastaga 10,4% (2023. a suurenes 4,7%).

RMK metsa väärtuse hindamisel kasutatud sisendite võrdlus tegelike näitajatega

	Mõõtühik	Tegelik 2024	Prognoositud 2025-2034 keskmine	Tegelik 2023	Prognoositud 2024-2033 keskmine
Aastane müügiimaht	tuh m³	3 517,5	3 409,9	3 923,9	3 565,7
Metsamajandamise tulu ühiku kohta	eur/m³	70,7	57,3	77,3	54,9
Metsamajandamise kulu ühiku kohta	eur/m³	40,4	32,1	47,5	39,1
Inflatsiooni määr metsandussektoris	%	-22,0	2,70	-8,0	2,39

Puidu müügi maht ja keskmine hind RMK-s

	2024		2023	
	EUR/m³	Maht (tuh m³)	EUR/ m³	Maht (tuh m³)
Raieõiguse müük	22,3	42,0	22,1	12,9
Metsamaterjali müük	73,0	3 178,2	79,2	3 595,5

	2024		2023	
	EUR/m ³	Maht (tuh m ³)	EUR/ m ³	Maht (tuh m ³)
Raidmete müük	24,0	0,6	35,2	1,1
Hakpuidu müük	50,6	339,4	56,7	328,4

Metsamaa pindala peapuuliikide kaupa RMK-s

hektarites

	2024			2023		
	Mittemajan- datav mets	Majandatav mets	Pindala kokku	Mittema- jandatav mets	Majandatav mets	Pindala kokku
Mänd	172 683	257 913	430 596	163 154	266 429	429 583
Kuusk	53 216	171 156	224 372	51 241	170 360	221 601
Kask	90 878	217 311	308 189	89 206	219 275	308 481
Haab	17 098	29 474	46 572	16 745	28 558	45 303
Sanglepp	10 674	14 920	25 594	10 581	14 179	24 760
Hall lepp	4 290	15 865	20 155	4 257	15 210	19 467
Teised	3 540	1 789	5 329	3 501	1 763	5 264
Kokku	352 379	708 428	1 060 807	338 685	715 774	1 054 459

Metsa tagavara peapuuliikide kaupa RMK-s

tuh m³-tes

	2024			2023		
	Mittemajan- datav mets	Majandatav mets	Kokku	Mittemajan- datav mets	Majandatav mets	Kokku
Mänd	37 758,2	48 260,8	86 019,0	35 557,3	49 751,0	85 308,3
Kuusk	11 818,1	22 196,2	34 014,4	11 372,2	22 200,5	33 572,6
Kask	17 456,4	30 176,6	47 633,0	17 131,7	30 002,7	47 134,5
Haab	4 858,1	3 575,9	8 434,0	4 737,0	3 482,1	8 219,1
Sanglepp	2 479,0	2 206,5	4 685,6	2 450,8	2 206,5	4 657,3
Hall lepp	714,5	1 875,7	2 590,2	705,4	1 875,7	2 581,1
Teised	673,7	240,8	914,5	665,8	230,7	896,5
Kokku	75 758,0	108 532,6	184 290,6	72 620,3	109 749,3	182 369,5

D. Maavaravarud

Maavara	Mõõtühik	31.12.2024			31.12.2023		
		Aktiivne tar- bevaru	Kasutusõiguse tasumäär ühiku kohta (eurodes)	Varu maksu- mus (mln eu- rot)	Aktiivne tar- bevaru	Kasutusõiguse tasumäär ühiku kohta (eurodes)	Varu maksu- mus (mln eu- rot)
Põlevkivi	mln t	883,7	3,2	2 810,0	909,4	3,2	2 919,1
Tsemendilubjakivi	mln m ³	56,1	3,2	178,5	56,3	3,0	170,4
Tehnoloogiline lubjakivi	mln m ³	23,5	3,2	74,7	23,6	3,0	71,5
Ehituslubjakivi	mln m ³	104,4	3,0	312,1	104,9	2,9	299,0
Täitelubjakivi	mln m ³	15,5	1,2	18,5	11,9	1,2	13,7
Kõrgemargiline ehituslubjakivi	mln m ³	39,9	3,0	119,4	28,0	2,9	79,9
Madalamargiline ehituslubjakivi	mln m ³	31,9	1,9	60,6	26,8	1,8	48,5
Tehnoloogiline dolokivi	mln m ³	12,1	3,3	40,4	12,1	3,3	40,5
Viimistlusdolokivi	mln m ³	2,7	3,2	8,6	2,7	3,1	8,4
Ehitusdolokivi	mln m ³	54,0	3,0	161,4	56,5	2,9	160,9
Kõrgemargiline ehitusdolokivi	mln m ³	6,6	3,0	19,9	3,4	2,9	9,6

Maavara	Mõõtühik	31.12.2024			31.12.2023		
		Aktiivne tarbevaru	Kasutusõiguse tasumäär ühiku kohta (eurodes)	Varu maksumus (mln eurot)	Aktiivne tarbevaru	Kasutusõiguse tasumäär ühiku kohta (eurodes)	Varu maksumus (mln eurot)
Madalamargiline ehitusdolokivi	mln m³	23,3	1,9	43,7	14,7	1,8	26,0
Täitedolokivi	mln m³	14,1	1,2	17,1	14,1	1,2	16,2
Kristalliline ehituskivi	mln m³	1 245,1	2,4	3 025,5	1 245,1	2,3	2 888,5
Tsemendisavi	mln m³	14,9	1,0	15,0	14,9	1,0	14,3
Keraamiline savi	mln m³	9,9	0,9	9,1	9,9	0,9	8,7
Keramsiidisavi	mln m³	7,8	1,1	8,6	7,9	1,0	8,2
Ehituskruus	mln m³	60,0	2,9	175,9	63,6	2,8	179,4
Täitekruus	mln m³	7,3	0,6	4,4	6,2	0,6	3,7
Tehnoloogiline liiv	mln m³	5,9	2,8	16,4	6,0	2,6	15,6
Ehitusliiv	mln m³	284,0	1,9	550,9	285,7	1,9	528,5
Täiteliiv	mln m³	196,5	0,6	110,0	168,7	0,5	89,4
Meremuda (raviks)	tuh t	1 407,7	0,0	0,0	1 407,7	0,0	0,0
lärvemuda (väetiseks)	tuh t	170,9	0,0	0,0	170,9	0,0	0,0
lärvemuda (raviks)	tuh t	1 127,3	0,0	0,0	1 127,9	0,0	0,0
lärvelubi	tuh m³	731,0	0,0	0,0	731,0	0,0	0,0
Vähelagunenud turvas	mln t	49,0	2,0	99,4	49,0	1,9	93,6
Hästilagunenud turvas	mln t	164,8	2,2	362,5	163,5	2,2	359,7
Kokku				8 242,7			8 053,5

Maavaravarusid ei ole bilansis kajastatud. Kasutusõiguse tasu kajastatakse riigi aruandes tuluna vastavate varade kaevandamise aastal. 2024. aastal sai riik (konsolideeritud) maavarade kaevandamisõiguse tasudest tulu 30,2 mln eurot (2023. a 30,6 mln eurot). Riik (konsolideerimata) sai tulu 47,2 mln eurot (2023. a 53,6 mln eurot).

Lisa a15

Muud kohustised ja saadud ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	3 595,4	3 133,7	2 639,3	4 208,8	3 694,5	3 087,7
Intressivõlad	90,1	61,9	25,7	74,7	46,3	18,2
Muud viitvõlad	17,3	14,8	24,4	0,2	1,0	0,3
Toetuste andmise kohustised (vt lisa a19 B)	241,6	281,6	266,3	353,2	384,4	353,9
Taastuenergia tasud toetuste andmiseks (vt lisa a19 B)	18,8	20,4	6,2	0,0	0,0	0,0
Tagatistasud	43,5	37,1	41,0	32,9	26,4	32,8
Klientide hoiused	1 330,0	1 370,8	1 235,1	2 051,7	1 972,8	1 741,3
Toetuste tagasimaksekohustised	10,1	17,8	12,8	10,0	17,7	12,8
Varade müügiga seotud kohustised (vt lisa a7)	0,0	9,2	54,0	0,0	0,0	0,0
Kohustis aastekvootide vahetustehingust	79,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud kohustised	57,6	59,9	18,1	24,7	18,4	17,7
Toetusteks saadud ettemaksed (vt lisa a19 A)	1 688,9	1 243,3	917,2	1 656,5	1 225,0	906,8

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Muud tulevaste perioodide tulud	17,7	16,9	38,5	4,9	2,5	3,9
Pikaajalised kohustised ja saadud ettemaksed	123,3	120,8	119,5	129,7	130,1	132,5
Võlad tarnijatele	11,9	9,0	6,4	2,0	1,7	1,4
Toetuste andmise kohustised	0,0	0,0	0,0	46,2	50,3	54,6
Intressivõlad (vt lisa a17 B)	39,8	34,1	30,3	39,8	34,1	30,3
Muud kohustised	6,2	10,9	16,1	0,6	0,5	0,6
Toetusteks saadud ettemaksed (vt lisa a19 A)	40,3	42,5	44,8	40,3	42,5	44,8
Edasilükkunud ettevõtte tulumaksu kohustised	18,8	13,7	12,9	0,0	0,0	0,0
Muud tulevaste perioodide tulud	6,3	10,6	9,0	0,8	1,0	0,8
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku	3 718,7	3 254,5	2 758,8	4 338,5	3 824,6	3 220,2

Klientide hoiuste hulgas sisalduvad teiste avaliku sektori üksuste hoiused, mis on pangas seotud riigikassa kontserni-kontosse (vt lisa a2). Lisaks neile hoiustatakse klientide raha e-riigikassas avatud kontodel.

Taastuenergia tasude jääk, mida tohib kasutada ainult taastuenergia toetuste andmiseks, on eraldi real välja toodud ja lisas a19 B liidetud toetuste andmise kohustistele (vt ka arvestuspõhimõtete muutmine).

Lisa a16

Eraldised

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	855,6	4 111,1	4 966,7	387,7	4 025,7	4 413,4
Pensionieraldised	110,3	4 014,3	4 124,6	110,1	4 013,8	4 123,9
Keskkonnakaitse eraldised	431,3	13,9	445,2	0,0	0,3	0,3
Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised	12,2	44,1	56,3	0,7	0,0	0,7
Kohtukulude eraldised	3,4	4,0	7,4	2,5	0,0	2,5
II samba kogumispensioni riigipoolne kohustis	270,5	0,0	270,5	270,5	0,0	270,5
Kindlustusfondidelt laekunud II samba väliamaksete eraldis	0,7	9,2	9,9	0,7	9,2	9,9
Muud eraldised	27,2	25,6	52,8	3,2	2,4	5,6
Liikumised 2023	-477,5	512,9	35,4	-250,0	496,2	246,2
Moodustamine	262,7	485,5	748,2	-0,1	469,1	469,0
Kulutamine	-874,2	-0,6	-874,8	-383,5	0,0	-383,5
Arvestatud intressikulu	0,0	162,0	162,0	0,0	160,7	160,7
Ümberklassifitseerimine	134,0	-134,0	0,0	133,6	-133,6	0,0
Jääk seisuga 31.12.2023	378,1	4 624,0	5 002,1	137,7	4 521,9	4 659,6
Pensionieraldised	136,5	4 508,6	4 645,1	135,3	4 508,0	4 643,3
Keskkonnakaitse eraldised	206,4	15,9	222,3	0,0	0,3	0,3
Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised	8,4	48,5	56,9	0,5	0,0	0,5
Kohtukulude eraldised	1,6	4,5	6,1	0,1	0,0	0,1

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku
Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis	0,7	8,5	9,2	0,7	8,5	9,2
Muud eraldised	24,5	38,0	62,5	1,1	5,1	6,2
Liikumised 2024	-58,2	337,4	279,2	16,7	348,2	364,9
Moodustamine	129,8	318,6	448,4	0,0	312,5	312,5
Kulutamine	-333,3	0,0	-333,3	-128,1	0,0	-128,1
Arvestatud intressikulu	0,0	182,2	182,2	0,0	180,5	180,5
Muutus valitseva mõju lõppemisest	-0,5	-17,6	-18,1	0,0	0,0	0,0
Ümberklassifitseerimine	145,8	-145,8	0,0	144,8	-144,8	0,0
lääk seisuga 31.12.2024	319,9	4 961,4	5 281,3	154,4	4 870,1	5 024,5
Pensionieraldised	153,3	4 857,1	5 010,4	152,3	4 856,5	5 008,8
Keskonnakaitseerandised eraldised	126,4	21,5	147,9	0,0	0,5	0,5
Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised	9,4	43,5	52,9	0,3	0,0	0,3
Kohtukulude eraldised	1,8	6,7	8,5	0,1	0,0	0,1
Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis	0,6	7,9	8,5	0,6	7,9	8,5
Muud eraldised	28,4	24,7	53,1	1,1	5,2	6,3

A. Avaliku sektori pensionieraldised

	Aasta alguses	Väljamaksed	Arvestatud intressikulu	Moodustamine	Aasta lõpul
2023. a kokku	4 123,9	-108,0	160,6	466,8	4 643,3
Politsei- ja piirivalve- ja päästametnike pensionid	1 970,2	-44,2	77,0	198,8	2 201,8
Kaitseväelaste pensionid	1 152,7	-22,7	45,2	131,6	1 306,8
Kohtunike, prokuröride ja õiguskantsleri pensionid	293,7	-6,7	11,4	33,3	331,7
Parlamendipensionid	101,5	-8,2	3,8	14,2	111,3
Muud ametnike eripensionid	16,5	-0,9	0,6	1,1	17,3
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel pensionäridele	333,5	-25,3	12,4	67,7	388,3
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel töötajatele	255,8	0,0	10,2	20,1	286,1
2024. a kokku	4 643,3	-127,2	180,3	312,4	5 008,8
Politsei- ja piirivalve- ja päästametnike pensionid	2 201,8	-52,7	85,7	210,6	2 445,4
Kaitseväelaste pensionid	1 306,8	-27,8	51,2	54,9	1 385,1
Kohtunike, prokuröride ja õiguskantsleri pensionid	331,7	-7,9	12,9	-22,1	314,6
Parlamendipensionid	111,3	-9,1	4,1	9,2	115,5
Muud ametnike eripensionid	17,3	-0,9	0,6	-0,7	16,3
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel pensionäridele	388,3	-28,8	14,4	44,6	418,5
Pensionisuurendused avaliku teenistuse seaduse alusel töötajatele	286,1	0,0	11,4	15,9	313,4

2024. a lõpu seisuga arvestati avaliku sektori pensionieraldisi kokku 32 612 inimesele (2023. a lõpus 32 400 inimesele). Neist 15 597 olid jäänud pensionile (2023. a lõpus 15 093 pensionäri).

Kuna kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid pensionieraldistelt võivad iga-aastaselt oluliselt kõikuda, kajastatakse need otse netovarade muutusena. 2024. a moodustasid need kokku kahjumi summas 168,0 mln eurot (2023. a kahjum 237,3 mln eurot). Kindlustusmatemaatilist kahjumit mõjutab keskmise palga ja pensioniindeksi pikaajalise prognoosi muutus. Jooksva perioodi eest lisandunud summad kajastatakse tööjõukuludes (vt lisa a23).

Konsolideeritud aruandes lisanduvad pensionieraldised Eesti Energia grupis.

B. Keskkonnakaitselised eraldised

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	222,3	445,2	0,3	0,3
Moodustamine	65,5	206,4	0,2	0,0
Arvestatud intressikulu	0,8	0,8	0,0	0,0
Kulutamine	-140,6	-430,1	0,0	0,0
Jääk perioodi lõpus	148,0	222,3	0,5	0,3

Keskkonnakaitselised eraldised on moodustatud peamiselt Eesti Energia grupis, sh kaevanduste ja elektrijaamade tuhaväljade sulgemiseks ning saastekvootide soetamiseks. Kulutamisest moodustavad 140,2 mln eurot kasvuhoonegaaside emissiooni katteks kuluks kantud saastekvoodid (2023. a 429,0 mln eurot, vt lisa a12).

C. Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised

Riik (konsolideerimata) kajastab eraldisi kindlustuskahjude katmiseks AS-le KredEx Krediidikindlustus.

Konsolideeritud aruandes kajastuvad garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-s, Maaelu Edendamise SA-s ja AS-s KredEx Krediidikindlustus. 2024. a vähendati vastavaid eraldisi 2,3 mln euro võrra (2023. a suurendati 4,7 mln eurot) ja tehti väljamakseid summas 1,7 mln eurot (2023. a 4,1 mln eurot).

D. Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis

Kogumispensioni seaduse alusel on kindlustusandjatel võimalik loobuda II samba pensionimaksete tegemisest, kandes kindlustuslepingutes kokku lepitud tagatisväärtuste summa üle riigile. Laekumised võetakse arvele eraldistena. 2024. ja 2023. a laekumisi ei esinenud. Riik tegi mõlemal aastal väljamakseid summas 0,7 mln eurot.

E. Muud eraldised

AS Eesti Loto moodustab lühiajalisi eraldisi võidufondi väljamaksmiseks. 2024. a maksti eraldistest välja 49,3 mln eurot (2023. a 46,8 mln eurot), moodustati uusi eraldisi summas 48,6 mln eurot (2023. a 45,7 mln eurot), jääk aasta lõpuks 3,8 mln eurot (2023. a lõpuks 4,5 mln eurot).

Muude eraldiste all kajastatakse veel mitmesuguseid eraldisi, sh preemiate maksmiseks, tervisekahjustuste hüvitamiseks, varade demonteerimiseks, kahjulike lepingute katteks, tegevuse reorganiseerimiseks.

Lisa a17**Laenukohustised**

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne**A1. Laenukohustiste jaotus järeljäänud tähtaja järgi**

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	3 736,2	3 097,0	116,1	6 949,3
Kuni 1 aasta	1 075,2	239,4	13,2	1 327,8
1 kuni 5 aastat	133,9	1 052,3	58,4	1 244,6
Üle 5 aasta	2 527,1	1 805,3	44,5	4 376,9
Jääk seisuga 31.12.2023	3 691,9	4 406,8	100,9	8 199,6
Kuni 1 aasta	519,9	566,9	16,3	1 103,1
1 kuni 5 aastat	126,3	1 792,3	48,9	1 967,5
Üle 5 aasta	3 045,7	2 047,6	35,7	5 129,0
Jääk seisuga 31.12.2024	5 338,3	4 265,5	88,3	9 692,1
Kuni 1 aasta	982,8	384,0	16,4	1 383,2
1 kuni 5 aastat	167,2	2 124,0	36,2	2 327,4
Üle 5 aasta	4 188,3	1 757,5	35,7	5 981,5

A2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	3 736,2	3 097,0	116,1	6 949,3
Saadud	1 321,3	1 766,8	21,1	3 109,2
Ümberklassifitseerimine	0,0	0,0	-4,4	-4,4
Laenuõuetega tasaarveldatud	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Tagasi makstud	-1 382,1	-444,6	-32,7	-1 859,4
Laenukulu amortisatsioon	16,5	-8,1	0,7	9,1
Valuuta ümberhindluse kursivahed	0,0	0,5	0,1	0,6
Jääk seisuga 31.12.2023	3 691,9	4 406,8	100,9	8 199,6
Saadud	3 933,3	490,8	13,9	4 438,0
Tasaarveldatud	0,0	-4,8	-2,6	-7,4
Tagasi makstud	-2 292,2	-631,6	-21,1	-2 944,9
Vähene mine valitseva mõju lõppemisest	0,0	0,0	-2,8	-2,8
Laenukulu amortisatsioon	5,3	4,2	0,0	9,5
Valuuta ümberhindluse kursivahed	0,0	0,1	0,0	0,1
Jääk seisuga 31.12.2024	5 338,3	4 265,5	88,3	9 692,1
Intressikulu 2023. a	-89,7	-125,9	-6,0	-221,6
Keskmine intressimäär (%)	2,4%	3,4%	5,5%	2,9%
Intressikulu 2024. a	-144,7	-187,7	-6,7	-339,1
Keskmine intressimäär (%)	3,2%	4,3%	7,1%	3,8%

Tütarettevõtjad, kes koostavad aruandeid rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite alusel, kapitaliseerisid intressikulu laenudelt materiaalse põhivara maksumusse summas 62,6 mln eurot (2023. aastal 33,6 mln eurot) (vt lisa a27).

Kapitalirendi tingimustel soetatud varad on kajastatud lisas a11. Laenude tagatisena antud garantiid ja panditud varad on kajastatud lisas a30. Laenude katteks panditud põhivarade jääkväärtus on kajastatud lisades a10 ja a11.

Kapitalirendi ümberklassifitseerimisena kajastuvad müügiotool varadega seotud kohustised (vt lisa a7) ja ennetähtaegselt lõpetatud kapitalirendilepingud.

Laenuõuetega on tasaarveldatud EFSF raamlepingust tulenev Eesti riigi osakaalule vastava võlakohustiste summa vähenemine (vt lisa a17 B).

Hübriidvõlakirjad

2024. a kaasas Eesti Energia grupp Londoni börsil roheliste hübriidvõlakirjade pakkumisega 400,0 mln eurot täiendavat kapitali. Võlakirjade tehingukulud olid 8,3 miljonit eurot. Võlakirjadega kaasatud kapitali tohib investeerida ainult rohelistesse projektidesse. Võlakirjadel ei ole tagasimakse tähtaega ning emiteerijal on võimalik intresside maksmist täielikult või osaliselt edasi lükata. Võlakirjade intressimäär on 7,875%, alates 2034 aastast 5,165% ja alates 2049 aastast 5,415%.

2024. a arvestati neilt intresse 14,7 mln eurot ning sellest maksti ära 7,9 mln eurot. Tulevaste perioodide intressimaksete jääk aasta lõpu seisuga oli 6,8 mln eurot.

B. Konsolideerimata aruanne

B1. Laenukohustiste jaotus järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	2 831,5	2 128,7	0,1	4 960,3
Kuni 1 aasta	349,7	68,0	0,1	417,8
1 kuni 5 aastat	0,0	498,2	0,0	498,2
Üle 5 aasta	2 481,8	1 562,5	0,0	4 044,3
Jääk seisuga 31.12.2023	3 509,5	2 266,0	0,0	5 775,5
Kuni 1 aasta	512,3	68,0	0,0	580,3
1 kuni 5 aastat	0,0	646,1	0,0	646,1
Üle 5 aasta	2 997,2	1 551,9	0,0	4 549,1
Jääk seisuga 31.12.2024	5 163,4	2 093,3	0,0	7 256,7
Kuni 1 aasta	975,1	139,4	0,0	1 114,5
1 kuni 5 aastat	0,0	740,3	0,0	740,3
Üle 5 aasta	4 188,3	1 213,6	0,0	5 401,9

B2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	2 831,5	2 128,7	0,1	4 960,3
Saadud	1 321,4	210,0	0,0	1 531,4
Laenukulu amortisatsioon	9,3	0,0	0,0	9,3
Tagasi makstud	-652,7	-67,9	-0,1	-720,7
Laenuõuetega tasaarveldatud	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Jääk seisuga 31.12.2023	3 509,5	2 266,0	0,0	5 775,5
Saadud	3 933,3	0,0	0,0	3 933,3
Laenukulu amortisatsioon	5,2	0,1	0,0	5,3
Tagasi makstud	-2 284,6	-168,0	0,0	-2 452,6
Laenuõuetega tasaarveldatud	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Jääk seisuga 31.12.2024	5 163,4	2 093,3	0,0	7 256,7
Intressikulu 2023. a (vt lisa a27)	-65,5	-50,5		-116,0
Keskmine intressimäär	2,1%	2,3%		2,2%
Intressikulu 2024. a (vt lisa a27)	-136,6	-62,9		-199,5
Keskmine intressimäär	3,2%	2,9%		3,1%

Laenude hulgas kajastub EFSF raamlepingust tulenev Eesti riigi osakaalule vastav võlakohustiste summa 442,3 mln eurot (2023. a lõpul 447,1 mln eurot), mis laenati välja Euroopa Liidu toetusprogrammi alusel. Laenukohustistele lisanduvad pikaajalised intressikohustised summas 39,8 mln eurot (2023. a lõpul 34,1 mln eurot) (vt lisa a15). Nimetatud kohustised on kajastatud ka nõuetena EFSFist laenu saanud riikide vastu (vt lisa a6).

Võlakirjad 31.12.2024 seisuga:

Arvelduskuupäev	Jääk	Kaalutud keskmine tootlus	Lunastustähtaeg
12.07.2024	50,0	3,650%	13.01.2025
12.07.2024	35,0	3,650%	13.01.2025
15.07.2024	50,0	3,640%	15.01.2025
14.08.2024	50,0	3,410%	14.02.2025
12.09.2024	15,0	3,370%	12.02.2025
12.09.2024	20,0	3,320%	12.03.2025
12.09.2024	50,0	3,320%	12.03.2025
08.10.2024	75,0	2,960%	08.05.2025
14.10.2024	100,0	3,120%	14.03.2025
13.11.2024	65,0	2,880%	13.05.2025
10.12.2024	50,0	3,060%	10.01.2025
04.04.2024	144,0	3,601%	02.04.2025
27.09.2024	90,0	3,172%	02.04.2025
27.09.2024	190,0	2,862%	25.09.2025
16.09.2024	200,0	3,300%	16.09.2026
03.06.2020	1 500,0	0,235%	10.06.2030
05.10.2022	1 000,0	4,023%	12.10.2030
06.06.2023	500,0	3,618%	12.10.2030
10.01.2024	1 000,0	3,348%	17.01.2034
Kokku	5 184,0		

Võlakirjad 31.12.2023 seisuga:

Arvelduskuupäev	Jääk	Kaalutud keskmine tootlus	Lunastustähtaeg
14.11.2023	30,0	3,990%	15.01.2024
01.12.2023	4,0	3,980%	01.02.2024
21.12.2023	5,0	3,990%	21.03.2024
28.03.2023	125,0	3,324%	28.03.2024
28.09.2023	81,0	4,088%	28.03.2024
25.04.2023	72,0	3,680%	25.04.2024

28.09.2023	204,0	4,111%	27.09.2024
03.06.2020	1 500,0	0,235%	10.06.2030
05.10.2022	1 000,0	4,023%	12.10.2030
06.06.2023	500,0	3,618%	12.10.2030
Kokku	3 521,0		

Võetud laenud 31.12.2024 seisuga lisaks EFSF raamlepingust tulenevale kohustisele:

Lepingu kuupäev	Laenuandja	Laenu jääk	Intress	Tähtaeg
17.12.2014	EIB	25,7	3M Euribor + 0,204%	16.07.2025
17.12.2014	EIB	20,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
02.12.2016	EIB	29,3	3M Euribor + 0,204%	16.07.2025
02.12.2016	EIB	95,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
29.04.2021	EIB	94,0	3M Euribor + 0,066%	30.01.2032
26.03.2020	NIB	747,7	6M Euribor + 0,32%	30.03.2035
09.06.2020	CEB	200,0	3M Euribor + 0,23%	05.05.2036
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	140,0	0%	04.07.2029
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	90,0	0,75%	04.01.2047
22.06.2023	EIB	210,0	6M Euribor + 0,179%	19.12.2033
Kokku		1 651,7		

Võetud laenud 31.12.2023 seisuga lisaks EFSF raamlepingust tulenevale kohustisele:

Lepingu kuupäev	Laenuandja	Laenu jääk	Intress	Tähtaeg
17.12.2014	EIB	51,4	3M Euribor + 0,204%	16.07.2025
17.12.2014	EIB	20,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
02.12.2016	EIB	58,6	3M Euribor + 0,204%	16.07.2025
02.12.2016	EIB	195,0	3M Euribor + 0,273%	20.07.2030
29.04.2021	EIB	107,0	3M Euribor + 0,066%	30.01.2032
26.03.2020	NIB	747,7	6M Euribor + 0,32%	30.03.2035
09.06.2020	CEB	200,0	3M Euribor + 0,23%	05.05.2036
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	140,0	0%	04.07.2029
11.05.2021	Euroopa Komisjoni töötusriski leevendamise rahastu	90,0	0,75%	04.01.2047
22.06.2023	EIB	210,0	6M Euribor + 0,179%	19.12.2033
	Kokku	1 819,7		

Lisa a18

Tuletisinstrumentid

mln eurot

	Konsolideeritud					
	31.12.2024		31.12.2023		31.12.2022	
	Varad	Kohustised	Varad	Kohustised	Varad	Kohustised
Elektrienergia ostu forward-, futuur- ja pikaajalised lepingud - rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	165,4	14,2	152,3	41,2	399,8	0,1
Elektrienergia ostu forward-, futuur- ja pikaajalised lepingud - kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	123,6	4,2	131,1	1,6	206,4	0,8
Gaasi ostu forward- ja futuurlepingud -rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	3,6	0,0	0,0	15,2	6,0	0,0
Gaasi ostu forward- ja futuurlepingud -kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	1,8	0,0	3,3	5,6	58,6	60,3
Vedelkütuse müügi swap- ja forwardlepingud -rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	0,0	1,9	4,4	-0,1	3,5	89,8
Vedelkütuse müügi swap- ja forwardlepingud -kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	0,2	1,0	4,0	9,1	0,4	0,4
Elektrienergia universaalteenus	0,0	0,0	9,1	0,0	0,0	37,1
Rohesertifikaadid - kauplemisderivatiivid läbi tulemiarunde	2,9	5,6	4,4	10,2	7,0	9,4
Muud tuletisinstrumentid	0,0	0,1	0,0	1,6	0,0	3,3
Intressimäära vahetuslepingud - rahavoogude riskimaandamisinstrumentid	5,8	0,0	8,9	0,0	0,0	0,0
Intressimäära vahetuslepingud - läbi tulemiarunde	0,0	0,3	0,0	0,0	14,6	0,0
Kokku tuletisinstrumentid	303,3	27,3	317,5	84,4	696,3	201,2
Sh lühiajaline osa	90,0	22,6	59,7	67,8	199,8	169,1
Sh pikaajaline osa	213,3	4,7	257,8	16,6	496,5	32,1

Riskimaandamise reserv

	2024	2023
Riskimaandamise reserv perioodi alguses	141,6	698,4
Tuletisinstrumentide turuväärtuse muutus	-31,8	-438,8
Kajastatud tegevustulude vähendamisena (+)	11,1	48,2
Kajastatud tegevuskulude suurendamisena (+) vähendamisena (-)	28,9	-162,1
Kajastatud intressikulu vähendamisena (-) suurenemisena (+)	-4,2	-3,5
Vähemusosaluse osa riskimaandamisinstrumentidest	0,0	-0,6
Riskimaandamise reserv perioodi lõpus	145,6	141,6

Lisa a19

Saadud ja antud toetused

mln eurot

A. Saadud toetused

A1. Konsolideeritud aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2022		Arvestatud tulu 2023	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024	
	Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	709,4	879,1	1 236,2	870,3	1 097,4	1 083,7	756,0	1 454,6
Muu välisabi	12,4	32,7	55,9	17,8	141,8	185,0	23,9	230,2
Kodumaised toetused	1,0	50,2	24,9	0,7	46,6	30,3	0,9	44,4
Saadud toetused kokku	722,8	962,0	1 317,0	888,8	1 285,8	1 299,0	780,8	1 729,2

Euroopa Liidu fondidest saadud välistoetusi nõuti tagasi 17,8 mln euro väärtuses (2023. a 35,1 mln eurot), sellest edasi vahendatud välisabi 13,3 mln eurot (2023. a 5,7 mln eurot) (kajastub tulu vähenemisena).

2023. a saadud kodumaiseid toetusi on tagasiulatuvalt vähendatud 21,3 mln euro võrra (elimineeritud grupisisesed taastuvenergia toetused, vt ka arvestuspõhimõtete muutmine).

A1.1. Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2024				2023			
	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks
Põllumajandus	12,5	226,7	5,2	51,9	11,8	235,6	7,2	59,8
Transport	9,4	0,1	220,4	14,1	6,6	0,0	139,3	53,4
Elamumajandus	0,0	0,0	0,4	64,4	0,0	0,0	0,1	39,5
Muu majandus	34,3	24,5	115,1	29,3	27,7	32,2	167,2	54,4
Keskonnakaitse	8,0	3,0	4,2	10,8	16,4	5,2	3,7	12,5
Haridus	35,2	48,9	0,1	0,5	28,8	39,4	63,2	20,3
Tervishoid	12,2	0,2	27,3	0,4	11,5	1,0	75,6	21,6
Sotsiaalne kaitse	14,3	4,2	5,0	0,2	21,3	15,3	0,6	8,8
Üldised valitsussektori teenused	34,4	5,0	19,1	13,4	29,3	6,2	23,9	6,6
Riigikaitse	15,8	119,9	69,1	4,1	9,1	0,4	35,6	0,0
Vaba aeg, kultuur, religioon	11,2	4,1	-0,2	2,1	8,5	3,1	0,2	1,1
Avalik kord ja julgeolek	11,7	0,1	6,2	0,2	8,9	0,3	3,6	0,2
Saadud toetuste tulu kokku	199,0	436,7	471,9	191,4	179,9	338,7	520,2	278,2

Vahendatud toetused kokku 628,1 mln eurot (2023. a kokku 616,9 mln eurot) kajastavad saadud toetusi Euroopa Liidu fondidest ja muud välisabi, mida riik ei kasutanud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid andis edasi kasusaajatele väljaspool riiki (kajastatud ka antud toetustena, vt osa B).

Põhivara soetuseks ning põhivara soetuse vahendamiseks saadud toetusi kajastatakse investeerimistegevuse rahavoogudena. Samuti on rahavoogude aruandes arvestatud põhivara soetuseks saadavate sihtfinantseerimise nõuete vähenemisega 113,7 mln euro võrra (2023. a suurenemine 163,8 mln eurot) ja saadud ettemaksete suurenemisega 23,1 mln euro võrra (2023. a 183,0 mln eurot). Põhivara soetuseks laekunud sihtfinantseerimist vähendab ka mitterahaline sihtfinantseerimine (vt lisa a11).

A2. Konsolideerimata aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2022		Arvestatud tulu 2023	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024	
	Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)		Nõuded (lisa a5)	Laekunud ettemaksed (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	709,1	871,9	1 188,6	869,7	1 087,1	1 000,0	756,2	1 434,3
Muu välisabi	12,2	28,9	52,1	15,2	133,5	181,4	20,6	217,6
Kodumaised toetused	1,0	50,8	14,8	0,9	46,9	19,3	0,9	44,9
Saadud toetused kokku	722,3	951,6	1 255,5	885,8	1 267,5	1 200,7	777,7	1 696,8

A2.1. Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2024				2023			
	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks	Tegevuskuludeks	Vahendatud tegevuskuludeks	Põhivara soetuseks	Vahendatud põhivara soetuseks
Põllumajandus	11,8	226,9	3,5	53,5	10,2	237,0	7,1	59,9
Transport	2,5	6,6	65,4	168,6	1,8	4,0	58,1	125,8
Elamumajandus	0,0	0,0	0,0	64,8	0,0	0,0	0,0	39,6
Muu majandus	14,6	39,5	9,7	58,9	10,9	48,0	122,5	64,1
Keskkonnakaitse	6,1	4,8	2,8	12,2	7,9	14,2	0,6	15,6
Haridus	31,0	52,3	0,1	0,5	25,7	41,9	63,3	20,3
Tervishoid	3,1	0,2	0,3	27,2	4,0	1,4	1,1	94,6
Üldised valitsussektori teenused	26,2	11,4	19,0	13,4	23,5	10,3	20,5	10,0
Sotsiaalne kaitse	13,8	4,6	5,0	0,2	21,2	15,3	0,8	8,5
Riigikaitse	14,7	119,9	69,1	4,1	8,1	0,7	32,6	1,4
Vaba aeg, kultuur, religioon	4,3	7,4	-0,3	2,1	4,8	3,9	0,0	1,0
Avalik kord ja julgeolek	12,1	0,2	6,4	0,2	9,0	0,4	3,7	0,2
Saadud toetuste tulu kokku	140,2	473,8	181,0	405,7	127,1	377,1	310,3	441,0

Vahendatud toetused kokku 879,5 mln eurot (2023. a kokku 818,1 mln eurot) kajastavad saadud toetusi Euroopa Liidu fondidest ja muud välisabi ning aastekvootide müügist saadud tulu, mida riik ei kasutanud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid andis edasi kasusaajatele väljaspool riiki (kajastatud ka antud toetustena, vt osa B). Põhivara soetuseks ning põhivara soetuse vahendamiseks saadud toetusi kajastatakse investeerimistegevuse rahavoogudena. Samuti on rahavoogude aruandes arvestatud põhivara soetuseks saadavate sihtfinantseerimise nõuete vähenemisega 112,2 mln euro võrra (2023. a suurenemine 161,5 mln eurot) ja saadud ettemaksete suurenemisega 20,7 mln euro võrra (2023. a 182,1 mln eurot). Põhivara soetuseks laekunud sihtfinantseerimist vähendab ka mitterahaline sihtfinantseerimine (vt lisa a11).

B. Antud toetused

B1. Konsolideeritud aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2022		Arvestatud kulu 2023	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud kulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024	
	Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud ettemaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	15,4	144,6	-604,0	34,4	175,3	-807,8	102,1	155,6
Muu välisabi	17,6	3,1	-12,9	2,9	3,2	-96,0	0,4	0,4
Kodumaised toetused	109,6	124,8	-6 985,1	93,5	123,5	-6 918,4	84,7	104,4
Antud toetused kokku	142,6	272,5	-7 602,0	130,8	302,0	-7 822,2	187,2	260,4

Tagasiulatuvalt on lisatud kohustistele taastuvenergia tasude jääk, mida tohib kasutada ainult taastuvenergia toetus-
teks (vt lisa a15). 2023. a antud toetusi on suurendatud tagasiulatuvalt taastuvenergia toetustega 54,3 mln euro suuru-
ses summas (vt ka arvestuspõhimõtete muutmine).

B1.1. Antud toetused tegevusala järgi

	2024			2023		
	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks
Sotsiaalne kaitse	-3 917,0	-929,8	-0,2	-3 654,5	-935,2	-10,5
Haridus	-36,0	-1 075,9	-11,5	-29,6	-975,6	-49,5
Põllumajandus	0,0	-252,2	-60,6	0,0	-271,1	-70,2
Transport	0,0	-118,8	-25,4	0,0	-127,4	-63,9
Elamumajandus	0,0	-0,3	-64,8	0,0	-0,6	-63,0
Muu majandus	0,0	-136,1	-33,7	0,0	-182,6	-55,5
Üldised valitsussektori teenused	-0,1	-462,6	-42,2	-0,1	-501,7	-40,7
Keskonnakaitse	-0,2	-16,6	-26,9	0,0	-17,5	-23,0
Vaba aeg, kultuur, religioon	-1,1	-172,7	-46,9	-1,1	-168,0	-45,8
Riigikaitse	-18,1	-190,3	-12,5	-15,8	-63,8	-8,3
Tervishoid	-0,6	-151,9	-1,3	-0,9	-182,3	-27,2
Avalik kord ja julgeolek	-0,1	-11,0	-4,8	0,0	-13,7	-2,9
Antud toetuste kulu kokku	-3 973,2	-3 518,2	-330,8	-3 702,0	-3 439,5	-460,5

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimi-
sega (vt lisa a11). Lisaks on arvestatud põhivara soetuseks antavate sihtfinantseerimise kohustiste vähenemisega 24,2
mln euro võrra (2023. a suurenemine 11,7 mln eurot) ja tehtud ettemaksete suurenemisega 5,6 mln euro võrra (2023.
a 5,2 mln eurot).

B2. Konsolideerimata aruanne

	Jääk seisuga 31.12.2022		Arvestatud kulu 2023	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud kulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024	
	Makstud et- temaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud et- temaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)		Makstud et- temaksed (lisa a5)	Kohustised (lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	29,0	192,2	-805,1	72,9	228,9	-1 059,2	200,6	212,5
Muu välisabi	15,3	3,5	-13,0	0,7	3,7	-96,0	0,4	0,6
Kodumaised toetused	175,6	212,8	-7 267,9	127,0	202,1	-7 249,0	145,8	186,3
Antud toetused kokku	219,9	408,5	-8 086,0	200,6	434,7	-8 404,2	346,8	399,4

B2.1. Antud toetuste kulu tegevusala järgi

	2024			2023		
	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks
Sotsiaalne kaitse	-3 942,8	-930,6	-0,3	-3 654,5	-935,7	-12,8
Haridus	-35,8	-1 100,4	-11,5	-29,6	-1 001,4	-50,3
Põllumajandus	0,0	-249,3	-62,3	0,0	-270,1	-70,3
Transport	0,0	-222,8	-216,7	0,0	-219,3	-153,5
Elamumajandus	0,0	-0,8	-65,1	0,0	-1,0	-63,6
Muu majandus	0,0	-138,2	-91,8	0,0	-212,9	-77,1
Üldised valitsussektori teenused	-0,1	-480,0	-43,4	-0,1	-511,4	-49,2
Vaba aeg, kultuur, religioon	-0,9	-264,3	-52,1	-1,1	-255,6	-50,8
Keskonnakaitse	0,0	-30,3	-28,6	0,0	-37,8	-23,6

	2024			2023		
	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Sotsiaal- toetused	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks
Tervishoid	-0,5	-153,0	-38,1	-0,9	-183,7	-107,1
Riigikaitse	-18,1	-197,5	-12,5	-15,8	-68,7	-11,1
Avalik kord ja julgeolek	-0,1	-11,5	-4,8	0,0	-14,1	-2,9
Antud toetused kokku	-3 998,3	-3 778,7	-627,2	-3 702,0	-3 711,7	-672,3

Põhivara soetuseks antud toetusi kajastatakse investeerimistegevuse rahavoogudes. Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa a11). Lisaks on arvestatud põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimise kohustiste suurenemisega 7,7 mln euro võrra (2023. a suurenemine 8,7 mln eurot) ja tehtud ettemaksete suurenemisega 90,7 mln euro võrra (2023. a suurenemine 26,0 mln eurot).

B2.2. Sotsiaaltoetused toetuse liigi järgi

	2024	2023
Pensionid	-2 845,0	-2 544,8
Üksi elava pensionäri toetus	-18,0	-12,7
Peretoetused	-791,8	-858,9
Erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks ja kogumispensioni maksed	-94,4	-92,7
Puudega inimestele	-145,9	-77,0
Õppetootused	-30,7	-24,1
Pensionieraldised avaliku sektori töövõtjatele (vt lisa a16 A, a23)	-44,6	-67,7
Muud toetused	-27,9	-24,1
Sotsiaaltoetused kokku	-3 998,3	-3 702,0

B2.3. Tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks antud toetused saaja järgi

	2024		2023	
	Tegevuskulu- deks	Põhivara soe- tuseks	Tegevuskulu- deks	Põhivara soetuseks
Kohaliku omavalitsuse üksustele	-815,9	-69,7	-839,2	-129,0
Tervisekassale	-423,9	0,0	-426,6	-1,0
Töötukassale	-596,0	0,0	-565,4	0,0
Avalik-õiguslikele ülikoolidele	-356,3	-9,1	-308,5	-19,9
Muudele avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele	-127,5	-32,5	-123,4	-41,0
Muudele valitsussektoris kuuluvatele üksustele	-524,1	-290,7	-484,2	-266,6
Valitsussektoris mittekuuluvatele avaliku sektori üksustele	-22,2	-35,4	-56,5	-20,0
Erasektoris kuuluvatele sihtasutustele ja mittetulundusühingutele	-153,0	-64,2	-148,9	-46,8
Muudele erasektoris kuuluvatele residentidele	-304,8	-117,2	-346,3	-145,6
Mitteresidentidele	-455,0	-8,4	-412,7	-2,4
Kokku	-3 778,7	-627,2	-3 711,7	-672,3

Mitteresidentidele antud toetustest moodustasid maksed Euroopa Liidu eelarvesse 285,2 mln eurot (2023. a 343,8 mln eurot).

Lisa a20

Reservid

mln eurot

A. Stabiliseerimisreserv

Stabiliseerimisreserv on riigieelarve vahenditest ja muudest seadusandluse alusel kindlaksmääratud laekumistest moodustatud vara kogum, mis on reguleeritud Riigieelarve seaduse § 71-74 alusel.

Stabiliseerimisreservi eesmärk on üldmajanduslike riskide vähendamine, sotsiaalmajanduslike kriiside vältimine või leevendamine, eriolukorra, erakorralise seisukorra, sõjaseisukorra või muu erakorralise olukorra või olulise mõjuga kriisi lahendamine või ennetamine või kollektiivse enesekaitse lepingus ettenähtud kohustuste täitmine, finantsasutustele likviidsus- või maksevõimega seotud raskusi või makse- ja arveldussüsteemides olulisi tõrkeid põhjustada võiva finantskriisi lahendamine või ennetamine.

Aruandeaastal ega võrreldaval perioodil ei võetud stabiliseerimisreservist raha välja.

	2024	2023
Jääk perioodi alguses	440,2	423,9
Finantstulu reservi paigutamiselt	13,1	16,3
Jääk perioodi lõpus	453,3	440,2

Riigieelarve seaduse § 71 lg 2 punkt 2 ja raamatupidamise seaduse § 38 lõiked 7-10 reguleerivad riigi konsolideerimata rahavoolise ülejäägi arvestust ja selle jaotamist. Riigikogu võib otsustada selle kandmise stabiliseerimisreservi, kui riigi majandusaasta konsolideerimata tulem on positiivne ja korrigeeritud konsolideerimata rahavoog on ülejäägis.

Riigi konsolideerimata rahavoolise ülejäägi/puudujäägi arvestus

	2024	2023
Rahavood põhitegevusest kokku	-32,0	-808,8
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-1 120,0	-79,7
Miinus likviidsete finantsvarade ja stabiliseerimisreservi vahendite paigutamise rahavood	655,0	-485,5
Pikaajaliste võlakohustiste tagasimaksed, makstud intressid ja muud finantskulud	-2 697,6	-861,3
Kokku	-3 194,6	-2 235,3

B. Omandireformi reservfond

Omandireformi reservfond on moodustatud Erastamisest laekuva raha kasutamise seaduse alusel.

	2024	2023
Jääk perioodi alguses	51,4	50,4
Maa erastamisest laekunud tulu	3,7	4,6
Erastamise korraldamisega seotud kulude hüvitamine	-3,4	-3,6
Jääk perioodi lõpus	51,7	51,4

C. Riigikassa likviidsusreserv

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Likviidsusreserv (likviidsed varad)	2 886,5	2 071,0	2 536,6
Klientide nõudmiseni hoiused riigikassas (kohustised)	2 041,5	1 952,5	1 718,1
Likviidsusreservi ja nõudmiseni hoiuste vahe	845,0	118,5	818,5

Riigikassa loeb likviidsusreserviks raha pangakontodel, võlakirju kauplemisportfellis ja neilt arvestatud intressinõudeid. Likviidsusreservist eraldi hoiab riigikassa stabiliseerimisreservi vahendeid. Likviidsusreservist on lahutatud ka omandireformi reservfondi vahendid.

Lisa a21

Kaupade ja teenuste müük

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Riigilõivud (vt lisa a4)	91,7	86,5	92,2	87,0
Tulu majandustegevusest	4 082,2	4 312,1	339,7	433,9
Tulu elektrienergia müügist	1 590,6	1 740,4	0,0	0,0
Tulu gaasienergia müügist	109,8	103,0	0,0	0,0
Tulu tervishoiust	835,1	743,1	6,8	8,5
Tulu transporditeenustelt	278,2	292,6	9,6	5,6
Tulu põllu- ja metsamaandusest	258,2	313,1	9,3	8,7
Tulu kaevandamisest, töötlevast tööstusest ja ehitusest	184,6	212,3	0,0	0,0
Tulu sideteenustelt	133,0	121,9	2,2	1,8
Tulu soojusenergia müügist	69,0	53,4	0,0	0,1
Üür ja rent	43,0	40,0	1,5	1,1
Hoonestusõiguse ja kasutusõiguse tasud	24,9	20,1	15,9	11,4
Saastekvootide müük	254,7	360,0	254,6	360,0
Veeteetasu	11,1	8,9	11,1	8,9
Tulu haridusalasest tegevusest	27,0	25,4	12,1	11,8
Tulu kultuuri-, spordi ja puhkealasest tegevusest	42,9	41,9	3,5	3,4
Tulu sotsiaalalalasest tegevusest	10,3	9,5	0,2	0,1
Tagatistasud, kindlustuspreemiad, lepingutasud	10,7	10,1	0,0	0,0
Põhitegevusena teenitud intressitulud antud laenudelt	12,9	15,7	0,0	0,0
Muu toodete ja teenuste müük	186,2	200,7	12,9	12,5
Kokku kaupade ja teenuste müük	4 173,9	4 398,6	431,9	520,9

2023. a konsolideeritud aruandes on tulu elektrienergia müügist seoses taastuvenergia tasude arvestuspõhimõtte muutusega suurendatud 75,6 mln euro võrra (vt arvestuspõhimõtete muutused).

Lisa a22

Muud tulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute müügist (vt lisa a10)	0,3	0,2	-0,1	0,1
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist (vt lisa a11)	23,2	27,7	20,7	26,3
Kasum/kahjum bioloogiliste varade müügist (vt lisa a14)	0,0	0,1	0,0	0,0
Võlalt arvestatud intressitulu (sh maksuviivised, vt lisa a4)	21,3	23,2	19,1	20,6
Trahvid (vt lisa a4)	33,6	27,7	29,9	25,0
Saastetasud ja keskkonnanahäiringu hüvitised (vt lisa a4)	25,2	22,7	36,8	34,2
Loodusressursside kasutamise tasud (vt lisa a4)	40,6	40,4	63,9	69,7
Universaalse postiteenuse maksed (vt lisa a4)	0,0	0,0	0,6	0,7
Kohtuotsustest tulenevad hüvitised (vt lisa a4)	8,0	10,5	8,0	10,5
Teekasutustasu (vt lisa a4)	26,3	21,0	26,4	21,0
Kasum/kahjum varude müügist	21,1	9,3	0,3	0,3
Kasum tuletisinstrumentide ümberhindlusest	56,8	225,7	0,0	0,0
Muud tulud	30,8	23,7	8,0	12,9
Muud tulud kokku	287,2	432,2	213,6	221,3

Lisa a23

Tööjõukulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Töötasukulud				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	-27,9	-27,1	-27,9	-27,1
Ametnikud	-516,5	-498,6	-516,5	-498,6
Nõukogude ja juhatuste liikmed	-18,5	-17,0	0,0	0,0
Töötajad	-1 304,7	-1 190,1	-444,6	-398,7
Põhikohaga töötajate töötasu kokku	-1 867,6	-1 732,8	-989,0	-924,4
Aiutiste ja koosseisuväliste töötajate töötasu	-34,6	-36,5	-20,5	-22,0
Eripensionid ja pensionisuurendused	-99,9	-161,9	-99,9	-161,9
Töötasukulud kokku	-2 002,1	-1 931,2	-1 109,4	-1 108,3
Keskmine töötajate arv (inimest taandatuna täistööajale)				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	366	363	366	363
Ametnikud	16 356	16 246	16 356	16 246
Nõukogude ja juhatuste liikmed	271	240	0	0
Töötajad	42 217	42 215	14 929	14 446
Keskmine töötajate arv kokku	59 210	59 064	31 651	31 055
Muud tööjõukulud				
Erisoodustused	-14,2	-16,4	-7,7	-7,9
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-635,8	-591,9	-343,3	-321,5
Kapitaliseeritud oma valmistatud põhivara maksumusse	44,4	40,6	7,6	6,7
Muud tööjõukulud kokku	-605,6	-567,7	-343,4	-322,7
Tööjõukulud kokku	-2 607,7	-2 498,9	-1 452,8	-1 431,0

Eripensioni ja pensionisuurenduste eraldiste moodustamist (vt lisa a16 A) kajastatakse kuluna tööjõukulude grupis, v.a pensionile jäänud isikutele makstavad pensionisuurenduste korrigeerimised avaliku teenistuse seaduse alusel, mis kajastatakse sotsiaaltoetuste grupis (vt lisa a19 B), kuna ei ole võimalik eristada riigis ja muudes avalik-õiguslikes juriidilistes isikutes välja teenitud pensionisuurendust.

Eripensionite ja pensionisuurenduste arvestusega kaasnevad kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid kajastatakse otse netovarade muutusena, mitte tulemiarunde kaudu.

Tööjõukulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas a28.

Keskmine töötajate arv suurenes 2024. a võrreldes eelmise aastaga enim Kaitseministeeriumi valitsemisalas (158 töötaja võrra), Siseministeeriumi valitsemisalas (118 töötaja võrra) ning Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas (388 töötaja võrra, sh koolipidamise ümberkorraldamise tõttu kohalike omavalitsuste üksuste ja riigi vahel).

Lisa a24

Majandamiskulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Tootmiskulud	-1 163,9	-1 120,0	-1,0	0,3
Ravimid ja meditsiiniteenused	-193,0	-176,9	-10,2	-10,2
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-194,9	-185,8	-190,4	-182,1
Sõidukite majandamiskulud	-155,9	-191,4	-46,8	-45,3

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Rajatiste majandamiskulud	-166,0	-136,7	-58,3	-57,6
Kaitseotstarbeline varustus ja materjalid	-389,0	-210,1	-388,8	-210,4
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-145,2	-127,0	-95,3	-84,1
Administreerimiskulud	-104,5	-101,0	-50,3	-51,0
Sotsiaalteenused	-15,1	-78,1	-19,0	-106,9
Inventari majandamiskulud	-47,7	-59,8	-29,1	-36,1
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-62,6	-66,7	-11,2	-14,7
Lähetuskulud (v.a koolituslähetus)	-60,7	-58,4	-54,1	-51,6
Tagatis- ja garantiikahjude eraldiste muutus	2,6	-5,9	0,0	0,0
Uurimis- ja arendustööd	-28,9	-25,0	-20,2	-17,7
Õppevahendite ja koolituse korralduskulud	-31,1	-31,2	-22,6	-24,3
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-28,4	-30,6	-6,0	-6,5
Muu erivarustus ja materjalid	-10,6	-31,5	-8,5	-7,5
Toiduained ja toitlustusteenused	-24,6	-25,8	-15,0	-16,2
Transporditeenused	-12,0	-12,1	-5,3	-4,3
Töötajate koolituskulud (sh koolituslähetus)	-23,5	-23,7	-12,7	-11,4
Eri- ja vormiriietus	-14,6	-10,0	-8,5	-5,6
Mitmesugused muud majanduskulud	-25,9	-25,3	-21,1	-21,2
Kokku majandamiskulud	-2 895,5	-2 733,0	-1 074,4	-964,4

Majandamiskulud tegevusalade lõikes on esitatud lisa a28.

2024. aastast klassifitseeriti paljud sotsiaalteenused ümber sotsiaaltoetuste gruppi. Suurema mahuga teenustena klassifitseeriti ümber hoolduse, rehabilitatsiooni ja taastusravi teenused, mida riik hüvitab inimestele haiglate ja sotsiaalhoolekande asutuste kaudu (nende teenuste kulu (konsolideerimata) oli 2024. a 71,1 mln eurot ja 2023. a 74,2 mln eurot). 2023. a kulusid ei ole käesolevas aruandes ümber klassifitseeritud.

Lisa a25

Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Kinnisvarainvesteeringutelt (vt lisa a10)	-2,5	-2,4	-0,1	-0,1
Materiaalselt põhivaralt (vt lisa a11)	-852,1	-1 369,7	-301,7	-308,4
Immateriaalselt põhivaralt (vt lisa a12)	-83,0	-77,2	-55,4	-48,5
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus kokku	-937,6	-1 449,3	-357,2	-357,0

Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus tegevusalade lõikes on esitatud lisa a28.

Lisa a26

Muud kulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Riigisadalusega seotud kulud	-124,9	-133,3	-124,9	-133,3
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud laenuõuetest (vt lisa a6)	5,7	-2,4	0,2	0,2

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud muudest nõuetest	-8,4	-1,0	-3,8	-0,7
Varude allahindlus	-4,3	-16,9	-0,1	-0,1
Saastekvootide kulu	-60,4	-205,4	0,0	0,0
Kahjum tuletisinstrumentide ümberhindamisest	-64,8	-218,9	0,0	0,0
Muud kulud	-24,9	-16,4	-2,3	-2,7
Muud kulud kokku	-282,0	-594,3	-130,9	-136,6

Lisa a27

Finantstulud ja -kulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Tulem osalustelt	-6,8	2,1	242,4	178,6
Tulem sihtasutustelt (vt lisa a8)	0,0	0,0	-1,3	-5,3
Dividendid tütarettevõtjalt (vt lisa a9)	0,0	0,0	271,4	223,0
Dividendid sidusettevõtjalt (vt lisa a9)	0,0	0,0	0,6	0,8
Tütarettevõtjate osaluste allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa a9)	0,0	0,0	-28,3	-39,9
Tulem osaluste müügist (vt lisa a3, a9)	-9,6	0,9	0,0	0,0
Tulem sidusettevõtjalt (vt lisa a9)	2,8	1,2	0,0	0,0
Intressikulu	-511,1	-391,0	-459,2	-338,7
Laenukohustistelt (vt lisa a17)	-276,6	-188,0	-199,5	-116,0
Diskonteeritud kohustistelt (sh eraldistelt, vt lisa a16)	-182,4	-162,0	-180,5	-160,7
Hoiustelt	-52,0	-41,1	-79,1	-62,2
Muudelt kohustistelt	-0,1	0,1	-0,1	0,2
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	163,4	93,4	157,9	67,7
Intressitulu deposiitidelt (vt lisa a2)	89,9	63,5	54,0	33,2
Tulem võlakirjadelt ja investeerimisfondi osakutelt (vt lisa a3)	65,9	40,4	65,0	39,2
Tulem riskikapitalifondidelt (vt lisa a3)	3,1	-15,0	1,2	-15,8
Tulem sihtotstarbelistelt fondidelt (vt lisa a5)	0,0	0,0	35,8	11,0
Muud finantstulud ja -kulud	4,5	4,5	1,8	0,1
Muud finantstulud	4,5	4,7	3,9	4,2
Intressitulu laenudelt	4,0	4,4	3,9	4,2
Muud finantstulud	0,5	0,3	0,0	0,0
Muud finantskulud	-0,4	-0,3	0,0	0,0
Finantstulud ja -kulud kokku	-350,4	-291,1	-55,0	-88,2

Kulud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	2024					2023				
	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	226,2	160,0	75,9	260,9	723,0	211,1	139,8	66,9	161,4	579,2
Riigikaitse	179,9	499,4	94,3	66,5	840,1	165,2	312,7	97,6	64,7	640,2
Avalik kord ja julgeolek	416,5	92,7	27,2	56,3	592,7	406,6	91,4	29,1	68,9	596,0
Majandus	655,7	1 642,2	647,3	221,3	3 166,5	626,5	1 632,5	1 160,3	523,0	3 942,3
Keskkonnakaitse	51,9	19,9	4,8	0,3	76,9	47,8	31,4	5,3	0,7	85,2
Elamu- ja kommunaalmajandus	0,6	0,2	0,0	0,0	0,8	0,6	0,5	0,0	0,1	1,2
Tervishoid	543,0	265,6	38,3	5,9	852,8	481,8	246,4	38,6	5,7	772,5
Vaba aeg, kultuur, religioon	92,9	109,5	12,9	0,1	215,4	89,4	105,5	14,7	0,0	209,6
Haridus	267,9	75,0	25,7	1,8	370,4	235,1	79,5	25,5	0,0	340,1
Sotsiaalne kaitse	173,1	31,0	11,2	180,4	395,7	234,8	93,3	11,3	161,1	500,5
Kulud kokku	2 607,7	2 895,5	937,6	793,5	7 234,3	2 498,9	2 733,0	1 449,3	985,6	7 666,8

B. Konsolideerimata aruanne

	2024					2023				
	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	209,0	115,0	37,6	279,7	641,3	198,3	103,6	33,5	178,1	513,5
Riigikaitse	174,5	502,6	93,2	67,7	838,0	161,1	318,9	96,6	64,7	641,3
Avalik kord ja julgeolek	416,5	166,8	27,2	56,3	666,8	406,6	160,5	29,1	68,9	665,1
Majandus	158,9	116,7	159,7	4,1	439,4	143,1	109,1	157,2	1,9	411,3
Keskkonnakaitse	40,2	16,6	3,1	0,2	60,1	37,1	22,7	3,3	0,6	63,7
Tervishoid	29,9	22,1	0,7	0,1	52,8	28,9	22,9	1,1	0,1	53,0
Vaba aeg, kultuur, religioon	19,5	15,4	1,9	0,0	36,8	19,7	17,0	3,1	0,0	39,8
Haridus	254,6	93,4	25,1	1,8	374,9	223,7	96,7	24,9	-0,1	345,2
Sotsiaalne kaitse	149,7	25,8	8,7	180,2	364,4	212,5	113,0	8,2	161,1	494,8
Kulud kokku	1 452,8	1 074,4	357,2	590,1	3 474,5	1 431,0	964,4	357,0	475,3	3 227,7

Muudes kuludes kajastuvad muud tegevuskulud, intressikulu ja muud finantskulud. Tööjõukulu ja intressikulu mõjutav avaliku teenistuse pensionieraldiste muutus kajastub sotsiaalse kaitse kuludes (vt lisa a23).

Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega

mln eurot

A. Varad ja kohustised teiste avaliku sektori ja sidusüksustega

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Varad	430,4	593,4	881,2	5 964,3	6 048,1	6 318,9
Käibevara	304,6	457,6	739,1	466,6	528,2	798,0
Raha ja pangakontod	12,3	170,4	454,7	12,3	170,4	454,7
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	130,7	119,3	105,8	223,6	190,0	172,5
Muud nõuded ja ettemaksed	161,6	167,9	178,6	230,7	167,8	170,8
Põhivara	125,8	135,8	142,1	5 497,7	5 519,9	5 520,9
Osalusel sihtasutustes	0,0	0,0	0,0	549,7	524,1	430,8
Osalusel tütar- ja sidusettevõtjates	85,2	88,3	87,0	4 505,4	4 514,4	4 490,0
Muud nõuded ja ettemaksed	40,6	47,5	55,1	442,6	481,4	600,1
Kohustised	1 853,0	1 830,0	1 644,9	2 795,0	2 646,5	2 342,1
Lühiajalised kohustised	1 812,4	1 787,2	1 599,8	2 707,9	2 553,1	2 242,2
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed	21,2	22,1	17,9	45,7	41,6	34,3
Võlad tarnijatele	9,6	10,6	11,9	24,4	24,7	27,3
Maksuvõlad	415,8	376,9	352,3	415,8	376,9	352,3
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	1 365,8	1 377,6	1 217,7	2 221,8	2 109,4	1 827,6
Eraldised	0,0	0,0	0,0	0,2	0,5	0,7
Pikaajalised kohustised	40,6	42,8	45,1	87,1	93,4	99,9
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	40,6	42,8	45,1	87,1	93,4	99,9

B. Tulud ja kulud teistelt avaliku sektori ja sidusüksustelt

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Tegevustulud	1 198,4	1 097,6	491,4	490,8
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	256,6	250,5	409,5	406,0
Kaupade ja teenuste müük	896,5	808,9	12,8	11,5
Saadud toetused	29,7	25,8	19,7	18,0
Muud tulud	15,6	12,4	49,4	55,3
Tegevuskulud	-6 938,7	-6 640,4	-7 786,4	-7 437,2
Antud toetused	-2 649,4	-2 668,9	-3 349,9	-3 292,6
Edasiantud maksud, lõivud, trahvid	-4 250,4	-3 919,7	-4 250,4	-3 919,7
Tööjõukulud	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Maiandamiskulud	-36,2	-51,2	-183,8	-224,4
Muud tegevuskulud	-2,5	-0,3	-2,0	-0,2
Tegevustulem	-5 740,3	-5 542,8	-7 295,0	-6 946,4
Finantstulud ja -kulud	-43,3	-31,9	205,2	138,9
Tulem osaluselt	2,8	1,3	242,4	178,6
Muud finantstulud ja -kulud	-46,1	-33,2	-37,2	-39,7
Aruandeperioodi tulem	-5 783,6	-5 574,7	-7 089,8	-6 807,5

Konsolideeritud aruandes kajastatakse aruandesse hõlmatud üksuste tehingud kohalike omavalitsuste ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute ning nende valitseva mõju all olevate üksustega, samuti kõikide avaliku sektori üksuste sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Konsolideerimata aruandes kajastatakse aruandesse hõlmatud üksuste tehingud valitseva mõju all olevate tütarettevõtjate ja sihtasutustega, kohalike omavalitsuste ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute ning nende valitseva mõju all olevate üksustega, samuti kõikide avaliku sektori üksuste sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Lisa a30

Tingimuslikud kohustised ja varad

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Tingimuslikud kohustised	9 464,7	8 056,7	9 125,1	8 261,5
Sissemaksmata osalus rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides (vt lisa a30 A)	2 044,1	2 035,3	2 044,1	2 035,3
Pankade poolt väljastatud õppelaenude jääk (vt lisa a6)	34,2	34,5	34,2	34,5
Laenutagatiseks panditud põhivara (vt lisad a8, a9)	130,3	146,5	0,0	0,0
Laenutagatiseks panditud käibevara	37,5	24,6	0,0	0,0
Tingimuslikud kohustised seoses kohtuprotsessidega	113,1	370,4	55,3	321,8
Antud garantiid (vt lisa a30 B)	2 045,5	2 032,7	1 684,3	1 679,4
Toetuste andmise kohustised (vt lisa a30 C)	1 715,4	969,4	3 017,6	2 235,3
Katkestamatud kasutusrendikohustised (vt lisa a30 D)	69,7	83,2	993,7	993,3
Tarnelepingud ja investeerimiskohustised (vt lisa a30 E)	3 274,9	2 360,1	1 295,9	961,9
Tingimuslikud nõuded	326,5	406,3	5,4	10,4
Katkestamatud kasutusrendinõuded (vt lisa a30 D)	326,5	406,3	5,4	10,4

A. Osalused rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides

	EBRD	EIB	NIB	CEB	IBRD	MIGA	ESM	KMF*	Kokku
Seisuga 31.12.2023									
Võlakirjad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,3
Sissenõutavad aktsiad	23,8	187,8	68,9	18,4	141,2	0,9	1 586,1	0,0	2 027,1
Sissemakstavad aktsiad	0,0	0,0	0,0	2,8	1,1	0,0	0,0	4,0	7,9
Saadud fondiemissioonist	1,0	5,4	3,9	0,6	3,2	0,0	0,0	0,0	14,1
Kokku	24,8	193,2	72,8	21,8	145,7	1,0	1 586,1	4,0	2 049,4
Seisuga 31.12.2024									
Võlakirjad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,3
Sissenõutavad aktsiad	23,8	187,8	68,9	18,4	150,2	0,9	1 586,1	0,0	2 036,1
Sissemakstavad aktsiad	0,0	0,0	0,0	1,4	0,6	0,0	0,0	5,7	7,7
Saadud fondiemissioonist	1,0	5,4	3,9	0,6	4,1	0,0	0,0	0,0	15,0
Kokku	24,8	193,2	72,8	20,4	155,1	1,0	1 586,1	5,7	2 059,1

*KMF: Kolme Mere Investeeringufond (vt ka lisa a3).

Osaluste eest tasutud summa kajastub bilansis (vt lisa a3). Võlakirjad ja sissenõutavad aktsiad on riik kohustatud välja ostma välispanga nõudmisel. Neilt ei arvestata intresse.

B. Antud garantiid

Laenu andja	Laenu võtja	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
EFSF	Rahastamisraskustesse sattunud euroala liikmesriigid	1 552,6	1 547,8	1 552,6	1 547,8
Euroopa Komisjon	Liikmesriigid eriolukorras töötuse riski leevendamiseks	48,7	48,7	48,7	48,7

Laenu andja	Laenu võtja	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Euroopa Komisjon	Euroopa ühtne kriisilahendusnõukogu	22,0	22,0	22,0	22,0
Euroopa Komisjon	Ukraina laenude garantii	7,4	7,4	7,4	7,4
EIB	Projektipõhised investeeringulaenud ja -tagatised	1,1	1,1	1,1	1,1
EIB	SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	52,2	52,2	52,2	52,2
Pangad, liisingfirmad, välisfirmad	Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA ettevõtlus- ja eluasemelaenude käendus, ekspordigarantiid	271,8	262,0	0,0	0,0
Eesti pangad ja liisingfirmad	Maaelu Edendamise SA maaelulaenude käendused	74,6	85,3	0,0	0,0
Muud		15,1	6,2	0,3	0,2
Kokku		2 045,5	2 032,7	1 684,3	1 679,4

C. Toetuste andmise kohustised

Toetuste saajatega sõlmitud lepingud välisabi vahendamiseks ja kodumaiste toetuste andmiseks

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Euroopa Liidu fondidest	946,4	368,6	1 689,4	1 182,9
Muu välisabi	1,6	6,2	1,6	7,0
Kodumaised toetused	767,4	594,6	1 326,6	1 045,4
Kokku	1 715,4	969,4	3 017,6	2 235,3

D. Katkestamatud kasutusrendikohustised ja -nõuded

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Rendikohustised				
Kuni 1 aasta	32,1	36,6	158,7	137,3
1 kuni 5 aastat	34,5	42,5	352,2	270,5
Üle 5 aasta	3,1	4,1	482,8	585,5
Kokku	69,7	83,2	993,7	993,3
Rendinõuded				
Kuni 1 aasta	17,9	19,7	0,9	1,2
1 kuni 5 aastat	55,9	51,3	0,9	4,6
Üle 5 aasta	252,7	335,3	3,6	4,6
Kokku	326,5	406,3	5,4	10,4

Informatsioon rendile antud varade bilansilise jääkväärtuse kohta on esitatud lisades a10 ja a11.

E. Tarnelepingud ja investeerimiskohustised

Sõlmitud suuremahulised tarnelepingud ja kokkulepitud investeerimiskohustised

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Riigi Kinnisvara AS investeerimiskohustised	260,3	135,8	0,0	0,0
Transpordi ja selle taristuga seotud kohustised	1 039,5	624,4	56,2	92,1
Kaitseotstarbeliste varade soetuse kohustised	1 174,7	837,9	1 174,7	837,9
Elektrienergia tootmise ja tarnimisega seotud kohustised	746,5	725,1	0,0	0,0
Muud tarnelepingud	53,9	36,9	65,0	31,9
Tarnelepingud ja investeerimiskohustised kokku	3 274,9	2 360,1	1 295,9	961,9

Selgitused riigieelarve täitmise aruande kohta

Riigieelarve täitmise aruandes on kajastatud kõik riigi konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandes hõlmatud riigiraamatupidamiskohustuslased koos nende valitsemisel olevate riigiasutustega (vt lisa a1 A). Aruanne on koostatud üldjuhul tekkepõhisel printsiibil ja on võrreldav riigi konsolideerimata tulemiarundega. Aruande liigendus ja arvestuspõhimõtted vastavad 2024. aasta riigieelarve seaduse liigendusele ja arvestuspõhimõtetele.

2024. a riigieelarve ülesehitus on sarnane 2023. a riigieelarvega. Ministeeriumite valitsemisalade kulud on liigendatud tulemusvaldkondadele, nende all olevatele programmidele ja programmide koosseisus olevatele tegevustele. Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetuseks ette nähtud investeeringud on igas valitsemisalas esitatud investeeeringuprojektide kaupa, kui projekti maksumus on alates 10,0 mln eurost. Muud investeeringud on esitatud ühisel real. Käibemaksukulu on jaotatud käibemaksuks kuludelt, investeeringutelt ja finantseerimistehingutelt ning liidetud vastavalt kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute kogumahule.

2024. a muudeti riigieelarve arvestuspõhimõtteid järgmiselt. Põhivara müügi korral maha kantud põhivara jääkväärtust ei arvestata enam tulude vähendusena. Samuti on korrastatud eraldiste arvestust. Kassapõhiselt arvestatakse ainult pensionieraldisi, kõik muud eraldised on arvestatud tekkepõhiselt. 2023. a riigieelarve täitmise andmeid ei ole arvestuspõhimõtete muutuse tõttu korrigeeritud.

2023. a tegelikud võrdlusandmed on ühe ja sama valitsemisala piires võrreldes riigi 2023. a raamatupidamise aastaaruandes esitatud andmetega ümber paigutatud, kui 2024. a muudeti programmide tegevusi või eristati investeeeringuprojekte. Seoses reorganiseerimisega on 2023. a riigieelarve täitmise andmetes mõne valitsemisala alla jäänud ebaolulises summas tegevuste kulud (kui 2024. a vastavaid tegevusi ei olnud) liidetud ühisele programmi maksumuse reale. Alates 01.07.2023 korraldati mitme ministeeriumi valitsemisala töö ümber (vt lisa a1 A). Tööülesannete ümberkorraldamise tõttu ei ole 2024. a ja 2023. a riigieelarve täitmine valitsemisalade alajaotistes võrreldavad, kuna need jagunevad 2023. a eelarve täitmise andmetes kahe ministeeriumi valitsemisala vahel.

Aruanne algab koondosaga. Seejärel on esitatud andmed põhiseaduslike institutsioonide, Vabariigi Valitsuse, Riigikantselei ja ministeeriumite valitsemisalade kaupa. Kõikides aruande osades on eelarve ja eelarve täitmine jaotatud majandusliku sisu järgi tuludeks, kuludeks, investeeringuteks (materiaalse ja immateriaalse põhivara soetused) ja finantseerimistehinguteks (eelarvestamisele kuuluvad tehingud finantsvarade ja -kohustistega). Eraldi on välja toodud piirmääruga kulud, investeeringud ja finantseerimistehingud, mille limiiti ei ole lubatud ületada. Kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute kogumahud sisaldavad järgmisi vahendeid, mida ei loeta piirmääruga vahenditeks:

- 1) arvestuslikud vahendid, kus piirmäär on sätestatud eraldi seaduse või lepingu alusel, riigieelarves planeeritud summasid võib ületada (näiteks pensionid);
- 2) tulude arvel tehtavad kulud, investeeringud ja finantseerimistehingud, mille korral eelarve limiit tekib tulude saamisel sõltumata riigieelarves planeeritud summadest;
- 3) mitterahaline põhivara amortisatsiooni ja väärtuse muutuse kulu;
- 4) piirmääruga kulude, investeeringute ja finantseerimistehingutega kaasnev käibemaksukulu.

Aruande koondosas on eraldi välja toodud tegelik eelarvepositsioon. Selle arvestamiseks on riigieelarve tulused ja kulused korrigeeritud lähtudes eelarvepositsiooni arvestamise reeglistest, mis tulenevad Euroopa rahvamajanduse statistika koostamise juhenditest (European Standard of Accounts).

Peale eelarvepositsiooni arvestust on koondosas esitatud kirjed, millega on vaja riigieelarve tulused ja kulused korrigeerida tulemiarundes kajastatud tulude ja kuludeni jõudmiseks ning mida riigieelarves arvesse ei võetud või mida arvestati riigieelarves raamatupidamise arvestuspõhimõtetest erinevalt.

Aruande osades (valitsemisalade kaupa) on väljaspool riigieelarve tulused ja kulused arvestatud tulemiarundesse kuuluvad tulud ja kulud kajastatud alajaotuses „Korrigeerimised“.

Aruanne on esitatud tuhandetes eurodes. Tulud ja raha sisse toovad finantseerimistehingud on kajastatud plussmärgiga, kulud, investeeringud ning raha väljaviivad finantseerimistehingud miinusmärgiga.

Riigisisesed tehingud on koondosas elimineeritud, välja arvatud riigisisesed maksutulud ja -kulud, mis on elimineeritud korrigeerimistena tulemiarundes kajastatud tulude ja kuludeni jõudmiseks. Valitsemisalade andmetes on valitsemisalasisesed tehingud üldjuhul elimineerimata, kuna sisene tehing tekitab ühele valitsemisala asutusele kulutuse, milleks kasutati riigieelarve limiiti, ning teisele asutusele saadud tulu, mis on omakorda aluseks tuludest sõltuvate kulutuste limiidi tekkele. Valitsemisala sisesed toetuste vahendamised on tuludest ja kuludest elimineeritud. Samuti on kuludest elimineeritud teiste valitsemisalade asutustele vahendatud välistoetused ja nende kaasfinantseerimine ning tuludest teiste valitsemisalade asutustelt saadud välistoetuste kaasfinantseerimine. Teiste valitsemisaladega seotud elimineerimised on ühtlasi lisatud korrigeerimistena, kuna neid ei elimineerita valitsemisala tulemiarundes.

Aruandes on esitatud esialgne ja lõplik eelarve. Esialgne eelarve kajastab Riigikogu poolt 08.12.2023 vastu võetud 2024. aasta riigieelarve seadust. Selle kohaselt oli riigieelarve tulude maht 16 804,0 mln eurot, kulude maht 17 683,8 mln eurot, investeeringute maht 817,3 mln eurot ja finantseerimistehingute maht 1 355,4 mln eurot.

Lõplik eelarve sisaldab eelarves aasta jooksul tehtud muudatusi, sh 2023. aastast järele jäänud eelarve ületoomist 2024. a eelarvesse. Lõplikuks 2023. aastast üle toodud eelarveks kujunes 1 581,0 mln eurot.

A. 2023. aastast 2024. aastasse üle toodud eelarve

tuh eurot

Valitsemisala	Piirmääraga eelarve jäägid	Majandustegevuse ja kodumaiste toetuste jäägid	Saastekvootide müügist saadud jäägid	Välisloetuste ja kaasfinantseerimise jäägid	Kokku	Sh muudatused peale 2023. a aastaruande kinnitamist
Vabariigi Valitsus	189 697	0	0	0	189 697	424
Riigikogu	2 566	1	0	74	2 642	-75
Vabariigi President	564	0	0	0	564	0
Riigikontroll	744	0	0	0	744	0
Õiguskantsler	180	7	0	0	187	0
Riigikohus	187	19	0	0	206	0
Riigikantselei	1 870	0	0	2	1 872	0
Haridus- ja Teadusministeerium	91 490	15 575	0	61 528	168 594	0
Justiitsministeerium	15 174	2 809	0	1 183	19 166	0
Kaitseministeerium	66 988	269	0	95 337	162 593	0
Kliimaministeerium	63 233	24 216	396 825	96 631	580 905	-5 000
Kultuuriministeerium*	48 732	45 999	0	602	95 333	-424
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	71 645	5 114	0	1 807	78 566	-200
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	33 345	5 783	214	1 524	40 867	0
Rahandusministeerium	34 676	1 479	41 581	3 350	81 086	0
Siseministeerium	69 764	6 658	0	4 530	80 952	-275
Sotsiaalministeerium	36 979	8 158	0	2 117	47 255	0
Välisministeerium	9 859	11 146	0	8 727	29 732	-6 781
Kokku	737 694	127 233	438 620	277 413	1 580 959	-12 331

*Kultuuriministeeriumi valitsemisalas sisaldavad kodumaiste toetuste jäägid üle toodud eelarvet summas 44 783 tuhat eurot, mis tekkis Eesti Rahva Muuseumi ehituse toetusseemise. Ehitust finantseeriti Kultuurkapitali kaudu, kuid hoone kuulub Riigi Kinnisvara AS-le. Riigi konsolideerimata aruandes kajastatakse Kultuurkapitalilt saadud vahendeid toetuse ettemaksena, mis amortiseeritakse tuludesse rendiperioodi jooksul.

2023. a aruandes esitati 2023. aastasse üleviitavaks eelarveks kokku 1 593,3 mln eurot. 2024. a muudeti üle toodud vahendite eelarvet peamiselt Vabariigi Valitsuse otsustega, millega peatati kulutuste tegemine 2024. aastal ja planeeritakse need 2024. aastale järgnevatel aastatel.

2024. aastasse üle kantud eelarve ei sisalda eelarve täitmise aruande koondosas Kaitseministeeriumi valitsemisala kulude ja põhivara soetuste vähendamise tekkinud jääke. Arvestades, et need kulud ja põhivara soetused tekkisid koondosas 2024. aastal, peaks üle toodud eelarve olema 189 871 tuhat euro võrra suurem, sh suureneksid kindlaksmääratud jäägid 165 599 tuhat euro võrra ja välisloetuste jäägid 24 272 tuhat euro võrra (vt ka lisa a31 M).

B. Lõpliku eelarve kujunemine

tuh eurot

	Tulud	Kulud, investeeringud ja käibemaksukulu	Finantseerimistehingud
Esialgne eelarve	16 803 969	-18 501 108	1 355 445
Üle toodud eelmisest aastast (vt a31 A)		-1 577 159	-3 800
Muudatused lisaeelarveseaduse alusel	41 850	126 493	0
Eelarves kavandatud toetused		1 732 943	11 995
Tegelikult laekunud toetused ja avatud sildfinantseerimine		-1 577 051	-8 030
Eelarves kavandatud välisloetuste kaasrahastamine		157 586	
Tegelikult kasutatud välisloetuste kaasrahastamine		-87 584	

	Tulud	Kulud, investee- ringud ja käibe- maksukulu	Finantseerimis- tehingud
Eelarves kavandatud majandustegevusest laekuv tulu		46 586	
Tegelikult majandustegevusest laekunud tulu		-59 689	
Eelarves saastekvootide müügist kavandatud tulu		269 362	
Tegelikult saastekvootide müügist laekunud tulu		-254 633	
Eelarves kavandatud muud tulud kulutuste tegemiseks		29 643	
Tegelikud muud tulud kulutuste tegemiseks		-2 567	
Kavandatud omandireformi reservfondi kasutamine		2 000	
Tegelikult eraldatud omandireformi reservfondist		-3 133	
Lõplik eelarve	16 845 819	-19 698 312	1 355 610

Lõplikus eelarves suurenes kulude, investeeringute ja käibemaksukulu eelarve võrreldes esialgse eelarvega 1 197,2 mln euro võrra.

29.05.2024 võttis Riigikogu vastu 2024. a riigieelarve seaduse muutmise seaduse, millega muudeti kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute jaotust valitsemisalade vahel.

19.06.2024 võttis Riigikogu vastu 2024. a lisaeeelarve seaduse, millega suurendati tulusid 41 850 tuh euro võrra, vähendati kulusid 103 751 tuh euro võrra ja vähendati investeeringuid 22 741 tuh euro võrra.

05.12.2024 võttis Riigikogu vastu teise 2024. a riigieelarve seaduse muutmise seaduse, millega muudeti kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute jaotust valitsemisalade vahel.

Lõplikus eelarves on lisaks arvestatud Vabariigi Valitsuse korralduste alusel (kvartaalsed liigendused) ja Vabariigi Valitsuse reservist ning sellest rahandusministrile otsustamiseks jaotatud sihtotstarbelisest reservist ja omandireformi reservfondist eraldatud vahendid valitsemisaladele ümber jaotatud. Eelarveseadusega prognoositud tuludest sõltuvad kulutused arvestatakse lõplikus eelarves tagasi ja asendatakse tuludest tekkinud eelarvega. Tegelik tuludest sõltuv eelarve saadakse tulude laekumisel (saadud toetused), sildfinantseerimise avamisel välistoetustest rahastatavate projektide korral või tulude tekkimisel (majandustegevusest saadud tulu, saastekvootide müügist saadud tulu, muud tulud). Lõpliku eelarve kujunemine on kokkuvõtlikult esitatud alltoodud tabelis.

C. Tulemiaruaande ja riigieelarve täitmise aruaande koondosa kirjete võrdlus

tuh eurot

Kirje nimetus	2024			2023		
	Eelarve täitmine	Tulemiaruaanne	Vahe	Eelarve täitmine	Tulemiaruaanne	Vahe
Tulud						
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	13 975 901	13 967 671	-8 230	12 810 633	12 582 904	-227 728
Kaupade ja teenuste müük	431 914	431 914	0	520 864	520 864	0
Riigilõivud	92 240			86 982		
Tulu majandustegevusest	339 674			433 882		
Saadud toetused	1 180 764	1 200 754	19 990	1 106 566	1 255 544	148 978
Muud tulud	214 208	213 579	-629	213 866	221 277	7 411
Tulu põhivara ja varude müügist	28 866			26 761		
Trahvid ja muud varalised karistused	28 639			23 695		
Keskkonnatasud	100 847			103 442		
Muud tegevustulud	55 856			59 968		
Intressi- ja dividenditulud	428 207		-428 207	283 030		-283 030
Riigieelarve tuludesse kaasmata tulud	-35 729		35 729	-103 535		103 535
Tulemiaruaande kirjed, mis ei kajastu riigieelarves eraldi kirjetel						
Tulem bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest		-22 882	-22 882		321	321
Tulem osalustelt		242 409	242 409		178 612	178 612

Kirje nimetus	2024			2023		
	Eelarve täitmine	Tulemi-aruanne	Vahe	Eelarve täitmine	Tulemi-aruanne	Vahe
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt		157 918	157 918		67 668	67 668
Muud finantstulud		3 901	3 901		4 232	4 232
Tulud kokku	16 195 265	16 195 265	0	14 831 424	14 831 424	0
Kulud						
Riigieelarve kulud	-16 636 031			-15 896 750		
Riigieelarvesse kuludesse kaasamata kulud	-81 103			111 314		
Kulud tulemiaruan- des						
Antud toetused		-8 404 231			-8 086 033	
Ebatõenäoliselt laekuvad mak-		-49 370			-39 521	
Edasiantud maksud, lõivud, trah-		-4 789 012			-4 432 207	
Tööõukulud		-1 452 832			-1 431 016	
Majandamiskulud		-1 074 402			-964 395	
Põhivara amortisatsioon ja väär- tuse muutus		-357 167			-357 022	
Muud kulud		-130 873			-136 520	
Intressikulu		-459 249			-338 722	
Kulud kokku	-16 717 134	-16 717 134	0	-15 785 435	-15 785 435	0
Tulem kokku	-521 869	-521 869	0	-954 011	-954 011	0

Eelarves on maksutulud ja edasiantud maksude kulud planeeritud lähtudes eelarvepositsiooni arvestamise reeglitest: positsiooni loetakse laekunud maksutulu ja ülekanded maksude edasiandmisest, mida kolme maksuliigi puhul korri- geeritakse ühekuulise maksutulude laekumise ja ülekandmise nihkega, st jäetakse välja aasta esimese kuu laekumised ja ülekanded ning liidetakse järgmise aasta esimese kuu laekumised ja ülekanded. Kassapõhiselt arvestatud maksutulu ja maksude edasiandmise kulu vahe võrreldes tulemiaruan- des kajastatud tekkepõhise maksutulu ja maksude edasiand- mise kuluga on kajastatud vastavalt maksude ja sotsiaalkindlustusmaksude edasiandmise kulu korrigeerimisena tulemiaruan- de alusel.

Eelarve koostamisel ei elimineerita riigisisest maksutulu ja -kulu, mis tulemiaruan- des on elimineeritud (vt tulude ja kulude korrigeerimine tulemiaruan- de alusel). Tegelikud maksude laekumised, nende ühekuulise nihke ja riigisiseste maksude mõju ja võrdlus tulemiaruan- dega on esitatud käesoleva lisa osas D.

Riigieelarve tuludes ei kajastata kohalikke makse ega riigieelarve kuludes nende edasiandmist kohalikele omavalitsus- tele. Kui kohalikke makse kogub Maksu- ja Tolliamet ja need kajastuvad riigi tulemiaruan- des maksutuluna ja edasiantud maksude kuluna, siis riigieelarve täitmise aruan- des on need esitatud vastavate tulude ja kulude korrigeerimisena tule- miaruande alusel.

Eelarves ei planeerita ebatõenäoliselt laekuvaid makse, lõive ja trahve (planeeritakse netotulu, maksude korral kassa- põhiselt). Kuna need kajastatakse tulemiaruan- des kuluna, mitte tulu vähendusena, on need riigieelarve täitmise aruan- des kajastatud samuti tulude ja kulude korrigeerimisena.

Riigieelarve tulude ja kuludena ei ole planeeritud muid mitterahalisi tehinguid peale põhivara amortisatsiooni ja väär- tuse muutuse (2023. a andmed sisaldavad tulude vähendusena ka müüdud põhivara jääkväärtuse mahakandmist). See- tõttu kajastuvad tulemiaruan- de alusel tehtavate korrigeerimiste osades veel mitmesugused mahakandmised, ümber- hindlused ja nende tühistamised, mitterahalised saadud ja antud toetused, valuutakursi muutusest tekkinud tulud ja kulud.

Finantstuludest on riigieelarves planeeritud intressi- ja dividenditulud. Riigieelarves ei ole planeeritud mitterahalisi finantstulusid ega kasumeid/kahjumeid finantsinvesteeringute ja osaluste müügist ja ümberhindlusest (v. a kasumid riskikapitalifondidest ja sihtotstarbelistest fondidest).

Eraldise moodustamisest ja ümberhindamisest tekkivad kulud ja kulude korrigeerimised on arvestatud eelarves raa- matupidamisega samal põhimõttel kuluna, välja arvatud pensionieraldised ja eraldistelt arvestatud intressikulud. Pen- sionieraldiste moodustamise kulu ega eraldiste diskonteerimisest tulenevat intressikulu ei ole riigieelarve kuludes ar- vestatud. Selle asemel on kuluna arvestatud pensionieraldiste hinnangulised väljamaksed. Lähtudes eelarvestamisest kasutatud arvestuspõhimõtetest on esitatud ka eelarve täitmine. Pensionieraldiste moodustamise kulud ja eraldistelt arvestatud intressikulud on kajastatud korrigeerimiste blokis, võttes samas tagasi eelarve kuludesse arvestatud pen- sionieraldiste väljamaksed.

D. Maksude jaotamine riigieelarve tuludeks, riigieelarve kuludeks ja korrigeerimisteks

tuhat eurot

Maksutulu liik	Lõplik eelarve	Tulu tulemi- aruandes	Maksude lae- kumine	Tulemiaruaande tulude ja lae- kumiste vahe
Tulumaks	3 349 643	3 867 001	3 558 364	308 637
Sotsiaalmaks	4 962 834	4 890 151	4 854 220	35 931
Töötuskindlustusmaksed	313 000	311 038	308 775	2 263
Kogumispensioni maksed	186 000	179 062	178 033	1 029
Käibemaks	4 066 699	3 479 659	3 785 154	-305 495
Aktsiisid	1 033 514	1 027 747	1 025 995	1 752
Raskeveokimaks	4 900	4 752	4 749	4
Tollimaks	42 300	44 711	44 830	-119
Maamaks	58 000	57 005	58 465	-1 460
Hasartmängumaks	59 100	58 094	57 134	961
Maksud kokku	14 075 990	13 919 220	13 875 719	43 501
Kohandamine ühekuulise laekumise nihkega			100 182	
Jaauuaris laekunud käibemaks			-350 160	
Jaauuaris laekunud aktsiis			-107 307	
Jaauuaris laekunud sotsiaalmaks			-421 651	
Järgmise aasta jaauuaris laekunud käibe- maks			411 319	
Järgmise aasta jaauuaris laekunud aktsiis			111 250	
Järgmise aasta jaauuaris laekunud sot- siaalmaks			456 732	
Kokku koos kohandamisega	14 075 990	13 919 220	13 975 901	-56 681
Riigisisest tulemiaruaandes eliminee- ritud maksutulu ja -kulu taastamine		340 993		
Käibemaksukulu tegevuskuludelt		216 834		
Käibemaksukulu põhivara soetuselt		122 490		
Käibemaksukulu finantseerimistehingu-		6		
Maamaks		1 567		
Raskeveokimaks		13		
Aktsiisid		4		
Tollimaks		80		
Kokku	14 075 990	14 260 213	13 975 901	284 312
Eelarvepositsiooni arvestatud maksu- tulude eelarve ja täitmine				
Tulumaks	3 349 643	3 867 001	3 558 364	308 637
Sotsiaalmaks	4 962 834	4 890 151	4 889 300	850
Töötuskindlustusmaksed	313 000	311 038	308 775	2 263
Kogumispensioni maksed	186 000	179 062	178 033	1 029
Käibemaks	4 066 699	3 818 988	3 846 313	-27 324
Aktsiisid	1 033 514	1 027 752	1 029 939	-2 187
Raskeveokimaks	4 900	4 766	4 749	17
Tollimaks	42 300	44 790	44 830	-40
Maamaks	58 000	58 571	58 465	106
Hasartmängumaks	59 100	58 094	57 134	961
Eelarvepositsiooni arvestatud maksu- tulude eelarve ja täitmine kokku	14 075 990	14 260 213	13 975 901	284 312

Vastavalt ülaltoodud arvestusele loeti riigieelarve tuludes maksutuluks 13 975 901 tuhat eurot ning väljaspool riigieelarve tulust kajastatud maksutuluks 384 312 tuhat eurot (kokku 14 260 213 tuhat eurot). Lisaks on riigieelarve täitmise aruaandes tulude korrigeerimisena tulemiaruaande alusel kajastatud real „Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed“ kohalike maksude tulu (Tallinna reklaamimaks) 6 409 tuhat eurot.

Edasiantud maksutulu liik	Lõplik eelarve	Kulu tulemi- aruandes	Edasiandmiseks tehtud ülekand- ded	Tulemi- aruande ku- lude ja üle- kandmiste vahe
Tulumaks - Kohalike omavalitsuste üksusele	-1 874 172	-1 889 273	-1 868 363	-20 910
Sotsiaalmaks - kogumispensioni registripidajale	-332 000	-324 516	-321 051	-3 465
Töötuskindlustusmaks - Töötukassale	-313 000	-311 038	-308 724	-2 313
Kogumispensionimakse - kogumispensioni re- gistripidaiaale	-166 000	-179 062	-178 196	-866
Maamaks - Kohalike omavalitsuste üksustele	-58 000	-58 587	-58 495	-92
Sotsiaalmaks - Tervisekassale	-1 948 536	-1 924 728	-1 910 227	-14 502
Aktsiisid - Kultuurkapitalile	-17 675	-17 583	-17 505	-78
Hasartmängumaks - Kultuurkapitalile	-28 250	-27 769	-26 802	-967
Tollimaks - Euroopa Liidule	-31 725	-33 593	-32 940	-652
Edasiantud maksud kokku	-4 769 358	-4 766 149	-4 722 304	-43 845
Kohandamine ühekuulise laekumise nihkega			-14 817	
Jaanuaris makstud sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa			164 888	
Järgmise aasta jaanuaris makstud sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa			-179 824	
Jaanuaris makstud aktsiisid			1 622	
Järgmise aasta jaanuaris makstud aktsiisid			-1 503	
Edasiantud maksud kohandatuna kokku	-4 769 358	-4 766 149	-4 737 120	-29 029
Eelarvepositsiooni arvestatud edasiantud maksutulude eelarve ja täitmine				
Tulumaks - Kohalike omavalitsuste üksusele	-1 874 172	-1 889 273	-1 868 363	-20 910
Sotsiaalmaks - kogumispensioni registripidajale	-332 000	-324 516	-321 051	-3 465
Töötuskindlustusmaks - Töötukassale	-313 000	-311 038	-308 724	-2 313
Kogumispensionimakse - kogumispensioni re- gistripidaiaale	-166 000	-179 062	-178 196	-866
Maamaks - Kohalike omavalitsuste üksustele	-58 000	-58 587	-58 495	-92
Sotsiaalmaks - Tervisekassale	-1 948 536	-1 924 728	-1 925 162	434
Aktsiisid - Kultuurkapitalile	-17 675	-17 583	-17 386	-197
Hasartmängumaks - Kultuurkapitalile	-28 250	-27 769	-26 802	-967
Tollimaks - Euroopa Liidule	-31 725	-33 593	-32 940	-652
Eelarvepositsiooni arvestatud edasiantud maksutulude eelarve ja täitmine kokku	-4 769 358	-4 766 149	-4 737 120	-29 029

Vastavalt ülaltoodud arvestusele kajastati riigieelarve täitmise aruandes edasiantud maksude kuluna 4 737 120 tuhat eurot ning väljaspool riigieelarve kulusid korrigeerimisena 29 029 tuhat eurot (kokku 4 766 149 eurot). Lisaks on riigieelarve täitmise aruandes kulude korrigeerimisena tulemiaruande alusel kajastatud real „Maksude ja sotsiaalkindlustusmaksude edasiandmine“ kohalike maksude tulu (Tallinna reklaamimaks) edasiandmine 6 417 tuhat eurot.

E. Põhivara soetuse ja riigieelarve täitmise aruande võrdlus

tuh eurot

	2024		2023	
	Eelarve täit- mine	Soetused põhi- vara liikumise aruandes	Eelarve täit- mine	Soetused põhi- vara liikumise aruandes
Investeeringud põhivara soetusse				
Investeeringud riigieelarve täitmise aruandes	-915 480		-701 558	
Materiaalse põhivara soetus (vt lisa a13)		-760 986		-661 030
Immateriaalse põhivara soetus (vt lisa a13)		-79 181		-84 365
Ettemaksete muutus		47 176		145 668

	2024		2023	
	Eelarve täitmine	Soetused põhivara liikumise aruandes	Eelarve täitmine	Soetused põhivara liikumise aruandes
Investeeringud põhivara soetusse				
Riigisisene käibemaksukulu põhivara soetuselt		-122 490		-101 829
Kokku	-915 480	-915 480	-701 558	-701 558

Riigieelarve täitmise aruandes kajastatud investeeringud on võrreldavad riigi konsolideerimata põhivarade soetusega. Ettemakseid põhivara eest ei loeta riigieelarve täitmises investeeringute hulka. Põhivara soetused võetakse eelarve täitmises arvesse põhivarade omandamisel, sh pooleliolevad ehitustööd vastavalt teostatud tööde aktidele.

Valitsemisalade aruande osades on põhivara soetusse kapitaliseeritud tööjõukulud kokku summas 7 629 tuh eurot (2023. a 6 675 tuh eurot) kajastatud riigieelarve kuludes tööjõukuludena ning korrigeerimiste osas on vähendatud tööjõukulu ja suurendatud investeeringuid. Riigieelarve koondosas on põhivara soetusmaksumusse kapitaliseeritud tööjõukulud kajastatud sarnaselt muude raamatupidamisaruannetega investeeringutena, mitte tööjõukuludena, kuigi neid eelarves planeeritakse tööjõukuludena. 2023. a kajastub Kultuuriministeeriumi valitsemisalas korrigeerimiste all veel mitterahalise vahetustehingu tulemusena omandatud põhivara summas 1 100 tuh eurot, mis riigieelarve koondosas on samuti arvestatud investeeringute hulka.

Kaitseministeeriumi valitsemisala investeeringute erinevuse kohta riigieelarve täitmise koondosas kajastatud investeeringutest vt lisa a31 M.

F. Eelarve täitmisena kajastatud finantseerimistehingud

tuh eurot

Finantseerimistehingu liik	2024	2023
Võlakirjade ost	-8 783 654	-1 576 046
Võlakirjade müük	8 121 015	2 061 620
Sissemaksed riskikapitalifondidesse	-125 000	-102 910
Sissemaksed osalustesse riigi sihtasutustes	-70 447	-100 800
Sissemaksed osalustesse riigi äriühingutes	-12 000	-68 000
Laekunud osaluste müügist ja likvideerimisest	45 695	0
Sissemaksed rahvusvaheliste organisatsioonide osalustesse	-3 801	-62 301
Tagasilaekumised rahvusvaheliste organisatsioonide osalustest	3 590	0
Sissemaksed riigi sihtasutuste sihtotstarbelistesse fondidesse	-12 130	-25 091
Tagasilaekumised riigi sihtotstarbelistest fondidest	94 903	143 596
Antud laenud	-104	-60
Antud laenude tagasimaksed	11 455	11 315
Laekunud võlakirjade emiteerimisest	3 933 310	1 321 354
Võlakirjade lunastamine	-2 284 602	-652 688
Võetud laenud	0	210 000
Võetud laenude tagasimaksed	-167 973	-67 973
Kapitalirendikohustiste tagasimaksed	-25	-83
Hoiuste muut	78 942	231 450
Kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldise muutus	-673	-679
Riigisisene käibemaksukulu	-6	-17
Kokku	828 494	1 322 688

Rahaliselt laekunud ja makstud finantseerimistehingud on üldjuhul võrreldavad riigi konsolideerimata rahavoogude aruande vastavate kirjetega rahavoogude kohta investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Valitsemisalade aruande osades on finantseerimistehingutena kajastatud kõik ülaltoodud tabelis olevad tehingud, v.a hoiuste muut ja kindlustusfondidelt laekunud II samba väljamaksete eraldis. Hoiuste muut tekib põhiliselt Rahandusministeeriumi valitsemisalas seoses riigikassas hoiustatud teiste isikute rahaga (sh Tervisekassa ja Töötukassa rahalised vahendid).

G. Tulude ja kulude korrigeerimine riigieelarve positsioonis

Riigieelarve tulused ja kulusid planeeritakse üldjuhul statistilise eelarvepositsiooni arvestusreeglitega samadel põhimõtetel, kuid esineb erandeid.

Saastekvootide müügist saadud tulu võetakse eelarvepositsioonis arvesse üheaastase ajalise nihkega. Riigieelarves planeeritakse eelarveaastal saadavat tulu. Seetõttu on aastekvootide müügist saadud kogutulu positsiooni arvestuses suurendatud 105 394 tuh euro võrra (2023. a vähendatud 26 010 tuh euro võrra).

Dividenditulu tohib positsioonis arvesse võtta maksimaalselt dividendide maksja eelmise perioodi ärikasumi ulatuses, millest lahutatakse riigile dividendidelt makstud tulumaksukulu. Ärikasumist tuleb eemaldada veel selles sisalduvate ühekordsete tulude ja kulude mõju. Sellest suurem dividenditulu loetakse superdividendideks. 2024. ja 2023. a positsiooni superdividendidega ei olnud vaja korrigeerida.

2024. a vähendati positsiooni ka finantseerimistegevuseks suunatud Euroopa Liidu toetustega summas 10 530 tuh eurot, mis olid nii riigieelarves kui ka raamatupidamises kajastatud tuluna ja finantsinvesteeringute soetusena. Positsiooni arvestuse reeglite kohaselt ei arvestata finantseerimistegevuseks saadud vahendeid tuludes.

Eraldiste korral võetakse positsioonis kuluna arvesse ainult väljamaksed, mitte aga nende moodustamise kulud. Seetõttu on positsiooni arvestuses võetud tagasi need eraldiste moodustamise kulud, mis olid riigieelarves arvestatud raamatupidamisega sarnasel põhimõttel ning loetud kuluks samade eraldiste väljamaksed.

Eelarvepositsiooni mõjutab materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetus, mitte nende hilisem kuluks kandmine. Seetõttu on positsiooni arvestuses tagasi arvestatud põhivarade amortisatsioon. Alates 2024. a ei ole enam vaja korrigeerida müüdnud põhivarade jääkväärtust, kuna see ei kuulu enam riigieelarve tulude vähendusse (2023. a korrigeeritud 7 967 tuh eurot).

Eelarvepositsiooni mõjutab varude soetus varude saamise momendil, mitte nende hilisem kuluks kandmine. Riigieelarves loetakse varud kuluks raamatupidamisega sarnasel põhimõttel (mitte soetamisel), kui varud kasutusele võetakse. Erandiks on kaitseotstarbelised varud, mis on kajastatud riigieelarves ja ka raamatupidamises kuluna soetamisel lähtudes nende korduvast liikumisest lattu ja laost välja.

2024. a riigieelarve täitmise aruandes on lisaks korrigeeritud Kaitseministeeriumi valitsemisala kaitseotstarbeliste varude ja materiaalse põhivara soetus (v. a vahendamine välistoetuse arvel), mis võeti arvesse omandiõiguse ülevõtmise dokumentide alusel, kuigi kaubad ei olnud veel lepingus ette nähtud sihtkohta jõudnud. Riigi raamatupidamise koon-daruandes kajastati nende soetus aastase hilinemisega. Eurostat kontrollis Eesti puudujäägi arvestust ning leidis, et Statistikaamet peab puudujäägi arvestamisel lähtuma Kaitseministeeriumi poolt esitatud andmetest ega tohi arvestada riigi koondaruande konsolideerimisel tehtud korrigeerimisi. Seetõttu on riigieelarve positsioonis korrigeeritud kulusid ja materiaalse põhivara soetust 2024. a 73 070 tuh euro võrra ja 2023. a -101 251 tuh euro võrra.

H. 2024. aastast 2025. aastasse üle kantud eelarve

tuh eurot

Valitsemisala	Piirmääraga eelarve jäägid	Majandustegevuse ja kodumaiste toetuste jäägid	Saastekvootide müügist saadud jäägid	Välis- ja kaasfinantseerimise jäägid	Kokku
Vabariigi Valitsus	72 551	0	0	0	72 551
Riigikogu	3 091	1	0	9	3 101
Vabariigi President	258	0	0	0	258
Riigikontroll	620	0	0	0	620
Õiguskantsler	237	0	0	0	237
Riigikohus	306	37	0	0	343
Riigikantselei	1 505	0	0	0	1 505
Haridus- ja Teadusministeerium	98 593	17 886	0	66 584	183 063
Justiitsministeerium	11 118	5 247	0	1 557	17 921
Kaitseministeerium	102 228	5 713	784	194 002	302 727
Kliimaministeerium	44 972	14 157	534 021	161 454	754 603
Kultuuriministeerium*	40 248	43 493	5 864	403	90 007
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	67 617	9 503	12 210	2 075	91 405
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	19 750	5 480	15 070	2 148	42 448
Rahandusministeerium	14 063	1 004	3 133	3 576	21 775
Siseministeerium	50 487	7 045	0	2 038	59 570

Valitsemisala	Piirmääraga eelarve jäägid	Majandustegevuse ja kodumaiste toetuste jäägid	Saastekvootide müügist saadud jäägid	Välisloetuste ja kaasfinantseerimise jäägid	Kokku
Sotsiaalministeerium	38 130	7 716	0	3 500	49 346
Välisministeerium	15 461	3 768	0	1 064	20 293
Kokku	581 234	121 050	571 082	438 410	1 711 775

*Kultuuriministeeriumi valitsemisalas sisaldavad kodumaiste toetuste jäägid üle toodud eelarvet summas 42 695 tuhat eurot Eesti Rahva Muuseumi rendikuludeks (vt ka a31 A).

Piirmääraga eelarve jäägid kantakse üle valitsemisala ministri või põhiseadusliku institutsiooni juhi ja Riigikantselei puhul riigisekretäri käskkirjaga kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute tegemiseks lähtudes riigieelarve seaduse alusel kehtestatud üleviimise reeglite. Piirmääraga eelarve jääke on lubatud üle viia kuni 100% ainult üks kord (järgmisse aastasse), kui need on vajalikud samaks (eelmisel aastal planeeritud) otstarbeks.

Tuludest sõltuvate kulude ja investeeringute tegemiseks kogunenud jäägid viiakse üle 100%-liselt. Nende hulgas sisalduvad välisloetusteks ja sellega seotud kaasfinantseeringuks saadud ettemaksete jäägid, mille korral toetuse andja on määranud summade kasutamise sihtotstarbe. Majandustegevusest laekuvat tulu on igal riigiasutusel õigus ise oma äranägemisel kasutada oma tegevuste elluviimiseks. Kodumaised toetused saadakse peamiselt teistelt valitsussektori üksustelt (näiteks Kultuurkapitalilt jne). Nende kasutamine on samuti sihtotstarbeliselt määratud ja kuulub aruandlusega tõendamisele. Saastekvootide müügist saadud tulu suunatakse keskkonnanõuvaliste projektidele vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele (§ 161).

I. Vabariigi Valitsuse reservi liikumine

Vabariigi Valitsusele riigieelarvega eraldatud reserv kajastub esialgses eelarves Vabariigi Valitsuse reservide kirjel. Asutustele jaotatud reserv on kajastatud asutuste lõpliku eelarve suurenemisena ja Vabariigi Valitsuse lõpliku eelarve vähenemisena. Vabariigi Valitsuse eelarve ühe osa moodustavad sihtotstarbelised vahendid, mille asutustele jaotamine Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud tegevustele on otsustatud rahandusministri käskkirjaga.

tuh eurot

	Vabariigi Valitsuse reserv, v.a sihtotstarbelised vahendid	Sihtotstarbelised vahendid	Kokku Vabariigi Valitsuse reserv
Esialgne eelarve	21 876	90 405	112 281
Üle toodud 2023. aastast	144 164	45 533	189 697
Muudatused lisaelarve seaduse alusel	-5 000	-34 330	-39 330
Muudatused riigieelarve muutmise seaduse alusel	74 364	-1 150	73 214
Ümberjaotamine Vabariigi Valitsuse otsusega	-57 061	57 061	0
Eraldatud asutustele (vt osa I. K.)	-21 954	-121 009	-142 963
Jääk aasta lõpuks	156 389	36 510	192 899
Tagastatud asutustelt reservi (vt osa I. K.)	1 389	3 552	4 942
Jääk peale tagastamist	157 778	40 062	197 840

J. Vabariigi Valitsuse reservi kasutamine 2024. aastal

tuh eurot

Valitsemisala	Korralduse number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastase asutustele	Tagastatud reservi
Riigikantselei	123	Ühendekspeditisiooniväe liidrite tippkohtumise korraldamine	0	600	265	335	0	335
Justiitsministeerium	90	ELA USA, Inc. kohtumenetluse nr 2018-42 kulude katmine	74	0	74	0	0	0
Kaitseministeerium	52	Punamonumentide avalikust ruumist eemaldamine	1 261	0	231	1 029	0	1 029
Kliimaministeerium	225	Lootsiteenuse osutamise tegevuskulud ja väikeinvesteeringud	514	0	514	0	0	0
Kliimaministeerium	240	Talvise navigatsiooni jäämurdeteenuse kulud ja laevade väikeinvesteeringud	833	0	820	13	0	13
Majandus- ja Kommunikatsioon	21	Reisiparvlaev Estonia õnnetuse uute asjaolude hindamine	0	1 200	364	836	836	0
Regionaal- ja Põllumajandusmi-	243	Ühistranspordi toimimise tagamine	2 259	0	2 259	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusmi-	77	Sigade Aafrika katku tõrjeabinõude ja taudikollete likvideerimine	0	1 231	1 166	65	65	0
Regionaal- ja Põllumajandusmi-	171	Ühistranspordi arendamine ja soodustamine	0	18 286	16 574	1 712	1 712	0
Siseministeerium	76	Ukraina presidendi visiidi turvalisuse tagamine	0	357	357	0	0	0
Siseministeerium	123	Ühendekspeditisiooniväe liidrite tippkohtumise korraldamine	0	250	239	11	0	11
Välisministeerium	123	Ühendekspeditisiooniväe liidrite tippkohtumise korraldamine	0	30	30	0	0	0
Kokku			4 941	21 954	22 893	4 002	2 613	1 389

K. Sihtotstarbeliste vahendite reservi kasutamine 2024. aastal

tuh eurot

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastase asutustele	Tagastatud reservi
Riigikogu Kantselei	74	IT vajaku kompenseerimine	0	102	102	0	0	0
Riigikogu Kantselei	104	E-hääletamise ja m-hääletamise ettevalmistamine ja jätkusuutlikkuse tagamine	0	100	56	44	44	0
Presidendi Kantselei	35	IT vajaku kompenseerimine	44	0	41	4	0	4

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastasse asutustele	Tagastatud reservi
Presidendi Kantselei	88	Küberturbe meetmete tõhustamine	0	30	12	18	18	0
Presidendi Kantselei	94	Kaugküttevõrguga liitumine	0	26	26	0	0	0
Riigikohus	73	IT vajaku kompenseerimine	0	7	0	7	7	0
Riigikantselei	197	IT vajaku kompenseerimine	27	0	27	0	0	0
Riigikantselei	108	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse strateegilise kommunikatsiooni arendamine	0	145	5	141	141	0
Haridus- ja Teadusministeerium	123	Välisloetuste abikõlbmatud kulud	0	216	216	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	126	Koolihoonete energiasäästumeetmete kulud ja investeeringud	0	543	0	543	0	543
Iustiitsministeerium	162	Küberkaitse tagamine ja infoturbe võimekuse tõstmine	422	0	422	0	0	0
Iustiitsministeerium	138	Energiasäästumeetme rakendamine	0	363	363	0	0	0
Kaitseministeerium	49	Küberhariutusväliaku võimekuse loomine	206	0	206	0	0	0
Kaitseministeerium	103	IT vajaku kompenseerimine	452	0	452	0	0	0
Kaitseministeerium	149	IKT teenuste auditeerimine	20	0	0	20	0	20
Kaitseministeerium	77	IKT küberturvalisuse kulud	0	961	873	88	88	0
Kliimaministeerium	71	IT vajaku kompenseerimine	1 010	0	1 010	0	0	0
Kliimaministeerium	79	Keskonnaseisundi ja INSPIRE andmete avalikustamine	365	0	365	0	0	0
Kliimaministeerium	164	Maapõueressursside teadus- ja arendusuuring	1 881	0	894	987	0	987
Kliimaministeerium	171	AS Eesti Raudtee tulude ja kulude tasakaalu tagamine	0	0	-1	1	0	1
Kliimaministeerium	177	EL2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise teaduspartnerluse leppe sõlmimine	182	0	123	59	0	59
Kliimaministeerium	70	Jäämurdetööd ja talvine navigatsioon	0	2 379	2 343	36	36	0
Kliimaministeerium	75	IT tegevuskulud	0	228	83	145	145	0
Kliimaministeerium	76	Elektri jaotusvõrkude kliimakindluse suurendamine	0	15 700	7 064	8 636	8 636	0
Kliimaministeerium	114	Ministeeriumite ümberkorraldamise projektide teostamine	0	700	649	51	51	0
Kliimaministeerium	117	IKT küberturvalisuse projektide teostamine	0	607	30	577	577	0
Kliimaministeerium	119	Riigilaevastiku kulud ja investeeringud	0	11 529	8 149	3 380	3 380	0
Kliimaministeerium	122	Transpordiameti õigusaktidest tulenevate meetmete rakendamine	0	37	37	0	0	0
Kliimaministeerium	123	Välisloetuste abikõlbmatud kulud	0	3 138	3 138	0	0	0
Kliimaministeerium	129	AS Eesti Raudtee tulude ja kulude tasakaalu tagamine	0	30 685	30 685	0	0	0
Kliimaministeerium	143	Energiasäästumeetmete rakendamine	0	59	59	0	0	0
Kultuuriministeerium	70	Eesti kultuuri teadus- ja arendusprogrammi piloteerimine	1 300	0	1 207	93	0	93

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastasse asutustele	Tagastatud reservi
Kultuuriministeerium	96	Ukraina sõjapõgenike keeleõpe ja muud toetused	2 630	0	2 174	456	0	456
Kultuuriministeerium	115	Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi hoone energiatõhustustööd	20	0	20	0	0	0
Kultuuriministeerium	184	IT vajaku kompenseerimine	130	0	50	80	0	80
Kultuuriministeerium	188	Arheoloogilise leiu leiutasu	7	0	7	0	0	0
Kultuuriministeerium	20	Rahvusvaheliste kultuuri- ja spordisündmuste toetamine	0	2 000	1 942	58	0	58
Kultuuriministeerium	32	Venekeelse ajakirjanduse sisu loomine ja edastamine	0	1 000	1 000	0	0	0
Kultuuriministeerium	61	Rahvusvahelise kaitse saatjate ja ajutise kaitse saajate kohanemisprogramm, eesti keele õpe	0	4 033	447	3 585	3 553	33
Kultuuriministeerium	68	Eesti Rahvusringhäälingu IKT küberturvalisuse kulud	0	106	68	38	38	0
Kultuuriministeerium	116	Eesti Rahvusraamatukogu IT-kulud	0	102	102	0	0	0
Kultuuriministeerium	123	Välisotustuste abikõlbmatud kulud	0	3	3	0	0	0
Kultuuriministeerium	131	SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum kasutuses oleva hoone energiatõhustustööd	0	64	64	0	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	59	Struktuurifondide halduskulud	0	511	511	0	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	75	IKT seadmed riigimajadesse	532	0	312	221	0	221
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	77	IT vajaku kompenseerimine	1 424	0	1 181	243	0	243
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	101	Reisiparvlaev Estonia allveeuuringud	0	0	-5	5	0	5
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	148	Justiitsministeeriumi valitsemisala arvutitöökohtade tarkvara haldamine	325	0	212	113	0	113
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	179	IT vajaku kompenseerimine	283	0	249	34	0	34
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	185	IKT projektide elluviimine	3 023	0	2 731	292	0	292
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	91	Digiühiskonna tulemusvaldkonna kulud ja investeeringud	0	315	57	258	258	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	112	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse arendamine	0	1 264	765	499	499	0

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastasse asutustele	Tagastatud reservi
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	123	Välisloetuste abikõlbmatud kulud	0	144	144	0	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	136	IT süsteemi arendamine elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamiseks	0	150	150	0	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	1	Küberkaitse ja digiriigiga seotud ürituste ja kohtumiste korraldamine ja kohtukulud	0	392	80	312	312	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	62	ITK vajaku kompenseerimine	50	0	50	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	80	Põllukultuuride väetamisnormatiivide nüüdisajastamine	259	0	259	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	170	EL2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamlepingu sõlmimine ülikoolidega	73	0	0	73	0	73
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	199	Energiatõhusustööd	2	0	2	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	29	Maa korralisest hindamisest tingitud maamaksu vähenemise kompensatsioon kohalikele omavalitsustele	0	1 000	1 000	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	33	Ukraina sõjapõgenike rahvastikutoimingud	0	348	288	60	60	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	62	Kohalike omavalitsuste hoolduskulud, kui hooldekodus olevate eakate osakaal on oluliselt üle Eesti keskmise	0	1 300	1 300	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	102	EL fondide rakendamisel 2023. a raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuste kohaselt tekkinud lisakulud	0	101	101	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	109	IKT kübertuvalisuse kulud	0	128	68	60	60	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	110	Sise- ja välisveebi kaasajastamine	0	24	22	2	2	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	123	Välisloetuste abikõlbmatud kulud	0	445	445	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	130	Kontorihoone energiatõhusustööd	0	21	19	2	2	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	135	Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamine	0	11	0	11	11	0
Rahandusministeerium	20	IT vajaku kompenseerimine	1 089	0	1 089	0	0	0

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastasse asutustele	Tagastatud reservi
Rahandusministeerium	52	Avaliku sektori hoonete energiatõhususe ekspertiis	2	0	0	2	0	2
Rahandusministeerium	111	Avaliku sektori hoonete energiatõhususe ekspertiis	300	0	154	146	0	146
Rahandusministeerium	114	Tulumaksuseaduse muudatuste rakendamisega kaasnevad IT investeeringud	97	0	97	0	0	0
Rahandusministeerium	9	IKT küberturvalisuse kulud	0	300	290	10	10	0
Rahandusministeerium	43	Laiapindse riigikaitse tegevuskulud	0	438	437	2	2	0
Rahandusministeerium	45	IT investeeringud	0	452	452	0	0	0
Rahandusministeerium	47	Rahapesu vastase võitluse tegevused	0	190	167	23	23	0
Rahandusministeerium	125	Teadusuuringud	0	73	0	73	73	0
Rahandusministeerium	127	Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamiseks töötamise registri arendamine	0	30	2	28	28	0
Siseministeerium	34	Riigipiiri väljaehitamine	453	0	453	0	0	0
Siseministeerium	135	Küberturbe tagamine	313	0	313	0	0	0
Siseministeerium	138	Automaatse biomeetrilise identifitseerimissüsteemi rakendamine	123	0	123	0	0	0
Siseministeerium	166	Riigipiiri väljaehitamine	1 783	0	1 783	0	0	0
Siseministeerium	174	Ukraina kõnekeskuse ja riigiinfo telefoni 1247 Ukraina kriisiga seotud kõned	2	0	2	0	0	0
Siseministeerium	194	Automaatse biomeetrilise identifitseerimissüsteemi rakendamine	958	0	958	0	0	0
Siseministeerium	50	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse arendamise kulud ja investeeringud	0	7 834	6 819	1 014	1 014	0
Siseministeerium	95	Idapiiri väljaehitamine ja taristu investeeringud	0	9 855	3 115	6 740	6 740	0
Siseministeerium	100	Küberturvalisuse tagamine	0	221	88	133	133	0
Siseministeerium	113	Energiasäästumeetme rakendamine	0	226	166	60	60	0
Siseministeerium	124	Energiasäästumeetme rakendamine	0	82	76	6	6	0
Siseministeerium	132	Automaatse biomeetrilise identifitseerimissüsteemi rakendamine	0	900	106	795	795	0
Siseministeerium	133	Ukraina sõjapõgenikega seotud kulud	0	4 806	3 989	817	817	0
Siseministeerium	134	Elutähtsa teenuse toimepidavuse direktiivi rakendamine	0	44	11	33	33	0
Sotsiaalministeerium	66	Digital Europe programmi 1 miljon genoomi	23	0	23	0	0	0
Sotsiaalministeerium	69	Hädaolukordadeks ja riigikaitseks valmistumine tervisevaldkonnas	699	0	699	0	0	0
Sotsiaalministeerium	133	IT vajaku kompenseerimine ja IKT teenuste jätkusuutlikkuse tagamine	461	0	461	0	0	0
Sotsiaalministeerium	152	Kliimaeesmärkide ülevõtmise teaduspartnerluse raamleping	73	0	0	73	0	73

Valitsemisala	Käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastase asutustele	Tagastatud reservi
Sotsiaalministeerium	181	IKT kulud kaugtöökohtade loomiseks	0	0	-1	1	0	1
Sotsiaalministeerium	44	Laiapindse riigikaitse, sh elanikkonnakaitse arendamine	0	3 829	3 693	136	121	15
Sotsiaalministeerium	52	Ukraina sõjapõgenikega seotud kulud	0	7 617	3 725	3 892	3 892	0
Sotsiaalministeerium	69	Ukraina sõjapõgenikega seotud kulud	0	436	155	281	281	0
Sotsiaalministeerium	87	Avalike pilveteenuste küberturvalisuse koolitused	0	85	85	0	0	0
Sotsiaalministeerium	96	Tervishoiuvaru haldamine ja tervishoiuteenuste osutajate kriisitoimepidevuse tõstmine	0	1 220	0	1 220	1 220	0
Sotsiaalministeerium	123	Välisloetuste abikõlbmatud kulud	0	11	11	0	0	0
Sotsiaalministeerium	128	Hoone energiatõhustustööd	0	43	43	0	0	0
Välisministeerium	50	Venemaa, Aasia ja Arktika suunalised rakendusuurinud	804	0	803	1	0	1
Välisministeerium	154	IKT vajaku kompenseerimine	350	0	350	0	0	0
Välisministeerium	78	IKT küberturvalisuse kulud ja investeeringud	0	270	178	92	92	0
Välisministeerium	90	Venemaa, Aasia ja Arktika suunalised rakendusuurinud ja diplomaatia ajalo uurimine	0	1 031	234	797	797	0
Kokku			22 200	121 009	105 604	37 605	34 053	3 552

L. Omandireformi reservfondi kasutamine 2024. aastal

tuh eurot

Vabariigi Valitsuse omandireformi reservfondist eraldatakse vahendeid erastamisest laekuva raha kasutamise seaduse alusel kehtestatud määruse kohaselt.

Valitsemisala	Korralduse/käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastase viidud	Tagastatud reservi
Kliimaministeerium	187	Maa hindamise ettevalmistamine	98	0	94	4	0	4
Kultuuriministeerium	186	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste kulud	165	0	0	165	165	0
Kultuuriministeerium	454	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste kulud	470	0	470	0	0	0
Kultuuriministeerium	349	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste kulud	2 436	0	941	1 495	1 495	0
Kultuuriministeerium	275	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste kulud	3 000	0	490	2 510	2 510	0

Valitsemisala	Korralduse/käskkirja number	Otstarve	Üle toodud 2023. aastast	Eraldatud 2024	Kasutatud 2024	Jääk	Järgmise aastasse viidud	Tagastatud reservi
Kultuuriministeerium	246	Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste kulud	0	3 000	0	3 000	3 000	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	65	Maareformiga seotud kulud	180	0	158	22	22	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	135	Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine	34	0	1	33	33	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	165	Maareformiga seotud kulud	103	0	9	94	94	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	455	Maareformi elluviimine ja ettevõtluse arendamiseks vajaliku keskkonna ja tingimiste loomine	1 285	0	1 051	234	234	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	16	Hoonestusõiguse seadmine	257	0	2	255	255	0
Rahandusministeerium	10	Kohalike omavalitsuste üksustele	6	0	0	6	6	0
Rahandusministeerium	34,456,62,248	Omandi- ja maareformi ülesannete täitmine	40	31	32	39	39	0
Rahandusministeerium	108,55,456,96,248	Riigile loovutatud korterite ülalpidamiskulud	717	22	34	705	45	660
Rahandusministeerium	279	Õigusvastaselt võõrandatud vara kompenseerimine ja kasutamata erastamisväärtpäberite hüvitamine	304	0	0	304	304	0
Rahandusministeerium	45	Maa korralise hindamisega seotud IT arendustööd ja infosüsteemide ülalhoid	304	0	138	166	166	0
Rahandusministeerium	96	Elamumajanduse ümberkorraldamise üleriigilise toetusmeetme käivitamine KOVidele	3 000	0	0	3 000	0	3 000
Rahandusministeerium	362	Maa korralise hindamise läbiviimine ja tulemuste kasutusele võtmine	50	0	49	0	0	0
Rahandusministeerium	66	RAS Agrotarve aktsiate erastamisega seotud võla hüvitamine	0	48	5	43	43	0
Rahandusministeerium	167	Tallinna LV omandi- ja maareformi menetlustoimikute arhiveerimine	0	32	2	30	30	0
Kokku			12 449	3 133	3 475	12 107	8 443	3 664

M. Lisas a1 kajastatud riigiraamatupidamiskohustuslaste tulemiaruaande võrdlus riigieelarve täitmise aruandega

2024. a

	Tulemiaruaande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevusku- lud	Finants- tulud ja -kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
Riigikogu	158	-32 923	-96	-32 861	158	-32 923	-96	-32 861
Vabariigi President	44	-5 693	-316	-5 965	44	-6 053	44	-5 965
Riigikontroll	1	-5 666	-1	-5 666	1	-5 666	-1	-5 666
Õiguskantsler	22	-3 388	-2	-3 368	22	-3 388	-2	-3 368
Riigikohus	404	-6 911	-367	-6 875	393	-6 840	-428	-6 875
Riigikantselei	2 134	-18 209	-3	-16 078	2 029	-18 212	106	-16 078
Haridus- ja Teadus- ministeerium	78 787	-1 003 049	0	-924 262	103 164	-1 001 977	-25 449	-924 262
Justiitsministeerium	52 850	-223 249	-6 149	-176 548	52 809	-226 150	-3 207	-176 548
Kaitseministeerium	189 420	-1 160 446	-29 501	-1 000 527	177 777	-1 108 514	-69 790	-1 000 527
Kliimaministeerium	838 707	-852 746	122 950	108 910	989 793	-838 111	-42 772	108 910
Kultuuriministee- rium	60 997	-377 565	293	-316 275	15 254	-376 396	44 867	-316 275
Majandus- ja Kom- munikatsioonimi- nisteerium	428 842	-1 187 218	30 558	-727 817	145 143	-1 180 306	307 347	-727 817
Regionaal- ja Põllu- majandusministee- rium	365 386	-1 371 104	7 187	-998 531	372 520	-637 218	-733 834	-998 531
Rahandusministee- rium	14 364 859	-7 955 841	-36 532	6 372 486	14 262 155	-483 164	-7 406 505	6 372 486
Siseministeerium	65 099	-617 118	-45 442	-597 461	62 192	-560 422	-99 231	-597 461
Sotsiaalministee- rium	5 135 939	-6 997 659	-97 612	-1 959 332	65 256	-7 075 452	5 050 864	-1 959 332
Välisministeerium	10 963	-118 593	15	-107 616	10 931	-118 593	47	-107 616
Elimineerimised	-5 803 576	5 679 493	0	-124 083	-28 647	-2 956 646	2 861 210	-124 083
Kokku	15 791 037	-16 257 886	-55 020	-521 869	16 230 994	-16 636 031	-116 832	-521 869

2023. a

tuh eurot

	Tulemiaruaande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevusku- lud	Finants- tulud ja -kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
Riigikogu	205	-31 509	0	-31 304	205	-31 038	-471	-31 304
Vabariigi President	168	-5 490	-299	-5 621	149	-5 823	53	-5 621
Riigikontroll	0	-5 783	-2	-5 785	0	-5 770	-16	-5 785
Õiguskantsler	5	-3 292	-1	-3 289	5	-3 264	-29	-3 289
Riigikohus	367	-7 045	-550	-7 228	360	-6 978	-611	-7 228
Riigikantselei	1 282	-18 198	-3	-16 919	982	-17 976	75	-16 919
Haridus- ja Teadus- ministeerium	170 957	-948 318	-1	-777 362	170 729	-948 661	571	-777 362
Justiitsministeerium	54 499	-221 654	-6 271	-173 426	53 881	-222 662	-4 644	-173 426
Kaitseministeerium	73 382	-1 085 256	-28 510	-1 040 385	44 066	-1 038 849	-45 602	-1 040 385
Kliimaministeerium	728 051	-518 702	30 692	240 042	802 313	-503 078	-59 193	240 042
Kultuuriministee- rium	49 258	-360 830	-506	-312 078	10 209	-363 883	41 596	-312 078

	Tulemiaruarande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevusku- lud	Finants- tulud ja -kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
Majandus- ja Kom- munikatsioonimi- nisteerium	519 850	-1 103 940	25 903	-558 187	383 023	-1 087 384	146 174	-558 187
Regionaal- ja Põllu- majandusministeer- ium	376 286	-857 542	3 939	-477 318	375 813	-562 950	-290 181	-477 318
Rahandusministeer- ium	12 947 521	-7 940 941	12 392	5 018 972	13 055 029	-375 360	-7 660 698	5 018 972
Siseministeerium	62 257	-677 538	-45 039	-660 321	60 425	-559 115	-161 630	-660 321
Sotsiaalministeer- ium	5 077 167	-7 167 562	-79 900	-2 170 295	162 825	-7 469 996	5 136 877	-2 170 295
Välisministeerium	5 648	-114 917	-52	-109 320	5 585	-114 917	11	-109 320
Elimineerimised	-5 485 992	5 621 805	0	135 813	-190 641	-2 579 043	2 905 497	135 813
Kokku	14 580 911	-15 446 713	-88 209	-954 011	14 934 959	-15 896 750	7 780	-954 011

Riigieelarve tulude ja kulude erinevused võrreldes tulemiaruarandega on riigieelarve täitmise aruande osades põhisea-
duslike institutsioonide, Vabariigi Valitsuse, Riigikantselei ja ministeeriumite valitsemisalade kohta kajastatud korri-
geerimistena sarnaselt aruande koondosas esitatuga. Arvestuspõhimõtete erinevusi on kirjeldatud käesoleva lisa osas
C „Tulemiaruarande ja riigieelarve aruande koondosa kirjade võrdlus“.

Kaitseministeeriumi valitsemisala näitajaid erinevad riigi koondaruandes arvestatud andmetest, sh erinevad nii tule-
miaruarandes kui ka riigieelarve täitmises kajastatud näitajad. Kaitseministeerium lähtus kaitseotstarbeliste varude ja
varadega seotud kulude ja põhivara soetuste puhul omandiõiguse saamise momendist, kuid riigi koondaruande koos-
tamisel on leitud, et teatud juhtudel ei olnud aasta lõpu seisuga varude ja varadega seotud hüved ja riskid veel Kaitse-
ministeeriumi valitsemisalale üle tulnud, mistõttu vastavates summades on tulud, kulud ja põhivara soetused (inves-
teeringud) kajastatud järgmisel aastal (vt ka selgitused lisas a1 A).

Kaitseministeeriumi valitsemisala tulude ja kulude korrigeerimine riigieelarve täitmise aruandes

	Tulemiaruarande näitajad				Riigieelarve täitmise aruande näitajad			
	Tegevus- tulud	Tegevusku- lud	Finants- tulud ja kulud	Tulem	Tulud	Kulud	Korrigeeri- mised	Tulem
2024. a								
Kaitseministeerium	189 420	-1 160 446	-29 501	-1 000 527	177 777	-1 108 514	-69 790	-1 000 527
Korrigeerimine	24 272	-144 751	0	-120 479	24 272	-144 751	0	-120 479
Riigi koondaruandes	213 692	-1 305 197	-29 501	-1 121 006	202 049	-1 253 265	-69 790	-1 121 006
2023. a								
Kaitseministeerium	73 382	-1 085 256	-28 510	-1 040 385	44 066	-1 038 849	-45 602	-1 040 385
Korrigeerimine	-24 272	167 175	0	142 903	-24 272	167 175	0	142 903
Riigi koondaruandes	49 110	-918 081	-28 510	-897 482	19 794	-871 674	-45 602	-897 482

Kaitseministeeriumi investeeringute korrigeerimine riigieelarve täitmise aruandes

	2024. a	2023. a
Kaitseministeerium	-524 775	-282 718
Korrigeerimine	-16 954	22 696
Riigi koondaruandes	-541 730	-260 022
Sh põhivara soetus	-520 246	-371 896
Sh ettemaksete muutus	39 920	145 120
Sh käibemaksukulu	-61 404	-33 245

3 Informatsioon kohalike omavalitsuste kohta

3.1 Bilanss

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	
Varad							
Käibevara							
Raha	512,6	457,1	432,6	263,8	241,4	241,1	
Finantsinvesteeringud	5,7	6,8	7,3	5,6	6,7	7,0	
Maksu- ja trahvinõuded	189,0	167,9	157,7	189,0	167,9	157,7	b2
Muud nõuded ja ettemak- sed	159,6	194,6	172,5	91,6	124,8	109,2	b3
Varud	19,5	18,5	17,9	0,5	0,6	0,5	
Käibevara kokku	886,4	844,9	788,0	550,5	541,4	515,5	
Põhivara							
Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	0,0	0,0	0,0	42,1	39,0	38,0	b4
Osalused tütar- ja sidu- settevõtjates	190,5	188,0	99,6	533,2	517,3	434,8	b5
Finantsinvesteeringud	1,5	2,5	3,1	0,0	0,0	0,0	
Muud nõuded ja ettemak- sed	15,5	4,8	22,5	62,6	59,4	71,8	b3
Kinnisvarainvesteeringud	157,3	155,2	155,9	102,2	104,6	104,2	b6
Materiaalne põhivara	6 002,4	5 854,0	5 654,0	4 070,9	3 952,2	3 773,4	b7
Immateriaalne põhivara	9,1	9,0	9,1	2,1	2,8	2,9	
Bioloogilised varad	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	
Põhivara kokku	6 378,1	6 215,3	5 946,0	4 814,9	4 677,1	4 426,9	
Varad kokku	7 264,5	7 060,2	6 734,0	5 365,4	5 218,5	4 942,4	

	Konsolideeritud			Konsolideerimata			Lisa
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	
Kohustised ja netovara							
Lühiajalised kohustised							
Võlad tarnijatele	160,0	165,6	172,6	104,5	121,0	119,8	
Võlad töötajatele	202,0	186,9	156,9	145,0	134,6	111,7	
Maksuvõlad	89,6	82,8	72,4	63,5	59,7	51,0	
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	59,3	71,8	54,4	75,7	59,6	47,0	b9
Eraldised	4,3	2,2	1,5	0,1	0,4	0,6	
Laenukohustised	180,6	150,9	147,4	157,5	126,4	120,8	b10
Lühiajalised kohustised kokku	695,8	660,2	605,2	546,3	501,7	450,9	
Pikaajalised kohustised							
Laenukohustised	1 231,9	1 122,9	972,8	1 120,0	1 002,0	849,5	b10
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	6,3	5,7	3,2	11,5	12,3	11,4	b9
Eraldised	12,8	12,0	13,4	2,5	0,0	0,1	
Pikaajalised kohustised kokku	1 251,0	1 140,6	989,4	1 134,0	1 014,3	861,0	
Kohustised kokku	1 946,8	1 800,8	1 594,6	1 680,3	1 516,0	1 311,9	
Netovara							
Vähemusosalus	3,0	2,8	3,1	0,0	0,0	0,0	
Kohalike omavalitsuste Netovara							
Reservid	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	
Akumuleeritud tuleml	5 314,3	5 256,2	5 135,9	3 684,7	3 702,1	3 630,1	
Kohalike omavalit-suste netovara kokku	5 314,7	5 256,6	5 136,3	3 685,1	3 702,5	3 630,5	
Netovara kokku	5 317,7	5 259,4	5 139,4	3 685,1	3 702,5	3 630,5	
Kohustised ja netovara kokku	7 264,5	7 060,2	6 734,0	5 365,4	5 218,5	4 942,4	

3.2 Tulemiaruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2024	2023	2024	2023	
Tegevustulud					
Maksutulud	1 969,0	1 776,7	1 969,0	1 776,7	b2
Saadud toetused	1 035,7	1 130,0	925,2	993,5	b11
Kaupade ja teenuste müük	1 072,1	994,3	224,1	212,5	b12
Muud tulud	38,8	36,5	33,2	31,1	b13
Tegevustulud kokku	4 115,6	3 937,5	3 151,5	3 013,8	
Tegevuskulud					
Tööjõukulud	-2 121,0	-1 963,5	-1 524,8	-1 434,1	b14
Majandamiskulud	-986,0	-999,8	-703,8	-730,1	b15
Antud toetused	-349,3	-312,1	-510,6	-420,8	b11
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	-347,3	-365,6	-226,7	-243,4	b16
Muud kulud	-222,6	-216,9	-176,8	-172,0	b17
Tegevuskulud kokku	-4 026,2	-3 857,9	-3 142,7	-3 000,4	
Tegevustulem	89,4	79,6	8,8	13,4	
Finantstulud ja -kulud					
Tulem osalustelt	9,0	72,2	9,4	84,5	b4, b5
Intrssikulu	-59,5	-45,2	-52,0	-38,4	b10
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	10,6	7,0	5,0	4,7	
Muud finantstulud	0,6	0,3	2,5	2,7	
Finantstulud ja -kulud kokku	-39,3	34,3	-35,1	53,5	
Ettevõtja tulumaks	-0,5	-1,5	0,0	0,0	
Aruandeperioodi tulem	49,6	112,4	-26,3	66,9	
Sh kohalike omavalitsuste osa tulemist	49,4	112,8	-26,3	66,9	
Sh vähemusosaluse osa tulemist	0,2	-0,4			

3.3 Rahavoogude aruanne

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata		Lisa
	2024	2023	2024	2023	
Rahavood põhitegevusest					
Tegevustulem	89,4	79,6	8,8	13,4	
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	347,3	365,6	226,7	243,4	b16
Käibemaksukulu põhivara soetustelt	66,0	73,7	60,9	63,6	b17
Kasum/kahjum põhivara müügist	-13,2	-11,4	-11,7	-10,2	b13
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine	-107,7	-177,9	-93,9	-135,9	b11
Põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimine	15,9	13,9	84,9	45,0	b11
Kokku korrigeeritud tegevustulem	397,7	343,5	275,7	219,3	
Käibevarade netomuutus	-15,0	-10,8	-17,5	-3,9	
Kohustiste netomuutus	14,1	43,0	6,8	34,4	
Kokku rahavood põhitegevusest	396,8	375,7	265,0	249,8	
Rahavood investeerimistegevusest					
Tasutud põhivara soetamisel	-550,6	-616,8	-414,4	-473,7	b8
Laekunud põhivara müügist	18,3	16,6	16,3	15,4	b6,b7,b3
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	104,9	150,2	89,3	115,3	
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-8,5	-13,0	-37,0	-45,1	
Tasutud osaluste omandamisel ja valitseva mõju kadumisel	0,0	-3,0	-15,9	-8,5	b4,b5
Laekunud osaluste müügist ja likvideerimisest	0,9	0,7	1,1	0,3	b4,b5
Laekunud dividendid	5,6	3,6	7,7	10,7	b5
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-1,1	-0,5	0,0	0,0	
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	2,2	1,2	0,0	0,0	
Antud laenud	-0,5	-0,6	-2,0	-0,1	
Laekunud laenude tagasimaksed	0,4	1,9	7,7	13,3	
Laekunud intressid ja muud finantstulud	12,1	7,2	8,5	7,5	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-416,3	-452,5	-338,7	-364,9	
Rahavood finantseerimistegevusest					
Laekunud laenukohustused	327,0	309,3	313,7	294,3	b10
Laenukohustuste tagasimaksed	-192,2	-163,2	-165,4	-141,7	b10
Dividendidelt makstud tulumaks	-0,5	-1,5	0,0	0,0	
Makstud intressid ja muud finantskulud	-59,3	-43,3	-52,2	-37,2	b10
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	75,0	101,3	96,1	115,4	
Puhas rahavoog					
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	457,1	432,6	241,4	241,1	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	512,6	457,1	263,8	241,4	
Raha ja selle ekvivalentide muutus	55,5	24,5	22,4	0,3	

3.4 Netovara muutuste aruanne

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Kohalike omavalitsuste netovara			Vähemusosalus	Kokku	Lisa
	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku			
Jääk seisuga 31.12.2022	0,4	5 135,9	5 136,3	3,1	5 139,4	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		1,6	1,6		1,6	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		3,6	3,6		3,6	b7
Aruandeperioodi tulem		112,8	112,8	-0,4	112,4	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	118,0	118,0	-0,4	117,6	
Esmakordselt konsolideeritud osalused		0,2	0,2	0,1	0,3	
Osaluste saamine teistelt valitsussektori üksustelt		2,1	2,1		2,1	
Jääk seisuga 31.12.2023	0,4	5 256,2	5 256,6	2,8	5 259,4	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		0,9	0,9		0,9	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		7,8	7,8		7,8	b7
Aruandeperioodi tulem		49,4	49,4	0,2	49,6	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	58,1	58,1	0,2	58,3	
Jääk seisuga 31.12.2024	0,4	5 314,3	5 314,7	3,0	5 317,7	

B. Konsolideerimata aruanne

	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku	Lisa
Jääk seisuga 31.12.2022	0,4	3 630,1	3 630,5	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		1,6	1,6	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		3,3	3,3	b7
Aruandeperioodi tulem		66,9	66,9	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	71,8	71,8	
Osaluste soetusmaksumuse korrigeerimine	0,0	0,2	0,2	
Jääk seisuga 31.12.2023	0,4	3 702,1	3 702,5	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		0,8	0,8	b6
Materiaalse põhivara ümberhindlus		7,2	7,2	b7
Aruandeperioodi tulem		-26,3	-26,3	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	-17,4	-17,4	
Osaluste soetusmaksumuse korrigeerimine		0,9	0,9	b4
Jääk seisuga 31.12.2024	0,4	3 684,7	3 685,1	

3.5 Arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev täiendav informatsioon annab ülevaate kohalike omavalitsuste üksuste finantsseisundist ja –tulemustest.

Kohalike omavalitsuste üksuste ja nende valitseva mõju all olevate üksuste nimekiri ja tähtsamad finantsnäitajad on esitatud aruande lisas b1.

2017. aasta oktoobrist on Eestis 79 kohaliku omavalitsuse üksust ning need on hõlmatud käesolevasse aruandesse.

Konsolideeritud aruandesse on lisaks hõlmatud kohalike omavalitsuste valitseva mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja tütarettevõttjad (333 üksust, võrreldaval perioodil 341 üksust).

Aruanne baseerub aruandekohustuslaste poolt esitatud andmetele vastavuses avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile. Aruandekohustuslased kasutavad riigiga sarnaseid arvestuspõhimõtteid (vt 2.6. Arvestusmeetodid ja hindamisalused).

Konsolideerimata aruandes on kohalike omavalitsuste üksuste andmed esitatud konsolideerituna rida-realt meetodil, kusjuures nendevahelised nõuded, kohustised, tulud ja kulud on elimineeritud. Osalused valitseva ja olulise mõju all olevates sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes on esitatud tuletatud soetusmaksumuses.

Konsolideeritud aruandes on kohalike omavalitsuste üksuste andmetele liidetud nende valitseva mõju all olevate üksuste andmed rida-realt meetodil, kusjuures aruandesse hõlmatud üksuste omavahelised varad, kohustised, netovara, tulud ja kulud on elimineeritud.

Aruanne on koostatud miljonites eurodes.

3.6 Lisad (b1–b21)

Lisa b1

Aruandes konsolideeritud üksused

mln eurot

A. Kohaliku omavalitsuse üksused

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023			31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem
Kokku	7 264,5	5 317,7	4 115,6	-4 026,2	49,6	7 060,2	5 259,4	3 937,5	-3 857,9	112,4	5 365,4	3 685,1	3 151,5	-3 142,7	-26,3	5 218,5	3 702,5	3 013,8	-3 000,4	66,9
Elimineerimised	57,3	20,4	93,8	-93,1	3,4	64,1	80,1	91,4	-88,9	4,4	11,4	13,8	-48,2	50,7	2,3	9,0	10,8	-48,1	48,2	0,2
Harju maakond	3 518,4	2 600,3	1 981,8	-1 923,5	48,5	3 371,8	2 501,6	1 908,3	-1 826,0	136,9	2 713,4	1 895,7	1 549,5	-1 565,7	-26,9	2 621,2	1 919,6	1 498,3	-1 466,9	101,1
Anija Vallavalit-sus	32,4	24,7	15,8	-15,6	0,0	32,5	-24,8	15,1	-16,3	-1,6	19,1	11,6	14,6	-14,1	0,2	18,9	11,4	13,7	-14,6	-1,1
Harku Vallavalit-sus	138,5	107,7	54,2	-48,9	4,2	131,0	103,2	48,1	-45,6	1,7	100,1	72,5	48,8	-42,9	5,0	92,9	67,2	43,1	-39,9	2,4
Jõelähtme Valla-valitsus	38,3	22,4	20,7	-21,8	-1,7	40,2	24,0	20,4	-21,8	-1,8	27,4	13,9	19,0	-20,0	-1,5	28,9	15,4	18,6	-19,8	-1,5
Keila Linnavalit-sus	49,6	32,1	29,0	-28,0	0,4	48,7	31,7	28,1	-27,3	0,3	39,4	26,7	26,3	-25,7	0,4	37,7	26,2	25,9	-25,1	0,4
Kiili Vallavalitsus	34,0	23,9	19,5	-19,6	-0,4	31,1	24,4	17,0	-17,2	-0,3	6,9	-2,4	18,1	-21,5	-3,7	7,1	1,3	15,8	-19,2	-3,5
Kose Vallavalitsus	43,5	30,9	21,8	-21,7	-0,4	44,6	31,3	21,5	-22,6	-1,5	31,1	19,5	20,0	-21,5	-1,7	33,3	21,2	19,9	-20,9	-1,4
Kuusalu Vallava-litsus	23,2	12,8	16,1	-16,4	-0,8	23,7	13,6	15,5	-15,6	-0,5	16,4	7,0	15,1	-15,2	-0,5	16,4	7,5	14,5	-14,4	-0,3
Loksa Linnavalit-sus	10,2	5,9	5,7	-6,0	-0,5	10,2	6,1	5,7	-5,7	-0,1	8,2	4,3	5,4	-5,5	-0,3	8,1	4,4	5,5	-5,3	0,1
Lääne-Harju Val-lavalitsus	71,4	53,9	32,7	-33,2	-1,1	71,4	55,0	32,6	-32,7	-0,6	38,7	22,3	30,3	-30,3	-0,6	37,9	22,9	29,0	-29,8	-1,3
Maardu Linnavalit-sus	62,5	54,2	32,6	-31,1	1,3	61,2	52,8	30,9	-31,8	-1,2	36,0	31,2	30,6	-29,5	1,0	35,4	30,1	29,4	-30,4	-1,1
Raasiku Vallava-litsus	33,0	26,3	13,0	-12,4	0,4	33,2	25,7	12,4	-12,1	-0,1	27,1	20,4	13,0	-12,4	0,3	27,5	20,1	12,4	-12,1	0,1
Rae Vallavalitsus	152,5	101,8	76,2	-75,6	-0,8	148,2	102,6	68,6	-73,8	-6,0	123,1	75,8	69,4	-70,0	-0,9	116,8	76,7	62,2	-69,1	-7,2

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023			31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Saku Vallavalitsus	106,9	59,1	36,4	-40,7	-5,8	98,0	64,9	34,1	-37,2	-3,9	68,1	24,6	32,1	-35,8	-4,9	57,8	29,5	29,9	-32,1	-2,8
Saue Vallavalitsus	128,7	77,0	67,4	-63,6	1,9	121,5	74,6	60,7	-61,3	-2,0	82,4	32,3	63,6	-65,4	-3,9	80,8	35,8	57,5	-61,7	-5,8
Tallinna Linnavalitsus	2446,7	1863,8	1472,9	-1426,1	48,0	2 337,3	1 817,0	1 433,5	-1342,8	153,7	1 972,8	1 460,4	1 081,7	-1 098,6	-19,1	1 912,8	1 478,1	1 063,2	-1 016,5	123,9
Viimsi Vallavalitsus	147,0	103,8	67,8	-62,8	3,8	139,0	99,5	64,1	-62,2	0,8	116,6	75,6	61,5	-57,3	3,3	108,9	71,8	57,7	-56,0	0,9
Hiiu maakond	65,8	49,7	28,9	-26,6	1,6	64,6	48,1	26,5	-26,1	-0,2	49,0	33,5	26,4	-23,5	2,3	47,2	31,2	23,1	-24,5	-1,9
Hiiumaa Vallavalitsus	65,8	49,7	28,9	-26,6	1,6	64,6	48,1	26,5	-26,1	-0,2	49,0	33,5	26,4	-23,5	2,3	47,2	31,2	23,1	-24,5	-1,9
Ida-Viru maakond	661,2	517,4	385,0	-383,9	-4,7	660,4	519,0	389,5	-374,9	8,7	424,1	310,1	248,4	-246,1	-1,7	424,6	311,7	258,7	-244,6	10,9
Alutaguse Vallavalitsus	46,5	44,1	18,0	-18,4	-0,2	46,8	44,2	18,4	-18,3	0,1	38,3	36,7	14,4	-14,2	0,1	38,2	36,5	14,5	-14,4	0,1
Jõhvi Vallavalitsus	62,8	52,1	25,8	-26,6	-1,7	65,3	53,8	23,8	-25,4	-2,7	41,1	30,5	25,1	-25,8	-1,1	43,1	31,7	22,9	-24,6	-2,0
Kohtla-Järve Linnavalitsus	143,9	90,7	133,5	-134,8	-3,5	149,5	94,2	133,5	-128,6	2,7	50,8	17,2	57,9	-59,0	-2,5	55,8	19,6	59,4	-56,1	2,1
Lüganuse Vallavalitsus	44,0	36,5	17,2	-17,1	-0,8	43,4	37,3	17,8	-18,7	-1,8	20,3	13,5	14,2	-14,2	-0,2	19,4	13,8	14,9	-15,8	-1,2
Narva Linnavalitsus	260,7	210,0	139,3	-136,2	1,7	256,4	208,0	146,2	-132,5	12,6	198,8	154,2	94,2	-90,9	1,7	194,6	152,5	105,1	-90,6	13,5
Narva-Jõesuu Linnavalitsus	28,2	25,6	15,4	-14,4	1,0	24,7	22,2	13,6	-13,6	-0,1	17,1	15,1	11,9	-10,8	1,1	16,0	14,0	10,6	-10,5	0,1
Sillamäe Linnavalitsus	54,8	40,7	24,6	-25,0	-0,9	55,6	41,5	25,8	-26,6	-1,3	43,5	30,1	20,4	-20,5	-0,5	43,9	30,5	21,8	-22,5	-1,0
Toila Vallavalitsus	20,3	17,7	11,2	-11,4	-0,3	18,7	17,8	10,4	-11,2	-0,8	14,2	12,8	10,3	-10,7	-0,3	13,6	13,1	9,5	-10,1	-0,7
Järva maakond	178,7	144,8	72,2	-70,1	1,2	180,9	143,5	67,0	-70,3	-4,1	116,8	86,1	65,7	-65,8	-0,3	120,3	86,2	60,9	-63,3	-3,3
Järva Vallavalitsus	41,1	31,6	22,2	-22,4	-0,2	41,3	31,8	21,6	-22,8	-1,5	29,5	21,1	20,3	-20,4	0,5	29,2	20,6	19,6	-20,7	-1,3
Paide Linnavalitsus	85,3	73,7	26,7	-23,8	2,6	85,4	71,0	23,1	-24,0	-1,1	40,6	30,9	22,4	-21,9	0,3	42,7	30,5	19,4	-19,6	-0,4
Türi Vallavalitsus	52,3	39,5	23,3	-23,9	-1,2	54,2	40,7	22,3	-23,5	-1,5	46,7	34,1	23,0	-23,5	-1,1	48,4	35,1	21,9	-23,0	-1,6

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023			31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Jõgeva maakond	140,6	100,9	68,2	-68,1	-1,4	139,7	101,5	63,2	-65,3	-3,1	87,3	53,0	58,6	-59,3	-1,1	86,9	54,1	54,1	-57,2	-4,2
Jõgeva Vallavalit- sus	55,9	37,9	31,2	-31,0	-0,5	56,4	37,9	27,6	-29,4	-2,3	41,1	24,7	27,1	-27,1	-0,7	42,8	25,3	24,8	-26,6	-2,4
Mustvee Vallava- litsus	23,3	17,5	11,7	-12,1	-0,6	23,3	17,7	11,5	-11,5	0,0	15,1	9,9	10,6	-10,9	0,3	14,4	9,7	10,2	-10,2	-0,2
Põltsamaa Valla- valitsus	61,4	45,5	25,3	-25,0	-0,3	60,0	45,9	24,1	-24,4	-0,8	31,1	18,4	20,9	-21,3	-0,7	29,7	19,1	19,1	-20,4	-1,6
Lääne maakond	113,6	81,1	50,3	-51,3	-2,4	116,8	83,6	49,5	-51,5	-3,1	78,4	50,6	45,4	-46,5	-2,3	80,8	52,7	43,9	-45,6	-1,2
Haapsalu Linna- valitsus	74,0	54,0	30,3	-31,6	-2,0	76,6	56,2	30,5	-32,1	-2,1	48,7	31,2	26,3	-27,2	-1,6	50,4	32,8	26,0	-27,1	-0,2
Lääne-Nigula Val- lavalitsus	35,9	23,9	18,2	-18,2	-0,6	36,8	24,5	17,5	-18,0	-1,1	26,0	16,2	17,3	-17,8	-0,9	27,0	17,0	16,4	-17,1	-1,1
Vormsi Vallavalit- sus	3,7	3,2	1,8	-1,5	0,2	3,4	2,9	1,5	-1,4	0,1	3,7	3,2	1,8	-1,5	0,2	3,4	2,9	1,5	-1,4	0,1
Lääne-Viru maa- kond	297,3	234,7	152,9	-143,7	7,3	288,3	227,4	134,8	-137,0	-3,9	228,1	170,6	141,1	-131,8	7,8	217,8	162,5	122,1	-124,9	-4,1
Haljala Vallavalit- sus	31,7	24,4	10,2	-10,2	-0,2	30,6	24,6	9,1	-10,1	-1,2	26,1	18,9	9,6	-9,3	0,1	24,7	18,8	8,5	-9,1	-0,8
Kadrina Vallava- litsus	21,9	17,9	12,1	-12,0	0,0	22,5	18,0	11,1	-11,3	-0,3	16,4	12,8	11,0	-10,8	0,1	16,8	12,7	10,0	-10,1	-0,2
Rakvere Linnava- litsus	100,7	84,3	48,8	-38,1	10,2	92,6	74,0	36,1	-34,8	0,5	66,3	53,4	43,4	-33,1	10,1	57,8	43,4	29,5	-29,6	-0,4
Rakvere Vallava- litsus	17,0	13,6	12,5	-12,2	0,1	17,4	13,5	12,5	-12,6	-0,1	17,0	13,6	12,5	-12,2	0,1	17,4	13,5	12,5	-12,6	-0,1
Tapa Vallavalit- sus	48,7	36,1	25,4	-26,2	-1,2	49,7	37,3	24,0	-25,5	-2,0	34,6	22,5	22,6	-23,3	-1,1	35,5	23,5	21,5	-22,7	-1,5
Vinni Vallavalit- sus	23,8	16,8	16,0	-16,1	-0,4	23,5	17,3	15,5	-15,9	-0,3	19,6	12,7	15,4	-15,6	-0,4	19,2	13,1	14,8	-15,4	-0,8
Viru-Nigula Valla- valitsus	21,4	17,6	12,0	-13,3	-1,4	22,7	19,1	13,2	-12,2	0,9	19,0	15,2	11,8	-13,0	-1,3	20,1	16,5	13,0	-11,9	1,0
Väike-Maarja Val- lavalitsus	32,1	24,0	15,9	-15,6	0,2	29,3	23,6	13,3	-14,6	-1,4	29,1	21,5	14,8	-14,5	0,2	26,3	21,0	12,3	-13,5	-1,3
Pärnu maakond	546,7	434,8	319,7	-304,2	12,5	505,8	408,5	296,5	-288,3	5,6	389,7	311,0	210,2	-201,3	7,8	365,2	302,9	191,1	-190,4	0,2

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023			31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem
Häädemeeste Val-lavalitsus	20,1	13,0	12,2	-12,8	-0,9	21,6	13,8	12,1	-11,1	0,8	16,2	11,0	11,9	-12,4	-0,7	17,3	11,6	11,1	-10,7	0,2
Kihnu Vallavalit-sus	3,8	3,4	1,8	-2,0	-0,2	4,1	3,7	1,6	-1,9	-0,4	3,8	3,4	1,8	-2,0	-0,2	4,1	3,7	1,6	-1,9	-0,4
Lääneranna Val-lavalitsus	34,4	28,3	13,4	-11,1	1,7	33,4	26,6	11,4	-10,8	-0,1	20,3	15,1	12,7	-13,0	-0,4	21,6	15,5	10,8	-10,2	0,5
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus	29,2	22,2	19,2	-19,4	-0,5	29,5	22,6	18,3	-19,5	-1,4	23,8	17,0	18,5	-18,5	-0,2	23,9	17,2	17,8	-18,5	-0,9
Pärnu Linnavalit-sus	388,0	315,4	235,1	-221,4	12,6	344,5	288,9	213,1	-205,3	6,9	269,5	226,8	128,7	-119,5	9,3	241,8	217,4	112,8	-112,5	0,8
Saarde Vallavalit-sus	23,1	17,7	11,7	-11,3	0,2	22,0	17,4	11,3	-11,0	0,2	18,3	13,2	10,3	-9,7	0,4	17,1	12,7	9,9	-9,6	0,2
Tori Vallavalitsus	48,1	34,8	26,3	-26,2	-0,4	50,7	35,5	28,7	-28,7	-0,4	37,8	24,5	26,3	-26,2	-0,4	39,4	24,8	27,1	-27,0	-0,2
Põlva maakond	120,2	90,6	61,2	-60,1	0,2	119,2	90,2	56,4	-60,3	-4,1	84,5	60,4	53,9	-52,5	0,7	82,2	59,6	48,5	-53,2	-5,4
Kanepi Vallavalit-sus	14,2	10,0	11,1	-10,3	0,7	13,1	9,2	9,7	-10,7	-1,1	13,1	9,0	11,1	-10,3	0,7	12,0	8,2	9,7	-10,7	-1,1
Põlva Vallavalit-sus	78,7	59,5	35,1	-35,0	-0,5	79,2	60,1	32,7	-34,2	-1,6	51,5	37,3	30,6	-30,4	-0,2	50,8	37,5	27,7	-29,6	-2,3
Räpina Vallavalit-sus	27,3	21,1	15,0	-14,8	0,0	26,9	20,9	14,0	-15,4	-1,4	19,9	14,1	12,2	-11,8	0,2	19,4	13,9	11,1	-12,9	-2,0
Rapla maakond	179,0	130,0	83,4	-83,8	-2,6	179,7	132,5	79,8	-82,4	-4,3	120,7	75,7	77,7	-76,6	-0,3	118,7	76,0	74,7	-75,7	-2,2
Kehtna Vallavalit-sus	22,8	18,7	13,4	-13,3	0,0	23,4	18,7	13,0	-12,9	0,1	19,3	15,4	12,5	-11,8	0,6	19,2	14,8	12,2	-11,6	0,4
Kohila Vallavalit-sus	56,5	40,9	19,5	-19,6	-0,7	56,8	41,5	17,8	-19,5	-2,2	26,7	13,5	18,3	-17,6	0,2	26,0	13,3	16,8	-17,5	-1,1
Märjamaa Valla-valitsus	38,1	27,1	18,8	-18,8	-0,7	38,5	27,9	17,4	-18,1	-1,4	24,4	13,7	16,8	-16,6	-0,2	24,2	13,9	15,5	-16,1	-0,9
Rapla Vallavalit-sus	61,6	43,3	31,7	-32,1	-1,2	61,0	44,4	31,6	-31,9	-0,8	50,3	33,1	30,1	-30,6	-0,9	49,3	34,0	30,2	-30,5	-0,6
Saare maakond	200,4	152,6	119,3	-115,5	2,5	196,7	149,9	108,6	-108,4	-0,6	141,2	104,3	81,4	-79,2	1,1	139,7	103,1	74,2	-73,8	-0,2
Muhu Vallavalit-sus	7,6	6,9	4,7	-4,4	0,3	7,2	6,4	4,3	-4,2	0,1	7,4	6,7	4,7	-4,4	0,3	7,2	6,4	4,3	-4,2	0,1
Ruhnu Vallavalit-sus	2,4	2,3	0,8	-0,7	0,1	2,2	2,1	0,8	-0,7	0,2	2,2	2,1	0,8	-0,7	0,1	2,1	2,0	0,8	-0,7	0,2

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023			31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem
Saaremaa Vallavalitsus	190,4	143,4	113,8	-110,4	2,1	187,3	141,4	103,5	-103,5	-0,9	131,6	95,5	75,9	-74,1	0,7	130,4	94,7	69,1	-68,9	-0,5
Tartu maakond	690,2	387,6	441,0	-451,7	-20,1	669,4	404,9	412,3	-428,1	-20,7	565,9	275,7	404,4	-416,5	-20,4	545,3	293,1	379,0	-399,2	-
Elva Vallavalitsus	56,8	34,9	35,9	-36,2	-1,2	55,2	36,5	33,2	-35,4	-2,2	33,2	12,2	33,2	-33,4	-0,7	30,6	12,9	30,2	-32,4	-1,5
Kambja Vallavalitsus	46,3	27,7	33,9	-34,1	-0,6	35,6	26,9	31,1	-30,9	0,2	44,5	26,0	32,7	-32,9	-0,6	33,8	25,2	30,0	-29,8	0,1
Kastre Vallavalitsus	27,2	17,1	16,0	-16,3	-0,6	24,7	16,9	14,9	-14,8	0,0	22,9	12,9	14,8	-15,1	-0,6	20,4	12,6	13,9	-13,7	0,0
Luunja Vallavalitsus	21,4	12,1	13,6	-12,5	0,7	22,2	11,4	12,8	-13,4	-0,9	17,4	8,1	13,3	-12,1	0,8	18,1	7,3	12,3	-13,4	-1,4
Nõo Vallavalitsus	21,4	15,3	10,6	-10,7	-0,2	21,4	15,6	9,6	-10,2	-0,7	17,2	11,1	10,1	-10,1	-0,2	17,1	11,4	9,0	-9,7	-0,8
Peipsiääre Vallavalitsus	18,6	12,4	12,7	-13,1	-0,7	19,0	12,9	11,9	-12,7	-0,9	15,1	9,1	11,0	-11,4	-0,7	15,6	9,7	10,4	-11,1	-0,9
Tartu Linnavalitsus	443,5	239,0	284,5	-296,3	-17,8	440,0	256,6	267,1	-279,2	-15,8	375,9	181,3	256,4	-270,4	-19,4	373,3	200,6	242,3	-259,1	-20,4
Tartu Vallavalitsus	55,0	29,1	33,8	-32,5	0,3	51,3	28,1	31,7	-31,5	-0,4	39,7	15,0	32,9	-31,1	1,0	36,4	13,4	30,9	-30,0	0,3
Viljandi maakond	182,3	125,7	110,0	-108,4	-0,4	184,8	126,3	104,2	-106,0	-3,4	150,1	96,1	102,1	-100,4	-0,1	152,3	96,4	96,7	-98,0	-2,9
Mulgi Vallavalitsus	26,1	17,1	17,8	-17,3	0,2	26,1	17,0	16,9	-16,9	-0,3	21,6	13,2	15,8	-15,1	0,4	21,3	12,8	14,9	-14,9	-0,3
Põhja-Sakala Vallavalitsus	41,6	32,2	21,0	-21,1	-0,4	43,0	32,7	20,5	-20,0	0,2	29,9	21,6	18,8	-18,8	-0,2	31,0	21,9	18,2	-17,4	0,5
Viljandi Linnavalitsus	64,2	42,5	41,3	-40,3	0,2	66,2	42,4	39,6	-40,5	-1,5	55,5	34,1	38,6	-37,8	0,1	57,7	34,1	37,1	-37,9	-1,4
Viljandi Vallavalitsus	50,4	33,9	29,9	-29,7	-0,4	49,5	34,2	27,2	-28,6	-1,8	43,1	27,2	28,9	-28,7	-0,4	42,3	27,6	26,5	-27,8	-1,7
Valga maakond	120,1	97,7	63,0	-60,7	1,7	122,0	96,0	62,3	-61,9	0,8	75,8	56,6	56,5	-53,5	2,2	76,1	54,4	56,0	-55,6	-0,1
Otepää Vallavalitsus	19,6	16,2	16,3	-16,2	0,0	20,2	16,2	15,2	-16,3	-0,8	15,6	13,1	14,2	-14,1	0,0	15,9	13,1	13,9	-13,8	0,0
Tõrva Vallavalitsus	28,9	21,4	14,5	-13,7	0,5	28,9	20,9	13,6	-13,3	0,1	13,4	7,2	13,0	-12,0	0,7	12,5	6,5	11,6	-12,7	-1,2
Valga Vallavalitsus	71,6	60,1	32,2	-30,8	1,2	72,9	58,9	33,5	-32,3	1,5	46,8	36,3	29,3	-27,4	1,5	47,7	34,8	30,5	-29,1	1,1

	Konsolideeritud aruanne										Konsolideerimata aruanne									
	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023			31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Võru maakond	192,7	149,4	84,9	-81,5	2,3	196,0	146,3	87,2	-82,5	3,5	129,0	91,9	78,4	-74,7	2,6	131,2	88,2	80,6	-75,7	3,9
Antsla Vallavalit- sus	19,3	15,4	10,6	-8,9	1,6	18,5	14,1	9,1	-8,5	0,5	17,4	13,6	10,6	-8,9	1,6	16,4	12,0	9,1	-8,5	0,5
Rõuge Vallavalit- sus	25,1	17,0	12,2	-11,5	0,5	25,8	16,5	11,6	-11,9	-0,6	24,4	16,4	11,8	-10,9	0,7	24,9	15,7	10,8	-11,2	-0,7
Setomaa Vallava- litsus	11,4	7,4	8,1	-8,0	0,0	11,4	7,4	7,7	-8,1	-0,6	11,2	7,1	7,9	-7,7	0,0	11,0	7,1	7,3	-7,9	-0,7
Võru Linnavalit- sus	93,5	69,8	29,3	-28,9	-0,3	96,6	69,1	31,8	-30,7	0,6	39,7	22,0	24,7	-24,3	-0,2	42,3	21,2	27,5	-26,0	1,0
Võru Vallavalit- sus	43,4	39,8	24,7	-24,2	0,5	43,7	39,2	27,0	-23,3	3,6	36,3	32,8	23,4	-22,9	0,5	36,6	32,2	25,9	-22,1	3,8

B. Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised sihtasutused ja mittetulundusühingud osaluse määraga 100%:

	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Sihtasutused ja mittetulundusühingud kokku	468,9	373,0	528,0	-509,5	17,8	452,9	351,3	500,0	-471,3	27,6
Valitsussektoris kuuluvad sihtasutused ja MTÜ-d	460,0	367,2	509,8	-491,9	17,2	442,9	344,9	482,9	-454,3	27,6
SA Ida-Viru Keskhaigla	72,2	53,0	75,1	-75,2	-0,3	72,3	53,3	73,5	-71,8	1,4
SA Pärnu Haigla	52,8	37,1	82,8	-80,0	2,7	51,2	34,4	77,7	-72,2	5,4
SA Tallinna Lastehaigla	29,9	24,0	49,0	-49,1	0,3	29,5	23,7	46,9	-43,8	3,2
Kiili Varahalduse SA	20,3	19,3	7,4	-3,9	3,4	17,5	15,8	6,7	-3,2	3,5
Narva Haigla SA	19,7	15,4	37,1	-36,9	0,2	19,2	15,2	34,9	-33,8	1,1
Veskimõldre Haridusmaja SA	19,5	19,3	6,8	-1,1	5,7	15,4	13,6	4,7	-0,7	4,0
Kuressaare Haigla SA	17,0	13,6	25,0	-24,4	0,7	15,2	12,1	21,9	-21,4	0,5
SA Tallinna Kultuurikatel	16,9	16,4	1,8	-2,1	-0,4	17,3	16,8	1,6	-2,0	-0,4
Raadi SA	9,8	6,7	1,0	-1,2	-0,4	10,7	7,1	0,8	-1,1	-0,5
MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	9,7	5,2	40,4	-39,9	0,7	8,7	4,5	38,5	-38,3	0,2
SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur	8,9	8,8	1,8	-1,8	0,0	8,6	8,6	1,0	-1,1	-0,1
SA Paide Spordikeskus	8,7	6,8	3,1	-0,7	2,3	5,4	3,4	0,5	-0,7	-0,2
SA Elva Kultuur	8,3	4,9	1,1	-1,3	-0,4	8,8	5,4	1,1	-1,3	-0,4
SA Hiiumaa Sadamad	6,5	6,4	0,4	-0,7	-0,3	6,9	6,7	1,0	-0,7	0,4
MTÜ Rakvere Haigla	6,4	6,4	0,0	0,0	0,0	6,4	6,4	0,0	0,0	0,0
SA Tallinna Haigla Arendus	6,1	5,8	1,9	-1,3	0,6	9,2	5,2	5,2	-3,3	1,9
MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus	5,4	2,9	15,3	-15,3	0,1	4,5	2,8	15,1	-15,1	0,0
Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid SA	5,0	3,2	1,8	-1,5	0,3	3,1	2,9	1,3	-1,3	0,1
SA Märjamaa Valla Spordikeskus	4,6	4,5	0,4	-0,7	-0,2	4,8	4,7	0,4	-0,6	-0,2
SA Põltsamaa Tervis	4,6	2,5	2,8	-2,5	0,2	4,4	2,3	2,5	-2,3	0,1
Lääne-Saare Kultuurivara SA	4,1	4,1	0,1	-0,3	-0,1	4,3	4,2	0,1	-0,3	-0,2
SA Tallinna Lauluvaljak	4,0	3,6	1,2	-1,4	-0,1	4,0	3,7	1,8	-1,4	0,3
SA Eesti Kaevandusmuuseum	3,9	3,9	0,5	-0,6	-0,2	4,1	4,0	0,4	-0,6	-0,2
SA Perekodu	3,5	3,1	2,9	-3,0	-0,1	3,5	3,1	2,5	-2,5	0,0
SA Võru Spordikeskus	3,3	2,6	0,9	-0,8	0,0	3,5	2,6	0,8	-0,7	0,1
SA Narva-Jõesuu Hooldekodu	3,1	2,7	3,1	-2,9	0,2	2,9	2,5	2,6	-2,6	0,0
Luunja Varahalduse SA	3,0	2,9	0,7	-0,8	-0,1	3,1	3,0	1,2	-0,9	0,2
MTÜ Mulgi Elamuskeskus	3,0	2,4	0,3	-0,3	-0,1	3,1	2,5	0,6	-0,4	0,2
MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit	2,9	2,9	0,1	-0,1	0,0	3,0	2,9	0,2	-0,2	0,0
SA Tartu 2024	2,9	2,7	12,7	-12,1	0,6	2,3	2,1	5,0	-3,9	1,1
SA Paide Haldus	2,8	2,8	0,3	-0,5	-0,2	3,0	3,0	1,2	-1,5	-0,3
SA Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus	2,6	2,5	0,6	-0,7	-0,1	2,7	2,6	0,6	-0,6	0,0
SA Tartu Eluasemefond	2,6	2,1	0,2	-0,1	0,0	2,5	2,1	0,2	-0,1	0,0
SA Anija Mõisa Haldus	2,4	2,4	0,2	-0,4	-0,2	2,6	2,5	0,4	-0,5	0,0
SA Alutaguse Hooldekeskus	2,2	2,0	2,0	-2,0	0,0	2,2	2,0	1,8	-1,7	0,1
MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus	2,1	1,2	2,1	-2,0	0,1	2,1	1,1	2,0	-1,8	0,1
MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit	2,0	0,6	2,2	-2,3	-0,1	0,9	0,8	1,6	-1,1	0,6
SA Ajakeskus Wittenstein	2,0	1,9	0,6	-0,7	-0,1	2,1	2,0	0,7	-0,9	-0,1
Muhu Hooldekeskuse SA	1,9	1,8	0,9	-0,9	0,0	1,9	1,8	0,7	-0,7	0,0
SA Hiiumaa Maakonna Hooldekeskus	1,9	1,8	1,3	-1,2	0,0	1,9	1,8	2,9	-1,2	1,7
SA Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskus	1,9	1,8	1,5	-1,4	0,1	1,8	1,7	1,3	-1,3	0,1
SA Narva Linna Arendus	1,9	1,9	1,4	-1	0,4	1,5	1,0	0,7	-0,8	0
Hooldekodu Saaremaa Valss SA	1,8	1,7	3,1	-1,7	1,4	0,4	0,3	1,7	-1,5	0,2

	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
SA Anija Valla Spordimaailm	1,8	1,8	0,4	-0,6	-0,2	2,0	1,9	0,5	-0,7	-0,1
SA Sillamäe Haigla	1,8	1,6	2,1	-2,0	0,2	1,6	1,4	1,8	-1,5	0,2
SA Rapla Spordirajatised	1,7	1,7	0,5	-0,5	0,0	1,8	1,7	0,4	-0,5	0,0
Harjumaa Omavalitsuste Liit	1,5	1,4	1,9	-2,0	-0,1	1,6	1,5	1,5	-1,2	0,3
Kuremaa Elamuskeskus SA	1,5	1,1	1,8	-1,4	0,3	0,9	0,8	0,7	-0,6	0,1
SA Mustvee Tervis	1,5	0,9	1,0	-1,0	-0,1	1,6	1,0	0,9	-1,0	-0,1
SA Mäetaguse Arengufond	1,5	1,5	0,0	0,0	0,1	1,4	1,4	0,0	0,0	0,0
SA Saadijärve	1,5	1,5	0,5	-0,6	-0,1	1,7	1,6	0,5	-0,6	-0,1
MTÜ Kuressaare Campus	1,4	1,4	0,1	-0,2	-0,1	1,5	1,5	0,1	-0,2	-0,1
MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit	1,4	1,3	1,2	-1,2	0,0	1,4	1,3	2,2	-1,2	1,0
SA Luunja Jõesadam	1,4	1,4	0,2	-0,2	0,0	1,4	1,4	0,5	-0,2	0,3
SA Võru Kannel	1,4	1,3	1,0	-1,0	0,1	1,3	1,3	1,0	-1,0	0,0
Vastseliina Piiskopilinnuse SA	1,4	1,4	0,6	-0,6	0,0	1,4	1,4	0,4	-0,4	0,0
SA Lääneranna Hoolekanne	1,3	0,7	0,8	-0,7	0,1	1,3	0,6	0,7	-0,7	-0,1
SA Otepää Tervisekeskus	1,3	1,1	1,5	-1,6	0,0	1,4	1,1	1,6	-1,6	0,0
SA Holstre-Polli Spordikeskus	1,2	1,1	0,6	-0,4	0,2	1,1	0,9	0,4	-0,4	0,0
SA Kuressaare Teater	1,2	0,8	0,7	-0,7	0,0	0,9	0,8	0,7	-0,8	-0,1
SA Taheva Sanatoorium	1,2	1,1	1,4	-1,3	0,0	1,2	1,1	1,3	-1,2	0,1
Võrumaa Arenduskeskus SA	1,2	0,1	3,0	-2,9	0,0	0,2	0,1	1,5	-1,4	0,1
Panniärve Tervisespordikeskuse SA	1,1	1,0	0,5	-0,5	0,0	1,4	1,0	0,9	-0,5	0,4
SA Hooldekodu Härmalõng	1,1	0,9	1,4	-1,4	0,0	1,0	0,9	1,2	-1,2	0,0
SA Kalevipoja Koda	1,1	1,1	0,2	-0,2	-0,1	1,2	1,1	0,1	-0,3	-0,1
SA Põhja-Läänemaa Turismi- ja Spordiobjektide Halduskeskus	1,1	1,1	0,3	-0,2	0,2	1,1	0,9	0,7	-0,1	0,6
SA Põltsamaa Sport	1,1	1,1	0,6	-0,6	-0,1	1,2	1,1	0,6	-0,6	-0,1
SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus	1,1	0,8	2,7	-2,7	0,0	1,0	0,8	2,5	-2,4	0,0
SA Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskus	1,1	1,0	0,4	-0,5	-0,1	1,2	1,0	0,6	-0,5	0,0
MTÜ Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit	1,0	0,1	0,9	-1,1	-0,1	1,4	0,2	0,6	-0,7	0,0
SA Peipsiveere Hooldusravikeskus	1,0	0,9	1,7	-1,7	0,0	1,0	0,8	1,4	-1,4	0,0
SA Rõngu Hooldekodu	1,0	0,7	1,6	-1,4	0,1	0,2	0,1	1,0	-0,9	0,1
Iõhvi Hooldekeskus SA	0,9	0,8	1,1	-1,1	0,0	1,0	0,8	1,1	-1,0	0,1
MTÜ Eesti Linnade ja Valdade Liit	0,9	0,7	2,1	-2,0	0,1	0,7	0,6	1,6	-2,2	-0,6
SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus	0,9	0,5	0,7	-0,6	0,0	0,9	0,4	1,2	-1,2	0,0
SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus	0,9	0,7	1,5	-1,4	0,2	0,7	0,6	1,3	-1,1	0,2
SA Narva-Jõesuu Peremajad	0,9	0,9	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Rápina Sadamad ja Puhkealad	0,9	0,9	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
MTÜ Tartumaa Jäätmearendus	0,8	0,8	0,0	-0,1	-0,1	0,8	0,8	0,0	-0,1	-0,1
SA Tartumaa Turism	0,8	0,2	1,0	-1,0	0,0	0,3	0,2	1,0	-0,9	0,1
MTÜ Järvamaa Ühistranspordi Keskus	0,7	0,5	2,2	-2,2	0,0	0,7	0,5	2,4	-2,4	0,0
SA Hiiumaa Arenduskeskus	0,7	0,4	0,8	-0,8	0,0	0,6	0,4	1,1	-1,1	0,0
SA Ida-Viru Ettevõtluskeskus	0,7	0,2	2,6	-2,5	0,0	0,7	0,1	2,4	-2,4	0,0
SA Järvamaa	0,7	0,6	1,0	-0,8	0,1	0,5	0,4	1,4	-1,0	0,4
SA Viliandimaa Arenduskeskus	0,7	-0,1	0,9	-1,0	0,0	0,3	0,0	0,8	-0,8	0,0
Tartumaa Ühistranspordikeskus MTÜ	0,7	0,1	8,6	-8,5	0,1	0,6	0,0	7,8	-7,9	-0,1
SA Kiviõli Tervisekeskus	0,6	0,3	1,8	-1,8	0,0	0,5	0,3	1,5	-1,5	0,0
SA RAEK	0,6	0,1	1,5	-1,5	0,0	0,1	0,0	0,5	-0,5	0,0
SA Tartu Kultuurkapital	0,6	0,4	0,2	-0,3	0,0	0,6	0,4	0,2	-0,3	-0,1
SA Valgamaa Arenguagentuur	0,6	0,5	1,0	-0,9	0,1	0,5	0,4	0,9	-0,8	0,0
MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus	0,5	0,0	7,4	-7,4	0,0	2,0	0,0	9,3	-7,7	1,5
MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus	0,5	0,1	6,7	-6,7	0,0	1,1	0,1	7,6	-7,6	0,0

	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Narva Linnaelamu SA	0,5	0,2	1,7	-1,7	0,0	0,4	0,2	1,4	-1,4	0,0
SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel	0,5	0,4	0,2	-0,2	0,0	0,4	0,4	0,2	-0,2	0,0
SA Aarike Hooldekeskus	0,5	0,5	1,2	-1,2	0,0	0,5	0,5	1,0	-1,0	0,0
SA Iisaku Kihelkonna Muuseum	0,5	0,5	0,2	-0,2	0,0	0,5	0,4	0,2	-0,1	0,0
SA Mooste Mõis	0,5	0,5	0,3	-0,2	0,1	0,4	0,4	0,2	-0,2	0,1
SA Pärnumaa Arenduskeskus	0,5	0,2	1,3	-1,2	0,0	0,4	0,2	1,0	-0,9	0,0
SA Rannarahva Muuseum	0,5	0,4	0,6	-0,6	0,0	0,5	0,4	0,7	-0,6	0,1
SA Rāpina Inkubatsioonikeskus	0,5	0,5	0,2	-0,3	0,0	0,5	0,5	0,7	-0,2	0,5
SA Sõmerpalu Hooldekodu	0,5	0,5	0,6	-0,7	0,0	0,5	0,5	0,6	-0,5	0,0
Tõstamaa Mõis SA	0,5	0,4	0,2	-0,2	0,0	0,5	0,4	0,1	-0,1	0,0
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	0,4	0,2	2,2	-2,2	0,0	0,2	0,2	2,2	-2,7	-0,5
MTÜ Tartumaa Omavalitsuste Liit	0,4	-0,1	2,3	-2,4	-0,1	0,1	0,0	0,7	-0,8	-0,1
MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikes-	0,4	0,3	0,7	-0,7	0,0	0,4	0,3	0,7	-0,6	0,1
SA Abia Haigla	0,4	0,2	1,4	-1,4	0,0	0,4	0,2	1,3	-1,2	0,0
SA Läänemaa	0,4	0,2	0,9	-0,9	0,0	0,2	0,1	0,8	-0,8	0,0
MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskus	0,3	0,0	2,6	-2,6	0,0	0,9	0,0	3,1	-3,1	0,0
MTÜ Setomaa Liit	0,3	0,2	0,5	-0,5	0,0	0,3	0,2	0,4	-0,4	0,0
MTÜ Viljandimaa Ühistranspordikes-	0,3	0,1	4,2	-4,2	0,0	0,2	0,0	4,2	-4,2	0,0
SA Kultuuri- ja Hariduskeskus Viimsi Artium	0,3	0,1	1,8	-1,9	-0,1	0,3	0,2	1,9	-1,8	0,1
SA Nõo Hooldekodu	0,3	0,3	0,6	-0,6	0,0	0,3	0,2	0,6	-0,6	0,0
SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus	0,3	0,2	1,1	-1,1	0,0	0,3	0,2	1,1	-1,1	0,0
SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsieks-	0,3	0,3	0,3	-0,3	0,0	0,3	0,3	0,4	-0,3	0,1
positsioon										
Vaivara Kalmistud SA	0,3	0,2	0,5	-0,6	0,0	0,3	0,3	0,5	-0,5	0,0
Valgamaa Ühistranspordikeskus MTÜ	0,3	0,1	3,0	-3,0	0,0	0,3	0,0	3,0	-3,0	0,0
Huvitegevuse ja Noorsootöö SA	0,2	0,1	1,1	-1,0	0,0	0,2	0,1	1,0	-1,0	0,0
MTÜ Raplamaa Omavalitsuste Liit	0,2	0,1	0,8	-0,8	0,0	0,2	0,1	0,5	-0,5	0,0
MTÜ Valguskaabel	0,2	0,2	0,0	-0,1	-0,1	0,3	0,3	0,0	-0,1	-0,1
Põlvamaa Arenduskeskus SA	0,2	0,2	0,7	-0,7	0,1	0,1	0,1	0,8	-0,8	0,0
SA Haanjamaa Sport	0,2	0,2	0,1	-0,1	0,0	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,0
SA Tartu Loomemajanduskeskus	0,2	0,1	0,7	-0,7	0,0	0,3	0,1	1,0	-1,0	0,0
SA Tartu Perekeskuse Käopesa	0,2	0,1	1,2	-1,1	0,0	0,2	0,1	1,1	-1,2	0,0
SA Tõstamaa Hooldekodu	0,2	0,2	0,8	-0,8	0,0	0,2	0,2	0,7	-0,6	0,0
Türi Arengu SA	0,2	0,2	0,3	-0,4	0,0	0,2	0,2	0,4	-0,4	0,0
MTÜ Antsla Tervisekeskus	0,1	0,1	0,7	-0,7	0,0	0,2	0,1	0,6	-0,6	0,0
MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0	0,1	0,0	0,6	-0,7	0,0
MTÜ Mulgi Kultuuri Instituut	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
MTÜ Viliandimaa Omavalitsuste Liit	0,1	0,1	0,5	-0,5	0,0	0,1	0,1	0,5	-0,5	0,0
Pakri Saarte Arenduse SA	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
SA Alutagusemaa	0,1	0,1	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
SA Eesti Piimandusmuuseum	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0
SA Illuka Arengufond	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Juuru ja Hageri Kihelkonna Muu-	0,1	0,1	0,2	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtlus-	0,1	0,0	0,8	-0,8	0,0	0,1	0,0	0,7	-0,7	0,0
keskus										
SA Kadrina Spordikeskus	0,1	0,0	0,4	-0,4	0,0	0,1	0,0	0,4	-0,4	0,0
SA Põlva Sport	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Rõuge Jäähall	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
SA Saare Arenduskeskus	0,1	0,1	0,6	-0,6	0,0	0,1	0,1	0,5	-0,5	0,0
SA Tartu Ärinõuandla	0,1	0,1	0,4	-0,4	0,0	0,2	0,1	0,5	-0,6	0,0

	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
SA Veriora Noortekas	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Õpilasmalev	0,1	0,1	0,8	-0,8	0,0	0,1	0,1	0,8	-0,8	0,0
Vaivara Sinimägede SA	0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,2	0,1	0,3	-0,2	0,1
Ääsmäe Kultuuri- ja Spordi SA	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
Muud üksused varade mahuga alla 0,1 mln euro (41 üksust)	0,0	-0,1	5,0	-4,9	0,0	2,0	1,3	9,6	-10,0	-0,5
Valitsussektorisse mittekuuluvad sihtasutused	8,9	5,8	18,2	-17,6	0,6	10,0	6,4	17,1	-17,0	0,0
SA Tallinna Hambapolikliinik	6,0	4,3	13,7	-13,2	0,5	6,0	3,8	12,5	-12,5	0,0
MTÜ Lääne-Viru Jäätmekekeskus	1,9	0,8	2,5	-2,4	0,1	1,8	0,7	2,4	-2,3	0,1
MTÜ Võru Jäätmekekeskus	0,8	0,5	1,0	-1,0	0,0	0,5	0,4	1,1	-1,0	0
MTÜ Raplamaa Jäätmeäitluskeskus	0,1	0,1	0,4	-0,4	0,0	0,2	0,1	0,4	-0,4	0,0
SA Piusa	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Alatskivi Loss	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,0
SA Keila Leht	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
SA Kõue Varahaldus	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	1,4	1,3	0,4	-0,4	-0,1

Ühele reale koondatud valitsussektorisse kuuluvad üksused: Haiba Lastekodu SA, Kuressaare Hambapolikliinik SA, MTÜ Järvamaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Läänemaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Põlvamaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Rakvere Noorte Sport, MTÜ Saarte Geopark, MTÜ Súdamaa Vabavald, MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Võru Noortekeskus, MTÜ Väikesaarte Liit, SA Alatskivi Tervisekeskus, SA Elva Laste- ja Perekeskus, SA Elva Teenused, SA Haapsalu Hoolekandekeskus, SA Hiimäe Kurjuse Ohvrite Leinapark, SA Jõhvi Lennuväli, SA Kallaste Arendus, SA Kukruse Polaarmõis, SA Loksa Kultuur, SA Loksa Sport, SA Lääne-Viru Arenduskeskus, SA Maardu Teenused, SA Maidla Maja, SA Narva Sadam, SA Narva-Jõesuu Sadam, SA Raplamaa Omavalitsuste Arengufond, SA Rõuge Energiakeskus, SA Rõuge Valla Turism, SA SA Rõpina Kultuurkapital, SA Sõmerpalu Teenuskeskus, SA Turvaline Saaremaa, SA Uderna Hooldekodu, SA Vara Sport, SA Võru Pensionäride Päevakeskus, SA Võsu Kuurort, SA Ülenurme Areng, Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve SA, Tilsa Perekeskus SA, Vääna Mõisakooli SA.

C. Tütarettevõtjad

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised äriühingud:

	31.12.2024	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Osalise määra (%)	Varad	Omakapital	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapital	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum
Tütarettevõtjad kokku		1 971,5	1 651,0	774,2	-710,0	59,5	1 907,1	1 577,4	707,8	-670,2	30,5
Valitsussektorisse kuuluvad tütarettevõtjad		817,5	652,5	591,1	-528,8	61,5	735,3	572,5	516,9	-481,7	32,9
Tallinna Linnatranspordi AS	100	314,2	244,1	177,9	-129,3	48,0	267,1	196,0	136,4	-116,8	18,2
Lääne-Tallinna Keskhaigla AS	100	88,9	74,1	122,1	-118,1	4,9	84,4	69,2	116,9	-108,0	9,1
Ida-Tallinna Keskhaigla AS	100	77,7	46,8	178,0	-168,7	9,1	69,5	37,7	164,5	-156,7	7,4
OÜ Strantum	100	62,9	57,9	8,1	-8,8	-0,8	63,6	58,0	7,5	-8,0	-0,6
AS Lahevesi	100	36,2	35,2	2,7	-3,2	-0,6	37,2	35,8	3,9	-3,2	0,7
Viimsi Haldus OÜ	100	34,5	20,8	5,6	-5,3	0,0	33,1	17,8	5,4	-5,5	-0,4
AS Matsalu Veevärk	100	26	25,2	1,3	-2,4	-1,1	27,1	26,2	1,2	-2,5	-1,3
Keila Vesi AS	100	16,8	12,0	3,6	-3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Põltsamaa Vallavara OÜ	100	16,1	12,3	2,1	-1,2	0,9	14,8	11,4	1,8	-1,1	0,5
OÜ Tapa Vesi	100	15,9	15,5	1,5	-1,7	-0,2	16,1	15,7	1,2	-1,7	-0,5
AS Rakvere Haigla	100	15,0	12,3	23,5	-22,7	0,7	14,6	11,6	20,6	-20,8	-0,3
AS Põhja-Sakala Haldus	100	10,1	9,9	1,9	-2,2	-0,2	10,4	10,1	2,1	-2,4	-0,4
Laagri Haridus- ja Spordikeskus OÜ	100	9,2	7,8	7,4	-7,2	0,2	9,3	7,5	6,5	-6,6	-0,1
Alutaguse Haldus OÜ	100	9,1	8,7	1,5	-1,9	-0,5	9,6	9,2	1,8	-2,1	-0,3

	31.12.2024	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Osalise määr (%)	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum
Järvamaa Haigla AS	100	8,3	5,2	12,7	-13,2	-0,6	8,8	5,8	13,4	-13,1	0,3
OÜ Saarde Kommunaal	100	7,8	7,6	0,8	-1,1	-0,3	8,0	7,9	0,8	-1,1	-0,2
OÜ Kroodi Vesi	100	5,1	5,0	0,2	-0,4	-0,2	5,2	5,2	0,2	-0,5	-0,3
OÜ Mulgi Vallahaldus	100	5,0	4,6	0,6	-0,8	-0,2	2,7	2,4	0,5	-0,5	0,0
AS Narva-Jõesuu Kommu-	100	4,0	3,7	1,6	-1,8	-0,2	5,8	5,5	1,5	-1,8	-0,3
Haapsalu Linnahoodus OÜ	100	3,8	3,4	0,9	-1,1	-0,2	4,1	3,6	1,3	-1,2	0,1
Lääneranna Haldus OÜ	100	3,7	2,5	2,5	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Saue Spordirajatised	100	3,6	3,5	0,4	-0,6	-0,2	3,7	3,7	0,4	-0,6	-0,1
OÜ Keila Tervisekeskus	100	3,2	3,0	1,7	-1,5	0,2	3,1	2,5	1,2	-1,4	-0,2
AS Koeru Hooldekeskus	100	3,1	2,6	4,9	-4,4	0,4	2,6	2,1	1,4	-1,4	0
AS Maardu Elamu	100	3,1	2,8	2,1	-2,0	0,1	3,0	2,8	2,1	-2,0	0,2
OÜ Rõuge Kommunaalte- nus	100	2,7	2,6	0,4	-0,5	-0,1	2,9	2,7	0,7	-0,5	0,2
Tõrva Tervisekeskus OÜ	100	2,7	1,9	1,2	-1,1	0,1	3,2	1,9	2,1	-0,9	1,2
OÜ OSK Grupp	100	2,6	2,1	2,0	-2,1	-0,1	2,6	2,2	1,8	-2,0	-0,1
OÜ Tartu Valla Haldus	100	2,6	1,3	2,0	-2,2	-0,2	1,8	1,4	2,1	-2,3	-0,2
OÜ Setomaa Haldus	100	2,4	2,4	0,4	-0,5	-0,1	2,6	2,4	0,7	-0,5	0,2
Räpina Haigla AS (grupp)	100	2,4	2,3	2,2	-2,2	0,0	2,4	2,3	2,0	-1,9	0,1
Taristuhaldus OÜ	100	1,9	1,9	0,3	-0,4	-0,1	2,0	2,0	0,3	-0,4	-0,1
OÜ Tallinna Perearstikeskus	100	1,8	1,3	3,9	-3,5	0,4	1,2	0,9	3,0	-2,7	0,3
Maali Üürimaja OÜ	51	1,7	0,2	0,1	-0,1	-0,1	1,7	0,2	0,1	-0,1	-0,1
OÜ Narva-Jõesuu Vesi	100	1,6	1,6	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Oru Kultuurisaal	100	1,6	1,6	0,1	-0,2	0,0	1,6	1,6	0,1	-0,1	0,0
Koksvere Maja OÜ	51	1,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rannapere Pansionaat AS	100	1,1	0,9	1,5	-1,5	0,0	1,1	0,9	1,4	-1,4	0,1
Kariaküla Sotsiaalkeskus OÜ	100	1,0	0,9	0,9	-0,8	0,1	1,0	0,9	0,8	-0,7	0,0
OÜ Lääne-Nigula Hooldeko- dud	100	1,0	0,5	0,3	0,0	0,2	0,8	0,2	0,0	0,0	0,0
Kuremaa Enveko OÜ	100	0,8	0,4	1,1	-1,2	-0,1	0,7	0,5	0,9	-1,0	-0,1
Kadrina Kommunaal OÜ	100	0,7	0,7	0,4	-0,4	0,0	0,7	0,7	0,5	-0,5	0,0
Valtu Spordimaia OÜ	100	0,7	0,5	0,2	-0,6	-0,3	0,8	0,8	0,4	-0,4	-0,1
Märiamaa Haigla AS	100	0,6	0,4	1,7	-1,7	0,0	0,6	0,4	1,5	-1,4	0,0
OÜ Vigala Hooldekodu	100	0,6	0,5	0,5	-0,5	0,0	0,5	0,5	0,5	-0,4	0,1
Jõgeva Sotsiaalkeskus Elu- kaar OÜ	100	0,5	0,5	1,0	-1,0	0,1	0,5	0,4	0,9	-0,9	0,0
Ülenurme Teed OÜ	100	0,5	0,4	1,0	-1,0	0,0	0,5	0,3	1,1	-1,1	0,0
Olme OÜ	100	0,4	0,2	0,7	-0,7	0,0	0,4	0,2	0,7	-0,7	0,0
Elva Varahalduse OÜ	100	0,3	0,2	0,8	-0,8	0,0	0,2	0,2	0,8	-0,8	0,0
OÜ Otepää Kommunaal	100	0,2	0,0	0,4	-0,3	0,0	0,2	0,0	0,4	-0,4	0,0
Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ	100	0,2	0,1	0,6	-0,6	0,0	0,2	0,1	0,5	-0,5	0,0
Mustvee Haldus OÜ	100	0,1	0,1	0,3	-0,3	0,0	1,3	1,1	0,7	-0,5	0,2
OÜ Maardu Teenused	100	0,1	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Roela Soojus OÜ	100	0,1	0,1	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tamsalu Perearstid OÜ	100	0,1	0,1	0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Digisaar OÜ	100	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
Luunja Sport OÜ	100	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0
OÜ Sõnumitooia	100	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tallinna Linnahalli AS	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Urvaste Valla Veevärk OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vastseliina Hambaravi OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

31.12.2024		31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Osalise määr (%)	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum
Valitsussektorisse mitte- kuuluvad tütaretevõtjad kokku		1 154,0	998,5	183,1	-181,2	-2,0	1 171,8	1 004,9	190,9	-188,5	-2,4
AS Tartu Veevärk	100	109,2	69,3	15,6	-12,7	2,7	107,2	66,9	15,6	-12,6	2,9
Järve Biopuhastus OÜ (grupp)	100	82,6	66,9	9,2	-10,4	-1,8	81,5	68,7	9,1	-10,6	-2,0
Pärnu Vesi AS	100	71,0	67,2	8,8	-8,8	-0,1	57,4	53,5	7,9	-7,8	0,0
AS Emajõe Veevärk	100	60,9	56,4	6,2	-6,4	-0,3	57,5	55,4	7	-5,7	1,3
Narva Vesi AS	100	54,2	52,8	6,5	-7,2	-0,7	53,0	51,5	5,2	-7,1	-1,9
Võru Vesi AS	100	48,6	43,2	3,8	-3,8	-0,1	47,8	42,2	3,6	-3,9	-0,5
Saku Maja AS	100	46,2	41,7	5,2	-5,9	-0,9	47,4	42,6	5,2	-6,2	-1,1
Viimsi Vesi AS	100	38,9	37,3	4,2	-4,2	0,0	37,7	35,8	4,2	-4,0	0,1
Paide Vesi AS	100	37,1	35,3	3,4	-3,0	0,3	37,1	35,0	2,8	-2,9	-0,2
Kohila Maja OÜ	100	34,5	32,2	1,4	-2,1	-0,8	35,6	33,0	1,0	-2,0	-1,1
Rakvere Vesi AS	100	33,4	30,5	2,8	-2,7	-0,1	34,1	30,6	3,9	-2,7	1,0
Kuressaare Veevärk AS	100	33,0	30,6	4,0	-4,3	-0,4	33,2	30,6	2,9	-4,0	-1,1
Elveso AS	100	31,0	27,4	8,0	-6,7	1,2	33,0	27,4	8,4	-6,8	1,7
Kovek AS	100	26,8	26,2	3,0	-3,1	-0,1	26,7	26,3	2,7	-2,8	-0,1
Põlva Vesi AS	100	24,3	19,9	2,1	-2,3	-0,4	25,2	20,3	2,5	-2,2	0,1
AS Maardu Vesi	100	22,8	19,8	1,5	-1,0	0,4	22,2	19,4	1,0	-1,1	-0,2
Tallinna Jäätmete Taaskasutuskuskeskus AS	100	22,0	9,9	13,4	-13,3	0,0	23,0	9,9	14,6	-14,4	0,1
Valga Vesi AS	100	21,6	20,7	1,9	-2,4	-0,6	22,3	21,3	2,0	-2,4	-0,5
Kuressaare Soojus AS	100	20,0	17,2	6,2	-6,2	-0,1	20,2	17,3	6,9	-6,1	0,8
Raven OÜ	100	19,0	18,0	1,6	-1,4	0,2	18,2	17,3	1,0	-1,4	-0,4
Põltsamaa Vesi OÜ	100	17,1	15,7	1,0	-1,6	-0,7	17,6	16,3	2,0	-1,9	0,1
Haapsalu Veevärk AS	100	16,8	16,1	2,3	-2,6	-0,4	17,2	16,4	2,1	-2,6	-0,5
Estonia Spa Hotels AS	100	15,2	6,8	10,6	-9,1	1,0	15,1	6,5	10,5	-9,2	0,8
Viljandi Veevärk AS	100	14,1	13,8	3,2	-3,1	0,1	13,7	13,5	3,2	-3,2	0,0
Loo Vesi OÜ	100	14,0	13,5	0,8	-1,0	-0,3	13,4	10,8	2,0	-2,2	-0,3
OÜ Kose Vesi	100	14,0	13,0	3,6	-2,1	1,5	12,2	11,0	2,0	-2,0	0,0
OÜ Tõrva Veejõud	100	14,0	13,5	0,8	-1,0	-0,3	14,5	13,7	1,2	-1,0	0,1
Jõgeva Veevärk OÜ	100	12,0	11,3	1,2	-1,3	-0,1	12,2	11,4	1,3	-1,2	0,0
Mako AS	100	12,0	11,8	0,8	-1,0	-0,2	12,3	12,0	0,5	-1,0	-0,5
Sillamäe Veevärk AS	100	11,9	10,0	1,6	-2,1	-0,6	12,6	10,6	1,6	-2,1	-0,5
Ramsi VK OÜ	100	11,1	10,4	0,7	-0,8	-0,1	10,5	9,3	0,6	-0,8	-0,2
Kiili KVH OÜ	100	9,9	9,3	1	-1,1	-0,2	10,2	9,5	0,9	-1,1	-0,2
OÜ Paikre	100	9,8	7,8	5,0	-4,6	0,4	9,5	7,4	4,9	-4,4	0,5
AS Tallinna Arendused	100	9,7	9,5	2,1	-1,6	0,5	9,3	9,0	2,3	-1,5	0,8
Kärdla Veevärk AS	100	9,1	8,8	0,6	-1,0	-0,3	9,2	9,2	0,7	-0,9	-0,2
AS Järva Haldus	100	8,1	7,2	1,4	-1,6	-0,1	8,2	7,4	1,5	-1,6	-0,2
Kuusalu Soojus OÜ	100	7,8	6,8	1,2	-1,4	-0,3	8,3	7,1	1,3	-1,4	-0,2
Kehtna Vesi OÜ	100	7,7	7,5	0,5	-0,8	-0,3	7,8	7,6	0,5	-0,9	-0,3
Haljala Soojus AS	100	7,1	6,9	0,8	-1,1	-0,3	7,4	7,2	0,8	-1,1	-0,4
Kadrina Soojus AS	100	6,1	5,7	1,0	-1,2	-0,2	6,3	5,8	1,0	-1,1	-0,1
OÜ Tartu Veekeskus	100	5,9	3,4	2,7	-2,5	0,1	6,0	3,3	2,7	-2,3	0,3
Rakvere Soojus AS	51	5,8	5,1	3,1	-2,8	0,3	5,5	4,8	3,2	-3,0	0,2
Rapla Vesi AS	100	5,5	4,3	1,3	-1,2	0,1	5,5	4,2	1,2	-1,0	0,2
Häädemeeste VK AS	100	5,4	3,4	0,4	-0,5	-0,3	5,6	3,5	1,2	-0,5	0,6
Türi Linnavara OÜ	100	5,2	5,1	0,4	-0,3	0,1	5,2	5,0	0,2	-0,3	-0,1
OÜ Pandivere Vesi	100	5,0	4,6	0,6	-0,6	-0,1	5,1	4,7	0,6	-0,6	-0,1

	31.12.2024	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Osalise määr (%)	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum	Varad	Omakapi- tal	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Kasum/ kahjum
Haapsalu Linna Spordibaa- sid OÜ	100	4,8	3,8	2,2	-2,1	0,1	4,8	3,7	2,1	-2,1	0,0
Aseri Kommunaal OÜ	100	4,1	4,1	0,2	-0,3	-0,1	4,3	4,2	0,2	-0,3	-0,1
Põlva Soojus AS	100	3,9	3,2	2,2	-2,2	0,0	3,9	3,0	2,6	-2,6	0,0
Vekanor AS	100	3,4	3,1	0,6	-0,6	0,0	3,4	3,1	0,7	-0,7	0,0
Loksa Haliastus OÜ	100	2,8	2,5	0,4	-0,5	-0,1	2,9	2,6	0,3	-0,5	-0,2
OÜ Võru Tervisekeskus	100	2,8	2,8	0,1	-0,2	-0,1	2,9	2,9	0,1	-0,2	-0,1
Kiviõli Soojus AS	100	2,7	2,1	2,2	-2,2	0,0	2,5	2,1	2,1	-2,1	0,0
AS Tartu Turg	100	2,6	1,2	1,0	-0,9	0,1	2,7	1,1	1,0	-0,9	0,1
Otepää Veevärk AS	100	2,5	2,3	0,9	-0,9	0,0	4,2	3,4	1,0	-1,3	-0,3
OÜ Velko AV	100	2,1	2	1,2	-1,1	0,1	2,1	1,9	1,2	-1,3	-0,1
Revekor AS	100	2,1	1,7	1,3	-1,4	-0,1	2,3	1,8	1,7	-1,7	0,0
Voka Vara OÜ	52	2,0	0,6	0,6	-0,3	0,4	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0
Elva Soojus OÜ	100	1,9	1,3	0,9	-0,9	-0,1	2,0	1,4	1,1	-1,1	0,0
OÜ MEHNTACK	100	1,9	1,7	0,8	-1,0	-0,2	2,0	1,8	1,0	-1,0	0,0
Kitsas 16 Kodu OÜ	51	1,7	0,1	0,1	-0,1	-0,1	1,7	0,1	0,1	-0,1	-0,1
Vinni Spordikompleks AS	100	1,7	1,6	0,9	-0,8	0,1	1,7	1,5	1,2	-0,9	0,2
Haapsalu Linnamajanduse AS	100	1,5	0,8	0,5	-0,5	0,0	1,6	0,8	0,5	-0,5	0,0
Otepää Soojus OÜ	100	1,5	1,1	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Maardu Linnavarahool- dus	100	1,4	0,9	2,1	-2,0	0,1	1,2	0,8	2,1	-2,0	0,2
Vaks OÜ	100	1,3	1,2	0,3	-0,3	0,0	1,5	1,3	0,3	-0,3	0,0
Tamsalu Kalor AS	100	1,2	1,1	0,9	-0,8	0,1	1,1	1,0	0,9	-0,9	0,0
OÜ Saaremaa Prügila	100	1,1	1,1	0,1	-0,2	-0,1	1,1	1,1	0,1	-0,2	0,0
Lääne-Nigula Varahaldus AS	100	0,9	0,8	0,7	-0,7	0,0	0,9	0,8	0,7	-1,0	-0,3
Lihula Soojus OÜ	100	0,8	0,7	0,3	-0,2	0,0	0,8	0,7	0,2	-0,2	0,0
SuFe OÜ	100	0,6	0,6	0,2	-0,2	0,0	0,6	0,6	0,2	-0,3	0,0
Hiumaa Jäätmejaam OÜ	100	0,5	0,5	0,4	-0,5	0,0	0,6	0,5	0,3	-0,4	-0,1
Meke Sillamäe AS	100	0,5	0,3	1,2	-1,1	0,0	0,5	0,2	1,1	-1,1	0,0
Transservis-N AS	100	0,5	0,4	0,1	-0,3	-0,1	0,6	0,5	0,3	-0,3	0,0
Järvakandi Soojus OÜ	100	0,4	0,3	0,2	-0,2	0,0	0,4	0,3	0,2	-0,2	0,0
Lehe 5 Kodu OÜ	100	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Narva Jäätmekäitluskes- kus	100	0,4	0,3	0,9	-0,8	0,1	0,3	0,2	0,8	-0,8	0,0
Jõgeva Valla Perearstikeskus OÜ	100	0,2	0,1	0,6	-0,5	0,1	0,1	0,0	0,3	-0,3	0,0
Kenadron OÜ	100	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	-0,1	0,0
Kuressaare Bussijaam OÜ	100	0,1	0,1	0,2	-0,2	0,0	0,1	0,1	0,2	-0,2	0,0
Lääne-Nigula Perearstikes- kus OÜ	100	0,1	0,1	0,3	-0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
Mulgi Perearstikeskus OÜ	100	0,1	0,1	0,5	-0,5	0,0	0,2	0,1	0,5	-0,4	0,1
Ühele reale koondatud tüta- rettevõtiad (14 üksust)		0,0	0,0	0,2	-0,3	0,0	35,4	28,7	8,1	-6,8	-0,4

Ühele reale koondatud valitsussektorisse mittekuuluvad üksused (peamiselt valitsussektorisse ümber tõstetud, ühendatud või müüdnud):

Esku Maja OÜ, Iivakivi AS, Karjamõisa Maja OÜ, Keila Vesi AS, Koksvere Maja OÜ, OÜ Otepää Üürimajad, OÜ Pürolüüsitehas, OÜ Sõnumitooja, Roela Soojus OÜ, Sadama üürimaja OÜ, Setomaa Perearst OÜ, Sindi Vesi OÜ, Tallinna Soojus AS, Tamsalu Perearstid OÜ.

D. Kohalike omavalitsuste osalus sidusettevõtjates

	Osaluse määr (%)	Kohalikele omavalitsustele kuuluv oma- kapital		
	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Kokku		190.5	188.0	99.6
Tallinna Vesi AS	55.1	87.8	89.5	89.5
AS Utilitas Tallinna Soojus	33.3	90.2	85.9	0.0
Keila Alushariduse OÜ	34.0	0.2	0.2	0.2
AS Lõuna-Eesti Haigla (grupp)	49.0	5.6	5.3	4.0
AS Valga Haigla (grupp)	49.0	4.2	3.9	3.3
AS Põlva Haigla	49.0	2.4	2.5	1.9
Väätša Prügila AS	0.0	0.0	0.6	0.6
Muud üksused omakapitaliga alla 0.1 mln euro		0.1	0.1	0.1

Ühele reale koondatud: OÜ Küste, OÜ Saatse Pansionaat, Kihnu Põllumajanduse OÜ, Kihnu Majanduse OÜ, Team Paldiski OÜ, Pärnu Päikesepark 1 OÜ, Pärnu Päikesepark 2 OÜ, Pärnu Päikesepark 3 OÜ, Pärnu Päikesepark 4 OÜ, OÜ Aiasaaduste Väärinduskeskus. Haiglate enamusosalus kuulub riigile. 2024. a müüdi osalus Väätša Prügila ASis. 2023. a omandas Tallinna LV 33,3% AS Utilitas Tallinna Soojus aktsiatest mitterahalise sisse makse teel 100% AS Tallinna Soojus aktsiatega (vt lisa b5).

Lisa b2

Maksud, lõivud, trahvid

mln eurot

A. Maksu- ja trahvinõuded

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Maksunõuded	185.1	164.0	154.0
Üksikisiku tulumaks	183.7	162.8	152.7
Maamaks	0.3	0.3	0.4
Kohalikud maksud	1.1	0.9	0.9
Sh brutosummas	1.7	1.5	1.5
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-0.6	-0.6	-0.6
Keskkonnatasude nõuded	3.7	3.7	3.6
Trahvinõuded	0.2	0.2	0.1
Sh brutosummas	0.3	0.3	0.4
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-0.1	-0.1	-0.3
Maksu- ja trahvinõuded kokku	189.0	167.9	157.7

B. Maksu-, lõivu- ja trahvitulud

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Maksutulud	1 969.0	1 776.7	1 969.0	1 776.7
Üksikisiku tulumaks	1 889.3	1 698.7	1 889.3	1 698.7
Maamaks	58.6	59.1	58.6	59.1
Kohalikud maksud	21.1	18.9	21.1	18.9
Parkimistasud	10.0	8.9	10.0	8.9
Reklaamimaks	8.1	7.7	8.1	7.7
Teede ja tänavate sulgemise tasud	3.0	2.3	3.0	2.3
Riigilõivud (vt lisa b12)	1.8	2.1	1.9	2.1
Keskkonnatasud (vt lisa b13)	14.1	14.4	14.1	14.4
Kaevandamisõiguse tasud	9.6	10.0	9.6	10.0

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Tasud vee erikasutusest	4,5	4,4	4,5	4,4
Saastetasud (vt lisa b13)	0,7	0,4	0,7	0,4
Trahvid ja muud varalised karistused (vt lisa b13)	4,2	3,8	3,2	2,5
Maksu-, lõivu- ja trahvitulud kokku	1 989,8	1 797,4	1 988,9	1 796,1

Üksikisiku tulumaksu, maamaksu ja keskkonnatasude kogujaks ja edasiandjaks on Maksu- ja Tolliamet. Seaduse alusel määratud kohalikke makse, lõive ja trahve koguvad üldjuhul kohaliku omavalitsuse üksused ise. Vahendaja kaudu saadaolevad maksumõõdud võetakse arvele vahendaja poolt esitatud teatiste alusel tõenäoliselt laekuvates summas.

Lisa b3

Muud nõuded ja ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	159,6	194,6	172,5	91,6	124,8	109,2
Nõuded ostiate vastu	72,5	75,6	74,4	17,7	18,0	19,2
Sh brutosummas	76,9	80,9	79,5	21,2	21,8	22,8
Sh ebatõenäoliselt laekuvad	-4,4	-5,3	-5,1	-3,5	-3,8	-3,6
Laenuõuded	0,2	0,2	1,9	7,2	7,3	8,4
Laekumata sihtfinantseerimine	45,3	77,4	64,7	39,6	60,6	53,9
Muud nõuded	12,5	11,8	10,8	3,0	2,8	3,1
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	18,4	19,2	11,4	13,7	14,6	6,8
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	10,7	10,4	9,3	10,4	21,5	17,8
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	15,5	4,8	22,5	62,6	59,4	71,8
Laenuõuded	2,5	2,4	20,0	48,2	55,4	67,4
Muud nõuded ja ettemaksed	13,0	2,4	2,5	14,4	4,0	4,4
Nõuded ja ettemaksed kokku	175,1	199,4	195,0	154,2	184,2	181,0

Pikaajalistest muudest nõuetest moodustab 10,6 mln eurot ettemakse ASile Tallinna Vesi (lisaks lühiajaline ettemakse 1,5 mln eurot). 2024. a võõrandas Tallinna LV tasuta ASile Tallinna Vesi sadeveerajatise 13,0 mln euro eest, võttes need arvele tehtud ettemaksetena, mis kantakse kuluks Tallinna LV ja AS Tallinna Vesi vahelise halduslepingu perioodi jooksul.

Lisa b4

Osalusel sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud sihtasutuste ja mittetulundusühingute nimekiri on esitatud lisa b1 B.

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektorisse kuuluvad	Valitsussektorisse mittekuuluvad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	34,3	3,7	38,0
Ümberklassifitseerimine	1,6	-1,6	0,0
Rahalised sisse- ja väljamaksed	-0,1	0,0	-0,1

	Valitsussektorisse kuuluvad	Valitsussektorisse mittekuuluvad	Kokku
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	-1,5	0,0	-1,5
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	2,6	0,0	2,6
Jääk seisuga 31.12.2023	36,9	2,1	39,0
Osaluse soetumaksumuse korrigeerimine	0,9	0,0	0,9
Rahalised sisse- ja väljamaksed	1,5	0,0	1,5
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	1,7	-1,3	0,4
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,1	0,2	0,3
Jääk seisuga 31.12.2024	41,1	1,0	42,1

Lisa b5

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

Rida-realt konsolideeritud tütarettevõtjate nimekiri on esitatud lisa b1 C. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud sidusettevõtjate nimekiri on esitatud lisa b1 D.

2023. a osales Tallinna linn uue äriühingu AS Utilitas Tallinna Soojus asutamisel, andes mitterahalise sissemaksena üle 100% oma tütarettevõtja AS Tallinna Soojus aktsiatest ja saades vastu 33,34% AS Utilitas Tallinna Soojus aktsiatest. Sissemakse väärtuseks hinnati 77,8 mln eurot. Seoses tütarettevõtja muutumisega sidusettevõtjaks vähenesid kapitalirendinõuded 18,0 mln eurot, materiaalne põhivara 0,9 mln eurot, raha 3,0 mln eurot ja kohustised 1,9 mln eurot, kasum tehingust 57,8 mln eurot.

Sidusettevõtjad

	2024	2023
Jääk perioodi alguses	188,0	99,6
Saadud dividendid	-5,6	-3,6
Laekunud müügist	-0,9	0,0
Kasum müügist	0,3	0,0
Kasum kapitaliosaluse meetodil	8,7	14,2
Mitterahalised sissemaksed ja ümberklassifitseerimine	0,0	77,8
Jääk perioodi lõpus	190,5	188,0

B. Konsolideerimata aruanne

	Valitsussektorisse kuuluvad tütar-ettevõtjad	Valitsussektorisse mittekuuluvad tütar-ettevõtjad	Sidusettevõtjad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	86,4	269,7	78,7	434,8
Rahalised sisse- ja väljamaksed	2,1	6,4	0,0	8,5
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	-74,7	77,7	3,0
Kasum mitterahalise sissemakse ümberhindamisest	0,0	71,6	0,0	71,6
Müügitulu	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Kasum müügist	0,0	0,2	0,0	0,2
Ümberklassifitseerimine	41,3	-41,3	0,0	0,0
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	-0,6	0,0	0,0	-0,6
Jääk seisuga 31.12.2023	129,2	231,7	156,4	517,3
Rahalised sisse- ja väljamaksed	4,5	9,7	0,0	14,2
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	-0,7	1,9	0,0	1,2
Kasum mitterahalise sissemakse ümberhindamisest	0,0	0,0	0,0	0,0
Müügitulu	0,0	0,0	-0,9	-0,9
Kasum müügist	0,0	0,0	0,9	0,9
Ümberklassifitseerimine	7,3	-7,3	0,0	0,0

	Valitsussektoris- kuuluvad tüaret- tevõtjad	Valitsussektoris- mittekuuluvad tü- arettevõtjad	Sidusettevõtjad	Kokku
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,7	-0,2	0,0	0,5
Jääk seisuga 31.12.2024	141,0	235,8	156,4	533,2

Tallinna linn asutas 2023. a koos OÜ-ga Utilitas uue äriühingu AS Utilitas Tallinna Soojus. Linn omandas 33,34% äriühingust, tehes mitterahalise sissemakse AS Tallinna Soojus aktsiatega, mille väärtuseks hinnati 77,8 mln eurot. Aktsiate väärtus linna konsolideerimata bilansis oli enne tehingut 6,2 mln eurot, kasum sissemakse ümberhindamisest 71,6 mln eurot.

Osalistelt saadud dividendid

	2024	2023
Tütarettevõtjatelt	2,1	7,1
Sidusettevõtjatelt	5,6	3,6
Dividenditulu kokku	7,7	10,7

Lisa b6

Kinnisvarainvesteeringud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	155,2	155,9	104,6	104,2
Soetusmaksumus	234,0	230,8	169,3	166,9
Kogunenud kulum	-78,8	-74,9	-64,7	-62,7
Kokku liikumised	2,1	-0,7	-2,4	0,4
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	0,3	2,1	0,3	2,1
Saadud ja antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,3	0,1	0,3	0,1
Kulum ja allahindlus	-6,2	-7,9	-4,4	-6,1
Müük müügihinnas	-6,4	-5,4	-5,9	-4,7
Müügist saadud kasum	4,1	3,0	3,6	2,4
Muutused seoses valitseva mõju tekkimise ja lõppemisega	0,0	0,3	0,0	0,0
Ümberklassifitseerimine	9,1	5,5	2,9	5,0
Ümberhindlus	0,9	1,6	0,8	1,6
Jääk perioodi lõpus	157,3	155,2	102,2	104,6
Soetusmaksumus	240,9	234,0	169,4	169,3
Kogunenud kulum	-83,6	-78,8	-67,2	-64,7
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	63,4	64,7	56,4	57,6
Sh panditud, jääkväärtus	8,2	6,7	0,3	0,1
Tulud ja kulud				
Hoonestusõiguse seadmise, kasutustasu, rendi- ja üüritulu	17,4	15,1	14,4	12,2
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-4,9	-5,0	-3,7	-3,9

Lisa b7

Materiaalne põhivara

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	Maa	Hooned ja rahatused	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	528,3	4 452,9	352,0	55,3	265,5	5 654,0
Soetusmaksumus	528,3	7 426,7	726,3	114,0	265,5	9 060,8
Kogunenud kulum		-2 973,8	-374,3	-58,7		-3 406,8
Kokku liikumised 2023	5,1	169,2	-1,5	0,0	27,2	200,0
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	3,4	75,3	30,5	4,2	445,9	559,3
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	2,3	2,5	1,1	0,1	0,0	6,0
Kulum ja allahindlus	0,0	-283,0	-56,6	-12,5	-3,2	-355,3
Müük müügihinnas	-6,9	-3,3	-0,8	0,0	0,0	-11,0
Müügist saadud kasum	6,4	1,5	0,5	0,0	0,0	8,4
Muutused valitseva mõju tekkimisest ja lõppemi- sest	-1,1	0,0	0,0	0,0	-4,2	-5,3
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	1,8
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	-0,3	0,0	0,0	-0,1	-0,4
Ümberhindlus	2,4	1,2	0,0	0,0	0,0	3,6
Ümberklassifitseerimine	-1,4	373,5	23,8	8,2	-411,2	-7,1
Jääk seisuga 31.12.2023	533,4	4 622,1	350,5	55,3	292,7	5 854,0
Soetusmaksumus	533,4	7 789,9	729,4	107,5	292,7	9 452,9
Kogunenud kulum		-3 167,8	-378,9	-52,2		-3 598,9
Keskmine kulumi norm (%)		3,7%	7,8%	11,3%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus		43,8	19,2	0,0	0,0	63,0
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	2,7	112,7	1,0	0,2	0,0	116,6
Sh panditud, jääkväärtus	5,8	194,6	1,5	0,0	0,0	201,9
Kokku liikumised 2024	15,1	131,0	42,7	5,8	-46,2	148,4
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	2,7	40,2	36,1	4,0	414,1	497,1
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	6,5	2,8	0,1	0,1	0,1	9,6
Kulum ja allahindlus	-0,2	-275,2	-53,5	-8,6	-1,3	-338,8
Müük müügihinnas	-7,9	-15,8	-1,0	0,0	0,0	-24,7
Müügist saadud kasum	7,1	1,2	0,8	0,0	0,0	9,1
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,3	-1,3	0,0	0,0	-0,4	-2,0
Ümberhindlus	6,5	1,3	0,0	0,0	0,0	7,8
Ümberklassifitseerimine	0,7	377,8	60,2	10,3	-458,7	-9,7
Jääk seisuga 31.12.2024	548,5	4 753,1	393,2	61,1	246,5	6 002,4
Soetusmaksumus	548,5	8 039,0	793,3	118,2	246,5	9 745,5
Kogunenud kulum		-3 285,9	-400,1	-57,1		-3 743,1
Keskmine kulumi norm (%)		3,5%	7,0%	7,6%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	58,0	10,7	0,0	0,0	68,7
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	8,7	116,6	1,7	0,1	0,0	127,1
Sh panditud, jääkväärtus	3,0	170,5	1,1	0,0	0,0	174,6

B. Konsolideerimata aruanne

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	499,3	2 985,9	49,4	47,4	191,4	3 773,4
Soetusmaksumus	499,3	5 311,0	117,5	91,1	191,4	6 210,3
Kogunenud kulum		-2 325,1	-68,1	-43,7		-2 436,9
Kokku liikumised 2023	7,2	124,1	5,9	-0,3	41,9	178,8
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	3,1	67,6	7,8	3,2	337,9	419,6
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	2,3	1,9	0,1	0,0	0,0	4,3
Kulum ja allahindlus	0,0	-212,9	-11,4	-10,5	-1,7	-236,5
Müük müügihinnas	-6,6	-3,7	-0,3	0,0	0,0	-10,6
Müügist saadud kasum	6,1	1,4	0,3	0,0	0,0	7,8
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	-2,7	0,0	0,0	-0,2	-2,9
Mitterahalised sisse- ja väljamaksud	-0,1	-1,0	0,0	0,0	0,0	-1,1
Ümberhindlus	2,2	1,1	0,0	0,0	0,0	3,3
Ümberklassifitseerimine	0,2	272,4	9,4	7,0	-294,1	-5,1
Jääk seisuga 31.12.2023	506,5	3 110,0	55,3	47,1	233,3	3 952,2
Soetusmaksumus	506,5	5 569,8	119,4	85,9	233,3	6 514,9
Kogunenud kulum		-2 459,8	-64,1	-38,8		-2 562,7
Keskmine kulumini norm (%)		3,9%	9,6%	11,9%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	53,9	1,5	0,0	0,0	55,4
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	4,6	89,5	0,4	0,3	0,0	94,8
Sh panditud, jääkväärtus	2,5	11,6	0,0	0,0	0,0	14,1
Kokku liikumised 2024	14,6	126,4	15,0	5,1	-42,4	118,7
Soetused ja parendused (vt lisa b8)	2,4	39,0	5,2	2,5	298,9	348,0
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	6,5	2,4	0,0	0,1	0,1	9,1
Kulum ja allahindlus	-0,2	-204,1	-9,0	-7,0	-1,2	-221,5
Müük müügihinnas	-7,7	-15,5	-0,1	0,0	0,0	-23,3
Müügist saadud kasum	7,0	1,0	0,1	0,0	0,0	8,1
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-0,3	-4,6	-0,3	-0,1	-0,7	-6,0
Mitterahalised sisse- ja väljamaksud	0,0	-0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Ümberhindlus	6,4	0,8	0,0	0,0	0,0	7,2
Ümberklassifitseerimine	0,5	307,7	18,8	9,6	-339,5	-2,9
Jääk seisuga 31.12.2024	521,1	3 236,4	70,3	52,2	190,9	4 070,9
Soetusmaksumus	521,1	5 756,3	139,9	95,5	190,9	6 703,7
Kogunenud kulum		-2 519,9	-69,6	-43,3		-2 632,8
Keskmine kulumini norm (%)		3,6%	6,9%	7,7%		
Sh kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus	0,0	67,8	1,2	0,0	0,0	69,0
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	9,1	91,6	0,4	0,2	0,0	101,3

Lisa b8

Materiaalse ja immateriaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute soetus tegevusalade lõikes

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Haridus	148,5	154,1	136,3	145,6
Transport	138,7	139,3	82,0	125,8
Muu majandus	28,9	26,3	14,0	16,4

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Veevarustus	28,8	33,2	0,8	1,0
Muu elamu- ja kommunaalmaiaandus	24,2	29,6	20,1	21,8
Vaba aeg, kultuur, religioon	83,1	92,5	76,2	87,0
Keskkonnakaitse	12,7	18,8	6,8	9,2
Tervishoid	22,7	54,7	0,7	2,5
Sotsiaalne kaitse	3,8	6,8	3,3	6,2
Üldised valitsussektori teenused	7,0	6,9	6,9	5,5
Avalik kord ja julgeolek	1,4	1,2	1,3	1,2
Kokku põhivara soetus	499,8	563,4	348,4	422,2

Konsolideeritud rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla suurenemisega tarnijatele 1,4 mln euro võrra (2023. a suurenemine 4,0 mln eurot).

Konsolideerimata rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla vähenemisega tarnijatele 9,2 mln euro võrra (2023. a suurenemine 4,9 mln eurot).

Mitterahaliste tehingute osas rahavoogude aruannet mõjutavad korrigeerimised on kajastatud ka lisades b11 (soetused kapitalirenditehingutest) ja b12 (soetused sihtfinantseerimise teel, mille korral raha kanti otse tarnijale).

Põhivarade soetuse hulka on rahavoogude aruandes arvatud ka käibemaksukulu põhivara soetustelt (vt lisa b17).

Lisa b9

Muud kohustised ja saadud ettemaksed

mln eurot

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	59,3	71,8	54,4	75,7	59,6	47,0
Intressivõlad	3,0	3,3	1,8	2,0	2,3	1,1
Muud viitvõlad	1,0	0,5	0,4	0,3	0,0	0,1
Sihtfinantseerimise andmise kohustised	11,0	6,4	3,7	40,6	10,2	6,7
Muud kohustised	7,5	8,7	6,9	5,8	5,8	4,6
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	29,3	44,6	33,3	24,2	39,1	31,7
Muud tulevaste perioodide tulud	7,5	8,3	8,3	2,8	2,2	2,8
Pikaajalised kohustised ja saadud ettemaksed	6,3	5,7	3,2	11,5	12,3	11,4
Sihtfinantseerimise andmise kohustised	0,0	0,0	0,0	7,1	8,7	10,6
Võlad tarnijatele	4,0	3,5	1,7	3,2	2,5	0,4
Muud kohustised	0,8	0,8	0,9	0,1	0,0	0,0
Tulevaste perioodide tulud	1,5	1,4	0,6	1,1	1,1	0,4
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku	65,6	77,5	57,6	87,2	71,9	58,4

Lisa b10

Laenukohustised

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

A1. Laenukohustised järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	45,9	1 006,8	67,5	1 120,2
Kuni 1 aasta	10,1	129,2	8,1	147,4
1 kuni 5 aastat	16,5	489,5	17,8	523,8
Üle 5 aasta	19,3	388,1	41,6	449,0
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 168,5	69,5	1 273,8
Kuni 1 aasta	9,9	132,1	8,9	150,9
1 kuni 5 aastat	7,5	573,7	16,9	598,1
Üle 5 aasta	18,4	462,7	43,7	524,8
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 325,4	61,1	1 412,5
Kuni 1 aasta	2,2	172,5	5,9	180,6
1 kuni 5 aastat	6,3	608,7	17,4	632,4
Üle 5 aasta	17,5	544,2	37,8	599,5

A2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	45,9	1 006,8	67,5	1 120,2
Saadud	0,0	309,3	11,2	320,5
Tagasi makstud	-10,1	-143,9	-9,2	-163,2
Muutus valitseva mõju tekkimisel ja lõppemisel	0,0	-3,7	0,0	-3,7
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 168,5	69,5	1 273,8
Saadud	0,0	327,0	3,9	330,9
Tagasi makstud	-9,8	-170,1	-12,3	-192,2
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 325,4	61,1	1 412,5
Intressikulu 2023	-1,5	-41,3	-2,0	-44,8
Keskmine intressimäär (%)	3,7%	3,8%	2,9%	3,7%
Intressikulu 2024	-1,3	-55,2	-2,6	-59,1
Keskmine intressimäär (%)	4,2%	4,4%	4,0%	4,4%

B. Konsolideerimata aruanne

B1. Laenukohustised järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	45,7	866,9	57,7	970,3
Kuni 1 aasta	9,9	107,6	3,3	120,8
1 kuni 5 aastat	16,5	413,3	11,7	441,5
Üle 5 aasta	19,3	346,0	42,7	408,0
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 033,1	59,5	1 128,4
Kuni 1 aasta	9,9	112,9	3,6	126,4
1 kuni 5 aastat	7,5	488,5	11,3	507,3
Üle 5 aasta	18,4	431,7	44,6	494,7
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 197,6	53,9	1 277,5
Kuni 1 aasta	2,2	151,6	3,7	157,5
1 kuni 5 aastat	6,3	533,3	11,8	551,4
Üle 5 aasta	17,5	512,7	38,4	568,6

B2. Laenukohustiste liikumine ja intressikulu

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	45,7	866,9	57,7	970,3
Saadud	0,0	294,3	5,5	299,8
Tagasi makstud	-9,9	-128,1	-3,7	-141,7
Jääk seisuga 31.12.2023	35,8	1 033,1	59,5	1 128,4
Saadud	0,0	313,7	0,9	314,6
Tagasi makstud	-9,8	-149,2	-6,5	-165,5
Jääk seisuga 31.12.2024	26,0	1 197,6	53,9	1 277,5
Intressikulu 2023	-1,5	-35,3	-1,6	-38,4
Keskmine intressimäär (%)	3,7%	3,7%	2,7%	3,7%
Intressikulu 2024	-1,3	-48,5	-2,2	-52,0
Keskmine intressimäär (%)	4,2%	4,3%	3,9%	4,3%

Kapitalirendi tingimustel renditud ja laenude tagatisena panditud põhivara on kajastatud lisades b6 ja b7. Informatsioon laenude tagatiseks seatud hüpoteekide ja panditud käibevara kohta on esitatud lisas b21.

C. Intressikulud

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Laenukohustistelt	-59,1	-44,8	-52,0	-38,4
Tuletistehingutelt	0,1	0,0	0,1	0,0
Diskonteeritud kohustistelt	-0,5	-0,4	-0,1	0,0
Intressikulud kokku	-59,5	-45,2	-52,0	-38,4

Lisa b11

Saadud ja antud toetused

mln eurot

A. Saadud toetused

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Välisabi	50,6	125,2	36,5	89,2
Euroopa Liidu fondidest	44,0	118,7	30,8	83,9
Muu välisabi	6,6	6,5	5,7	5,3
Kodumaised toetused	985,1	1 004,8	888,7	904,3
Riigieelarvest	955,7	984,9	859,2	889,0
Riigi sihtasutustelt ja äriühingutelt	4,2	6,5	3,1	3,5
Muudelt avaliku sektori üksustelt	17,9	5,5	20,3	6,5
Erasektori residentidelt	7,3	7,9	6,1	5,3
Saadud toetused kokku	1 035,7	1 130,0	925,2	993,5

Enamuse välisabist saavad kohaliku omavalitsuse üksused riigi kaudu. Otse välispartneritelt saadi konsolideeritud aruandes 9,7 mln eurot (2023. a 6,8 mln eurot), konsolideerimata aruandes 6,0 mln eurot (2023. a 5,4 mln eurot).

Saadud toetused tegevusalade järgi

	Konsolideeritud				Konsolideerimata			
	2024		2023		2024		2023	
	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks	Tegevus- kuludeks	Põhi- vara soetu- seks
Haridus	576,3	17,2	549,7	38,4	575,2	17,2	548,3	38,5
Transport	103,8	27,0	106,2	54,5	37,0	25,5	36,6	54,3
Üldised valitsussektori teenused	150,1	5,0	128,0	2,2	141,1	3,8	122,8	1,1
Sotsiaalne kaitse	53,7	0,3	125,6	1,6	54,0	0,2	124,6	1,6
Vaba aeg, kultuur, religioon	21,5	30,5	18,4	19,8	13,1	29,4	13,1	17,6
Tervishoid	2,3	1,6	2,9	27,0	0,5	0,1	0,6	0,7
Muu majandus	13,1	12,1	14,0	10,3	3,3	9,0	3,8	8,5
Elamu- ja kommunaalmajandus	1,2	10,8	1,0	17,5	1,1	6,0	1,5	8,6
Keskkonnakaitse	4,0	1,2	4,2	5,3	4,0	0,7	4,2	3,7
Riigikaitse	1,3	1,3	1,5	0,7	1,3	1,3	1,5	0,7
Avalik kord ja julgeolek	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6
Saadud toetused kokku	928,0	107,7	952,1	177,9	831,3	93,9	857,6	135,9

Põhivara soetamiseks saadi konsolideeritud aruandes 6,9 mln eurot (2023. a 5,1 mln eurot) mitterahaliselt (toetused kanti otse tarnijatele) ja 9,9 mln eurot üle antud varadena (2023. a 6,3 mln eurot) (vt lisa b6, b7).

Põhivara soetamiseks saadi konsolideerimata aruandes 3,2 mln eurot (2023. a 1,7 mln eurot) mitterahalisena (toetused kanti otse tarnijatele) ja 9,4 mln eurot üle antud varadena (2023. a 7,9 mln eurot) (vt lisa b6, b7).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimist korrigeeritud veel saadud ettemaksete ja nõuete muutusega.

B. Antud toetused

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Peretoetused	-10,1	-18,9	-10,4	-19,2
Toimetulekutoetus	-38,5	-45,6	-38,5	-45,6
Muud sotsiaalhoolekande toetused	-51,5	0,0	-62,9	0,0
Toetused puudega inimestele	-4,4	-8,7	-4,6	-8,8
Õppetootused	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
Sotsiaaltoetustelt makstud sotsiaalmaks	-4,4	-4,1	-4,4	-4,1
Eakate sotsiaalhoolekandeteenused ja toetused	-40,3	-42,7	-50,6	-51,1
Muud sotsiaaltoetused	-8,5	-13,2	-8,4	-13,0
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-171,4	-160,7	-241,6	-229,7
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-15,9	-13,9	-84,9	-45,0
Kokku antud toetused	-349,3	-312,1	-510,6	-420,8

2024. a muudeti sotsiaalhoolekande seaduse alusel osutatavate teenuste kajastamist (rakendati vabatahtlikult, kohustuslik alates 2025. a). Lisaks toimetulekutoetustele klassifitseeriti majandamiskuludest ja teistest sotsiaaltoetuste gruppidest ümber sotsiaalhoolekande toetusteks kõik sotsiaalhoolekandeseaduse alusel antavad toetused ja osutatavad teenused (olenemata, kas need makstakse otse füüsilistele isikutele või teenuseid osutavatele ühingutele), kui nende osutamiseks ei korraldata riigihankeid, vaid toetuste maksmine või teenuste osutamine toimub lähtudes kohaliku omavalitsuse üksuse kehtestatud õigusaktidest.

Antud toetused tegevusala järgi

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Sotsiaalne kaitse	-158,8	-135,1	-183,8	-146,7
Transport	-92,5	-90,3	-179,5	-137,3
Vaba aeg, kultuur, religioon	-46,2	-43,3	-57,8	-54,9

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
Haridus	-26,6	-22,1	-49,0	-39,8
Elamu- ja kommunaalmaiandus	-13,1	-7,7	-18,0	-12,0
Muu maiandus	-4,9	-4,6	-8,6	-10,2
Keskkonnakaitse	-2,2	-4,4	-3,3	-5,5
Üldised valitsussektori teenused	-3,0	-3,1	-6,5	-6,8
Tervishoid	-0,7	-0,9	-2,8	-7,0
Avalik kord ja julgeolek	-1,3	-0,6	-1,3	-0,6
Antud toetused kokku	-349,3	-312,1	-510,6	-420,8

Rahavoogude aruandes on antud toetusi põhivara soetuseks vähendatud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa b6, b7). Samuti on arvestatud põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimise ettemaksete ja kohustiste muutusega.

Lisa b12

Kaupade ja teenuste müük

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Riigilõivud (vt lisa b2)	1,8	2,1	1,9	2,1
Tulud tervishoiust	636,5	573,0	20,3	17,8
Haiglate tulud	588,0	530,3	0,0	0,0
Muud tulud tervishoiust	48,5	42,7	20,3	17,8
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	171,8	169,2	40,2	37,5
Üür ja rent	40,5	37,0	28,9	25,0
Tulud kommunaalteenustelt	118,7	116,8	9,2	10,0
Muud elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	12,6	15,4	2,1	2,5
Tulu haridusalasest tegevusest	82,3	74,5	79,1	71,1
Tulu toitlustusteenuselt	19,8	16,8	19,3	16,2
Lasteaedade kohatasu	37,7	34,7	37,7	34,7
Muud tulud haridusalasest tegevusest	24,8	23,0	22,1	20,2
Muu toodete ja teenuste müük	179,7	175,5	82,6	84,0
Tulu transporditeenustelt	14,3	12,4	6,0	5,5
Tulu kultuuri- ja vaba aja sisustamise tegevusest	43,4	37,6	29,0	25,7
Tulu sotsiaalialasest tegevusest	59,8	61,2	35,4	38,6
Muu toodete ja teenuste müük	62,2	64,3	12,2	14,2
Kokku kaupade ja teenuste müük	1 072,1	994,3	224,1	212,5

Lisa b13

Muud tulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Kasum/kahium põhivara müügist (vt b6, b7)	13,2	11,4	11,7	10,2
Tulud loodusressursside kasutada andmisest (vt lisa b2)	14,1	14,4	14,1	14,4
Trahvid (vt lisa b2)	4,2	3,8	3,2	2,5
Saastetasud (vt lisa b2)	0,7	0,4	0,7	0,4

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Võlalt arvestatud intressitulu	0,2	0,2	0,1	0,1
Muud tulud	6,4	6,3	3,4	3,5
Muud tulud kokku	38,8	36,5	33,2	31,1

Rahavoogude aruandes on laekumisi põhivara müügist korrigeeritud nõuete muutusega, konsolideeritud aruandes vähenemine 0,3 mln eurot (2023. a vähenemine 1,3 mln eurot), konsolideerimata aruandes 0 eurot (2022. a vähenemine 1,3 mln eurot).

Lisa b14

Tööjõukulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Töötasukulud				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	-15,9	-15,1	-15,9	-15,1
Ametnikud	-88,6	-83,3	-88,6	-83,3
Nõukogude ja juhatuste liikmed	-12,1	-11,6	0,0	0,0
Töötajad	-1 434,8	-1 326,7	-1 010,7	-950,5
Põhikohaga töötajate töötasu kokku	-1 551,4	-1 436,7	-1 115,2	-1 048,9
Ajutiste ja koosseisuväliste töötajate töötasu kokku	-34,0	-31,2	-23,3	-21,9
Töötasukulud kokku	-1 585,4	-1 467,9	-1 138,5	-1 070,8
Keskmine töötajate arv (inimest taandatuna täistööajale)				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	196	248	196	248
Ametnikud	3 108	3 063	3 108	3 063
Nõukogude ja juhatuste liikmed	326	303	0	0
Töötajad	63 728	63 553	48 095	48 121
Keskmine töötajate arv kokku	67 358	67 167	51 399	51 432
Muud tööjõukulud				
Erisoodustused	-3,5	-3,1	-1,7	-1,7
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-533,4	-493,4	-384,8	-361,7
Kapitaliseeritud oma valmistatud põhivara maksumusse	1,3	0,9	0,2	0,1
Muud tööjõukulud kokku	-535,6	-495,6	-386,3	-363,3
Tööjõukulud kokku	-2 121,0	-1 963,5	-1 524,8	-1 434,1

Tööjõukulud tegevusalade lõikes on esitatud lisa b18.

Lisa b15

Majandamiskulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-225,0	-225,4	-195,7	-195,2
Rajatiste majandamiskulud	-164,5	-163,9	-159,6	-160,2
Meditiiniarbed ja -teenused	-127,8	-121,6	-5,8	-7,4

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Toiduained ja toitlustusteenused	-67,4	-65,2	-57,9	-56,9
Õppevahendite ja koolituse kulud	-55,9	-51,3	-56,3	-51,8
Töömashinate, seadmete ja inventari majandamiskulud	-48,1	-50,9	-28,5	-29,3
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-50,0	-49,3	-40,2	-42,1
Sõidukite majandamiskulud	-44,8	-45,7	-15,1	-14,2
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-48,5	-44,8	-36,6	-33,8
Tootmiskulud	-34,1	-33,6	-0,5	-0,4
Transporditeenused	-29,3	-33,1	-35,7	-35,3
Sotsiaalteenused	-18,3	-32,0	-22,8	-42,1
Administreerimiskulud	-29,3	-31,0	-19,9	-21,6
Tööjõu koolituskulud	-14,3	-14,7	-10,8	-11,7
Uurimis- ja arendustööd	-5,8	-6,3	-4,8	-4,9
Muud mitmesugused majanduskulud	-22,9	-31,0	-13,6	-23,2
Kokku majandamiskulud	-986,0	-999,8	-703,8	-730,1

Majanduskulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas b18.

Lisa b16

Põhivara amortisatsioon

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioon (vt lisa b6)	-6,2	-7,9	-4,4	-6,1
Materiaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa b7)	-338,8	-355,3	-221,5	-236,5
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	-2,3	-2,4	-0,8	-0,8
Põhivara amortisatsioon kokku	-347,3	-365,6	-226,7	-243,4

Põhivara amortisatsioon tegevusalade lõikes on esitatud lisas b18.

Lisa b17

Muud kulud

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Käibemaksukulu tegevuskuludelt	-139,1	-130,9	-111,0	-105,0
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	-66,0	-73,7	-60,9	-63,6
Muud maksu- ja lõivukulud	-12,2	-8,7	-0,4	-0,7
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks arvatud nõuetest	-2,3	-1,4	-1,3	-1,1
Muud kulud	-3,0	-2,2	-3,2	-1,6
Muud kulud kokku	-222,6	-216,9	-176,8	-172,0

Kulud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Konsolideeritud aruanne

	2024					2023				
	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	141,5	43,3	14,2	64,4	263,4	137,1	42,8	16,3	47,8	244,0
Avalik kord ja julgeolek	5,9	2,4	0,2	0,8	9,3	5,6	2,6	0,4	0,8	9,4
Majandus	130,7	154,5	118,5	39,2	442,9	117,8	159,1	125,9	44,8	447,6
Keskkonnakaitse	23,5	105,8	15,3	25,7	170,3	21,2	115,0	16,0	25,6	177,8
Elamu- ja kommunaalmajandus	60,2	94,6	58,9	20,4	234,1	56,1	96,3	60,5	19,2	232,1
Tervishoid	412,3	178,3	26,0	31,2	647,8	363,7	174,2	27,5	34,7	600,1
Vaba aeg, kultuur, religioon	119,7	91,0	38,6	23,4	272,7	111,5	87,3	41,2	20,9	260,9
Haridus	1 089,4	264,1	68,9	69,0	1 491,4	1 029,5	257,5	70,6	61,3	1 418,9
Sotsiaalne kaitse	137,8	52,0	6,7	8,0	204,5	121,0	65,0	7,2	7,0	200,2
Kulud kokku	2 121,0	986,0	347,3	282,1	3 736,4	1 963,5	999,8	365,6	262,1	3 591,0

B. Konsolideerimata aruanne

	2024					2023				
	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamiskulud	Amortisatsioon ja väärtuse muutus	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussektori teenused	135,5	40,7	14,0	64,1	254,3	132,1	40,2	16,2	47,2	235,7
Avalik kord ja julgeolek	5,9	2,7	0,2	0,8	9,6	5,6	2,9	0,2	0,8	9,5
Majandus	34,0	93,7	82,7	33,5	243,9	31,6	96,1	91,1	41,5	260,3
Keskkonnakaitse	9,8	95,5	5,0	20,8	131,1	8,7	104,2	5,5	21,6	140,0
Elamu- ja kommunaalmajandus	24,5	56,9	17,6	12,6	111,6	22,2	57,5	18,5	12,4	110,6
Tervishoid	17,6	4,0	2,0	0,7	24,3	16,1	5,5	1,9	1,0	24,5
Vaba aeg, kultuur, religioon	105,1	81,7	33,1	21,8	241,7	97,7	80,4	35,4	19,8	233,3
Haridus	1 081,0	280,4	66,6	68,5	1 496,5	1 020,4	275,0	68,6	60,8	1 424,8
Sotsiaalne kaitse	111,4	48,2	5,5	6,0	171,1	99,7	68,3	6,0	5,3	179,3
Kulud kokku	1 524,8	703,8	226,7	228,8	2 684,1	1 434,1	730,1	243,4	210,4	2 618,0

Muudes kuludes kajastuvad muud tegevuskulud, intressikulu ja muud finantskulud.

Lisa b19

Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega
mln eurot

A. Nõuded ja kohustised teiste avaliku sektori ja sidusüksustega

	Konsolideeritud			Konsolideerimata		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Varad	308,0	311,8	279,9	319,1	328,4	314,4
Käibevara	297,3	311,7	279,8	258,3	270,8	244,7
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	187,9	166,9	156,7	187,9	166,9	156,7
Muud nõuded ja ettemaksed	109,4	144,8	123,1	70,4	103,9	88,0
Põhivara	10,7	0,1	0,1	60,8	57,6	69,7
Muud nõuded ja ettemaksed	10,7	0,1	0,1	60,8	57,6	69,7
Kohustised	175,7	190,0	178,8	158,3	151,0	139,2
Lühiajalised kohustised	135,5	142,8	124,4	131,6	118,6	101,4
Võlad tarnijatele	12,9	15,3	21,1	15,3	18,2	22,0
Maksuvõlad	89,6	82,8	72,4	63,5	59,7	51,0
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	26,5	37,9	23,8	49,5	37,1	24,6
Laenukohustused	6,5	6,8	7,1	3,3	3,6	3,8
Pikaajalised kohustised	40,2	47,2	54,4	26,7	32,4	37,8
Laenukohustised	39,3	46,1	53,1	19,2	23,3	26,8
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	0,9	1,1	1,3	7,5	9,1	11,0

B. Tulud ja kulud teistelt avaliku sektori üksustelt

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	2024	2023	2024	2023
Tegevustulud	3 606,6	3 457,5	2 920,3	2 802,0
Maksud ja sotsiaalkindlustumaksed	1 954,3	1 764,1	1 954,3	1 764,1
Kaupade ja teenuste müük	618,4	562,2	37,7	39,7
Saadud toetused	1 018,4	1 115,5	913,0	982,7
Muud tulud	15,5	15,7	15,3	15,5
Tegevuskulud	-342,4	-333,6	-558,6	-502,8
Antud toetused	-18,0	-11,5	-265,6	-204,5
Majandamiskulud	-108,8	-107,9	-120,8	-129,4
Muud tegevuskulud	-215,6	-214,2	-172,2	-168,9
Tegevustulem	3 264,2	3 123,9	2 361,7	2 299,2
Finantstulud ja -kulud	6,6	11,8	10,6	14,1
Tulem osalustelt	9,0	14,2	9,4	12,7
Muud finantstulud ja -kulud	-2,4	-2,4	1,2	1,4
Aruandeperioodi tulem	3 270,8	3 135,7	2 372,3	2 313,3

Konsolideeritud aruandes kajastatakse konsolideerimisgruppi hõlmatud üksuste tehinguid riigiga ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikutega (v.a kohalikud omavalitsused) ning nende valitseva mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, samuti kõikide avaliku sektori sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Konsolideerimata aruandes kajastatakse konsolideerimisgruppi hõlmatud üksuste tehinguid valitseva mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, samuti riigiga ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikutega (v.a kohalikud omavalitsused) ning nende valitseva mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, samuti kõikide avaliku sektori sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Lisa b20**Avalikustamisele kuuluvad tehingud muude seotud isikutega**

mln eurot

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile avaldatakse aastaaruandes informatsiooni tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohustuslase üldistele regulatsioonidele või turutingimustele, raamatupidamiskohustuslase kõrgema juhtkonna ja tegevjuhtkonna liikmete ja nende lähedaste pereliikmete ning nende valitseva mõju all olevate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingutega tehtud tehingute kohta.

Kohaliku omavalitsuse üksused on sellest lähtudes kajastanud aruandluses seotud isikutega tehtud tehinguid:

	2024	2023
Kohustised	0,2	0,1
Tulu kaupade ja teenuste müügist	0,2	0,0
Antud toetused sihtasutustele ja mittetulundusühingutele	-1,4	-1,2
Majanduskulud sihtasutustelt ja mittetulundusühingutelt	-0,2	-0,3
Majanduskulud äriühingutelt	-0,3	-0,3
Majanduskulud füüsilistelt isikutelt	0,0	-0,7

Lisa b21**Olulised tingimuslikud kohustised ja nõuded**

mln eurot

	Konsolideeritud		Konsolideerimata	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Tingimuslikud kohustised	686,2	680,0	453,7	433,4
Tarnelepingud ja investeerimiskohustused põhivara soetamiseks	312,8	278,3	286,5	261,4
Katkestamatud kasutusrendikohustised	150,4	147,6	142,9	141,8
Toetuste andmise ja kaasfinantseerimise kohustised	8,5	13,6	11,2	4,1
Laenutagatiseks panditud põhivara (vt lisa b6, b7)	182,8	208,6	0,3	14,2
Laenutagatiseks panditud käibevara	23,9	24,1	0,0	0,0
Muud tingimuslikud kohustised	7,8	7,8	12,8	11,9
Tingimuslikud nõuded	295,9	131,0	198,9	56,1
Katkestamatud kasutusrendinõuded	24,1	20,4	12,8	12,2
Nõuded toetuste saamiseks sõlmitud lepingute alusel	271,8	110,6	186,1	43,9

Kasutusrendile antud ja kapitalirenditingimustel renditud varade bilansiline jääkväärtus on esitatud lisades b6 ja b7.

4 Informatsioon avaliku sektori ja valitsussektori kohta

4.1 Bilanss

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor			Lisa
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	
Varad							
Käibevara							
Raha	3 569,2	3 004,1	2 734,5	2 585,0	2 303,5	2 138,5	c2
Finantsinvesteeringud	4 338,9	3 563,4	3 811,1	2 194,1	1 377,4	1 864,2	c3
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	1 701,5	1 352,0	1 285,5	1 771,3	1 402,3	1 339,0	
Muud nõuded ja ettemaksed	5 286,5	3 056,4	2 716,0	1 460,0	1 397,3	1 064,5	c4
Tuletisinstrumendid	90,0	59,7	199,8	0,0	0,0	0,0	a18
Varud	1 453,8	693,7	771,9	1 180,3	441,9	432,2	
Immateriaalne käibevara	74,5	216,5	444,1	0,0	0,0	0,0	a12
Bioloogilised varad	98,5	69,6	62,6	0,8	3,1	3,1	c11
Käibevara kokku	16 612,9	12 015,4	12 025,5	9 191,5	6 925,5	6 841,5	
Põhivara							
Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	0,0	0,0	0,0	16,3	17,3	19,0	c5
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	266,6	267,6	180,4	3 982,7	4 005,6	4 183,8	c6
Finantsinvesteeringud	10 807,6	11 882,9	12 314,2	767,0	731,4	518,1	c3
Muud nõuded ja ettemaksed	739,9	756,5	913,1	765,7	784,5	931,5	c4
Tuletisinstrumendid	213,3	257,8	496,5	0,0	0,0	0,0	a18
Kinnisvarainvesteeringud	273,5	267,0	252,5	210,1	205,7	202,2	c7
Materiaalne põhivara	19 189,3	17 830,5	17 064,2	12 276,7	11 379,2	10 085,9	c8
Immateriaalne põhivara	479,0	429,9	374,9	321,9	291,8	242,8	c9
Bioloogilised varad	1 894,1	2 424,6	2 188,9	10,3	30,9	30,6	c11
Põhivara kokku	33 863,3	34 116,8	33 784,7	18 350,7	17 446,4	16 213,9	
Varad kokku	50 476,2	46 132,2	45 810,2	27 542,2	24 371,9	23 055,4	

	Avalik sektor			Valitsussektor			Lisa
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	
Kohustised ja netovara							
Lühiajalised kohustised							
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed	701,7	636,9	682,7	706,8	642,5	695,2	
Võlad tarnijatele	824,1	793,1	745,0	600,5	521,5	504,1	
Võlad töötajatele	450,3	423,7	364,8	377,5	351,5	292,1	
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	17 330,1	15 480,2	15 315,1	2 367,1	1 901,6	1 593,3	c12
Eraldised	496,0	478,4	888,0	176,9	154,2	406,2	c13
Laenukohustised	1 677,0	1 458,5	1 768,3	1 332,6	755,5	583,3	c14
Tuletisinstrumendid	22,6	67,8	169,1	0,0	0,0	0,0	a18
Lühiajalised kohustised kokku	21 501,8	19 338,6	19 933,0	5 561,4	4 326,8	4 074,2	
Pikaajalised kohustised							
Eraldised	4 974,4	4 636,4	4 124,8	4 923,5	4 577,5	4 075,2	c13
Laenukohustised	9 511,2	8 186,6	6 559,4	7 692,2	6 627,6	5 729,7	c14
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	88,5	83,0	76,8	58,4	51,7	44,7	c12
Tuletisinstrumendid	4,7	16,6	32,1	0,0	0,0	0,0	a18
Pikaajalised kohustised kokku	14 578,8	12 922,6	10 793,1	12 674,1	11 256,8	9 849,6	
Kohustised kokku	36 080,6	32 261,2	30 726,1	18 235,5	15 583,6	13 923,8	
Netovara							
Vähemusosalus	305,4	294,6	295,8	19,3	16,6	13,9	
Avaliku või valitsussektori netovara							
Reservid	1 259,1	1 228,8	1 189,7	773,5	743,0	703,9	c16
Riskimaandamise reserv	145,6	141,6	698,4	0,0	0,0	0,0	a18
Muud reservid	14,6	13,3	12,5	0,0	0,0	0,0	
Hübriidvõlakirjad	398,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	a17
Akumuleeritud tulem	12 272,4	12 192,7	12 887,7	8 513,9	8 028,7	8 413,8	
Avaliku või valitsussektori netovara kokku	14 090,2	13 576,4	14 788,3	9 287,4	8 771,7	9 117,7	
Netovara kokku	14 395,6	13 871,0	15 084,1	9 306,7	8 788,3	9 131,6	
Kohustised ja netovara kokku	50 476,2	46 132,2	45 810,2	27 542,2	24 371,9	23 055,4	

4.2 Tulemiaruanne

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor		Lisa
	2024	2023	2024	2023	
Tegevustulud					
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	13 576,5	12 193,4	13 664,9	12 281,8	c17
Kaupade ja teenuste müük	3 839,8	4 122,9	979,2	1 066,8	c18
Saadud toetused	1 403,1	1 408,2	1 321,0	1 363,1	c15
Muud tulud	302,2	448,2	260,2	254,4	c19
Tegevustulud kokku	19 121,6	18 172,7	16 225,3	14 966,1	
Tegevuskulud					
Antud toetused	-7 347,0	-6 927,2	-7 348,5	-6 945,3	c15
Tööjõukulud	-5 263,4	-4 938,8	-4 759,3	-4 444,8	c20
Majandamiskulud	-3 971,2	-3 787,6	-2 508,9	-2 379,9	c21
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	-1 335,3	-1 870,8	-836,4	-850,8	c22
Edasiantud maksud, lõivud, trahvid	-538,6	-512,5	-538,6	-512,5	c23
Ebatõenäoliselt laekuvad maksud, lõivud, trahvid	-49,4	-39,6	-49,4	-39,6	c23
Muud kulud	-288,8	-628,6	-137,3	-176,2	c23
Tegevuskulud kokku	-18 793,7	-18 705,1	-16 178,4	-15 349,1	
Tegevustulem	327,9	-532,4	46,9	-383,0	
Tulem bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest	-501,5	242,9	-22,9	0,5	c11
Finantstulud ja –kulud					c24
Tulem osalustelt	1,8	71,8	217,9	234,3	
Intressikulu	-870,8	-706,0	-451,6	-333,1	
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	623,9	486,9	161,4	81,6	
Muud finantstulud	2,9	27,7	3,0	3,2	
Muud finantskulud	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3	
Finantstulud ja -kulud kokku	-242,7	-120,0	-69,7	-14,3	
Aruandeperioodi tulem	-416,3	-409,5	-45,7	-396,8	
Sh avaliku või valitsussektori osa tulemist	-440,0	-427,6	-48,3	-399,3	
Sh vähemusosaluse osa tulemist	23,7	18,1	2,6	2,5	

4.3 Rahavoogude aruanne

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor		Lisa
	2024	2023	2024	2023	
Rahavood põhitegevusest					
Tegevustulem	327,9	-532,4	46,9	-383,0	
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus	1 335,3	1 870,8	836,4	850,8	c22
Kasum/kahjum põhivara müügist	-36,7	-39,0	-33,8	-37,5	c19
Tulu põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimisest	-664,2	-801,1	-587,6	-757,4	c15
Kulu põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimisest	213,7	235,0	252,5	260,2	c15
Muud mitterahalised korrigeerimised	-51,5	-288,7	-5,8	-2,3	
Kokku korrigeeritud tegevustulem	1 124,5	444,6	508,6	-69,2	
Käibevarade netomuutus	-1 371,0	-303,4	-518,9	-167,1	
Kohustiste netomuutus	839,6	84,5	566,3	-55,1	
Kokku rahavood põhitegevusest	593,1	225,7	556,0	-291,4	
Rahavood investeerimistegevusest					
Tasutud põhivara soetamisel	-2 754,7	-2 580,0	-1 728,2	-1 624,9	c10
Laekunud põhivara müügist	55,6	52,9	46,5	51,3	
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	777,0	796,3	700,9	754,8	c15
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-236,9	-245,5	-269,8	-286,4	c15
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-9 832,4	-2 579,7	-9 527,9	-2 257,8	
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	10 173,6	3 264,5	8 696,6	2 536,2	
Tasutud osaluste omandamisel	0,0	-3,3	-14,9	-6,5	c6
Laekunud dividendid	10,6	6,3	245,4	202,5	c6
Makstud dividendid, vähenemised valitseva mõju saamisest ja lõppemisest, ümberklassifitseerimisest	-12,8	-19,2	0,0	0,0	
Laekunud osaluste müügist, likvideerimisest, valitsussektoris ümberklassifitseerimisest	33,0	29,4	1,9	41,1	
Antud laenud	-29,0	-34,2	-30,1	-29,2	
Laekunud laenude tagasimaksed	72,5	150,3	72,3	149,7	
Laekunud finantstulud	193,4	450,6	141,8	67,0	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-1 550,1	-711,6	-1 665,5	-402,2	
Rahavood finantseerimistegevusest					
Laekunud laenukohustised	4 751,2	3 397,1	4 305,7	1 932,3	c14
Laekunud hübriidvõlakirjade emiteerimisest	391,7	0,0	0,0	0,0	a17
Laenukohustiste tagasimaksed	-3 225,5	-2 109,3	-2 675,1	-924,8	c14
Makstud intressid ja muud finantskulud	-395,3	-532,3	-239,6	-148,9	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	1 522,1	755,5	1 391,0	858,6	
Puhas rahavoog					
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	3 004,1	2 734,5	2 303,5	2 138,5	c2
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	3 569,2	3 004,1	2 585,0	2 303,5	c2
Raha ja selle ekvivalentide muutus	565,1	269,6	281,5	165,0	

4.4 Netovara muutuste aruanne

mln eurot

A. Avalik sektor

	Avaliku sektori netovara						Vähemusalus	Kokku	Lisa
	Reservid (vt lisa c16)	Riskimaandamise reserv	Muud reservid	Hübriidvõlakirjad	Akumuleeritud tulem	Kokku			
Jääk seisuga 31.12.2022	1 189,7	698,4	12,5	0,0	12 887,7	14 788,3	295,8	15 084,1	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus					1,7	1,7		1,7	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus					5,8	5,8		5,8	c8
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid					-237,3	-237,3		-237,3	a16
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus		-556,8				-556,8	-0,6	-557,4	a18
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju			0,8	0,0		0,8	0,3	1,1	
Aruandeperioodi tulem					-427,6	-427,6	18,1	-409,5	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	-556,8	0,8	0,0	-657,4	-1 213,4	17,8	-1 195,6	
Esmakordselt konsolideeritud osalused					1,5	1,5	0,2	1,7	
Makstud dividendid						0,0	-19,2	-19,2	
Ümberjaotamine	39,1				-39,1	0,0		0,0	c16
Jääk seisuga 31.12.2023	1 228,8	141,6	13,3	0,0	12 192,7	13 576,4	294,6	13 871,0	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus					1,2	1,2		1,2	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus					16,3	16,3		16,3	c8
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid					-168,0	-168,0		-168,0	a16
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus		4,0				4,0		4,0	a18
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusest tekkinud valuutakursivahed ja sidusettevõtjate muu koondkasumi mõju			1,3			1,3	-0,1	1,2	
Aruandeperioodi tulem					-440,0	-440,0	23,7	-416,3	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	4,0	1,3	0,0	-590,5	-585,2	23,6	-561,6	
Hübriidvõlakirjad				391,7		391,7		391,7	a17
Intressid hübriidvõlakirjadelt				6,8	-14,7	-7,9		-7,9	a17
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine					707,8	707,8		707,8	a7
Makstud dividendid						0,0	-12,8	-12,8	
Valitseva mõju lõppemise mõju					7,4	7,4		7,4	a9
Ümberjaotamine	30,3				-30,3	0,0		0,0	c16
Jääk seisuga 31.12.2024	1 259,1	145,6	14,6	398,5	12 272,4	14 090,2	305,4	14 395,6	

B. Valitsussektor

	Reservid	Akumuleeritud tulem	Kokku valitsus- sektori neto- vara	Vähemussalus	Kokku	Lisa
Jääk seisuga 31.12.2022	703,9	8 413,8	9 117,7	13,9	9 131,6	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		1,7	1,7		1,7	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus		5,5	5,5		5,5	c8
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid		-237,3	-237,3		-237,3	a16
Aruandeperioodi tulem		-399,3	-399,3	2,5	-396,8	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	-629,4	-629,4	2,5	-626,9	
Valitsussektoris ümberklassifitseerimine ja osaluste korrigeerimine		283,4	283,4	0,2	283,6	
Ümberjaotamine	39,1	-39,1	0,0		0,0	c16
Jääk seisuga 31.12.2023	743,0	8 028,7	8 771,7	16,6	8 788,3	
Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlus		1,2	1,2		1,2	c7
Materiaalse põhivara ümberhindlus		15,7	15,7		15,7	c8
Pensionieraldiste kindlustusmatemaatilised kasumid ja kahjumid		-168,0	-168,0		-168,0	a16
Aruandeperioodi tulem		-48,3	-48,3	2,6	-45,7	
Aruandeperioodi kogutulem	0,0	-199,4	-199,4	2,6	-196,8	
Kaitseotstarbeliste varude esmakordne arvelevõtmine		707,8	707,8		707,8	a7
Valitsussektoris ümberklassifitseerimine ja osaluste korrigeerimine		7,3	7,3	0,1	7,4	
Ümberjaotamine	30,3	-30,3	0,0		0,0	c16
Jääk seisuga 31.12.2024	773,3	8 514,1	9 287,4	19,3	9 306,7	

4.5 Arvestusmeetodid ja hindamisalused

Avaliku sektori aruandesse on konsolideeritud riik, kohaliku omavalitsuse üksused, muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja nende otsese või kaudse valitseva mõju all olevad isikud (üksused, kes on esitatud lisades a1, b1 ja c1).

Valitsussektori aruandesse on konsolideeritud riik (konsolideerimata aruanne), kohaliku omavalitsuse üksused (konsolideerimata aruanne) ning valitsussektorisse kuuluvad muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud (vt lisa c1 A, konsolideerimata andmed). Lisaks kuuluvad valitsussektorisse kõigi eelpool nimetatud avalik-õiguslike juriidiliste isikute valitseva mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kes saavad rohkem kui poole oma tuludest toetustena teistelt valitsussektori üksustelt ja kes ei ole piisavalt vabad tegema ärilisi otsuseid turutingimustest lähtuvalt. Valitsussektori defineerimisel rakendatakse Rahvusvahelise Valuutafondi GFS – *Government Finance Statistics* – ja Euroopa Liidu ESA – *European System of Accounts* – kehtestatud põhimõtteid.

Aruanne baseerub lisades a1, b1 ja c1 esitatud üksuste poolt esitatud aruandlusele vastavuses avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendiga (vt 2.6. Arvestusmeetodid ja hindamisalused). Aruandesse hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustised, tulud ja kulud on elimineeritud.

Aruanne on koostatud miljonites eurodes.

4.6 Lisad (c1–c27)

Lisa c1

Aruandes konsolideeritud üksused

mln eurot

Avaliku sektori aruandesse on konsolideeritud kõik aruandekohustuslased, sh riik, kohalikud omavalitsused, muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja kõigi eelpool toodud isikute valitseva mõju all olevad üksused (vt lisad a1, b1 ja c1).

Valitsussektori aruandesse on konsolideeritud riigiasutused (vt lisa a1 A.), kohaliku omavalitsuse üksused (konsolideerimata, vt lisa b1 A.), muud valitsussektoris kuuluvad avalik-õiguslikud juriidilised isikud (konsolideerimata, vt lisa c1 A.), riigi, kohalike omavalitsuste üksuste ja muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute valitseva mõju all olevad valitsussektoris kuuluvad sihtasutused, mittetulundusühingud ja tütarettevõtjad (vt lisad a1 B., b1 B., b1 C, c1 B.)

Käesolevas lisas on esitatud andmed nende juriidiliste isikute kohta, kes ei kuulu riigi ega ka kohalike omavalitsuste aruannesse, kuid on lisaks riigile ja kohalikele omavalitsustele konsolideeritud avalikku sektorisse või ka valitsussektoris.

A. Muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud

	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem
Kokku	18 759,6	3 194,1	4 195,9	-4 131,6	212,5	17 347,8	2 981,8	3 937,1	-3 771,9	304,3
Valitsussektorisse kuuluvad	3 072,2	2 566,3	4 181,3	-4 093,3	159,5	2 880,2	2 407,1	3 925,2	-3 736,3	241,7
Tervisekassa	851,1	722,5	2 360,9	-2 362,3	22,9	842,8	699,6	2 244,0	-2 147,5	115,5
Eesti Töötukassa	736,4	590,7	907,3	-912,6	21,9	703,6	568,8	857,9	-850,4	29,3
Eesti Kunstiakadeemia	36,6	29,7	20,4	-20,7	-0,2	36,4	29,9	18,2	-17,5	0,7
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	22,0	19,7	13,8	-13,2	0,6	21,0	19,3	12,8	-12,2	0,7
Eesti Maaülikool	89,0	77,5	60,3	-54,8	5,9	82,5	71,6	43,9	-50,3	-6,1
Tallinna Ülikool	82,3	59,4	73,0	-67,1	6,5	73,5	52,9	64,4	-56,3	8,0
Tallinna Tehnikaülikool	189,3	133,4	158,8	-156,6	4,2	164,7	129,2	141,1	-140,0	2,6
Tartu Ülikool	385,9	289,2	312,9	-300,0	15,8	364,6	273,4	277,4	-274,5	4,5
Eesti Teaduste Akadeemia	7,4	6,9	3,6	-3,5	0,2	7,2	6,7	3,4	-3,5	0,0
Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	22,2	16,4	8,1	-7,7	0,6	20,5	15,8	7,7	-7,7	0,2
Eesti Rahvusringhääling	41,1	35,7	48,9	-47,9	1,4	39,8	34,3	50,2	-49,5	0,9
Eesti Rahvusraamatukogu	87,3	76,6	37,0	-16,3	21,0	61,6	55,6	41,6	-16,6	25,1
Rahvusopera Estonia	11,8	9,5	18,3	-17,5	0,9	11,0	8,7	17,2	-17,2	0,0
Eesti Kultuurkapital	49,7	43,9	45,6	-43,3	3,4	44,5	40,5	41,4	-27,4	14,6
Kaitseliit	61,8	57,9	61,3	-59,2	2,4	60,2	55,5	56,1	-55,8	0,5
Tagatisfond	393,9	393,7	42,1	-0,5	52,2	341,6	341,5	38,4	-0,3	45,3
Notarite Koda	2,1	1,9	1,7	-1,9	-0,2	2,3	2,1	1,6	-1,8	-0,2
Audiitorkogu	0,9	0,9	0,0	-0,9	0,0	0,9	0,9	0,7	-0,7	0,0
Eesti Advokatuur	0,8	0,3	6,2	-6,2	0,0	0,8	0,3	6,1	-6,0	0,1
Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda	0,6	0,5	1,1	-1,1	0,0	0,7	0,5	1,1	-1,1	0,0
Patendivolinike Koda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valitsussektorisse mittekuuluvad	15 687,4	627,8	14,6	-38,3	53,0	14 467,6	574,7	11,9	-35,6	62,6
Eesti Pank ja Finantsinspeksioon	15 687,4	627,8	14,6	-38,3	53,0	14 467,6	574,7	11,9	-35,6	62,6

Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
	Varad	Netovara	Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem
Kokku	36,2	31,8	31,1	-23,7	7,4	29,3	24,3	18,2	-22,2	-4,0
Valitsussektorisse kuuluvad	2,0	1,2	9,3	-9,0	0,2	2,1	0,9	8,3	-8,1	0,2
Eesti Kunstiakadeemia SA	0,2	0,2	0,3	-0,3	0,0	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,0
SA Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Fond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SA Eesti Maaülikooli Joosep Tootsi Fond	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
SA Artur Nilsoni Fond	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MTÜ Eesti Maaülikooli Spordiklubi	0,2	0,2	0,7	-0,7	0,1	0,2	0,1	0,6	-0,6	0,0
SA Tallinna Ülikooli Rahastu	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	-0,1	0,0
MTÜ Tallinna Ülikooli Spordiklubi	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0
MTÜ TTÜ Spordiklubi	0,1	-0,2	1,7	-1,7	0,0	0,1	-0,2	1,5	-1,5	0,0
MTÜ TTÜ Kultuurikeskus	0,0	0,0	0,3	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,3	0,0
Läänemaa Elukeskkonna Tuleviku-uuringute SA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MTÜ Tartu Ülikooli Üliõpilasmaja	0,3	0,2	1,1	-1,1	0,0	0,4	0,2	0,8	-0,8	0,0
MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi	0,7	0,5	4,3	-4,2	0,0	0,8	0,4	4,1	-3,9	0,2
MTÜ Tartu Välismaalaste Teenuskeskus	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
Rektorite Nõukogu	0,2	0,1	0,4	-0,3	0,1	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0
Valitsussektorisse mittekuuluvad	34,2	30,6	21,8	-14,7	7,2	27,2	23,4	9,9	-14,1	-4,2
SA Tartu Teaduspark	5,5	4,1	2,5	-2,4	0,0	5,4	4,1	2,2	-2,0	0,1
SA Järvselja Õppe- ja Katsemetskond	21,7	21,6	7,5	-1,3	6,3	15,4	15,3	-3,6	-1,4	-5,0
MTÜ Dormitorium	1,7	1,4	1,5	-1,5	0,0	1,7	1,4	1,4	-1,4	0,1
MTÜ Tartu Üliõpilasküla	3,0	2,1	5,4	-5,0	0,5	2,4	1,6	5,1	-4,6	0,5
MTÜ TTÜ Üliõpilasküla	2,3	1,4	4,9	-4,5	0,4	2,3	1,0	4,8	-4,7	0,1

B. Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused tütarettevõtjates

	Osaluse määr (%)	31.12.2024		2024			31.12.2023		2023		
		Varad	Netovara	Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem	Varad	Netovara	Tegevustulud	Tegevuskulud	Tulem
Kokku		4,7	3,8	2,3	-2,4	-0,3	4,5	3,6	1,4	-1,3	0,0
Valitsussektorisse kuuluvad		0,6	0,6	0,0	-0,2	-0,3	0,5	0,5	0,0	-0,1	-0,1
UniTartu Ventures OÜ	100	0,6	0,6	0,0	-0,2	-0,3	0,5	0,5	0,0	-0,1	-0,1
Valitsussektorisse mittekuuluvad		4,1	3,2	2,3	-2,2	0,0	4,0	3,1	1,4	-1,2	0,1
OÜ Muusa Majutus	100	3,3	2,8	0,6	-0,4	0,1	3,3	2,7	0,6	-0,4	0,1
OÜ Eerika Farm	100	0,5	0,4	0,8	-0,8	0,0	0,6	0,4	0,8	-0,8	0,0
E-Kyla Arendus OÜ	100	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
OÜ Tornihostel	100	0,2	0,0	0,9	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E-dok OÜ	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Estonian Multiomics Company	100	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Lisa c2

Raha ja selle ekvivalendid

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha	23,3	18,8	19,6	1,8	2,1	2,0
Arvelduskontod pankades	2 024,3	1 656,1	1 819,6	1 599,5	1 329,1	1 390,3
Tähtaajalised deposiidid pankades	1 521,6	1 329,2	895,3	983,7	972,3	746,2
Raha kokku	3 569,2	3 004,1	2 734,5	2 585,0	2 303,5	2 138,5
Rahalt ja selle ekvivalentidelt teenitud intressitulu (vt lisa c24)	108,4	69,5	8,9	80,4	49,5	1,2

Valitsussektori rahast hoiustati 12,3 mln eurot 31.12.2024 seisuga Eesti Pangas (31.12.2023 seisuga 170,4 mln eurot).

Lisa c3

Finantsinvesteeringud

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised finantsinvesteeringud	4 338,9	3 563,4	3 811,1	2 194,1	1 377,4	1 864,2
Osalused investeerimisfondides	10,1	0,0	0,0	10,1	0,0	0,0
Võlakirjad õiglasest väärtuses	3 660,2	2 931,1	3 188,6	1 785,2	1 125,6	1 598,8
Tähtajani hoitavad võlakirjad amortiseeritud soetusmaksumuses	393,1	245,0	258,1	393,1	245,0	258,1
Lühiajalised laenuväärtuspaberite tagatisel	114,8	143,2	178,4	0,0	0,0	0,0
Noteeritud aktsiad ja osad	160,7	244,1	185,8	5,7	6,8	7,1
Muud lühiajalised finantsinvesteeringud	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
Pikaajalised finantsinvesteeringud	10 807,6	11 882,9	12 314,2	767,0	731,4	518,1
Tähtaajalised deposiidid pankades	0,0	1,6	1,6	0,0	1,6	1,6
Osalused investeerimisfondides õiglasest väärtuses	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Võlakirjad õiglasest väärtuses	1,1	0,6	0,4	1,0	0,6	0,4
Tähtajani hoitavad võlakirjad amortiseeritud soetusmaksumuses	0,0	95,6	35,7	0,0	95,6	35,7
Rahapoliitika eesmärgil hoitavad väärtuspaberid	9 318,4	10 456,8	10 987,8	0,0	0,0	0,0
Osalused rahvusvahelistes organisatsioonides	458,1	452,8	388,1	278,1	277,4	215,3
Osalus riskikapitalifondides (vt lisa a3)	483,3	352,4	260,5	483,3	352,4	260,5
Noteeritud aktsiad ja osad	0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1
Noteerimata aktsiad ja osad	2,2	1,9	0,8	0,5	0,1	0,1
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	544,1	521,0	639,1	3,8	3,6	4,4
Finantsinvesteeringud kokku	15 146,5	15 446,3	16 125,3	2 961,1	2 108,8	2 382,3
Sh kajastatud õiglasest väärtuses	4 305,7	3 528,4	3 635,5	2 275,5	1 485,5	1 866,9

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Sh kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	10 840,8	11 917,9	12 489,8	685,6	623,3	515,4
Võlakirjadelt aruandeperioodil teenitud tulu (vt lisa c24)	7,6	72,5	154,5	76,1	35,4	-10,4

Rahapoliitika eesmärgil hoitavate väärtpaberitena kajastuvad Eesti Panga poolt euroala residentide pandikirjade ostukava, avaliku sektori väärtpaberite ostukava ja pandeemia majandusmõjude ohjeldamise erakorralise varaostukava raames omandatud väärtpaberid. Väärtpaberid on kajastatud amortiseeritud soetusmaksumuses. Realiseeruvaid riske hallatakse euroala keskpankade vahel võrdeliselt osalusega Euroopa Keskpangas. Nimetatud väärtpaberite turuväärtus oli 31.12.2024 seisuga 8 411,5 mln eurot (31.12.2023 seisuga 9 377,5 mln eurot).

Lisaks riigi osalusele rahvusvahelistes organisatsioonides (vt lisa a3) moodustavad Eesti Panga vastavad osalused 180,1 mln eurot (31.12.2023 seisuga 175,4 mln eurot), sh osalus Euroopa Keskpangas 103,5 mln eurot (31.12.2023 95,3 mln eurot) ning reservpositsioon Rahvusvahelises Valuutafondis (IMF) 76,3 mln eurot (31.12.2023 seisuga 79,9 eurot).

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastuvad Eesti Panga poolt Euroopa Keskpangale üle kantud välisvaluuta-reservid summas 120,9 mln eurot (31.12.2023 a 113,7 mln eurot), arvestusühiku SDR konto IMFis summas 375,4 mln eurot (31.12.2023 seisuga 361,2 mln eurot) ja IMFi vaestele riikidele soodustingimustel laenamise fond 43,9 mln eurot (31.12.2023 seisuga 42,5 eurot). Rahapoliitiliste operatsioonidega seotud laene euroala krediitiasutustele jagatakse euroala keskpankade poolt proportsionaalselt osalusega Euroopa Keskpangas.

Lisa c4

Muud nõuded ja ettemaksed

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	5 286,5	3 056,4	2 716,0	1 460,0	1 397,3	1 064,5
Nõuded ostiate vastu	421,3	448,6	497,3	91,6	85,8	66,4
Brutosummas	437,9	463,8	514,1	96,9	90,8	71,6
Ebatõenäoliselt laekuvad	-16,6	-15,2	-16,8	-5,3	-5,0	-5,2
Intressinõuded	88,0	108,4	76,7	19,8	20,5	9,3
Muud viitlaekumised	38,5	23,8	55,1	1,4	1,3	1,2
Laenunõuded	89,5	66,3	68,6	93,2	65,4	70,8
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa c15)	786,1	893,0	724,4	782,2	889,6	723,8
Eurosüsteemisesed nõuded	3 363,6	934,5	1 004,9	0,0	0,0	0,0
Makstud tagatisdeposiidid	46,9	187,5	46,3	1,2	1,2	1,3
Muud nõuded	24,9	68,1	57,2	19,3	23,2	16,2
Ettemakstud sihtfinantseerimine	139,1	74,9	77,1	182,4	78,6	88,4
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	288,6	251,3	108,4	268,9	231,7	87,1
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	739,9	756,5	913,1	765,7	784,5	931,5
Laenunõuded	588,6	646,2	783,5	606,4	674,1	794,6
Intressinõuded (vt lisa a6)	39,8	34,1	30,3	39,8	34,1	30,3
Sihtotstarbelised fondid (vt lisa a5)	0,0	0,0	0,0	15,4	15,0	14,8
Laekumata sihtfinantseerimine (vt lisa c15)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Muud nõuded ja ettemaksud tulev-	105,5	70,2	93,3	98,1	55,3	85,8
Nõuded ja ettemaksed kokku	6 026,4	3 812,9	3 629,1	2 225,7	2 181,8	1 996,0

Eurosüsteemisesed nõuded on Eesti Panga nõuded eurosüsteemile seoses piiriüleste maksetega 2 075,8 mln eurot (31.12.2023 seisuga 0 eurot), europangatähtede jaotamisega summas 1 029,9 mln eurot (31.12.2023 seisuga 858,8 mln

eurot) ja muud eurosüsteemisesed nõuded, mis tulenevad peamiselt eurosüsteemi riikide keskpankadelt kogutava ja neile jaotatava monetaartulu vahet, 257,9 mln eurot (31.12.2023 seisuga 75,7 mln eurot).
Kaitseotstarbelised ettemakstud tulevaste perioodide kulud, vt lisa a5.

Lisa c5

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

A. Avalik sektor

Avaliku sektori aruandes on sihtasutused ja mittetulundusühingud (vt lisad a1 B1, b1 B, c1 B) konsolideeritud rida-realt meetodil.

B. Valitsussektor

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Riigi osalused (vt lisa a8)	8,3	8,3	8,3
Kohalike omavalitsuste üksuste osalused (vt lisa b4)	1,0	2,1	3,7
Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused	7,0	6,9	7,0
Kokku osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes	16,3	17,3	19,0

Lisa c6

Osalused tütar- ja sidusettevõtjates

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Riigi osalused (vt lisa a9)	87,6	90,7	89,4	3 577,1	3 603,4	3 823,8
Riigi valitsussektoris kuuluvatele sihtasutustele ja äriühingutele kuuluvad osalused	0,0	0,0	0,0	8,9	8,9	9,0
Kohalike omavalitsuste üksuste osalused (vt lisa b5)	190,5	188,0	99,6	392,2	388,0	348,4
Muude avalik-õiguslike juriidiliste isikute osalused	0,7	0,7	0,6	4,5	5,3	2,8
Sektorite vahelised elimineerimised	-12,2	-11,8	-9,2	0,0	0,0	-0,2
Kokku osalused tütar- ja sidusettevõtjates	266,6	267,6	180,4	3 982,7	4 005,6	4 183,8

Osaluste liikumine

	Avalik sektor	Valitsussektor		
	Sidusettevõtjad	Tütarettevõtjad	Sidusettevõtjad	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	180,4	4 096,1	87,7	4 183,8
Rahalised sisse- ja väljamaksed	3,3	6,5	0,0	6,5
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	77,8	-79,8	77,8	-2,0
Kasum mitterahalise sissemakse ümberhindamisest (vt lisa b5 B)	0,0	71,6	0,0	71,6
Müügitulu	0,2	0,2	0,0	0,2
Kasum/kahjum müügist	-0,2	-0,2	0,0	-0,2
Ümberklassifitseerimine	0,0	-214,3	0,0	-214,3
Saadud dividendid	-6,3	0,0	0,0	0,0
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil (vt lisa c24)	12,9	0,0	0,0	0,0

	Avalik sektor	Valitsussektor		
	Sidusettevõtjad	Tütarettevõtjad	Sidusettevõtjad	Kokku
Otse netovara reservides kajastatud sidusettevõtjate koondkasumi mõju valuutakursivahedest	-0,5	0,0	0,0	0,0
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa c24)	0,0	-39,9	-0,1	-40,0
Jääk seisuga 31.12.2023	267,6	3 840,2	165,4	4 005,6
Rahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	13,9	0,0	13,9
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,0	-0,5	0,0	-0,5
Müügitulu	-0,9	0,0	-0,9	-0,9
Kasum/kahjum müügist	0,3	0,0	0,9	0,9
Valitsussektoris ümberklassifitseerimine	0,0	-7,9	0,0	-7,9
Saadud dividendid	-10,6	0,0	0,0	0,0
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil (vt lisa c24)	11,0	0,0	0,0	0,0
Otse netovara reservides kajastatud sidusettevõtjate koondkasumi mõju valuutakursivahedest	-0,8	0,0	0,0	0,0
Allahindlused ja allahindluste tühistamised (vt lisa c24)	0,0	-28,4	0,0	-28,4
Jääk seisuga 31.12.2024	266,6	3 817,3	165,4	3 982,7

2024. a algusest klassifitseeriti valitsussektoris ümber 6 kohaliku omavalitsuse üksuse äriühingut ja üks muu avalik-õigusliku juriidilise isiku äriühing kokku netovarade mahuga 7,9 mln eurot.

2023. a algusest klassifitseeriti valitsussektoris ümber kaks riigi ja 18 kohaliku omavalitsuse üksuse äriühingut, kokku netovarade mahuga 214,3 mln eurot.

Osalustelt saadud dividenditulu

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Tütarettevõtjalt	0,0	0,0	239,2	198,1
Sidusettevõtjalt	10,6	6,3	6,2	4,4
Kokku dividenditulu osalustelt	10,6	6,3	245,4	202,5

Lisa c7

Kinnisvarainvesteeringud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	267,0	252,5	205,7	202,2
Soetusmaksumus	380,6	361,5	287,8	281,9
Kogunenud kulum	-113,6	-109,0	-82,1	-79,7
Kokku liikumised	6,5	14,5	4,4	3,5
Soetused ja parendused	1,5	3,5	1,5	2,1
Kulum ja allahindlus	-9,1	-10,8	-6,9	-8,3
Müük müügihinnas	-6,8	-5,6	-6,4	-5,5
Müügist saadud kasum	4,4	3,2	4,1	3,1
Ümberklassifitseerimine	15,1	22,0	11,0	10,3
Saadud ja üle antud sihtfinantseerimine	0,2	0,2	0,1	0,1
Saadud ja üle antud mitterahalised sissemaksed	0,0	0,0	-0,2	0,0
Muutused valitseva mõju omandamisest ja kadumisest	0,0	0,3	0,0	0,0
Ümberhindlus	1,2	1,7	1,2	1,7
Jääk perioodi lõpus	273,5	267,0	210,1	205,7
Soetusmaksumus	403,4	380,6	298,7	287,8

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Kogunenud kulum	-129,9	-113,6	-88,6	-82,1
Sh kasutusrendile antud, jääkväärtus	118,3	138,2	108,0	112,5
Sh laenude katteks panditud, jääkväärtus	13,3	14,2	4,0	4,0
Tulud ja kulud				
Rendi- ja üüritulu, hoonestusõiguse ja kasutusvalduse tasud	47,4	40,7	33,1	26,5
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-5,3	-6,0	-4,8	-5,3

Lisa c8

Materiaalne põhivara

mln eurot

A. Avalik sektor

	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitseots- tarbeline põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhi- vara	Lõpetamata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	1 425,4	10 361,2	383,8	3 318,5	212,4	1 362,9	17 064,2
Soetusmaksumus	1 425,4	17 236,3	898,8	6 736,7	400,6	1 362,9	28 060,7
Kogunenud kulum		-6 875,1	-515,0	-3 418,2	-188,2		-10 996,5
Kokku liikumised 2023	3,5	426,5	57,4	-405,3	0,8	683,4	765,2
Soetused ja parendused	23,8	138,8	4,6	186,5	13,2	2 216,4	2 583,3
Kulum ja allahindlus	-0,1	-801,4	-71,2	-857,3	-31,3	-10,8	-1 772,1
Müük müügihinnas	-40,6	-3,2	0,0	-3,1	0,0	0,0	-46,9
Müügist saadud kasum	32,2	1,5	0,0	1,9	0,0	0,0	35,6
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,5	8,8	11,6	9,5	0,2	0,0	30,6
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	-0,3	-1,2	0,0	0,0	-0,1	-1,6
Ümberklassifitseerimine	-15,2	1 080,6	113,6	274,2	18,8	-1 518,0	-46,0
Muutused valitseva mõju omandamisest ja lõppemisest	-1,1	0,0	0,0	-17,7	-0,1	-4,6	-23,5
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-0,1	0,0	0,0	0,7	0,0	0,5	
Ümberhindlus	4,1	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8
Jääk seisuga 31.12.2023	1 428,9	10 787,7	441,2	2 913,2	213,2	2 046,3	17 830,5
Soetusmaksumus	1 428,9	18 242,0	1 009,1	6 870,6	387,9	2 046,3	29 984,8
Kogunenud kulum		-7 454,3	-567,9	-3 957,4	-174,7		-12 154,3
Keskmine kulumi norm		4,5%	7,5%	12,6%	7,9%		
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus		54,3	0,0	131,6	0,1		186,0
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	171,2	131,0	0,0	11,2	0,3		313,7
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	5,8	207,8	0,0	44,1	0,0		257,7
Kokku liikumised 2024	61,3	360,3	70,7	51,3	12,7	802,5	1 358,8
Soetused ja parendused	46,8	66,8	9,3	141,7	15,4	2 414,1	2 694,1
Kulum ja allahindlus	-3,7	-681,3	-64,9	-342,1	-23,9	-116,1	-1 232,0
Müük müügihinnas	-30,8	-23,6	0,0	-6,5	0,0	0,0	-60,9
Müügist saadud kasum	27,5	2,4	0,0	2,3	0,0	0,0	32,2
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	1,3	2,5	9,0	1,9	0,2	0,1	15,0
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	0,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	-4,0
Ümberklassifitseerimine	7,4	991,4	121,3	281,5	21,2	-1 495,8	-73,0
Muutused valitseva mõju omandamisest ja lõppemisest	0,0	-1,4	0,0	-27,8	-0,3	0,0	-29,5
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	0,1	0,6
Ümberhindlus	12,6	3,5	0,0	0,0	0,1	0,1	16,3

	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitseots- tarbeline põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhi- vara	Lõpetamata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2024	1 490,2	11 148,0	511,9	2 964,5	225,9	2 848,8	19 189,3
Soetusmaksumus	1 490,2	18 958,9	1 141,9	7 054,3	413,7	2 848,8	31 907,8
Kogunenud kulum		-7 810,9	-630,0	-4 089,8	-187,8		-12 718,5
Keskmine kulumi norm		3,7%	6,0%	4,9%	6,0%		
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus		78,1	0,0	83,6	0,1		161,8
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	177,7	130,3	0,0	1,7	0,2		309,9
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	3,1	177,7	0,0	37,0	0,0		217,8

B. Valitsussektor

	Maa	Hooned ja raja- tised	Kaitseotstar- beline põhi- vara	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	797,1	7 133,7	383,8	817,7	199,3	754,3	10 085,9
Soetusmaksumus	797,1	11 936,3	898,8	1 873,1	354,5	754,3	16 614,1
Kogunenud kulum		-4 802,6	-515,0	-1 055,4	-155,2		-6 528,2
Kokku liikumised 2023	13,1	893,6	57,4	45,3	2,5	281,4	1 293,3
Soetused ja parendused	19,8	121,1	4,6	113,0	10,6	1 302,8	1 571,9
Kulum ja allahindlus	-0,1	-529,6	-71,2	-144,9	-27,8	-3,3	-776,9
Müük müügihinnas	-40,6	-4,0	0,0	-0,8	0,0	0,0	-45,4
Müügist saadud kasum	32,2	1,5	0,0	0,5	0,0	0,0	34,2
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	-3,6	1,0	0,0	7,7	0,1	0,0	5,2
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,5	9,0	11,6	9,5	0,2	0,0	30,8
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	-0,3	-1,2	0,0	0,0	-0,2	-1,7
Ümberklassifitseerimine	0,9	1 293,5	113,6	60,2	19,4	-1 017,9	469,7
Muutused valitseva mõju omandamisest ja lõppemisest	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ümberhindlus	4,0	1,4	0,0	0,1	0,0	0,0	5,5
Jääk seisuga 31.12.2023	810,2	8 027,3	441,2	863,0	201,8	1 035,7	11 379,2
Soetusmaksumus	810,2	13 438,8	1 009,1	1 946,5	347,0	1 035,7	18 587,3
Kogunenud kulum		-5 411,5	-567,9	-1 083,5	-145,2		-7 208,1
Keskmine kulumi norm		4,2%	7,5%	7,6%	7,9%		
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus		43,0	0,0	86,3	0,1		129,4
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	3,1	107,0	0,0	0,4	0,3		110,8
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	3,3	88,7	0,0	0,0	0,0		92,0
Kokku liikumised 2024	51,6	324,4	70,7	66,6	9,5	374,7	897,5
Soetused ja parendused	38,0	48,4	9,2	106,7	10,0	1 445,6	1 657,9
Kulum ja allahindlus	-0,1	-537,2	-64,9	-131,0	-20,5	-1,8	-755,5
Müük müügihinnas	-30,6	-21,5	0,0	-1,1	0,0	0,0	-53,2
Müügist saadud kasum	27,4	1,2	0,0	0,9	0,0	0,0	29,5
Mitterahalised sisse- ja väljamaksed	0,1	2,8	0,0	0,5	0,0	0,0	3,4
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	1,3	2,1	9,1	1,9	0,2	0,0	14,6
Antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0,0	-1,5	-4,0	-0,2	0,0	0,0	-5,7
Ümberklassifitseerimine	3,0	827,2	121,3	88,8	19,7	-1 069,2	-9,2
Ümberhindlus	12,5	2,9		0,1	0,1	0,1	15,7
Jääk seisuga 31.12.2024	861,8	8 351,7	511,9	929,6	211,3	1 410,4	12 276,7
Soetusmaksumus	861,8	14 043,2	1 141,9	2 073,7	368,4	1 410,4	19 899,4
Kogunenud kulum		-5 691,5	-630,0	-1 144,1	-157,1		-7 622,7
Keskmine kulumi norm		4,1%	6,0%	6,6%	5,7%		

	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitseotstarbeline põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Kapitalirendi tingimustel renditud, jääkväärtus		57,3	0,0	74,9	0,1		132,3
Kasutusrendile antud, jääkväärtus	9,1	118,7	0,0	0,4	0,2		128,4
Laenude katteks panditud, jääkväärtus	0,6	67,2	0,0	0,0	0,0		67,8

Lisa c9

Immateriaalne põhivara

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	429,9	374,9	291,8	242,8
Soetusmaksumus	971,3	863,4	700,9	604,6
Kogunenud kulum	-541,4	-488,5	-409,1	-361,8
Kokku liikumised	49,1	55,0	30,1	49,0
Soetused ja parendused	141,9	145,1	103,1	110,8
Kulum ja allahindlus	-94,2	-87,9	-74,0	-65,6
Ümberklassifitseerimine	0,8	-1,4	1,0	3,8
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	1,4	-0,8	0,0	0,0
Muutused valitseva mõju omandamisest ja lõppemisest	-0,8	0,0	0,0	0,0
Jääk perioodi lõpus	479,0	429,9	321,9	291,8
Soetusmaksumus	1 085,9	971,3	783,7	700,9
Kogunenud kulum	-606,9	-541,4	-461,8	-409,1
Keskmine kulum norm (%)	9,2%	9,6%	10,0%	10,0%

Lisa c10

Materiaalse ja immateriaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute soetus tegevusalade lõikes

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Transport	605,8	476,2	540,4	426,8
Kütus ja energia	908,8	899,9	1,3	32,6
Muu majandus	115,9	139,1	52,1	54,4
Elamu- ja kommunaalmajandus	53,7	62,6	22,7	26,7
Keskkonnakaitse	18,8	21,5	13,1	12,5
Haridus	205,2	256,4	205,7	257,1
Vaba aeg, kultuur, religioon	121,4	135,6	119,2	133,9
Riigikaitse	521,1	377,7	525,4	379,2
Avalik kord ja julgeolek	48,5	56,3	48,5	56,5
Tervishoid	81,5	155,7	80,7	155,3
Sotsiaalne kaitse	26,1	30,1	26,1	30,0
Üldised valitsussektori teenused	130,7	120,8	127,3	119,8
Kokku põhivara soetus	2 837,5	2 731,9	1 762,5	1 684,8

Avaliku sektori rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla suurenemisega tarnijatele 2,3 mln euro võrra (2023. a suurenemine 85,9 mln eurot).

Valitsussektori rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud võla suurenemisega tarnijatele 27,2 mln euro võrra (2023. a suurenemine 48,5 mln eurot).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetust korrigeeritud veel kapitalirendikohustiste võtmisega (vt lisa c14) ja kapitaliseeritud intressikuludega (vt lisa c24).

Lisa c11

Bioloogilised varad

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Jääk perioodi alguses	2 494,2	2 251,5	34,0	33,7
Müük müügihinnas	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Müügist saadud kasum	0,1	0,2	0,2	0,2
Õiglase väärtuse muutus	-501,5	242,9	-22,9	0,5
Jääk perioodi lõpus	1 992,6	2 494,2	11,1	34,0
Sh käibevara	98,5	69,6	0,8	3,1
Sh põhivara	1 894,1	2 424,6	10,3	30,9

Realiseeritav kasvav mets moodustab avaliku sektori bioloogilistest varadest aruandeperioodi lõpu seisuga 1 980,6 mln eurot (31.12.2023 seisuga 2 438,8 mln eurot), sh lühiajalise osana kajastatud 87,2 mln eurot (31.12.2023 seisuga 59,8 mln eurot). Sellest enamuse moodustab realiseeritav riigimets (vt lisa a14).

Realiseeritav kasvav mets moodustab valitsussektori bioloogilistest varadest aruandeperioodi lõpu seisuga 10,6 mln eurot (31.12.2023 seisuga 33,5 mln eurot), sh lühiajalise osana kajastatud 0,8 mln eurot (31.12.2023 seisuga 3,1 mln eurot).

Lisa c12

Muud kohustised ja saadud ettemaksed

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Lühiajalised muud kohustised ja saadud ettemaksed	17 330,1	15 480,2	15 315,1	2 367,1	1 901,6	1 593,3
Maksu-, lõivu- ja trahvikohustised	90,6	86,2	83,2	71,8	65,6	66,3
Intressivõlad	96,7	95,6	55,1	61,0	32,8	17,9
Muud viitvõlad	44,9	21,7	33,3	1,5	1,5	0,8
Toetuste andmise kohustised	306,3	309,3	276,9	322,1	320,8	324,6
Taastuenergia tasud toetuste andmiseks	18,8	20,4	6,2	0,0	0,0	0,0
Ringluses olevad pangatähed	4 352,1	4 027,8	4 071,6	0,0	0,0	0,0
Klientide hoiused	10 390,7	9 429,6	9 601,9	34,1	86,2	108,8
Tagatisdeposiidid	47,9	41,3	45,4	38,4	31,0	36,8
Varade müügiga seotud kohustised	0,0	9,2	54,0	0,0	0,0	0,0
Kohustis saastekvootide vahetusehingust (vt lisa a15)	79,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud kohustised	71,0	76,0	32,8	36,7	37,9	32,2
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (vt lisa c15)	1 787,7	1 319,1	991,3	1 779,1	1 308,7	982,8
Muud tulevaste perioodide tulud	43,6	44,0	63,4	22,4	17,1	23,1

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Pikaajalised kohustised ja saadud ettemaksed	88,5	83,0	76,8	58,4	51,7	44,7
Võlad tarnijatele	15,0	11,4	6,8	7,0	5,9	3,6
Intressivõlad (vt lisa a17)	39,8	34,1	30,3	39,8	34,1	30,3
Edasilükkunud ettevõtte tulumaksu kohustised (vt lisa a15)	18,8	13,7	12,9	0,0	0,0	0,0
Muud kohustised	3,1	11,8	13,3	1,5	1,4	1,5
Muud tulevaste perioodide tulud	11,8	12,0	13,5	10,1	10,3	9,3
Kokku muud kohustised ja saadud ettemaksed	17 418,6	15 563,2	15 391,9	2 425,5	1 953,3	1 638,0

Eesti Pank kajastab ringluses olevaid europangatähti alates eurosüsteemiga liitumisest vastavalt eurosüsteemi riikide keskpankadele määratud europangatähtede jaotamise alusele, milleks on iga riigi keskpanga osalus Euroopa Keskpangas. Keskpanga poolt tegelikult ringlusse lastud pangatähtede ja pangatähtede jaotamise alusel tekkinud pangatähtede väärtuse erinevus tekitab tasustatavad eurosüsteemisisesed saldod (vt lisa c4).

Klientide hoiustest moodustasid Eesti Pangas avatud pankade arvelduskontod, sh kohustusliku reservi katmiseks, üleöödeposiidid ja vahendid, mis ei ole vabalt kasutatavad, 9 896,6 mln eurot (31.12.2023 seisuga 8 973,1 mln eurot) ning Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) arvestusühikute vastaskirje 370,6 mln eurot (31.12.2023 seisuga 359,2 mln eurot).

Lisa c13

Eraldised

mln eurot

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	888,0	4 124,8	5 012,8	406,2	4 075,2	4 481,4
Pensionieraldised	381,6	4 023,5	4 405,1	381,3	4 023,0	4 404,3
Keskonnakaitsealised eraldised	431,5	26,8	458,3	0,0	0,3	0,3
Kohtukulude eraldised	3,2	4,0	7,2	3,2	4,0	7,2
Garantiikohustuste ja laenu tagatiste eraldised	15,9	44,1	60,0	9,4	44,1	53,5
Muud eraldised	55,8	26,4	82,2	12,3	3,8	16,1
Kokku liikumised 2023	-409,6	511,6	102,0	-252,0	502,3	250,3
Eraldiste moodustamine	331,0	484,0	815,0	6,4	474,4	480,8
Väljamaksed ja kasutamised	-874,7	-0,7	-875,4	-391,4	0,0	-391,4
Diskonteeritud eraldistelt arvestatud intress	0,0	162,4	162,4	0,0	160,7	160,7
Ümberklassifitseerimine	134,1	-134,1	0,0	133,0	-132,8	0,2
Jääk seisuga 31.12.2023	478,4	4 636,4	5 114,8	154,2	4 577,5	4 731,7
Pensionieraldised	137,2	4 517,0	4 654,2	136,0	4 516,5	4 652,5
Keskonnakaitsealised eraldised	206,6	27,8	234,4	0,0	0,3	0,3
Kohtukulude eraldised	2,3	4,6	6,9	2,1	4,5	6,6
Garantiikohustuste ja laenu tagatiste eraldised	99,3	48,5	147,8	6,9	48,5	55,4
Muud eraldised	33,0	38,5	71,5	9,2	7,7	16,9
Kokku liikumised 2024	17,6	338,0	355,6	22,7	346,0	368,7
Eraldiste moodustamine	210,7	320,1	530,8	12,6	310,1	322,7
Väljamaksed ja kasutamised	-339,2	-0,5	-339,7	-134,5	0,0	-134,5
Muutused valitseva mõju lõppemisest	-0,5	-17,6	-18,1	0,0	0,0	0,0
Diskonteeritud eraldistelt arvestatud intress	0,0	182,6	182,6	0,0	180,5	180,5
Ümberklassifitseerimine	146,6	-146,6	0,0	144,6	-144,6	0,0
Jääk seisuga 31.12.2024	496,0	4 974,4	5 470,4	176,9	4 923,5	5 100,4

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku
Pensionieraldised	153,9	4 865,0	5 018,9	152,9	4 864,3	5 017,2
Keskkonnakaitselised eraldised	127,3	31,6	158,9	0,0	0,5	0,5
Kohtukulude eraldised	4,0	9,2	13,2	3,3	9,2	12,5
Garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldised	178,4	43,5	221,9	8,1	43,4	51,5
Muud eraldised	32,4	25,1	57,5	12,6	6,1	18,7

Avalikus sektoris sisaldub garantiikohustiste ja laenu tagatiste eraldiste hulgas Eesti Panga eraldis finantsinvesteeringutega seotud riskide katteks summas 169,0 mln eurot (31.12.2023 seisuga 90,9 mln eurot).

Lisa c14

Laenukohustised

mln eurot

A. Avalik sektor

Laenukohustised järelejäanud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	3 782,1	4 363,4	182,2	8 327,7
Kuni 1 aasta	1 085,2	661,6	21,5	1 768,3
1 kuni 5 aastat	150,5	1 532,6	76,2	1 759,3
Üle 5 aasta	2 546,4	2 169,2	84,5	4 800,1
Jääk seisuga 31.12.2023	3 727,8	5 748,4	168,9	9 645,1
Kuni 1 aasta	529,8	903,4	25,3	1 458,5
1 kuni 5 aastat	133,9	2 354,7	65,7	2 554,3
Üle 5 aasta	3 064,1	2 490,3	77,9	5 632,3
Jääk seisuga 31.12.2024	5 364,2	5 676,0	148,0	11 188,2
Kuni 1 aasta	985,0	669,6	22,4	1 677,0
1 kuni 5 aastat	173,4	2 720,3	52,1	2 945,8
Üle 5 aasta	4 205,8	2 286,1	73,5	6 565,4

Laenukohustiste liikumine

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	3 782,1	4 363,4	182,2	8 327,7
Saadud	1 321,4	2 075,7	32,4	3 429,5
Ümberhindlused	0,0	0,5	0,1	0,6
Ümberklassifitseerimine	0,0	0,0	-4,4	-4,4
Muutused valitseva mõju tekkimisest ja lõppemisest	0,0	-3,3	0,0	-3,3
Laenu nõuetega tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Tagasi makstud	-1 392,2	-675,0	-42,1	-2 109,3
Laenu kulu amortisatsioon	16,5	-8,1	0,7	9,1
Jääk seisuga 31.12.2023	3 727,8	5 748,4	168,9	9 645,1
Saadud	3 933,3	817,9	17,9	4 769,1
Muutused valitseva mõju tekkimisest ja lõppemisest	0,0	0,0	-2,8	-2,8
Valuuta ümberhindluse kursivahed	0,0	0,1	0,1	0,2
Tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-2,6	-7,4
Tagasi makstud	-2 302,2	-889,8	-33,5	-3 225,5

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Laenukulu amortisatsioon	5,3	4,2	0,0	9,5
Jääk seisuga 31.12.2024	5 364,2	5 676,0	148,0	11 188,2
Intressikulu 2023 (vt lisa c24)	-91,2	-165,2	-7,9	-264,3
Keskmine intressimäär	2,4%	3,3%	4,5%	2,9%
Intressikulu 2024 (vt lisa c24)	-146,0	-240,8	-9,2	-396,0
Keskmine intressimäär	3,2%	4,2%	5,8%	3,8%

B. Valitsussektor

Laenukohustised järelejäänud tähtaja järgi

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	2 925,9	3 261,4	125,7	6 313,0
Kuni 1 aasta	359,8	211,5	12,0	583,3
1 kuni 5 aastat	16,5	1 022,3	35,2	1 074,0
Üle 5 aasta	2 549,6	2 027,6	78,5	4 655,7
Jääk seisuga 31.12.2023	3 593,8	3 665,6	123,7	7 383,1
Kuni 1 aasta	522,1	219,9	13,5	755,5
1 kuni 5 aastat	7,7	1 288,1	35,8	1 331,6
Üle 5 aasta	3 064,0	2 157,6	74,4	5 296,0
Jääk seisuga 31.12.2024	5 238,0	3 674,3	112,5	9 024,8
Kuni 1 aasta	977,4	344,8	10,4	1 332,6
1 kuni 5 aastat	54,8	1 412,2	37,2	1 504,2
Üle 5 aasta	4 205,8	1 917,3	64,9	6 188,0

Laenukohustiste liikumine

	Võlakirjad	Laenud	Kapitalirent	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2022	2 925,9	3 261,4	125,7	6 313,0
Saadud	1 321,4	610,9	10,9	1 943,2
Ümberklassifitseerimine	0,0	46,0	1,1	47,1
Muutused valitseva mõju tekkimisest ja lõppemisest	9,3	0,1	0,0	9,4
Laenukulu amortisatsioon	0,0	-4,8	0,0	-4,8
Tagasi makstud	-662,8	-248,0	-14,0	-924,8
Jääk seisuga 31.12.2023	3 593,8	3 665,6	123,7	7 383,1
Saadud	3 933,3	372,4	5,4	4 311,1
Ümberklassifitseerimine	0,0	5,2	0,0	5,2
Tasaarveldatud (vt lisa a17)	0,0	-4,8	-0,1	-4,9
Laenukulu amortisatsioon	5,3	0,1	0,0	5,4
Tagasi makstud	-2 294,4	-364,2	-16,5	-2 675,1
Jääk seisuga 31.12.2024	5 238,0	3 674,3	112,5	9 024,8
Intressikulu 2023 (vt lisa c24)	-67,9	-98,5	-5,7	-172,1
Keskmine intressimäär	2,1%	2,8%	4,6%	2,5%
Intressikulu 2024 (vt lisa c24)	-138,7	-126,9	-6,1	-271,7
Keskmine intressimäär	3,1%	3,5%	5,2%	3,3%

Informatsioon laenu tagatisteks seatud tagatiste, panditud varade ja kapitalirendi tingimustel renditud varade kohta vt lisa c27, c7, c8.

Lisa c15

Saadud ja antud toetused

mln eurot

A. Saadud toetused

A.1. Avalik sektor

	Jääk seisuga 31.12.2022		Arvestatud tulu 2023	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024	
	Nõuded (vt lisa a3)	Laekunud ettemaksed (vt lisa a15)		Nõuded (vt lisa a3)	Laekunud ettemaksed (vt lisa a15)		Nõuded (vt lisa a3)	Laekunud ettemaksed (vt lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	713,5	919,2	1 274,6	875,4	1 154,0	1 143,1	769,1	1 550,4
Muu välisabi	16,6	69,1	79,1	23,2	161,3	202,4	22,8	232,2
Kodumaised toetused	0,3	3,0	54,5	0,4	3,8	57,6	0,2	5,1
Saadud toetused kokku	730,4	991,3	1 408,2	899,0	1 319,1	1 403,1	792,1	1 787,7

Seoses taastuvenergia toetuste kajastamisega on avalikus sektoris tagasiulatuvalt vähendatud 2023. a saadud toetusi 21,3 mln euro võrra (kodumaised toetused tegevuskuludeks, vt lisa a19).

Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2024				2023			
	Tulu tegevus- kuludeks	Tulu tegevus- kulude vahen- damiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahen- damiseks	Tulu tegevus- kuludeks	Tulu tegevus- kulude vahen- damiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahen- damiseks
Põllumajandus	13,7	225,5	7,2	50,3	13,3	234,1	9,7	57,4
Transport	9,2	0,2	229,2	4,3	6,0	0,1	182,6	12,3
Muu majandus	48,0	12,5	116,3	29,3	45,7	15,7	177,1	44,9
Haridus	122,3	26,4	0,8	0,2	99,4	26,9	81,9	0,5
Elamu- ja kommunaalmajandus	0,3	0,0	1,3	64,6	0,2	0,0	3,7	36,7
Keskkonnakaitse	11,7	1,8	5,1	10,0	21,7	2,0	5,8	10,5
Üldised valitsussektori teenused	79,2	4,1	31,7	2,1	71,1	4,8	28,6	2,1
Tervishoid	3,3	0,0	28,0	0,0	5,8	0,2	97,0	1,1
Sotsiaalne kaitse	14,6	0,2	0,6	0,0	28,1	2,1	4,2	4,3
Vaba aeg, kultuur, religioon	10,0	3,2	0,8	1,1	6,2	2,3	0,6	0,7
Riigikaitse	17,7	120,0	70,8	4,1	9,7	0,2	35,6	0,0
Avalik kord ja julgeolek	15,0	0,0	6,2	0,2	11,4	0,1	3,6	0,2
Saadud toetused kokku	345,0	393,9	498,0	166,2	318,6	288,5	630,4	170,7

Aruandeperioodil nõuti seoses tingimuste rikkumisega tagasi 17,7 mln eurot välisabi (2023. a 35,3 mln eurot), sh 10,7 mln eurot väljapoole avalikku sektorit vahendatud välisabi (2023. a 2,9 mln eurot) (kajastatud tulu vähendusena).

Vahendatud toetused summas 560,1 mln eurot (2023. a 459,2 mln eurot) kajastavad saadud toetusi Euroopa Liidu fondi-dest ja muud välisabi, mida avalik sektor ei kasutanud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid andis edasi kasusaajatele väljaspool avalikku sektorit (kajastatud ka antud toetustena, vt osa B).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimise-
ga (vt lisa c8). Lisaks on investeerimistegevuse rahavooge korrigeeritud põhivara sihtfinantseerimiseks saadud ettemak-
sete suurenemisega 24,8 mln euro võrra (2023. a suurenemine 182,8 mln eurot) ja nõuete vähenemisega 106,9 mln euro
võrra (2022. a suurenemine 156,8 mln eurot).

A2. Valitsussektor

	Jääk seisuga 31.12.2022		Arvestatud tulu 2023	Jääk seisuga 31.12.2023		Arvestatud tulu 2024	Jääk seisuga 31.12.2024	
	Nõuded (vt lisa a3)	Laekunud ettemaksed (vt lisa a15)		Nõuded (vt lisa a3)	Laekunud ettemaksed (vt lisa a15)		Nõuded (vt lisa a3)	Laekunud ettemaksed (vt lisa a15)
Euroopa Liidu fondidest	712,9	914,7	1 229,6	875,1	1 148,8	1 062,4	765,0	1 545,3
Muu välisabi	16,6	65,3	78,7	20,2	156,1	201,5	22,9	228,7
Kodumaised toetused	0,3	2,8	54,8	0,3	3,8	57,1	0,3	5,1
Saadud toetused kokku	729,8	982,8	1 363,1	895,6	1 308,7	1 321,0	788,2	1 779,1

Saadud toetuste tulu tegevusala järgi

	2024				2023			
	Tulu tegevuskuludeks	Tulu tegevuskulude vahendamiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahendamiseks	Tulu tegevuskuludeks	Tulu tegevuskulude vahendamiseks	Tulu põhivara soetuseks	Tulu põhivara soetuse vahendamiseks
Põllumajandus	13,0	225,7	7,2	50,3	13,0	234,2	9,7	57,4
Transport	8,8	0,4	228,2	5,0	5,8	0,1	173,0	13,0
Muu majandus	45,3	10,1	19,0	50,8	44,3	15,9	141,4	45,3
Haridus	122,2	26,6	0,8	0,2	99,2	27,1	81,9	0,5
Keskkonnakaitse	11,5	2,0	3,6	11,5	19,7	4,0	0,0	16,6
Elamu- ja kommunaalmajandus	0,3	0,0	0,7	64,6	0,1	0,0	3,8	36,8
Sotsiaalne kaitse	14,5	0,3	0,6	0,0	28,1	2,1	4,2	4,3
Tervishoid	3,3	0,0	28,0	0,0	5,8	0,2	96,9	1,2
Vaba aeg, kultuur, religioon	10,2	3,2	0,8	1,1	6,4	2,3	0,6	0,7
Üldised valitsussektori teenused	79,0	4,3	31,7	2,1	71,2	4,8	27,7	3,0
Riigikaitse	17,7	120,0	70,8	4,1	9,7	0,2	35,6	0,0
Avalik kord ja julgeolek	15,0	0,0	6,3	0,2	11,4	0,1	3,6	0,2
Saadud toetused kokku	340,8	392,6	397,7	189,9	314,7	291,0	578,4	179,0

Vahendamiseks saadud tulu 582,5 mln eurot (2023. a 470,0 mln eurot) kajastab saadud toetusi Euroopa Liidu fondidest ja muud välisabi ning aastekvootide müügist saadud tulu, mida valitsussektoris ei kasutatud oma tegevuskuludeks ega põhivara soetamiseks, vaid anti edasi kasusaajatele väljaspool valitsussektorit (kajastatud ka antud sihtfinantseerimisena, vt osa B).

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa c8). Lisaks on investeerimistegevuse rahavooge korrigeeritud põhivara sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksete suurenemisega 21,3 mln euro võrra (2023. a suurenemine 182,4 mln eurot) ja nõuete vähenemisega 106,7 mln euro võrra (2023. a suurenemine 154,1 mln eurot).

B. Antud toetused

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Pensionid	-2 845,1	-2 544,8	-2 845,1	-2 544,8
Ajutise töövõimetuse hüvitised	-153,9	-155,2	-153,9	-155,2
Ravimite ja meditsiiniliste abivahendite hüvitamine	-260,3	-237,6	-260,3	-237,6
Muud ravikindlustustoetused	-528,2	-467,2	-532,9	-471,5
Töötuskindlustustoetused	-191,3	-179,0	-191,3	-179,0
Peretoetused	-801,8	-877,7	-801,8	-877,7
Toimetulekutoetus	-56,5	-58,4	-56,5	-58,4
Muud sotsiaalhoolekande seadusega sätestatud toetused ja teenused	-50,4	0,0	-50,4	0,0
Toetused töötutele	-60,5	-59,9	-60,5	-59,9

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Toetused puudega inimestele	-115,1	-84,5	-115,1	-84,5
Töövõimetoetused	-467,9	-427,1	-467,9	-427,1
Eakate sotsiaalhoolekandeteenused ja toetused	-39,7	-41,8	-39,7	-41,8
Õppetoetused	-60,1	-53,1	-60,1	-53,1
Erijuhtudel makstav sotsiaalmaks ja kogumispension	-171,0	-165,8	-171,0	-165,8
Avaliku sektori pensionieraldiste moodustamine	-44,6	-67,7	-44,6	-67,7
Muud sotsiaaltoetused	-46,8	-48,2	-47,0	-48,2
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-1 240,1	-1 224,2	-1 197,9	-1 212,8
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-213,7	-235,0	-252,5	-260,2
Kokku antud toetused	-7 347,0	-6 927,2	-7 348,5	-6 945,3

Seoses taastuvenergia toetuste kajastamisega on avalikus sektoris tagasiulatuvalt suurendatud 2023. a antud toetusi 53,5 mln euro võrra (antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks, vt lisa a19).

2024. a korrastati sotsiaaltoetuste valdkonnas kontoplaani (2024. a oli muutuste rakendamine vabatahtlik). Sotsiaalhoolekande seaduse alusel hakatakse antud toetusi ja teenuseid kajastama eraldi kontogrupis. Varem olid need kajastatud erinevates kontogruppides, sh majandamiskuludes. Tagasiulatuvalt ei ole võimalik andmeid korrigeerida.

Rahavoogude aruandes on põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimist korrigeeritud mitterahalise sihtfinantseerimisega (vt lisa c8).

Avaliku sektori rahavoogude aruandes on lisaks arvestatud põhivara soetuseks antavate sihtfinantseerimise kohustiste suurenemisega 10,0 mln euro võrra (2023. a vähenemine 6,9 mln eurot) ja tehtud ettemaksete suurenemisega 3,0 mln euro võrra (2023. a suurenemine 5,2 mln eurot).

Valitsussektori rahavoogude aruandes on lisaks arvestatud põhivara soetuseks antavate sihtfinantseerimise kohustiste suurenemisega 14,2 mln euro võrra (2023. a suurenemine 26,3 mln euro eurot) ja tehtud ettemaksete suurenemisega 37,2 mln euro võrra (2023. a suurenemine 1,6 mln eurot).

Tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks antud toetused tegevusala järgi

	Avalik sektor				Valitsussektor			
	2024		2023		2024		2023	
	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks
Põllumajandus	-247,4	-58,7	-266,7	-67,1	-247,5	-58,8	-267,7	-67,1
Transport	-105,6	-5,4	-110,7	-14,7	-116,2	-6,5	-121,2	-15,5
Muu majandus	-118,5	-32,3	-161,9	-47,8	-62,0	-61,3	-135,7	-58,7
Haridus	-120,1	-0,2	-106,7	-0,7	-120,5	-0,2	-107,1	-0,7
Keskkonnakaitse	-10,5	-18,5	-9,9	-14,7	-11,6	-24,1	-12,9	-24,9
Elamu- ja kommu- naalmajandus	-3,7	-74,4	-4,2	-64,5	-3,7	-76,7	-3,4	-65,7
Sotsiaalne kaitse	-19,1	0,0	-22,8	-4,3	-19,1	0,0	-22,8	-4,4
Tervishoid	-11,3	-0,1	-8,7	-1,4	-11,3	-0,1	-8,9	-1,4
Vaba aeg, kultuur, re- ligioon	-148,0	-6,0	-139,4	-6,9	-149,2	-6,3	-140,9	-7,8
Üldised valitsussek- tori teenused	-317,6	-5,9	-375,7	-9,9	-318,5	-6,3	-374,7	-11,0
Riigikaitse	-133,9	-8,1	-11,7	-1,2	-133,9	-8,1	-11,7	-1,2
Avalik kord ja julge- olek	-4,4	-4,1	-5,8	-1,8	-4,4	-4,1	-5,8	-1,8
Kokku antud toetu- sed	-1 240,1	-213,7	-1 224,2	-235,0	-1 197,9	-252,5	-1 212,8	-260,2

Seoses taastuvenergia toetuste kajastamisega on tagasiulatuvalt suurendatud 2023. a antud toetusi 53,5 mln euro võrra.

Mitteresidentidele antud toetused, sh liikmemaksud, moodustasid avalikus sektoris 499,8 mln eurot (2023. a 544,7 mln eurot), sellest üldiste valitsussektori teenuste tegevusalal avalikus sektoris 308,1 mln eurot (2023. a 369,5 mln eurot).

Mitteresidentidele antud toetused, sh liikmemaksud, moodustasid valitsussektoris 495,9 mln eurot (2023. a 543,2 mln eurot), sellest üldiste valitsussektori teenuste tegevusalal 307,0 mln eurot (2023. a 368,4 mln eurot).

Lisa c16

Reservid

mln eurot

	Jääk seisuga 31.12.2022	Moodustamine/ vähendamine 2023	Jääk seisuga 31.12.2023	Moodustamine/ vähendamine 2024	Jääk seisuga 31.12.2024
Stabiliseerimisreserv (vt lisa a20)	423,9	16,3	440,2	13,1	453,3
Riigi muud reservid (vt lisa a20)	50,4	1,0	51,4	0,3	51,7
Kohalike omavalitsuste reservid	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4
Tervisekassa reservkapital ja riski- reserv	137,2	21,8	159,0	16,9	175,9
Töötukassa reservkapital	92,0	0,0	92,0	0,0	92,0
Valitsussektori reservid kokku	703,9	39,1	743,0	30,3	773,3
Eesti Panga reservkapital	485,8	0,0	485,8	0,0	485,8
Avaliku sektori reservid kokku	1 189,7	39,1	1 228,8	30,3	1 259,1

Tervisekassa reservkapitali suurus peab olema vähemalt 6% eelarve mahust ja riskireserv vähemalt 2% ravikindlustuse eelarve mahust.

Töötukassa reservkapital peab olema vähemalt 10% varade mahust.

Eesti Panga seaduse alusel suunatakse reservkapitali suurendamiseks igal aastal vähemalt 25% aastakasumist.

Lisa c17

Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor		Kulu edasi- suunamisest (vt lisa c23)		Kulu ebatõe- näoliselt lae- kuvaks arva- misest (vt lisa c23)	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Sotsiaalmaks ja sotsiaalkindlus- tuumaksed	5 392,7	5 071,9	5 392,7	5 071,9	-503,6	-481,0	-12,5	-10,8
Sotsiaalmaks pensionikindlustuseks	2 972,7	2 796,0	2 972,7	2 796,0	-324,5	-309,4	-7,2	-6,2
Sotsiaalmaks ravikindlustuseks	1 929,4	1 811,2	1 929,4	1 811,2	0,0	0,0	-4,7	-4,0
Töötuskindlustusmaksed	311,6	293,0	311,6	293,0	0,0	0,0	-0,6	-0,5
Kogumispensioni maksed	179,0	171,7	179,0	171,7	-179,1	-171,6	0,0	-0,1
Maksud kaupadelt ja teenustelt	4 262,7	3 936,0	4 300,0	3 966,5	0,0	0,0	-23,3	-13,8
Käibemaks	3 188,0	2 879,3	3 193,1	2 884,1	0,0	0,0	-23,3	-14,2
Aktsiisimaks	1 016,1	1 005,1	1 027,7	1 015,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Alkoholilt	252,7	262,4	252,7	262,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Tubakalt	249,7	251,4	249,7	251,4	0,0	0,0	0,0	0,4
Kütuselt	512,3	490,2	515,2	493,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Elektrilt	1,2	0,9	9,9	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud aktsiisimaksud	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Hasartmängumaks	37,5	32,7	58,1	48,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Parkimistasud	10,0	8,9	10,0	8,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Reklaamimaks	8,1	7,7	8,1	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Teede ja tänavate sulgemise maks	3,0	2,3	3,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulumaks	3 822,5	3 092,4	3 866,8	3 141,9	0,0	0,0	-6,1	-7,4
Füüsilise isiku tulumaks	2 693,9	2 388,3	2 693,9	2 388,3	0,0	0,0	-4,7	-5,2
Juriidilise isiku tulumaks	1 128,6	704,1	1 172,9	753,6	0,0	0,0	-1,4	-2,2
Omandimaksud	53,9	52,5	60,7	60,9	0,0	0,0	-0,2	-0,1

	Avalik sektor		Valitsussektor		Kulu edasi-suunamisest (vt lisa c23)		Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks arvamist (vt lisa c23)	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Maamaks	49,1	47,6	55,9	56,0	0,0	0,0	-0,2	-0,1
Raskeveokimaks	4,8	4,9	4,8	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Tollimaks	44,7	40,6	44,7	40,6	-33,6	-30,0	0,0	0,0
Maksud kokku	13 576,5	12 193,4	13 664,9	12 281,8	-537,2	-511,0	-42,1	-32,1

Sotsiaalkindlustusmaksed suunatakse edasi kogumispensioni fondidesse ja tollimaks Euroopa Komisjonile.

Lisa c18

Kaupade ja teenuste müük

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Riigilõivud	93,1	88,1	93,6	88,6
Tulu majandustegevusest	3 746,7	4 034,8	885,6	978,2
Tulu elektrienergia müügist	1 544,8	1 585,2	7,5	8,4
Tulu gaasienergia müügist	109,5	103,0	0,0	0,0
Tulu transporditeenustelt	288,8	301,8	64,2	60,4
Tulu põllu- ja metsamajandusest	260,3	315,3	9,7	9,2
Tulu kaevandamisest, töötlevast tööstusest ja ehitusest	184,6	212,4	0,0	0,2
Tulu soojusenergia müügist	90,5	76,7	7,2	8,0
Tulu haridusalasest tegevusest	131,3	121,8	134,0	124,4
Tulu sideteenustelt	130,6	119,3	2,7	2,5
Üür ja rent	79,4	75,3	40,7	38,8
Tulu tervishoiust	97,8	95,5	87,4	85,5
Tulu vee- ja kanalisatsiooniteenustest	84,1	80,0	11,3	9,3
Tulu kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	62,1	58,4	60,9	57,3
Tulu sotsiaaalialasest tegevusest	53,7	50,2	53,7	50,1
Tulu spordi- ja puhkealasest tegevusest	30,8	27,6	26,7	23,6
Saastekvootide müük	254,7	360,3	254,6	360,0
Õiguste müük	35,0	28,1	25,1	18,6
Muu toodete ja teenuste müük	308,7	423,9	99,9	121,9
Kokku kaupade ja teenuste müük	3 839,8	4 122,9	979,2	1 066,8

Lisa c19

Muud tulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Kasum/kahjum põhivara müügist (vt lisa c7,c8,c11)	36,7	39,0	33,8	37,5
Intressitulu maksuvõlgadelt	18,8	18,7	18,9	19,1
Kohtuotsustest tulenevad hüvitised	8,1	10,7	8,1	10,6

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Trahvid ja muud varalised karistused	37,6	30,6	37,5	31,3
Tulu loodusressursside kasutada andmisest	37,8	37,7	63,4	69,4
Saastetasud ja keskkonnanahäiringute hüvitised	19,5	19,2	36,5	34,0
Teekasutustasud	26,2	20,8	26,3	20,9
Kasum/kahjum varude müügist	20,0	10,4	18,9	8,7
Kasum tuletisinstrumentide ümberhindlusest	56,8	225,7	0,0	0,0
Muud tulud	40,7	35,4	16,8	22,9
Muud tulud kokku	302,2	448,2	260,2	254,4

Lisa c20

Tööjõukulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Töötasukulud				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	-43,8	-42,2	-43,8	-42,2
Ametnikud	-612,2	-589,0	-612,2	-589,0
Nõukogude ja juhatuste liikmed	-35,5	-33,5	-20,4	-19,2
Töötajad	-3 107,2	-2 842,2	-2 723,6	-2 470,0
Põhikohaga töötajate töötasu kokku	-3 798,7	-3 506,9	-3 400,0	-3 120,4
Aiutiste ja koosseisuväliste töötajate töötasu	-87,0	-85,0	-82,4	-79,5
Eripensionid ja pensionisuurendused (vt lisa a23)	-99,9	-161,9	-99,9	-161,9
Töötasukulud kokku	-3 985,6	-3 753,8	-3 582,3	-3 361,8
Keskmine töötajate arv (inimest taandatuna täistööajale)				
Valitavad ja ametisse nimetatavad isikud	562	611	562	611
Ametnikud	19 670	19 525	19 670	19 525
Nõukogude ja juhatuste liikmed	668	613	414	388
Töötajad	117 413	116 895	104 911	103 450
Keskmine töötajate arv kokku	138 313	137 644	125 557	123 974
Muud tööjõukulud				
Erisoodustused	-20,9	-22,7	-17,3	-17,0
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-1 304,1	-1 205,4	-1 174,5	-1 078,9
Kapitaliseeritud oma valmistatud põhivara maksumusse	47,2	43,1	14,8	12,9
Muud tööjõukulud kokku	-1 277,8	-1 185,0	-1 177,0	-1 083,0
Tööjõukulud kokku	-5 263,4	-4 938,8	-4 759,3	-4 444,8

Tööjõukulud tegevusalade lõikes on esitatud lisas c25.

Lisa c21

Majandamiskulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Tootmiskulud	-1 190,5	-1 148,7	-10,6	-9,2

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-410,7	-396,7	-433,3	-433,4
Meditatsioonitarbed ja -teenused	-305,0	-284,7	-302,3	-280,7
Rajatiste majandamiskulud	-314,0	-281,8	-226,8	-226,8
Sõidukite majandamiskulud	-205,6	-241,7	-120,7	-118,7
Kaitseotstarbeline varustus ja materjalid	-390,8	-210,6	-390,6	-210,8
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-218,6	-194,2	-184,4	-162,9
Administreerimiskulud	-154,3	-149,7	-122,1	-119,7
Töömashinade, seadmete ja inventari majandamiskulud	-133,7	-149,0	-109,4	-124,2
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-129,2	-132,5	-119,7	-123,6
Sotsiaalteenused	-34,0	-121,7	-34,0	-121,8
Toiduained ja toitlustusteenused	-94,1	-93,1	-92,5	-91,5
Õppevahendite ja koolituse kulud	-121,6	-89,1	-121,6	-89,4
Lähetuskulud	-75,9	-73,8	-72,0	-69,7
Personali koolituskulud	-41,8	-41,4	-36,1	-34,3
Muu erivarustus ja materjalid	-21,7	-41,1	-18,2	-38,1
Transporditeenused	-38,4	-39,4	-33,2	-32,5
Uurimis- ja arendustööd	-32,7	-30,4	-29,2	-26,5
Eri- ja vormiriietus	-19,5	-14,6	-17,2	-13,5
Tagatis- ja garantiikahiude eraldiste muutus	2,6	-5,6	2,9	-5,1
Muud mitmesugused majanduskulud	-41,7	-47,8	-37,9	-47,5
Kokku majandamiskulud	-3 971,2	-3 787,6	-2 508,9	-2 379,9

Majandamiskulud tegevusalade lõikes on esitatud lisa c25.

Sotsiaalteenuste kulude vähenemine, vt lisa a26.

Lisa c22

Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioon (vt lisa c7)	-9,1	-10,8	-6,9	-8,3
Materiaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa c8)	-1 232,0	-1 772,1	-755,5	-776,9
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (vt lisa c9)	-94,2	-87,9	-74,0	-65,6
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse muutus kokku	-1 335,3	-1 870,8	-836,4	-850,8

Amortisatsioon ja väärtuse muutus tegevusalade lõikes on esitatud lisa c25.

Lisa c23

Muud kulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud maksu-, lõivu- ja trahvinõuetest	-49,4	-39,6	-49,4	-39,6
Maksunõuded (vt lisa c17)	-42,1	-32,1	-42,1	-32,1

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Intressinõuded maksuvõlgadelt	-5,8	-5,2	-5,8	-5,2
Kohtuotsuse alusel välja mõistetud nõuded	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Trahvinõuded	-1,2	-1,3	-1,2	-1,3
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	0,2	-0,5	0,2	-0,5
Kulu maksude, lõivude ja trahvide edasisuunamisest	-538,6	-512,5	-538,6	-512,5
Maksutulude edasiandmine (vt lisa c17)	-537,2	-511,0	-537,2	-511,0
Lõivude edasiandmine	-1,4	-1,5	-1,4	-1,5
Muud kulud	-288,8	-628,6	-137,3	-176,2
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud laenuõuetest	5,7	-2,4	5,8	-2,3
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud muudest nõuetest	-9,5	-2,5	-4,8	-1,7
Riigisaladusega seotud kulud	-124,9	-133,3	-124,9	-133,3
Saastekvootide kulu	-60,4	-205,4	0,0	0,0
Varude allahindlus	-5,4	-47,1	-3,9	-30,4
Kahjum tuletisinstrumentide ümberhindamisest	-64,8	-218,9	0,0	0,0
Muud kulud	-29,5	-19,0	-9,5	-8,5

Lisa c24

Finantstulud ja -kulud

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Tulem osalustelt (vt lisa c6)	1,8	71,8	217,9	234,3
Kapitaliosaluse meetodil	11,0	12,9	0,0	0,0
Kasum/kahjum müügist ja likvideerimisest	-9,2	58,9	0,9	71,8
Dividenditulu	0,0	0,0	245,4	202,5
Allahindlused ja allahindluste tühistamised	0,0	0,0	-28,4	-40,0
Intressikulu	-870,8	-706,0	-451,6	-333,1
Laenukohustistelt (vt lisa c14)	-396,0	-264,2	-271,7	-172,1
Kapitaliseeritud intressikulud	62,6	33,6	1,7	0,5
Diskonteeritud kohustistelt	-182,8	-162,4	-180,5	-160,7
Eesti Panga intressikulu eurosüsteemisestelt saldodelt	-353,1	-311,8	0,0	0,0
Muudelt kohustistelt	-1,5	-1,2	-1,1	-0,8
Tulu hoiustelt ja väärt-paberitelt	623,9	486,9	161,4	81,6
Intressitulu rahalt ja selle ekvivalentidelt (vt lisa c2)	108,4	69,5	80,4	49,5
Intressitulu võlakirjadelt (vt lisa c3)	7,6	49,3	76,1	46,7
Eesti Panga intressitulu eurosüsteemisestelt saldodelt	153,5	76,9	0,0	0,0
Kasum aktsiate ja osade müügist ja ümberhindlusest	77,6	-11,8	3,6	-14,7
Eesti Panga rahatulu puhastulem	257,4	287,3	0,0	0,0
Muud tulud hoiustelt ja väärt-paberitelt	19,4	15,7	1,3	0,1
Muud finantstulud	2,9	27,7	3,0	3,2
Intressitulu laenudelt	0,3	0,3	1,3	1,4
Intressitulu diskonteeritud nõuetelt	1,6	1,8	1,6	1,9
Muud finantstulud	1,0	25,6	0,1	-0,1
Muud finantskulud	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3
Finantstulud ja -kulud kokku	-242,7	-120,0	-69,7	-14,3

Avaliku sektori kirjel Intressitulu võlakirjadelt kajastub muuhulgas Eesti Panga puhas intressitulu mitmesugustelt väärt-paberitelt ja tuletistehingutelt kokku -69,4 mln eurot (2023. a 1,4 mln eurot).

Kulud tegevusalade lõikes

mln eurot

A. Avalik sektor

	2024					2023				
	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussek- tori teenused	397,8	209,4	92,3	615,5	1 315,0	376,1	188,1	85,6	470,2	1 120,0
Riigikaitse	214,2	513,7	98,1	67,8	893,8	197,5	324,2	103,2	64,7	689,6
Avalik kord ja julge- olek	424,0	95,4	27,5	56,4	603,3	413,7	94,0	29,6	68,9	606,2
Majandus	788,8	1 780,2	766,2	225,0	3 560,2	746,0	1 775,7	1 286,7	525,9	4 334,3
Keskkonnakaitse	75,5	117,6	20,1	0,8	214,0	69,0	134,2	21,3	1,8	226,3
Elamu- ja kommu- naalmajandus	61,8	76,3	59,0	2,2	199,3	57,6	75,1	60,6	1,9	195,2
Tervishoid	967,8	424,5	64,4	8,6	1 465,3	857,1	402,7	66,1	37,4	1 363,3
Vaba aeg, kultuur, re- ligioon	263,4	215,3	56,1	1,1	535,9	250,5	207,3	61,1	0,6	519,5
Haridus	1 719,4	416,9	127,4	1,6	2 265,3	1 580,1	405,1	132,4	1,9	2 119,5
Sotsiaalne kaitse	350,7	121,9	24,2	181,1	677,9	391,2	181,2	24,2	161,7	758,3
Kulud kokku	5 263,4	3 971,2	1 335,3	1 160,1	11 730,0	4 938,8	3 787,6	1 870,8	1 335,0	11 932,2

B. Valitsussektor

	2024					2023				
	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Amortisat- sioon	Muud kulud	Kokku
Üldised valitsussek- tori teenused	373,4	212,1	90,6	262,3	938,4	353,9	198,5	83,9	158,3	794,6
Riigikaitse	214,2	520,4	98,1	67,8	900,5	197,5	334,6	103,2	64,7	700,0
Avalik kord ja julge- olek	424,1	97,4	27,5	56,3	605,3	413,7	95,8	29,6	68,9	608,0
Majandus	364,9	337,5	317,2	9,6	1 029,2	327,1	363,6	317,3	14,9	1 022,9
Keskkonnakaitse	63,2	108,1	10,9	0,2	182,4	58,0	125,5	12,1	0,7	196,3
Elamu- ja kommu- naalmajandus	34,2	65,4	22,8	0,9	123,3	30,3	64,5	23,7	0,7	119,2
Tervishoid	957,8	432,7	63,7	8,6	1 462,8	848,0	412,1	65,6	37,4	1 363,1
Vaba aeg, kultuur, re- ligioon	257,7	168,4	54,4	1,0	481,5	245,4	164,7	59,3	0,4	469,8
Haridus	1 719,1	441,8	127,0	1,6	2 289,5	1 579,7	435,5	131,9	1,9	2 149,0
Sotsiaalne kaitse	350,7	125,1	24,2	181,0	681,0	391,2	185,1	24,2	161,7	762,2
Kulud kokku	4 759,3	2 508,9	836,4	589,3	8 693,9	4 444,8	2 379,9	850,8	509,6	8 185,1

Muudes kuludes kajastuvad muud tegevuskulud, intressikulu ja muud finantskulud. Tööjõukulusid mõjutav avaliku teenistuse pensionieraldiste muutus kajastub sotsiaalse kaitse tegevusalal (vt lisa a23).

Lisa c26

Tehingud avaliku sektori ja sidusüksustega

mln eurot

A. Nõuded ja kohustised teiste avaliku sektori ja sidusüksustega

	Avalik sektor			Valitsussektor		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Varad	18,4	4,8	5,8	188,9	291,4	587,0
Käibevara	7,8	4,7	5,7	140,3	243,7	535,5
Raha ja pangakontod	0,0	0,0	0,0	12,3	170,4	454,7
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	4,7	3,1	2,8	75,0	53,5	56,3
Muud nõuded ja ettemaksed	3,1	1,6	2,9	53,0	19,8	24,5
Põhivara	10,6	0,1	0,1	48,6	47,7	51,5
Muud nõuded ja ettemaksed	10,6	0,1	0,1	48,6	47,7	51,5
Kohustised	14,2	8,8	5,7	84,6	90,0	159,0
Lühiajalised kohustised	13,9	8,5	5,4	52,1	45,8	99,3
Võlad tarnijatele	5,9	6,9	4,4	18,7	22,4	32,1
Saadud maksude, lõivude, trahvide ettemaksed	1,9	0,6	0,3	7,7	6,2	12,8
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	6,1	1,0	0,7	22,2	12,8	49,0
Laenukohustised	0,0	0,0	0,0	3,5	4,4	5,4
Pikaajalised kohustised	0,3	0,3	0,3	32,5	44,2	59,7
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Laenukohustised	0,0	0,0	0,0	32,5	44,2	59,7

B. Tulud ja kulud teistelt avaliku sektori ja sidusüksustelt

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	2024	2023	2024	2023
Tegevustulud	17,8	18,7	156,9	165,5
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	3,6	3,9	92,1	92,3
Kaupade ja teenuste müük	10,2	10,7	16,2	17,5
Saadud toetused	0,2	0,1	0,6	0,6
Muud tulud	3,8	4,0	48,0	55,1
Tegevuskulud	-47,2	-32,0	-224,9	-258,2
Antud toetused	-12,6	-11,3	-81,5	-100,4
Majandamiskulud	-34,5	-20,8	-143,4	-157,8
Muud tegevuskulud	-0,1	0,1	0,0	0,0
Tegevustulem	-29,4	-13,3	-68,0	-92,7
Finantstulud ja -kulud	11,4	9,9	220,8	170,2
Tulem osalustelt	11,4	13,0	217,9	162,6
Muud finantstulud ja -kulud	0,0	-3,1	2,9	7,6
Aruandeperioodi tulem	-18,0	-3,4	152,8	77,5

Avaliku sektori aruandes kajastuvad avaliku sektori üksuste tehingud sidusüksustega (olulise mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused).

Valitsussektori aruandes kajastuvad valitsussektori üksuste tehingud tütaretevõtjatega, valitsussektoris mittekuuluvate sihtasutuste ja mittetulundusühingutega, Riigimetsa Majandamise Keskusega ning olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutustega.

Lisa c27

Olulised tingimuslikud kohustised ja varad

mln eurot

	Avalik sektor		Valitsussektor	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Tingimuslikud kohustised	9 049,9	7 937,1	8 037,2	6 895,5
Tarnelepingud ja investeerimiskohustused	3 589,5	2 645,6	2 765,3	1 833,1
Kohustised seoses osalustega rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides (sh vt lisa a30 A)	2 044,9	2 035,9	2 044,2	2 035,3
Pankade poolt väljastatud õppelaenude jääk (vt lisa a6)	34,2	34,5	34,2	34,5
Laenutagatiseks panditud põhivara (vt lisa c7, c8)	231,1	271,9	71,8	96,0
Laenutagatiseks panditud käibevara	52,4	39,4	1,0	0,0
Antud garantiid (sh vt lisa a30 B)	1 991,1	1 982,3	1 982,1	1 979,9
Kohustused katkestamatutest kasutusrendilepingutest	237,3	247,8	230,7	233,3
Toetuste andmise ja vahendamise kohustised (sõlmitud lepingute alusel)	746,9	305,3	844,9	358,1
Kohtuasjadega seotud kohustised	114,9	370,2	57,0	321,2
Muud tingimuslikud kohustised	7,6	4,2	6,0	4,1
Tingimuslikud nõuded	343,8	423,4	40,5	39,0
Nõuded katkestamatutest kasutusrendilepingutest	343,8	423,4	40,5	39,0

Kasutusrendile antud ja kapitalirendile võetud varade bilansiline maksumus on esitatud lisades c7 ja c8.

Allkiri majandusaasta koondaruandele

Riigi 31. detsembril 2024. aastal lõppenud majandusaasta koondaruanne koosneb tegevusaruandest ning riigi konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandest. Lisaks on esitatud täiendav informatsioon kohaliku omavalitsuse üksuste ning avaliku sektori ja valitsussektori kohta.

Riigi majandusaasta koondaruande on koostanud Rahandusministeerium ja auditeerinud Riigikontroll. Riigikontroll on auditi tulemusena koostanud kontrolliaruande riigi 2024. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta.

Koos majandusaasta koondaruandega esitatakse Vabariigi Valitsusele Riigikontrolli kontrolliaruanne.

/allkirjastatud digitaalselt/

Jürgen Ligi
rahandusminister